

Obsah

EURÓPSKY PARLAMENT

ZASADANIE 2021 – 2022

Schôdza 8. až 11. marca 2022

PRIJATÉ TEXTY

I Uznesenia, odporúčania a stanoviská

UZNESENIA

Európsky parlament

Utorok 8. marca 2022

2022/C 347/01 Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2022 o znižujúcom sa priestore pre občiansku spoločnosť v Európe (2021/2103(INI)) 2

2022/C 347/02 Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2022 o úlohe kultúry, vzdelávania, médií a športu v boji proti rasizmu (2021/2057(INI)) 15

2022/C 347/03 Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2022 o politike súdržnosti ako nástroji na znižovanie rozdielov v zdravotnej starostlivosti a na posilňovanie cezhraničnej spolupráce v oblasti zdravia (2021/2100(INI)) 27

2022/C 347/04 Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2022 o úlohe politiky súdržnosti pri presadzovaní inovatívnej a inteligentnej transformácie a regionálnej prepojenosti IKT (2021/2101(INI)) 37

Streda 9. marca 2022

2022/C 347/05 Uznesenie Európskeho parlamentu z 9. marca 2022 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestňovať na trh výrobky, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú bavlnu GHB811 (BCS-GH811-4), sú z nej zložené alebo vyrobené (D077486/02 – 2021/3057(RSP)) 48

2022/C 347/06	Uznesenie Európskeho parlamentu z 9. marca 2022 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestňovať na trh výrobky, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú repku olejku 73496, sú z nej zložené alebo vyrobené (DP-Ø73496-4) (D077485/02 – 2021/3058(RSP))	55
2022/C 347/07	Uznesenie Európskeho parlamentu z 9. marca 2022 o zahraničnom zasahovaní do všetkých demokratických procesov v Európskej únii vrátane dezinformácií (2020/2268(INI))	61
2022/C 347/08	Uznesenie Európskeho parlamentu z 9. marca 2022 s návrhmi pre Komisiu o systémoch udeľovania občianstva a povolení na pobyt investorom (2021/2026(INL))	97
2022/C 347/09	Uznesenie Európskeho parlamentu z 9. marca 2022 o iniciatíve s názvom V ústrety občanom: petičné právo, právo predložiť vec európskemu ombudsmanovi a európska iniciatíva občanov (2020/2275(INI))	110

Štvrtok 10. marca 2022

2022/C 347/10	Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2022 o novom strategickom rámci EÚ v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci po roku 2020 (vrátane lepšej ochrany pracovníkov pred vystavením škodlivým látkam, stresu v práci a zraneniam spôsobeným opakujúcimi sa pohybmi) (2021/2165(INI))	122
2022/C 347/11	Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2022 o uplatňovaní hľadiska rodovej rovnosti v Európskom parlamente – výročná správa za rok 2020 (2021/2039(INI))	139
2022/C 347/12	Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2022 o akčnom pláne EÚ pre rodovú rovnosť III (2021/2003(INI))	150
2022/C 347/13	Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2022 o právnom štáte a dôsledkoch rozsudku Súdneho dvora (2022/2535(RSP))	168
2022/C 347/14	Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2022 o európskom rámci pre zrážkovú daň (2021/2097(INI))	172
2022/C 347/15	Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2022 o európskom semestri pre koordináciu hospodárskych politík: ročný prieskum udržateľného rastu na rok 2022 (2022/2006(INI))	181
2022/C 347/16	Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2022 o situácii novinárov a obhajcov ľudských práv v Mexiku (2022/2580(RSP))	187
2022/C 347/17	Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2022 o Mjanmarsku, rok po štátnom prevrate (2022/2581(RSP))	191
2022/C 347/18	Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2022 o ničení kultúrneho dedičstva v Náhornom Karabachu (2022/2582(RSP))	198
2022/C 347/19	Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2022 o Správe o občianstve za rok 2020: Posilnenie postavenia občanov a ochrana ich práv (2021/2099(INI))	202
2022/C 347/20	Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2022 s odporúčaniami pre Komisiu o spravodlivom a jednoduchom zdaňovaní na podporu stratégie obnovy (nadviazanie EP na júlový akčný plán Komisie a jej 25 iniciatív v oblasti DPH, zdaňovania podnikov a fyzických osôb) (2020/2254(INL))	211

III Prípravné akty

Európsky parlament

Utorok 8. marca 2022

2022/C 347/21	Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2022 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 138/2004 o úhrnných účtoch pre poľnohospodárstvo v Spoločenstve (COM(2021)0054 – C9-0020/2021 – 2021/0031(COD))	223
2022/C 347/22	Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2022 o návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o mobilizácii Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii pre pracovníkov, ktorí prišli o zamestnanie, na základe žiadosti Španielska – EGF/2021/006 ES/Cataluña automotive (COM(2022)0020 – C9-0015/2022 – 2022/0010(BUD))	224
2022/C 347/23	Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2022 o návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o mobilizácii Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii na pomoc pracovníkom, ktorí prišli o zamestnanie (EGF/2022/000 TA 2022 – Technická pomoc na podnet Komisie) (COM(2022)0025 – C9-0025/2022 – 2022/0015(BUD))	228

Streda 9. marca 2022

2022/C 347/24	Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 9. marca 2022 o návrhu smernice Rady, ktorou sa mení smernica 2008/118/ES a smernica (EÚ) 2020/262 (prepracované znenie), pokiaľ ide o bezcolné predajne umiestnené vo francúzskom termináli tunela pod Lamanšským prielivom (COM(2021)0817 – C9-0016/2022 – 2021/0418(CNS))	231
2022/C 347/25	Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 9. marca 2022 o návrhu smernice Rady, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES, pokiaľ ide o sadzby dane z pridanej hodnoty (14754/2021 – C9-0456/2021 – 2018/0005(CNS))	232

Štvrtok 10. marca 2022

2022/C 347/26	P9_TA(2022)0067 Všeobecný environmentálny akčný program Únie do roku 2030 ***I Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2022 o návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o všeobecnom environmentálnom akčnom programe Únie do roku 2030 (COM(2020)0652 – C9-0329/2020 – 2020/0300(COD)) P9_TC1-COD(2020)0300 Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 10. marca 2022 na účely prijatia rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/... o všeobecnom environmentálnom akčnom programe Únie do roku 2030	233
2022/C 347/27	Rozhodnutie Európskeho parlamentu z 10. marca 2022 o zriadení, pôsobnosti, počte členov a dobe trvania osobitného výboru pre pandémiu ochorenia COVID-19: získané skúsenosti a odporúčania do budúcnosti (2022/2584(RSO))	234
2022/C 347/28	Rozhodnutie Európskeho parlamentu z 10. marca 2022 o zriadení, pôsobnosti, počte členov a dobe trvania osobitného výboru pre zahraničné zasahovanie do všetkých demokratických procesov v Európskej únii vrátane dezinformácií (INGE 2) (2022/2585(RSO))	238
2022/C 347/29	Rozhodnutie Európskeho parlamentu z 10. marca 2022 o zriadení vyšetrovacieho výboru na vyšetrovanie používania programu Pegasus a rovnocenného sledovacieho špionážneho softvéru a o vymedzení predmetu vyšetrovania, ako aj o pôsobnosti, počte členov a dobe trvania výboru (2022/2586(RSO))	241
2022/C 347/30	Pozmeňujúce návrhy prijaté Európskym parlamentom 10. marca 2022 k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o batériách a použitých batériách, o zrušení smernice 2006/66/ES a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/1020 (COM(2020)0798 – C9-0400/2020 – 2020/0353(COD))	245

Vysvetlivky k použitým symbolom

- * Konzultácia
- *** Súhlas
- ***I Riadny legislatívny postup: prvé čítanie
- ***II Riadny legislatívny postup: druhé čítanie
- ***III Riadny legislatívny postup: tretie čítanie

(Typ postupu závisí od právneho základu navrhnutého v návrhu aktu.)

Pozmeňujúce návrhy Európskeho parlamentu:

Nové časti textu sa označujú **hrubou kurzívou**. Vypustené časti textu sa označujú symbolom **■** alebo sa prečiarknu. V prípade nahradenia sa nový text vyznačí **hrubou kurzívou** a nahradený text sa vymaže alebo sa prečiarkne.

EURÓPSKY PARLAMENT

ZASADANIE 2021 – 2022

Schôdza 8. až 11. marca 2022

PRIJATÉ TEXTY

Utorok 8. marca 2022

I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

UZNESENIA

EURÓPSKY PARLAMENT

P9_TA(2022)0056

Zmenšujúci sa priestor pre občiansku spoločnosť v Európe

Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2022 o zmenšujúcom sa priestore pre občiansku spoločnosť v Európe (2021/2103(INI))

(2022/C 347/01)

Európsky parlament,

- so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“) a Zmluvu o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“),
- so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“),
- so zreteľom na Európsky dohovor o ľudských právach (EDEP),
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/692 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje program Občania, rovnosť, práva a hodnoty a zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1381/2013 a nariadenie Rady (EÚ) č. 390/2014 ⁽¹⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092 zo 16. decembra 2020 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie (nariadenie o podmienenosti) ⁽²⁾,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 20. júla 2021 s názvom Správa o právnom štáte 2021 – Situácia v oblasti právneho štátu v Európskej únii (COM(2021)0700),
- so zreteľom na usmernenie Komisie z 23. septembra 2020 k vykonávaniu pravidiel EÚ týkajúcich sa definície a prevencie napomáhania neoprávneného vstupu, tranzitu a pobytu ⁽³⁾,
- so zreteľom na správu skupiny Základné práva a právny štát Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru s názvom Vnútroštátny vývoj z pohľadu občianskej spoločnosti v rokoch 2018 – 2019 z júna 2020,
- so zreteľom na správu Agentúry Európskej únie pre základné práva (FRA) zo 17. januára 2018 s názvom Výzvy, ktorým čelia organizácie občianskej spoločnosti pôsobiace v oblasti ľudských práv v EÚ, jej bulletin o dôsledkoch pandémie COVID-19 na základné práva v EÚ, uverejnené v roku 2020 a na jej ďalšie správy, údaje a nástroje, najmä Európsky informačný systém pre základné práva (EFRIS),

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 156, 5.5.2021, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 1.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 323, 1.10.2020, s. 1.

Utorok 8. marca 2022

- so zreteľom na správu agentúry FRA z 22. septembra 2021 s názvom Ochrana priestoru občianskej spoločnosti v EÚ,
- so zreteľom na spoločné usmernenia Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE), Úradu pre demokratické inštitúcie a ľudské práva (ODIHR) a Benátskej komisie z 1. januára 2015 o slobode združovania,
- so zreteľom na správu Rady Európy z 11. februára 2019 s názvom Shrinking space for civil society: the impact on young people and their organisations (Zmenšujúci sa priestor pre občiansku spoločnosť: vplyv na mladých ľudí a ich organizácie),
- so zreteľom na usmernenia OBSE/ODIHR a Benátskej komisie z 8. júla 2019 o slobode pokojného zhromažďovania,
- so zreteľom na usmernenie Organizácie Spojených národov z 23. septembra 2020 o ochrane a podpore priestoru občianskej spoločnosti,
- so zreteľom na Deklaráciu OSN o práve a povinnosti jednotlivcov, skupín a orgánov spoločnosti podporovať a chrániť všeobecne uznávané ľudské práva a základné slobody z 9. decembra 1998,
- so zreteľom na všeobecnú pripomienku č. 34 Výboru OSN pre ľudské práva z 12. septembra 2011 k článku 19: sloboda presvedčenia a prejavu,
- so zreteľom na všeobecnú pripomienku č. 37 Výboru OSN pre ľudské práva zo 17. septembra 2020 k článku 21: právo na pokojné zhromažďovanie,
- so zreteľom na Dohovor EHK OSN z 25. júna 1998 o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia (Aarhuský dohovor) a rozhodnutie VII/9 z 21. októbra 2021 o mechanizme rýchlej reakcie na riešenie prípadov súvisiacich s článkom 3 ods. 8 Aarhuského dohovoru,
- so zreteľom na rezolúcie OSN č. 2250 (2015), č. 2419 (2018) a č. 2535 (2020) o mládeži, mieri a bezpečnosti,
- so zreteľom na Deklaráciu OSN o ochrancoch ľudských práv z roku 1998,
- so zreteľom na odporúčanie Výboru ministrov Rady Európy členským štátom z 10. októbra 2007 o právnom postavení mimovládnych organizácií v Európe,
- so zreteľom na vyhlásenie komisárky Rady Európy pre ľudské práva zo 16. mája 2019 s názvom Let's defend LGBTI defenders (Bráňme obhajcov LGBTI),
- so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru (EHSV) z 20. marca 2019 na tému Odolná demokracia prostredníctvom silnej a rozmanitej občianskej spoločnosti,
- so zreteľom na stanovisko EHSV z 19. októbra 2017 na tému Financovanie organizácií občianskej spoločnosti Európskou úniou,
- so zreteľom na výročnú správu partnerských organizácií za rok 2020 pre platformu Rady Európy na podporu ochrany žurnalistiky a bezpečnosti novinárov,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 2. decembra 2020 s názvom Stratégia posilnenia uplatňovania Charty základných práv v EÚ (COM(2020)0711),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 3. decembra 2020 o akčnom pláne pre európsku demokraciu (COM(2020)0790),

Utorok 8. marca 2022

- so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu z 3. októbra 2017 o riešení problému zmenšujúceho sa priestoru občianskej spoločnosti v rozvojových krajinách ⁽⁴⁾
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 19. apríla 2018 o potrebe vytvoriť nástroj európskych hodnôt na podporu organizácií občianskej spoločnosti, ktoré v Európskej únii na miestnej a vnútroštátnej úrovni presadzujú základné hodnoty ⁽⁵⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. novembra 2018 o potrebe komplexného mechanizmu EÚ na ochranu demokracie, právneho štátu a základných práv ⁽⁶⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. októbra 2020 o zriadení mechanizmu EÚ pre demokraciu, právny štát a základné práva ⁽⁷⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 13. novembra 2020 o vplyve opatrení súvisiacich s pandémiou ochorenia COVID-19 na demokraciu, právny štát a základné práva ⁽⁸⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 25. novembra 2020 o posilnení slobody médií: ochrana novinárov v Európe, nenávisťné prejavy, dezinformácie a úloha platforiem ⁽⁹⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 26. novembra 2020 o situácii v oblasti základných práv v Európskej únii – výročná správa za roky 2018 – 2019 ⁽¹⁰⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 24. júna 2021 o správe Komisie o právnom štáte za rok 2020 ⁽¹¹⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. februára 2022 s odporúčaniami pre Komisiu o štatúte pre európske cezhraničné združenia a neziskové organizácie ⁽¹²⁾,
 - so zreteľom na svoju správu z 11. novembra 2021 k posilňovaniu demokracie a slobody a plurality médií v EÚ: nenáležitú využívanie žalôb v rámci občianskeho a trestného práva na umlčanie novinárov, MVO a občianskej spoločnosti ⁽¹³⁾,
 - so zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na stanovisko Výboru pre právne veci,
 - so zreteľom na správu Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (A9-0032/2022),
- A. keďže Únia je založená na hodnotách zakotvených v článku 2 ZEÚ a tieto hodnoty sú spoločné pre členské štáty; keďže v článku 11 ods. 2 ZEÚ a článku 15 ods. 1 ZFEÚ sa zdôrazňuje význam občianskeho dialógu na realizáciu cieľov Únie;
- B. keďže organizácie občianskej spoločnosti sú neziskové organizácie nezávislé od verejných inštitúcií a obchodných záujmov, ktorých činnosť prispieva k realizácii hodnôt EÚ stanovených v článku 2 Zmluvy o EÚ a základných práv; keďže organizácie občianskej spoločnosti môžu mať rôzne formy, ako sú združenia a nadácie; keďže kľúčovými subjektmi občianskej spoločnosti sú aj obhajcovia ľudských práv, aktivisti a neformálne skupiny;
- C. keďže kľúčom k pochopeniu a úspešnej ochrane pred príkorím, ktorému občania čelia, keď sa angažujú v občianskej spoločnosti, je prierezový prístup;

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 346, 27.9.2018, s. 20.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 390, 18.11.2019, s. 117.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 363, 28.10.2020, s. 45.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ C 395, 29.9.2021, s. 2.

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ C 415, 13.10.2021, s. 36.

⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ C 425, 20.10.2021, s. 28.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ C 425, 20.10.2021, s. 107.

⁽¹¹⁾ Ú. v. EÚ C 81, 18.2.2022, s. 27.

⁽¹²⁾ Prijaté texty, P9_TA(2022)0044.

⁽¹³⁾ Prijaté texty, P9_TA(2021)0451.

Utorok 8. marca 2022

- D. keďže mnohé organizácie občianskej spoločnosti bojujú o prežitie a majú problémy s financovaním, môže to vyústiť do vážnych prekážok súvisiacich s ich efektívnosťou a schopnosťou plniť ich mandát;
- E. keďže priestor občianskej spoločnosti sa týka právneho a politického rámca, v ktorom sa ľudia a skupiny môžu zmysluplne zúčastňovať na politickom, hospodárskom, sociálnom a kultúrnom živote svojich spoločností, pričom využívajú právo vyjadrovať názory, právo na informácie a právo zhromažďovať sa, združovať sa a viesť vzájomný dialóg a dialóg s orgánmi;
- F. keďže sloboda myslenia a sloboda prejavu, a to aj v online priestore sú základným kameňom každej slobodnej a demokratickej spoločnosti; keďže občiansky aktivizmus je základom skutočne fungujúcej demokracie, v ktorej sa chránia a dodržiavajú práva menšín; keďže organizácie občianskej spoločnosti by mali mať právo zúčastňovať sa na politických a verejných diskusiách bez ohľadu na to, či je ich stanovisko v súlade s vládnu politiku alebo či presadzujú zmenu zákona;
- G. keďže sloboda združovania je jedným z podstatných základov demokratickej a pluralitnej spoločnosti, pretože umožňuje občanom konať kolektívne v oblastiach spoločného záujmu a prispievať k riadnemu fungovaniu verejného života; keďže sloboda združovania nezahŕňa len možnosť založiť alebo rozpustiť združenie, ale aj možnosť, aby toto združenie fungovalo bez neoprávnených zásahov zo strany štátu; keďže na fungovanie každého združenia je nevyhnutná schopnosť vyhľadávať, zabezpečovať a využívať zdroje; keďže zákaz alebo rozpustenie združenia by malo byť vždy posledným možným opatrením a takéto rozhodnutia by mali podliehať prostriedkom nápravy;
- H. keďže právo na pokojné zhromažďovanie je základným kameňom demokracie a je rozhodujúce na vznik tolerantnej a pluralitnej spoločnosti, v ktorej môžu pokojne koexistovať skupiny s odlišnou vierou, zvyklosťami alebo politikou; keďže obmedzenia a kontrola pokojných zhromaždení musia rešpektovať zákonnosť, nevyhnutnosť, primeranosť a nediskrimináciu;
- I. keďže právo na informácie je predpokladom na informovanú verejnú diskusiu a na vyvodzovanie zodpovednosti orgánov a verejných inštitúcií;
- J. keďže sloboda prejavu a prístup k informáciám boli v niektorých členských štátoch obmedzené pod zámienkou boja proti dezinformáciám v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19; keďže opatrenia na predchádzanie terorizmu alebo nenávisťným prejavom by nemali viesť k neprimeranému obmedzovaniu slobody prejavu; keďže strategické žaloby proti verejnej účasti (SLAPP) sa použili aj proti organizáciám občianskej spoločnosti, obhajcom ľudských práv a aktivistom pôsobiacim v oblasti životného prostredia, právneho štátu, práv LGBTIQ+ a práv žien; keďže tieto žaloby majú silný odstrašujúci účinok na slobodu prejavu a verejný aktivizmus;
- K. keďže sloboda združovania sa v niektorých členských štátoch oslabuje reformami, ktoré vystavujú organizácie občianskej spoločnosti riziku zrušenia registrácie alebo ktoré zavádzajú neprimerane zaťažujúce administratívne postupy, ako sú okrem iného aj neprimerané uplatňovanie opatrení proti praniu špinavých peňazí alebo politiky obmedzujúce právo presadzovať záujmy;
- L. keďže v niektorých členských štátoch boli obmedzenia zavedené so zámerným cieľom obmedziť priestor občianskej spoločnosti a sú sprevádzané právnym, administratívnym a daňovým obťažovaním, kriminalizáciou a negatívnou rétorikou zameranou na stigmatizáciu a delegitimizáciu organizácií občianskej spoločnosti a vyčerpávanie ich kapacity na vykonávanie ich legitímnej práce; keďže nenávisťné prejavy, online aj offline, a verbálne a fyzické obťažovanie a útoky pochádzajú aj od neštátnych subjektov; keďže týmto prejavom sú mimoriadne vystavené organizácie občianskej spoločnosti a obhajcovia ľudských práv, ktorí sa zaoberajú právami žien vrátane sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv, environmentálnymi otázkami a ochranou práv menšín a LGBTIQ+ osôb, slobodou médií a prejavu, ako aj tie, ktoré poskytujú pomoc migrantom a žiadateľom o azyl, a tie, ktoré sú zapojené do pátracích a záchranných operácií;
- M. keďže obmedzenia priestoru pre občiansku spoločnosť v susedných krajinách majú vplyv aj na stav občianskej spoločnosti v EÚ;

Utorok 8. marca 2022

- N. keďže niektoré vnútroštátne organizácie občianskej spoločnosti, ktoré vykonávajú funkcie dohľadu, najmä tým, že sa zapájajú do monitorovania a oznamovania porušovania práv a slobôd, presadzovania záujmov a zapájania sa do súdnych sporov, sa stávajú osobitným terčom obmedzení, odvetných opatrení a monitorovania;
- O. keďže komisárka Rady Európy pre ľudské práva označila situáciu obhajcov práv LGBTIQ+ v Európe za znepokojujúcu a informovala o viacerých prípadoch online a offline obťažovania, násilných útokov, nenávislivých kampaní a vyhrožok smrťou v členských štátoch a susedných krajinách; keďže tento trend je prepojený s hľadaním obetných baránkov medzi ďalšími menšinovými skupinami a je v rozpore so zásadou, že každý človek sa rodí rovný v dôstojnosti a právach;
- P. keďže dobrý vzťah medzi štátom a jeho občanmi predpokladá, že všetci občania vrátane detí a mladých ľudí by mali mať možnosť zúčastňovať sa na diskusiách a ovplyvňovať verejné politiky; keďže demokracie budú prosperovať len vtedy, ak všetci veria v demokratické systémy a ak sú inštitúcie pre občanov dôveryhodné;
- Q. keďže niektoré členské štáty obmedzili schopnosť organizácií občianskej spoločnosti zapájať sa do politických aktivít; keďže v iných sa obvinenia, že organizácie občianskej spoločnosti sú politické, stali nástrojmi na ich stigmatizáciu a delegitimizáciu; keďže delegitimizácia organizácií občianskej spoločnosti v niektorých členských štátoch sa môže javiť ako spojená s očierňujúcimi kampaňami vedenými štátom alebo médiami; keďže organizácie občianskej spoločnosti hlásia diskriminačné a reštriktívne postupy financovania v niektorých členských štátoch;
- R. keďže v niektorých členských štátoch boli prijaté politiky a postupy, ktoré vnášajú do priestoru občianskej spoločnosti odstrašujúci účinok, s cieľom dosiahnuť autocenzúru a odradiť občianske subjekty od uplatňovania ich práv; keďže v takýchto politikách sa často kombinujú nejasné ustanovenia, ktoré ponechávajú veľký priestor na voľné uváženie verejným orgánom, a neprímerane vysoké sankcie; keďže už samotná perspektíva ich uplatnenia môže stačiť na vyvolanie autocenzúry bez toho, aby ich bolo treba reálne uplatniť;
- S. keďže právo na pokojné zhromažďovanie bolo vo väčšine členských štátov obmedzené v dôsledku nevyhnutných pravidiel sociálneho odstupe; keďže niektoré členské štáty prijali v posledných rokoch právne predpisy obmedzujúce právo na pokojné zhromažďovanie a zaviedli požiadavky týkajúce sa získania povolenia a oznamovania; keďže v niektorých členských štátoch sa právomoci orgánov presadzovania práva rozširujú, čo vyvoláva otázky o ich nevyhnutnosti a primeranosti;
- T. keďže v niektorých členských štátoch sa v reakcii na zdravotnú krízu využili mimoriadne právne predpisy ako zámienka na svojvoľné obmedzovanie základných práv a slobôd a na potlačanie občianskej spoločnosti a iných nesúhlasných hlasov; keďže v niektorých prípadoch sa zistilo, že tieto opatrenia nespĺňajú požiadavky nevyhnutnosti, primeranosti, časového obmedzenia a nediskriminácie, čo znamená, že akékoľvek obmedzenia základných práv a slobôd vyplývajúce z týchto opatrení nemožno považovať za legitímne a zákonné; keďže napriek úlohe, ktorú organizácie občianskej spoločnosti zohrávajú v teréne, sa príprava núdzových opatrení s nimi nekonzultovala;
- U. keďže v súvislosti s rozšírením pandémie ochorenia COVID-19 sa organizácie občianskej spoločnosti bezprecedentne zapojili do riešenia pandémie a poskytovania podpory ľuďom v zraniteľných situáciách; keďže mládežnícke organizácie mali počas pandémie pozitívny vplyv v boji proti dezinformáciám a pri posilňovaní dôvery vo verejné inštitúcie; keďže dlhodobé primerané financovanie a inštitucionálna podpora občianskej spoločnosti majú v čase krízy pridanú hodnotu;
- V. keďže vznik mimovládnych organizácií organizovaných vládou (GONGO), ktorých cieľom je vždy podporovať politickú legitimitu tých, ktorí sú pri moci, a podporovať vládu vo verejných diskusiách a ich politických cieľoch, pričom sa prezentujú ako nezávislé hlasy, predstavuje jednu z najzávažnejších foriem útoku proti organizáciám občianskej spoločnosti, ktorá ohrozuje ich existenciu tým, že podkopáva aktívne občianstvo a zbavuje ich verejného financovania;
- W. keďže organizácie občianskej spoločnosti síce čoraz viac vykonávajú hospodárske činnosti a prispievajú k sociálnemu hospodárstvu, ale na úrovni EÚ neboli prijaté žiadne legislatívne kroky na uvoľnenie ich činnosti; keďže napriek konkrétnej judikatúre Súdneho dvora EÚ sa zásada nediskriminácie a voľného pohybu kapitálu v súvislosti s cezhraničným darcovstvom v členských štátoch stále neuplatňuje všeobecne;

Utorok 8. marca 2022

- X. keďže účasť organizácií občianskej spoločnosti na tvorbe práva a politiky by mali uľahčiť politické rámce, ktoré im umožnia zapojiť sa do dialógu s verejnými orgánmi; keďže napriek pokroku na vnútroštátnej úrovni aj na úrovni EÚ občiansky dialóg stále často zostáva ad hoc procesom;
- Y. keďže zahraničné financovanie bolo v niektorých členských štátoch terčom právnych a politických útokov; keďže obmedzenia uvalené na organizácie občianskej spoločnosti, ktoré dostávajú finančné prostriedky zo zahraničia, sú v rozpore s právom Únie, konkrétne s článkom 63 ZFEÚ o voľnom pohybe kapitálu a chartou; keďže vo veci C-78/18⁽¹⁴⁾ Súdny dvor EÚ rozhodol, že príslušný právny predpis porušuje voľný pohyb kapitálu a slobodu združovania;
- Z. keďže Únia zahájila proces v rámci Európskej zelenej dohody a digitálnej transformácie; keďže tento proces si bude vyžadovať zdravý priestor občianskej spoločnosti, ktorý umožní občanom a dotknutým komunitám vyjadriť svoje záujmy, diskutovať o politických riešeníach a dosiahnuť nové spoločenské zmluvy;
1. potvrdzuje kľúčovú úlohu, ktorú zohrávajú organizácie občianskej spoločnosti pri realizácii a ochrane hodnôt Únie stanovených v článku 2 ZEÚ a pri formulovaní a vykonávaní právnych predpisov, politik a stratégií EÚ vrátane boja proti zmene klímy, digitálnej transformácie a obnovy po pandémie ochorenia COVID-19; zdôrazňuje ich kľúčový príspevok k informovanej verejnej diskusii, v rámci ktorej vyjadrujú očakávania prítomné v spoločnosti, dávajú hlas zraniteľným a marginalizovaným osobám, zabezpečujú prístup k zásadne dôležitým službám, poskytujú odborné znalosti v oblasti tvorby politiky, podporujú aktívne občianstvo, pôsobia ako školy demokracie a sú nenahraditeľnými subjektmi demokratickej kontroly a dohľadu nad štátnymi inštitúciami a garantmi zodpovednosti za verejnú činnosť a využívanie verejných prostriedkov; uznáva preto, že občiansky priestor je neoddeliteľnou súčasťou demokracie, právneho štátu a základných práv; zdôrazňuje, že Únia by sa preto mala zaviazat zachovať a rozvíjať občiansky priestor na miestnej, regionálnej, národnej a európskej úrovni;
 2. zdôrazňuje, že na to, aby organizácie občianskej spoločnosti prosperovali, musí byť priestor občianskej spoločnosti priaznivým a bezpečným prostredím bez neprimeraného zasahovania, zastrašovania, obťažovania a odstrašujúcich účinkov zo strany štátnych aj neštátnych subjektov; pripomína členským štátom ich pozitívnu povinnosť zabezpečiť priaznivé prostredie pre organizácie občianskej spoločnosti vrátane prístupu k transparentným mechanizmom financovania a mechanizmom občianskeho dialógu v súlade s medzinárodnými normami v oblasti ľudských práv týkajúcimi sa slobody združovania, prejavu a zhromažďovania, ako to potvrdzuje aj charta; zdôrazňuje význam plurality médií pri zabezpečovaní toho, aby organizácie občianskej spoločnosti mohli osloviť verejnú mienku a prispieť tak k verejnej diskusii;
 3. varuje pred degradáciou priestoru občianskej spoločnosti v celej EÚ politikami, ktoré bránia fungovaniu organizácií občianskej spoločnosti, ich prístupu k udržateľnému financovaniu a ich schopnosti podieľať sa na rozhodovaní; odsudzuje akúkoľvek formu obťažovania, očierňovania, stigmatizácie a kriminalizácie organizácií občianskej spoločnosti, ako aj ich využívanie ako obetného baránka; zdôrazňuje, že takéto opatrenia ohrozujú aktívne občianstvo a vyjadrovanie kritických názorov, čím oslabujú verejnú diskusiu, a tým aj samotné základy demokracie;
 4. konštatuje, že pandémia ochorenia COVID-19 ešte viac zvýraznila mnohé existujúce problémy, ktorým čelia organizácie občianskej spoločnosti, ako to dokazuje správa agentúry FRA z roku 2021, podľa ktorej 57 % vnútroštátnych a miestnych organizácií uviedlo, že situácia sa v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi „zhoršila“ alebo „výrazne zhoršila“; so znepokojením konštatuje, že niektoré vlády využili pandémiu na to, aby obmedzili občiansky priestor a prijali kontroverzné zákony a diskriminačné opatrenia, ktoré nie vždy súviseli s pandémiou, zatiaľ čo možnosť spoločnosti mobilizovať sa bola obmedzená vrátane možnosti zúčastňovať sa na verejnej diskusii a slobody prejavu, zhromažďovania a združovania;
 5. súhlasí s Komisiou, že keď sa priestor občianskej spoločnosti na činnosť znižuje, je to znakom ohrozenia právneho štátu; víta skutočnosť, že Komisia v rámci svojej výročnej správy o právnom štáte podrobila kontrole prostredie pre občiansku spoločnosť, pričom v nej správne uvádza, že právny štát nemôže fungovať bez živej občianskej spoločnosti pôsobiacej v bezpečnom a priaznivom prostredí; vyzýva preto Komisiu, aby zintenzívnila a štruktúrovala svoje monitorovanie situácie v priestore občianskej spoločnosti v členských štátoch vytvorením tzv. európskeho indexu priestoru

⁽¹⁴⁾ Rozsudok Súdneho dvora EÚ z 18. júna 2020, Európska komisia/Maďarsko, ECLI:EU:C:2020:476.

Utorok 8. marca 2022

občianskej spoločnosti založeného na existujúcich rámcoch na meranie priestoru občianskej spoločnosti a venovaním plnohodnotnej kapitoly priestoru občianskej spoločnosti vo svojej výročnej správe o právnom štáte vrátane odporúčaní pre jednotlivé krajiny, ktorá by mala plne pokrývať aj základné práva; vyzýva Komisiu, aby systematicky využívala správy agentúry FRA a požiadala ju o metodické poradenstvo;

6. víta skutočnosť, že Komisia uznala význam občianskej spoločnosti v mnohých politikách a stratégiách EÚ a programoch financovania; zdôrazňuje však, že roztrieštenosť tohto prístupu vedie k málo účinnému zlepšeniu situácie organizácií občianskej spoločnosti v praxi;

7. naliehavo preto vyzýva Komisiu, aby prijala komplexnú stratégiu občianskej spoločnosti na ochranu a rozvoj priestoru občianskej spoločnosti v Únii, ktorá integruje všetky existujúce nástroje, vyplní medzery v monitorovaní, podpore a ochrane a skutočne politicky uzná kľúčovú úlohu, ktorú zohrávajú organizácie občianskej spoločnosti pri realizácii hodnôt a politík, a zároveň jasne prepojí nástroje monitorovania a podávania správ s mechanizmami EÚ na presadzovanie práva, aby sa zabezpečili včasné a účinné následné opatrenia; vyzýva Komisiu, aby preskúmala iniciatívy na posilnenie podporných sietí, ktoré sú k dispozícii organizáciám občianskej spoločnosti;

8. domnieva sa, že v tejto stratégii občianskej spoločnosti by sa mal načrtnúť súbor konkrétnych opatrení, ktoré budú chrániť a posilňovať priestor občianskej spoločnosti, a to aj:

- a) zavedením minimálnych noriem pre právne a administratívne prostredie občianskej spoločnosti;
- b) zavedením štatútu pre európske cezhraničné združenia a neziskové organizácie;
- c) vytvorením kontaktných miest medzi európskymi inštitúciami a občianskou spoločnosťou;
- d) zabezpečením konzistentného prístupu k politickým diskusiám a tvorbe agendy na úrovni Únie v súlade so zmluvami EÚ a rokovacími poriadkami inštitúcií EÚ;
- e) posilnením prístupu k monitorovaniu politík Únie a plnenia rozpočtu Únie;
- f) rozšírením flexibilného prístupu k financovaniu Únie;

9. vyzýva Radu a Komisiu, aby zabezpečili súlad vnútorných a vonkajších politík Únie, pokiaľ ide o ochranu a poskytovanie priestoru občianskej spoločnosti, a to aj prijatím vnútorných usmernení týkajúcich sa obhajcov ľudských práv, ktoré by zodpovedali usmerneniam vzťahujúcim sa na vonkajšiu činnosť EÚ;

Priaznivé regulačné a politické prostredie bez odstrašujúcich účinkov, hrozieb a útokov

10. zdôrazňuje, že schopnosť organizácií občianskej spoločnosti konať závisí od existencie priaznivého právneho a politického prostredia, najmä od uplatňovania slobody združovania, pokojného zhromažďovania a prejavu a práva na účasť verejnosti; naliehavo vyzýva členské štáty, aby zaručili uplatňovanie týchto práv v súlade s európskym a medzinárodným právom a normami vrátane Európskeho dohovoru o ľudských právach, odporúčania Výboru ministrov Rady Európy z 28. novembra 2018 členským štátom o potrebe posilniť ochranu a podporu priestoru občianskej spoločnosti v Európe, Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, Deklarácie OSN o obhajcoch ľudských práv a usmernenia OSN o ochrane a podpore priestoru občianskej spoločnosti, a aby využili možnosť požiadať Benátsku komisiu o stanoviská k plánovaným právnym predpisom;

11. pripomína dôležitosť nezávislej, nestrannej, profesionálnej a zodpovednej žurnalistiky pri informovaní o činnostiach organizácií občianskej spoločnosti v súkromných aj verejnoprávných médiách, ako aj význam prístupu k verejným informáciám ako kľúčových pilierov demokratických štátov, ktoré sú založené na zásadách právneho štátu;

12. vyjadruje poľutovanie nad rastúcou koncentráciou mediálneho vlastníctva na úkor plurality, nezávislosti a spravodlivého zastúpenia myšlienok a činností organizácií občianskej spoločnosti vo verejnom živote; pripomína, že nezávislá a zodpovedná žurnalistika a prístup k pluralitným informáciám sú kľúčovými piliermi demokracie a že činnosti a vstupy občianskej spoločnosti sú nevyhnutné na to, aby každá demokracia prosperovala; vyzýva členské štáty, aby zabezpečili a zachovávali nezávislosť médií od politického a hospodárskeho tlaku, aby zaručili pluralitu médií a zaistili transparentnosť; vyzýva Komisiu, aby navrhla pravidlá vlastníctva médií platné v celej EÚ popri pravidlách transparentnosti vlastníctva médií ako minimálne požiadavky v rámci pripravovaného aktu o slobode médií s cieľom posilniť pluralitu médií;

Utorok 8. marca 2022

13. domnieva sa, že prínos organizácií občianskej spoločnosti pre jednotný trh a sociálne hospodárstvo, ako aj ich úloha pri realizácii politik EÚ a hodnôt stanovených v článku 2 ZEÚ sú silným argumentom na odstránenie prekážok ich fungovania na úrovni EÚ; vyzýva preto Komisiu, aby v záujme dosiahnutia tohto cieľa primerane reagovala legislatívnymi opatreniami vrátane legislatívnych návrhov; zdôrazňuje, že takéto právne predpisy by nielen poskytli základnú ochranu organizáciám občianskej spoločnosti, ale mohli by tiež vytvoriť rovnaké podmienky, ktoré by im umožnili naplno využiť ich potenciál;

14. vyzýva Komisiu, aby do svojich hodnotení vplyvu zahrnula systematickú kontrolu priestoru občianskej spoločnosti a stanovila jasné kritériá toho, čo znamená poskytovanie priestoru občianskej spoločnosti, a to na základe medzinárodných noriem v oblasti ľudských práv týkajúcich sa slobody združovania, prejavu a zhromažďovania, ako to potvrdzuje aj charta, s cieľom zabrániť negatívnym vplyvom plánovaných právnych predpisov na priestor občianskej spoločnosti; vyzýva Komisiu, aby v spolupráci s občianskou spoločnosťou zaviedla potrebné záruky a vypracovala usmernenia pre vykonávanie členskými štátmi, ktoré by sa mali uplatňovať v prípade zistenia rizík;

15. vyzýva Komisiu, aby rovnako preskúmala a monitorovala vykonávanie právnych predpisov EÚ s cieľom zabezpečiť, aby nemali negatívny vplyv na priestor občianskej spoločnosti, a aby v prípade, že sa tak stane, poskytla potrebné nápravné opatrenia; vyzýva členské štáty, aby prijali podobné nápravné opatrenia na vnútroštátnej úrovni;

16. vyzýva Komisiu, aby využila svoje právomoci vyplývajúce zo zmlúv a navrhla právne predpisy EÚ na vyplnenie medzier a riešenie výziev, ktorým čelia subjekty občianskej spoločnosti v celej únii, vrátane minimálnych noriem týkajúcich sa registrácie, činnosti a financovania organizácií občianskej spoločnosti a procesných záruk proti SLAPP, a aby poskytla usmernenia, ako využívať právo EÚ na lepšiu ochranu občianskej spoločnosti;

17. domnieva sa, že štatút cezhraničných združení a neziskových organizácií EÚ by mohol poskytnúť dodatočnú úroveň ochrany organizáciám občianskej spoločnosti, ktoré čelia neprimeraným prekážkam pri zakladaní a fungovaní;

18. vyzýva členské štáty, aby rešpektovali a uľahčovali výkon práva na pokojné zhromažďovanie, ktoré možno obmedziť len v súlade so zásadami nevyhnutnosti a proporcionality a v súlade s platnými právnymi predpismi; varuje pred rozširovaním právomocí orgánov presadzovania práva pri vykonávaní kontroly na zhromaždeniach v niektorých členských štátoch; odsudzuje akékoľvek neprimerané použitie sily proti demonštrantom, ako aj ich kriminalizáciu, trestné stíhanie a sledovanie; vyzýva členské štáty, aby okamžite zrušili zákony a nariadenia, ktoré zvyšujú používanie násillia proti demonštrantom a obmedzujú slobodu demonštrovať; vyzýva Komisiu, aby vydala usmernenia na ochranu slobody pokojného zhromažďovania v časoch mimoriadnej situácie v oblasti verejného zdravia aj v bežných časoch;

19. poukazuje na to, že od začiatku pandémie sa značná časť činností občianskej spoločnosti presunula na internet; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili slobodu prejavu, bojovali proti akejkoľvek forme nenávistných prejavov a zvyšovali informovanosť o nenávistných prejavoch a rizikách, ktoré predstavujú pre demokraciu a jednotlivcov, najmä na internetových sociálnych sieťach;

20. varuje pred škodlivým vplyvom politik a rétoriky, ktoré vnášajú do priestoru občianskej spoločnosti odstrašujúci účinok; naliehavo vyzýva Komisiu, aby z analýzy odstrašujúcich účinkov urobila kľúčový aspekt svojej výročnej správy o právnom štáte, aby vychádzala z veci C-78/18 s cieľom spochybniť opatrenia, ktoré majú odstrašujúci účinok na výkon práv podľa charty, ak sú podobné prístupy možné, a aby požiadala o predbežné opatrenia s cieľom predísť nenapraviteľným škodám počas prebiehajúceho súdneho preskúmania;

21. odsudzuje skutočnosť, že zástupcovia organizácií občianskej spoločnosti v niektorých členských štátoch čelia fyzickým a verbálnym útokom, obťažovaniu a zastrašovaniu v online aj offline forme, ktoré sú priamym dôsledkom ich práce; ďalej vyjadruje poľutovanie nad tým, že účinky na duševné zdravie týchto zástupcov môžu zahŕňať vyhorenie, depresiu, tzv. traumy z poskytovania pomoci a tzv. únavu zo súcitu a že psychologické dôsledky, ktoré môže so sebou prinášať práca zástupcov organizácií občianskej spoločnosti, sa dostatočne neskúmajú; zdôrazňuje, že deti a mladí ľudia sú obzvlášť zraniteľní, pretože nie vždy nahlasujú akty nenávisti a obťažovania, keďže nepoznajú definíciu obťažovania a nevedia, ako a s kým majú tento problém riešiť;

Utorok 8. marca 2022

22. odsudzuje všetky hrozby a útoky na organizácie občianskej spoločnosti a obhajcov ľudských práv zo strany štátnych a so štátom prepojených subjektov vrátane negatívnej a stigmatizujúcej rétoriky, využívania ako obetného baránka a právneho, súdneho, administratívneho a daňového obťažovania a odsudzuje neschopnosť štátnych subjektov chrániť organizácie občianskej spoločnosti a obhajcov ľudských práv pred takýmito útokmi a hrozbami; rovnako odsudzuje všetky prípady útokov a hrozieb spáchaných neštátnymi subjektmi, okrem iného vrátane SLAPP;

23. je znepokojený nízkou mierou hlásenia útokov a hrozieb voči organizáciám občianskej spoločnosti na vnútroštátnej úrovni; naliehavo vyzýva členské štáty, aby takéto činy jednoznačne odsúdili, prijali preventívne a účinné opatrenia a systematicky, rýchlo, dôkladne, nezávisle a nestranné vyšetrovali všetky súvisiace obvinenia a investovali do programov odbornej prípravy pre príslušné orgány, aby boli lepšie pripravené na riešenie takýchto prípadov; vyzýva Komisiu, aby k príslušným procesom poskytla odporúčania a napomáhala pri výmene najlepších postupov;

24. zdôrazňuje, že dobrá spolupráca medzi občianskou spoločnosťou, políciou a príslušnými inštitúciami je kľúčom k riešeniu zraniteľnosti a hľadaniu najlepších postupov pri ochrane aktivistov, občianskej spoločnosti a samotnej demokracie;

25. vyjadruje hlboké znepokojenie nad zvýšenou mierou násilia a nenávisťou voči organizáciám a aktivistom pracujúcim s náboženskými menšinami alebo v oblasti boja proti rasizmu, v oblasti feminizmu a práv LGBTIQ+;

26. pripomína, že hľadanie obetných baránkov medzi organizáciami občianskej spoločnosti, ktoré pracujú v oblasti práv žien a menšín a zraniteľných skupín, ako sú LGBTIQ+ osoby, nie je ojedinelým javom, ale funguje ako premyslené a postupné odstraňovanie základných práv, ktoré sú chránené v článku 2 ZEÚ, a je súčasťou širšej politickej agendy kampaní zameraných proti rodovej rovnosti; vyzýva členské štáty, aby boli obzvlášť opatrné pri iniciatívach zameraných na obmedzenie nadobudnutých práv, ktorých cieľom je chrániť osoby pred diskrimináciou, predchádzať jej a podporovať rovnosť;

27. vyzýva Komisiu, aby do svojich správ v zmysle rámcového rozhodnutia o boji proti niektorým formám a prejavom rasizmu a xenofóbie, ako aj do monitorovania a hodnotenia pravidiel a nástrojov EÚ na ochranu práv obetí trestných činov a do revízie ustanovení EÚ o boji proti nenávisťným prejavom a trestným činom z nenávisťou zahrnula odkazy na útoky proti obhajcom ľudských práv;

28. konštatuje, že Únii v súčasnosti chýbajú účinné postupy na zabezpečenie primeranej reakcie v prípadoch, keď organizácie občianskej spoločnosti oznámia, že demokratické normy a priestor občianskej spoločnosti v členských štátoch sú ohrozené; vyzýva na vytvorenie mechanizmu varovania EÚ, ktorý umožní organizáciám občianskej spoločnosti a obhajcom ľudských práv nahlasovať útoky, registrovať upozornenia, mapovať trendy a poskytovať včasnú a cieleňú podporu obetiam; domnieva sa, že takýto mechanizmus by takisto zlepšil podávanie správ na úrovni Únie, poskytol by podklady pre každoročné hodnotenie právneho štátu Komisiou a prispel by k lepšej výmene informácií s európskou verejnosťou vo všeobecnosti;

29. vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že Komisia, ako aj Rada odmietli iniciatívu Európskeho parlamentu týkajúcu sa vytvorenia mechanizmu EÚ pre demokraciu, právny štát a základné práva, ktorý by sa riadil medziinštitucionálnou dohodou medzi Európskym parlamentom, Komisiou a Radou; pripomína, že monitorovanie priestoru občianskej spoločnosti je úzko spojené s demokraciou a základnými právami a že mechanizmus monitorovania hodnôt článku 2 ZEÚ je v tomto ohľade najlepším nástrojom celostného prístupu;

30. naliehavo vyzýva Komisiu, aby využila svoje právomoci na presadzovanie práva voči členským štátom, ktoré neprimerane obmedzujú priestor občianskej spoločnosti v rozpore s právnymi predpismi EÚ, a to aj prostredníctvom konaní o nesplnení povinnosti, rámca na podporu právneho štátu, nového nariadenia o podmienenosti a postupu stanoveného v článku 7 ZEÚ; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila aktívne zapojenie občianskej spoločnosti a jej zmysluplný príspevok k týmto procesom a aby boli riadne chránené legitímne záujmy konečných prijímateľov a príjemcov;

31. trvá na tom, že členské štáty by nemali kriminalizovať alebo inak negatívne ovplyvňovať registráciu, fungovanie, financovanie a cezhraničný pohyb organizácií občianskej spoločnosti; v tejto súvislosti je znepokojený výkladom ustanovení EÚ v niektorých členských štátoch, ktorý by mohol viesť ku kriminalizácii činností organizácií občianskej spoločnosti a obhajcov ľudských práv, najmä v oblasti migrácie, čo je často v rozpore s usmerneniami Komisie; žiada členské štáty, aby ukončili neoprávnenú kriminalizáciu a stíhanie pátracích a záchranných činností, a naliehavo vyzýva

Utorok 8. marca 2022

Komisiu, aby v tejto súvislosti aktívne monitorovala príslušné členské štáty a podnikla voči nim kroky; rovnako opakuje, že všetci aktéri, ktorí sa z humanitárnych dôvodov zaoberajú migrantmi a ktorí sú zapojení do pátracích a záchranných činností, musia dodržiavať všeobecné zásady medzinárodného práva a práva v oblasti ľudských práv a platné európske a vnútroštátne právne predpisy, ktoré rešpektujú tieto zásady;

Udržateľný a nediskriminačný prístup ku zdrojom

32. konštatuje, že medzi výzvami, ktorým čelia organizácie občianskej spoločnosti v súvislosti s financovaním, je nedostatok dostatočných zdrojov financovania, zaťažujúce administratívne postupy pri získavaní prístupu k financovaniu, nedostatočná transparentnosť a spravodlivosť pri pridelovaní finančných prostriedkov a reštriktívne kritériá oprávnenosti;

33. poukazuje na závery rezolúcie OSN č. 2535, konkrétne na to, že zintenzívnenie účasti mladých ľudí je kľúčom k vytvoreniu a zachovaniu mierových spoločností;

34. zdôrazňuje dôležitý a pozitívny prínos mladých ľudí k úsiliu o demokratické a mierové spoločnosti; v tejto súvislosti vyzýva členské štáty, aby zvýšili investície do mládeže a mládežníckych organizácií; ďalej žiada primerané financovanie programu Erasmus+ a zdôrazňuje jeho úlohu pri vytváraní demokratickej Európy;

35. naliehavo vyzýva Komisiu, aby identifikovala existujúce prekážky a navrhla komplexný súbor opatrení a odporúčaní na zabezpečenie dlhodobého predvídateľného, primeraného a priaznivého financovania organizácií občianskej spoločnosti vrátane financovania ich operačných činností súvisiacich s presadzovaním záujmov a monitorovaním; zdôrazňuje, že financovanie organizácií občianskej spoločnosti zo strany EÚ by nemalo zahŕňať byrokratické opatrenia;

36. domnieva sa, že otvorenosť a transparentnosť sú kľúčom k zabezpečeniu zodpovednosti organizácií občianskej spoločnosti a získaniu dôvery verejnosti, pokiaľ slúžia na zabezpečenie legitímnej verejnej kontroly a pokiaľ požiadavky na podávanie správ ostávajú na nevyhnutnej a primeranej úrovni; odsudzuje akékoľvek zneužívanie opatrení v oblasti transparentnosti na stigmatizáciu konkrétnych organizácií občianskej spoločnosti;

37. zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť doplnkové zdroje financovania, a to aj od verejných inštitúcií na všetkých úrovniach, súkromných, filantropických a individuálnych darcov, členských príspevkov a príjmov z hospodárskej činnosti, ako aj z miestnych, regionálnych a vnútroštátnych zdrojov, pretože by to mohlo pomôcť organizáciám občianskej spoločnosti odolávať akýmkoľvek prípadným vládnym obmedzeniam vonkajšieho financovania; vyzýva členské štáty a EÚ, aby zlepšili právne prostredie pre organizácie občianskej spoločnosti a uľahčili im podmienky prístupu k rôznym zdrojom financovania vrátane súkromného a zahraničného financovania; zdôrazňuje, že verejné financovanie by malo pokrývať všetky druhy činností občianskej spoločnosti vrátane presadzovania záujmov, zapájania sa do súdnych sporov vykonávania činností dohľadu, vzdelávania a zvyšovania informovanosti, poskytovania služieb, ako aj budovania kapacít a koalícií, ktoré podporujú a chránia hodnoty Únie stanovené v článku 2 ZEÚ; vyzýva členské štáty a EÚ, aby sa neobmedzovali na financovanie projektov a poskytli finančné prostriedky na základnú infraštruktúru a viacročné cykly financovania s cieľom zabezpečiť udržateľnosť občianskej spoločnosti;

38. odsudzuje akúkoľvek formu politicky alebo inak motivovanej diskriminácie pri pridelovaní verejných prostriedkov a z toho vyplývajúce odstrašujúce účinky; vyzýva členské štáty, aby v tejto súvislosti zabezpečili jasné, transparentné a nediskriminačné postupy; odsudzuje akúkoľvek formu obmedzenia prístupu k financovaniu, najmä ak je zameraná na organizácie občianskej spoločnosti a aktivistov, ktorí sa zaoberajú ochranou práv žien, LGBTIQ+ osôb, menších, migrantov a utečencov;

39. zdôrazňuje, že kampane organizácií občianskej spoločnosti by nemali podliehať obmedzeniam financovania pod zámenkou prekryvania sa s voľbami a inými politickými kampaňami; konštatuje, že finančné prostriedky, ktoré sú k dispozícii pre organizácie občianskej spoločnosti, si často vyžadujú spolufinancovanie, čo by mohlo znamenať, že príjemca musí získať časť požadovaných prostriedkov z iných zdrojov, čo by mohlo byť na škodu projektu alebo fungovania organizácie; domnieva sa preto, že podiel požadovaného spolufinancovania by mal byť primerane obmedzený a že by sa mali zohľadniť rôzne spôsoby monetizácie;

40. vyjadruje poľutovanie nad tým, že verejné orgány zadávajú externe plnenie verejných služieb organizáciám občianskej spoločnosti v oblastiach, ako je bývanie, zdravotníctvo, vzdelávanie a azyl, čo presahuje vyváženú spoluprácu verejných orgánov s neziskovými organizáciami, ktoré majú dobré skúsenosti s prácou s dotknutými osobami a pre tieto osoby, a že sa to nepodporuje dostatočnými dodatočnými zdrojmi; zdôrazňuje, že takéto postupy outsourcingu využívajú

Utorok 8. marca 2022

zdroje občianskej spoločnosti na plnenie povinností štátov a neponechávajú priestor organizáciám občianskej spoločnosti, ktorý je tak veľmi potrebný, aby mohli verejne pôsobiť prostredníctvom presadzovania záujmov, strategických súdnych sporov a verejného vzdelávania;

41. je vážne znepokojený vznikom GONGO a súvisiacimi diskriminačnými a často neprehľadnými postupmi verejného financovania; varuje pred ich škodlivým vplyvom na demokraciu a pluralitu a rozmanitosť v rámci občianskej spoločnosti, na vnímanie legitimacy organizácií občianskej spoločnosti, a teda na ochotu občanov zapojiť sa do aktívneho občianstva; vyzýva členské štáty, aby vyšetrovali skupiny podnecujúce nenávisť v rozpore s platnými právnymi predpismi a prijali proti nim opatrenia; zdôrazňuje, že tieto skupiny môžu narušiť verejnú diskusiu, čo môže podkopať samotnú štruktúru demokracie;

42. naliehavo vyzýva Komisiu, aby stanovila podmienky a postupy, ktorými zabezpečí, že finančné prostriedky EÚ určené občianskej spoločnosti, či už v rámci priameho, alebo zdieľaného riadenia, budú pridelované len organizáciám, ktoré sú prísne nezávislé od akejkoľvek vlády a plne dodržiavajú hodnoty EÚ stanovené v článku 2 Zmluvy o EÚ; naliehavo vyzýva Komisiu, aby riešila obvinenia týkajúce sa diskriminačného rozdeľovania finančných prostriedkov EÚ organizáciám občianskej spoločnosti a aby prijala vhodné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby finančné prostriedky EÚ nepodporovali GONGO;

43. víta prijatie programu Občania, rovnosť, práva a hodnoty s navýšeným rozpočtom 1,55 miliardy EUR na obdobie 2021 – 2027 a uznáva, že ide o zmysluplnú reakciu na výzvy, ktorým čelí občianska spoločnosť v EÚ, a ako prvý krok k vytvoreniu systémovejšieho rámca pomoci pre organizácie občianskej spoločnosti v EÚ; vyzýva Komisiu, aby aktívne konzultovala s organizáciami občianskej spoločnosti pri vymedzovaní pracovných programov a mechanizmov financovania s cieľom zabezpečiť transparentnosť, flexibilitu a používateľskú ústretovosť; víta mechanizmy opätovného udeľovania grantov v oblasti hodnôt Únie; zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť dostatočné finančné prostriedky na činnosti v oblasti kontroly, presadzovania záujmov a súdnych sporov, ako aj na budovanie kapacít, pretože tieto činnosti zvyšujú prínos organizácií občianskej spoločnosti k ochrane hodnôt EÚ a základných práv; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila vyčlenenie finančných prostriedkov na podporu organizácií občianskej spoločnosti pri plnení úloh a rolí, ktoré im boli pridelené v rámci rôznych sektorových politík; žiada o osobitné núdzové financovanie a praktickú podporu pre občianske subjekty a obhajcov ľudských práv, ktorým hrozí porušenie ich základných práv;

44. vyzýva Komisiu, aby zdvojnásobila svoje úsilie o posilnenie účasti organizácií občianskej spoločnosti na programe Občania, rovnosť, práva a hodnoty a na využívaní iných centrálnych riadených fondov, a to aj prostredníctvom ďalšieho zjednodušenia, pružnejších kritérií oprávnenosti a cieleného informovania a odbornej prípravy; vyzýva Komisiu, aby zintenzívnila monitorovanie postupov v členských štátoch a poskytla odporúčania, ako posilniť účasť organizácií občianskej spoločnosti na programoch v rámci zdieľaného riadenia; vyzýva Komisiu, aby lepšie zapojila a zaškolila organizácie občianskej spoločnosti do monitorovania čerpania finančných prostriedkov EÚ na úrovni členských štátov;

45. domnieva sa, že rozpočtová podpora pre organizácie občianskej spoločnosti by sa mala nielen plánovať, ale aj presadzovať a podporovať vo všetkých programoch EÚ; vyjadruje poľutovanie nad tým, že európsky balík opatrení na obnovu sa okrem veľkých, malých a stredných podnikov nezameriava osobitne na organizácie občianskej spoločnosti; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili, že organizácie občianskej spoločnosti budú zapojené do vykonávania a monitorovania národných plánov obnovy a odolnosti a do využívania iných fondov v rámci zdieľaného riadenia a aby kontrolovali, či národné plány obnovy podporujú potreby financovania organizácií občianskej spoločnosti; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že organizácie občianskej spoločnosti nebudú negatívne ovplyvnené zrušením financovania podľa nariadenia o podmienenosti alebo podľa podmienok začlenených do fondov a programov vo viacročnom finančnom rámci alebo v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ktoré stanovujú dodržiavanie zásad právneho štátu a zásady nediskriminácie ako nevyhnutnú podmienku na získanie finančných prostriedkov, a to tým, že stanovia osobitné spôsoby smerovania finančných prostriedkov pre organizácie občianskej spoločnosti, ktoré sú primerané prostrediu, v ktorom pôsobia;

46. naliehavo vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že finančné prostriedky EÚ budú pridelované len organizáciám, ktoré sú prísne nezávislé od akejkoľvek vlády a plne dodržiavajú hodnoty EÚ;

47. odsudzuje pokusy niektorých členských štátov obmedziť zahraničné financovanie a súvisiace politické naratívy, ktoré vyhlásili, a opatrenia, ktoré prijali s cieľom stigmatizovať alebo obťažovať organizácie občianskej spoločnosti; pripomína, že Súdny dvor EÚ konštatoval, že tieto opatrenia sú porušením voľného pohybu kapitálu a slobody

Utorok 8. marca 2022

združovania; vyzýva Komisiu, aby v tejto súvislosti naďalej iniciovala postupy v prípade nesplnenia povinnosti a systematicky žiadala o predbežné opatrenia; vyzýva Komisiu, aby vykonala mapovanie obmedzení financovania zo zahraničia v celej Únii s cieľom zabezpečiť, aby sa zásady potvrdené Súdny dvorom EÚ účinne dodržiavali vo všetkých členských štátoch;

48. zdôrazňuje význam daňových stimulov na podporu súkromných darov; nabáda členské štáty, aby tieto systémy ďalej rozvíjali; vyzýva Komisiu, aby zmapovala najlepšie postupy a vypracovala odporúčania; uznáva, že je dôležité, aby organizácie občianskej spoločnosti dodržiavali vnútroštátne predpisy v oblasti zdaňovania a boja proti praniu špinavých peňazí, ale zdôrazňuje, že tieto predpisy a transparentnosť financovania vo všeobecnosti sa nesmú zneužívať na to, aby bránili činnosti organizácií občianskej spoločnosti alebo vytvárali odstrašujúci účinok na ich členov a darcov;

49. pripomína, že podľa medzinárodných noriem v oblasti slobody združovania sa vyžaduje, aby príslušné orgány uplatňovali prezumpciu v prospech slobody organizácií občianskej spoločnosti žiadať a prijímať finančné prostriedky z akéhokoľvek zdroja a v prospech legálnosti ich činnosti, pričom obmedzenia sú možné ak sú stanovené zákonom, sledujú jeden alebo viacero legitímnych cieľov a ak sú v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na dosiahnutie daných cieľov;

50. vyzýva Komisiu, aby vypracovala usmernenia o uplatňovaní zásady nediskriminácie a voľného pohybu kapitálu na cezhraničné dary; zdôrazňuje, že aproximácia vymedzenia koncepcie verejného prospechu by umožnila vzájomné uznávanie a rovnaké zaobchádzanie, pokiaľ ide o cezhraničné dary a výhody súvisiace s takýmto štatútom verejného prospechu; žiada, aby sa na úrovni EÚ vymedzila koncepcia verejného prospechu, pretože by to podporilo cezhraničné darcovstvo, keďže by to umožnilo vzájomné uznávanie štatútu verejného prospechu a rovnaké zaobchádzanie, pokiaľ ide o súvisiace výhody; vyzýva Komisiu, aby zaviedla opatrenia, ktorými odstráni prekážky v oblasti cezhraničnej filantropie, a aby zabezpečila rovnaké zaobchádzanie s cezhraničnými darmi v súlade s rozsudkami Súdneho dvora EÚ;

Občiansky dialóg a účasť na tvorbe politiky

51. zdôrazňuje význam občianskeho dialógu pri tvorbe informovanej politiky a zdôrazňuje, že organizácie občianskej spoločnosti zohrávajú kľúčovú úlohu ako sprostredkovatelia medzi občanmi a orgánmi na všetkých úrovniach tým, že zabezpečujú štruktúrovaný dialóg; zdôrazňuje dôležitú úlohu organizácií občianskej spoločnosti v dôslednom kontakte s občanmi vrátane marginalizovaných alebo zraniteľných skupín a uznáva ich odborné znalosti, udeľuje im kľúčovú úlohu v občianskom dialógu a zdôrazňuje ich úlohu pri posilňovaní postavenia tých, ktorí sú najviac vzdialení, aby sa zapojili a vyjadrili svoje obavy, a zároveň pri vykonávaní demokratickej kontroly a zabezpečovaní zodpovednosti za verejné činnosti;

52. víta pozitívne kroky, ktoré podnikli niektoré členské štáty v súvislosti s novými stratégiami občianskeho dialógu a poradnými výbormi pre občiansku spoločnosť; odsudzuje však praktiky, ktoré zámerne bránia účasti organizácií občianskej spoločnosti, ako je ich vylúčenie z verejných procesov, využívanie neprehľadných všeobecných zákonov a zrýchlené parlamentné postupy, ktorými sa obchádza povinnosť konzultácie a rokovania;

53. pripomína, že naliehavosť opatrení súvisiacich s pandémiou ochorenia COVID-19 viedla k ešte väčšiemu obmedzeniu prístupu organizácií občianskej spoločnosti k rozhodovaciemu procesu; berie však na vedomie úsilie, ktoré sa v mnohých členských štátoch vynaložilo na boj proti tomuto javu;

54. vyjadruje poľutovanie nad tým, že občiansky dialóg často zostáva ad hoc procesom; vyzýva členské štáty, aby vytvorili koherentné politické rámce, ktoré zabezpečia štruktúrované, predvídateľné a dlhodobé procesy, inkluzívnu účasť a systematické preskúmanie, a aby vyčlenili primerané zdroje vrátane zdrojov na odbornú prípravu úradníkov; vyzýva Komisiu, aby poskytla odporúčania založené na analýze existujúcich postupov, pripravené v úzkej spolupráci s občianskou spoločnosťou;

55. domnieva sa, že všetky inštitúcie EÚ by mali prehodnotiť svoje podmienky spolupráce s organizáciami občianskej spoločnosti v súlade s článkom 11 Zmluvy o EÚ, aby sa zabezpečil otvorený, transparentný, zmysluplný a pravidelný dialóg s občianskou spoločnosťou na rovnakom základe ako s ostatnými zainteresovanými stranami; vyzýva Komisiu, aby zvažila predloženie medziinštitucionálnej dohody o občianskom dialógu medzi všetkými hlavnými inštitúciami, ktorá by sa týkala všetkých oblastí politiky Únie, ako aj prierezových procesov, ako je napríklad správa o stave Únie alebo Konferencia o budúcnosti Európy;

56. v tejto súvislosti sa domnieva, že aj predsedníčka Európskeho parlamentu by mala vymenovať jedného zo svojich podpredsedov, ktorý by viedol otvorený, transparentný a pravidelný dialóg s občianskou spoločnosťou; nabáda politické skupiny, aby si vytvorili vlastné štruktúry občianskeho dialógu;

Utorok 8. marca 2022

57. vyzýva najmä Komisiu, aby v svojich konzultačných procesoch obnovila rovnováhu medzi zástupcami podnikových záujmov a zástupcami iných záujmov, ako sú práva pracovníkov, sociálne práva a ochrana životného prostredia, a aby zabezpečila ochranu pred nekalými lobistickými praktikami, ktoré nie sú zlučiteľné so spravodlivým a transparentným dialógom;

58. vyzýva členské štáty, inštitúcie EÚ vo všeobecnosti a najmä Komisiu, aby počas prípravy alebo revízie právnych predpisov, ktoré môžu mať vplyv na občiansky priestor a slobody, zabezpečili úzku konzultáciu s občianskou spoločnosťou;

59. berie na vedomie, že podpredsedovi Komisie bola zverená zodpovednosť za udržiavanie otvoreného, transparentného a pravidelného dialógu s občianskou spoločnosťou; zdôrazňuje, že by sa malo ďalej pokračovať v občianskom dialógu; vyzýva Komisiu, aby zväžila najmä vytvorenie osobitných kontaktných miest v rámci každého generálneho riaditeľstva, ktoré by umožnili občianskej spoločnosti byť v úzkom kontakte s podpredsedom Komisie; považuje za kľúčové, aby sa v expertných skupinách a poradných fórach, ktoré pomáhajú Komisii, prostredníctvom transparentného výberového procesu dostalo významnej úlohy širokej škále organizácií občianskej spoločnosti a aby sa kládol dôraz na organizácie občianskej spoločnosti, ktoré vystupujú v mene zraniteľných a nedostatočne zastúpených skupín;

60. vyzýva Komisiu, aby využila vymedzenie vnútroštátnych programov, ktorými sa využívajú fondy EÚ, a vykonávanie stratégií a akčných plánov EÚ členskými štátmi s cieľom vyžadovať od členských štátov, aby zaviedli účinné mechanizmy zabezpečenia účasti organizácií občianskej spoločnosti a občianskeho dialógu; vyzýva na posilnenie účasti občianskej spoločnosti na procese európskeho semestra a na monitorovaní európskeho balíka opatrení na obnovu;

61. víta Európsky rok mládeže ako príležitosť na ďalšiu podporu občianskej účasti a dialógu v demokratickej spoločnosti;

62. zaväzuje sa v nadväznosti na túto správu zabezpečiť reálne následné opatrenia a vyzýva Komisiu a Radu, aby prijali rovnaký záväzok;

o

o o

63. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade a Komisii.

Utorok 8. marca 2022

P9_TA(2022)0057

Úloha kultúry, vzdelávania, médií a športu v boji proti rasizmu**Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2022 o úlohe kultúry, vzdelávania, médií a športu v boji proti rasizmu (2021/2057(INI))**

(2022/C 347/02)

Európsky parlament,

- so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, najmä na druhú, štvrtú, piatu, šiestu a siedmu zarážku jej preambuly, na jej článok 2, článok 3 ods. 3 druhý pododsek a článok 6,
- so zreteľom na články 10 a 19 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie, najmä na jej články 2, 3, 4, 5 a 21,
- so zreteľom na Európsky pilier sociálnych práv vrátane tretej zásady týkajúcej sa rovnakých príležitostí a príslušný akčný plán,
- so zreteľom na smernicu Rady 2000/43/ES z 29. júna 2000, ktorou sa zavádza zásada rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod ⁽¹⁾ (smernica o rasovej rovnosti),
- so zreteľom na smernicu Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani ⁽²⁾,
- so zreteľom na zriadenie skupiny EÚ na vysokej úrovni pre boj proti rasizmu, xenofóbii a iným formám neznášanlivosti v júni 2016,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 22. mája 2018 s názvom Budovanie silnejšej Európy: význam politik v oblasti mládeže, vzdelávania a kultúry (COM(2018)0268),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 18. septembra 2020 s názvom Únia rovnosti: akčný plán EÚ proti rasizmu na roky 2020 – 2025 (COM(2020)0565),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 3. decembra 2020 s názvom Európske médiá v digitálnej dekáde: akčný plán na podporu obnovy a transformácie (COM(2020)0784),
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2010/13/EÚ z 10. marca 2010 o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správny opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb (smernica o audiovizuálnych mediálnych službách) ⁽³⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/817 z 20. mája 2021, ktorým sa zriaďuje Erasmus +: program Únie pre vzdelávanie a odbornú prípravu, mládež a šport ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/818 z 20. mája 2021, ktorým sa zriaďuje program Kreatívna Európa (na obdobie 2021 až 2027) ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 180, 19.7.2000, s. 22.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 303, 2.12.2000, s. 16.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 95, 15.4.2010, s. 1.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 1.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 34.

Utorok 8. marca 2022

- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/888 z 20. mája 2021, ktorým sa zriaďuje program Európsky zbor solidarity ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/692 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje program Občania, rovnosť, práva a hodnoty ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na Európsky dohovor o ľudských právach,
- so zreteľom na odporúčanie Rady z 12. marca 2021 o rovnosti, začleňovaní a účasti Rómov ⁽⁸⁾,
- so zreteľom na rámcové rozhodnutie Rady 2008/913/SVV z 28. novembra 2008 o boji proti niektorým formám a prejavom rasizmu a xenofóbie prostredníctvom trestného práva ⁽⁹⁾,
- so zreteľom na správu Agentúry EÚ pre základné práva o základných právach z 9. júna 2020 a na jej druhý prieskum EÚ týkajúci sa menšín a diskriminácie z 5. decembra 2017 a na súvisiacu správu a zhrnutie s názvom *Being Black in the EU* (Život s tmavou pleťou v EÚ) z 23. novembra 2018 a 15. novembra 2019, v ktorých sa opisujú skúsenosti ľudí afrického pôvodu s rasovou diskrimináciou a rasovo motivovaným násilím v EÚ,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 12. novembra 2020 s názvom Únia rovnosti: stratégia pre rovnosť LGBTIQ osôb na roky 2020 – 2025 (COM(2020)0698),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 3. marca 2021 s názvom Únia rovnosti: Stratégia v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030 (COM(2021)0101),
- so zreteľom na závery Rady z 15. novembra 2018 o pracovnom pláne pre kultúru na roky 2019 – 2022 ⁽¹⁰⁾,
- so zreteľom na strategický rámec EÚ pre rovnosť, začleňovanie a účasť Rómov na roky 2020 – 2030 zo 7. októbra 2020,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 5. októbra 2021 s názvom Stratégia boja proti antisemitizmu a podpory židovského života v EÚ (2021 – 2030) (COM(2021)0615),
- so zreteľom na svoje uznesenie z 19. júna 2020 o protirasistických demonštráciách po smrti Georgea Floyd ⁽¹¹⁾,
- so zreteľom na odporúčanie Rady z 22. mája 2018 o presadzovaní spoločných hodnôt, inkluzívneho vzdelávania a európskeho rozmeru výučby ⁽¹²⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 26. marca 2019 o základných právach ľudí afrického pôvodu v Európe ⁽¹³⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. septembra 2020 o vykonávaní vnútroštátnych stratégií integrácie Rómov: boj proti negatívnym postojom voči ľuďom rómskeho pôvodu v Európe ⁽¹⁴⁾,

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 202, 8.6.2021, s. 32.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ L 156, 5.5.2021, s. 1.

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ C 93, 19.3.2021, s. 1.

⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ L 328, 6.12.2008, s. 55.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ C 460, 21.12.2018, s. 12.

⁽¹¹⁾ Ú. v. EÚ C 362, 8.9.2021, s. 63.

⁽¹²⁾ Ú. v. EÚ C 195, 7.6.2018, s. 1.

⁽¹³⁾ Ú. v. EÚ C 108, 26.3.2021, s. 2.

⁽¹⁴⁾ Ú. v. EÚ C 385, 22.9.2021, s. 104.

Utorok 8. marca 2022

- so zreteľom na svoje uznesenie z 11. marca 2021 o právach detí vzhľadom na stratégiu EÚ v oblasti práv dieťaťa ⁽¹⁵⁾,
 - so zreteľom na konania o nesplnení povinnosti, ktoré Komisia iniciovala v súvislosti s nedodržaním smernice o rasovej rovnosti z dôvodu diskriminácie rómskych detí vo vzdelávaní (konania č. 20142174, č. 20152025 a č. 20152206),
 - so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1057 z 24. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Európsky sociálny fond plus (ESF+) ⁽¹⁶⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 23. novembra 2021 o politike EÚ v oblasti športu: hodnotenie a ďalší možný postup ⁽¹⁷⁾,
 - so zreteľom na návrh Komisie na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú harmonizované pravidlá v oblasti umelej inteligencie (akt o umelej inteligencii) a menia niektoré legislatívne akty Únie (COM(2021)0206),
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 11. novembra 2021 o európskom vzdelávacom priestore: spoločný celostný prístup ⁽¹⁸⁾,
 - so zreteľom na štúdiu o úlohe kultúry, vzdelávania, médií a športu v boji proti rasizmu, ktorú vypracovala tematická sekcia pre štrukturálne politiky a politiky súdržnosti generálneho riaditeľstva pre vnútorné politiky v októbri 2021,
 - so zreteľom na všeobecné politické odporúčania Európskej komisie proti rasizmu a intolerancii Rady Európy, najmä na odporúčanie č. 10 o boji proti rasizmu a diskriminácii vo vzdelávaní a prostredníctvom vzdelávania z 15. decembra 2006,
 - so zreteľom na plán Európskej komisie proti rasizmu a intolerancii na dosiahnutie účinnej rovnosti z 27. septembra 2019,
 - so zreteľom na šieste hodnotenie kódexu správania pre boj proti nezákonným nenávisťným prejavom online, ktoré uskutočnila Komisia,
 - so zreteľom na cieľ udržateľného rozvoja OSN č. 10: zníženie nerovnosti v rámci krajín a medzi nimi,
 - so zreteľom na Konferenciu o budúcnosti Európy,
 - so zreteľom na odporúčania, ktoré v októbri 2021 vydala Skupina európskych regulačných orgánov pre audiovizuálne mediálne služby k novému Kódexu postupov proti šíreniu dezinformácií,
 - so zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre kultúru a vzdelávanie (A9-0027/2022),
- A. keďže diskriminácia a rasizmus ohrozujú ľudskú dôstojnosť, životné príležitosti, prosperitu, duševnú pohodu a často aj bezpečnosť; keďže rasistické stereotypy zvyčajne pretrvávajú po celé generácie; keďže diskriminácia na základe rasového alebo etnického pôvodu je v EÚ zakázaná; keďže rasizmu a diskriminačnému správaniu sú okrem iných vystavení aj migranti, utečenci a žiadatelia o azyl;

⁽¹⁵⁾ Ú. v. EÚ C 474, 24.11.2021, s. 146.

⁽¹⁶⁾ Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 21.

⁽¹⁷⁾ Prijaté texty, P9_TA(2021)0463.

⁽¹⁸⁾ Prijaté texty, P9_TA(2021)0452.

Utorok 8. marca 2022

- B. keďže podľa Agentúry EÚ pre základné práva ⁽¹⁹⁾ sú rasová diskriminácia a obťažovanie v Európskej únii naďalej bežné; keďže najmä rasové, náboženské a etnické menšiny sú príliš často vystavené obťažovaniu, násiliu, rasovému a etnickému profilovaniu, a to aj zo strany orgánov presadzovania práva, a nenávisťným prejavom na internete aj mimo neho; keďže obeť neohlásia väčšinu rasistických a xenofóbnych incidentov motivovaných nenávisťou ⁽²⁰⁾; keďže rasové a etnické menšiny sa v EÚ stretávajú so štrukturálnou diskrimináciou a v niektorých prípadoch aj segregáciou v určitých oblastiach každodenného života vrátane bývania, zdravotnej starostlivosti, zamestnanosti, vzdelávania a systémov súdництва;
- C. keďže v akčnom pláne EÚ proti rasizmu na roky 2020 – 2025 sa uvádza, že štrukturálny rasizmus je diskriminačné správanie, ktoré môže byť zakorenené v sociálnych, finančných a politických inštitúciách, v dôsledku čoho má vplyv na mocenské páky a tvorbu politiky;
- D. keďže Úrad vysokého komisára OSN pre ľudské práva definuje štrukturálnu diskrimináciu ako pravidlá, normy, zvyklosti a vzorce postojov a správania v inštitúciách a iných spoločenských štruktúrach, ktoré predstavujú prekážky pre skupiny alebo jednotlivcov pri dosahovaní rovnakých práv a príležitostí, aké má k dispozícii väčšina obyvateľstva;
- E. keďže migranti, utečenci, žiadatelia o politický azyl a príslušníci rasových, náboženských a etnických menšín majú obmedzený prístup na trh práce a často sú vystavení pracovnému vykorisťovaniu;
- F. keďže je preukázateľne jasné, že zber kvalitných údajov je jedným z najúčinnějších spôsobov, akým možno analyzovať sociálne problémy z kvantitatívneho aj kvalitatívneho hľadiska, a má zásadný význam pre navrhovanie, prispôsobovanie, monitorovanie a rozvíjanie reakcií verejnej politiky založených na dôkazoch na tieto problémy;
- G. keďže niektorí tvorcovia verejnej mienky a politici v celej EÚ zaujímajú rasistické a xenofóbne postoje, čím podporujú sociálne prostredie, ktoré je živnou pôdou pre rasizmus, diskrimináciu a trestné činy z nenávisť; keďže toto prostredie ďalej podporujú extrémistické hnutia, ako sú fašistické a extrémne pravicové hnutia, ktoré sa snažia našu spoločnosť rozdeliť; keďže tieto činy sú v rozpore so spoločnými európskymi hodnotami a ideálmi demokracie a rovnosti, ktoré sa všetky členské štáty zaviazali dodržiavať;
- H. keďže mnohé menšinové skupiny musia znášať policajné násilie vrátane kolektívnych trestov a rasového profilovania; keďže na boj proti tomuto javu sú potrebné osobitné opatrenia; keďže v dôsledku nedostatkov v oblasti právneho štátu a trestnej justície obeť policajného násilia nemajú dostatočnú ochranu a prístup k spravodlivosti a často čelia prenasledovaniu zo strany štátnych orgánov; keďže rasizmus voči etnickým a rasovým menšinám viedol k násiliu a zabíjaniu;
- I. keďže spôsob, akým sú ľudia bez ohľadu na ich rasový alebo etnický pôvod zobrazovaní v médiách, môže posilňovať negatívne stereotypy s rasovým podtextom; keďže kultúrny sektor a médiá majú moc podporovať začlenenie a bojovať proti rasizmu a takýmto stereotypom;
- J. keďže v našej spoločnosti treba zintenzívniť boj proti zjavnému aj skrytému rasizmu a diskriminácii na internete aj mimo neho a keďže tento boj je spoločnou zodpovednosťou; keďže Európska únia a členské štáty sa musia ďalej zaoberať štrukturálnym rasizmom a diskrimináciou, ktorým čelia mnohé menšinové skupiny, zaviazaf sa k ich riešeniu a pokračovať v práci v tejto oblasti;
- K. keďže dezinformácie sa často zameriavajú na menšiny a podnecujú sociálne nepokoje; keďže nezávislé a pluralitné médiá, ktoré podporujú vyváženú rétoriku, slúžia na podporu inkluzívnych spoločností;

⁽¹⁹⁾ Agentúra EÚ pre základné práva, *Second European Union minorities and discrimination survey – main results*, 6. decembra 2017; *Second European Union minorities and discrimination survey: Muslims – selected findings*, 21. septembra 2017; *Skúsenosti s antisemitizmom a jeho vnímanie – Druhý prieskum o diskriminácii a trestných činoch z nenávisťi namierených proti židom v EÚ*, 10. decembra 2018; *Druhý prieskum Európskej únie týkajúci sa menšín a diskriminácie: Rómovia – vybrané výsledky*, 29. novembra 2016; *Second European Union minorities and discrimination survey: being Black in the EU*, 23. novembra 2018.

⁽²⁰⁾ Tamtiež.

Utorok 8. marca 2022

- L. keďže solidarita a rešpektovanie ľudského života a iných ľudských bytostí sú hodnoty odovzdávané z generácie na generáciu; keďže školské vzdelávanie zohráva v tomto procese kľúčovú úlohu;
- M. keďže prístup k vzdelávaniu a dosiahnutý stupeň vzdelania sú problémom pre komunity zasiahnuté rasizmom v celej Európe; keďže segregácia vo vzdelávaní je v Európe naďalej veľkým problémom; keďže v niektorých členských štátoch naďalej pretrvávajú umiestňovanie detí do segregovaných škôl a diskriminačná prax umiestňovania detí z etnických a rasových menšín do škôl pre deti s mentálnym postihnutím;
- N. keďže školy zohrávajú kľúčovú úlohu pri poskytovaní skúseností s hodnotou rozmanitosti, podpore začleňovania, boji proti rasizmu a obmedzovaní rasových stereotypov a predsudkov;
- O. keďže pre deti a mladých ľudí je dôležité vidieť, že majú v spoločnosti zastúpenie, a to aj v rámci vzdelávania, ktoré sa im poskytuje, v kultúrnych a športových kluboch a v rámci aktivít, na ktorých sa zúčastňujú, a na internete a v médiách, ktoré používajú;
- P. keďže hoci šport zohráva kľúčovú úlohu v spoločenskom, kultúrnom a vzdelávacom živote a má silu zjednotiť ľudí z rôznych rasových, etnických a náboženských skupín a hoci ho možno využiť na spájanie komunít a vytváranie hodnôt rovnosti, prístupnosti a rešpektu, na športových podujatiach a v športe vo všeobecnosti v celej Európe opakovane dochádza k rasistickým incidentom a mnohým problémom súvisiacim s rasizmom; keďže je potrebné identifikovať radikalizáciu, ku ktorej dochádza v športových skupinách, a bojovať proti nej;
- Q. keďže negatívne dôsledky pandémie ochorenia COVID-19 neprimerane ovplyvnili osoby z komunít rasových a etnických menšín, čím spôsobili, zdôraznili a zhoršili nerovnosti, a to aj v oblasti kultúry, médií, vzdelávania a športu; keďže po vypuknutí pandémie ochorenia COVID-19 sa výrazne zvýšilo obťažovanie a trestné činy z nenávisťi;

Všeobecný kontext

1. zdôrazňuje, že rasizmus existuje vo všetkých oblastiach nášho každodenného života a môže mať mnoho podob; v súvislosti s touto otázkou požaduje prístup nulovej tolerancie; uznáva, že rôzne skupiny, komunity a jednotlivci sú vystavení rôznym formám rasizmu, xenofóbie a diskriminácie; uznáva, že každá osobitná forma rasizmu má charakteristické črty, pričom niektoré formy rasizmu sú v istých členských štátoch výraznejšie než iné z dôvodu historických alebo politických faktorov a iných dôvodov;
2. berie na vedomie akčný plán EÚ proti rasizmu; víta začlenenie osobitného oddielu o vzdelávaní a osobitného odkazu na médiá, šport a kultúru; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby prijali celostný prístup a poskytli primerané finančné prostriedky a zdroje s cieľom splniť záväzky plánu bez toho, aby bolo dotknuté financovanie existujúcich programov a opatrení, pričom by sa zároveň mali dodržiavať európske hodnoty;
3. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, aby sa koordinátori proti rasizmu poskytli primerané zdroje a aby sa na práci na začlenení rasovej rovnosti do politik EÚ podieľali všetky generálne riaditeľstvá;
4. očakáva posúdenie existujúceho právneho rámca EÚ na boj proti diskriminácii, rasizmu, xenofóbii a iným druhom neznášanlivosti; vyzýva Komisiu, aby posúdila vykonávanie tohto rámca, určila, ako ho v prípade potreby zlepšiť, a aby sa zúčastňovala na pravidelnom dialógu a výmene najlepších postupov s členskými štátmi a zainteresovanými stranami, najmä s tými, ktoré zastupujú záujmy osôb dotknutých rasizmom a rasovou diskrimináciou;
5. pripomína, že národné akčné plány sú účinným nástrojom reakcie na rasizmus, rasovú a etnickú diskrimináciu a súvisiacu neznášanlivosť v členských štátoch, pretože umožňujú prijatie konkrétnych opatrení v reakcii na konkrétne situácie; vyjadruje poľutovanie nad tým, že len 15 členských štátov má takéto plány⁽²¹⁾; naliehavo vyzýva Komisiu, aby uverejnila plánované spoločné usmerňujúce zásady na vykonávanie národných akčných plánov proti rasizmu a rasovej diskriminácii, ako aj ďalšie nástroje na podporu úsilia na národnej úrovni; vyzýva na začlenenie osobitných cieľov, ktoré by odrážali celú rozmanitosť spoločnosti v oblasti kultúry, vzdelávania, médií a športu pri vypracúvaní týchto plánov; považuje v tejto súvislosti za potrebné zhromažďovať osvedčené postupy a vymieňať si ich s členskými štátmi s cieľom uľahčiť vypracovanie ich národných akčných plánov, ako aj podporiť výmenu skúseností medzi národnými agentúrami;

⁽²¹⁾ Stav v roku 2019, podľa správy Agentúry EÚ pre základné práva z 9. júna 2020.

Utorok 8. marca 2022

6. víta uverejnenie a vykonávanie osobitných usmernení EÚ týkajúcich sa zberu údajov o rovnosti na základe rasového alebo etnického pôvodu, ktoré sú v smernici o rasovej rovnosti vymedzené ako dobrovoľné a anonymné údaje, pričom sa zabezpečuje ochrana osobných údajov, sebaidentifikácia a konzultácie s príslušnými komunitami; vyzýva členské štáty, aby prispôsobili vnútroštátne štatistiky a odstránili prekážky, ktoré bránia systematickému zhromažďovaniu kvalitných spoľahlivých, rozčlenených údajov o rovnosti špecifických pre jednotlivé krajiny, a aby toto zhromažďovanie uľahčili a prípadne zlepšili s cieľom odhaliť korene rasizmu a diskriminácie a bojovať proti nim, ako aj podporiť politiky založené na dôkazoch na vnútroštátnej aj európskej úrovni; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby tieto údaje využívali na vypracúvanie politík na dosiahnutie rasovej spravodlivosti a aby tieto údaje boli prístupné verejnosti pri plnom rešpektovaní základného práva na súkromie, ochrany osobných údajov a príslušných právnych predpisov EÚ vrátane smernice o rasovej rovnosti, všeobecného nariadenia o ochrane údajov⁽²²⁾ a navrhovaného nariadenia o súkromí a elektronických komunikáciách⁽²³⁾, ako aj príslušných vnútroštátnych právnych rámcov;
7. víta záväzok vo vzťahu k rozmanitosti a začleňovaniu v programoch Erasmus+, Kreatívna Európa, Európsky zbor solidarity, Občania, rovnosť, práva a hodnoty, v iniciatíve Nový európsky Bauhaus, ESF+ a v európskej záruke pre mladých ľudí; zdôrazňuje potrebu systematicky sledovať a analyzovať prínos každého z týchto programov k boju proti rasizmu a vytvoriť prehľad osvedčených postupov; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila začlenenie nedávno uverejnených stratégií pre začlenenie do všetkých príslušných programov EÚ a iniciatív v oblasti vzdelávania, kultúry, médií a športu a aby monitorovala ich vykonávanie a vplyv;
8. víta, že Komisia uznala potrebu prierezového prístupu k tvorbe politík; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili vykonanie príslušných cieľov v oblasti boja proti rasizmu vo všetkých oblastiach politiky;
9. so znepokojením berie na vedomie nedostatočnú dohodu v Rade o návrhu Komisie z 2. júla 2008 na smernicu Rady o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu⁽²⁴⁾; naliehavo vyzýva členské štáty, aby v tejto súvislosti čo najskôr dospeli k spoločnej pozícii; podporuje Komisiu, aby podnietila pokrok smerom k dosiahnutiu jednotnosti v Rade, potrebnej na prijatie tohto návrhu;
10. podporuje ďalšiu spoluprácu medzi Európskou komisiou proti rasizmu a intolerancii, orgánmi pre rovnosť v členských štátoch, mimovládnyimi organizáciami (MVO) a vládami a zainteresovanými stranami, najmä tými, ktoré zastupujú záujmy jednotlivcov a skupín dotknutých rasizmom a rasovou diskrimináciou; vyzýva najmä členské štáty, aby v plnej miere vykonávali odporúčania Európskej komisie proti rasizmu a intolerancii;
11. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby posilnili svoju podporu Aliancii civilizácií OSN s cieľom posilniť medzinárodný, medzikultúrny a medzináboženský dialóg a spoluprácu;
12. zdôrazňuje, že obmedzený prístup k technológiám a digitálnym infraštruktúram v oblasti vzdelávania, kultúry, médií a športu predstavuje riziko vzniku novej formy diskriminácie a nerovnosti, ktorú musia Komisia a členské štáty náležite a rýchlo riešiť;
13. vyzýva členské štáty, aby zaviedli linky pomoci, mediačné orgány a školenia zamestnancov s cieľom riadne riešiť a nahlasovať násilie alebo iné incidenty rasovej alebo etnickej povahy v oblasti vzdelávania, kultúry, médií a športu;
14. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vypracovali posilnenú stratégiu, ktorá podporí integráciu ľudí z vidieckych, horských a izolovaných oblastí, najmä mladých ľudí a žien, do vzdelávania, kultúry, športu a médií, a aby zároveň rozvíjali miestnu a prispôsobenú infraštruktúru a investovali do nej;
15. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vypracovali ucelený akčný plán na riadne riešenie rizika diskriminácie, ktorému čelia mobilní pracovníci a najmä ich deti, vrátane obmedzeného prístupu ku kvalitnému vzdelávaniu, kultúre, médiám a športu;

⁽²²⁾ Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1.

⁽²³⁾ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o rešpektovaní súkromného života a ochrane osobných údajov v elektronických komunikáciách (COM(2017)0010).

⁽²⁴⁾ COM(2008)0426.

Utorok 8. marca 2022

Kultúra

16. zdôrazňuje, že európske spoločnosti sú domovom zvyšujúcej sa kultúrnej rozmanitosti a rastúceho podielu obyvateľov narodených v zahraničí a ich potomkov; verí, že kultúra, vzdelávanie a šport sú základom podpory otvorenej spoločnosti, ktorá je ústretová voči všetkým; domnieva sa, že je dôležité uznať prínos týchto ľudí k európskej kultúre a znalostiam v priebehu dejín a ich dedičstvo;
17. uznáva, že rasizmus je hlboko zakorenený v spoločnosti a prepojený s jej kultúrnymi koreňmi a sociálnymi normami; zdôrazňuje preto dôležitú úlohu, ktorú môže a musí v boji proti diskriminácii a rasizmu a podpore sociálneho začlenenia, rozmanitosti, rovnosti a tolerancie zohrať kultúra; zdôrazňuje význam podpory medzikultúrneho vzdelávania;
18. berie na vedomie obrovský prínos rôznych komunít ku kultúrnej a jazykovej rozmanitosti Európy;
19. vyjadruje poľutovanie nad existenciou prekážok brániacich účasti menším na kultúrnom dianí, konkrétne nad stereotypmi, predsudkami, segregáciou alebo getizáciou; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali iniciatívy za väčšiu rozmanitosť účasti v rámci kultúrneho sektora pre rasizované komunity a jednotlivcov, najmä využívaním financovania zo všetkých relevantných programov na odstránenie takýchto prekážok; vyzýva na väčšiu podporu existujúcich kanálov a vytváranie podporných sietí a informačných činností, a to aj pre osoby v prímestských, vo vidieckych, v najvzdialenejších a iných znevýhodnených regiónoch;
20. vyzýva členské štáty, aby začali iniciatívy, ako sú systémy poukazov alebo podobné úsilie, ktorých účelom bude nabádať ľudí z rôznych rasových a etnických prostredí, aby sa zúčastňovali na kultúrnych podujatiach;
21. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zlepšili monitorovanie a hodnotenie, a to aj prostredníctvom testovania, poskytovania a výmeny participatívnych nástrojov a najlepších postupov, čo môže preukázať účinky podpory začleňovania a nediskriminácie a boja proti rasizmu prostredníctvom kultúry a pomôcť vytvárať inkluzívnejšie politiky;
22. vyzýva členské štáty a príslušné zainteresované strany, aby podporovali rozmanitosť v kultúrnych inštitúciách na úrovni zamestnancov, ako aj na úrovni manažmentu, a to zavedením kritérií oprávnenosti a udeľovania grantov v organizáciách, ktoré využívajú verejné financovanie, a zabezpečením toho, aby všetci pracovníci boli odmeňovaní od začiatku svojej kariéry;
23. víta prácu pracovnej skupiny expertov členských štátov pre otvorenú metódu spolupráce o rodovej rovnosti v kultúrnom a kreatívnom sektore; vyzýva členské štáty, aby do budúceho pracovného plánu pre kultúru zaradili pracovnú skupinu expertov členských štátov pre otvorenú metódu spolupráce v oblasti boja proti rasizmu prostredníctvom umenia a kultúry; vyzýva pracovnú skupinu pre otvorenú metódu spolupráce, aby vypracovala štúdiu o úlohe, ktorú kultúra a kreatívny sektor zohrávajú pri podpore rasovej rovnosti vo svojich príslušných sektoroch;
24. víta začlenenie ľudí a miest, ktorí to najviac potrebujú, ako jednu zo strategických osí Nového európskeho Bauhausu; žiada, aby táto iniciatíva zohľadňovala sociálne začlenenie migrantov s cieľom poskytnúť im rovnaký prístup k príležitostiam;
25. dôrazne podporuje, že niektoré členské štáty uznávajú potrebu vrátiť kultúrne diela a artefakty na miesta ich pôvodu, keďže by to slúžilo na podporu vzájomného rešpektovania a porozumenia kultúrneho dedičstva, ako aj na zvýšenie jeho hodnoty, v neposlednom rade aj prostredníctvom verejného prístupu k týmto dielam a artefaktom; žiada, aby sa uskutočnil potrebný výskum, štúdie a výmeny s cieľom vytvoriť ucelené programy na vrátenie kultúrnych diel a artefaktov buď do ich krajín pôvodu, alebo do iných vhodných kultúrnych inštitúcií určených štátom pôvodu v súlade s príslušnými medzinárodnými dohovormi o ochrane kultúrneho dedičstva; nabáda Komisiu, aby uľahčila dialóg s cieľom podporiť výmenu najlepších postupov medzi členskými štátmi, krajinami mimo EÚ, múzeami a inými kultúrnymi inštitúciami;

Vzdelávanie

26. uznáva rozhodujúcu úlohu vzdelávania a odbornej prípravy v boji proti štrukturálnemu rasizmu a diskriminácii, budovaní inkluzívnych spoločností, vyvracaní predsudkov a stereotypov a presadzovaní tolerancie, porozumenia a rozmanitosti; zdôrazňuje úlohu nového európskeho vzdelávacieho priestoru v boji proti všetkým formám diskriminácie v triede i mimo nej, najmä pri rozvoji kvalitných a inkluzívnych priestorov na vzdelávanie;

Utorok 8. marca 2022

27. zdôrazňuje, že konkrétne prvky európskej histórie vrátane kolonializmu, otroctva a genocídy, najmä holokaustu, spolu s ďalšími prejavmi rasizmu, majú naďalej trvalý vplyv na dnešnú spoločnosť, a to aj vo vzdelávacích systémoch a pri vypracúvaní vzdelávacích osnov; navrhuje, aby sa vzdelávacie osnovy zrevidovali s cieľom vysvetliť históriu našich spoločností prostredníctvom cieľného a kontextualizovaného prístupu s cieľom lepšie pochopiť jej prepojenie so súčasnosťou a pracovať na odstránení stereotypov, ktoré vedú k diskriminácii v súčasnosti;
28. zdôrazňuje, že v učebných osnovách dejepisu je potrebné venovať väčší priestor objektívnemu a vecnému učeniu sa o rôznych rasových alebo etnických ideológiách a o ich formách a pôvode vrátane otroctva, kolonializmu a fašizmu a zneužívania vedy na ich ospravedlnenie, ako aj o ich dôsledkoch a možných pozostatkoch v súčasnosti;
29. nabáda členské štáty, aby podporovali tvorbu rozmanitých a inkluzívnych učebných plánov a vzdelávacích nástrojov alebo aktivít s cieľom zabezpečiť, aby boli v týchto a iných kľúčových materiáloch zahrnutí autori, historici, vedci, umelci a iné osobnosti s rozmanitým rasovým a etnickým pôvodom;
30. zdôrazňuje úlohu vzdelávania pri podpore občianstva a spoločných hodnôt slobody, tolerancie a nediskriminácie; zdôrazňuje význam vytvárania synergií medzi vzdelávaním k občianstvu v celej Európe a politikami EÚ na boj proti rasizmu a diskriminácii; nabáda členské štáty, aby kládli väčší dôraz na vzdelávanie o histórii EÚ s cieľom podporiť súdržnosť; domnieva sa, že tieto oblasti by mali byť neoddeliteľnou súčasťou osnov vzdelávania k občianstvu;
31. vyzýva členské štáty, aby podporovali jazyky, kultúru a históriu menších v učebných osnovách, múzeách a iných formách kultúrneho a historického vyjadrenia a aby uznali prínos ich kultúr k európskemu dedičstvu; vyzýva členské štáty, aby vypracovali súdržné a konzistentné opatrenia s primeranými finančnými prostriedkami na stimuláciu, podporu a propagovanie umenia a kultúry rasizovaných a etnických skupín a na výskum a zachovanie hmotného a nehmotného dedičstva kultúry tradičných komunit;
32. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali viacjazyčnosť ako dôležitý nástroj, ktorý spája ľudí;
33. zdôrazňuje, že je dôležité poskytovať náležitú podporu deťom mobilných pracovníkov vo všetkých členských štátoch s cieľom umožniť im naučiť sa svoj materinský jazyk a dozvedieť sa o kultúre svojej vlastnej krajiny a novej krajiny pobytu s cieľom zabezpečiť lepšiu integráciu;
34. vyzýva na prehĺbenie štúdia spoločných humanitných vied, histórie, filozofie, jazykov a literatúry, čo môže prispieť k podpore ducha európskej svornosti; vyzýva, aby sa v rámci učebných osnov dejepisu uplatňoval cieľný prístup k histórii rasových a etnických komunit žijúcich v Európe s cieľom podporiť pohľad na európske a svetové dejiny zo širšej a vecnejšej perspektívy a lepšie pochopenie interakcií medzi rôznymi kontinentmi pred európskou kolonizáciou, počas nej a po nej; žiada, aby sa v učebniciach histórie zdôrazňovali príspevky rasizovaných komunit k rozvoju a formovaniu dnešnej Európy;
35. vyzýva členské štáty, aby aktívne bojovali proti predsudkom v školských učebniciach, vzdelávacích pomôckach, filmoch a spravodajských programoch pre deti a mládež a v športe; vyzýva členské štáty, aby tieto ciele zahrnuli do realizácie Európskeho roka mládeže 2022;
36. dôrazne odsudzuje rasovú a etnickú segregáciu v školách, ktorá v Európe stále existuje; upozorňuje, že takéto praktiky vedú k marginalizácii, predčasnému ukončeniu školskej dochádzky, nízkej miere zápisu do školy, vytváraniu paralelných sociálnych priestorov, upevňujú štrukturálnu diskrimináciu a bránia rovnakému prístupu ku kvalitnému životu; vyzýva všetky členské štáty, aby zaviedli alebo posilnili inkluzívne politiky s cieľom zabrániť tomu, aby marginalizované skupiny študentov od predškolského až po vysokoškolské vzdelávanie boli zámerne alebo nezámerné umiestňované do oddelených škôl, vzdelávacích inštitúcií alebo tried, podporiť sociálne začlenenie so zárukou rovnakých príležitostí pre všetkých a zabezpečiť, aby všetky deti mali rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a mimoškolským aktivitám vrátane kultúry a športu; vyzýva členské štáty, aby aktívne podporovali začlenenie detí z menšinových skupín do škôl a miestnych komunit a zachovávali sekulárnu povahu verejného vzdelávania a zároveň rešpektovali kultúrne a náboženské identity;
37. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby prijali opatrenia na podporu detí z rasových a etnických menších a z neistého sociálno-ekonomického prostredia na ceste k excelentnosti tým, že im pomôžu zapojiť sa do mimoškolských aktivít (napr. umenia a športu) na vysokej úrovni, umožnia im navštevovať školy, ktoré spĺňajú ich osobitné potreby, poskytnú kvalitné príležitosti na vzdelávanie a sprístupnia potrebné finančné prostriedky;

Utorok 8. marca 2022

38. vyzýva členské štáty, aby zaručili právo na vzdelanie pre každé dieťa a zaviedli opatrenia na boj proti predčasnému ukončeniu školskej dochádzky a na jeho prevenciu a aby zabezpečili rodovo spravodlivý prístup ku kvalitnému a inkluzívnemu vzdelávaniu od raného detstva až po dospelosť; vyzýva Komisiu, aby navrhla nové nástroje financovania alebo podprogramy, ktoré by dopĺňali opatrenia členských štátov, s cieľom poskytovať ciele a prispôbenú podporu v oblasti kvalitného vzdelávania deťom vo veku troch a viac rokov, ktoré zápasia s extrémnou chudobou a nespĺňajú podmienky na existujúce a budúce iniciatívy EÚ v oblasti financovania vzdelávania a sociálneho začlenenia, ako sú Erasmus+, Európska záruka pre deti alebo ESF+;
39. uznáva význam vzdelávania detí a mladých ľudí s cieľom oboznámiť ich s negatívnym vplyvom neznášanlivosti a rozvíjania ich schopnosti kritického myslenia; zdôrazňuje potrebu zabezpečiť, aby sa vzdelávanie o ľudských právach začínalo už od útleho veku a aby učebné materiály odrážali rozmanitosť a pluralitu spoločnosti a neobsahovali rasistický obsah;
40. vyzýva Komisiu, aby podporovala výskum systémov včasného varovania a účinných učebných metód v boji proti rasizmu a diskriminácii v školách, pričom by mala venovať pozornosť najlepším postupom z celej Európy, a aby podporovala šírenie výsledkov s cieľom odstrániť šikanovanie z rasových dôvodov;
41. vyzýva členské štáty, aby zabezpečili, že pedagogickí zamestnanci z rasových a etnických menšinových skupín budú mať rovnaký a spravodlivý prístup k pedagogickým a vzdelávacím pozíciám na všetkých úrovniach vzdelávania, a aby zaviedli opatrenia na zabezpečenie ochrany pedagógov aj študentov pred rasovou diskrimináciou v školskom systéme;
42. odsudzuje štrukturálnu diskrimináciu, ktorej sú vystavené tisíce detí utečencov v Európe, ktoré majú obmedzený alebo žiadny prístup k vzdelaniu; potvrdzuje, že segregované triedy v prijímacích táboroch, ktoré často vedú dobrovoľníci, nemôžu nahradiť školskú dochádzku; vyzýva, aby sa povinné vzdelávanie detí utečencov v školskom systéme hostiteľskej krajiny stalo podmienkou pre prístup k finančným prostriedkom EÚ v oblasti migrácie;
43. vyzýva členské štáty, aby poskytli primeranú odbornú prípravu učiteľom bez ohľadu na odbor vzdelávania, špecializáciu, vek ich žiakov alebo typ zariadenia, v ktorom budú vyučovať, aby ich vybavili zručnosťami a kultúrnymi spôsobilosťami, ktoré budú potrebovať na presadzovanie začleňovania a tolerancie a boj proti diskriminácii vo vzdelávacom systéme; žiada, aby sa všetkým pedagógom a pracovníkom s mládežou poskytol čas, aby sa podieľali na počiatocnom vzdelávaní učiteľov a kontinuálnom profesijnom rozvoji zameranom na vyučovanie v multikultúrnom a multirasovom kontexte vrátane školení o nevedomých predsudkoch; vyzýva členské štáty, aby zaviedli programy celoživotného vzdelávania pre štátnych zamestnancov a najmä pre bezpečnostné zložky štátu s cieľom odstrániť rasistické a xenofóbne správanie;
44. pripomína, že systémy umelej inteligencie určené na používanie vo vzdelávaní a odbornej príprave, ako aj pri nábore pedagogických pracovníkov sa v niektorých prípadoch považujú za „vysokorizikové“; vyzýva na riadne posúdenie rizík pred použitím takýchto nástrojov;
45. zdôrazňuje význam spomienkových aktivít v rámci programu Občania, rovnosť, práva a hodnoty a potrebu dostatočného financovania a zviditeľnenia projektov zameraných na pripomínanie, výskum a vzdelávanie v oblasti rozhodujúcich udalostí nedávnej európskej histórie a na zvyšovanie povedomia európskych občanov o ich spoločnej histórii, kultúre, kultúrnom dedičstve a hodnotách, čím sa zlepší ich chápanie Únie, jej pôvodu, účelu a rozmanitosti;
46. uznáva, že programy mobility, ako je Erasmus+, sú z hľadiska vzdelávacieho, sociálneho, osobného a profesijného rozvoja výhodou a pomáhajú rozvíjať porozumenie pre ostatných ľudí; podporuje nepretržité schvaľovanie takýchto programov;
47. zdôrazňuje hodnotu vzdelávania k občianstvu v EÚ pre vzájomné porozumenie a sociálnu súdržnosť, čo sa odzrkadlilo aj v príspevku občanov na Konferencii o budúcnosti Európy, ktorý sa tiež zohľadní v záveroch konferencie, ktoré sa majú zverejniť tento rok;
48. zdôrazňuje význam uznávania neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa, ako aj automatického uznávania diplomov a kvalifikácií ako kľúčových nástrojov na otváranie príležitostí pre jednotlivcov z rasových a etnických skupín, na boj proti štrukturálnemu rasizmu a diskriminácii a na podporu rozmanitosti;

Utorok 8. marca 2022

49. uznáva dôležitosť vzorov pri dosahovaní vzdelania; nabáda na vytvorenie celoeurópskej platformy jednotlivcov a kolektívov osôb z prostredia rasových a etnických menšín, ktorí sa môžu podeliť o svoje skúsenosti so žiakmi;
50. zdôrazňuje význam zvyšovania informovanosti širokej verejnosti a verejnej mienky o rozmanitej povahe našich spoločností prostredníctvom učebných a iných relevantných materiálov;
51. vyzýva členské štáty, aby sa vyhli znižovaniu rozpočtu na vzdelávacie programy, pretože by to mohlo viesť k obmedzeniu priestoru na diskusie o medzikultúrnom povedomí a boji proti rasizmu ⁽²⁵⁾;
52. zdôrazňuje význam sociálnych programov financovaných EÚ, najmä systémov školského stravovania, pre integráciu sociálne znevýhodnených detí a mladých ľudí;

Médiá

53. zdôrazňuje dôležitosť zastúpenia a rozmanitosti vo vývoji inkluzívnej spoločnosti; pripomína, že médiá sú povinné odrážať spoločnosť v celej jej rozmanitosti, a vyjadruje poľutovanie nad nedostatkom rasovej a etnickej rozmanitosti v mnohých médiách; vyzýva kultúrny a mediálny sektor, aby sa vyhli praktikám, ktoré zachovávajú a posilňujú negatívne stereotypy o etnických a rasových menšinách, a nabáda ich, aby členov týchto komunít zobrazovali v pozitívnych úlohách; vyzýva príslušné zainteresované strany, aby riešili rozmanitosť a zastúpenie v rámci svojich organizácií, a to aj vytvorením osoby zodpovednej za rozmanitosť a vykonávaním iniciatív zameraných na zlepšenie gramotnosti pracovníkov médií o otázkach rozmanitosti a inkluzívnosti s cieľom lepšie zohľadniť nezávislú a pluralitnú povahu ich úloh;
54. víta komunikačnú kampaň Komisie na zvyšovanie informovanosti na podporu rozmanitosti v audiovizuálnom sektore na obrazovke aj mimo nej; vyzýva, aby sa táto kampaň zameriavala na rozmanitosť a dejiny rasizovaných a iných marginalizovaných komunít a aby sa v nej zdôraznil spôsob, akým môže dosiahnutie rasovej spravodlivosti prispieť k súdržnejšej, mierovejšej a demokratickejšej Európe pre všetkých;
55. víta, že Európske stredisko pre monitorovanie digitálnych médií bolo poverené bojom proti dezinformáciám a opatreniami zameranými na menšinové komunity; zdôrazňuje naliehavú potrebu klásť väčší dôraz na rozvoj kritického myslenia, mediálnej gramotnosti a digitálnych zručností vo vzdelávacích programoch; zdôrazňuje zásadný vplyv, ktorý môžu mať kampane a iniciatívy zamerané na mediálnu gramotnosť pri zmiernení rétoriky rasovej diskriminácie šírenej prostredníctvom dezinformácií; zdôrazňuje, že je potrebné poskytnúť mladým ľuďom analytické a operačné nástroje, aby rozpoznali nenávistné prejavy na internete a bojovali proti ich šíreniu;
56. naliehavo vyzýva Komisiu, aby zabezpečila úplnú a správnu transpozíciu definície nenávistných prejavov na internete aj mimo neho a kriminalizácie trestných činov z nenávisťi do vnútroštátneho práva členských štátov a aby v prípade potreby začala postupy v prípade nesplnenia povinnosti;
57. víta šieste hodnotenie kódexu správania týkajúceho sa nezákonných nenávistných prejavov na internete a pokrok dosiahnutý pri odstraňovaní nenávistných prejavov na internete; vyjadruje však poľutovanie nad tým, že hoci priemerný počet oznámení preskúmaných do 24 hodín zostáva vysoký (81 %), v porovnaní s rokom 2020 (90,4 %) sa znížil, a že priemerná miera odstránenia sa od rokov 2019 a 2020 znížila na 62,5 %; vyzýva Komisiu, aby pokračovala v spolupráci s platformami s cieľom odstrániť nenávistné prejavy na internete a zlepšiť mieru odstraňovania, transparentnosť a spätnú väzbu pre používateľov;
58. vyjadruje znepokojenie nad šírením nenávistných prejavov a dezinformácií s rasovým a diskriminačným obsahom, podporovaných umelou inteligenciou a algoritmi; konštatuje, že takéto nenávistné prejavy a dezinformácie spôsobujú okamžitý rozklad našich spoločností; žiada, aby sa vyvinulo úsilie na boj proti týmto činnostiam, najmä navrhnutím špecializovanej umelej inteligencie a algoritmov s konečným cieľom zastaviť príliv nenávistných prejavov a dezinformácií a zmierniť ich dôsledky;
59. konštatuje, že pri vývoji, zavádzaní a používaní umelej inteligencie vrátane filtrov obsahu prevláda používanie anglického jazyka; varuje, že nenávistné prejavy na internete sa vyskytujú aj v iných jazykoch, ktorých filtre obsahu sú menej účinné; vyzýva na prijatie opatrení na boj proti nenávistným prejavom vo všetkých jazykoch;

⁽²⁵⁾ *The role of culture, education, media and sport in the fight against racism*, Európsky parlament, generálne riaditeľstvo pre vnútornú politiku, tematická sekcia pre štrukturálne politiky a politiky súdržnosti, október 2021, s. 13.

Utorok 8. marca 2022

60. víta prax zavedenú niektorými medzinárodnými poskytovateľmi audiovizuálnych služieb, v súlade s ktorou sa pred vysielaním v médiách uvádzajú vyhlásenia o škodlivom alebo rasistickom obsahu; povzbudzuje tvorbu takejto praxe v európskej audiovizuálnej sfére;

61. konštatuje, že niektoré členské štáty majú audiovizuálne regulačné orgány s právomocou ukladať sankcie v nadväznosti na programy, v ktorých sa podporuje diskriminačný alebo rasistický obsah; nabáda členské štáty, aby posilnili postavenie svojich regulačných orgánov v tomto zmysle; vyzýva, aby sa Skupine európskych regulačných orgánov pre audiovizuálne mediálne služby poskytol prístup k zdrojom s cieľom riadne koordinovať vnútroštátne orgány pri zbere a výmene kvalitných údajov, ako aj pri monitorovaní takejto úlohy; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zastavili financovanie zo strany EÚ a jednotlivých štátov pre médiá, ktoré podľa príslušných regulačných orgánov porušujú právne normy tým, že propagujú nenávisť a xenofóbiu;

62. odsudzuje rasistickú rétoriku niektorých médií, ktoré stigmatizujú rasizované komunity, napríklad tým, že sa zameriavajú na migrantov ako zdroj rôznych hospodárskych a sociálnych problémov a venujú neprimerané pokrytie zločinom páchaným migrantmi; vyzýva členské štáty, aby prijali účinné opatrenia s cieľom zabrániť médiám v šírení stigmatizujúcej rétoriky, nenávisťných prejavov, falošných príbehov a negatívneho zobrazovania určitých etnických alebo rasových skupín s jediným zámerom odľudštiť dotknutých jednotlivcov;

63. zdôrazňuje, že je potrebné zvýšiť zodpovednosť digitálnych platforiem a sociálnych sietí s cieľom bojovať proti šíreniu podnecovania rasovej nenávisť a nepriateľských postojov voči migrantom a menšinám;

Šport

64. zdôrazňuje, že športové kluby a federácie zohrávajú kľúčovú úlohu v boji proti rasizmu, a to aj prostredníctvom zvyšovania informovanosti; pripomína, že šport a najmä skupinový šport sú hnacou silou sociálneho začleňovania, rovnosti a podpory hodnôt EÚ v zmysle nariadenia o programe Erasmus+; víta poskytovanie európskych a vnútroštátnych finančných prostriedkov s cieľom umožniť ľuďom žijúcim v chudobe, najmä menšinám a deťom, zúčastňovať sa na športových aktivitách;

65. konštatuje, že rasizmus je uvedený medzi odvetvovými prioritami v partnerstvách pre šport v rámci kľúčovej akcie 2 ročného pracovného programu Erasmus+, a že iniciatívy v oblasti športu pre všetkých zamerané na začlenenie a boj proti rasizmu môžu byť financované v rámci nového programu partnerstiev malého rozsahu; vyzýva Komisiu, aby tieto iniciatívy posúdila a systematicky monitorovala počet a druh športových projektov zameraných najmä na boj proti rasizmu, ako aj sumu finančných prostriedkov, ktoré sa na ne pridávajú; vyzýva Komisiu, aby podporovala začlenenie migrantov a osôb z prostredia rasových a etnických menšín do športových klubov na najnižšej úrovni;

66. víta úsilie mimovládnych organizácií a miestnych organizácií v rôznych členských štátoch využívať šport ako prostriedok na zblížovanie ľudí a posilňovanie kolektívnej pamäti s cieľom podporovať rešpekt a začlenenie; vyzýva Komisiu, aby vytvorila databázu najlepších postupov v oblasti športového vzdelávania a médií s cieľom podporiť ich rozvoj v celej EÚ;

67. uznáva, že väčšia pozornosť by sa mala venovať zastúpeniu rôznych skupín v športe vo všeobecnosti a na riadiacich pozíciách v športových organizáciách vrátane žien a osôb, ktoré majú menej príležitostí, ako sú utečenci, etnické a rasové menšiny a LGBTIQ komunita; naliehavo žiada medzinárodné, európske a vnútroštátne športové riadiace orgány a zainteresované strany, aby vykonávali opatrenia týkajúce sa rozmanitosti a začleňovania, najmä s cieľom riešiť problém nízkeho počtu žien a zástupcov etnických menšín na vedúcich pozíciách a vo vrcholových orgánoch; vyzýva členské štáty, aby vypracovali inkluzívne politiky v oblasti športu s primeranými finančnými prostriedkami na zabezpečenie toho, aby bol šport prístupný pre všetkých, nezávisle od etnického pôvodu, rasy, zdravotného postihnutia alebo sociálno-ekonomického zázemia;

68. trvá na uplatňovaní prístupu nulovej tolerancie, pokiaľ ide o rasizmus, nenávisťné prejavy, násilie a iné rasistické správanie v športe, a naliehavo vyzýva Komisiu, členské štáty a športové federácie, aby zaviedli opatrenia na predchádzanie takýmto incidentom a prijali účinné sankcie a kroky na podporu obetí, ako aj opatrenia na ochranu atlétov, ktorí odsudzujú rasizmus alebo sa vyslovujú za rozmanitosť, pred odvetnými opatreniami;

69. nabáda Komisiu, aby vypracovala odporúčania alebo usmernenia v oblasti športu v záujme boja proti rasizmu v športe na miestnej, regionálnej, vnútroštátnej a európskej úrovni a podpory začleňovania a rešpektu, a to aj voči tým, ktorí potrebujú špecifický odev, na všetkých úrovniach športu; vyzýva športové organizácie a zainteresované strany na všetkých úrovniach, aby aktívne prispievali k tvorbe takéhoto kódexu, podporili ho a začlenili ho do svojich stanov; povzbudzuje organizácie, aby zvyšovali informovanosť o takomto kódexe a jeho obsahu medzi svojimi členmi a ich rodinami, ako aj v rámci širšej verejnosti;

Utorok 8. marca 2022

o

o o

70. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade a Komisii.

Utorok 8. marca 2022

P9_TA(2022)0058

Politika súdržnosti: znižovanie rozdielov v zdravotnej starostlivosti a posilňovanie cezhraničnej spolupráce v oblasti zdravia**Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2022 o politike súdržnosti ako nástroji na znižovanie rozdielov v zdravotnej starostlivosti a na posilňovanie cezhraničnej spolupráce v oblasti zdravia (2021/2100(INI))**

(2022/C 347/03)

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 168 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), v ktorom sa požaduje vysoká úroveň ochrany ľudského zdravia pri stanovení a uskutočňovaní všetkých politík a činností Únie a ktorého cieľom je podporovať spoluprácu medzi členskými štátmi s cieľom zlepšiť komplementárnosť ich zdravotníckych služieb v cezhraničných oblastiach,
- so zreteľom na článok 174 ZFEÚ o posilnení hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti Únie,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia ⁽¹⁾,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2011/24/EÚ z 9. marca 2011 o uplatňovaní práv pacientov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti (smernica o cezhraničnej zdravotnej starostlivosti), a najmä na jej článok 168 ⁽²⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1304/2013 zo 17. decembra 2013 o Európskom sociálnom fonde a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1081/2006 ⁽³⁾,
- so zreteľom na štúdiu Komisie o cezhraničnej spolupráci s názvom *Capitalising on existing initiatives for cooperation in cross-border regions* (Zúročenie existujúcich iniciatív spolupráce v cezhraničných regiónoch) uverejnenú v marci 2018 ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na stanovisko Európskeho výboru regiónov zo 14. októbra 2020 na tému vykonávanie a budúce vyhliadky cezhraničnej zdravotnej starostlivosti ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 11. novembra 2020 s názvom *Budovanie európskej zdravotnej únie: posilnenie odolnosti EÚ pre prípady cezhraničného ohrozenia zdravia* (COM(2020)0724),
- so zreteľom na správu Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj z 19. novembra 2020 s názvom *Zdravie* v skratke: *Európa 2020*,
- so zreteľom na svoju pozíciu prijatú v prvom čítaní prijatú 9. marca 2021 k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o zriadení akčného programu Únie v oblasti zdravia na obdobie 2021 – 2027 (programu EU4Health) a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 282/2014 ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 166, 30.4.2004, s. 1.⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 88, 4.4.2011, s. 45.⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 470.⁽⁴⁾ Röhrling, I., Habimana, K., Groot, W., a kol., *Capitalising on existing initiatives for cooperation in cross-border regions* (Zúročenie existujúcich iniciatív spolupráce v cezhraničných regiónoch), Generálne riaditeľstvo pre zdravie a bezpečnosť potravín, Európska komisia, 2018.⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 440, 18.12.2020, s. 10.⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 474, 24.11.2021, s. 179.

Utorok 8. marca 2022

- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/522 z 24. marca 2021, ktorým sa zriaďuje akčný program Únie v oblasti zdravia (program EU4Health) na obdobie rokov 2021 – 2027 a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 282/2014 ⁽⁷⁾,
 - so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie, stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 a (EÚ) č. 1291/2013 ⁽⁸⁾,
 - so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1058 z 24. júna 2021 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde ⁽⁹⁾,
 - so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1059 z 24. júna 2021 o osobitných ustanoveniach týkajúcich sa cieľa Európska územná spolupráca (Interreg) podporovaného z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a vonkajších finančných nástrojov ⁽¹⁰⁾,
 - so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku ⁽¹¹⁾,
 - so zreteľom na štúdiu o cezhraničnej spolupráci v oblasti zdravotnej starostlivosti z roku 2021, ktorej vypracovanie zadal Výbor pre regionálny rozvoj ⁽¹²⁾,
 - so zreteľom na usmernenia Komisie o európskych štrukturálnych a investičných fondoch na roky 2014 – 2020,
 - zo zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre regionálny rozvoj (A9-0026/2022),
- A. keďže nedostatok základnej infraštruktúry, dobre vyškolených zdravotníckych pracovníkov a kvalitných služieb v regiónoch na úrovni NUTS 2 (regióny s 800 000 až 3 miliónmi obyvateľov) s HDP na obyvateľa nižším ako 75 % priemeru EÚ27 a v prechodných regiónoch s HDP na obyvateľa medzi 75 % a 90 % priemeru EÚ27 vážne bráni rovnakému prístupu k zdravotnej starostlivosti a je hlavným dôvodom, prečo by vysokokvalitná zdravotnícka infraštruktúra a primeraní a dobre vyškolení zdravotnícki pracovníci mali byť prioritou všetkých národných a regionálnych vlád;
- B. keďže v dôsledku vypuknutia pandémie ochorenia COVID-19 sa zdôraznil kľúčový význam sektora zdravotníctva a zvýšili sa nároky na systémy zdravotnej starostlivosti a zdravotníckych pracovníkov, a tým sa odhalili slabé stránky a nedostatky systémov zdravotnej starostlivosti, ako aj na rozdiely a nerovnosti v zdravotnej starostlivosti medzi členskými štátmi a v rámci nich, najmä v pohraničných, najvzdialenejších, odľahlých a vidieckych regiónoch vrátane regiónov s nízkou hustotou obyvateľstva;
- C. keďže politika súdržnosti bola prostredníctvom Investičnej iniciatívy v reakcii na koronavírus (CRII) a Investičnej iniciatívy v reakcii na koronavírus Plus (CRII+) prvou obrannou líniou proti pandémie ochorenia COVID-19, čím sa preukázalo, že táto politika môže významne prispieť k zníženiu nerovnosti v oblasti zdravia podporou pokroku v oblasti elektronického zdravotníctva, elektronickej medicíny a iných foriem digitalizácie, ktoré, hoci sú zdrojom nových príležitostí, si vyžadujú aj vhodné vybavenie na zvládnutie každej konkrétnej situácie, ako aj odbornú prípravu zdravotníckych pracovníkov s cieľom reagovať na každú konkrétnu situáciu;

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ L 107, 26.3.2021, s. 1.

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 1.

⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 60.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 94.

⁽¹¹⁾ Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 159.

⁽¹²⁾ Tematická sekcia pre štrukturálne politiky a politiky súdržnosti, *Cezhraničná spolupráca v zdravotníctve*, Generálne riaditeľstvo pre vnútorné politiky Únie, Európsky parlament, 2021.

Utorok 8. marca 2022

- D. keďže normy poskytovania zdravotnej starostlivosti v EÚ sú stále výsadou členských štátov a medzi regiónmi existujú výrazné rozdiely, ktoré spôsobujú nerovnosti; pričom regióny na úrovni NUTS 2 s HDP na obyvateľa nižším ako 75 % priemeru EÚ27 nie sú schopné vyčleniť ani zďaleka podobnú úroveň zdrojov na zdravotnú starostlivosť v prepočte na obyvateľa ako rozvinutejšie regióny;
- E. keďže nástroje EÚ zamerané na kompenzáciu niektorých z týchto problémov sa väčšinou obmedzujú na právne nezáväznú nástroje a majú za následok všeobecné nedostatky; keďže je potrebný štruktúrovanejší prístup na úrovni Únie doplnený silnejším a komplexnejším právnym rámcom a právne záväznými prostriedkami činnosti s cieľom posilniť spoluprácu a koordináciu medzi členskými štátmi, lepšie chrániť zdravie ľudí a účinne riešiť existujúce rozdiely v zdravotnej starostlivosti;
- F. keďže Komisia podporuje cezhraničnú spoluprácu v oblasti zdravotnej starostlivosti prostredníctvom početných štúdií a iniciatív vrátane programu Interreg financovaných zo štrukturálnych fondov;
- G. keďže cezhraničná spolupráca v oblasti zdravotnej starostlivosti si vyžaduje podporu a zapojenie širokého spektra partnerov, sociálnych a zdravotníckych inštitúcií, subjektov zdravotného poistenia a verejných orgánov, ktoré by mali riešiť existujúce prekážky pri prekračovaní hraníc v oblastiach, ako sú voľný pohyb, informácie, rôzne zdaňovanie a systémy sociálneho zabezpečenia, ako aj uznávanie kvalifikácií zdravotníckeho personálu a prekážky, ktorým čelia zdravotnícke zariadenia;
- H. keďže právo na prístup ku kvalitnej zdravotnej starostlivosti vrátane preventívnej starostlivosti je súčasťou Európskeho piliera sociálnych práv a malo by byť prístupné ľuďom v cezhraničných oblastiach, ktoré predstavujú 40 % územia EÚ a sú domovom takmer jednej tretiny obyvateľstva EÚ a vo všeobecnosti dosahujú horšie hospodárske výsledky ako iné regióny v členských štátoch, najmä cezhraničné oblasti s nižšou hustotou obyvateľstva a nestabilnými hospodárstvami, ako sú vidiecke, odľahlé a najvzdialenejšie regióny a ostrovy;
- I. keďže posilnenie politiky súdržnosti je nevyhnutné na zníženie rozdielov medzi normami poskytovania zdravotnej starostlivosti v EÚ;
- J. keďže výdavky na zdravie predstavujú takmer 10 % HDP v EÚ, pričom ľudia zamestnaní v oblastiach súvisiacich so zdravím tvoria 15 % pracovnej sily v EÚ; keďže medzi členskými štátmi a ich regiónmi stále pretrvávajú výrazné rozdiely, pokiaľ ide o úroveň výdavkov na zdravotnú starostlivosť a dostupnosť lekárov a zdravotníckych pracovníkov;
- K. keďže závažné vyludňovanie pohraničných regiónov, z ktorých odchádzajú najmä mladí ľudia a kvalifikovaní pracovníci, poukazuje na nedostatok hospodárskych príležitostí v týchto regiónoch a spôsobuje, že sú menej príťažlivé z hľadiska zamestnanosti v sektore zdravotníctva; keďže medzi najdôležitejšie problémy udržateľnosti európskych zdravotných systémov patrí nedostatok ľudských zdrojov v spravodlivom zdravotníctve, či už ako dôsledok obmedzeného počtu študentov, alebo absencie vyhliadok profesionálnej kariéry;
- L. keďže v posledných dvoch viacročných finančných rámcoch (VFR) sa investície do zdravotníctva z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) zvyčajne sústredili v menej rozvinutých členských štátoch a regiónoch na úrovni NUTS 2 s HDP na obyvateľa nižším ako 75 % priemeru EÚ27, pričom sa zvyčajne zameriavali na modernizáciu zdravotníckych služieb, zatiaľ čo investície z Európskeho sociálneho fondu (ESF) boli zamerané na prístup k zdravotnej starostlivosti a väčšinou sa sústredili v krajinách, ktoré čelia osobitným výzvam, pokiaľ ide o prístup k cenovo dostupným, udržateľným a vysokokvalitným službám;
- M. keďže v súčasnosti nesú hlavnú zodpovednosť za zdravotnú starostlivosť členské štáty, pretože kontrolujú organizáciu a financovanie zdravotníckych služieb a lekárskeho postupov;
- N. keďže medzi priority nástroja NextGenerationEU patrí na jednej strane digitalizácia a na druhej strane odolnosť zdravotníckych systémov;
- O. keďže cezhraničná zdravotná starostlivosť je jednou z oblastí politiky a intervencie, ktoré sú najviac zaťažené právnymi a neprávnymi prekážkami v dôsledku veľkých rozdielov medzi vnútroštátnymi systémami;

Utorok 8. marca 2022

- P. keďže európska zdravotná únia by mala prispievať k užšej spolupráci, koordinácii a výmene poznatkov o zdraví medzi členskými štátmi a príslušnými zainteresovanými stranami a túto spoluprácu, koordináciu a výmenu poznatkov podporovať a zvyšovať schopnosť EÚ bojovať proti cezhraničným ohrozeniam zdravia;

Znižovanie rozdielov v zdravotnej starostlivosti prostredníctvom politiky súdržnosti

1. zdôrazňuje, že politika súdržnosti EÚ investuje do zdravia ako kľúčového aktíva pre regionálny rozvoj, sociálnu konvergenciu a regionálnu konkurencieschopnosť s cieľom znížiť hospodárske a sociálne rozdiely;
2. poukazuje na to, že prístup k verejným službám má kľúčový význam pre 150-miliónové obyvateľstvo vnútorných cezhraničných oblastí a že tento prístup často brzdia mnohé právne a administratívne prekážky; vyzýva preto Komisiu a členské štáty, aby maximalizovali svoje úsilie o odstránenie týchto prekážok, najmä pokiaľ ide o zdravotnícke služby, dopravu, vzdelávanie, pracovnú mobilitu a životné prostredie;
3. domnieva sa, že EÚ by mala vyvinúť strategický a integrovaný prístup, pokiaľ ide o závažné choroby, a to spojením rôznych zdrojov z viacerých fondov vrátane Kohézneho fondu; zdôrazňuje, že je potrebné zopakovať model európskeho plánu na boj proti rakovine pri riešení iných zdravotných problémov, ako je duševné zdravie a kardiovaskulárne ochorenia;
4. zdôrazňuje nárast duševných chorôb a porúch, najmä v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19; vyzýva Komisiu, aby čo najskôr navrhla nový európsky akčný plán pre duševné zdravie založený na modeli európskeho plánu na boj proti rakovine s využitím všetkých dostupných nástrojov vrátane politiky súdržnosti vo forme komplexného plánu s opatreniami a cieľmi, pri ktorých sa na nikoho nezabudne;
5. domnieva sa, že obnova po pandémii ochorenia COVID-19 je príležitosťou na vybudovanie silnejších a odolnejších systémov zdravotnej starostlivosti s využitím nástrojov politiky súdržnosti; podporuje Komisiu pri vytváraní dobre fungujúcej európskej zdravotnej únie, ktorá by využila obrovský potenciál spolupráce v oblasti zdravia;
6. zdôrazňuje, že mnohé regióny na úrovni NUTS 2 s HDP na obyvateľa nižším ako 75 % priemeru EÚ27 a prechodné regióny s HDP na obyvateľa medzi 75 % a 90 % priemeru EÚ27, vidiecke oblasti a oblasti s nízkou hustotou obyvateľstva nespĺňajú jednotne normy poskytovania zdravotnej starostlivosti v porovnaní so službami dostupnými v rozvinutejších častiach EÚ; zdôrazňuje, že ďalšia konvergencia a spolupráca v tejto oblasti sú potrebné medzi členskými štátmi a EÚ, najmä prostredníctvom investícií v rámci politiky súdržnosti; preto vyzýva Komisiu a členské štáty, aby spolupracovali pri zavádzaní minimálnych noriem v oblasti zdravotníckej infraštruktúry aj zdravotníckych služieb a aby využili fondy EÚ na zabezpečenie rovnakého prístupu k minimálnym normám kvality vo všetkých regiónoch, najmä pri naliehavých problémoch v pohraničných oblastiach; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby spojili svoje záväzky a zdroje na dosiahnutie tohto cieľa;
7. pripomína významný prínos politiky súdržnosti k plánovaným investíciám v sektore zdravotníctva v poslednom programovom období (2014 – 2020) prostredníctvom ESF a EFRR doposiaľ vo výške približne 24 miliárd EUR, ktoré boli zamerané na zlepšenie prístupu k službám, ako aj na rozvoj špecializovanej zdravotníckej infraštruktúry a kapacít, a to s cieľom znížiť nerovnosti v oblasti zdravia;
8. domnieva sa, že investície do inovácií v oblasti zdravotnej starostlivosti, systémov zdravotnej starostlivosti a kvalifikovaných pracovníkov v dostatočnom počte znížia nerovnosti v oblasti zdravia a budú naďalej ponúkať významné zlepšenia každodenného života občanov, čo povedie k väčšej strednej dĺžke života; zdôrazňuje význam orgánov EÚ, vnútroštátnych a regionálnych orgánov pri zabezpečovaní efektívnejšieho zapojenia širokej škály zdravotníckych zariadení; okrem toho zdôrazňuje potrebu priamej spolupráce, opatrení a projektov využívajúcich nástroje politiky súdržnosti medzi členskými štátmi a ich regiónmi a v rámci nich s cieľom zaviesť postupy zamerané na zníženie byrokratickej záťaže pacientov a riešenie čo najväčšieho počtu problémov medzi službami zdravotného poistenia v cezhraničných regiónoch;
9. vyzýva členské štáty, aby náležite zohľadnili pozitívny prínos súkromného sektora zdravotníctva a zabezpečili, že pri plánovaní budúcich programov súdržnosti budú k dispozícii dostatočné finančné prostriedky na súkromné projekty v oblasti zdravotníckej infraštruktúry a služieb;

Utorok 8. marca 2022

10. odporúča, aby pri vymedzovaní politík v oblasti zdravotnej starostlivosti na regionálnej a vnútroštátnej úrovni a úrovni EÚ existovali podľa potrieb prispôsobené a adaptívne prístupy medzi zdravotnou, sociálnou a hospodárskou politikou s cieľom zlepšiť dialóg, synergie a plánované investície zo štrukturálnych fondov a iných príslušných programov EÚ, ako je Interreg, napríklad počiatočným poskytovaním zdravotníckeho vybavenia, výmenou zdravotníckych pracovníkov a presunom pacientov medzi nemocničnými zariadeniami, ktoré sú schopné uspokojiť nenaplnené zdravotné a sociálne potreby občanov;

11. zdôrazňuje, že európske referenčné siete by mohli zlepšiť prístup k zdravotnej starostlivosti v prípade zriedkavých a komplexných chorôb; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili trvalú podporu a lepšie zdroje pre európske referenčné siete a národné odborné centrá pre zriedkavé a komplexné choroby a aby rozšírili oblasť činnosti európskych referenčných sietí na ďalšie oblasti, ako sú programy pre ťažké popáleniny a transplantáciu orgánov; vyzýva Komisiu, aby analyzovala, či je v rámci politiky súdržnosti možné zriadiť osobitný fond na zabezpečenie spravodlivého prístupu k schváleným liečebným postupom v prípade zriedkavých chorôb;

12. vyzýva členské štáty, aby pri definovaní politík zdravotnej starostlivosti zohľadnili osobitosti cezhraničných regiónov a právo pacienta na výber a využili nástroje súdržnosti na rozvoj regionálnej zdravotníckej infraštruktúry a postupov, ktoré pacientom umožnia vybrať si zdravotnícke služby v regióne z ktorejkoľvek strany hranice bez ohľadu na krajinu ich pobytu;

13. navrhuje, aby Komisia vytvorila Európsku poradnú radu pre zdravie, do ktorej by boli zapojené vnútroštátne a regionálne orgány a orgány miestnej správy a ďalšie zainteresované strany, s cieľom podporovať lepšie využívanie európskych fondov a pracovať na rozvoji účinných a harmonizovaných reakcií na spoločné problémy v oblasti verejného zdravia;

14. žiada, aby sa zabezpečila lepšia súčinnosť a komplementárnosť medzi programami politiky súdržnosti s cieľom znížiť regionálne rozdiely, a to najmä v rámci programu Horizont Európa, ktorý by mal vytvárať nové poznatky, a programu EU4Health, čím sa tieto nové poznatky čo najlepšie využijú v prospech občanov a systémov zdravotnej starostlivosti;

15. vyzýva Komisiu, aby v plnej miere využívala svoje právomoci v rámci politiky v oblasti zdravia na podporu vnútroštátnych a regionálnych orgánov pri posilňovaní systémov zdravotnej starostlivosti, presadzovaní vzostupnej konvergencie noriem zdravotnej starostlivosti s cieľom znížiť nerovnosti v oblasti zdravia v rámci členských štátov a medzi nimi a pri uľahčovaní výmeny najlepších postupov medzi členskými štátmi, najmä pokiaľ ide o sexuálne a reprodukčné zdravie a práva (SRZP), a to aj prípadným využitím programu EU4Health a Európskeho sociálneho fondu plus (ESF+);

16. zdôrazňuje význam politiky súdržnosti pri riešení rodovej nerovnosti v oblasti zdravotnej starostlivosti a pri presadzovaní rodových priorít stratégie EÚ pre rodovú rovnosť na roky 2020 – 2025 v oblasti zdravia vrátane SRZP;

17. vyzýva Komisiu, aby podporovala integráciu liečebných postupov a zdravotnej starostlivosti prostredníctvom stratégií v oblasti zdravia a starostlivosti, aby sa pozornosť sústredila na pacientov a zabránilo sa duplicitě, absencii alebo nedostatku starostlivosti, najmä v prípade starostlivosti o chronicky chorých pacientov alebo staršie osoby, pričom sa treba poučiť predovšetkým zo skúseností z cezhraničných programov;

18. poukazuje na to, že pri hodnotení celkového balíka financovaných štrukturálnych projektov a referenčných hodnôt v súvislosti so zdravím treba preskúmať aj následné výsledky jednotlivých projektov v oblasti zdravia, aby bolo možné sledovať výsledky a neustále vykonávať analýzy ich účinnosti a vyvodit' správne závery s cieľom zlepšiť programovanie a vykonávanie týchto projektov v budúcnosti, a to aj s ohľadom na ďalšie rozšírenie príručky osvedčených postupov vypracovanej Komisiou;

19. zdôrazňuje, že je dôležité pokračovať v budovaní komplexnej zdravotníckej infraštruktúry a v čo najväčšej miere znižovať existujúce rozdiely; pripomína, že politika súdržnosti môže významne prispieť k budovaniu zdravotníckej infraštruktúry v každej časti EÚ, najmä v regiónoch na úrovni NUTS 2 s HDP na obyvateľa nižším ako 75 % priemeru EÚ27 a v prechodných regiónoch s HDP na obyvateľa medzi 75 % a 90 % priemeru EÚ27 s cieľom vytvoriť vysokokvalitné, plne vybavené a odolné systémy zdravotnej starostlivosti v celej EÚ, ktoré lepšie chránia zdravie ľudí; navyše zdôrazňuje, že je potrebné vytvoriť fungujúcu sieť cezhraničnej spolupráce medzi členskými štátmi a ich regiónmi, ktorá by mohla účinne reagovať na súčasné a budúce zdravotné výzvy;

Utorok 8. marca 2022

20. vyzýva na využívanie fondov politiky súdržnosti na rozvoj špecializovaných centier excelentnosti pre konkrétne choroby v celej EÚ, ktoré by pokrývali aj jej susedné krajiny a prispievali k cezhraničnej spolupráci v oblasti zdravotnej starostlivosti; v tejto súvislosti opätovne zdôrazňuje potrebu synergického využitia všetkých existujúcich nástrojov EÚ, ako sú programy EU4Health a Horizont Európa, s cieľom podporiť rozvoj siete takýchto centier, ktoré rovnomerne pokrývajú celé územie EÚ;

21. zdôrazňuje, že ľudia v pohraničných oblastiach, vo vidieckych oblastiach a najvzdialenejších regiónoch sa často stretávajú s prekážkami rovnosti v prístupe k zdravotnej starostlivosti, ktoré obmedzujú ich schopnosť získať potrebnú starostlivosť, najmä vo forme základnej zdravotníckej infraštruktúry, kvalifikovaných zdravotníckych pracovníkov v dostatočnom počte a prístupu k životne dôležitým liekom; zdôrazňuje, že na to, aby získali dostatočný prístup k zdravotníckej infraštruktúre a primeranej zdravotnej starostlivosti, ktorú potrebujú, by mali byť kvalitné služby k dispozícii a dostupné včas; ďalej zdôrazňuje osobitnú situáciu v oblasti prístupu k zdravotnej starostlivosti v pohraničných regiónoch na vonkajších hraniciach EÚ a v okrajových regiónoch, kde občania EÚ už čelia mnohým výzvam;

22. konštatuje, že náklady na dopravu sú jedným z dôvodov zvyšovania cien liekov a klinického vybavenia pre nemocnice a zdravotné strediská v najvzdialenejších regiónoch, vzdialených regiónoch s nízkou hustotou obyvateľstva, ktoré sa musia vyrovnávať s dlhými dodacími lehotami, čo znamená, že regionálne zdravotnícke služby musia mať zvýšené kapacity na skladovanie veľkého množstva zásob a zabrániť ich nedostatku; domnieva sa preto, že EÚ by mala na tieto otázky reagovať;

23. zdôrazňuje, že rovnaký prístup k zdravotnej starostlivosti taktiež zvýši inklúziu osôb, vrátane zdravotne postihnutých či inak znevýhodnených a zvýši mieru ich sociálnej ochrany; konštatuje, že podpora dostupnosti služieb starostlivosti o duševné zdravie by taktiež mohla prispieť k zvýšeniu zamestnanosti a eliminovaniu chudoby v menej rozvinutých regiónoch;

24. zdôrazňuje význam mobilizácie európskych finančných prostriedkov s cieľom investovať viac do prevencie chorôb a podpory zdravého životného štýlu a aktívneho starnutia, aby sa zabránilo predčasnému zafarbeniu systémov zdravotnej starostlivosti; zdôrazňuje, že je dôležité podporovať kampane na zvyšovanie informovanosti verejnosti, najmä mladých ľudí, o výhodách zdravého životného štýlu a podporovať rozvoj skríningových programov na včasné odhalenie vážnych chorôb;

25. domnieva sa, že na prekonanie hlavných prekážok, ktoré existujú v súvislosti s rovnosťou v prístupe k zdravotnej starostlivosti vo vidieckych oblastiach, by sa mali vo veľkej miere využívať vyspelé technológie, ako je elektronické zdravotníctvo, robotická chirurgia a 3D tlač, a to ako neoddeliteľná súčasť koncepcie „inteligentných dedín“, s cieľom zlepšiť prístup k zdravotnej starostlivosti a zvýšiť efektívnosť a kvalitu; zdôrazňuje, že je dôležité využívať programy súdržnosti EÚ na zlepšenie zavádzania digitálnych riešení a poskytnúť technickú pomoc orgánom verejnej správy, poisťovniam a iným zdravotníckym subjektom, ktoré sa zaoberajú otázkami cezhraničnej spolupráce; preto zdôrazňuje, že treba zabezpečiť prístup k vysokorychlostnému internetu vo vidieckych a vzdialených oblastiach, podporovať digitálnu gramotnosť všetkých vekových skupín v týchto oblastiach a poskytnúť zdravotníckym službám v týchto oblastiach zdroje potrebné na zabezpečenie účinnej online zdravotnej starostlivosti, napr. elektronickej medicíny, a na bezpečné a harmonizované uchovávanie klinických údajov; odporúča vytvoriť udržateľnú porovnateľnú cezhraničnú databázu a zmapovať pohraničné a cezhraničné subjekty zdravotnej starostlivosti, aby sa zviditeľnila cezhraničná realita a vytvorili sa nové príležitosti;

26. zdôrazňuje výhody európskeho prístupu v boji proti pandémie ochorenia COVID-19 prostredníctvom spoločných nákupov, zásob a iných opatrení; vyzýva na pokračovanie a rozvoj tohto prístupu, pričom sa pri ďalších spoločných nákupoch EÚ zdravotníckeho vybavenia a liečby, ako sú vakcíny na predchádzanie rakoviny, ako napríklad vakcína proti ľudskému papilomavírusu (HPV), vakcíny proti hepatitíde B a núdzové vybavenie, využijú nástroje politiky súdržnosti s cieľom zlepšiť cenovú dostupnosť a prístup k liečbe;

27. požaduje ambiciózne opatrenia politiky súdržnosti v súlade s právnymi predpismi platnými v EÚ, ktorých cieľom bude zmierniť výrazný nedostatok kvalifikovaných zdravotníckych pracovníkov v dostatočnom počte v pohraničných a vidieckych oblastiach, a to najmä tým, že sa pracovníkom a ich rodinám poskytne pomoc pri usadení sa v týchto oblastiach, poskytnú sa im príležitosti na pokračovanie v odbornom vzdelávaní a špecializácii a zabezpečia sa im dobré pracovné podmienky s cieľom motivovať ich k začatiu alebo obnoveniu praxe v týchto oblastiach;

Utorok 8. marca 2022

28. poukazuje na to, že udržateľné dlhodobé investície do zdravotníckych pracovníkov sú vzhľadom na vážne hospodárske, sociálne a zdravotné dôsledky krízy spôsobenej ochorením COVID-19 naliehavejšie než kedykoľvek predtým; zdôrazňuje osobitnú potrebu investícií do dostatočného počtu zdravotníckych pracovníkov, vzdelávania prostredníctvom ESF+ a financovania špecializácií a užších špecializácií zdravotníckych pracovníkov v členských štátoch a regiónoch, ktoré čelia úniku mozgov; vyzýva členské štáty, ktoré čelia úniku mozgov v sektore zdravotníctva, aby uprednostnili investície z politiky súdržnosti na zlepšenie pracovného prostredia zdravotníckych pracovníkov;

29. vyzýva na využívanie fondov politiky súdržnosti na zlepšenie pracovného prostredia a atraktívnosti odvetvia zdravotnej starostlivosti pre zdravotníckych pracovníkov s cieľom uľahčiť stratégie na vyvolanie záujmu a zabezpečiť zachovanie zdravotníckych pracovníkov v regiónoch NUTS 2 s HDP na obyvateľa nižším ako 75 % priemeru EÚ27 a v prechodných regiónoch s HDP na obyvateľa medzi 75 % a 90 % priemeru EÚ27 a vo vidieckych oblastiach s nízkou hustotou obyvateľstva a nižším hospodárskym bohatstvom, čím sa doplnia vnútroštátne a regionálne politiky zamerané na zabezpečenie primeranej pracovnej sily v zdravotníctve v celej EÚ; žiada, aby miestne a regionálne orgány, najmä v cezhraničných regiónoch, zohrávali väčšiu úlohu pri príprave a realizácii programov a projektov politiky súdržnosti, ktoré majú významný vplyv na znižovanie rozdielov v oblasti zdravia;

30. vyzýva členské štáty, aby zabezpečili skutočnú spoluprácu v oblasti cezhraničnej zdravotnej starostlivosti s cieľom zaručiť dodržiavanie práv pacientov podľa smernice o cezhraničnej zdravotnej starostlivosti, ako aj zvýšenie dostupnosti a kvality služieb;

31. poukazuje na to, že kríza spôsobená pandémiou ochorenia COVID-19 ukázala, že treba zvýšiť investície na posilnenie pripravenosti, reakčnej schopnosti a odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti a zároveň zabezpečiť cezhraničnú spoluprácu v celej EÚ, a že preto sú solidarita, udržateľnosť a rovnosť kľúčom k prekonaniu tejto krízy a jej ničivých sociálno-ekonomických dôsledkov;

32. zdôrazňuje, že kríza spôsobená ochorením COVID 19 ukázala dôležitosť spolupráce medzi verejným a súkromným sektorom pri liečbe pacientov, pri výskume liekov a vakcín a pri distribúcii vakcín; domnieva sa, že treba vziať do úvahy pomer nákladov a prínosov využívania finančných prostriedkov EÚ na výskumné a vývojové projekty v oblasti zdravia realizované prostredníctvom verejno-súkromných partnerstiev;

33. zdôrazňuje, že je potrebné vytvoriť online platformu s príslušnými zainteresovanými stranami, ktorá by podporovala výmenu najlepších postupov a diskusie o cezhraničnej zdravotnej starostlivosti;

34. domnieva sa, že pandémia ochorenia COVID-19 predstavuje historický transformačný moment pre investície do systémov zdravotnej starostlivosti a budúcich spôsobilostí pracovnej sily; vyzýva na vytvorenie silnej a dostatočne financovanej európskej zdravotnej únie, aby sa zlepšila spolupráca a koordinácia medzi členskými štátmi, posilnili sa systémy verejnej zdravotnej starostlivosti, lepšie chránilo zdravie ľudí a účinne riešili dlhodobé rozdiely v zdravotnej starostlivosti;

Cezhraničná spolupráca v oblasti zdravia – príspevok programov Interreg a iné príležitosti

35. podporuje využívanie fondov nástroja NextGenerationEU a kohéznych fondov na radikálnu modernizáciu digitálnych schopností systémov zdravotnej starostlivosti; zdôrazňuje potrebu posilnenej interoperability informačných systémov, pretože tá je hlavným pilierom na uľahčenie cezhraničného poskytovania služieb elektronického zdravotníctva, a najmä telemedicínskych služieb;

36. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby využili nástroje politiky súdržnosti na podporu digitalizácie podávania liekov v európskych nemocniciach vrátane systémov sledovateľnosti s cieľom znížiť počet chýb pri podávaní liekov, zlepšiť komunikáciu medzi jednotlivými oddeleniami zdravotnej starostlivosti a zjednodušiť byrokraciu; vyzýva na zavedenie a rozvoj infraštruktúry digitálnych služieb elektronického zdravotníctva (eHDSI) vrátane jednotného európskeho digitálneho zdravotného záznamu pacienta, ktorý by občanom zabezpečil rýchly prístup k primeraným zdravotníckym službám všade v EÚ;

Utorok 8. marca 2022

37. vyzýva Komisiu, aby vytvorila európsky zoznam základných liekov a zabezpečila ich dostupnosť a cenovú dostupnosť prostredníctvom stálych zásob, spoločných rokovaní o cenách a spoločného obstarávania, pri čom využije nástroje EÚ vrátane nástrojov politiky súdržnosti;

38. zdôrazňuje, že veľa pohraničných regiónov už v minulosti nadviazalo spoluprácu v oblasti zdravia a má v tejto oblasti aj štruktúry, ktoré by mali plne využiť v duchu európskej solidarity;

39. zdôrazňuje význam mobility pacientov a cezhraničného prístupu k bezpečnej a kvalitnej zdravotnej starostlivosti v EÚ; pripomína, že pacienti často nemôžu využívať služby zdravotnej starostlivosti v susedných krajinách pre rozdielne systémy úhrady nákladov, zatiaľ čo sa cezhraniční pracovníci stretávajú s nejasnosťami v oblasti zdaňovania a sociálnych dávok, pretože členské štáty uplatňujú rozdielne systémy sociálneho zabezpečenia; preto dôrazne nabáda na podporovanie osobitných sprostredkovateľov, ako sú oblasti organizovaného prístupu k cezhraničnej zdravotnej starostlivosti (tzv. ZOAST), európske zoskupenia územnej spolupráce, strediská na monitorovanie zdravia a iné siete, s cieľom pomôcť koordinovať cezhraničnú spoluprácu v oblasti zdravotnej starostlivosti v spolupráci s miestnymi, regionálnymi a vnútroštátnymi orgánmi; zdôrazňuje, že zlepšenie cezhraničnej zdravotnej starostlivosti môže byť prínosom pre pacientov tým, že umožní spravodlivý prístup k zdravotníckym službám a infraštruktúre v iných členských štátoch alebo ich pohraničných regiónoch vrátane diagnostiky a klinického skúšania na základe zásady najľahšieho, najbližšieho, najlepšieho a najrýchlejšieho prístupu; vyzýva na efektívnejšie možnosti prevozu pacientov do najbližších cezhraničných zariadení, pričom uznáva, že riešenie všetkých právnych a administratívnych prekážok stále predstavuje záťaž a musí sa v budúcnosti riešiť nariadením o európskom cezhraničnom mechanizme (ECBM);

40. zdôrazňuje význam nedávnych opatrení politiky súdržnosti na riešenie pandémie ochorenia COVID-19, konkrétne Investičnej iniciatívy v reakcii na koronavírus, Investičnej iniciatívy v reakcii na koronavírus Plus a Pomoci pri obnove v rámci politiky súdržnosti a pri obnove území v Európe (REACT-EU); ďalej zdôrazňuje, že podobné opatrenia boli prijaté v nariadení (EÚ) 2021/1060;

41. dôrazne odporúča zlepšiť a šíriť zjednodušené informácie pre cezhraničných pacientov a zdravotnícky personál prostredníctvom príručky pre pacientov alebo cezhraničných regionálnych kontaktných miest;

42. berie na vedomie, že existujú mnohé úspešné cezhraničné projekty v oblasti zdravia v celej Európe, a zdôrazňuje, že skúsenosti získané z týchto projektov by sa mali využiť na budovanie inteligentného využitia existujúcich projektov politiky súdržnosti, a to ďalším posilnením a uľahčením cezhraničnej spolupráce v tejto oblasti v prospech všetkých ľudí v EÚ; okrem toho zdôrazňuje význam poučenia sa z úspešných príbehov niektorých pohraničných regiónov a ich ďalšie využitkovanie;

43. uznáva význam investícií do programov cezhraničnej spolupráce, ktoré reagujú na zdravotnícke potreby a výzvy identifikované v pohraničných regiónoch ako cezhraničná správa, ktorá je dôležitá v núdzových situáciách, napríklad v prípade záchranných služieb pokrývajúcich regióny na oboch stranách hranice; zdôrazňuje, že investície do kvalitných služieb zohrávajú kľúčovú úlohu pri budovaní sociálnej odolnosti a pomoci ľuďom pri zvládaní hospodárskych, zdravotných a sociálnych kríz; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby uprednostňovali investície do zdravotníctva v pohraničných regiónoch účinnou kombináciou investícií do infraštruktúry, inovácií, ľudského kapitálu, dobrej správy vecí verejných a inštitucionálnej kapacity;

44. zdôrazňuje význam cezhraničnej spolupráce v oblasti zdravia pre všetky európske regióny a potrebu nájsť riešenia pre cezhraničnú zdravotnú starostlivosť, najmä pre pohraničné regióny, v ktorých občania denne prekračujú hranice; poukazuje na to, že na poskytovanie potrebných služieb je potrebná vysoká úroveň spolupráce medzi pohraničnými regiónmi;

45. žiada, aby sa venovala väčšia pozornosť pacientom v projektoch, ktoré sa budú financovať prostredníctvom programov Interreg v novom programovom období, a projektoch osobitne zameraných na zraniteľné a marginalizované skupiny, ako aj na rodové priority stratégie EÚ pre rodovú rovnosť na roky 2020 – 2025 v oblasti zdravia vrátane SRZP,

Utorok 8. marca 2022

46. domnieva sa, že finančné zdroje, ktoré sú k dispozícii v rámci cieľa Európska územná spolupráca, by sa mali využiť na vytvorenie funkčných cezhraničných verejných zdravotníckych služieb a nemali by sa používať len ako nástroj na vytvorenie oddelených zdravotníckych zariadení; okrem toho zdôrazňuje, že projekty v rámci iniciatívy Interreg by mali mať jasný prvok cezhraničnej funkčnosti; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby v súvislosti so službami zdravotnej starostlivosti podporovali vytvorenie komplexného spoločného územného plánovania pre pohraničné oblasti;
47. pripomína, že programy Interreg sa stali dôležitým nástrojom na riešenie problémov typických pre pohraničné oblasti, na podporu cezhraničnej spolupráce medzi partnermi a na rozvoj potenciálu európskych pohraničných území;
48. zdôrazňuje, že v poslednom období programu Interreg V-A bola cezhraničná spolupráca v oblasti zdravia zameraná okrem iného na uľahčenie cezhraničnej mobility zdravotníckych pracovníkov a pacientov, zvýšenie inovácií a rozvoj prístupu ku kvalitnej zdravotnej starostlivosti využívaním spoločného vybavenia, spoločných služieb a spoločných zariadení v cezhraničných oblastiach a zahŕňala projekty týkajúce sa opatrení, ako sú školenia (38 %), liečba a diagnostika (22 %) a vybavenie (17 %);
49. žiada, aby sa financovali projekty uľahčujúce cezhraničné zmluvy o zdravotnej starostlivosti, pri ktorých pacienti cestujú a liečba sa im poskytuje v rámci zmluvných dohôd a ktoré umožňujú slobodný výber zdravotníckych pracovníkov;
50. poukazuje na to, že v záujme úspešného poskytovania cezhraničných verejných služieb zdravotnej starostlivosti by Komisia a členské štáty mali zhromažďovať podstatné údaje o povahe právnych a neprávnych prekážok v jednotlivých pohraničných regiónoch a podporovať analýzy zamerané na konkrétne politiky, ako možno tieto prekážky prekonať;
51. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že existujúce koordinačné orgány budú uľahčovať cezhraničnú liečbu založenú na liekoch na inovatívnu liečbu, a aby zabezpečila, že pacienti v celej EÚ budú mať spravodlivý prístup k inovatívnej liečbe; vyzýva členské štáty, aby účinne a včas povolili prístup k týmto inovatívnym liečebným postupom v zahraničí a urýchlili procesy úhrady nákladov pre pacientov;
52. domnieva sa, že centrá excelentnosti by mohli v ešte väčšej miere stimulovať a zvyšovať cezhraničné uzatváranie zmlúv a že v dôsledku toho by takéto centrá mohli mať veľký význam a prínos, pokiaľ ide o zlepšenie celkových zdravotných podmienok, čím sa zvýši stredná dĺžka života občanov EÚ;
53. vyzýva Komisiu, členské štáty a regióny, aby podporovali lepšie riadenie cezhraničnej zdravotnej starostlivosti, keďže pacienti v EÚ stále čelia vážnym problémom a prekážkam pri prístupe k zdravotnej starostlivosti v iných členských štátoch a len menšina potenciálnych pacientov pozná svoje právo vyhľadať cezhraničnú zdravotnú starostlivosť; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby lepšie šírla informácie a zväzili vhodnú kampaň v celej EÚ s cieľom informovať verejnosť o jej právach a o spôsoboch prístupu k cezhraničnej zdravotnej starostlivosti; pripomína význam financovania digitalizácie a investovania do informácií pre občanov a integrácie informačných a dátových systémov na uľahčenie prístupu a používania;
54. vyzýva Komisiu, aby vypracovala komplexnú štúdiu o rámci spolupráce medzi systémami poistenia v EÚ, v ktorej by skúmala možné prekážky a nedostatky, s ktorými sa stretávajú pacienti hľadajúci lekárske služby na území iného členského štátu, ako aj administratívne prekážky, ktoré bránia občanom využívať cezhraničnú zdravotnú starostlivosť, a aby zdôraznila, ako by sa na riešenie týchto potenciálnych problémov mohli využiť nástroje politiky súdržnosti;
55. zdôrazňuje, že neexistencia koordinovaného systému cezhraničného zdravotného poistenia odrádza pacientov od toho, aby vyhľadávali liečbu za hranicami, ak si nemôžu dovoliť zaplatiť náklady na starostlivosť vopred, kým im ich poisťovňa preplatí;
56. domnieva sa, že výmena poznatkov a postupy ich rozširovania prostredníctvom programov Interreg prispejú k posilneniu cezhraničných možností pripravenosti a reakcie, ktoré sa stali dôležitým faktorom počas krízy spôsobenej pandémiou;

Utorok 8. marca 2022

57. domnieva sa, že programy Interreg môžu poskytovať spoločné verejné zdravotnícke služby a iniciovať ďalšie cezhraničné iniciatívy, keďže podpora takejto blízkosti je plne v súlade s cieľom ekologickej udržateľnosti;

58. zdôrazňuje, že viaceré projekty Interreg prispeli v celej EÚ k boju cezhraničných regiónov proti pandémie ochorenia COVID-19, napríklad prostredníctvom mobility pacientov v intenzívnej starostlivosti a zdravotníckych pracovníkov, ako aj poskytovaním zdravotníckeho vybavenia a osobných ochranných prostriedkov a PCR testov cez hranice, a výmenou informácií alebo poskytovaním právneho poradenstva; zdôrazňuje preto význam malých a cezhraničných projektov pri zblížovaní ľudí, čím sa vytvárajú nové možnosti pre udržateľný miestny rozvoj a cezhraničnú spoluprácu v oblasti zdravia; konštatuje však, že uzavretie vnútorných hraníc v EÚ počas pandémie ovplyvnilo mobilitu pacientov a zdravotníckych zamestnancov, zatiaľ čo informácie týkajúce sa údajov o infekciách, očkovaní alebo podmienkach prenosu pacientov neboli medzi členskými štátmi dostatočne harmonizované, a preto spomalili spoločnú epidemiologickú reakciu na COVID-19, vytvorili zmätok a bránili regionálnej spolupráci medzi najviac postihnutými regiónmi;

59. je presvedčený, že vzhľadom na rozmanitosť cezhraničných regiónov sú potrebné riešenia šité na mieru a miestny prístup, ktoré sú predpokladom udržateľného miestneho rozvoja;

60. vyzýva členské štáty a regionálne a miestne orgány, aby plne využili flexibilitu, ktorú ponúkajú programy politiky súdržnosti vymedzené v nariadení (EÚ) 2021/1060 a programy Interreg, na riešenie súčasnej krízy spôsobenej pandemiou ochorenia COVID-19;

61. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby v súvislosti s pandemiou ochorenia COVID-19 prostredníctvom politiky súdržnosti a programu EU4Health spoločne podporovali rozvoj stratégií, protokolov a postupov reakcie na vnútroštátnej úrovni a úrovni EÚ s cieľom umožniť lepšiu spoluprácu v prípade budúcich mimoriadnych situácií v oblasti verejného zdravia;

62. domnieva sa, že cezhraničná spolupráca v oblasti zdravia v rámci politiky súdržnosti nebude plne možná bez vzájomného uznávania diplomov a kvalifikácií v oblasti zdravotníckych služieb vo všetkých členských štátoch; vyzýva Komisiu, aby navrhla rámec, ktorý umožní automatické uznávanie úrovne vysokoškolských diplomov na európskej úrovni, a to na základe rozhodnutia, ktoré v roku 2015 podpísali štáty Beneluxu;

63. vyzýva členské štáty, aby lepšie využívali dvojstranné dohody a vytvorili dohody o spolupráci s cieľom odstrániť prekážky cezhraničnej zdravotnej starostlivosti;

o

o o

64. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii a národným parlamentom členských štátov.

Utorok 8. marca 2022

P9_TA(2022)0059

Politika súdržnosti: presadzovanie inovatívnej a inteligentnej transformácie a regionálnej prepojenosti IKT**Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2022 o úlohe politiky súdržnosti pri presadzovaní inovatívnej a inteligentnej transformácie a regionálnej prepojenosti IKT (2021/2101(INI))**

(2022/C 347/04)

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 174 Zmluvy o fungovaní Európskej únie o posilnení hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti Únie,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku ⁽¹⁾ (nariadenie o spoločných ustanoveniach), a najmä na jeho prvý cieľ politiky, ako sa stanovuje v článku 5,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1058 z 24. júna 2021 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde ⁽²⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1059 z 24. júna 2021 o osobitných ustanoveniach týkajúcich sa cieľa Európska územná spolupráca (Interreg) podporovaného z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a vonkajších finančných nástrojov ⁽³⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1057 z 24. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Európsky sociálny fond plus (ESF+) a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1296/2013 ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/2221 z 23. decembra 2020, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1303/2013, pokiaľ ide o dodatočné zdroje a vykonávacie opatrenia na poskytovanie pomoci na podporu obnovy po kríze spojenej s pandemiou ochorenia COVID-19 vrátane jej sociálnych dôsledkov a na prípravu zeleného, digitálneho a odolného oživenia hospodárstva (REACT-EU) ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1056 z 24. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Fond na spravodlivú transformáciu ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/523 z 24. marca 2021, ktorým sa zriaďuje Program InvestEU a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2015/1017 ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/694 z 29. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje program Digitálna Európa (nariadenie o programe Digitálna Európa) ⁽⁸⁾ zameraný na podporu digitálnej transformácie v EÚ,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 159.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 60.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 94.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 21.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 437, 28.12.2020, s. 30.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 1.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ L 107, 26.3.2021, s. 30.

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ L 166, 11.5.2021, s. 1.

Utorok 8. marca 2022

- so zreteľom na nástroj obnovy NextGenerationEU,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 19. februára 2020 s názvom Formovanie digitálnej budúcnosti Európy (COM(2020)0067),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 9. marca 2021 s názvom Digitálny kompas do roku 2030: digitálne desaťročie na európsky spôsob (COM(2021)0118),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 10. marca 2020 s názvom Stratégia pre MSP pre udržateľnú a digitálnu Európu (COM(2020)0103),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 11. decembra 2019 o Európskom ekologickom dohovore (COM(2019)0640),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 1. júla 2020 s názvom Európsky program v oblasti zručností pre udržateľnú konkurencieschopnosť, sociálnu spravodlivosť a odolnosť (COM(2020)0274),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 30. septembra 2020 s názvom Akčný plán digitálneho vzdelávania 2021 – 2027 – Prispôbenie vzdelávania a odbornej prípravy digitálnemu veku (COM(2020)0624),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 30. júna 2021 s názvom Dlhodobá vízia pre vidiecke oblasti EÚ – smerom k zabezpečeniu silnejších, prepojených, odolných a prosperujúcich vidieckych oblastí do roku 2040 (COM(2021)0345),
- so zreteľom na správy Komisie o indexe digitálnej ekonomiky a spoločnosti z roku 2020,
- so zreteľom na štúdiu tematickej sekcie pre štrukturálne politiky a politiky súdržnosti z 15. júna 2018 s názvom Digitálna agenda a politika súdržnosti,
- so zreteľom na Vyhlásenie k záväzku týkajúcemu sa žien v digitálnej oblasti z 9. apríla 2019, ktoré podpísali ministri EÚ a zástupcovia členských štátov a Nórska a Veľkej Británie,
- so zreteľom na Berlínske vyhlásenie o digitálnej spoločnosti a digitálnej verejnej správe založenej na hodnotách z 8. decembra 2020,
- so zreteľom na správu Európskeho inštitútu pre rodovú rovnosť zo 16. októbra 2020 s názvom Index rodovej rovnosti 2020: Digitalizácia a budúcnosť práce,
- so zreteľom na odporúčanie Rady Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) o širokopásmovom pripojení, ktoré bolo zmenené 24. februára 2021,
- so zreteľom na závery Európskej rady z 2. októbra 2020 o pandémii ochorenia COVID-19, jednotnom trhu, priemyselnej politike, digitalizácii a vonkajších vzťahoch, najmä na závery o digitálnej transformácii,
- so zreteľom na návrh záverov Rady z 11. decembra 2020 o digitalizácii v prospech životného prostredia,
- so zreteľom na návrh záverov Rady zo 7. apríla 2021 o telepráci v súvislosti s prácou na diaľku,
- so zreteľom na kombinovaný plán v oblasti telepráce a klímy mesta Brusel,
- so zreteľom na štúdiu tematickej sekcie pre politiky v oblastiach hospodárstva, vedy a kvality života z 30. apríla 2021 s názvom Vplyv telepráce a digitálnej práce na pracovníkov a spoločnosť: osobitné zameranie na dohľad a monitorovanie, ako aj na duševné zdravie pracovníkov,

Utorok 8. marca 2022

- so zreteľom na akčný plán EÚ pre inteligentné dediny v rámci iniciatívy Komisie,
 - so zreteľom na štúdiu tematickej sekcie pre štrukturálne politiky a politiky súdržnosti z 30. septembra 2020 s názvom Zaoštvávajúce regióny v EÚ: súčasný stav a budúce výzvy,
 - so zreteľom na deklaráciu Cork 2.0 z 5. a 6. septembra 2016 s názvom Lepší život vo vidieckych oblastiach,
 - so zreteľom na spoločnú štúdiu Výboru regiónov a Komisie z 18. januára 2018 s názvom Innovation camp methodology handbook: realising the potential of the entrepreneurial discovery process for territorial innovation and development (Príručka k metodike inovačných kempov: využitie potenciálu procesu podnikateľského objavovania v oblasti územných inovácií a územného rozvoja)⁽⁹⁾,
 - so zreteľom na politiku Írska v oblasti rozvoja vidieka na roky 2021 – 2025 s názvom Naša vidiecka budúcnosť a na jej zameranie na teleprácu vo vidieckych oblastiach,
 - so zreteľom na správu Európskej nadácie pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok z 28. septembra 2020 s názvom Život, práca a COVID-19,
 - so zreteľom na štúdiu Komisie z augusta 2019 s názvom Meniaci sa charakter práce a zručností v digitálnom veku⁽¹⁰⁾,
 - so zreteľom na pracovný dokument Komisie z decembra 2018 s názvom Geografia nespokojnosti s EÚ⁽¹¹⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 20. mája 2021 o formovaní digitálnej budúcnosti Európy: odstránenie prekážok fungovania jednotného digitálneho trhu a zlepšenie využívania umelej inteligencie pre európskych spotrebiteľov⁽¹²⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 15. januára 2020 o európskom ekologickom dohovore⁽¹³⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 25. marca 2021 o politike súdržnosti a regionálnych stratégiách v oblasti životného prostredia v boji proti zmene klímy⁽¹⁴⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 20. mája 2021 o zvrátení demografických trendov v regiónoch EÚ pomocou nástrojov politiky súdržnosti⁽¹⁵⁾,
 - so zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na list Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci,
 - so zreteľom na správu Výboru pre regionálny rozvoj (A9-0010/2022),
- A. keďže ambíciou EÚ je vykonávať účinné digitálne politiky, ktoré podnietia všetkých ľudí a podniky, aby dosiahli udržateľnú a prosperujúcu digitálnu budúcnosť vo všetkých regiónoch;
- B. keďže digitálna transformácia musí byť spravodlivá a inkluzívna, vytvárať príležitosti a musí podporovať rovnosť, kvalitu života, regionálnu konkurencieschopnosť a modernizáciu hospodárstva;

⁽⁹⁾ Rissola, G., Kune, H., Martinez, P., *Innovation camp methodology handbook: realising the potential of the entrepreneurial discovery process for territorial innovation and development*, Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, Luxemburg.

⁽¹⁰⁾ Arregui Pabollet, E. a kol., *The Changing nature of work and skills in the digital age (Meniaci sa charakter práce a zručností v digitálnom veku)*, Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, Luxemburg.

⁽¹¹⁾ Dijkstra, L., Poelman, H., Rodríguez-Pose, A., *The Geography of EU Discontent (Geografia nespokojnosti s EÚ)*, Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, Luxemburg.

⁽¹²⁾ Ú. v. EÚ C 15, 12.1.2022, s. 204.

⁽¹³⁾ Ú. v. EÚ C 270, 7.7.2021, s. 2.

⁽¹⁴⁾ Ú. v. EÚ C 494, 8.12.2021, s. 26.

⁽¹⁵⁾ Ú. v. EÚ C 15, 12.1.2022, s. 125.

Utorok 8. marca 2022

- C. keďže digitálna transformácia musí ísť ruka v ruke s prebiehajúcou zelenou transformáciou (súhrnne označované ako dvojaká transformácia); keďže sociálny rozmer tejto transformácie sa nesmie prehliadať;
- D. keďže moderné hospodárstvo so sebou prináša zavádzanie nových obchodných modelov v súlade s trendmi stelesňujúcimi štvrtú priemyselnú revolúciu, ktoré budú reagovať na moderné výzvy digitálnej a zelenej transformácie;
- E. keďže európske regióny s najväčšou potrebou udržateľnej transformácie sú vo všeobecnosti regióny s vysokou mierou chudoby a vylúčenia; keďže rozhodujúce opatrenia a investície sú potrebné na rýchlu obnovu, ktorá by sa mala zamerať na zmiernenie hospodárskych a sociálnych dôsledkov pandémie, opätovné naštartovanie hospodárskej činnosti, podporu udržateľného rozvoja, ekologickú transformáciu, digitálnu transformáciu a na uplatňovanie zásad politiky Európskeho piliera sociálnych práv, a to v záujme zlepšenia konkurencieschopnosti Európy;
- F. keďže nový viacročný finančný rámec a nástroj NextGenerationEU spolu predstavujú doposiaľ najväčší balík stimulov v EÚ a pomôžu vybudovať ekologickejšiu, digitálnejšiu a odolnejšiu Úniu v období po pandémii ochorenia COVID-19; keďže nová politika súdržnosti zároveň predstavuje pre členské štáty nevídanú príležitosť na podporu digitalizácie, pretože sa od nich vyžaduje, aby na digitálnu transformáciu vyčlenili minimálnu sumu a zabezpečili zavedenie určitých podmienok, ako sa uvádza v investičnom rámci politiky súdržnosti na roky 2021 – 2027, aby mohli získať takéto financovanie;
- G. keďže v EÚ stále existuje digitálna priepasť z hľadiska geografie, veku, pohlavia, dosiahnutého stupňa vzdelania, sociálno-ekonomického postavenia a príjmu, čo niektorým jednotlivcom a podnikom bráni využiť výhody digitálnej transformácie; keďže táto digitálna priepasť môže ešte viac odcudzovať regióny trpiace demografickým poklesom, čo prispieva k územnej nerovnováhe EÚ;
- H. keďže úroveň širokopásmového pokrytia v Európe ukazuje, že sú stále potrebné značné investície, najmä vo vidieckych oblastiach, kde 10 % domácností nie je pokrytých žiadnou pevnou sieťou a 41 % nemá žiadne rýchle širokopásmové technológie a len 59 % má širokopásmový prístup novej generácie (najmenej 30 Mbps) v porovnaní s 87 % domácností vo zvyšku EÚ⁽¹⁶⁾; keďže okrem nedostatočnej prepojenosti IKT sú vidiecke a okrajové oblasti často vystavené ďalším štrukturálnym výzvam, ako napr. nedostatočná infraštruktúra a služby, nízke príjmy alebo nedostatok vzdelávacích zariadení a kultúrnych statkov, čo spôsobuje, že ľudia s vysokou úrovňou zručností sa sťahujú do perspektívnejších oblastí (únik mozgov)⁽¹⁷⁾; keďže finančné prostriedky EÚ by mali uľahčovať poskytovanie základnej infraštruktúry s cieľom riešiť demografické výzvy;
- I. keďže malé a stredné podniky (MSP) sú nosným pilierom európskeho hospodárstva, pričom predstavujú 99 % všetkých podnikov v EÚ a zamestnávajú približne 100 miliónov ľudí; keďže tieto podniky tvoria viac ako polovicu európskeho HDP a sú kľúčové nielen pri dosahovaní dvojakej transformácie EÚ na udržateľné a digitálne hospodárstvo, ale aj z hľadiska pridávania hodnoty vo všetkých odvetviach hospodárstva; keďže však len 17 % MSP úspešne začlenilo digitálne technológie do svojho podnikania v porovnaní s 54 % veľkých spoločností; keďže niektoré priemyselné odvetvia a tradičné sektory, ako je stavebný, agropotravinársky, textilný a oceliarsky priemysel, v digitálnej transformácii zaostávajú⁽¹⁸⁾;
- J. keďže napriek tomu, že pandémia ochorenia COVID-19 viedla k masívnemu rozšíreniu práce na diaľku a mobilnej práce s využitím IKT⁽¹⁹⁾, čo ponúka veľký potenciál na ďalšie prepojenie pracovísk z mestských centier s menšími mestami, predmestiami a vidieckymi oblasťami, existujú značné rozdiely v možnostiach telepráce medzi pracovníkmi s vysokou a nízkou mzdou, kancelárskymi a robotníckymi pracovníkmi a medzi pohlaviami⁽²⁰⁾; keďže mobilná práca s využitím IKT a digitalizácia služieb môžu za určitých podmienok uľahčiť vyrovnanjšie geografické rozdelenie zamestnanosti a obyvateľstva;

⁽¹⁶⁾ Pracovný dokument útvarov Komisie z 11. júna 2020 s názvom Index digitálnej ekonomiky a spoločnosti (DESI) 2020, (SWD(2020)0111).

⁽¹⁷⁾ SWD(2020)0111.

⁽¹⁸⁾ Negreiro, M., Madiega, T., výskumná služba Európskeho parlamentu, Digitálna transformácia, jún 2019.

⁽¹⁹⁾ Návrh záverov Rady o telepráci v súvislosti s prácou na diaľku, odsek 17.

⁽²⁰⁾ Pracovný dokument Komisie z mája 2020 s názvom Možnosť práce na diaľku a kríza COVID-19: nová digitálna priepasť?.

Utorok 8. marca 2022

- K. keďže s cieľom prispieť k vykonávaniu Európskeho piliera sociálnych práv by ESF+ mal podporovať investície do ľudí a systémov v oblastiach, ako je zamestnanosť, vzdelávanie a sociálne začlenenie, pričom zároveň by mal poskytovať podporu na zlepšenie kvality, inkluzívnosti a účinnosti systémov vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj ich relevantnosti z hľadiska trhu práce a vzdelávacích systémov, vrátane podpory digitálneho učenia sa a profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov; keďže by sa tým podporila hospodárska, územná a sociálna súdržnosť v súlade s článkom 174 Zmluvy o fungovaní Európskej únie;
- L. keďže skúsenosti počas pandémie ochorenia COVID-19 ukázali, aký dôležitý je rozvoj digitálnej infraštruktúry pre fungovanie hospodárstiev a spoločností vrátane služieb verejného zdravotníctva, verejného vzdelávania a verejnej správy; keďže táto pandémia tiež podčiarkla mnohé existujúce problémy vo vidieckych oblastiach a zvýraznila zraniteľnosť týchto regiónov, najmä pokiaľ ide o digitálne kapacity, kvalitu a poskytovanie zdravotníckych služieb, vzdelávanie, širokopásmový prístup, odolnosť hodnotových reťazcov a digitálne zručnosti;
- M. keďže hoci je v programe v oblasti zručností pre Európu stanovený cieľ, aby 70 % dospelého obyvateľstva EÚ malo do roku 2025 aspoň základné digitálne zručnosti, 42 % obyvateľstva EÚ podľa Komisie stále nemá základné digitálne zručnosti a 37 % pracovníkov stále nemá dostatočné digitálne zručnosti; keďže stále existujú vážne geografické rozdiely v zručnostiach v oblasti IKT; keďže ženy sú neprimerane málo zastúpené v odvetví IKT v EÚ, pretože zastávajú len 17 %⁽²¹⁾ špecializovaných úloh v oblasti IKT a je menej pravdepodobné, že budú mať špecializované digitálne zručnosti a prácu v oblastiach súvisiacich s IKT; keďže menej ako 25 % podnikov v EÚ27 poskytlo v roku 2019 svojim zamestnancom odbornú prípravu v oblasti IKT, pričom medzi jednotlivými členskými štátmi existujú výrazné rozdiely⁽²²⁾; keďže rodové rozdiely pretrvávajú najmä v prípade startupov, pričom 91 % celkového kapitálu investovaného do európskych technológií v roku 2020 bolo vyčlenených na tímy tvorené výlučne mužmi⁽²³⁾;
- N. keďže rozvoj odvetvia IKT a opatrenia na podporu inovácií sú potrebné aj na podporu hospodárskej a sociálnej digitalizácie vo všeobecnosti, a najmä digitalizácie v priemyselných odvetviach;
- O. keďže digitalizácia verejných služieb musí úzko súvisieť s právami na súkromie a ochranu osobných údajov v súlade s ustanoveniami všeobecného nariadenia o ochrane údajov⁽²⁴⁾;

Politika súdržnosti na roky 2021 až 2027 a výzvy dvojakej transformácie

1. víta balík politiky súdržnosti na roky 2021 až 2027 a jeho prvý cieľ politiky, ktorým je „konkurencieschopnejšia a inteligentnejšia Európa vďaka presadzovaniu inovatívnej a inteligentnej transformácie hospodárstva a regionálnej prepojenosti IKT“⁽²⁵⁾;
2. zdôrazňuje úlohu, ktorú môže nová politika súdržnosti zohrávať pri podpore dvojakej digitálnej a zelenej transformácie; zdôrazňuje, že digitálne a inovatívne prvky novej politiky súdržnosti budú kľúčové pri umožnení udržateľnej a inkluzívnej transformácie spoločnosti smerom k sociálnejšiemu a konkurencieschopnejšiemu hospodárstvu, ako aj pri dosahovaní cieľov Európskej zelenej dohody a cieľov európskeho digitálneho desaťročia do roku 2030; zdôrazňuje, že je potrebná dobrá a cenovo dostupná digitálna infraštruktúra spolu s opatreniami na rozvoj digitálnych zručností všetkých skupín používateľov, čo by sa malo podporovať aj flexibilným a vzájomne sa dopĺňajúcim využívaním rôznych druhov podpory a financovania;
3. pripomína, že podpora z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu (EFRR – KF) v rámci CP 1 je členským štátom k dispozícii, aby investovali do inovácií v súlade s koncepciou inteligentnej špecializácie; vyzýva vnútroštátne a regionálne orgány, aby zlepšili svoj prístup k inteligentnej špecializácii zameraním sa na najslubnejšie oblasti a projekty z hľadiska inovačných príležitostí a udržateľného rozvoja;

⁽²¹⁾ Európsky inštitút pre rodovú rovnosť, *Work-life balance in the ICT sector – Women in the ICT sector* (Rovnováha medzi pracovným a súkromným životom v odvetví IKT – Ženy v odvetví IKT).

⁽²²⁾ Spoločné výskumné centrum Komisie, politický prehľad, *Telework in the EU before and after the COVID-19: where we were, where we head to* (Práca na diaľku v EÚ pred pandemiou COVID-19 a po nej: odkiaľ ideme a kam smerujeme), 2020.

⁽²³⁾ *The State of European Tech report 2020* (Správa o stave európskych technológií z roku 2020).

⁽²⁴⁾ Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1.

⁽²⁵⁾ Článok 5 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) 2021/1060.

Utorok 8. marca 2022

4. poukazuje na dôležitosť koncepcie inteligentných dedín pri riešení výziev pre EÚ v digitálnej oblasti a v oblasti klímy a víta jej začlenenie do budúcej spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP), politiky súdržnosti a regionálnej politiky; trvá na tom, aby členské štáty zahrnuli prístup inteligentných dedín do svojich programov politiky súdržnosti na vnútroštátnej a regionálnej úrovni;
5. pripomína, že podľa nariadenia o EFRR – KF musia členské štáty vyčleniť aspoň 8 % svojich zdrojov na investície do zamestnanosti a rastu v záujme dosiahnutia udržateľného rozvoja miest; vyjadruje poľutovanie nad tým, že doposiaľ nebolo možné stanoviť podobné pridelenie prostriedkov pre vidiecke oblasti; v tejto súvislosti poznamenáva, že v nariadení sa uvádza, že osobitná pozornosť sa musí venovať riešeniu zmeny klímy a životného prostredia a využívaniu potenciálu digitálnych technológií na inovačné účely, čo regionálnym orgánom umožní nasmerovať financovanie do oblasti udržateľného rozvoja miest;
6. pripomína, že v nariadení o programe Digitálna Európa sa stanovuje, že spoločné akcie medzi týmto nástrojom a EFRR – KF musia prispievať k rozvoju a posilňovaniu regionálnych a miestnych inovačných ekosystémov, k priemyselnej transformácii a digitálnej transformácii spoločnosti a verejných správ;
7. naliehavo vyzýva Radu a Komisiu, aby stanovili ambicióznejšie ciele v oblasti digitálneho rozvoja všetkých regiónov EÚ, a požaduje európsky digitálny akčný plán pre všetky regióny spolu so strednodobými cieľmi a opatreniami do roku 2025 a s konkrétnymi odporúčaniami pre EÚ a členské štáty, aby sa do roku 2030 dosiahli hmatateľné výsledky;
8. zdôrazňuje, že treba zabezpečiť, aby procesy digitalizácie náležite zohľadňovali regionálne špecifiká a osobitné potreby; pripomína, že univerzálny prístup môže znamenať riziko prehĺbenia už existujúcich rozdielov medzi regiónmi a územiaми s rôznymi úrovňami rozvoja;
9. zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť konzistentnosť medzi početnými iniciatívami a programami EÚ na podporu digitalizácie a zodpovedajúcim spôsobom vytvárať synergie medzi nástrojmi politiky súdržnosti, aby sa maximalizovali príležitosti v tejto oblasti; naliehavo vyzýva členské štáty, aby zohľadnili potrebu investícií do digitalizácie s cieľom zahrnúť cieľ rastu, čo je v súlade so stratégiami udržateľného hospodárskeho rozvoja, pričom treba zabrániť duplicitě;
10. konštatuje, že účinný systém mobility je jednou z podmienok regionálneho hospodárskeho rozvoja, územnej súdržnosti a rozvoja regionálneho potenciálu; poukazuje preto na potrebu poskytnúť nevyhnutné finančné prostriedky na rozvoj a údržbu environmentálne udržateľných a cenovo dostupných dopravných spojení, čo by mohlo podnietiť staršiu generáciu k tomu, aby dlhšie zostala v poľnohospodárstve, a prilákať mladých ľudí z regionálnych centier, aby pracovali vo vidieckych oblastiach;
11. zdôrazňuje, že menej rozvinuté regióny v EÚ čelia osobitným výzvam; vyzýva Komisiu, aby týmto regiónom poskytla cieleňú pomoc zameranú na posilnenie administratívnej kapacity, zlepšenie úrovne vedomostí a odborných znalostí založených na technológiách s cieľom zabezpečiť bezproblémovú transformáciu ich hospodárstiev a spoločností na čoraz digitálnejšiu budúcnosť;
12. víta pozíciu Rady, ktorá podporuje Komisiu v tom, že uznala „dvojakú výzvu“ zelenej a digitálnej transformácie; zdôrazňuje potenciál dvojakej transformácie pri vytváraní nových zelených a digitálnych pracovných miest potrebných na hospodársku obnovu po pandémie ochorenia COVID-19 a je presvedčený, že jej digitálna zložka bude kľúčom k dosiahnutiu ambícií Európskej zelenej dohody a cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja, ako sa stanovuje v digitálnej stratégii EÚ s názvom Formovanie digitálnej budúcnosti Európy;
13. zdôrazňuje, že treba podporovať rozvoj digitálnych riešení nielen na predchádzanie zmene klímy, ako je znižovanie emisií skleníkových plynov efektívnym využívaním digitálnych zdrojov a inteligentných inovácií, ale aj na adaptáciu na zmenu klímy; zdôrazňuje potrebu vyvinúť digitálne varovné nástroje a aplikácie na zníženie negatívnych účinkov prírodných katastrof, ako sú záplavy, zosuvy pôdy, vlny horúčav a lesné požiare;

Utorok 8. marca 2022

Prekonanie digitálnych rozdielov

14. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že budúce stredisko pre monitorovanie vidieka zhromaždí komplexné a aktualizované údaje o digitálnej priepasti s cieľom podporiť členské štáty pri určovaní potrieb ich regiónov a miest; považuje za zásadné mať k dispozícii aktuálne informácie o pokroku v oblasti digitalizácie vo všetkých európskych regiónoch a vyzýva Komisiu, aby predložila údaje o indexe digitálnej ekonomiky a spoločnosti na úrovni NUTS 2;
15. zdôrazňuje, že na digitálnu priepasť možno nazerať z dvoch hľadísk, t. j. z hľadiska infraštruktúry a hľadiska kapacity, pričom ich pôvod je odlišný a treba na ne uplatňovať odlišné politiky, ktoré sú prispôbené ich charakteristikám;
16. so znepokojením konštatuje, že digitálna priepasť v členských štátoch a medzi nimi pretrváva; je osobitne znepokojený digitálnou priepastou medzi mestskými a vidieckymi oblasťami z hľadiska kvality a dostupnosti širokopásmových sietí⁽²⁶⁾; pripomína najmä, že budúce investície v rámci EFRR – KF by mali prispievať k ďalšiemu rozvoju sietí vysokorýchlostnej digitálnej infraštruktúry; v tejto súvislosti zdôrazňuje potrebu uprednostniť vidiecke oblasti;
17. naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby poskytli podporu a pomoc existujúcim platformám a projektom v oblasti inkluzívnej a spravodlivej digitalizácie, keďže ide o nástroje, ktoré umožnia preniesť všetky oblasti EÚ vrátane vzdialených a vidieckych oblastí do 21. storočia;
18. poznamenáva, že existujú kritické rozdiely v digitálnych zručnostiach medzi dospelými vo vidieckych oblastiach a tými, ktorí žijú v mestách, čo má vplyv najmä na osoby s nízkym príjmom, ženy a staršie osoby; poznamenáva, že tieto rozdiely sa zvlášť prejavujú v niektorých členských štátoch a prehlbujú existujúce ťažkosti s hľadaním zamestnania vo vidieckych oblastiach; vyzýva členské štáty, aby investovali do cieľených opatrení v oblasti zvyšovania úrovne zručností a vzdelávania s cieľom odstrániť digitálne rozdiely, a zdôrazňuje, že tieto rozdiely sú okrem iného spojené s nedostatočným prístupom k vysokokapacitným sieťam;
19. s veľkým záujmom berie na vedomie Digitálny kompas Komisie, ktorého úlohou bude premietnuť digitálne ambície EÚ orientované na rok 2030 do konkrétnych cieľov v štyroch hlavných oblastiach: zručnosti, bezpečná a udržateľná digitálna infraštruktúra, digitálna transformácia podnikov a digitalizácia verejných služieb; žiada Komisiu, aby pravidelne podávala správy o pokroku dosiahnutom v týchto štyroch oblastiach;
20. je presvedčený, že digitalizácia predstavuje príležitosť na zlepšenie kvality života a podporu možností vzdelávania, vytvárania pracovných miest, inovácie a lepšieho prístupu k verejným službám vo vidieckych a v zaostávajúcich regiónoch, čím napomôže zvrátenie trendov vyľudňovania a boj proti úniku mozgov;
21. víta cieľ programu digitálnej politiky do roku 2030, ktorým je zabezpečiť, aby všetky obývané oblasti v EÚ do konca desaťročia pokrývala sieť 5G; vyzýva Komisiu, aby v pripravovaných právnych predpisoch podporila opatrenia, ktorými sa uľahčí zavádzanie sietí 5G vo vidieckych oblastiach, najmä znížením alebo odstránením zložitých administratívnych postupov;
22. zdôrazňuje potrebu odstrániť pretrvávajúce digitálne rozdiely medzi vidieckymi a mestskými oblasťami a rozvinúť potenciál prepojenosti a digitalizácie vo vidieckych oblastiach rozvíjaním horizontálnej stratégie; vyzýva členské štáty, aby využívali zdroje politiky súdržnosti, SPP a nástroj NextGenerationEU na zavedenie a rozvoj koncepcie inteligentných obcí po roku 2020, ktorá prispeje k digitalizácii, posilneniu hospodárskeho potenciálu, inovácii a sociálnemu začleneniu vo vidieckych oblastiach a k posilneniu postavenia vidieckych komunít prostredníctvom prispôbených projektov zameraných na zlepšenie širokopásmového pripojenia a infraštruktúry; pripomína však, že stratégie digitalizácie by sa mali prispôbiť podmienkam vo vidieckych oblastiach a mali by sa realizovať pri zapojení a za aktívnej účasti samotných vidieckych komunít a pri uplatňovaní digitálnych a robotických technológií v poľnohospodárstve; zdôrazňuje, že cieľ do roku 2030, ktorým je prechod na udržateľné poľnohospodárstvo, možno dosiahnuť podporou nových technológií, výskumu a inovácií a neustálym prenosom poznatkov do vidieckych oblastí;
23. naliehavo vyzýva členské štáty, aby maximálne a čo najefektívnejšie využívali finančné zdroje, ktoré majú k dispozícii, prostredníctvom európskych štrukturálnych a investičných fondov aj nástroja NextGenerationEU s cieľom poskytnúť regiónom cieľnú podporu, ktorú potrebujú na dobehnutie zameškania a na prekonanie digitálnej priepasti vo vidieckych oblastiach a medzi generáciami; okrem toho vyzýva členské štáty, aby podporovali zavádzanie sietí s veľmi

⁽²⁶⁾ Negreiro, M., Výskumná služba Európskeho parlamentu, *The rise of digital health technologies during the pandemic* (Vzrast digitálnych zdravotníckych technológií počas pandémie), apríl 2021.

Utorok 8. marca 2022

vysokou kapacitou prostredníctvom primeraných systémov verejného financovania v oblastiach, ktoré nepokrýva trh, a aby poskytovali medziodvetvové a komplexné riešenia, ako sú inteligentné obce a vidiecke inovačné centrá; podporuje úsilie o podporu digitalizácie posilnením tematického zamerania v politike súdržnosti a zároveň presadzovaním spolupráce s Európskou investičnou bankou alebo inými rozvojovými bankami; upozorňuje na riziko zvyšovania rozdielov kvôli nedostatočnej podpore najzraniteľnejších oblastí, ktoré majú často menšie kapacity v oblasti plánovania a efektívneho využívania finančných prostriedkov napriek tomu, že ich najviac potrebujú;

24. okrem toho požaduje, aby sa v plnom rozsahu vykonával Nástroj na prepájanie Európy, ktorého nový nástroj digitálneho financovania bude spolu s väčšou cezhraničnou digitálnou prepojenosťou zohrávať kľúčovú úlohu pri odstraňovaní hospodárskych, sociálnych a územných rozdielov, pričom európskym regiónom a vidieckym oblastiam ponúkne nové a nespočetné príležitosti;

Inkluzívna a spravodlivá digitalizácia

25. zdôrazňuje potrebu udržateľného a inkluzívneho procesu digitalizácie, ktorý je sociálne a hospodársky spravodlivý a pri ktorom sa na nikoho nezabudne; zdôrazňuje, že podpora v rámci EŠIF by mala prispievať k rozvoju digitálneho potenciálu a inovácií v sektore MSP s cieľom posilniť digitálne kapacity a zručnosti obyvateľstva a mala by podporovať začlenenie do digitálnej spoločnosti a posilňovať hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť vo všetkých regiónoch EÚ so zameraním na menej rozvinuté regióny;

26. vyzýva členské štáty, aby zabezpečili, že digitalizáciu verejných služieb budú sprevádzať opatrenia, ktoré ľuďom uľahčia možnosti prístupu k internetu bez diskriminácie, obmedzovania alebo zasahovania; pripomína, že predpokladom úspešnej digitálnej transformácie je stabilné a cenovo dostupné vysokokapacitné pripojenie na internet;

27. zdôrazňuje výzvy, ktorým čelia okrajové regióny Európy vrátane jej ostrovov, pokiaľ ide o digitálnu pripojiteľnosť; domnieva sa, že digitálna pripojiteľnosť je jedným zo základných pilierov akejkoľvek stratégie pre európske ostrovy; požaduje prijatie ďalších opatrení, ktorými sa zabezpečí, aby digitálna transformácia bola inkluzívna pre všetky miestne komunity;

28. konštatuje so znepokojením, že zvýšené používanie digitálnych riešení a mobilnej práce s využitím IKT v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 prehĺbilo existujúce nerovnosti, ktoré medzi jednotlivými skupinami obyvateľstva spôsobila digitálna priepasť; zdôrazňuje však, že digitalizácia môže byť za určitých podmienok aj prospešná sociálne a hospodársky zraniteľným a marginalizovaným skupinám; upozorňuje na to, že digitálne vylúčené osoby čelia dvojitému vylúčeniu, pretože sa môžu stretávať s ťažkosťami pri prístupe k vzdelávaniu, na trh práce alebo k základným verejným službám; zdôrazňuje, že najmä inteligentné dediny by mohli slúžiť ako praktické riešenie pri zvyšovaní rozsahu služieb dostupných vo vidieckych oblastiach, a tým prispieť k zníženiu existujúcich nerovností;

29. zdôrazňuje, že pandémia ochorenia COVID-19 zvýraznila význam digitálnych riešení, najmä telepráce; naliehavou vyzýva Komisiu, aby predložila smernicu o minimálnych normách a podmienkach pre spravodlivú teleprácu s cieľom chrániť zdravie a bezpečnosť pracovníkov a zabezpečiť dôstojné pracovné podmienky vrátane dobrovoľného charakteru takejto práce, rešpektovania pracovného času, dovolenky, rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom a ďalších digitálnych práv pri práci, napr. právo na odpojenie sa a ochrana súkromia pracovníkov, a to zákazom diaľkového monitorovania alebo inej formy digitálneho sledovania a používania umelej inteligencie v náborových procesoch, pričom zohľadní rámcovú dohodu európskych sociálnych partnerov o digitalizácii;

30. žiada Komisiu a členské štáty, aby vytvorili celosvetovú stratégiu, v ktorej sa začlení celostné hľadisko na všetkých úrovniach s cieľom riešiť sociálne nerovnosti a diskrimináciu spojené s digitalizáciou a telepracou a alebo hybridnou prácou a tým posilniť jej pozitívne účinky;

31. domnieva sa, že posilnenie postavenia občanov, konzultácie s príslušnými zainteresovanými stranami a zapojenie miestnych orgánov sú kľúčové pre riadne plánovanie aj úspešné vykonávanie regionálnych digitálnych stratégií;

Digitalizácia malých a stredných podnikov a verejných služieb

32. vyzýva, aby sa nadviazalo na akčný plán pre elektronickú verejnú správu s dvoma hlavnými všeobecnými cieľmi: zabezpečenie efektívnej digitálnej transformácie a zníženie byrokracie, a tým zvýšenie kvality života občanov opatreniami, ktoré zlepšujú prístup verejnosti a služby vo všetkých členských štátoch a zvyšujú transparentnosť; a stanovenie opatrení na

Utorok 8. marca 2022

zvýšenie digitálnych zručností pracovníkov vo verejnom sektore; zdôrazňuje, že pri týchto naväzujúcich krokoch by sa mali zohľadniť mnohé ponaučenia vyplývajúce z pandémie ochorenia COVID-19, ktorá spôsobila, že sa služby verejnej správy presunuli takmer výlučne do online priestoru;

33. poznamenáva, že pandémia ochorenia COVID-19 ukázala, že v dôsledku nárastu objemu telepráce a mobilnej práce s využitím IKT v súkromnom aj vo verejnom sektore sa naša spoločnosť stala zraniteľnejšia voči kybernetickým útokom; pripomína, že vzdialený prístup k sieťam súkromného alebo verejného sektora si vyžaduje nové riešenia v oblasti kybernetickej bezpečnosti;

34. naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby rýchlejšie dospeli k pokroku v oblasti digitalizácie verejných služieb vrátane škôl, univerzít, výskumných inštitúcií, verejnej dopravy, elektronickej verejnej správy a účinnej správy;

35. poznamenáva, že pandémia ochorenia COVID-19 urýchlila zvyšovanie počtu riešení v oblasti elektronických verejných služieb a zdravotníctva; zdôrazňuje, že treba riešiť rozdiely v elektronických zručnostiach medzi zdravotníckymi pracovníkmi a umožniť pacientom, najmä starším a sociálne znevýhodneným občanom, využívať služby elektronického zdravotníctva; varuje, že na niektoré osoby, napríklad starších ľudí alebo sociálne znevýhodnené osoby, ktoré si môžu v menšej miere dovoliť využívať potrebné technológie alebo ich vedľa menej používať, sa môže zabudnúť; upozorňuje na potrebu verejných investícií orientovaných okrem iného na ľudské zdroje, verejné digitálne ponuky a proaktívne poskytovanie pomoci, aby sa všetkým zabezpečil nediskriminačný, rýchly a vysokokvalitný prístup k digitálnym verejným službám vrátane služieb zdravotnej starostlivosti; v tejto súvislosti pripomína, že treba zdôrazniť význam presadzovania a posilňovania opatrení v oblasti vzdelávania a rozvoja digitálnych zručností, najmä vo vidieckych oblastiach; zdôrazňuje potrebu naplno využiť potenciál nových digitálnych nástrojov, technológií a riešení v prospech zdravej spoločnosti;

36. uznáva, že je dôležitejšie ako kedykoľvek v minulosti zabezpečiť spravodlivú a sociálne udržateľnú prácu a skutočnú účasť zamestnancov na formovaní pracovných podmienok – v digitálnych platformách aj vo všetkých iných odvetviach – a že pracovníci musia mať demokratický vplyv na riadenie práce; zdôrazňuje, že výhody digitalizácie musia byť všeobecne a spravodlivo rozdelené a pracovníci v digitálnom odvetví musia mať rovnaké práva a pracovné podmienky ako v iných odvetviach; vyzýva Komisiu, aby navrhla smernicu o dôstojných pracovných podmienkach a právach v digitálnom hospodárstve;

37. zdôrazňuje zásadnú úlohu podnikateľov, mikropodnikov a MSP pri vytváraní dôstojných pracovných miest, udržateľného rastu a rozvoja vidieka a je presvedčený, že verejné investície prostredníctvom politiky súdržnosti a ďalších nástrojov prispievajú k lepšej sociálnej, hospodárskej a územnej súdržnosti vo všetkých regiónoch EÚ; zdôrazňuje, že pre mnohé mikropodniky a malé podniky je prístup k financovaniu jedným z najnaliehavejších problémov a že rôzne typy MSP si vyžadujú individualizované typy podpory a stimulov na úrovni EÚ a na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni, a to v závislosti od ich okolností a úrovne technológií; naliehavo vyzýva regióny, aby vypracovali inovačné stratégie zamerané na MSP, ktoré budú v súlade s ich stratégiami výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu;

38. vyjadruje poľutovanie nad tým, že prevažná väčšina MSP v EÚ zatiaľ úplne neprijala digitálnu transformáciu; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že sa členské štáty vo svojich operačných programoch zamerajú na MSP v oblastiach s nižšou úrovňou digitálneho rozvoja;

39. poznamenáva, že elektronický obchod má pre vidiecke MSP a miestnych výrobcov veľký potenciál, pretože sa ním zvyšuje ich dosah a odstraňujú prekážky spojené s pôsobením v regiónoch, ktoré čelia závažným a trvalým geografickým alebo demografickým výzvam; vyzýva regióny a členské štáty EÚ, aby zaviedli pilotné projekty a stratégie digitalizácie s cieľom začleniť elektronický obchod do obchodných modelov vidieckych MSP;

40. uznáva potenciál digitalizácie v oblasti prepájania spoločností, najmä MSP, a zdôrazňuje pozitívny vplyv digitalizácie na poskytovanie sociálnych služieb, ako sú inteligentné dopravné riešenia, elektronické zdravotníctvo, služby elektronického bankovníctva a riešenia v oblasti vzdelávania prispôbené zraniteľným študentom; pripomína, že je dôležité súčasne poskytovať vzdelávanie v oblasti digitálnych zručností s cieľom zabezpečiť, aby sa na nikoho nezapadlo;

41. pripomína, že v nariadení o programe Digitálna Európa sa stanovuje, že synergie medzi týmto programom a EFRR – KF by mali prispievať k rozvoju a posilneniu regionálnych a miestnych inovačných ekosystémov, priemyselnej transformácii a digitálnej transformácii spoločnosti a verejných správ;

Utorok 8. marca 2022

42. zdôrazňuje názor Dvora audítorov⁽²⁷⁾ na EFRR – KF, že hlavne MSP prinášajú inováčné riešenia problémov, ako je zmena klímy, efektívne využívanie zdrojov a sociálna súdržnosť, a pomáhajú šíriť tieto inovácie v európskych regiónoch, a preto majú zásadný význam pre prechod EÚ na udržateľné a digitálne hospodárstvo;

43. so znepokojením konštatuje, že startupy aj etablované MSP sa stretávajú s nedostatkom kvalifikovaných zamestnancov, a zdôrazňuje, že problém chýbajúcich zručností je zvlášť akútny v prípade zručností týkajúcich sa digitalizácie a nových technológií, keďže 35 % pracovnej sily⁽²⁸⁾ má nízke alebo nemá žiadne digitálne zručnosti; domnieva sa, že by sa mali zaviesť iniciatívy, ktorými sa podporia MSP čeliace osobitným výzvam a ktorými sa budú rozvíjať také kompetencie a zručnosti pracovníkov, ktoré sú životne dôležité pre moderné hospodárstvo, a to aj v oblasti prilákania a udržiavania si digitálnych talentov, a pri súčasnom podporovaní flexibilných digitálnych zručností a príležitostí na zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikáciu pre všetkých bez ohľadu na postavenie v zamestnaní, vek, vzdelanie alebo povolanie;

44. zdôrazňuje, že je dôležité zvýšiť počet inováčných podnikov zabezpečením prístupu k novým technológiám, prispôbením sa normám Priemyslu 4.0 a udržateľného hospodárstva, mobilizáciou súkromného kapitálu, rozvojom ľudských zdrojov a podporou iniciatív v oblasti inteligentných miest;

Podpora zručností potrebných v digitálnom veku

45. zdôrazňuje potrebu vyplnenia medzery v oblasti digitálnych zručností v rámci EÚ, aby všetci jednotlivci a podniky mohli maximálne využívať digitálnu transformáciu; požaduje postupné vykonávanie akčného plánu digitálneho vzdelávania na roky (2021 – 2027) predloženého Komisiou na podporu lepších digitálnych zručností, čo by všetkým vrátane podnikateľov zaručilo vzdelávanie, odbornú prípravu a pracovné príležitosti; zdôrazňuje kľúčovú úlohu členských štátov a regionálnych štátnych správ pri podpore vidieckych orgánov v ich úsilí o formovanie a zabezpečenie digitálnej integrácie, a to ochranou údajov občanov a posilnením postavenia ľudí a miestnych podnikov prostredníctvom prístupu k údajom; zdôrazňuje, že digitálne zručnosti a mediálna gramotnosť sa musia podporovať po celý život a už od raného veku; vyzýva Komisiu, aby podnietila podporu vzdelávacích programov a iniciatív v oblasti digitálnej a mediálnej gramotnosti na školách, učňovských školách a univerzitách; v tejto súvislosti pripomína, že ESF + je dôležitý pre financovanie projektov, ktoré pracovníkom alebo nezamestnaným pomáhajú získavať nové zručnosti s prihliadnutím na ciele toho fondu, medzi ktoré patrí poskytovanie týmto osobám nových zručností, aby si zvýšili kvalifikáciu v ich zamestnaní alebo sa rekvalifikovali na získanie iného pracovného miesta; domnieva sa, že je dôležité zaviesť hybridné modely vzdelávania s cieľom sprístupniť zvyšovanie úrovne zručností osobám, ktoré majú len základné digitálne zručnosti alebo nemajú žiadne;

46. víta odporúčanie obsiahnuté v posilnenej záruke pre mladých ľudí, aby sa v súvislosti s osobami, ktoré nie sú zamestnané, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy, vykonalo posúdenie digitálnych zručností a v prípade zistenia nedostatkov sa im zabezpečila odborná príprava zameraná na zlepšenie digitálnych zručností;

47. berie na vedomie kritické rozdiely v oblasti digitálnych zručností medzi ľuďmi, ktorí žijú vo vidieckych oblastiach a v mestách, ako aj medzi generáciami; okrem toho berie na vedomie neúmernú prevahu mobilnej práce s využitím IKT medzi zamestnancami verejného sektora s dobrým vzdelaním, ktorí pôsobia v meste a majú silné digitálne zručnosti; konštatuje, že vo vidieckych oblastiach chýbajú príležitosti na získanie digitálnych zručností; naliehavo vyzýva členské štáty a Komisiu, aby využili ESF+ a EFRR na prijatie opatrení, ktorými sa odstráni táto nerovnováha a zabezpečia sa pracovné príležitosti v regiónoch, ktorým hrozí vyludňovanie; poznamenáva, že inteligentné dediny by mohli slúžiť ako praktické riešenie, pretože začleňujú nástroje digitálneho vzdelávania do digitálneho prístupu zdola nahor, ktorý uplatňujú;

48. zdôrazňuje, že presadzovanie a rozvoj digitálnych zručností zohrávajú zásadnú úlohu pri budovaní väčšej kapacity trhu práce, podporujú sociálne začlenenie, propagujú technologickú diverzifikáciu a vytvárajú pracovné príležitosti, najmä vo vidieckych oblastiach a v menej rozvinutých regiónoch; nabáda Komisiu, aby zintenzívnila úsilie o riešenie nedostatkov v oblasti digitálnych zručností tým, že prostredníctvom koalície pre digitálne zručnosti a pracovné miesta osloví všetky zainteresované strany;

49. poznamenáva, že ESF+, na ktorý sa odkazuje v rámci cieľa politiky 4 (CP 4) nariadenia o spoločných ustanoveniach, zahŕňa osobitný cieľ vzťahujúci sa na digitálne zručnosti, inkluzívnosť a systémy odbornej prípravy, a to aj potvrdzovaním neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa;

⁽²⁷⁾ Európsky dvor audítorov, tlačová správa, SME competitiveness being probed by EU auditors (Európske financovanie na podporu konkurencieschopnosti MSP skúmajú audítori EÚ), 14. októbra 2020.

⁽²⁸⁾ Európsky dvor audítorov, Opatrenia EÚ na riešenie nízkej úrovne digitálnych zručností, február 2021.

Utorok 8. marca 2022

50. zdôrazňuje, že program v oblasti zručností pre Európu si vyžaduje investície do infraštruktúry s vysokým sociálnym vplyvom vrátane digitálnej infraštruktúry, a to prostredníctvom EFRR a KF a programu InvestEU; zdôrazňuje potrebu investícií do digitálnej infraštruktúry prostredníctvom EFRR a KF a programu InvestEU, ktoré sú postavené na iniciatívach na podporu digitálnych zručností, ako je akčný plán digitálneho vzdelávania na roky 2021 – 2027;

51. zdôrazňuje, že pre EÚ predstavuje riešenie demografickej zmeny základnú výzvu, ktorá by mala byť prioritou pri navrhovaní a vykonávaní programov; v tomto smere pripomína, že jedným z hlavných cieľov stanovených v nariadení o EFRR – KH na roky 2021 – 2027 je podpora mestských a vidieckych oblastí s geografickým alebo demografickým znevýhodnením, pričom členské štáty musia vyčleniť finančnú podporu EÚ na projekty, ktoré podporujú digitálny rozvoj v príslušných regiónoch a prepojenosť IKT; v tejto súvislosti upozorňuje na to, že osobitná podpora by sa mala poskytovať regiónom na úrovni NUTS 3 alebo zoskupeniam miestnych administratívnych jednotiek s hustotou obyvateľstva menej ako 12,5 obyvateľa na štvorcový kilometer alebo s priemerným ročným poklesom počtu obyvateľov o viac ako 1 % v rokoch 2007 až 2017, čo by malo byť predmetom osobitných regionálnych a vnútroštátnych posúdení;

52. víta zriadenie Fondu na spravodlivú transformáciu a jeho zameranie na odbornú prípravu a zručnosti; oceňuje, že sa tak umožnia investície do sociálnej infraštruktúry, ako sú strediská odbornej prípravy, aby sa vytvorili lepšie pracovné príležitosti a kvalitné pracovné miesta pre všetky regióny nachádzajúce sa v procese prechodu na klimatickú neutralitu najneskôr do roku 2050, pričom zdôrazňuje, že osobitnú pozornosť treba venovať digitálnym zručnostiam; vyzýva Komisiu, aby posúdila potrebu a uskutočniteľnosť prepracovaného Fondu na spravodlivú transformáciu z hľadiska riešenia súčasných problémov;

53. vyzýva členské štáty a ich riadiace orgány, aby uľahčili a zjednodušili prístup vidieckych oblastí k finančným prostriedkom z nástroja NextGenerationEU a k európskym štrukturálnym a investičným fondom; domnieva sa, že treba zabezpečiť, aby sa na územnej úrovni dôsledne monitorovalo, ako všetky príslušné inštitucionálne subjekty využívajú finančné prostriedky z nástroja NextGenerationEU a EISF, a to s cieľom zabezpečiť spravodlivé rozdelenie financovania medzi regióny;

54. vyjadruje znepokojenie nad tým, že pri mnohých verejných obstarávaníach digitálnych programov sa budú zákazky zadávať na základe výzvy na predkladanie návrhov, čo by mohlo oslabiť schopnosť vidieckych oblastí získať prístup k finančným prostriedkom z nástroja NextGenerationEU a k EŠIF, keďže ich budovanie kapacít a technická podpora pri programovaní a čerpaní fondov EÚ sú tradične na nižšej úrovni;

55. vyzýva Komisiu a Radu, aby urýchlene vykonali závery Rady o ľudských právach, účasti a dobrých životných podmienkach starších osôb v ére digitalizácie vrátane vytvorenia platformy pre účasť a dobrovoľníctvo po skončení pracovného života a podpory medzigeneračných výmen a väzieb;

o

o o

56. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii, Výboru regiónov a členským štátom.

Streda 9. marca 2022

P9_TA(2022)0062

Geneticky modifikovaná bavlna GHB811 (BCS-GH811-4)

Uznesenie Európskeho parlamentu z 9. marca 2022 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestňovať na trh výrobky, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú bavlnu GHB811 (BCS-GH811-4), sú z nej zložené alebo vyrobené (D077486/02 – 2021/3057(RSP))

(2022/C 347/05)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestňovať na trh výrobky, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú bavlnu GHB811 (BCS-GH811-4), sú z nej zložené alebo vyrobené (D077486/02,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 z 22. septembra 2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivách⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 7 ods. 3 a článok 19 ods. 3,
- so zreteľom na hlasovanie Stáleho výboru pre potravinový reťazec a zdravie zvierat uvedené v článku 35 nariadenia (ES) č. 1829/2003 z 11. januára 2022, na ktorom nebolo prijaté žiadne stanovisko,
- so zreteľom na články 11 a 13 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie⁽²⁾,
- so zreteľom na stanovisko, ktoré prijal Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA) 8. júla 2021 a ktoré bolo uverejnené 16. augusta 2021⁽³⁾,
- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia, v ktorých namietal proti povoľovaniu geneticky modifikovaných organizmov (GMO)⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 268, 18.10.2003, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13.

⁽³⁾ Vedecké stanovisko vedeckej skupiny úradu EFSA pre geneticky modifikované organizmy k posúdeniu geneticky modifikovanej bavlny GHB811 na použitie v potravinách a krmivách podľa nariadenia (ES) č. 1829/2003 (žiadosť EFSA-GMO-ES-2018/154), <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/6781>.

⁽⁴⁾ Počas ôsmeho volebného obdobia prijal Parlament 36 uznesení, v ktorých namietal proti povoľovaniu GMO. Okrem toho Parlament v deviatom volebnom období prijal tieto uznesenia:

- uznesenie Európskeho parlamentu z 10. októbra 2019 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje uviesť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MZHGOJG (SYN-ØØØJG-2), sú z nej zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2019)0028).
- uznesenie Európskeho parlamentu z 10. októbra 2019 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú sóju A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), sú z nej zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2019)0029).
- uznesenie Európskeho parlamentu z 10. októbra 2019 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 a geneticky modifikovanú kukuricu obsahujúcu kombináciu dvoch, troch alebo štyroch genetických modifikácií MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 a DAS-40278-9, sú z nich zložené alebo vyrobené, podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Prijaté texty, P9_TA(2019)0030).

Streda 9. marca 2022

-
- uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. novembra 2019 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 obnovuje povolenie umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú bavlnu LL Cotton25 (ACS-GHØØ1-3), sú z nej zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2019)0054).
 - uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. novembra 2019 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 obnovuje povolenie umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú sóju MON 89788 (MON-89788-1), sú z nej zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2019)0055).
 - uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. novembra 2019 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh výrobky, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 a čiastkové kombinácie MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 a NK603 × DAS-40278-9, sú z nich zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2019)0056).
 - uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. novembra 2019 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 a geneticky modifikovanú kukuricu obsahujúcu kombináciu dvoch, troch, štyroch alebo piatich genetických modifikácií Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 a GA21, sú z nich zložené alebo vyrobené, podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Prijaté texty, P9_TA(2019)0057).
 - uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. mája 2020 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú sóju MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, sú z nej zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2020)0069).
 - uznesenie Európskeho parlamentu zo 11. novembra 2020 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivách povoľuje uvádzať na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 87427 × MON 89034 × MIR 162 × NK603 a geneticky modifikovanú kukuricu kombinujúcu dve alebo tri z transformácií MON 87427, MON 89034, MIR162 a NK603, sú z nich zložené alebo vyrobené, a ktorým sa zrušuje vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2018/1111 (Prijaté texty, P9_TA(2020)0291).
 - uznesenie Európskeho parlamentu zo 11. novembra 2020 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje uviesť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú sóju SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), sú z nej zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2020)0292).
 - uznesenie Európskeho parlamentu zo 11. novembra 2020 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 a geneticky modifikovanú kukuricu obsahujúcu kombináciu dvoch, troch alebo štyroch genetických modifikácií MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 a NK603, sú z nich zložené alebo vyrobené, podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Prijaté texty, P9_TA(2020)0293).
 - uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. decembra 2020 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestňovať na trh výrobky, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú sóju MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, sú z nej zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2020)0365).
 - uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. decembra 2020 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 a geneticky modifikovanú kukuricu obsahujúcu kombináciu dvoch alebo troch genetických modifikácií MON 87427, MON 89034, MIR162 a MON 87411, sú z nich zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2020)0366).
 - uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. decembra 2020 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 obnovuje povolenie umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MIR604 (SYN-IR6Ø4-5), sú z nej zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2020)0367).
 - uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. decembra 2020 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 obnovuje povolenie umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 88017 (MON-88Ø17-3), sú z nej zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2020)0368).
 - uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. decembra 2020 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 obnovuje povolenie umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 89034 (MON-89Ø34-3), sú z nej zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2020)0369).
 - uznesenie Európskeho parlamentu zo 11. marca 2021 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú bavlnu GHB614 × T304-40 × GHB 119, sú z nej zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2021)0080).

Streda 9. marca 2022

- so zreteľom na článok 112 ods. 2 a 3 rokovacieho poriadku,

- so zreteľom na návrh uznesenia Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín,

- A. keďže 19. septembra 2018 spoločnosť BASF Agricultural Solutions Belgium NV so sídlom v Belgicku, ktorá je pobočkou spoločnosti BASF SE so sídlom v Nemecku, predložila v mene spoločnosti BASF Agricultural Solutions Seed US LLC (ďalej len „žiadateľ“) so sídlom v Spojených štátoch amerických žiadosť o umiestnenie potravín, zložiek potravín a krmív, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú bavlnu GHB811 (ďalej len „geneticky modifikovaná bavlna“), sú z nej zložené alebo vyrobené, na trh v súlade s článkami 5 a 17 nariadenia (ES) č. 1829/2003; keďže žiadosť sa vzťahovala aj na umiestnenie výrobkov, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú bavlnu alebo sú z nej zložené, na iné použitie ako na potraviny a krmivo, s výnimkou pestovania, na trh;

- B. keďže úrad EFSA prijal 8. júla 2021 kladné stanovisko v súvislosti s povolením geneticky modifikovanej bavlny, ktoré bolo uverejnené 16. augusta 2021;

- C. keďže geneticky modifikovaná bavlna bola vyvinutá tak, aby poskytovala odolnosť voči glyfozátu a herbicídum s inhibítorom HPPD⁽⁵⁾; keďže medzi herbicídy s inhibítorom HPPD patria herbicídy ako izoxaflutol, mezotrion a tembotrionín;

- D. keďže hoci je ľudská spotreba bavlníkového oleja v Európe pomerne obmedzená, nachádza sa v širokej škále potravinárskych výrobkov vrátane dresingov, majonéz, jemného pečiva, čokoládových nátierok a čipsov; keďže zvieratá skrmujú bavlnu väčšinou vo forme bavlníkového koláča/šrotu alebo plnotučných bavlníkových semien⁽⁶⁾; keďže bavlnu vo forme bavlníkovej múky konzumujú aj ľudia;

— uznesenie Európskeho parlamentu z 11. marca 2021 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje uviesť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MZIR098 (SYN-ØØØ98-3), sú z nej zložené alebo vyrobené (Priaté texty, P9_TA(2021)0081).

— uznesenie Európskeho parlamentu zo 7. júla 2021 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú sóju DAS-81419-2 × DAS-44406-6, sú z nej zložené alebo vyrobené (Priaté texty, P9_TA(2021)0334).

— uznesenie Európskeho parlamentu zo 7. júla 2021 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 a geneticky modifikovanú kukuricu obsahujúcu kombináciu dvoch alebo troch genetických modifikácií 1507, MIR162, MON810 a NK603, sú z nich zložené alebo vyrobené (Priaté texty, P9_TA(2021)0335).

— uznesenie Európskeho parlamentu zo 7. júla 2021 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 obnovuje povolenie umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu Bt11 (SYN-BTØ11-1), sú z nej zložené alebo vyrobené (Priaté texty, P9_TA(2021)0336).

— uznesenie Európskeho parlamentu z 15. februára 2022 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje uviesť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú sóju GMB151 (BCS-GM151-6), sú z nej zložené alebo vyrobené (Priaté texty, P9_TA(2022)0024).

— uznesenie Európskeho parlamentu z 15. februára 2022 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 obnovuje povolenie umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú bavlnu GHB614 (BCS-GHØØ2-5), sú z nej zložené alebo vyrobené (Priaté texty, P9_TA(2022)0025).

⁽⁵⁾ Stanovisko EFSA, s. 1.

⁽⁶⁾ Vedecké stanovisko vedeckej skupiny úradu EFSA pre geneticky modifikované organizmy k posúdeniu geneticky modifikovanej bavlny GHB614 × T304-40 × GHB119 na použitie v potravinách alebo krmivách, dovoz a spracovanie podľa nariadenia (ES) č. 1829/2003 (žiadosť EFSA-GMO-NL-2014-122), Vestník EFSA 2018; 16(7):5349, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.2903/j.efsa.2018.5349>, s. 22.

Streda 9. marca 2022

Nedostatočné posúdenie doplnkového herbicídu

- E. keďže vo vykonávacom nariadení Komisie (EÚ) č. 503/2013 (⁷) sa vyžaduje posúdenie, či očakávané poľnohospodárske postupy ovplyvňujú výsledok skúmaných koncových parametrov; keďže podľa uvedeného vykonávacieho nariadenia je to obzvlášť dôležité v prípade rastlín odolných voči herbicídum;
- F. keďže viaceré štúdie preukázali, že geneticky modifikované plodiny odolné voči herbicídum si vyžadujú väčšie používanie doplnkových herbicídov, čo je z veľkej časti spôsobené výskytom buriny odolnej voči herbicídum (⁸); keďže sa preto musí predpokladať, že geneticky modifikovaná bavlna bude vystavená vyšším, ako aj opakovaným dávkam glyfozátu a herbicídov s inhibítorom HPPD, a preto môže byť pri jej zbere prítomné väčšie množstvo rezíduí;
- G. keďže v novembri 2015 dospel úrad EFSA k záveru, že glyfozát pravdepodobne nie je karcinogénny, a v marci 2017 Európska chemická agentúra dospela k záveru, že klasifikácia nie je odôvodnená; keďže Medzinárodná agentúra pre výskum rakoviny – špecializovaná agentúra Svetovej zdravotníckej organizácie pre výskum rakoviny –, naopak, v roku 2015 zaradila glyfozát medzi látky s pravdepodobným rakovinotvorným účinkom na ľudí; keďže vo viacerých nových vedeckých recenzovaných štúdiách sa potvrdzuje karcinogénny potenciál glyfozátu (⁹);
- H. keďže podľa úradu EFSA chýbajú toxikologické údaje, ktoré by umožnili posúdiť riziko pre spotrebiteľov, pokiaľ ide o viaceré produkty rozkladu glyfozátu relevantné pre geneticky modifikované plodiny odolné voči glyfozátu (¹⁰);
- I. keďže podľa harmonizovanej klasifikácie a označovania, ktoré schválila Únia, je izoxaflutol veľmi toxický pre vodné organizmy a existuje podozrenie, že spôsobuje poškodenie nenarodeného dieťaťa (¹¹); keďže na účely posúdenia rizika sa v prípade geneticky modifikovanej bavlny použil len izoxaflutol; keďže herbicídy s inhibítorom HPPD zahŕňajú celý rad herbicídov vrátane mezotriónu, ktorý sa podľa EFSA môže považovať za herbicíd s vlastnosťami endokrinného disruptora (¹²);
- J. keďže podľa nezávislej vedeckej analýzy (¹³) je vzhľadom na spôsob účinku účinných látok doplnkových herbicídov pravdepodobné, že aplikácia týchto herbicídov spôsobí stresové reakcie v rastlinách, a tým ovplyvní expresiu génov a samotné zloženie rastlín;
- K. keďže posudzovanie rezíduí herbicídov a produktov ich rozkladu nájdených v geneticky modifikovaných rastlinách nepatrí do pôsobnosti vedeckej skupiny úradu EFSA pre geneticky modifikované organizmy (ďalej len „vedecká skupina úradu EFSA“), a preto sa v rámci postupu povoľovania GMO nevykonáva; keďže tento stav je problematický, lebo v prípade geneticky modifikovaných rastlín môže mať samotná genetická modifikácia (¹⁴) vplyv na to, ako geneticky modifikovaná rastlina metabolizuje doplnkové herbicídy, a na zloženie, a tým aj toxicitu produktov rozkladu (metabolitov);

(⁷) Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 503/2013 z 3. apríla 2013, ktoré sa týka žiadostí o povolenie geneticky modifikovaných potravín a krmív v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia Komisie (ES) č. 641/2004 a (ES) č. 1981/2006 (Ú. v. EÚ L 157, 8.6.2013, s. 1).

(⁸) Pozri napríklad Bonny, S., „Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact“ (Geneticky modifikované plodiny odolné voči herbicídum, burina a herbicídy: prehľad a vplyv), *Environmental Management*, január 2016, 57(1), s. 31 – 48, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738> a Benbrook, C. M., „Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years“ (Vplyv geneticky modifikovaných plodín na používanie pesticídov v USA – prvých šestnásť rokov), *Environmental Sciences Europe*, 28. septembra 2012, zv. 24 (1), <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>.

(⁹) Pozri napríklad <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1383574218300887>, <https://academic.oup.com/ije/advance-article/doi/10.1093/ije/dyz017/5382278>, <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0219610> a <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6612199/>.

(¹⁰) Záver úradu EFSA z partnerského preskúmania účinnej látky glyfozát z hľadiska posúdenia rizika pesticídov, *Vestník EFSA* 2015, 13(11):4302, p. 3, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4302>.

(¹¹) <https://echa.europa.eu/substance-information/-/substanceinfo/100.114.433>.

(¹²) Záver úradu EFSA z partnerského preskúmania účinnej látky mezotrión z hľadiska posúdenia rizika pesticídov, *Vestník EFSA* 2016; 14(3):4419, s. 3, <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2016.4419>.

(¹³) Testbiotech komentuje vedecké stanovisko k posúdeniu geneticky modifikovanej bavlny GHB881 na použitie v potravinách a krmivách podľa nariadenia (ES) č. 1829/2003 (žiadosť EFSA-GMO-ES-2018-154), ktoré predložila spoločnosť BASF, <https://www.testbiotech.org/content/testbiotech-comment-cotton-ghb881>.

(¹⁴) Určite to platí v prípade glyfozátu, ako sa uvádza v odôvodnenom stanovisku k Preskúmaniu úradu EFSA týkajúcemu sa existujúcich maximálnych hladín rezíduí pre glyfozát podľa článku 12 nariadenia (ES) č. 396/2005, *Vestník EFSA* (2018), 16(5):5263, s. 12, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5263>.

Streda 9. marca 2022

Pripomienky príslušného orgánu členského štátu

L. keďže členské štáty počas trojmesačného obdobia konzultácií predložili úradu EFSA mnohé kritické pripomienky⁽¹⁵⁾; keďže v týchto kritických pripomienkach sa uvádza, že na základe predložených dôkazov nie je možné dospieť k záveru o porovnávacom hodnotení geneticky modifikovanej bavlny alebo o jej bezpečnosti, že pestovanie geneticky modifikovanej bavlny znamená zvýšenú expozíciu hospodárskych subjektov v tretích krajinách glyfozátu, ktorého vplyv na zdravie je v súčasnosti sporný, ale mohol by byť nepriaznivý, že poskytnuté informácie a údaje o toxikológii sú nedostatočné a že plán monitorovania nespája monitorovacie činnosti s príslušnými cieľmi ochrany;

Dodržiavanie medzinárodných záväzkov Únie

M. keďže v správe osobitného spravodajcu Organizácie Spojených národov (OSN) pre právo na výživu z roku 2017 sa konštatuje, že najmä v rozvojových krajinách majú nebezpečné pesticídy katastrofálny vplyv na zdravie⁽¹⁶⁾; keďže podľa cieľa OSN v oblasti udržateľného rozvoja č. 3.9 sa má do roku 2030 podstatne znížiť počet úmrtí a ochorení spôsobených nebezpečnými chemikáliami a znečistením a kontamináciou ovzdušia, vody a pôdy⁽¹⁷⁾; keďže povolenie dovozu geneticky modifikovanej bavlny by zvýšilo dopyt po tejto plodine, ktorá je ošetrovaná glyfozátom a herbicídmi s inhibítorom HPPD, čím by sa zvýšila expozícia pracovníkov a životného prostredia v tretích krajinách; keďže riziko zvýšenej expozície pracovníkov a životného prostredia je obzvlášť znepokojujúce v prípade geneticky modifikovaných plodín odolných voči herbicídom vzhľadom na vyššie množstvá používaných herbicídov;

N. keďže podľa recenzovanej štúdie uverejnenej v roku 2020 môže Roundup, jeden z celosvetovo najpoužívanejších herbicídov na báze glyfozátu, spôsobiť stratu biodiverzity, v dôsledku čoho sú ekosystémy zraniteľnejšie voči znečisteniu a zmene klímy⁽¹⁸⁾;

O. keďže v recenzovanej vedeckej štúdii z roku 2021 vykonanej v Mexiku sa preukázali fyziologické, metabolické a ekologické účinky introgresie transgénov⁽¹⁹⁾ v divokom bavlníku a okrem iného sa zistilo, že expresia génov *cp4-epsps* (odolných voči glyfozátu) v divokom bavlníku v prirodzených podmienkach zmenila úroveň vylučovania mimokvetného nektáru, a tým aj jeho spojenie s rôznymi druhmi mravcov, ako aj úroveň poškodenia bylinožravcami⁽²⁰⁾; keďže v štúdii sa uvádza, že „ak chceme *in situ* zachovať primárny genofond voľne žijúcich príbuzných druhov, musíme sa snažiť identifikovať ekologické a evolučné procesy ovplyvnené existenciou a trvalým výskytom týchto transgénov v ich populáciách“ a že „po zistení týchto génov možno okamžite navrhnúť stratégie na zmiernenie rozsahu škôd“; keďže najúčinnjšou stratégiou na zmiernenie introgresie transgénov a súvisiacich rizík pre voľne žijúce populácie a biodiverzitu by v súlade so zásadou predbežnej opatrnosti bolo v prvom rade zabrániť pestovaniu transgénnych plodín;

P. keďže Únia ako zmluvná strana Dohovoru OSN o biologickej diverzite je zodpovedná za to, aby činnosti v rámci jej jurisdikcie alebo kontroly nespôsobili škody na životnom prostredí iných štátov⁽²¹⁾; keďže dovoz geneticky modifikovanej bavlny by nemal byť povolený vzhľadom na to, že jej pestovanie a následná introgresia transgénov by mohli narušiť rovnováhu citlivých ekologických interakcií v ekosystémoch voľne rastúcej bavlny;

⁽¹⁵⁾ Pripomienky členských štátov sú dostupné prostredníctvom registra otázok úradu EFSA: <https://www.efsa.europa.eu/en/register-of-questions>.

⁽¹⁶⁾ <https://www.ohchr.org/EN/Issues/Food/Pages/Pesticides.aspx>.

⁽¹⁷⁾ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/>.

⁽¹⁸⁾ <https://www.mcgill.ca/newsroom/channels/news/widely-used-weed-killer-harming-biodiversity-320906>.

⁽¹⁹⁾ Transgénová introgresia je trvalá integrácia transgénov z transgénnych plodín do prirodzenej populácie prostredníctvom krížového opelenia.

⁽²⁰⁾ Vázquez-Barrios, V., Boege, K., Sosa-Fuentes, T. G., Rojas, P., Wegier, A.,... „Ongoing ecological and evolutionary consequences by the presence of transgenes in a wild cotton population“ (Prebiehajúce ekologické a evolučné dôsledky prítomnosti transgénov v populácii divokej bavlny). *Scientific Reports* 11, 2021, 1959, <https://doi.org/10.1038/s41598-021-81567-z>.

⁽²¹⁾ Dohovor o biologickej diverzite, článok 3: <https://www.cbd.int/convention/articles/?a=cbd-03>.

Streda 9. marca 2022

Q. keďže v nariadení (ES) č. 1829/2003 sa uvádza, že geneticky modifikované potraviny či krmivá nesmú mať nepriaznivé účinky na ľudské zdravie, zdravie zvierat alebo životné prostredie a že Komisia pri príprave svojho rozhodnutia zohľadní všetky relevantné ustanovenia práva Únie a iné oprávnené skutočnosti, ktoré sú podstatné na prejednanie záležitosti; keďže medzi takéto oprávnené skutočnosti by mali patriť záväzky Únie vyplývajúce z cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja, Parížskej dohody o zmene klímy a Dohovoru OSN o biologickej diverzite;

Nedemokratické rozhodovanie

R. keďže Stály výbor pre potravinový reťazec a zdravie zvierat podľa článku 35 nariadenia (ES) č. 1829/2003 hlasovaním 11. januára 2022 rozhodol, že nevydá žiadne stanovisko, čo znamená, že povolenie nepodporila kvalifikovaná väčšina členských štátov;

S. keďže Komisia uznáva, že je problematické, že rozhodnutia o povolení GMO naďalej prijíma bez kvalifikovanej väčšiny členských štátov v prospech takého rozhodnutia, čo je pri povoľovaní výrobkov celkovo dosť výnimočné, no pri rozhodovaní o geneticky modifikovaných potravinách a krmivách sa to stalo normou;

T. keďže Európsky parlament počas ôsmeho volebného obdobia prijal celkovo 36 uznesení, v ktorých namietal proti tomu, aby sa GMO umiestňovali na trh na potravinárske a krmovinárske účely (33 uznesení) a aby sa GMO v Únii pestovali (tri uznesenia); keďže v deviatom volebnom období Európsky parlament prijal už 23 námietok proti umiestneniu GMO na trh; keďže s povolením žiadneho z týchto GMO nesúhlasila kvalifikovaná väčšina členských štátov; keďže členské štáty nepodporujú povoľovanie GMO z rôznych dôvodov, okrem iného z dôvodu nedodržania zásady predbežnej opatrnosti v povoľovacom procese a takisto preto, lebo majú z vedeckého hľadiska obavy týkajúce sa posudzovania rizika;

U. keďže Komisia naďalej povoľuje GMO, hoci si sama uvedomuje nedostatky z hľadiska demokracie, nízku podporu členských štátov a námietky Európskeho parlamentu;

V. keďže nie je potrebná žiadna zmena právnych predpisov, aby Komisia nemala možnosť povoľovať GMO, ak sa v odvolacom výbore nedosiahne kvalifikovaná väčšina členských štátov v prospech povolenia ⁽²²⁾;

1. domnieva sa, že návrh vykonávacieho rozhodnutia Komisie prekračuje rámec vykonávacích právomocí, ktoré sú stanovené v nariadení (ES) č. 1829/2003;

2. domnieva sa, že návrh vykonávacieho rozhodnutia Komisie nie je v súlade s právom Únie, pretože nie je zlučiteľný s cieľom nariadenia (ES) č. 1829/2003, ktorým je podľa všeobecných zásad uvedených v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ⁽²³⁾ vytvoriť základ na zabezpečenie vysokého stupňa ochrany ľudského života a zdravia, zdravia zvierat a dobrých životných podmienok zvierat, ochrany životného prostredia a záujmov spotrebiteľa vo vzťahu ku geneticky modifikovaným potravinám a krmivám, a to za predpokladu zabezpečenia efektívneho fungovania vnútorného trhu;

3. žiada Komisiu, aby stiahla svoj návrh vykonávacieho rozhodnutia;

4. opätovne vyzýva Komisiu, aby nepovolila žiadne geneticky modifikované plodiny odolné voči herbicídum, kým sa v jednotlivých prípadoch komplexne nepreskúmajú zdravotné riziká spojené s rezíduami, čo si vyžaduje kompletne posúdenie reziduí z postreku geneticky modifikovaných plodín doplnkovými herbicídmi, ako aj posúdenie produktov rozkladu herbicídov a všetkých kombinovaných účinkov aj v súvislosti so samotnou geneticky modifikovanou rastlinou;

⁽²²⁾ Ak sa v odvolacom výbore nedosiahne kvalifikovaná väčšina členských štátov v prospech povolenia, Komisia podľa nariadenia (EÚ) č. 182/2011 (článok 6 ods. 3) môže, ale nemusí dané povolenie udeliť.

⁽²³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín (Ú. v. ES L 31, 1.2.2002, s. 1).

Streda 9. marca 2022

5. víta, že Komisia v liste z 11. septembra 2020 adresovanom poslancom konečne uznala, že pri rozhodovaní o povoleniach pre GMO treba zohľadňovať otázku udržateľnosti⁽²⁴⁾; vyjadruje však hlboké sklamanie, že Komisia naďalej povoľuje dovoz GMO do Únie napriek neprestajným námietkam Európskeho parlamentu a väčšiny členských štátov hlasujúcich proti;
6. vyzýva úrad EFSA, aby si vyžiadal údaje o vplyve konzumácie potravín a krmív z geneticky modifikovaných rastlín na črevný mikrobióm;
7. naliehavo vyzýva Komisiu, aby zohľadnila záväzky Únie vyplývajúce z medzinárodných dohôd, ako sú Parížska dohoda o zmene klímy, Dohovor OSN o biologickej diverzite a ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja; opakuje svoju výzvu, aby bola k návrhom vykonávacích aktov pripojená dôvodová správa, v ktorej sa vysvetlí, ako sa v nich dodržiava zásada „nespôsobiť škodu“⁽²⁵⁾;
8. zdôrazňuje, že v pozmeňujúcich návrhoch prijatých Európskym parlamentom 17. decembra 2020 k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 182/2011⁽²⁶⁾, ktoré Európsky parlament prijal ako základ na rokovania s Radou, sa uvádza, že Komisia nepovolí GMO, ak kvalifikovaná väčšina členských štátov nebude hlasovať za; žiada, aby Komisia rešpektovala túto pozíciu, a vyzýva Radu, aby pokračovala vo svojej práci a urýchlene prijala všeobecný prístup k tomuto spisu;
9. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.

⁽²⁴⁾ <https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf>.

⁽²⁵⁾ Uznesenie Európskeho parlamentu z 15. januára 2020 o Európskej zelenej dohode (Ú. v. EÚ C 270, 7.7.2021, s. 2), bod 102.

⁽²⁶⁾ Prijaté texty, P9_TA(2020)0364.

Streda 9. marca 2022

P9_TA(2022)0063

Geneticky modifikovaná repka olejka 73496 (DP-Ø73496-4)

Uznesenie Európskeho parlamentu z 9. marca 2022 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestňovať na trh výrobky, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú repku olejku 73496, sú z nej zložené alebo vyrobené (DP-Ø73496-4) (D077485/02 – 2021/3058(RSP))

(2022/C 347/06)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestňovať na trh výrobky, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú repku olejku 73496, sú z nej zložené alebo vyrobené (DP-Ø73496-4) (D077485/02,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 z 22. septembra 2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivách⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 7 ods. 3 a článok 19 ods. 3,
- so zreteľom na vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 503/2013 z 3. apríla 2013, ktoré sa týka žiadostí o povolenie geneticky modifikovaných potravín a krmív v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia Komisie (ES) č. 641/2004 a (ES) č. 1981/2006⁽²⁾,
- so zreteľom na hlasovanie Stáleho výboru pre potravinový reťazec a zdravie zvierat uvedené v článku 35 nariadenia (ES) č. 1829/2003 z 11. januára 2022, na ktorom nebolo prijaté žiadne stanovisko,
- so zreteľom na články 11 a 13 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie⁽³⁾,
- so zreteľom na stanovisko Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín (ďalej len „EFSA“) prijaté 5. mája 2021 a uverejnené 17. júna 2021⁽⁴⁾,
- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia, v ktorých namieta proti povoľovaniu geneticky modifikovaných organizmov (ďalej len „GMO“) (5),

(1) Ú. v. EÚ L 268, 18.10.2003, s. 1.

(2) Ú. v. EÚ L 157, 8.6.2013, s. 1.

(3) Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13.

(4) Vedecké stanovisko skupiny EFSA pre geneticky modifikované organizmy k posúdeniu geneticky modifikovanej repky olejky 73496 na použitie v potravinách a krmivách podľa nariadenia (ES) č. 1829/2003 (žiadosť EFSA-GMO-NL-2012/109), Vestník EFSA 2021; 19(4):6424, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/6610>.

(5) Počas ôsmeho volebného obdobia prijal Európsky parlament 36 uznesení, v ktorých namieta proti povoľovaniu GMO. Okrem toho Európsky parlament počas deviateho volebného obdobia prijal tieto uznesenia:

- Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. októbra 2019 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje uviesť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MZHGOJG (SYN-ØØØJG-2), sú z nej zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2019)0028).
- Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. októbra 2019 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú sóju A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), sú z nej zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2019)0029).
- Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. októbra 2019 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 a geneticky modifikovanú kukuricu obsahujúcu kombináciu dvoch, troch alebo štyroch genetických modifikácií MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 a DAS-40278-9, sú z nich zložené alebo vyrobené, podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Prijaté texty, P9_TA(2019)0030).

Streda 9. marca 2022

-
- Uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. novembra 2019 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 obnovuje povolenie umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú bavlnu LL Cotton25 (ACS-GHØØ1-3), sú z nej zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2019)0054).
 - Uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. novembra 2019 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 obnovuje povolenie umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú sóju MON 89788 (MON-89788-1), sú z nej zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2019)0055).
 - Uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. novembra 2019 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh výrobky, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 a čiastkové kombinácie MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 a NK603 × DAS-40278-9, sú z nich zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2019)0056).
 - Uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. novembra 2019 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 a geneticky modifikovanú kukuricu obsahujúcu kombináciu dvoch, troch, štyroch alebo piatich genetických modifikácií Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 a GA21, sú z nich zložené alebo vyrobené, podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Prijaté texty, P9_TA(2019)0057).
 - Uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. mája 2020 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú sóju MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, sú z nej zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2020)0069).
 - Uznesenie Európskeho parlamentu z 11. novembra 2020 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivách povoľuje uvádzať na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 87427 × MON 89034 × MIR 162 × NK603 a geneticky modifikovanú kukuricu kombinujúcu dve alebo tri z transformácií MON 87427, MON 89034, MIR162 a NK603, sú z nich zložené alebo vyrobené, a ktorým sa zrušuje vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2018/1111 (Prijaté texty, P9_TA(2020)0291).
 - Uznesenie Európskeho parlamentu z 11. novembra 2020 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje uviesť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú sóju SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), sú z nej zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2020)0292).
 - Uznesenie Európskeho parlamentu z 11. novembra 2020 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 a geneticky modifikovanú kukuricu obsahujúcu kombináciu dvoch, troch alebo štyroch genetických modifikácií MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 a NK603, sú z nich zložené alebo vyrobené, podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Prijaté texty, P9_TA(2020)0293).
 - Uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. decembra 2020 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestňovať na trh výrobky, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú sóju MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, sú z nej zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2020)0365).
 - Uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. decembra 2020 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 a geneticky modifikovanú kukuricu obsahujúcu kombináciu dvoch alebo troch genetických modifikácií MON 87427, MON 89034, MIR162 a MON 87411, sú z nich zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2020)0366).
 - Uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. decembra 2020 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 obnovuje povolenie umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MIR604 (SYN-IR6Ø4-5), sú z nej zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2020)0367).
 - Uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. decembra 2020 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 obnovuje povolenie umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 88017 (MON-88Ø17-3), sú z nej zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2020)0368).
 - Uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. decembra 2020 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 obnovuje povolenie umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 89034 (MON-89Ø34-3), sú z nej zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2020)0369).
 - Uznesenie Európskeho parlamentu z 11. marca 2021 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú bavlnu GHB614 × T304-40 × GHB 119, sú z nej zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2021)0080).

Streda 9. marca 2022

- so zreteľom na článok 112 ods. 2 a 3 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na návrh uznesenia Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín,
- A. keďže 15. mája 2012 spoločnosť Pioneer Overseas Corporation so sídlom v Belgicku predložila v mene spoločnosti Pioneer Hi-Bred International, Inc. so sídlom v Spojených štátoch (ďalej len „žiadateľ“) príslušnému vnútroštátnemu orgánu Holandska žiadosť o umiestnenie potravín, zložiek potravín a krmív, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú repku olejku 73496 (ďalej len „geneticky modifikovaná repka olejka“), sú z nej zložené alebo vyrobené, na trh v súlade s článkami 5 a 17 nariadenia (ES) č. 1829/2003; keďže žiadosť sa týkala aj umiestnenia výrobkov, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú repku olejku 73496 alebo sú z nej zložené, na iné použitie ako na potraviny a krmivo, s výnimkou pestovania, na trh;
- B. keďže 5. mája 2021 úrad EFSA prijal priaznivé stanovisko v súvislosti s povolením geneticky modifikovanej repky olejky, ktoré bolo uverejnené 17. júna 2021;
- C. keďže geneticky modifikovaná repka olejka je odolná voči glyfozátu⁽⁶⁾ prostredníctvom expresie glyfozát-acetyltransferázového proteínu GAT4621;

Nedostatočné posúdenie doplnkového herbicídu

- D. keďže vo vykonávacom nariadení (EÚ) č. 503/2013 sa vyžaduje posúdenie, či očakávané poľnohospodárske postupy ovplyvňujú výsledky skúmaných koncových parametrov; keďže podľa uvedeného vykonávacieho nariadenia sa to týka najmä rastlín odolných voči herbicídom;
- E. keďže z viacerých štúdií vyplýva, že geneticky modifikované plodiny odolné voči herbicídom vedú k vyššiemu používaniu doplnkových herbicídov, a to z veľkej časti z dôvodu výskytu burín odolných voči herbicídom⁽⁷⁾; keďže sa preto musí predpokladať, že geneticky modifikovaná repka olejka bude vystavená vyšším, ako aj opakovaným dávkam glyfozátu, a preto sa v úrode môže vyskytovať väčšie množstvo rezíduí a produktov ich rozkladu (tzv. metabolitov);

-
- Uznesenie Európskeho parlamentu z 11. marca 2021 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje uviesť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MZIR098 (SYN-ØØØ98-3), sú z nej zložené alebo vyrobené (Priaté texty, P9_TA(2021)0081)
 - Uznesenie Európskeho parlamentu zo 7. júla 2021 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú sóju DAS-81419-2 × DAS-44406-6, sú z nej zložené alebo vyrobené (Priaté texty, P9_TA(2021)0334).
 - Uznesenie Európskeho parlamentu zo 7. júla 2021 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 a geneticky modifikovanú kukuricu obsahujúcu kombináciu dvoch alebo troch genetických modifikácií 1507, MIR162, MON810 a NK603, sú z nich zložené alebo vyrobené (Priaté texty, P9_TA(2021)0335).
 - Uznesenie Európskeho parlamentu zo 7. júla 2021 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 obnovuje povolenie umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu Bt11 (SYN-BTØ11-1), sú z nej zložené alebo vyrobené (Priaté texty, P9_TA(2021)0336).
 - Uznesenie Európskeho parlamentu z 15. februára 2022 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú sóju GMB151 (BCS-GM151-6), sú z nej zložené alebo vyrobené (Priaté texty, P9_TA(2022)0024).
 - Uznesenie Európskeho parlamentu z 15. februára 2022 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 obnovuje povolenie umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú bavlnu GHB614 (BCS-GHØØ2-5), sú z nej zložené alebo vyrobené (Priaté texty, P9_TA(2022)0025).

⁽⁶⁾ Stanovisko EFSA, s. 1.

⁽⁷⁾ Pozri napríklad Bonny, S., „Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact“ (Geneticky modifikované plodiny odolné voči herbicídom, burina a herbicídy: prehľad a vplyv), Environmental Management, január 2016; 57(1), s. 31 – 48, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738> a Benbrook, C.M., „Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years“ (Vplyv geneticky modifikovaných plodín na používanie pesticídov v USA – prvých šestnásť rokov), Environmental Sciences Europe; 28. septembra 2012, zv. 24(1), <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>.

Streda 9. marca 2022

- F. keďže úrad EFSA v novembri 2015 dospel k záveru, že glyfozát pravdepodobne nie je karcinogénny, a Európska chemická agentúra v marci 2017 dospela k záveru, že klasifikácia nie je odôvodnená; keďže Medzinárodná agentúra pre výskum rakoviny, špecializovaná agentúra Svetovej zdravotníckej organizácie pre rakovinu, v roku 2015 klasifikovala glyfozát ako pravdepodobný karcinogén pre ľudí; keďže viaceré nedávne vedecké recenzované štúdie potvrdzujú karcinogénny potenciál glyfozátu⁽⁸⁾;
- G. keďže podľa EFSA chýbajú toxikologické údaje umožňujúce posúdenie rizika pre spotrebiteľa v prípade metabolitov N-acetyl-glyfozátu a N-acetyl-AMPA, ktoré sú relevantné na použitie v geneticky modifikovaných (GM) odrodách rastlín odolných voči glyfozátu, ktoré sa dovážajú do Únie⁽⁹⁾;
- H. keďže posudzovanie rezíduí herbicídov a produktov ich rozkladu zistených v geneticky modifikovaných rastlinách nepatrí do pôsobnosti vedeckej skupiny úradu EFSA pre geneticky modifikované organizmy, a preto sa v rámci postupu povoľovania GMO nevykonáva; keďže tento stav je problematický, pretože v prípade geneticky modifikovaných rastlín môže byť samotná genetická modifikácia ovplyvnená tým, ako rastlina metabolizuje doplnkové herbicídy, a zložením, a teda aj toxicitou metabolitov⁽¹⁰⁾;

Pripomienky príslušného orgánu členského štátu

- I. keďže členské štáty predložili úradu EFSA počas trojmesačného konzultačného obdobia mnoho kritických pripomienok⁽¹¹⁾; keďže v týchto kritických pripomienkach sa uvádza, že metodické prístupy použité pri posudzovaní rizika geneticky modifikovanej repky olejky sa v niektorých prípadoch líšia od prístupov odporúčaných v usmerneniach úradom EFSA, čo znamená, že posudzovanie rizika má jasné nedostatky a že nie je možné vyvodiť presvedčivé závery týkajúce sa bezpečnosti, že nie je dostatočne preukázaná reprezentatívnosť pokusných lokalít, pokiaľ ide o rozsah environmentálnych podmienok, ktoré sa vyskytujú pri komerčnej produkcii materiálov repky olejky dovážaných do Únie, že nebola posúdená hladina rezíduí po ošetrení glyfozátom a metabolitov glyfozátu v geneticky modifikovanej repke olejke, že bezpečnosť geneticky modifikovanej repky olejky nemožno potvrdiť bez informácií o koncentráciách glyfozátu, N-acetyl-glyfozátu a jeho metabolitov a že neexistuje dôkaz o netoxícite acetylovaného glyfozátu;

Dodržiavanie medzinárodných záväzkov Únie

- J. keďže v správe osobitného spravodajcu Organizácie Spojených národov (ďalej len „OSN“) pre právo na výživu z roku 2017 sa konštatuje, že najmä v rozvojových krajinách majú nebezpečné pesticídy katastrofálny vplyv na zdravie⁽¹²⁾; keďže podľa cieľa udržateľného rozvoja OSN č. 3.9 sa má do roku 2030 podstatne znížiť počet úmrtí a ochorení spôsobených nebezpečnými chemikáliami a znečistením a kontamináciou ovzdušia, vody a pôdy⁽¹³⁾; keďže povolenie dovozu geneticky modifikovanej repky olejky by zvýšilo dopyt po tejto plodine, ktorá je ošetrená glyfozátom, čím by sa zvýšila expozícia pracovníkov a životného prostredia v tretích krajinách; keďže riziko zvýšenej expozície pracovníkov a životného prostredia je obzvlášť znepokojujúce v prípade geneticky modifikovaných plodín odolných voči herbicídovom zvlhľadom na vyššie množstvá používaných herbicídov;
- K. keďže podľa recenzovanej štúdie uverejnenej v roku 2020 môže Roundup, jeden z celosvetovo najpoužívanějších herbicídov na báze glyfozátu, spôsobiť stratu biodiverzity, v dôsledku čoho budú ekosystémy zraniteľnejšie voči znečisteniu a zmene klímy⁽¹⁴⁾;

⁽⁸⁾ Pozri napríklad <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1383574218300887>, <https://academic.oup.com/ije/advance-article/doi/10.1093/ije/dyz017/5382278>, <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0219610> a <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6612199/>.

⁽⁹⁾ Záver úradu EFSA z partnerského preskúmania účinnej látky glyfozát z hľadiska posúdenia rizika pesticídov, Vestník EFSA 2015; 13(11):4302, s. 3, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4302>.

⁽¹⁰⁾ Určite to platí v prípade glyfozátu, ako sa uvádza v odôvodnenom stanovisku k Preskúmaniu úradu EFSA týkajúcemu sa existujúcich maximálnych hladín rezíduí pre glyfozát podľa článku 12 nariadenia (ES) č. 396/2005, Vestník EFSA (2018), 16 (5):5263, s. 12, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5263>.

⁽¹¹⁾ Pripomienky členských štátov sú dostupné prostredníctvom registra otázok úradu EFSA: <https://www.efsa.europa.eu/en/register-of-questions>.

⁽¹²⁾ <https://www.ohchr.org/EN/Issues/Food/Pages/Pesticides.aspx>

⁽¹³⁾ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/>

⁽¹⁴⁾ <https://www.mcgill.ca/newsroom/channels/news/widely-used-weed-killer-harming-biodiversity-320906>

Streda 9. marca 2022

- L. keďže Únia ako zmluvná strana Dohovoru OSN o biologickej diverzite musí zabezpečiť, aby činnosti v rámci jej jurisdikcie alebo kontroly nespôsobovali škody na životnom prostredí iných štátov⁽¹⁵⁾;
- M. keďže v nariadení (ES) č. 1829/2003 sa uvádza, že geneticky modifikované potraviny alebo krmivá nesmú mať nepriaznivé účinky na ľudské zdravie, zdravie zvierat alebo na životné prostredie, a vyžaduje sa, aby Komisia pri príprave svojho rozhodnutia vzala do úvahy všetky relevantné ustanovenia práva Únie a iné oprávnené skutočnosti, ktoré sú podstatné na prejednanie záležitosti; keďže medzi takéto oprávnené skutočnosti by mali patriť záväzky Únie vyplývajúce z cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja, Parížskej dohody o zmene klímy a Dohovoru OSN o biologickej diverzite;

Nedemokratické rozhodovanie

- N. keďže Stály výbor pre potravinový reťazec a zdravie zvierat podľa článku 35 nariadenia (ES) č. 1829/2003 hlasovaním 11. januára 2022 rozhodol, že sa nevydá žiadne stanovisko, čo znamená, že kvalifikovaná väčšina členských štátov povolenie nepodporila;
- O. keďže Komisia uznáva, že je problematické, že rozhodnutia o povolení GMO naďalej prijíma bez kvalifikovanej väčšiny členských štátov v prospech takého rozhodnutia, čo je pri povoľovaní výrobkov celkovo dosť výnimočné, no pri rozhodovaní o geneticky modifikovaných potravinách a krmivách sa to stalo normou;
- P. keďže Európsky parlament vo svojom ôsmom volebnom období prijal celkovo 36 uznesení, v ktorých namietal proti tomu, aby sa GMO uvádzali na trh na použitie v potravinách a krmivách (33 uznesení) a aby sa GMO v Únii pestovali (tri uznesenia); keďže v deviatom volebnom období Európsky parlament prijal už 23 námietok proti uvedeniu GMO na trh; keďže s povolením žiadneho z týchto GMO nesúhlasila kvalifikovaná väčšina členských štátov; keďže medzi dôvody, pre ktoré členské štáty nepodporujú povoľovanie, patrí nedodržiavanie zásady predbežnej opatrnosti v procese povoľovania a vedecké obavy týkajúce sa posudzovania rizika;
- Q. keďže Komisia naďalej povoľuje GMO, hoci si sama uvedomuje nedostatky z hľadiska demokracie, nízku podporu členských štátov a námietky Európskeho parlamentu;
- R. keďže nie je potrebná žiadna zmena právnych predpisov, aby Komisia nemala možnosť povoľovať GMO, ak sa v odvolacom výbore nedosiahne kvalifikovaná väčšina členských štátov v prospech povolenia⁽¹⁶⁾;
1. domnieva sa, že návrh vykonávacieho rozhodnutia Komisie prekračuje rámec vykonávacích právomocí, ktoré sú stanovené v nariadení (ES) č. 1829/2003;
 2. domnieva sa, že návrh vykonávacieho rozhodnutia Komisie nie je v súlade s právom Únie, pretože nie je zlučiteľný s cieľom nariadenia (ES) č. 1829/2003, ktorým je v súlade so všeobecnými zásadami stanovenými v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002⁽¹⁷⁾ vytvoriť základ na zabezpečenie vysokého stupňa ochrany ľudského života a zdravia, zdravia zvierat a dobrých životných podmienok zvierat, ochrany životného prostredia a záujmov spotrebiteľa vo vzťahu ku geneticky modifikovaným potravinám a krmivám, a to za predpokladu zabezpečenia efektívneho fungovania vnútorného trhu;
 3. žiada Komisiu, aby stiahla svoj návrh vykonávacieho rozhodnutia;
 4. opätovne vyzýva Komisiu, aby nepovolila žiadne geneticky modifikované plodiny odolné voči herbicídum, kým sa v jednotlivých prípadoch komplexne nepreskúmajú zdravotné riziká spojené s rezíduami, čo si vyžaduje kompletne posúdenie rezíduí z postreku geneticky modifikovaných plodín doplnkovými herbicídmi, ako aj posúdenie produktov rozkladu herbicídov a všetkých kombinovaných účinkov aj v súvislosti so samotnou geneticky modifikovanou rastlinou;

⁽¹⁵⁾ Dohovor o biologickej diverzite, článok 3: <https://www.cbd.int/convention/articles/?a=cbd-03>.

⁽¹⁶⁾ Ak sa v odvolacom výbore nevyhlási v prospech povolenia kvalifikovaná väčšina členských štátov, podľa nariadenia (EÚ) č. 182/2011 (článok 6 ods. 3) Komisia môže, ale nemusí udeliť povolenie.

⁽¹⁷⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín (Ú. v. ES L 31, 1.2.2002, s. 1).

Streda 9. marca 2022

5. víta skutočnosť, že Komisia v liste z 11. septembra 2020 adresovanom poslancom konečne uznala, že pri rozhodovaní o povoleniach pre GMO treba zohľadňovať otázku udržateľnosti⁽¹⁸⁾; vyjadruje však hlboké sklamanie nad tým, že Komisia naďalej povoľuje dovoz GMO do Únie napriek neprestajným námietkam Európskeho parlamentu a väčšiny členských štátov hlasujúcich proti;
6. vyzýva úrad EFSA, aby si vyžiadal údaje o vplyve konzumácie potravín a krmív pochádzajúcich z geneticky modifikovaných rastlín na črevný mikrobióm;
7. opätovne naliehavo vyzýva Komisiu, aby zohľadnila záväzky Únie vyplývajúce z medzinárodných dohôd, ako sú Parížska dohoda o zmene klímy, Dohovor OSN o biologickej diverzite a ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja; opakuje svoju výzvu, aby bola k návrhom vykonávacích aktov priložená dôvodová správa, v ktorej sa vysvetlí, ako sa v nich dodržiava zásada „nespôsobať škodu“⁽¹⁹⁾;
8. zdôrazňuje, že v pozmeňujúcich návrhoch prijatých Európskym parlamentom 17. decembra 2020 k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 182/2011⁽²⁰⁾, ktoré boli prijaté v Európskom parlamente ako základ na rokovania s Radou, sa uvádza, že Komisia nepovolí GMO, ak kvalifikovaná väčšina členských štátov nebude hlasovať za; žiada, aby Komisia rešpektovala túto pozíciu, a vyzýva Radu, aby pokračovala vo svojej práci a urýchlene prijala všeobecný prístup k tomuto spisu;
9. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.

⁽¹⁸⁾ <https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf>

⁽¹⁹⁾ Uznesenie Európskeho parlamentu z 15. januára 2020 o Európskej zelenej dohode (Ú. v. EÚ C 270, 7.7.2021, s. 2), bod 102.

⁽²⁰⁾ Prijaté texty, P9_TA(2020)0364.

Streda 9. marca 2022

P9_TA(2022)0064

Zahraničné zasahovanie do všetkých demokratických procesov v Európskej únii**Uznesenie Európskeho parlamentu z 9. marca 2022 o zahraničnom zasahovaní do všetkých demokratických procesov v Európskej únii vrátane dezinformácií (2020/2268(INI))**

(2022/C 347/07)

Európsky parlament,

- so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“), a najmä na jej články 7, 8, 11, 12, 39, 40, 47 a 52,
- so zreteľom na Chartu OSN, a najmä na jej články 1 a 2,
- so zreteľom na rezolúciu Valného zhromaždenia OSN č. 2131 (XX) z 21. decembra 1965 s názvom Deklarácia o neprípustnosti zasahovania do vnútorných záležitostí štátov a o ochrane ich nezávislosti a zvrchovanosti,
- so zreteľom na Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a najmä na jeho články 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16 a 17, a protokol k tomuto dohovoru, a najmä na jeho článok 3,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 23. novembra 2016 o strategickej komunikácii EÚ s cieľom bojovať s propagandou tretích strán zameranou proti Únii ⁽¹⁾ a odporúčanie z 13. marca 2019 v súvislosti s hodnotením nadväzujúcim na opatrenia ESVČ dva roky po predložení správy EP o strategickej komunikácii EÚ s cieľom bojovať s propagandou tretích strán zameranou proti Únii ⁽²⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 13. júna 2018 o kybernetickej obrane ⁽³⁾,
- so zreteľom na spoločné oznámenia Komisie a vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 5. decembra 2018 s názvom Akčný plán proti dezinformáciám (JOIN(2018)0036) a zo 14. júna 2019 s názvom Správa o vykonávaní akčného plánu proti dezinformáciám (JOIN(2019)0012),
- so zreteľom na piatu správu o pokroku z 23. júna 2021 o vykonávaní spoločného rámca pre boj proti hybridným hrozbám z roku 2016 a spoločného oznámenia o zvyšovaní odolnosti a posilňovaní spôsobilosti riešiť hybridné hrozby z roku 2018 (SWD(2021)0729),
- so zreteľom na akčný plán pre európsku demokraciu (COM(2020)0790),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 3. decembra 2020 s názvom Európske médiá v digitálnej dekáde: akčný plán na podporu obnovy a transformácie (COM(2020)0784),
- so zreteľom na balík týkajúci sa aktu o digitálnych službách,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 20. októbra 2021 s názvom Európske médiá v digitálnej dekáde: akčný plán na podporu obnovy a transformácie ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na Kódex postupov proti šíreniu dezinformácií z roku 2018 a usmernenie k posilneniu Kódexu postupov proti šíreniu dezinformácií z roku 2021 (COM(2021)0262) a na odporúčania pre nový kódex postupov proti šíreniu dezinformácií, ktoré vydala skupina európskych regulačných orgánov pre audiovizuálne mediálne služby v októbri 2021,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 224, 27.6.2018, s. 58.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 23, 21.1.2021, s. 152.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 28, 27.1.2020, s. 57.

⁽⁴⁾ Prijaté texty, P9_TA(2021)0428.

Streda 9. marca 2022

- so zreteľom na osobitnú správu Európskeho dvora audítorov zo septembra 2021 s názvom Dezinformácie s vplyvom na EÚ: boj zatiaľ zvládame, ale ešte nie je vyhnané,
- so zreteľom na návrh Komisie zo 16. decembra 2020 na smernicu Európskeho parlamentu a Rady o odolnosti kritických subjektov (COM(2020)0829) a na navrhovanú prílohu k tejto smernici,
- so zreteľom na nariadenie (EÚ) 2019/452 Európskeho parlamentu a Rady z 19. marca 2019, ktorým sa ustanovuje rámec na preverovanie priamych zahraničných investícií do Únie⁽⁵⁾ (nariadenie o preverovaní PZI) a usmernenie týkajúce nariadenia o preverovaní PZI z marca 2020 (C(2020)1981),
- so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku zo 16. decembra 2020 s názvom Stratégia kybernetickej bezpečnosti EÚ v digitálnej dekáde (JOIN(2020)0018),
- so zreteľom na články o zodpovednosti štátov za konanie v rozpore s medzinárodným právom, ktoré prijala Komisia pre medzinárodné právo,
- so zreteľom na návrh Komisie zo 16. decembra 2020 na smernicu Európskeho parlamentu a Rady o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti v Únii a o zrušení smernice (EÚ) 2016/1148 (COM(2020)0823),
- so zreteľom na súbor nástrojov EÚ z marca 2021 s opatreniami na zmiernenie rizika v oblasti kybernetickej bezpečnosti sietí 5G;
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/881 zo 17. apríla 2019 o agentúre ENISA (Agentúra Európskej únie pre kybernetickú bezpečnosť) a o certifikácii kybernetickej bezpečnosti informačných a komunikačných technológií a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 526/2013⁽⁶⁾,
- so zreteľom na štúdie, briefingy a podrobné analýzy, ktoré si vyžiadal Osobitný výbor pre zahraničné zasahovanie do všetkých demokratických procesov v Európskej únii vrátane dezinformácií (INGE),
- so zreteľom na vypočutie Frances Haugenovej z 8. novembra 2021, ktoré zorganizoval Výbor Európskeho parlamentu pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa spolu s ďalšími výbormi,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. októbra 2021 o stave spôsobilostí EÚ v oblasti kybernetickej obrany⁽⁷⁾,
- so zreteľom na ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja, a najmä na cieľ č. 16 zameraný na presadzovanie mierových a inkluzívnych spoločností v záujme udržateľného rozvoja,
- so zreteľom na správu o stave Únie za rok 2021 a vyhlásenie o zámere,
- so zreteľom na správu generálneho tajomníka OSN z 10. septembra 2021 s názvom „Náš spoločný program“,
- so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 10. júna 2020 s názvom Boj proti dezinformáciám o ochorení COVID-19 – Aké sú fakty (JOIN(2020)0008),
- so zreteľom na rozhodnutie Rady z 15. novembra 2021 zmeniť svoj sankčný režim voči Bielorusku s cieľom rozšíriť kritériá označenia na osoby a subjekty, ktoré organizujú hybridné útoky a využívanie ľudí vykonávané bieloruským režimom alebo k nim prispievajú,
- so zreteľom na svoje rozhodnutie z 18. júna 2020 o zriadení, pôsobnosti, počte členov a dobe trvania osobitného výboru pre zahraničné zasahovanie do všetkých demokratických procesov v Európskej únii vrátane dezinformácií⁽⁸⁾, prijaté podľa článku 207 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku,

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 79 I, 21.3.2019, s. 1.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 151, 7.6.2019, s. 15.

⁽⁷⁾ Prijaté texty, P9_TA(2021)0412.

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ C 362, 8.9.2021, s. 186.

Streda 9. marca 2022

- so zreteľom na správu Osobitného výboru pre zahraničné zasahovanie do všetkých demokratických procesov v Európskej únii vrátane dezinformácií (A9-0022/2022),
- A. keďže zahraničné zasahovanie predstavuje závažné porušenie všeobecných hodnôt a zásad, na ktorých sa Únia zakladá, ako je ľudská dôstojnosť, sloboda, rovnosť, solidarita, úcta k ľudským právam a základným slobodám, demokracia a právny štát;
- B. keďže zahraničné zasahovanie, manipulácia s informáciami a dezinformácie sú porušením slobody prejavu a práva na informácie, ako sa stanovuje v článku 11 charty, a ohrozujú tieto slobody, ako aj demokratické procesy v EÚ a jej členských štátoch, ako je uskutočňovanie slobodných a spravodlivých volieb; keďže cieľom zahraničného zasahovania je prekrúcanie a nepravdivá prezentácia faktov, umelé nafúknutie jednostranných argumentov, diskreditácia informácií s cieľom degradovať politickú rétoriku a v konečnom dôsledku podkopáť dôveru vo volebný systém, a teda aj v samotný demokratický proces;
- C. keďže Rusko sa angažuje v dezinformáciách s nevídanou zlovoľou a v nevídanom rozsahu v tradičných médiách a na platformách sociálnych médií s cieľom klamať svojich občanov doma a medzinárodné spoločenstvo v predvečer agresie voči Ukrajine, ktorú Rusko začalo 24. februára 2022, a počas nej, čo dokazuje, že dokonca aj informácie sa môžu stať zbraňami;
- D. keďže akékoľvek opatrenia proti zahraničnému zasahovaniu a manipulácii informácií musia takisto byť v súlade so slobodou prejavu a s právom na informácie; keďže Agentúra EÚ pre základné práva (FRA) zohráva kľúčovú úlohu pri hodnotení dodržiavania základných práv vrátane článku 11 charty s cieľom zabrániť neprimeraným opatreniam; keďže aktéri, ktorí sa dopúšťajú zahraničného zasahovania a manipulácie s informáciami, zneužívajú tieto slobody vo svoj prospech, a preto je nevyhnutné zintenzívniť preventívny boj proti zahraničnému zasahovaniu a manipulácii s informáciami, pretože demokracia závisí od informovaného rozhodovania ľudí;
- E. keďže z dôkazov vyplýva, že autoritárski zahraniční štátni a neštátni aktéri s nekalými úmyslami, napríklad Rusko, Čína a ďalší, používajú manipuláciu s informáciami a iné taktiky zasahovania na narušenie demokratických procesov v EÚ; keďže tieto útoky, ktoré sú súčasťou stratégie hybridnej vojny a predstavujú porušenie medzinárodného práva, zavádzajú a klamú občanov a ovplyvňujú ich volebné správanie, znásobujú kontroverzné diskusie, rozdeľujú, polarizujú a využívajú zraniteľnosť spoločností, podporujú nenávistné prejavy, zhoršujú situáciu zraniteľných skupín, ktoré sa s väčšou pravdepodobnosťou stávajú obeťami dezinformácií, narušajú integritu demokratických volieb a referendum, zasievajú nedôveru voči národným vládam, verejným orgánom a liberálnemu demokratickému poriadku a majú za cieľ destabilizovať európsku demokraciu, a preto predstavujú vážnu hrozbu pre bezpečnosť a zvrchovanosť EÚ;
- F. keďže zahraničné zasahovanie je druh správania, ktoré ohrozuje alebo negatívne ovplyvňuje hodnoty, demokratické postupy, politické procesy, bezpečnosť štátov a občanov a schopnosť riešiť mimoriadne situácie; keďže takéto zasahovanie má manipulatívnu povahu a vykonáva a financuje sa úmyselne a koordinovane; keďže osoby zodpovedné za takéto zasahovanie vrátane ich zástupných aktérov na vlastnom území a mimo neho môžu byť štátnymi alebo neštátnymi subjektmi a často im pri zahraničnom zasahovaní pomáhajú politickí spolupáchatelia v členských štátoch, ktorí z uprednostňovania zahraničných stratégií získavajú politické a hospodárske výhody; keďže tým, že zahraniční aktéri využívajú domácich zástupcov a spolupracujú s domácimi spojencami, sa stiera hranica medzi zahraničným a domácim zasahovaním;
- G. keďže taktiky zahraničného zasahovania majú mnoho podôb vrátane dezinformácií, potláčania informácií, manipulácie platformami sociálnych médií, ich algoritmov a obchodných podmienok a reklamných systémov, kybernetických útokov, operácií zameraných na napadnutie a únik informácií (tzv. hack and leak) s cieľom získať prístup k informáciám o voľbách a zasahovať do legitímnosti volebného procesu, ohrozovania a obťažovania novinárov, výskumníkov, politikov a členov organizácií občianskej spoločnosti, tajných darov a pôžičiek politickým stranám, kampaniam uprednostňujúcim určitých kandidátov, organizáciám a médiám, falošných alebo zástupných médií a organizácií, angažovania elity (tzv. elite capture) a kooptácie, falošných osôb a identít, tlaku na vykonávanie sebacenzúry, nekorektného zneužívania historických, náboženských a kultúrnych naratívov, preberania kontroly nad kritickou infraštruktúrou, vyvíjania tlaku na štátnych príslušníkov iných krajín žijúcich v EÚ, využívania migrantov ako zbrane a špionáže; keďže tieto taktiky sa často navzájom kombinujú v záujme zvýšenia účinnosti;
- H. keďže manipulácia s informáciami a šírenie dezinformácií môžu slúžiť ekonomickým záujmom štátnych a neštátnych aktérov a ich zástupných aktérov a vytvárať ekonomickú závislosť, ktorú možno využiť na politické ciele; keďže vo svete nekINETICkej medzinárodnej konkurencie môže byť zahraničné zasahovanie hlavným nástrojom na destabilizáciu

Streda 9. marca 2022

a oslabenie cieľových náprotivkov alebo na zvýšenie vlastnej konkurenčnej výhody prostredníctvom vytvorenia kanálov vplyvu, závislosti v dodávateľskom reťazci, vydierania alebo nátlaku; keďže dezinformácie spôsobujú priame a nepriame hospodárske škody, ktoré sa systematicky nevyhodnocujú;

- I. keďže nepodložené tvrdenie je preukázateľne nepravdivá informácia, ktorej cieľom nie je spôsobiť škodu, zatiaľ čo dezinformácia je preukázateľne nepravdivá alebo zavádzajúca informácia, ktorá je zámerne vytvorená, prezentovaná alebo šírená s cieľom spôsobiť prostredníctvom oklamania verejnosti škodu alebo rušivý vplyv na spoločnosť, prípadne s cieľom dosiahnuť ekonomický zisk;
- J. keďže je potrebné, aby sa v rámci EÚ dohodlo na spoločných a podrobných vymedzeniach pojmov a metodike, aby sa zlepšilo spoločné chápanie hrozieb a vypracovali sa príslušné normy EÚ v záujme lepšieho pripisovania zodpovednosti a reakcie; keďže Európska služba pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) vykonala v tejto oblasti značné množstvo práce; keďže tieto vymedzenia pojmov musia zaručiť odolnosť voči vonkajšiemu zasahovaniu a dodržiavanie ľudských práv; keďže je nanajvýš dôležité rozvíjať na príslušných medzinárodných fórach spoluprácu s podobne zmysľajúcimi partnermi na spoločnom vymedzení zahraničného zasahovania s cieľom vytvoriť medzinárodné normy a štandardy; keďže EÚ by mala prevziať vedúcu úlohu pri vytváraní jasných medzinárodných pravidiel pre pripisovanie zodpovednosti za zahraničné zasahovanie;

Potreba koordinovanej stratégie proti zahraničnému zasahovaniu

- K. keďže pokusy o zahraničné zasahovanie sú v celosvetovom meradle čoraz častejšie, systémovjšie a sofistikovanejšie a opierajú sa o rozsiahle využívanie umelej inteligencie, čo sťažuje pripisovanie zodpovednosti;
- L. keďže je povinnosťou EÚ a jej členských štátov chrániť všetkých občanov a infraštruktúru, ako aj svoje demokratické systémy pred pokusmi o zahraničné zasahovanie; keďže sa však zdá, že EÚ a jej členský štátom chýbajú vhodné a dostatočné prostriedky na to, aby mohli lepšie predchádzať týmto hrozbám, odhaľovať ich, pripisovať za ne zodpovednosť, bojovať proti nim a zavádzať proti nim sankcie;
- M. keďže medzi mnohými tvorcami politik a občanmi všeobecne vládne všeobecná nedostatočná informovanosť o reálnom stave týchto otázok, čo môže neúmyselne prispievať k vyššej zraniteľnosti; keďže problematika dezinformačných kampaní nie je v popredí záujmu európskych tvorcov politik; keďže vypočutia a práca osobitného výboru INGE prispeli k verejnému uznaniu a kontextualizácii týchto otázok a úspešne položili základy európskej diskusie o zahraničnom zasahovaní; keďže dlhodobé zahraničné dezinformačné úsilie už prispelo k vzniku domácich dezinformácií;
- N. keďže transparentné monitorovanie stavu zahraničného zasahovania inštitucionálnymi orgánmi a nezávislými analytikmi a overovateľmi faktov v reálnom čase, účinná koordinácia ich činností a výmena informácií sú kľúčové nato, aby sa prijali vhodné opatrenia nielen na získanie informácií o prebiehajúcich škodlivých útokoch, ale aj na boj proti nim; keďže podobnú pozornosť je potrebné venovať mapovaniu spoločnosti a identifikácii jej najzraniteľnejších častí, ktoré sú najviac náchylné voči zahraničnej manipulácii a dezinformáciám, a odstraňovaniu príčin tejto zraniteľnosti;
- O. keďže prvoradá priorita obrany EÚ, teda odolnosť občanov EÚ voči zahraničnému zasahovaniu a manipulácii s informáciami, si vyžaduje dlhodobý a celospoločenský prístup, ktorý začína na úrovni vzdelávania a pokračuje zvyšovaním povedomia o problémoch v ranom štádiu;
- P. keďže na všetkých úrovniach verejnej správy a vo všetkých sektoroch je potrebné spolupracovať a koordinovať úsilie medzi členskými štátmi, na úrovni EÚ a s podobne zmysľajúcimi krajinami, ako aj s občianskou spoločnosťou a súkromným sektorom s cieľom identifikovať zraniteľné miesta, odhaľovať útoky a neutralizovať ich; keďže je naliehavo potrebné zosúladiť vnímanie hrozieb s národnou bezpečnosťou;

Budovanie odolnosti prostredníctvom situačného povedomia, mediálnej a informačnej gramotnosti, plurality médií, nezávislej žurnalistiky a vzdelávania

- Q. keďže situačné povedomie, robustné demokratické systémy, silný právny štát a živá občianska spoločnosť, včasné varovanie a posúdenie hrozieb sú prvými krokmi v boji proti manipulácii s informáciami a zasahovaniu; keďže napriek všetkému pokroku dosiahnutému pri zvyšovaní informovanosti o zahraničnom zasahovaní si mnohí ľudia vrátane tvorcov politik a úradníkov pracujúcich v oblastiach, na ktoré sa zahraničné zasahovanie potenciálne zameriava, ešte stále nevedomujú potenciálne riziká, ktoré sú s ním spojené, a nevedia, ako ich riešiť;

Streda 9. marca 2022

- R. keďže vysokokvalitné, udržateľne a transparentne financované a nezávislé spravodajské médiá a profesionálna žurnalistika sú základom slobody a plurality médií a právneho štátu, a preto sú aj pilierom demokracie a najlepšou odpoveďou na dezinformácie; keďže niektorí zahraniční aktéri využívajú slobodu západných médií na šírenie dezinformácií; keďže profesionálne médiá a tradičná žurnalistika ako zdroj kvalitných informácií prežívajú v digitálnej ére náročné časy; keďže v záujme zabezpečenia kvalitných novinárskych analýz a vysokých redakčných noriem je nevyhnutné zaistiť kvalitné vzdelávanie a odbornú prípravu novinárov v EÚ aj mimo nej; keďže EÚ musí naďalej podporovať žurnalistiku v digitálnom prostredí; keďže dôležitú úlohu by mala zohrávať komunikácia založená na vedeckých poznatkoch;
- S. keďže úloha redakčne nezávislých verejnoprávnych médií je pri poskytovaní vysokokvalitných a nestranných informačných služieb širokej verejnosti zásadná a nenahraditeľná a musí byť chránená pred prevzatím kontroly so zlým úmyslom a posilňovaná ako základný pilier boja proti dezinformáciám;
- T. keďže rôzne zainteresované strany a inštitúcie používajú na analýzu zahraničného zasahovania rozdielne metodiky a vymedzenia pojmov, a to s rôznymi úrovňami zrozumiteľnosti, a keďže tieto rozdiely môžu znemožňovať porovnateľné monitorovanie, analýzu a posúdenie úrovne ohrozenia, čo sťažuje spoločné úsilie; keďže na zlepšenie spoločnej analýzy hrozieb je potrebné vymedzenie pojmu a metodika na úrovni EÚ;
- U. keďže je potrebné doplniť terminológiu, ktorá sa zameriava na obsah, ako sú nepravdivé alebo zavádzajúce správy, nepodložené tvrdenia a dezinformácie, o termíny, ktoré sa zameriavajú na správanie, aby bolo možné náležite opísať daný problém; keďže táto terminológia by sa mala zosúladiť a dôsledne dodržiavať;
- V. keďže odborná príprava v oblasti mediálnej a digitálnej gramotnosti detí aj dospelých a zvyšovanie ich informovanosti sú dôležité nástroje na posilnenie odolnosti občanov proti pokusom o zasahovanie do informačného priestoru a predchádzanie manipulácii a polarizácii; keďže spoločnosti s vyššou mierou mediálnej gramotnosti sú vo všeobecnosti odolnejšie voči zahraničnému zasahovaniu; keďže novinárske pracovné metódy, ako je konštruktívna žurnalistika, by mohli pomôcť posilniť dôveru občanov v žurnalistiku;
- W. keďže manipulácia s informáciami môže mať mnoho podôb, napríklad šírenie dezinformácií a úplne falošných správ, skresľovanie skutočností, naratívov a vyjadrení názoru, potláčanie určitých informácií alebo názorov, vytrhávanie informácií z kontextu, manipulácia s pocitmi ľudí, propagovanie nenávistných prejavov, propagovanie určitých názorov na úkor iných a obťažovanie osôb s cieľom umlčať ich a utláčať; keďže jedným z cieľov manipulácie s informáciami je vytvoriť chaos, a tak podporiť stratu dôvery občanov v starých a nových strážcov informácií; keďže medzi slobodou prejavu a propagáciou nenávistných prejavov a dezinformácií existuje len tenká hranica, ktorá by sa nemala zneužívať;
- X. keďže Azerbajdžan, Čína, Turecko a Rusko a iné krajiny sa zameriavajú na novinárov a oponentov v Európskej únii, ako v prípade azerbajdžanského blogera a predstaviteľa opozície Mahammada Mirzaliho v Nantes alebo tureckého novinára Erka Acarera v Berlíne;
- Y. keďže existujú konkrétne dôkazy o tom, že demokratické procesy v EÚ sú terčom dezinformačných kampaní, ktoré spochybňujú demokratické ideály a základné práva, a o tom, že sa do nich zasahuje; keďže dezinformácie týkajúce sa okrem iného tém ako rodová rovnosť, LGBTIQ+, sexuálne a reprodukčné zdravie a práva a menšiny sú formou dezinformácií, ktoré ohrozujú ľudské práva, oslabujú digitálne a politické práva, ako aj bezpečnosť a ochranu subjektov, proti ktorým sú namierené, a spôsobujú rozkol a nejednotnosť medzi členskými štátmi; keďže počas volebných kampaní bývajú politické kandidátky neprimerane často terčom sexistických naratívov, čo vedie k tomu, že ženy sú odrádzané od účasti na demokratických procesoch; keďže osoby, ktoré vedú tieto dezinformačné kampane pod zámkou presadzovania „tradičných“ alebo „konzervatívnych“ hodnôt, vytvárajú strategické spojenectvá s miestnymi partnermi s cieľom získať prístup k miestnym spravodajským informáciám a údaje dostávajú milióny eur zo zahraničných zdrojov;
- Z. keďže popri štátnych inštitúciách, žurnalistoch, tvorcach verejnej mienky a súkromnom sektore aj každá časť spoločnosti a každý jednotlivec zohrávajú dôležitú úlohu pri odhaľovaní a zastavovaní šírenia dezinformácií a varovaní ohrozených osôb v ich okolí; keďže občianska spoločnosť, akademická obec a novinári už výrazne prispeli k zvýšeniu informovanosti verejnosti a zvýšeniu odolnosti spoločnosti, a to aj v spolupráci so svojimi náprotivkami v partnerských krajinách;

Streda 9. marca 2022

- AA. keďže organizácie občianskej spoločnosti zastupujúce menšiny a ľudskoprávne organizácie v celej Európe sú naďalej nedostatočne financované, hoci zohrávajú kľúčovú úlohu pri zvyšovaní povedomia a v boji proti dezinformáciám; keďže organizácie občianskej spoločnosti by mali mať primerané zdroje, aby mohli zohrávať svoju úlohu pri obmedzovaní vplyvu zahraničného zasahovania;
- AB. keďže je dôležité mať jednoduchý a včasný prístup k informáciám zo spoľahlivých zdrojov a založeným na faktoch, keď sa začnú šíriť dezinformácie;
- AC. keďže je potrebné rýchlo odhaliť útoky vo forme zahraničného zasahovania a pokusy o manipuláciu informačnej sféry, aby proti nim bolo možné bojovať; keďže analýza spravodajských informácií a situačné povedomie EÚ závisia od ochoty členských štátov vymieňať si informácie; keďže predsedníčka Európskej komisie navrhla zväziť zriadenie spoločného centra EÚ pre situačné povedomie; keďže prevencia a iniciatívne opatrenia vrátane predbežného vyvracania dezinformácií a zdravého informačného ekosystému sú oveľa účinnejšie ako následné overovanie faktov a vyvracanie informácií, ktoré má oveľa menší dosah ako pôvodné dezinformácie; keďže EÚ a jej členské štáty na prijatie takýchto opatrení v súčasnosti nemajú dostatočné kapacity; keďže nové analytické nástroje založené na umelej inteligencii, ako je litovská Debunk.eu, by mohli pomôcť odhaľovať útoky, vymieňať si poznatky a informovať verejnosť;
- AD. keďže dezinformácie prekvitajú v prostredí slabého alebo roztriešteného naratívu na národnej úrovni alebo na úrovni EÚ a vďaka polarizovaným a emotívnym debatám a využívajú slabé stránky a predsudky v spoločnosti alebo medzi jednotlivcami a keďže dezinformácie narúšajú verejnú diskusiu o voľbách a iných demokratických procesoch a môžu občanom sťažovať prijímanie informovaných rozhodnutí;

Zahraničné zasahovanie pomocou online platforiem

- AE. keďže online platformy môžu byť ľahko prístupné a dostupné nástroje pre ľudí zapojených do manipulácie s informáciami a iného zasahovania, ako je nenávisť a obťažovanie, narušanie zdravia a bezpečnosti našich online komunít, umlčanie odporcov, špionáž alebo šírenie dezinformácií; keďže sa ukázalo, že ich fungovanie podporuje polarizované a extrémne názory na úkor informácií založených na faktoch; keďže tieto platformy majú svoje vlastné záujmy a pri spracúvaní informácií nemusia byť neutrálne; keďže niektoré online platformy výrazne profitujú zo systému, ktorý posilňuje rozdelenie, extrémizmus a polarizáciu; keďže online priestor sa stal rovnako dôležitým pre našu demokraciu ako fyzický priestor, a preto potrebuje zodpovedajúce pravidlá;
- AF. keďže platformy zrýchľujú a zhoršujú šírenie nepodložených tvrdení a dezinformácií bezprecedentným spôsobom, ktorý so sebou prináša mnohé výzvy; keďže online platformy majú kontrolu nad tokom informácií a online reklamou, keďže platformy na riadenie týchto tokov navrhujú a používajú algoritmy a keďže platformy nie sú transparentné, nemajú vhodné postupy na overovanie identity, používajú nejasnú a nejednoznačnú terminológiu a poskytujú len slabé alebo vôbec žiadne informácie o návrhu, používaní a vplyvoch týchto algoritmov; keďže návyková zložka algoritmov online platforiem vytvorila vážny problém v oblasti verejného zdravia, ktorý je potrebné riešiť; keďže online platformy by mali byť zodpovedné za škodlivé účinky svojich služieb, pretože niektoré platformy si boli vedomé nedostatkov vo svojich algoritmoch, najmä ich úlohy pri šírení kontroverzného obsahu, ale neriešili ich s cieľom maximalizovať zisk, ako to odhalili oznamovatelia;
- AG. keďže v reakcii na ruskú vojenskú agresiu proti Ukrajine zaslali predsedovia vlád Estónska, Lotyšska, Litvy a Poľska 27. februára 2022 výkonným riaditeľom veľkých technologických platforiem sociálnych médií (Twitter, Alphabet, YouTube a Meta) list, v ktorom okrem iného vyzvali na pozastavenie účtov, ktoré sa angažujú na vojnových zločinoch a zločinoch proti ľudskosti a ich glorifikovaní, na posilnenie moderovania obsahu v ruskom a ukrajinskom jazyku, na úplnú a okamžitú demonetizáciu všetkých účtov šíriacich dezinformácie páchané ruskou a bieloruskou vládou a na pomoc používateľom, ktorí sa snažia nájsť dôveryhodné informácie o vojne na Ukrajine;
- AH. keďže v celej EÚ sa vedú kampane zamerané na zasahovanie a manipuláciu s informáciami v súvislosti so všetkými opatreniami proti šíreniu ochorenia COVID-19 vrátane očkovania, pričom online platformy nedokázali skoordinať svoje úsilie o ich potlačenie a mohli dokonca prispieť k ich šíreniu; keďže takéto dezinformácie môžu predstavovať

Streda 9. marca 2022

ohrozenie života, ak odrádzajú ľudí od očkovania alebo podporujú falošnú liečbu; keďže táto pandémia vyostрила systémový boj medzi demokraciou a autoritárstvom a podnietila autoritárskych štátnych a neštátnych aktérov, ako je Čína a Rusko, k nasadeniu širokej škály otvorených a skrytých nástrojov v snahe destabilizovať ich demokratické náprotivky; keďže kauza Facebook Papers odhalila zlyhanie platformy v boji proti dezinformáciám týkajúcim sa očkovania, a to aj v anglickom jazyku; keďže situácia je ešte horšia v prípade dezinformácií o očkovaní, ktoré nie sú v angličtine; keďže tento problém sa týka všetkých platforiem;

- AI. keďže mnohí predajcovia registrovaní v EÚ predávajú neautentické označenia „páči sa mi to“, sledovateľov, komentáre a zdieľania každému aktérovi, ktorý chce umelo zvýšiť svoju viditeľnosť online; keďže je nemožné identifikovať legitímne používanie takýchto služieb, pričom medzi škodlivé použitia patrí manipulácia volieb a iných demokratických procesov, propagácia podvodov, negatívne recenzie na výrobky konkurenta, podvádzanie inzerentov a vytváranie falošných profilov diskutérov, ktoré sa využívajú na formovanie konverzácie, osobné útoky a umelé nafúknutie určitých názorov, ktorým by sa inak nedostalo pozornosti; keďže zahraničné režimy, ako sú Rusko a Čína, vo veľkom rozsahu využívajú tieto online nástroje na ovplyvnenie verejnej diskusie v európskych krajinách; keďže dezinformácie môžu destabilizovať európsku demokraciu;
- AJ. keďže sociálne platformy, digitálne zariadenia a aplikácie zbierajú a uchovávajú obrovské množstvá veľmi podrobných osobných a často citlivých údajov o každom používateľovi; keďže tieto údaje umožňujú ich používateľom predvídať tendencie správania, posilňovať kognitívne predsudky a orientovať rozhodovanie určitým smerom; keďže tieto údaje sa využívajú na komerčné účely; keďže opakovane dochádza k únikom údajov na úkor bezpečnosti obetí takýchto únikov a príslušné údaje sa môžu predávať na čiernom trhu; keďže tieto databázy by mohli predstavovať zlaté bane pre aktérov so zlými úmyslami, ktorí sa chcú zamerať na určité skupiny alebo jednotlivcov;
- AK. keďže platformy sa vo všeobecnosti navrhujú tak, aby sa zabezpečilo, že v porovnaní s možnosťou zdieľať údaje je možnosť nezdieľať údaje neintuitívna, ťažkopádna a časovo náročná;
- AL. keďže online platformy sú súčasťou väčšiny oblastí nášho života a šírenie informácií na platformách môže mať obrovský vplyv na naše myslenie a správanie, napríklad pokiaľ ide o naše volebné, ekonomické a sociálne preferencie alebo správanie a výber informačných zdrojov, a keďže tieto rozhodnutia verejného významu sú dnes v skutočnosti podmienené komerčnými záujmami súkromných spoločností;
- AM. keďže mechanizmy na spravovanie algoritmov a iné prvky sociálnych platforiem formujú online konverzáciu a sú navrhnuté na maximalizáciu interakcie; keďže tieto prvky podľa opakovaných správ podporujú obsah, ktorý má za následok polarizáciu, radikalizáciu a diskrimináciu, a udržiavajú používateľov v podobne zmysľajúcich kruhoch; keďže to vedie k postupnej radikalizácii používateľov platforiem, ako aj k deformácii a kontaminácii procesov kolektívnej diskusie, a nie k ochrane demokratických procesov a jednotlivcov; keďže nekoordinované kroky platforiem viedli k nezrovnalostiam v ich činnosti a umožnili šírenie dezinformácií medzi platformami; keďže obchodný model získavania peňazí šírením polarizujúcich informácií a navrhovaním algoritmov robí z platforiem jednoduchý cieľ manipulácie zo strany zahraničných nepriateľských aktérov; keďže platformy sociálnych médií by mohli byť navrhnuté inak, aby podporovali zdravšiu verejnú sféru online;
- AN. keďže vytváranie deepfake zvukových a audiovizuálnych materiálov je s príchodom cenovo dostupných a ľahko použiteľných technológií čoraz jednoduchšie a šírenie takéhoto materiálu sa stáva exponenciálne rastúcim problémom; keďže v súčasnosti sa 90 % výskumu venuje vývoju deepfakes, no len 10 % ich odhaľovaniu;
- AO. keďže samoregulačné systémy, ako je Kódex postupov proti šíreniu dezinformácií z roku 2018, viedli k zlepšeniam; keďže spoliehanie sa na dobrú vôľu platforiem však neprináša výsledky a ani nie je efektívne, pričom takýto postoj priniesol len zopár zmysluplných údajov o ich celkovom vplyve; keďže platformy okrem toho prijali individuálne opatrenia rôzneho stupňa a účinku, ktoré ponechávajú otvorené zadné dvere, a tak sa obsah môže šíriť ďalej, aj keď bol stiahnutý; keďže je potrebné stanoviť jasné pravidlá a sankcie, aby mal kódex postupov dostatočný účinok na online prostredie;

Streda 9. marca 2022

- AP. keďže akčný plán pre európsku demokraciu má za cieľ posilniť kódex postupov z roku 2018 a spolu s aktom o digitálnych službách predstavuje odklon od samoregulačného prístupu, pričom si kladie za cieľ zaviesť viac záruk a ochrany pre používateľov zvýšením autonómie a prekonaním pasivity v súvislosti s ponúkanými službami, zavádzaním opatrení, ktoré budú od spoločností vyžadovať väčšiu transparentnosť a zodpovednosť, a zavádzaním viac povinností pre platformy;
- AQ. keďže súčasné opatrenia proti dezinformačným kampaniam na online platformách nie sú účinné ani odrádzajúce a umožňujú platformám naďalej propagovať diskriminačný a škodlivý obsah;
- AR. keďže v porovnaní so správou obsahu v angličtine platformy vyčleňujú výrazne menej zdrojov na správu obsahu v menej používaných jazykoch, či dokonca aj v rozšírených jazykoch iných ako angličtina;
- AS. keďže postupy platforiem na podávanie sťažností a odvolaní sú vo všeobecnosti nedostatočné;
- AT. keďže v posledných mesiacoch niekoľko hlavných aktérov dodržiava pravidlá cenzúry, napríklad počas ruských parlamentných volieb v septembri 2021, keď Google a Apple odstránili aplikácie Inteligentné hlasovanie zo svojich obchodov v Rusku;
- AU. keďže v dôsledku nedostatočnej transparentnosti, pokiaľ ide o voľby algoritmov zo strany platforiem, je takmer nemožné overiť tvrdenia platforiem o tom, čo robia v rámci boja proti manipulácii s informáciami a zasahovaniu, a výsledný efekt ich činnosti; keďže existujú rozpory medzi deklarovaným účinkom úsilia platforiem v ich ročných sebahodnoteniach a jeho skutočnou účinnosťou, ako sa ukázalo v nedávnej kauze Facebook Papers;
- AV. keďže netransparentný charakter cielenej reklamy vedie k tomu, že veľký objem online reklamy od uznávaných značiek, niekedy dokonca od verejných inštitúcií, končí na webových sídlach, ktoré nabádajú k terorizmu a obsahujú nenávisťné prejavy a dezinformácie, a financuje rast takýchto webových sídel bez vedomia alebo súhlasu inzerentov;
- AW. keďže trh s online reklamou ovláda malý počet veľkých spoločností v oblasti reklamných technológií, ktoré si trh rozdeľujú medzi sebou, pričom najväčšími hráčmi sú spoločnosti Google a Facebook; keďže táto vysoká koncentrácia trhu v zopár spoločnostiach je spojená s výraznou nerovnováhou síl; keďže používanie techník návnady na klikanie a schopnosť týchto niekoľkých aktérov určiť, ktorý obsah speňažiť a ktorý nie, hoci algoritmy, ktoré používajú, nedokážu rozlišovať medzi dezinformáciami a normálnym spravodajským obsahom, predstavujú hrozbu pre diverzifikované médiá; keďže trh s cieleňou reklamou je absolútne netransparentný; keďže spoločnosti v oblasti reklamných technológií nútia značky, aby prevzali zodpovednosť za ich nebanlivosť pri monitorovaní umiestňovania reklám;

Kritická infraštruktúra a strategické sektory

- AX. keďže zvládnutie hrozieb pre kritickú infraštruktúru, najmä ak sú súčasťou synchronizovanej, zlomyseľnej hybridnej stratégie, si vyžaduje koordinované spoločné úsilie vo všetkých sektoroch, na rôznych úrovniach – na úrovni EÚ a na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni – a v rôznom čase;
- AY. keďže Komisia navrhla novú smernicu na zlepšenie odolnosti kritických subjektov poskytujúcich základné služby v EÚ, ktorá obsahuje navrhovaný zoznam nových druhov kritickej infraštruktúry; keďže zoznam služieb bude uvedený v prílohe k smernici;
- AZ. keďže rastúca globalizácia rozdelenia práce a výrobných reťazcov viedla k rozdielom v oblasti výroby a zručností v kľúčových odvetviach v celej únii; keďže to spôsobilo veľkú závislosť EÚ od dovozu mnohých základných výrobkov a primárnych aktív pochádzajúcich zo zahraničia, ktoré môžu mať zabudované zraniteľné miesta; keďže odolnosť dodávateľského reťazca by mala patriť medzi priority činiteľov EÚ s rozhodovacou právomocou;
- BA. keďže priame zahraničné investície (PZI) – investície tretích krajín a zahraničných spoločností – do strategických odvetví v EÚ, ale aj v susedných oblastiach, ako je západný Balkán, najmä akvizícia kritických štruktúr Čínou, sú v posledných rokoch čoraz väčším dôvodom na obavy vzhľadom na rastúci význam prepojenia medzi obchodom a bezpečnosťou; keďže tieto investície predstavujú riziko vytvorenia hospodárskej závislosti a straty znalostí v kľúčových výrobných a priemyselných odvetviach;

Streda 9. marca 2022

- BB. keďže otvorená strategická autonómia EÚ si vyžaduje kontrolu európskej strategickej infraštruktúry; keďže Komisia a členské štáty vyjadrujú čoraz väčšie obavy v súvislosti s bezpečnosťou a kontrolou technológií a infraštruktúry v Európe;

Zahraničné zasahovanie do volebných procesov

- BC. keďže aktéri so zlými úmyslami, ktorí sa snažia zasahovať do volebných procesov, využívajú otvorenosť a pluralitu našich spoločností ako strategickú zraniteľnosť na útok na demokratické procesy a odolnosť EÚ a jej členských štátov; keďže práve v kontexte volebných procesov sa zahraničné zasahovanie stáva nebezpečnejším, pretože občania sa opäť zapájajú do bežnej politickej účasti a sú na nej viac zaangažovaní;
- BD. keďže osobitná povaha zahraničného zasahovania do volebných procesov a využívanie nových technológií v tomto smere, ako aj ich potenciálne účinky predstavujú obzvlášť nebezpečné hrozby pre demokraciu; keďže zahraničné zasahovanie do volebných procesov ďaleko presahuje rámec „informačnej vojny“ na sociálnych sieťach a zameriava sa na napádanie účtov konkrétnych kandidátov, zacieľuje sa na databázy a na získanie prístupu k informáciám o registrovaných voličoch, pričom priamo zasahuje do normálneho fungovania, konkurenčného boja a legitímnosti volebného procesu; keďže cieľom zahraničného zasahovania je vyvolať pochybnosti, neistotu a nedôveru a nielen zmeniť výsledok volieb, ale aj spochybniť legitimitu celého volebného procesu;

Skryté financovanie politických činností zahraničnými aktérmi a darcami

- BE. keďže existuje presvedčivý súbor dôkazov o tom, že zahraniční aktéri aktívne zasahujú do demokratického fungovania EÚ a jej členských štátov, a to najmä počas volebného a referendového obdobia, prostredníctvom operácií skrytého financovania;
- BF. keďže napríklad Rusko, Čína a iné autoritárske režimy nasmerovali viac ako 300 miliónov USD do 33 krajín, aby zasahovali do demokratických procesov, a do skrytého financovania sa zapojili aj ďalší aktéri, ako sú Irán a Venezuela, aktéri z Blízkeho východu a krajnej pravice v USA; keďže tento trend sa jasne zrýchľuje; keďže polovica týchto prípadov sa týka aktivít Ruska v Európe; keďže korupcia a nezákonné pranie špinavých peňazí sú jedným zo zdrojov financovania politiky z autoritárskych tretích krajín;
- BG. keďže mediálne nástroje vytvorené zahraničnými darcami netransparentným spôsobom sa stali veľmi účinnými pri zhromažďovaní veľkého počtu sledovateľov a vytváraní angažovanosti;
- BH. keďže tieto operácie financujú extrémistické, populistické, antieurópske politické strany a niektoré ďalšie strany a jednotlivci alebo hnutia zamerané na prehlbovanie roztrieštenosti spoločnosti a oslabovanie legitímnosti európskych alebo vnútroštátnych verejných orgánov; keďže to pomohlo rozšíreniu dosahu týchto strán alebo hnutí;
- BI. keďže Rusko sa snaží nadviazať kontakty so stranami, osobnosťami a hnutiami s cieľom využiť aktérov v rámci inštitúcií EÚ na legitimizáciu ruských pozícií a zástupných vlád, lobovať za oslobodenie od sankcií a zmierniť dôsledky medzinárodnej izolácie; keďže politické strany, ako sú rakúska Freiheitliche Partei Österreichs, francúzske Rassemblement National a talianska Lega Nord, podpísali dohody o spolupráci so stranou ruského prezidenta Vladimíra Putina Zjednotené Rusko a teraz čelia obvineniam médií, že sú ochotné prijať politické financovanie z Ruska; keďže ďalšie európske strany, napríklad nemecká Alternatíva pre Nemecko (AfD), maďarské strany Fidesz a Jobbik a Brexit Party v Spojenom kráľovstve, majú údaje tiež úzky kontakt s Kremľom, pričom AfD a Jobbik tiež pôsobili ako tzv. „volební pozorovatelia“ pri voľbách kontrolovaných Kremľom, napríklad v Donecku a Luhansku na východnej Ukrajine, s cieľom monitorovať a legitimizovať voľby sponzorované Ruskom; keďže zistenia o úzkych a pravidelných kontaktoch medzi ruskými predstaviteľmi a zástupcami skupiny katalánskych separatistov v Španielsku, ako aj medzi ruskými predstaviteľmi a najväčším súkromným darcom pre kampaň za vystúpenie Spojeného kráľovstva z EÚ si vyžadujú dôkladné prešetrenie a sú súčasťou širšej stratégie Ruska využiť každú príležitosť na manipuláciu s diskusiou s cieľom podporiť destabilizáciu;

Streda 9. marca 2022

- BJ. keďže Skupina štátov proti korupcii (GRECO) Rady Európy a Benátska komisia už vydali rozsiahle odporúčania na zúženie priestoru pre možné zasahovanie zahraničných aktérov prostredníctvom financovania politiky;
- BK. keďže volebné zákony, najmä ustanovenia o financovaní politických aktivít, nie sú na úrovni EÚ dostatočne dobre koordinované, a preto umožňujú zahraničným subjektom poskytovať financovanie neprehľadnými spôsobmi; keďže právne vymedzenie politických darov je príliš úzke a umožňuje, aby sa v Európskej únii poskytovali nepeňažné príspevky zo zahraničia;
- BL. keďže v niektorých členských štátoch politická reklama online nepodlieha pravidlám politickej reklamy offline; keďže politická reklama na internete je veľmi netransparentná, čo regulačným orgánom znemožňuje presadzovať limity výdavkov a zabrániť nelegálnym zdrojom financovania, čo môže mať katastrofálne dôsledky pre integritu našich volebných systémov;
- BM. keďže nedostatočná transparentnosť financovania vytvára prostredie pre korupciu, ktorá často sprevádza zahraničné financovanie a investície;
- BN. keďže nariadenie (EÚ, Euratom) č. 1141/2014 z 22. októbra 2014 o štatúte a financovaní európskych politických strán a európskych politických nadácií⁽⁹⁾ sa v súčasnosti reviduje s cieľom dosiahnuť vyššiu úroveň transparentnosti, pokiaľ ide o financovanie politických aktivít;
- BO. keďže úloha politických nadácií v posledných rokoch vzrástla a vo väčšine prípadov zohrávajú pozitívnu úlohu v politike a pri posilňovaní demokracie, ale v niektorých prípadoch sa môžu stať nepredvídateľným prostriedkom škodlivých foriem financovania a nepriameho zasahovania;
- BP. keďže moderné technológie a digitálne aktíva, napríklad kryptomena, sa používajú na zakrytie nezákonných finančných transakcií politických subjektov a politických strán;

Kybernetická bezpečnosť a odolnosť proti kybernetickým útokom

- BQ. keďže výskyt kybernetických útokov a kybernetických incidentov vedených nepriateľskými štátnymi a neštátnymi aktérmi sa v posledných rokoch rýchlo zvyšuje; keďže viacero kybernetických útokov, napríklad celosvetové e-mailové kampane cieleného phishingu zamerané na strategické štruktúry skladovania vakcín a kybernetické útoky proti Európskej agentúre pre lieky (EMA), Európskemu orgánu pre bankovníctvo, nórskeho parlamentu a mnohým ďalším subjektom boli vysledované k hackerským skupinám podporovaným štátom, ktoré sú prevažne prepojené s ruskou a čínskou vládou;
- BR. keďže Európska únia je odhodlaná uplatňovať v kybernetickom priestore existujúce medzinárodné právo, najmä Chartu OSN; keďže zahraniční aktéri so zlými úmyslami zneužívajú absenciu silného právneho medzinárodného rámca v kybernetickej oblasti;
- BS. keďže členské štáty zintenzívnili spoluprácu v oblasti kybernetickej obrany v rámci stálej štruktúrovanej spolupráce (PESCO), a to aj vytvorením tímov rýchlej kybernetickej reakcie; keďže Program rozvoja európskeho obranného priemyslu (EDIDP) do svojich pracovných programov zahrnul spravodajstvo, zabezpečenú komunikáciu a kybernetickú obranu; keďže súčasná kapacita čeliť kybernetickým hrozbám je obmedzená v dôsledku nedostatku ľudských a finančných zdrojov, napríklad v kritických štruktúrach, ako sú nemocnice; keďže EÚ sa zaviazala investovať 1,6 miliardy eur z programu Digitálna Európa⁽¹⁰⁾ do reakčnej kapacity a zavádzania nástrojov kybernetickej bezpečnosti pre verejnú správu, podniky a jednotlivcov, ako aj do rozvoja spolupráce medzi verejným a súkromným sektorom;
- BT. keďže nedostatky a fragmentácia na úrovni spôsobilostí a stratégií EÚ v kybernetickej oblasti sa stávajú čoraz väčším problémom, ako zdôraznil Európsky dvor audítorov⁽¹¹⁾; keďže súbor nástrojov kybernetickej diplomacie EÚ, zriadený v máji 2019, preukázal pridanú hodnotu spoločnej diplomatickej reakcie EÚ na škodlivé kybernetické činnosti; keďže Rada sa 30. júla 2020 po prvýkrát rozhodla uložiť reštriktívne opatrenia voči jednotlivcom, subjektom a orgánom zodpovedným za rôzne kybernetické útoky alebo zapojeným do takýchto útokov;

⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ L 317, 4.11.2014, s. 1.

⁽¹⁰⁾ <https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/cybersecurity/>

⁽¹¹⁾ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/BRP_CYBERSECURITY/BRP_CYBERSECURITY_SK.pdf

Streda 9. marca 2022

BU. keďže zahraniční štátni aktéri v rozsiahlej miere nezákonne využívajú programy sledovania, napríklad Pegasus, a zacielujú sa na novinárov, aktivistov v oblasti ľudských práv, akademických pracovníkov, vládných úradníkov a politikov vrátane európskych hláv štátov; keďže členské štáty tiež využili špionážny softvér na sledovanie;

Ochrana členských štátov, inštitúcií, agentúr, delegácií a misií EÚ

BV. keďže zahraniční aktéri so zlými úmyslami, ktorí chcú v EÚ podnecovať rozkoly, sa čoraz viac zameriavajú na zneužívanie decentralizovanej a mnohonárodnej povahy inštitúcií EÚ vrátane jej misií a operácií; keďže v inštitúciách EÚ vládne celková absencia bezpečnostnej kultúry napriek tomu, že sú jasným cieľom útokov; keďže Európsky parlament ako demokraticky zvolená inštitúcia EÚ čelí osobitným výzvam; keďže viaceré prípady odhalili, že inštitúcie EÚ sú podľa všetkého zraniteľné voči infiltrácii zo zahraničia; keďže by sa mala zaistiť bezpečnosť zamestnancov EÚ;

BW. keďže treba prioritne zaviesť silné a súdržné postupy krízového riadenia; keďže by sa mala ponúknuť dodatočná odborná príprava s cieľom zlepšiť pripravenosť zamestnancov;

BX. keďže nedávno prebehli kybernetické útoky zamerané na niekoľko inštitúcií EÚ, čo zdôrazňuje potrebu silnej medziinštitucionálnej spolupráce, pokiaľ ide o odhaľovanie, monitorovanie a výmenu informácií počas kybernetických útokov a/alebo na účely ich predchádzania, a to aj počas misií a operácií v rámci spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky EÚ (SBOP); keďže EÚ a jej členské štáty by mali pravidelne organizovať spoločné cvičenia s cieľom identifikovať slabé miesta a prijať potrebné opatrenia;

Zasahovanie cez globálnych aktérov prostredníctvom angažovania elity, národných diaspór, univerzít a kultúrnych podujatí

BY. keďže viaceré politikov vrátane bývalých vrcholových európskych politikov a úradníkov zamestnávajú alebo kooptujú štátne alebo súkromné spoločnosti pod kontrolou cudzieho autoritárskeho štátu, ktoré často sídlia v krajinách mimo EÚ, výmenou za ich vedomosti a na úkor záujmov občanov EÚ a jej členských štátov;

BZ. keďže niektoré krajiny sú mimoriadne aktívne v oblasti angažovania elity a koopcie, najmä Rusko a Čína, ale aj Saudská Arábia a ďalšie krajiny Perzského zálivu, napríklad v prípade bývalého nemeckého kancelára Gerharda Schrödera a bývalého fínskeho premiéra Paava Lipponena, ktorí sa stali členmi Gazpromu, aby sa urýchlil proces schvaľovania projektu Nord Stream 1 a 2, bývalej rakúskej ministerky zahraničných vecí Karin Kneisslovej vymenovanej do správnej rady Rosneftu, bývalého francúzskeho premiéra François Fillona vymenovaného do správnej rady spoločnosti Zaroubejneft, bývalého francúzskeho premiéra Jeana-Pierra Raffarina aktívne zapojeného do presadzovania čínskych záujmov vo Francúzsku, bývalého českého komisára Štefana Füleho pracujúceho pre spoločnosť CEFC China Energy, bývalého predsedu fínskej vlády Eska Ahoa, ktorý teraz pracuje pre kremeľskú banku Sberbank, bývalého francúzskeho ministra pre vzťahy s Európskym parlamentom Jeana-Marie Le Guena, ktorý je členom predstavenstva spoločnosti Huawei France, bývalého predsedu belgickej vlády Yvesa Letermeho, ktorý je členom predsedníctva čínskeho investičného fondu ToJoy, a mnohých ďalších vrcholových politikov a úradníkov, ktorí prijali podobné funkcie;

CA. keďže stratégie hospodárskej loby možno kombinovať s cieľmi zahraničného zasahovania; keďže podľa správy OECD na tému Lobizmus v 21. storočí⁽¹²⁾ majú len USA, Austrália a Kanada zavedené pravidlá v oblasti uplatňovania zahraničného vplyvu; keďže vládne vážny nedostatok právne záväzných pravidiel a presadzovania registra lobizmu EÚ, čo prakticky znemožňuje sledovanie lobizmu pochádzajúceho z krajín mimo EÚ; keďže v súčasnosti nie je možné monitorovať lobistickú činnosť v členských štátoch EÚ, ktorá prostredníctvom Európskej rady ovplyvňuje legislatívu a zahraničnú politiku; keďže pravidlá lobizmu v EÚ sa zameriavajú najmä na osobný kontakt a nezohľadňujú celý ekosystém rôznych druhov lobizmu, ktorý existuje v Bruseli; keďže aj krajiny ako Čína a Rusko, ale aj Katar, Spojené arabské emiráty a Turecko výrazne investujú do lobistického úsilia v Bruseli;

⁽¹²⁾ Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj, Lobbying in the 21st Century: Transparency, Integrity and Access, 2021, OECD Publishing, Paríž, k dispozícii na adrese: <https://doi.org/10.1787/c6d8eff8-en>

Streda 9. marca 2022

- CB. keďže snaha o inštrumentalizáciu zraniteľných skupín vrátane národnostných menšín a diaspór žijúcich na území EÚ predstavuje dôležitý prvok stratégií zahraničného zasahovania;
- CC. keďže rôzni štátni aktéri, napríklad ruská, čínska a v menšej miere aj turecká vláda, sa pokúšajú zvýšiť svoj vplyv zakladaním a využívaním kultúrnych, vzdelávacích (napr. prostredníctvom grantov a štipendií) a náboženských inštitútov v rôznych členských štátoch EÚ v strategickom úsilí o destabilizáciu európskej demokracie a získanie väčšej kontroly nad východnou a strednou Európou; keďže Rusko v minulosti využívalo údajnú ťažkú situáciu svojej národnostnej menšiny ako zámienku na priamu intervenciu v tretích krajinách;
- CD. keďže existujú dôkazy o ruskom zasahovaní a online manipulácii s informáciami v mnohých liberálnych demokraciách po celom svete, napríklad do referenda o brexite v Spojenom kráľovstve a prezidentských voľieb vo Francúzsku a v USA, a o praktickej podpore extrémistických, populistických a antieurópskych strán a niektorých iných strán a jednotlivcov v celej Európe, okrem iného vo Francúzsku, v Nemecku, Taliansku a Rakúsku; keďže treba väčšími podporiť výskum a vzdelávanie, aby bolo možné pochopiť, aký presný vplyv malo zahraničné zasahovanie na konkrétne udalosti, ako napríklad brexit a zvolenie prezidenta Trumpa v roku 2016;
- CE. keďže ruské štátom kontrolované televízne spoločnosti Sputnik a RT, ktoré sídlia na Západe, sú pridružené k západným médiám a úplne alebo čiastočne sú vlastnené ruskými a čínskymi právnickými a fyzickými osobami, sa aktívne zapájajú do dezinformačných činností proti liberálnym demokraciám; keďže Rusko sa uchýľuje k historickému revizionizmu, snaží sa prepísať históriu sovietskych zločinov a podporuje nostalgiu za sovietskymi časmi u obyvateľstva v strednej a východnej Európe vnímavého na takéto tendencie; keďže pre národných vysielateľov v strednej a východnej Európe je ťažké konkurovať televíznemu obsahu v ruskom jazyku, ktorý financuje ruská vláda; keďže hrozí riziko nevyváženej spolupráce medzi čínskymi a zahraničnými médiami, pretože čínske médiá sú hlasom Komunistickej strany Číny doma i v zahraničí;
- CF. keďže na celom svete bolo otvorených viac ako 500 Konfuciových centier, z toho 200 v Európe, a Konfuciove inštitúty a Konfuciove triedy používa Čína ako nástroj zasahovania v rámci EÚ; keďže akademická sloboda je v Konfuciových inštitútoch značne obmedzená; keďže univerzity a vzdelávacie programy sú terčom masívneho financovania zo zahraničia, najmä z Číny alebo Kataru, ako napríklad Univerzita Fudan v Budapešti;
- CG. keďže EÚ v súčasnosti nemá k dispozícii potrebný súbor nástrojov na riešenie problému angažovania elity a na boj proti vytváraniu kanálov vplyvu, a to ani v rámci inštitúcií EÚ; keďže kapacity situačného povedomia a nástroje kontrarozviedky sú na úrovni EÚ naďalej nedostatočné a vo veľkej miere závisia od ochoty vnútroštátnych aktérov vymieňať si informácie;

Odrádzanie, pripisovanie zodpovednosti a kolektívne protiopatrenia vrátane sankcií

- CH. keďže EÚ a jej členské štáty v súčasnosti nemajú žiadny konkrétny sankčný režim v oblasti zahraničného zasahovania a dezinformačných kampaní riadených zahraničnými štátnymi aktérmi, čo znamená, že títo aktéri môžu s istotou predpokladať, že ich destabilizačné kampane proti EÚ nebudú mať žiadne následky;
- CI. keďže zabezpečenie jasného pripísania zodpovednosti za dezinformačné a propagandistické útoky vrátane verejného pomenovania páchatel'ov, ich sponzorov a cieľov, ktoré sa snažia dosiahnuť, ako aj meranie účinkov týchto útokov na cieľovú skupinu sú prvými krokmi na účinnú obranu proti takýmto činnostiam;
- CJ. keďže EÚ by mala posilniť svoje odrádzajúce nástroje, ako aj nástroje na pripisovanie zodpovednosti za takéto útoky a kategorizáciu ich povahy na základe toho, či sú alebo nie sú v rozpore s medzinárodným právom, s cieľom vytvoriť účinný režim sankcií, aby zahraniční aktéri so zlými úmyslami museli platiť za svoje rozhodnutia a znášať následky; keďže zameranie sa na jednotlivcov nemusí byť dostačujúce; keďže na ochranu európskych demokratických procesov pred hybridnými útokmi sponzorovanými štátmi by sa mohli využívať aj iné nástroje, napríklad obchodné opatrenia; keďže odrádzajúce opatrenia sa musia uplatňovať transparentne so všetkými náležitými zárukami; keďže hybridné útoky sú nastavené tak, aby zámerné nedosiahli prahovú hodnotu článku 42 ods. 7 Zmluvy o Európskej únii (Zmluva o EÚ) a článku 5 Severoatlantickej zmluvy;

Streda 9. marca 2022

Globálna spolupráca a viacstrannosť

- CK. keďže škodlivé činnosti organizované zahraničnými štátnymi i neštátnymi subjektmi ovplyvňujú mnohé partnerské demokratické krajiny na celom svete; keďže demokratickí spojenci sú závislí od svojej schopnosti spojiť sily v kolektívnej reakcii;
- CL. keďže prístupové krajiny západného Balkánu sú obzvlášť silno zasiahnuté útokmi v podobe zahraničného zasahovania a dezinformačných kampaní z Ruska, Číny a Turecka, ako to bolo v prípade kampane ruského zasahovania počas ratifikačného procesu Dohody z Prespy v Severnom Macedónsku; keďže Čína a Rusko na západnom Balkáne ešte viac využívali pandémiu ochorenia COVID-19 na destabilizáciu týchto krajín a diskreditáciu EÚ; keďže sa očakáva, že kandidátske a potenciálne kandidátske krajiny sa zapoja do iniciatív EÚ za boj proti zahraničnému zasahovaniu;
- CM. keďže stále chýba spoločné chápanie a spoločné vymedzenie pojmov medzi rovnako zmýšľajúcimi partnermi a spojencami, pokiaľ ide o povahu predmetných hrozieb; keďže generálny tajomník OSN požaduje globálny kódex správania na podporu integrity verejných informácií; keďže Konferencia o budúcnosti Európy je dôležitou platformou pre diskusie na túto tému;
- CN. keďže existuje potreba globálnej viacstrannej spolupráce a podpory medzi rovnako zmýšľajúcimi partnermi, pokiaľ ide o riešenie zahraničného škodlivého zasahovania; keďže iné demokratické krajiny, ako napríklad Austrália alebo Taiwan, vypracovali pokročilé zručnosti a stratégie; keďže Taiwan stojí na čele boja proti manipulácii s informáciami, najmä z Číny; keďže úspech taiwanského systému je založený na spolupráci medzi všetkými zložkami vlády, ale aj s nezávislými mimovládnyimi organizáciami, ktoré sa špecializujú na overovanie faktov a mediálnu gramotnosť, a s platformami sociálnych médií, ako je Facebook, ako aj na podpore mediálnej gramotnosti všetkých generácií, vyvracaní dezinformácií a obmedzovaní šírenia manipulatívnych správ; keďže osobitný výbor INGE uskutočnil trojdňovú oficiálnu služobnú cestu na Taiwan s cieľom diskutovať o dezinformáciách a zahraničných volebných zásahoch;

Potreba koordinovanej stratégie EÚ proti zahraničnému zasahovaniu

- vyjadruje veľké obavy z rastúceho výskytu a čoraz rafinovanejšej povahy pokusov o zahraničné zasahovanie a manipuláciu s informáciami zameranými na všetky časti demokratického fungovania Európskej únie a jej členských štátov, ktorých aktérmi sú v drvivej väčšine prípadov Rusko a Čína;
- víta oznámenie predsedníčky Komisie z 27. februára 2022 o celoeurópskom zákaze ruských propagandistických kanálov, ako sú Sputnik TV, RT (predtým známe ako Russia Today) a iných ruských dezinformačných orgánov, ktorých jediným cieľom je oslabiť a rozdeliť verejnú mienku EÚ a rozhodujúcich činiteľov EÚ; v tejto súvislosti vyzýva na prijatie ďalších opatrení;
- vyzýva Komisiu, aby predložila, a spoluzákonomdarcov a členské štáty, aby podporili viacúrovňovú, koordinovanú a medziodvetvovú stratégiu, ako aj primerané finančné zdroje s cieľom poskytnúť EÚ a jej členským štátom náležité opatrenia na predvídanie a zabezpečenie odolnosti a nástroje na odrádzanie, ktoré im umožnia bojovať proti všetkým hybridným hrozbám a útokom riadeným zahraničnými štátnymi aj neštátnymi aktérmi; domnieva sa, že táto stratégia by sa mala opierať o:
 - spoločné terminológie a vymedzenia pojmov, jednotnú metodiku, hodnotenia a ex post posúdenia vplyvu doteraz prijatých právnych predpisov, spoločný spravodajský systém a porozumenie predmetným otázkam, ich monitorovanie vrátane včasného varovania a súvisiace situačné povedomie;
 - konkrétne politiky umožňujúce budovanie odolnosti medzi občanmi EÚ v súlade s demokratickými hodnotami, a to aj prostredníctvom podpory občianskej spoločnosti,
 - primerané spôsobilosti pre prípad narušenia a obranné spôsobilosti,
 - diplomacké a odrádzajúce reakcie vrátane súboru nástrojov EÚ na boj proti zahraničnému zasahovaniu a ovplyvňovaniu vrátane hybridných operácií, a to prostredníctvom primeraných opatrení, napr. pripisovania zodpovednosti a pomenovania páchatel'ov, sankcií, protiopatrení a globálnych partnerstiev na výmenu postupov a presadzovanie medzinárodných noriem zodpovedného správania štátov;
- zdôrazňuje, že všetky opatrenia na predchádzanie zahraničnému zasahovaniu, jeho odhaľovanie, pripisovanie zodpovednosti, boj proti nemu a jeho sankcionovanie musia byť navrhnuté tak, aby sa presadzovali a podporovali základné práva vrátane možnosti občanov EÚ komunikovať bezpečným, anonymným a necenzurovaným spôsobom bez neprimeraného zasahovania zo strany akýchkoľvek zahraničných subjektov;

Streda 9. marca 2022

5. domnieva sa, že táto stratégia by sa mala zakladať na celospoločenskom prístupe a prístupe naprieč celou verejnou správou, ktorý by bol založený na riziku, a mala by zahŕňať najmä tieto oblasti:

- a) budovanie odolnosti EÚ prostredníctvom situačného povedomia, mediálnej a informačnej gramotnosti, plurality médií, nezávislej žurnalistiky a vzdelávania;
- b) zahraničné zasahovanie pomocou online platforiem;
- c) kritická infraštruktúra a strategické sektory;
- d) zahraničné zasahovanie do volebných procesov,
- e) skryté financovanie politických činností zahraničnými aktérmi a darcami;
- f) kybernetická bezpečnosť a odolnosť proti kybernetickým útokom;
- g) ochrana členských štátov, inštitúcií, agentúr, delegácií a misií EÚ;
- h) zasahovanie cez globálnych aktérov prostredníctvom angažovania elity, národných diaspór, univerzít a kultúrnych podujatí;
- i) odrádzanie, pripisovanie zodpovednosti a kolektívne protiopatrenia vrátane sankcií;
- j) globálna spolupráca a viacstrannosť;

6. vyzýva najmä EÚ a jej členské štáty, aby zvýšili zdroje a prostriedky pre orgány a organizácie v celej Európe a na celom svete, ako sú think tanky a overovatelia faktov, ktorých úlohou je monitorovať závažnosť hrozieb vrátane dezinformácií a zvyšovať informovanosť o nich; zdôrazňuje kľúčovú úlohu EÚ v širšom strategickom zmysle; vyzýva na posilnenie prognostickej kapacity a interoperability EÚ a jej členských štátov s cieľom zabezpečiť spoľahlivú pripravenosť na predvídanie, prevenciu a zmierňovanie zahraničnej manipulácie s informáciami a zahraničného zasahovania, posilniť ochranu ich strategických záujmov a infraštruktúry a zapojiť sa do mnohostrannej spolupráce a koordinácie s cieľom dosiahnuť spoločné chápanie tejto problematiky na príslušných medzinárodných fórach; vyzýva Radu pre zahraničné veci, aby pravidelne diskutovala o otázkach zahraničného zasahovania;

7. je znepokojený ohromujúcou nedostatočnou informovanosťou, a to aj v radoch širšej verejnosti a vládnych predstaviteľov, o závažnosti súčasných hrozieb, ktoré predstavujú zahraničné autoritárske režimy a iné subjekty so zlými úmyslami zameriavajúce sa na všetky úrovne a sektory európskej spoločnosti, ktorých cieľom je oslabiť základné práva a legitimitu verejných orgánov a prehľbovať politickú a spoločenskú roztrieštenosť a v niektorých prípadoch dokonca spôsobiť európskym občanom život ohrozujúcu ujmu;

8. je znepokojený absenciou noriem a vhodných a dostatočných opatrení, prostredníctvom ktorých by sa pripisovala zodpovednosť a reagovalo na akty zahraničného zasahovania, v dôsledku čoho je pre aktérov so zlými úmyslami lákavý kalkul nízkych nákladov, malého rizika a veľkého zisku, keďže riziko, že za svoje činy budú niesť trest, je v súčasnosti veľmi nízke;

9. naliehavo vyzýva Komisiu, aby v príslušných prípadoch zahrnula hľadisko zahraničnej manipulácie s informáciami a zasahovania do posúdenia vplyvu ex ante vykonávaného pred predložením nových návrhov s cieľom uplatňovať hľadisko boja proti zahraničnému zasahovaniu a manipulácii s informáciami pri tvorbe politík EÚ; naliehavo vyzýva ESVČ a Komisiu, aby vykonávali pravidelné preskúmanie odolnosti a posudzovali vývoj hrozieb a ich vplyv na aktuálne právne predpisy a politiky;

10. vyzýva Komisiu, aby analyzovala nedávno vytvorené národné inštitúcie, ako je austrálsky národný koordinátor pre boj proti zahraničnému zasahovaniu, fínsky bezpečnostný výbor, ktorý pomáha vláde a ministerstvám, a švédsku Agentúru pre civilnú ochranu, novú agentúru pre psychologickú obranu a Národné čínske centrum, novú francúzsku národnú agentúru Viginum, litovské Národné centrum kybernetickej bezpečnosti a strategickú komunikáciu pod gesciou ministerstva obrany a taiwanská medziagentúrna pracovná skupina pre koordináciu v oblasti dezinformácií s cieľom preskúmať, čo si môžeme vziať z týchto najlepších postupov a nakoľko by sa podobná myšlienka mohla zrealizovať na úrovni EÚ; vyzýva Komisiu, aby podporovala výmenu informácií a najlepších postupov medzi členskými štátmi v tejto oblasti; zdôrazňuje význam proaktívneho prístupu a nástrojov vrátane strategickú komunikáciu ako základnej činnosti na vykonávanie politík EÚ a členských štátov prostredníctvom slov a činov; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila primeranú odbornú prípravu v oblasti dátovej vedy a aby v rámci Komisie vytvorila jednotný orgán na monitorovanie manipulácie s informáciami;

Streda 9. marca 2022

11. je znepokojený mnohými nedostatkami a medzerami v súčasných právnych predpisoch a politikách na úrovni EÚ a vnútroštátnej úrovni zameranými na odhaľovanie zahraničného zasahovania, jeho prevenciu a boj proti nemu,
12. konštatuje, že EÚ financuje viacero dlhodobých projektov a programov zameraných na boj proti dezinformáciám na technologickej, právnej, psychologickú a informačnej úrovni; vyzýva Komisiu, aby posúdila vplyv týchto projektov a programov a ich uplatniteľnosť;
13. vyzýva Komisiu, aby zriadila pracovnú skupinu Komisie, ktorú by viedla podpredsedníčka Komisie pre hodnoty a transparentnosť Věra Jourová a ktorá by sa venovala skúmaniu existujúcich právnych predpisov a politik s cieľom identifikovať nedostatky, ktoré by mohli zneužívať aktéri so zlými úmyslami, a naliehavo žiada Komisiu, aby tieto nedostatky odstránila; zdôrazňuje, že táto štruktúra by mala spolupracovať s inými inštitúciami EÚ a členských štátov na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni a uľahčovať výmenu najlepších postupov; vyzýva Komisiu a ESVČ, aby zväzili zriadenie nezávislého Európskeho centra pre hrozby zasahovania a integritu informácií s dostatočnými zdrojmi, ktoré by malo identifikovať, analyzovať a zdokumentovať operácie manipulácie s informáciami a hrozby zasahovania voči EÚ ako celku, zvýšiť situačné povedomie, vytvoriť špecializované znalostné centrum tým, že sa stane platformou na koordináciu s občianskou spoločnosťou, podnikateľským sektorom, EÚ a vnútroštátnymi inštitúciami, a zvýšiť informovanosť verejnosti, okrem iného prostredníctvom pravidelných správ o systémových hrozbách; zdôrazňuje, že predbežným vytvorením takéhoto nového nezávislého a dobre vybaveného Európskeho centra pre hrozby zasahovania a integritu informácií by sa objasnila a posilnila úloha divízie StratCom ESVČ a jej pracovných skupín ako strategického orgánu diplomatickej služby EÚ a predišlo by sa prekývaniu činnosti; zdôrazňuje, že mandát divízie StratCom ESVČ by sa mal zamerať na strategický rozvoj vonkajších politik v oblasti boja proti existujúcim a vznikajúcim spoločným hrozbám a na posilnenie spolupráce s medzinárodnými partnermi v tejto oblasti; poukazuje na to, že divízia StratCom ESVČ by sa o tento cieľ mala usilovať v úzkej spolupráci s novým Európskym centrom pre hrozby zasahovania a integritu informácií a novou pracovnou skupinou Komisie;
14. vyzýva inštitúcie EÚ a členské štáty, aby umožnili občianskej spoločnosti zohrávať aktívnu úlohu v boji proti tomuto zahraničnému vplyvu; vyzýva, aby sa na všetkých úrovniach a vo všetkých sektoroch európskej spoločnosti zriadili systémy na zvýšenie odolnosti organizácií a občanov proti zahraničnému zasahovaniu, aby bolo možné odhaľovať útoky včas a čo najúčinnnejšie proti nim bojovať, a to aj prostredníctvom vzdelávania a šírenia informovanosti, v súlade s rámcom základných práv EÚ a transparentným a demokratickým spôsobom; v tejto súvislosti poukazuje na najlepšie postupy a celospoločenský prístup Taiwanu; vyzýva všetkých rozhodujúcich činiteľov, aby poskytli občianskej spoločnosti vhodné nástroje a vyhradené finančné prostriedky na štúdium zahraničného vplyvu, jeho odhaľovanie a boj proti nemu;

Budovanie odolnosti EÚ prostredníctvom situačného povedomia, mediálnej gramotnosti a vzdelávania

15. zdôrazňuje, že inštitúcie EÚ a členské štáty potrebujú dobré, stabilné a prepojené systémy na odhaľovanie, analyzovanie, sledovanie a mapovanie prípadov, v ktorých sa zahraniční štátni a neštátni aktéri usilujú zasahovať do demokratických procesov, s cieľom rozvíjať situačné povedomie a jasné pochopenie tohto druhu správania, od ktorého musia EÚ a jej členské štáty odrádzať a ktoré musia riešiť; žiada pravidelný sociologický výskum a prieskum na monitorovanie odolnosti a mediálnej gramotnosti, ako aj na pochopenie verejnej podpory a vnímania najbežnejšej dezinformačnej rétoriky;
16. zdôrazňuje, že je rovnako dôležité, aby podnety z tejto analýzy nezostávali v skupinách odborníkov na zahraničné zasahovanie, ale aby o nich bola v čo najväčšej miere otvorene informovaná široká verejnosť, a to najmä ľudia pôsobiaci v citlivých funkciách, aby tak každý vedel o štruktúre hrozieb a mohol predchádzať rizikám;
17. zdôrazňuje, že je potrebné vyvinúť spoločnú metodiku na rozvíjanie situačného povedomia, včasné varovanie a posudzovanie hrozieb, systematické získavanie dôkazov a včasné odhaľovanie manipulácie informačného prostredia, ako aj vypracovať normy technického pripisovania zodpovednosti, napríklad v súvislosti s pravosťou obsahu, s cieľom zaručiť účinnú odpoveď;
18. zdôrazňuje, že je potrebné, aby EÚ v spolupráci s členskými štátmi a v mnohostrannej spolupráci na príslušných medzinárodných fórach vyvinula koncepčné vymedzenie pojmu hrozba zasahovania pre EÚ; zdôrazňuje, že toto vymedzenie pojmu musí odrážať taktiky, metódy, postupy a nástroje, ktoré sa používajú na opis štruktúry správania štátnych a neštátnych aktérov predstavujúcich hrozbu, s ktorými sa dnes stretávame; naliehavo žiada Komisiu, aby do tohto procesu zapojila Agentúru pre základné práva (FRA), aby sa zabezpečilo, že vo vymedzeniach pojmov nebudú zakotvené žiadne diskriminačné ani nespravodlivé koncepty alebo predsudky;

Streda 9. marca 2022

19. zdôrazňuje, že verejná diplomacia a strategická komunikácia sú dôležité prvky vonkajších vzťahov EÚ a ochrany demokratických hodnôt EÚ; vyzýva inštitúcie EÚ, aby ďalej rozvíjali a podporovali dôležitú prácu divízie StratCom ESVČ a jej pracovných skupín, Spravodajské a situačné centrum EÚ (EU INTCEN) a jeho stredisko pre hybridné hrozby, riaditeľstvo pre spravodajské informácie vojenského štábu Európskej únie, systém rýchleho varovania, existujúcu spoluprácu medzi ESVČ, Komisiou a Európskym parlamentom na administratívnej úrovni, sieť proti dezinformáciám vedenú Komisiou, administratívnu osobitnú skupinu Európskeho parlamentu proti dezinformáciám a prebiehajúcu spoluprácu s NATO, G7, občianskou spoločnosťou a súkromným sektorom, pokiaľ ide o spoluprácu v oblasti spravodajských informácií, analýzy, výmeny osvedčených postupov a zvyšovanie povedomia o zahraničnej manipulácii s informáciami a zasahovaní; víta osobitnú správu Európskeho dvora audítorov zo septembra 2021 s názvom Dezinformácie s vplyvom na EÚ: boj zatiaľ zvládame, ale ešte nie je vyhrané; vyzýva ESVČ a Komisiu, aby zverejnili podrobný harmonogram vykonávania odporúčaní Dvora audítorov;

20. zdôrazňuje potrebu posilniť úsilie v oblasti trvalého monitorovania v dostatočnom časovom predstihu pred voľbami, referendumami alebo inými dôležitými politickými procesmi naprieč celou Európou;

21. vyzýva členské štáty, aby v plnej miere využili tieto zdroje prostredníctvom vymieňania príslušných spravodajských informácií s EU INTCEN a posilňovania ich aktívnej účasti v systéme rýchleho varovania; domnieva sa, že spoluprácu v oblasti analýzy a spravodajských informácií v rámci EÚ a s NATO treba ešte viac posilniť a zároveň zvýšiť jej transparentnosť a demokratickú zodpovednosť, a to aj sprístupňovaním informácií Európskemu parlamentu;

22. víta návrh predsedníčky Komisie von der Leyenovej na zriadenie spoločného centra pre situačné povedomie v záujme zlepšenia strategického výhľadu a strategickú autonómiu EÚ a zároveň očakáva podrobnejšie objasnenie jeho štruktúry a poslania; zdôrazňuje, že takéto centrum by si vyžadovalo aktívnu spoluprácu s príslušnými útvarmi Komisie, ESVČ, Rady a Európskeho parlamentu a národnými parlamentmi; opakuje však, že je dôležité zabrániť duplicitu práce a prekryvaniu s existujúcimi štruktúrami EÚ;

23. pripomína potrebu udeliť ESVČ silnejší a jasne definovaný mandát a potrebné zdroje pre oddelenie pre strategickú komunikáciu, pracovné skupiny a informačnú analýzu na monitorovanie a riešenie manipulácie s informáciami a zasahovania nad rámec zahraničných zdrojov, ktoré v súčasnosti pokrývajú tri pracovné skupiny, v snahe o širšie geografické pokrytie a pri uplatnení prístupu založeného na riziku; naliehavo žiada, aby ESVČ využívala náležité spôsobilosti na riešenie manipulácie s informáciami a zasahovania, ktorého pôvodcom je Čína, a to najmä vytvorením špecializovaného tímu pre Ďaleký východ; ďalej zdôrazňuje potrebu značne posilniť odborné znalosti a jazykovú spôsobilosť, pokiaľ ide o Čínu a iné strategicky významné regióny, a to v ESVČ, v členských štátoch aj v inštitúciách EÚ vo všeobecnosti, a využívať otvorené spravodajské zdroje, ktoré sa v súčasnosti nevyužívajú dostatočne;

24. zdôrazňuje, že pre živú a slobodnú demokratickú diskusiu sú dôležití široko distribuovaní, konkurencieschopní a pluralitní médiá, nezávislí novinári, overovatelia faktov a výskumníci a silné verejnoprávne médiá; víta iniciatívy, ktorých cieľom je spájať, odborne pripravovať a inak podporovať organizácie nezávislých novinárov, overovateľov faktov a výskumníkov v celej Európe, najmä v najohrozenejších regiónoch, napríklad Európske stredisko pre monitorovanie digitálnych médií a Európsku nadáciu na podporu demokracie; vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že Európske stredisko pre monitorovanie digitálnych médií nepokrýva pobaltské štáty; víta aj iniciatívy zamerané na vytvorenie ukazovateľov dôveryhodnosti žurnalistiky a overovania faktov, ktoré sa dajú ľahko rozpoznať, ako napríklad iniciatívu Reportérov bez hraníc; vyzýva Komisiu, aby bojovala proti monopolistickému vlastníctvu masmédií;

25. oceňuje nenahraditeľný výskum a mnohé kreatívne a úspešné iniciatívy zamerané na mediálnu a digitálnu gramotnosť a zvyšovanie informovanosti, ktoré uskutočňujú jednotlivci, školy, univerzity, mediálne organizácie, verejné inštitúcie a organizácie občianskej spoločnosti;

26. vyzýva EÚ a členské štáty, aby vyčlenili verejné zdroje financovania EÚ pre nezávislých overovateľov faktov, výskumníkov, kvalitné a investigatívne médiá a novinárov a mimovládne organizácie vyšetrojúce manipuláciu s informáciami a zasahovanie, ktoré budú podporovať mediálnu a informačnú gramotnosť a iné prostriedky na posilnenie postavenia občanov a skúmať, ako zmysluplne merať účinnosť odbornej prípravy v oblasti mediálnej a informačnej gramotnosti, zvyšovania informovanosti, vyvracania faktov a strategickú komunikáciu;

27. vyzýva na posilnenie profesionálnych a pluralistických médií, aby sa zabezpečilo, že vydavatelia dostanú spravodlivú odmenu za používanie ich obsahu na internete; podčiarkuje, že niektoré krajiny sveta prijímajú kroky na zabezpečenie toho, aby mali médiá primerané finančné zdroje; opakuje svoju výzvu na vytvorenie stáleho fondu EÚ pre spravodajské

Streda 9. marca 2022

médiá a v tejto súvislosti víta iniciatívu NEWS vrátane nových možností financovania mediálneho sektora a mediálnej a informačnej gramotnosti v rámci programu Kreatívna Európa na roky 2021 – 2027; upozorňuje však, že tieto toky financovania môžu vytvárať závislosť alebo mať vplyv na nezávislosť médií; v tejto súvislosti zdôrazňuje význam transparentnosti financovania médií; domnieva sa, že na ochranu plurality médií je potrebné zverejňovať informácie o tom, kto vlastní, sponzoruje alebo kontroluje médiá, poskytuje im obsah a platí za novinársky obsah;

28. zdôrazňuje potrebu posilniť analýzy, správy o incidentoch a posúdenia verejných hrozieb na základe spravodajských informácií týkajúce sa manipulácie s informáciami a zasahovania a sprístupniť tieto informácie verejnosti; navrhuje preto vytvorenie celoeurópskej databázy incidentov zahraničného zasahovania, ktoré budú nahlasovať orgány EÚ a členské štáty; zdôrazňuje, že informácie o týchto incidentoch by sa v prípade potreby mohli vymieňať s organizáciami občianskej spoločnosti a verejnosťou vo všetkých jazykoch EÚ;

29. vyzýva všetky členské štáty, aby mediálnu a digitálnu gramotnosť, ako aj vzdelávanie o demokracii, základných právach, nedávnych dejinách, dianií vo svete, kritickom myslení a verejnej účasti zahrnuli do svojich učebných osnov od raného veku až po vzdelávanie dospelých, a to vrátane odbornej prípravy učiteľov a výskumníkov; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby posilnili podporu výučby a výskumu dejín so zameraním na vplyv zahraničného zasahovania a minulých totalitných režimov na spoločnosť vo všeobecnosti a konkrétne na rozsiahle demokratické udalosti;

30. vyzýva inštitúcie EÚ a členské štáty, aby na všetkých úrovniach správy identifikovali sektory ohrozené pokusmi o zasahovanie a poskytovali pravidelnú odbornú prípravu a výcvik pre zamestnancov pracujúcich v týchto sektoroch zamerané na to, ako odhaľovať pokusy o zasahovanie a predchádzať im, a zdôrazňuje, že tomuto úsiliu by prispel štandardizovaný formát stanovený EÚ; odporúča, aby sa komplexné moduly odbornej prípravy takisto ponúkali všetkým štátnym zamestnancom; v tejto súvislosti víta odbornú prípravu, ktorú administratíva Európskeho parlamentu ponúka poslancom a zamestnancom; odporúča, aby sa táto odborná príprava ďalej rozvíjala;

31. zdôrazňuje potrebu zvýšiť informovanosť o zahraničnom zasahovaní vo všetkých vrstvách spoločnosti; víta iniciatívu ESVC, Komisie a administratívy Európskeho parlamentu, ako je odborná príprava a podujatia zamerané na zvyšovanie informovanosti pre novinárov, učiteľov, influencerov, študentov, starších občanov a návštevníkov, a to offline aj online, v Bruseli a vo všetkých členských štátoch, a odporúča, aby sa ďalej rozvíjali;

32. vyzýva členské štáty, administratívu EÚ a organizácie občianskej spoločnosti, aby si vymieňali najlepšie postupy týkajúce sa odbornej prípravy v oblasti mediálnej a informačnej gramotnosti a zvyšovania informovanosti, ako sa to vyžaduje v smernici o audiovizuálnych mediálnych službách⁽¹³⁾; vyzýva Komisiu, aby organizovala tieto výmeny v spolupráci s expertnou skupinou pre mediálnu gramotnosť; zdôrazňuje, že členské štáty musia revidovanú smernicu rýchlo a riadne implementovať;

33. naliehavo vyzýva inštitúcie EÚ, aby vypracovali etický kódex, ktorým by sa riadili verejné orgány a politickí predstavitelia pri používaní platforiem a sietí sociálnych médií; považuje za potrebné podporovať zodpovedné používanie takýchto platforiem v boji proti manipulácii a nepodloženým tvrdeniam pochádzajúcim z verejnej sféry;

34. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby vykonávali špecializované programy zvyšovania informovanosti a mediálnej a informačnej gramotnosti, a to aj pre diaspóru a menšiny, a vyzýva Komisiu, aby zriadila systém na jednoduchú výmenu materiálov v menšinových jazykoch s cieľom znížiť náklady na preklad a osloviť čo najviac ľudí; vyzýva regióny a obce, aby prevzali vedúcu úlohu, pretože je dôležité osloviť vidiecke oblasti a všetky demografické skupiny;

35. zdôrazňuje, že základnou reakciou na pokusy o zahraničné zasahovanie je obrana cieľových skupín, na ktoré je zamerané; zdôrazňuje potrebu cielených opatrení prostredníctvom harmonizovaného právneho rámca EÚ proti šíreniu dezinformácií a nenávistných prejavov v otázkach týkajúcich sa rodovej rovnosti, LGBTIQ+ osôb, menšín a utečencov; vyzýva Komisiu, aby vypracovala a zaviedla stratégie na zabránenie financovania jednotlivcov a skupín, ktoré aktívne šíria zmanipulované informácie alebo sa podieľajú na takejto manipulácii, ktorej terčom sú často uvedené skupiny a témy, s cieľom vyvolať rozkol v spoločnosti; požaduje pozitívne komunikačné kampane o týchto otázkach a zdôrazňuje potrebu odbornej prípravy zohľadňujúcej rodové hľadisko;

⁽¹³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/13/EÚ z 10. marca 2010 o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb (Ú. v. EÚ L 95, 15.4.2010, s. 1).

Streda 9. marca 2022

36. uznáva, že rodovo podmienené dezinformačné útoky a kampane sa často používajú ako súčasť širšej politickej stratégie na oslabenie rovnocennej účasti na demokratických procesoch, najmä v prípade žien a LGBTIQ+ osôb; zdôrazňuje, že dezinformácie o LGBTIQ+ osobách živia nenávisť na internete aj v reálnom živote a ohrozujú životy; vyzýva, aby sa výskum online dezinformácií uskutočňoval s prierezovou optikou a aby sa dohliadalo na zmeny, ktorými platformy reagujú na rodovo podmienené dezinformačné online kampane; vyzýva na venovanie zvýšenej pozornosti rodovo podmieneným dezinformáciám vytvorením systémov včasného varovania, prostredníctvom ktorých by sa mohli nahlasovať a identifikovať rodovo podmienené dezinformačné kampane;

37. vyzýva Komisiu, aby predložila zastrešujúcu stratégiu pre mediálnu a informačnú gramotnosť s osobitným zameraním na boj proti manipulácii s informáciami;

38. víta zriadenie skupiny expertov na boj proti dezinformáciám a podporu digitálnej gramotnosti prostredníctvom vzdelávania a odbornej prípravy, ktorá sa okrem iných úloh zameria na kritické myslenie, odbornú prípravu učiteľov a úsilie o včasné vyvracanie a odhaľovanie mylných informácií a overovanie faktov, ako aj na zapojenie študentov; vyzýva Komisiu, aby oznámila výsledky práce tejto skupiny expertov a aby uplatnila jej závery;

39. zdôrazňuje dôležitosť strategickej komunikácie v boji proti najbežnejším antidemokratickým naratívom; vyzýva na zlepšenie strategickej komunikácie EÚ s cieľom zvýšiť jej dosah vo vzťahu k občanom, ale aj k zahraničiu; zdôrazňuje, že všetky demokratické organizácie musia brániť demokraciu, dodržiavať zásady právneho štátu a byť spoločne zodpovedné za interakciu s občanmi prostredníctvom ich uprednostňovaných jazykov a platforiem;

40. vyzýva členské štáty, aby v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19 zabezpečili účinné komunikačné kampane pre verejnosť s cieľom šíriť presné a včasné informácie, ktoré by zabránili nepodloženým tvrdeniam, najmä v súvislosti s vakcínami;

41. je vážne znepokojený šírením cudzoštátnej propagandy vychádzajúcej najmä z Moskvy a Pekingu, ako aj z Ankary, ktorá sa prekladá do miestnych jazykov, napríklad v mediálnom obsahu sponzorovanom agentúrami RT, Sputnik, Anadolu, CCTV, Global Times, Xinhua, TRT World alebo Komunistickou stranou Číny, ktorý je vydávaný za žurnalistiku a distribuovaný s novinami; tvrdí, že takéto kanály nemožno považovať za skutočné médiá, a preto by nemali požívať rovnaké práva a ochranu ako demokratické médiá; je rovnako znepokojený aj tým, ako sa tieto naratívy rozšírili do skutočných novinárskych produktov; zdôrazňuje potrebu šíriť informovanosť o dezinformačných kampaniach Ruska, ktorých cieľom je spochybníť demokratické hodnoty a rozdeliť Európu, keďže ide o hlavný zdroj dezinformácií v Európe; vyzýva Komisiu, aby iniciovala štúdiu o minimálnych normách pre médiá, na základe ktorej by bolo možné v prípade ich porušenia odobrať licencie; žiada Komisiu, aby závery tejto štúdie začlenila do pripravovaných právnych predpisov, napríklad do prípadného právneho predpisu o slobode médií; poznamenáva, že aktéri zahraničného zasahovania sa môžu klamlivo prezentovať ako novinári; domnieva sa, že v takýchto prípadoch by malo byť možné sankcionovať takúto osobu alebo organizáciu, napríklad pomenovaním a pranierovaním, zaradením na čiernu listinu pre tlačové podujatia alebo zrušením akreditácie médií;

42. je hlboko znepokojený útokmi, obťažovaním, násilím a hrozbami voči novinárom, obhajcom ľudských práv a iným osobám, ktoré odhaľujú zahraničné zasahovanie, čo môže tiež ohroziť ich nezávislosť; vyzýva Komisiu, aby urýchlene predložila konkrétne a ambiciózne návrhy týkajúce sa bezpečnosti všetkých týchto osôb vrátane nástroja proti strategickým žalobám proti verejnej účasti (SLAPP) a hospodárskej, právnej a diplomatickej podpory, ako sa uvádza v akčnom pláne pre európsku demokraciu; v tomto smere víta odporúčanie Komisie (EÚ) 2021/1534 zo 16. septembra 2021 k zaručeniu ochrany, bezpečnosti a posilneniu postavenia novinárov a iných pracovníkov médií v Európskej únii⁽¹⁴⁾; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby účinne chránili novinárov a ostatných pracovníkov médií pomocou legislatívnych i nelegislatívnych nástrojov;

43. zdôrazňuje potrebu zapojiť miestnych a regionálnych činiteľov zodpovedných za strategické rozhodnutia v oblastiach, ktoré patria do ich pôsobnosti, ako je infraštruktúra, kybernetická bezpečnosť, kultúra a vzdelávanie; zdôrazňuje, že miestni a regionálni politici a orgány môžu často identifikovať znepokojujúce trendy v ranej fáze a že na identifikáciu a vykonávanie náležitých protopatrení sú často potrebné miestne vedomosti;

⁽¹⁴⁾ Ú. v. EÚ L 331, 20.9.2021, s. 8.

Streda 9. marca 2022

44. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zriadili komunikačné kanály a vytvorili platformy, cez ktoré budú môcť spoločnosti, mimovládne organizácie a jednotlivci vrátane príslušníkov diaspór ľahko nahlásiť prípady, keď sa stali obeťami manipulácie s informáciami alebo zasahovania; vyzýva členské štáty, aby podporovali osoby, ktoré sú obeťami útokov, a osoby, ktoré o takýchto útokoch vedia alebo je na ne vyvíjaný tlak;

Zahraničné zasahovanie pomocou online platforiem

45. víta navrhované preskúmanie Kódexu postupov proti šíreniu dezinformácií a návrh aktu o digitálnych službách, aktu o digitálnych trhoch a iných opatrení spojených s akčným plánom pre európsku demokraciu ako potenciálne účinných nástrojov na riešenie zahraničného zasahovania; odporúča, aby sa pri záverečnom čítaní týchto textov zohľadnili aspekty stanovené vo zvyšku tohto oddielu;

46. zdôrazňuje, že sloboda prejavu sa nesmie mylne vykladať ako právo na vykonávanie online aktivít, ktoré sú offline nezákonné, ako je obťažovanie, podpora nenávisných prejavov, rasová diskriminácia, terorizmus, násilie, špionáž a iné hrozby; zdôrazňuje, že platformy musia nielen dodržiavať právne predpisy krajiny, v ktorej pôsobia, ale aj dodržiavať vlastné obchodné podmienky, najmä pokiaľ ide o škodlivý obsah online; vyzýva platformy, aby zintenzívnili úsilie o predchádzanie opätovnému výskytu nezákonného obsahu totožného s obsahom, ktorý bol vyhodnotený ako nezákonný a bol odstránený;

47. zdôrazňuje predovšetkým potrebu pokračovať v skúmaní nárastu dezinformácií a zahraničného zasahovania na internete a potrebu právnych predpisov platných v celej EÚ s cieľom zabezpečiť výrazne zvýšenú a zmysluplnú transparentnosť, monitorovanie a zodpovednosť, pokiaľ ide o operácie vykonávané online platformami a prístup k údajom pre oprávnených záujemcov o prístup, najmä pri riešení algoritmov a online reklamy; vyzýva spoločnosti pôsobiace v oblasti sociálnych médií, aby uchovávali reklamné knižnice;

48. žiada reguláciu a opatrenia, ktorými by sa platformám, najmä tým, ktoré predstavujú systémové riziko pre spoločnosť, uložila povinnosť podieľať sa na znižovaní manipulácie s informáciami a zasahovania, napríklad používaním označení, ktoré označujú skutočných autorov účtov, obmedzením dosahu účtov, ktoré sa pravidelne používajú na šírenie dezinformácií alebo ktoré pravidelne porušujú obchodné podmienky platformy, pozastavením a – v prípade potreby a na základe jasných právnych predpisov – odstránením neautentických účtov používaných na koordinované kampane spojené so zasahovaním alebo demonetizáciou webových stránok, ktoré šíria dezinformácie, stanovením opatrení na zmiernenie rizík zasahovania, ktoré vyplývajú z účinkov ich algoritmov, reklamných modelov, odporúčacích systémov a technológií umelej inteligencie, a označovaním dezinformačného obsahu v príspevkoch aj komentároch; pripomína, že je potrebné, aby sa tieto opatrenia vykonávali transparentným a zodpovedným spôsobom;

49. vyzýva Komisiu, aby v plnej miere zohľadnila usmernenie Rady Európy k najlepším postupom na dosiahnutie účinných právnych a procesných rámcov pre samoregulačné a koregulačné mechanizmy moderovania obsahu, prijaté v júni 2021;

50. požaduje plné a účinné vykonávanie všeobecného nariadenia o ochrane údajov⁽¹⁵⁾, ktorým sa obmedzuje množstvo údajov o používateľoch, ktoré môžu platformy uchovávať, a obdobie, počas ktorého možno tieto údaje používať, najmä v prípade platforiem a aplikácií, ktoré používajú veľmi súkromné a/alebo citlivé údaje, ako sú aplikácie na výmenu správ, zdravotné, finančné a zoznamovacie aplikácie a malé diskusné skupiny; vyzýva platformy strážcov prístupu, aby nekombinovali osobné údaje s osobnými údajmi z iných služieb, ktoré ponúka strážca prístupu, alebo s osobnými údajmi zo služieb tretích strán, aby bol nesúhlas s uchovávaním a zdieľaním údajov rovnako jednoduchý ako súhlas a aby sa používatelia mohli rozhodnúť, či sa na nich bude zameriavať iná personalizovaná reklama online; víta všetky snahy o zákaz techník mikrozacielenia politickej reklamy, okrem iného najmä tých techník, ktoré sú založené na citlivých osobných údajoch, ako je etnický pôvod, náboženské presvedčenie alebo sexuálna orientácia, a žiada Komisiu, aby zvažila rozšírenie zákazu mikrozacielenia na tematickú reklamu;

51. požaduje záväzné pravidlá na úrovni EÚ, na základe ktorých by boli platformy povinné spolupracovať s príslušnými orgánmi s cieľom pravidelne testovať svoje systémy a identifikovať, posudzovať a zmiernovať riziko manipulácie s informáciami, zasahovanie a zraniteľné miesta, ktoré prináša používanie ich služieb, vrátane toho, ako k tomuto riziku

⁽¹⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

Streda 9. marca 2022

prispieva koncepcia a správa ich služieb; požaduje záväzné pravidlá na úrovni EÚ, na základe ktorých by boli platformy povinné zriadiť systémy na monitorovanie toho, ako sa ich služby využívajú, napríklad monitorovanie najvýraznejších trendov a najpopulárnejších príspevkov v reálnom čase s prehľadom podľa jednotlivých krajín, aby mohli odhaľovať manipuláciu s informáciami a zasahovanie a oznámiť podozrenia zo zasahovania zodpovedným orgánom a aby zvýšili náklady pre aktérov, ktorí umožňujú privierať oči nad akýmkoľvek konaním tohto druhu umožneným ich systémami;

52. vyzýva online platformy, aby vyčlenili primerané zdroje na predchádzanie škodlivému zahraničnému zasahovaniu, ako aj na zabezpečenie lepších pracovných podmienok, psychologickú starostlivosť a spravodlivých platieb pre moderátorov obsahu; vyzýva veľké platformy sociálnych médií, aby poskytovali podrobné správy podľa jednotlivých krajín o zdrojoch určených na overovanie faktov v rámci krajiny, výskumné činnosti, moderovanie obsahu vrátane ľudských kapacít a kapacít umelej inteligencie v jednotlivých jazykoch a spoluprácu s miestnou občianskou spoločnosťou; zdôrazňuje, že je potrebné, aby tieto platformy zintenzívnili svoje úsilie o riešenie dezinformácií na menších a komerčne menej ziskových trhoch v EÚ;

53. vyzýva platformy sociálnych médií, aby pri navrhovaní svojich služieb, nástrojov a monitorovacích mechanizmov, ako aj pri opatreniach na zaistenie väčšej transparentnosti a bezpečnejšieho online prostredia plne rešpektovali rovnosť všetkých občanov EÚ bez ohľadu na použitý jazyk; zdôrazňuje, že sa to týka nielen všetkých úradných národných a regionálnych jazykov, ale aj jazykov rozsiahlych diaspór v rámci EÚ; zdôrazňuje, že tieto služby by mali byť prístupné aj pre osoby so sluchovým postihnutím;

54. vyzýva na jasné a čitateľné označovanie deepfake obsahu jednak pre používateľov platformy, jednak v metadátoch obsahu, aby ho výskumníci a overovatelia faktov mohli lepšie vysledovať; v tejto súvislosti víta iniciatívy zamerané na zlepšenie autenticity a vysledovateľnosti obsahu, ako je rozvoj vodoznakov a noriem pravosti a zavedenie globálnych noriem;

55. požaduje reguláciu služieb ponúkajúcich nástroje a služby na manipuláciu so sociálnymi médiami, ako je zvyšovanie dosahu účtov alebo obsahu pomocou umelého zapojenia alebo neautentických profilov; zdôrazňuje, že toto nariadenie musí byť založené na dôkladnom posúdení súčasných postupov a súvisiacich rizík a malo by zabrániť tomu, aby tieto služby využívali zlomyseľní aktéri na politické zasahovanie;

56. zdôrazňuje potrebu transparentnosti, pokiaľ ide o skutočnú fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá sa skrýva za online obsahom a účtami, v prípade inzerentov; vyzýva platformy, aby zaviedli mechanizmy na odhaľovanie a hlavne pozastavovanie nedôveryhodných účtov spájaných s koordinovanými operáciami ovplyvňovania; zdôrazňuje, že tieto postupy by nemali narušovať možnosť anonymity online, čo má zásadný význam pre ochranu novinárov, aktivistov, marginalizovaných komunít a osôb v zraniteľnej situácii (napr. oznamovateľov, disidentov a politických oponentov autokratických režimov), a mali by ponechávať priestor pre satirické a humoristické účty;

57. zdôrazňuje, že väčšia zodpovednosť za odstraňovanie obsahu nesmie viesť k svojvoľnému odstraňovaniu zákonného obsahu; vyzýva na opatrnosť, pokiaľ ide o úplné pozastavovanie účtov skutočných jednotlivcov alebo masové používanie automatických filtrov; so znepokojením berie na vedomie svojvoľné rozhodnutia platformami o potlačení účtov zvolených úradníkov; zdôrazňuje, že tieto účty by sa mali rušiť len na základe jasných právnych predpisov založených na demokratických hodnotách, ktoré sa premietajú do obchodnej politiky a presadzujú na základe nezávislého demokratického dohľadu, a že musí existovať úplne transparentný proces zahŕňajúci právo na odvolanie;

58. požaduje záväzné pravidlá, v rámci ktorých by sa od platforiem vyžadovalo, aby zriadili ľahko dostupné a účinné komunikačné kanály pre ľudí alebo organizácie, ktoré chcú nahlásiť nezákonný obsah, porušenie podmienok používania, dezinformácie alebo zahraničné zasahovanie či manipuláciu, pričom by sa v náležitých prípadoch malo obvineným osobám umožniť reagovať pred uplatnením akýchkoľvek restriktívnych krokov, a aby zaviedli nestranné, transparentné, rýchle a prístupné nahlasovacie a odvolacie postupy pre obeť obsahu zverejneného online, nahlasovateľov obsahu, ako aj jednotlivcov alebo organizácie dotknuté rozhodnutím o označení účtu, obmedzení jeho viditeľnosti, zabránení prístupu k nemu alebo jeho pozastavení, alebo o obmedzení prístupu k príjmom z reklamy; odporúča, aby platformy sociálnych médií určili osobitné kontaktné miesto pre každý členský štát a vytvorili pracovné skupiny pre každé dôležité voľby v každom členskom štáte;

Streda 9. marca 2022

59. požaduje legislatívne pravidlá, ktorými sa zabezpečí transparentnosť voči používateľom a širokej verejnosti, napríklad tým, že sa platformám uloží povinnosť, aby zriadili verejné archívy online reklám, ktoré budú obsahovať aj informácie o cieľovej skupine a platcovi reklamy, a moderovaného a vymazaného obsahu, stanovili samoregulačné opatrenia a umožnili príslušným vnútroštátnym orgánom, prevereným výskumníkom spolupracujúcim s akademickými inštitúciami, médiám, organizáciám občianskej spoločnosti a medzinárodným organizáciám zastupujúcim verejné záujmy komplexný a zmysluplný prístup k informáciám o štruktúre, používaní a vplyve algoritmov; domnieva sa, že metriky týchto knižníc by sa mali harmonizovať, aby sa umožnila analýza medzi platformami a znížila administratívna záťaž pre platformy;

60. žiada, aby sa skoncovalo s obchodnými modelmi, ktoré sa spoliehajú na to, že udržiavajú ľudí na platformách poskytovaním pútavého obsahu; vyzýva zákonodarných činiteľov a platformy, aby prostredníctvom využívania ľudských moderátorov a audítora tretej strany zabezpečili, aby algoritmy nepodporovali nezákonný, extrémistický, diskriminačný alebo radikalizačný obsah, ale skôr ponúkali používateľom pluralitu pohľadov a uprednostňovali a podporovali fakty a vedecky podložený obsah, najmä pokiaľ ide o dôležité sociálne otázky, ako je verejné zdravie a zmena klímy; domnieva sa, že systémy hodnotenia založené na zapojení a návykovosti predstavujú pre našu spoločnosť systémovú hrozbu; vyzýva Komisiu, aby sa zaoberala aktuálnou problematikou cenových stimulov, keď majú vysoko ciele reklam s kontroverzným obsahom často oveľa nižšie ceny za rovnaký počet zobrazení ako menej ciele reklamy so sociálne integrujúcim obsahom;

61. požaduje zmenu algoritmov s cieľom prestať propagovať obsah pochádzajúci z nedôveryhodných účtov a kanálov, ktoré umelo podporujú šírenie škodlivej zahraničnej manipulácie s informáciami; žiada takú úpravu algoritmov, aby nepresadzovali kontroverzný obsah vyvolávajúci hnev; zdôrazňuje, že je potrebné, aby EÚ zaviedla opatrenia, na základe ktorých by od spoločností pôsobiacich v oblasti sociálnych médií zákonne vyžadovala, aby v čo najväčšej možnej miere predchádzali rozširovaniu odhalených dezinformácií, a že platformy musia niesť dôsledky, ak nespĺnia požiadavku odstrániť dezinformácie;

62. zdôrazňuje potrebu zlepšiť testovaciu fázu a systematicky vyhodnocovať dôsledky algoritmov vrátane toho, ako formujú verejný diskurz, ovplyvňujú politické výsledky a uprednostňujú konkrétny obsah; zdôrazňuje, že pri takomto vyhodnocovaní by sa malo skúmať aj to, či sú platformy schopné dodržať záruky prisľúbené v ich príslušných obchodných podmienkach a či majú zavedené dostatočné ochranné prvky nato, aby predišli rozsiahlemu koordinovanému neautentickému správaniu s cieľom manipulovať s obsahom zobrazovaným na ich platformách;

63. je znepokojený tým, že na približne 1 400 dezinformačných webových sídiel zameraných na občanov EÚ každoročne prúdia príjmy z reklamy v priemernej výške 65 miliónov EUR⁽¹⁶⁾; zdôrazňuje, že online reklamy, niekedy dokonca reklamy verejných inštitúcií, končia bez súhlasu alebo vedomia dotknutých inzerentov na škodlivých webových sídlach s nenávisťnými prejavmi a dezinformáciami, a tým ich aj financujú; konštatuje, že päť spoločností vrátane Google Ads platí 97 % týchto príjmov z reklamy a zodpovedá za výber webových sídiel pre uverejňovateľov uvedených v ich inventári, takže majú moc rozhodovať o tom, ktorý obsah sa speňaží a ktorý nie; považuje za neprijateľné, že algoritmy, ktoré rozdeľujú finančné prostriedky na reklamu, sú pre verejnosť úplne netransparentné; vyzýva Komisiu, aby využila nástroje politiky hospodárskej súťaže a protimonopolného práva na zabezpečenie funkčného trhu a rozbitie tohto monopolu; vyzýva tieto subjekty, aby zabránili tomu, aby sa webové sídla s dezinformáciami financovali z ich reklamných služieb; vyslovuje uznanie organizáciám, ktoré sa venujú zvyšovaniu informovanosti o tomto znepokojujúcom probléme; zdôrazňuje, že inzerenti by mali mať právo vedieť a rozhodnúť sa, kde sa umiestnia ich reklamy a ktorý sprostredkovateľ spracúva ich údaje; vyzýva na zavedenie sprostredkovateľského procesu, ktorý inzerentom umožní získať peniaze späť v prípade, keď sú reklamy umiestnené na webových sídlach, ktoré propagujú dezinformácie;

64. zdôrazňuje, že aktualizovaný Kódex postupov proti šíreniu dezinformácií, akt o digitálnych službách, akt o digitálnych trhoch a iné opatrenia spojené s akčným plánom pre európsku demokraciu si budú po prijatí vyžadovať účinné mechanizmy preskúmania a posúdenia a sankčné mechanizmy s cieľom pravidelne hodnotiť ich vykonávanie na vnútroštátnej úrovni a úrovni EÚ, bezodkladne identifikovať a naprávať medzery a trestať nesprávne uplatňovanie záväzkov aj ich neuplatňovanie; v tejto súvislosti žiada, aby v každom členskom štáte pôsobili silní a vynaliezaví koordinátori digitálnych služieb, a požaduje aj dostatočné zdroje na vykonávanie úloh, ktorými bola Komisia poverená v rámci aktu o digitálnych službách; okrem toho zdôrazňuje, že je dôležité, aby online platformy podliehali nezávislým auditom s certifikáciou zo strany Komisie; konštatuje, že v záujme nezávislosti audítori nemôžu byť financovaní jednotlivými platformami;

⁽¹⁶⁾ https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/232164/revised_Agenda%20item%207_Clare%20Melford_GDI_Deck_EU-Ad-funded_Di-sinfo.pdf.

Streda 9. marca 2022

65. v tejto súvislosti žiada, aby sa prostredníctvom spoločnej regulácie definovali kľúčové ukazovatele výkonnosti, a to s cieľom zabezpečiť overiteľnosť opatrení prijatých platformami, ako aj ich účinnosť; zdôrazňuje, že tieto kľúčové ukazovatele výkonnosti by mali zahŕňať metriky špecifické pre jednotlivé krajiny, ako je publikum, na ktoré sa dezinformácie zameriavajú, zapojenie (miera prekliknutí a pod.), financovanie overovania faktov a výskumných činností v rámci krajiny a prevalencia a sila vzťahov s občianskou spoločnosťou v rámci krajiny;

66. je hlboko znepokojený nedostatočnou transparentnosťou revízie Kódexu postupov proti šíreniu dezinformácií, keďže diskusia zostala vo veľkej miere vyhradená pre súkromný sektor a Komisiu; vyjadruje poľutovanie nad tým, že s Európskym parlamentom, najmä s osobitným výborom INGE, ani s niektorými ďalšími zainteresovanými stranami neprebiehali počas prípravy revízie kódexu postupov riadne konzultácie;

67. vyjadruje poľutovanie nad pretrvávajúcou samoregulačnou povahou kódexu postupov, keďže samoregulácia nie je dostatočná, pokiaľ ide o ochranu verejnosti pred pokusmi o zasahovanie a manipuláciu; je znepokojený tým, že aktualizovaný Kódex postupov proti šíreniu dezinformácií nemusí byť schopný poskytnúť odpoveď na výzvy, ktoré pred nami stoja; je znepokojený tým, že usmernenie k posilneniu kódexu postupov sa výrazne opiera o Komisiou predložený návrh aktu o digitálnych službách; žiada, aby sa urýchlene prijali opatrenia na zabezpečenie toho, aby kódex postupov zahŕňal záväzné záväzky pre platformy, s cieľom zabezpečiť pripravenosť EÚ pred nasledujúcimi miestnymi, regionálnymi, celoštátnymi a európskymi voľbami;

68. vyzýva EÚ, aby chránila a podnecovala dialóg v rámci technologickej komunity a výmenu informácií o správaní a stratégiách sociálnych platforiem; domnieva sa, že len otvorená technologická komunita môže posilniť verejnú mienku pred útokmi, manipuláciou a zasahovaním; žiada, aby sa preskúmala možnosť zriadiť na riešenie problematiky dezinformácií verejno-súkromné stredisko pre výmenu a analýzu informácií (ISAC), v ktorom by jeho členovia sledovali, označovali a vymieňali si informácie o hrozbách dezinformačného obsahu a ich šíriteľoch podľa klasifikácie hrozieb; domnieva sa, že by to mohlo slúžiť ako podklad pre systém rýchleho varovania EÚ a mechanizmus G7 a že by to bolo prínosom aj pre menšie subjekty s menším objemom zdrojov; vyzýva tiež na zavedenie odvetvového štandardu v oblasti dezinformácií pre reklamné služby a online monetizačné služby s cieľom demonetizovať škodlivý obsah, ktorý by mali používať aj online platobné systémy a platformy elektronického obchodu a ktorý by mal podliehať auditu zo strany nezáúčastneného subjektu;

69. zdôrazňuje, že je potrebné, aby kódex mohol fungovať ako účinný nástroj až do nadobudnutia účinnosti aktu o digitálnych službách; domnieva sa, že by kódex mal vopred zaviesť niektoré povinnosti vyplývajúce z aktu o digitálnych službách a zaviazat signatárov k implementácii viacerých ustanovení aktu o digitálnych službách týkajúcich sa prístupu výskumných pracovníkov a regulačných orgánov k údajom a transparentnosti reklamy vrátane transparentnosti algoritmických a odporúčacích systémov; naliehavo vyzýva signatárov, aby zabezpečili audit dodržiavania týchto povinností nezávislým audítorom, a žiada, aby sa tieto audítorské správy zverejňovali;

70. vyjadruje poľutovanie nad nedostatočnou transparentnosťou procesu monitorovania dodržiavania kódexu, ako aj nad načasovaním revízie kódexu, ktorá bude dokončená pred skončením činnosti osobitného výboru INGE; konštatuje, že prinajmenšom programy zasadnutí, záverečné poznámky a prezenčné listiny by mali byť verejne dostupné; vyzýva signatárov, aby v Európskom parlamente vypovedali o svojich záväzkoch týkajúcich sa kódexu a o tom, ako tieto záväzky plnia a budú plniť;

71. domnieva sa, že nezávislé regulačné orgány pre médiá, ako je Skupina európskych regulačných orgánov pre audiovizuálne mediálne služby, by mohli zohrávať kľúčovú úlohu pri monitorovaní a presadzovaní kódexu;

72. víta návrh na zriadenie pracovnej skupiny uvedený v usmerneniach Komisie k posilneniu kódexu; trvá na tom, aby Komisia vyzvala zástupcov Európskeho parlamentu, vnútroštátnych regulačných orgánov a ďalších zainteresovaných strán vrátane občianskej spoločnosti a výskumnej obce, aby sa stali súčasťou tejto pracovnej skupiny;

Kritická infraštruktúra a strategické sektory

73. domnieva sa, že kritická infraštruktúra je vzhľadom na svoje prepojenie a cezhraničnú povahu čoraz zraniteľnejšia voči vonkajšiemu zasahovaniu, a je presvedčený, že súčasný rámec by sa mal preskúmať; víta preto návrh Komisie na novú smernicu na zlepšenie odolnosti kritických subjektov poskytujúcich základné služby v Európskej únii;

74. odporúča, aby si členské štáty zachovali výsadu identifikovať kritické subjekty, ale je potrebná koordinácia na úrovni EÚ s cieľom:

a) posilniť prepojenie a komunikačné kanály, ktoré využívajú viacerí aktéri, a to aj pre celkovú bezpečnosť misií a operácií EÚ;

Streda 9. marca 2022

- b) podporiť príslušné orgány v členských štátoch prostredníctvom skupiny pre odolnosť kritických subjektov a zabezpečiť rôznorodú účasť zainteresovaných strán, najmä účinné zapojenie malých a stredných podnikov (MSP), organizácií občianskej spoločnosti a odborových zväzov;
- c) podporovať výmenu najlepších postupov nielen medzi členskými štátmi, ale aj na regionálnej a miestnej úrovni, a to aj so západným Balkánom, a medzi vlastníkami a prevádzkovateľmi kritickej infraštruktúry, a to aj prostredníctvom medziagentúrnej komunikácie, s cieľom identifikovať znepokojivý vývoj v počiatočnom štádiu a vypracovať primerané protiopatrenia,
- d) vykonávať spoločnú stratégiu reakcie na kybernetické útoky na kritickú infraštruktúru;

75. zastáva názor, že zoznam kritickej infraštruktúry by sa mohol rozšíriť tak, aby zahŕňal digitálnu volebnú infraštruktúru a vzdelávacie systémy vzhľadom na ich kľúčový význam pre zaručenie dlhodobého fungovania a stability EÚ a jej členských štátov, a že by sa mala zachovať flexibilita pri rozhodovaní o dopĺňaní nových strategických sektorov, ktoré sa majú chrániť;

76. požaduje zastrešujúci prístup na úrovni EÚ, pokiaľ ide o riešenie otázok hybridných hrozieb ohrozujúcich volebné procesy a zlepšovanie koordinácie a spolupráce medzi členskými štátmi; vyzýva Komisiu, aby kriticky posúdila závislosť od platforiem a dátovej infraštruktúry v kontexte volieb; domnieva sa, že chýba demokratický dohľad nad súkromným sektorom; požaduje demokratickejší dohľad nad platformami vrátane primeraného prístupu príslušných orgánov k údajom a algoritmom;

77. odporúča, aby povinnosti vyplývajúce z navrhovanej smernice vrátane posúdenia hrozieb, rizík a zraniteľných miest na úrovni EÚ a podľa jednotlivých krajín odrážali najnovší vývoj a aby ich vykonávalo Spoločné výskumné centrum v spojení s centrom INTCEN ESVC; zdôrazňuje potrebu dostatočných zdrojov pre tieto inštitúcie, aby mohli poskytovať najmodernejšiu analýzu so silným demokratickým dohľadom, ktorý by nemal brániť predchádzajúcemu hodnoteniu agentúrou FRA s cieľom zabezpečiť dodržiavanie základných práv;

78. domnieva sa, že EÚ a jej členské štáty musia poskytnúť alternatívy financovania západobalkánskym kandidátskym krajinám a ďalším potenciálnym kandidátskym krajinám, v ktorých tretie krajiny využívajú PZI ako geopolitický nástroj na zvýšenie svojho vplyvu na tieto krajiny, s cieľom zabrániť tomu, že veľké časti kritickej infraštruktúry EÚ a kandidátskych krajín sa stanú majetkom krajín a spoločností mimo EÚ, ako v prípade prístavu Pireus v Grécku a aktuálne v prípade čínskych investícií do podzemných káblov v Baltskom a Stredozemnom mori a v Severnom ľadovom oceáne; víta preto nariadenie o preverovaní PZI ako dôležitý nástroj na koordináciu opatrení členských štátov týkajúcich sa zahraničných investícií a požaduje silnejší regulačný rámec a jeho silnejšie presadzovanie, aby sa zabezpečilo zablokovanie PZI so škodlivým vplyvom na bezpečnosť EÚ, vymedzených v nariadení, a aby sa zabezpečilo, že na inštitúcie EÚ sa preniesie viac kompetencií v oblasti preverovania PZI; vyzýva na zrušenie princípu najnižšej ceny pri rozhodovaní o vládnych investíciách; vyzýva všetky členské štáty EÚ, ktoré nemajú mechanizmy na preverovanie investícií, aby takéto opatrenia zaviedli; domnieva sa, že v záujme mapovania a posudzovania tokov PZI by sa mal rámec EÚ takisto lepšie prepojiť s nezávislými analýzami vnútroštátnych a únijných inštitútov alebo iných relevantných zainteresovaných strán, napríklad think-tankov; domnieva sa, že môže byť vhodné zahrnúť do rámca aj ďalšie strategické odvetvia, napríklad 5G a iné informačné a komunikačné technológie (IKT), aby sa znížila závislosť EÚ a jej členských štátov od vysokorizikových dodávateľov; zdôrazňuje, že tento prístup by sa mal rovnako uplatňovať na kandidátske a potenciálne kandidátske krajiny;

79. domnieva sa, že EÚ navyše čelí ďalším výzvam v dôsledku nedostatočných investícií v minulosti, ktoré prispeli k jej závislosti od zahraničných dodávateľov technológií; odporúča zabezpečiť výrobu a dodávateľské reťazce kritickej infraštruktúry a kritického materiálu v rámci EÚ; domnieva sa, že nedávny krok EÚ k otvorenej strategickej autonómii a digitálnej vrchovanosti je preto veľmi dôležitý a správny spôsob, ako postupovať; zdôrazňuje, že sa očakáva, že EÚ zavedie nové nástroje na posilnenie svojej geopolitickej pozície vrátane nástroja proti nátlakovým opatreniam; domnieva sa, že akt o európskych čipoch oznámený Komisiou, ktorého cieľom je zabezpečiť, aby sa súčasť, ktoré sú kľúčové na výrobu čipov, vyrábali v EÚ, je dôležitým krokom v obmedzení závislosti od tretích krajín, ako je Čína a USA; domnieva sa, že investície do výroby čipov sa musia vynakladať koordinovane v celom bloku a na základe analýzy na strane dopytu, aby sa predišlo pretekom v získavaní vnútroštátnych verejných dotácií a fragmentácii jednotného trhu; vyzýva preto Komisiu na zriadenie osobitného európskeho fondu pre polovodiče, ktorý by mohol podporiť vytváranie potrebnej kvalifikovanej pracovnej sily a kompenzovať vyššie náklady na zriadenie výrobných a projektových zariadení v EÚ; považuje Taiwan za dôležitého partnera pri zvyšovaní výroby polovodičov v EÚ;

Streda 9. marca 2022

80. požaduje ďalší rozvoj európskych sietí dátovej infraštruktúry a poskytovateľov služieb s európskymi bezpečnostnými normami, napríklad projektu GAIA-X, ktorý je dôležitým krokom k dosiahnutiu životaschopných alternatív k existujúcim poskytovateľom služieb a k otvorenému, transparentnému a bezpečnému digitálnemu hospodárstvu; zdôrazňuje, že je potrebné posilniť MSP a zabrániť kartelom na trhu v oblasti cloud computingu; pripomína, že dátové centrá sú kritickou infraštruktúrou; je znepokojený vplyvom tretích krajín a ich spoločností na rozvoj projektu GAIA-X;

81. zdôrazňuje, že integrita, dostupnosť a dôvernosť verejných elektronických komunikačných sietí, ako sú internetové chrbticové siete a podmorské komunikačné káble, majú zásadne dôležitý bezpečnostný význam; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabránili sabotáži a špionáži v týchto komunikačných sieťach a aby podporovali používanie interoperabilných noriem bezpečného smerovania s cieľom zabezpečiť integritu a odolnosť elektronických komunikačných sietí a služieb, a to aj prostredníctvom nedávnej stratégie Global Gateway;

82. vyzýva Komisiu, aby navrhla opatrenia na vybudovanie bezpečných, udržateľných a spravodlivých dodávok surovín používaných na výrobu kritických komponentov a technológií vrátane batérií a zariadení, 5G a následných technológií a chemických a farmaceutických výrobkov, pričom zdôrazňuje význam svetového obchodu, medzinárodnej spolupráce pri plnom rešpektovaní práv pracovníkov a prírodného prostredia a presadzovaní medzinárodných sociálnych noriem a noriem udržateľnosti, pokiaľ ide o využívanie zdrojov; pripomína potrebu poskytnúť potrebné finančné prostriedky na výskum a vývoj s cieľom nájsť vhodnú náhradu v prípade narušenia dodávateľského reťazca;

Zahraničné zasahovanie do volebných procesov

83. žiada, aby sa ochrana celého volebného procesu stala jednou z hlavných záležitostí únijnej a národnej bezpečnosti, keďže slobodné a spravodlivé voľby sú jadrom demokratického procesu; vyzýva Komisiu, aby vypracovala lepší rámec reakcie na boj proti zahraničnému zasahovaniu do volebných procesov, ktorý by okrem iných opatrení mal pozostávať z priamych komunikačných kanálov s občanmi;

84. zdôrazňuje potrebu posilniť odolnosť spoločnosti proti dezinformáciám počas volebných procesov, a to aj v súkromnom a akademickom sektore, a prijať celostný prístup, v rámci ktorého by sa toto zasahovanie malo neustále riešiť a ktorý by siahal od školských vzdelávacích programov až po technickú integritu a spoľahlivosť hlasovania, a prostredníctvom štrukturálnych opatrení na riešenie jeho hybridnej povahy; vyzýva najmä na vypracovanie plánu na prípravu volieb do Európskeho parlamentu v roku 2024, ktorý bude zahŕňať stratégiu, odbornú prípravu a zvyšovanie informovanosti európskych politických strán a ich zamestnancov, ako aj posilnené bezpečnostné opatrenia na zabránenie zahraničnému zasahovaniu;

85. domnieva sa, že nepodložené tvrdenia a dezinformácie prostredníctvom sociálnych médií sa stávajú čoraz väčším problémom pre integritu volieb; domnieva sa, že v záujme ochrany integrity volieb by platformy sociálnych médií mali zabezpečiť vykonávanie a riadne fungovanie politik na ochranu integrity volieb; je znepokojený nedávnymi zisteniami, že niektorí aktéri so zlými úmyslami využívajú súkromné firmy na zasahovanie do volieb, vytváranie falošných naratívov a šírenie virálnych konšpirácií, najmä v sociálnych médiách; vyzýva na dôkladné preskúmanie spôsobov boja proti fenoménu tzv. nájomných dezinformácií, ktorý je čoraz sofistikovanejší a bežnejší v každej časti sveta;

86. zdôrazňuje mimoriadny význam volebných pozorovateľských misií pri poskytovaní relevantných informácií a vydávaní konkrétnych odporúčaní s cieľom zvýšiť odolnosť volebného systému a pomôcť v boji proti zahraničnému zasahovaniu do volebných procesov; vyzýva na zlepšenie a posilnenie volebných procesov, keďže volebné pozorovateľské misie sú kľúčový nástroj boja proti čoraz častejšiemu využívaniu nespravodlivých a zmanipulovaných volebných procesov neliberálnymi režimami, ktoré sa snažia vzbudzovať zdanie demokracie; v tejto súvislosti zdôrazňuje potrebu prehodnotiť a aktualizovať nástroje a metódy medzinárodného volebného pozorovania, aby bolo možné čeliť novým trendom a hrozbám vrátane boja proti falošným volebným pozorovateľom, výmenu najlepšie osvedčených postupov s podobne zmýšľajúcimi partnermi a užšiu spoluprácu s príslušnými medzinárodnými organizáciami ako Organizácia pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE) a Rada Európy a so všetkými relevantnými aktérmi v rámci Deklarácie zásad medzinárodných volebných pozorovateľských misií a Kódexu správania medzinárodných volebných pozorovateľov; zdôrazňuje, že účasť poslancov EP na nepovolených volebných pozorovateľských misiách oslabuje dôveryhodnosť a povest Európskeho parlamentu; víta a odporúča úplné presadzovanie postupu skupiny na podporu demokracie a koordináciu volieb v prípadoch „individuálneho neoficiálneho pozorovania volieb poslancami Európskeho parlamentu“ (prijatého 13. decembra 2018), ktorý umožňuje vylúčenie poslancov EP z oficiálnych volebných pozorovateľských delegácií Európskeho parlamentu počas trvania mandátu;

Streda 9. marca 2022

Skryté financovanie politických činností zahraničnými darcami

87. zdôrazňuje, že hoci stále treba lepšie pochopiť účinky skrytého financovania politických aktivít, napríklad na protidemokratické tendencie v Európe, zahraničné financovanie politických aktivít prostredníctvom tajných operácií predstavuje vážne narušenie integrity demokratického fungovania EÚ a jej členských štátov, a to najmä počas volebného obdobia, a preto porušuje zásadu slobodných a spravodlivých volieb; zdôrazňuje, že vo všetkých členských štátoch by preto malo byť nezákonné zapájať sa do akýchkoľvek tajných činností financovaných zahraničnými aktérmi, ktorých cieľom je ovplyvniť proces európskej alebo vnútroštátnej politiky; v tejto súvislosti poznamenáva, že krajiny ako Austrália prijali zákony, ktorými zakázali zahraničné zasahovanie do politiky;

88. odsudzuje skutočnosť, že extrémistické, populistické, protieurópske a niektoré ďalšie strany a jednotlivci majú prepojenie na pokusy zasahovať do demokratických procesov Únie a sú do nich výslovne zapojení, a je znepokojený tým, že tieto strany sa využívajú ako hlas aktérov zahraničného zasahovania na legitimizáciu ich autoritárskych vlád; vyzýva na úplné objasnenie politických a hospodárskych vzťahov medzi krajne pravicovými stranami a jednotlivcami s Ruskom; považuje tieto vzťahy za veľmi nevhodné a odsudzuje komplicitu, ktorá môže v snahe dosiahnuť politické ciele vystaviť EÚ a jej členské štáty útokom cudzích mocností;

89. vyzýva členské štáty, aby pri harmonizácii vnútroštátnych právnych úprav zaviedli zákaz darov zo zahraničia a odstránili najmä tieto medzery:

- a) nepeňažné príspevky zahraničných aktérov politickým stranám, nadáciám, osobám, ktoré vykonávajú verejnú funkciu alebo voleným úradníkom, vrátane finančných pôžičiek od akýchkoľvek právnických alebo fyzických osôb so sídlom mimo EÚ a Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP) (okrem európskych voličov), anonymné dary presahujúce určitú hranicu a chýbajúce limity výdavkov na politické kampane, ktoré umožňujú vplyv prostredníctvom veľkých darov; politickí predstavitelia, aktéri alebo strany, ktorým zahraničný aktér ponúkol peňažný alebo nepeňažný príspevok a/alebo ktorí takýto príspevok prijali, musia mať povinnosť oznámiť to príslušným orgánom a táto informácia sa postúpi na úroveň EÚ, aby sa umožnilo celounijné monitorovanie;
- b) fiktívni darcovia s občianstvom daného členského štátu⁽¹⁷⁾: od fyzických a právnických osôb sa musí vyžadovať transparentnosť formou vyhlásenia darcu, ktorým sa potvrdzuje štatút darcu, a priznaním väčšej právomoci volebným komisiám; dary z EÚ, ktoré presahujú určitú minimálnu hranicu, by sa mali zaregistrovať v úradnom a verejnom registri a mali by byť prepojené s fyzickou osobou, pričom by sa mal stanoviť strop pre dary od súkromných a právnických osôb (a dotácie) politickým stranám;
- c) schránkové firmy a domáce pobočky zahraničných materských spoločností⁽¹⁸⁾: schránkové spoločnosti by mali byť zakázané a mali by sa zaviesť prísnejšie požiadavky na uvádzanie pôvodu financovania z materských spoločností; financovanie a dary politickým stranám presahujúce určitú hraničnú hodnotu musia byť zaregistrované vo verejnom a centrálnom registri s oficiálnym menom a adresou, ktoré možno spojiť s existujúcou osobou, pričom členské štáty by mali tieto informácie zhromažďovať; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, aby orgány v členských štátoch mali právo prešetriť pôvod financovania s cieľom overiť informácie od domácich dcérskych spoločností a riešiť nedostatok údajov vo vnútroštátnych registroch, najmä v situáciách, keď sa využíva sieť schránkových spoločností;
- d) neziskové organizácie a tretie strany⁽¹⁹⁾ koordinované zahraničnými aktérmi a vytvorené s cieľom ovplyvňovať volebné procesy: mali by sa zväziť jednotnejšie pravidlá a transparentnosť v celej EÚ pre organizácie zamerané na financovanie politických aktivít, ktoré sa usilujú priamo ovplyvniť volebné procesy, ako sú volebné a referendové kampane; takéto pravidlá by nemali brániť neziskovým organizáciám a tretím stranám v získavaní finančných prostriedkov na tematické kampane; pravidlá zabezpečujúce transparentnosť financovania alebo darov sa musia uplatňovať aj na politické nadácie;

⁽¹⁷⁾ Osoba, ktorá politickej strane alebo kandidátovi daruje vo svojom mene peniaze, ktoré pochádzajú od inej osoby.

⁽¹⁸⁾ Táto právna medzera sa vzťahuje na dve rôzne reality: schránkové firmy, ktoré nevykonávajú skutočnú obchodnú činnosť a sú len nástrojmi na zastretie finančných zdrojov, a domáce pobočky zahraničných materských spoločností, ktoré sa využívajú na umožnenie toku financií do politiky.

⁽¹⁹⁾ Neziskové organizácie a tretie strany nemusia uverejňovať totožnosť svojich darcov, ale smú financovať politické strany a kandidátov vo viacerých členských štátoch.

Streda 9. marca 2022

- e) online politická reklama nepodlieha pravidlám pre reklamu v televízii, rozhlase a tlači a zvyčajne nie je regulovaná na úrovni EÚ; preto je potrebné zakázať reklamu nakupovanú aktérmi pochádzajúcimi z krajín mimo EÚ a EHP a zaručiť úplnú transparentnosť, pokiaľ ide o nákup online politickej reklamy aktérmi z EÚ; zdôrazňuje, že je potrebné zaručiť oveľa väčšiu transparentnosť a demokratickú zodpovednosť za používanie algoritmov; víta skutočnosť, že Komisia ohlásila nový legislatívny návrh o transparentnosti sponzorovaného politického obsahu, ako sa navrhovalo v akčnom pláne pre európsku demokraciu, ktorého cieľom by malo byť predísť mozaike 27 rôznych vnútroštátnych právnych predpisov o online politickej reklame, zaručiť možnosť strán EÚ na online kampaň pred voľbami do Európskeho parlamentu a zároveň obmedziť riziko zahraničného zasahovania a preskúmať, ktoré z pravidiel, ktoré dobrovoľne prijali politické strany v jednotlivých členských štátoch a hlavné platformy sociálnych médií, sa môžu stať pravidlami pre všetkých v EÚ; vyzýva členské štáty, aby aktualizovali svoje vnútroštátne pravidlá politickej reklamy, ktoré nedržia krok s neustálym vývojom smerom k digitálnym médiám ako hlavnému spôsobu politickej komunikácie; vyzýva Komisiu, aby navrhla, ako demokraticky definovať tematickú politickú reklamu, aby sa skoncovalo so situáciou, keď o tom, či je reklama tematická, rozhodujú súkromné ziskové platformy;
- f) malo by sa zaviesť monitorovanie volebných výdavkov prostredníctvom nezávislých audítorov a informácie o výdavkoch a daroch by sa mali včas sprístupniť nezávislým audítorom, čím by sa zmiernili riziká, ako sú konflikty záujmov a lobizmus v súvislosti s politickými financiami; pri zavádzaní proaktívneho zverejňovania informácií by inštitúcie zodpovedné za finančné predpisy mali mať jasný mandát a schopnosť, zdroje a zákonnú právomoc viesť vyšetrovania a postúpiť prípady na trestné stíhanie;

90. vyzýva preto Komisiu, aby vykonala analýzu skrytého financovania v EÚ, predložila konkrétne návrhy zamerané na odstránenie všetkých medzier umožňujúcich skryté financovanie politických strán a nadácií alebo osôb, ktoré vykonávajú volenú funkciu, zo zdrojov z tretích krajín a navrhla spoločné normy EÚ, ktoré by sa uplatňovali na vnútroštátne volebné zákony vo všetkých členských štátoch; domnieva sa, že členské štáty by mali zaviesť jasné požiadavky na transparentnosť financovania politických strán a zákaz darov z krajín mimo EÚ a Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP), ktoré sú určené politickým stranám a jednotlivým politickým aktérom, s výnimkou darov voličov žijúcich mimo EÚ a EHP, a stanoviť jasnú stratégiu týkajúcu sa systému sankcií; naliehavo žiada Komisiu a členské štáty, aby zriadili orgán EÚ pre finančné kontroly s cieľom bojovať proti nezákonným finančným praktikám a zasahovaniu zo strany Ruska a iných autoritárskych režimov; zdôrazňuje potrebu zakázať dary alebo financovanie, ktoré využívajú nové technológie, ktoré je veľmi ťažké vysledovať; žiada členské štáty a Komisiu, aby prideliли viac zdrojov a silnejšie mandáty agentúram pre dohľad s cieľom dosiahnuť lepšiu kvalitu údajov;

91. zaväzuje sa zaistiť, aby všetky neziskové organizácie, think tanky, inštitúty a mimovládne organizácie, ktoré v rámci parlamentnej práce prispievajú k tvorbe politiky EÚ alebo majú akúkoľvek poradnú úlohu v procese tvorby právnych predpisov, boli plne transparentné, nezávislé a bez konfliktu záujmov, pokiaľ ide o ich financovanie a vlastníctvo;

92. víta prebiehajúcu revíziu nariadenia (EÚ, Euratom) č. 1141/2014 o štatúte a financovaní európskych politických strán a európskych politických nadácií; podporuje všetko úsilie o dosiahnutie vyššej úrovne transparentnosti vo financovaní aktivít európskych politických strán a nadácií, najmä pred voľbami do Európskeho parlamentu v roku 2024, vrátane zákazu všetkých darov pochádzajúcich z krajín mimo EÚ a z anonymných zdrojov, s výnimkou diaspóry z členského štátu EÚ, a darov pochádzajúcich z krajín mimo EÚ, ktoré nemožno zdokumentovať zmluvou, dohodou o poskytovaní služieb ani poplatkami spojenými s príslušnosťou k európskej politickej strane, a to pri súčasnom umožnení platenia členských poplatkov vnútroštátnych členských strán z krajín mimo EÚ a EHP európskym politickým stranám; vyzýva európske a vnútroštátne politické strany, aby sa zaviazali bojovať proti zahraničnému zasahovaniu a šíreniu dezinformácií tým, že sa stanú signatármi charty obsahujúcej konkrétne záväzky v tejto oblasti;

93. zdôrazňuje, že vykonávanie mnohých odporúčaní skupiny GRECO a Benátskej komisie Rady Európy by posilnilo imunitu politického systému členských štátov a Únie ako celku pred zahraničným finančným vplyvom;

Kybernetická bezpečnosť a odolnosť proti kybernetickým útokom

94. naliehavo vyzýva inštitúcie EÚ, aby bezodkladne navýšili investície do strategických kybernetických kapacít a spôsobilostí EÚ v oblasti zisťovania, odhaľovania a riešenia zahraničného zasahovania, ako je umelá inteligencia, zabezpečená komunikácia a dátová a cloudová infraštruktúra s cieľom zlepšiť kybernetickú bezpečnosť EÚ a zároveň dodržiavať základné práva; vyzýva Komisiu, aby takisto viac investovala do zvyšovania digitálnych vedomostí a odborných znalostí EÚ s cieľom lepšie porozumieť digitálnym systémom používaným v EÚ; vyzýva Komisiu, aby vyčlenila dodatočné

Streda 9. marca 2022

ľudské, materiálne a finančné zdroje na spôsobilosti v oblasti analýzy kybernetických hrozieb, konkrétne INTCEN ESVČ, a na kybernetickú bezpečnosť inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ, konkrétne agentúru ENISA a tím reakcie na núdzové počítačové situácie v inštitúciách, orgánoch a agentúrach EÚ (CERT-EU), a členských štátov; vyjadruje poľutovanie nad nedostatočnou spoluprácou a harmonizáciou v otázkach kybernetickej bezpečnosti medzi členskými štátmi;

95. víta návrh Komisie na novú stratégiu kybernetickej bezpečnosti a na novú smernicu o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti v Únii, ktorou sa zruší smernica (EÚ) 2016/1148⁽²⁰⁾ (NIS2); odporúča, aby sa v rámci konečného výsledku prebiehajúcej práce na návrhu riešili chyby smernice NIS z roku 2018, a to najmä posilnením bezpečnostných požiadaviek, rozšírením rozsahu jej pôsobnosti, vytvorením rámca pre európsku spoluprácu a výmenu informácií, posilnením spôsobilostí členských štátov v oblasti kybernetickej bezpečnosti, rozvojom spolupráce medzi verejným a súkromným sektorom, zavedením prísnejších požiadaviek na presadzovanie a tým, že sa kybernetická bezpečnosť stane zodpovednosťou najvyššej úrovne pri riadení európskych entít, ktoré sú pre našu spoločnosť životne dôležité; zdôrazňuje význam dosiahnutia vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti vo všetkých členských štátoch, aby sa obmedzili slabé miesta v spoločnej kybernetickej bezpečnosti EÚ; zdôrazňuje kľúčovú potrebu zabezpečiť odolnosť informačných systémov a v tejto súvislosti víta sieť styčných organizácií pre kybernetické krízy (CyCLONE); vyzýva na ďalšiu podporu opatrení OBSE na budovanie dôvery, pokiaľ ide o kybernetický priestor;

96. víta návrh Komisie uvedený v NIS2, aby sa vykonávali koordinované posúdenia bezpečnostných rizík kritických dodávateľských reťazcov v podobnom duchu ako v prípade súboru nástrojov EÚ pre 5G, a to s cieľom lepšie zohľadňovať riziká spojené napríklad s používaním softvéru a hardvéru vyrobeného spoločnosťami kontrolovanými zahraničnými štátmi; vyzýva Komisiu, aby vypracovala globálne normy a pravidlá hospodárskej súťaže v oblasti 6G, v súlade s demokratickými hodnotami; vyzýva Komisiu, aby podporovala komunikačnú výmenu medzi inštitúciami EÚ a vnútroštátnymi orgánmi o výzvach, najlepších postupoch a riešeniach súvisiacich s opatreniami zo súboru nástrojov; domnieva sa, že EÚ by mala investovať viac do svojich kapacít v oblasti technológií 5G a technológií nasledujúcich po 5G s cieľom znížiť závislosť od zahraničných dodávateľov;

97. zdôrazňuje, že počítačová kriminalita nemá hranice, a naliehavo vyzýva EÚ, aby zintenzívnila svoje medzinárodné úsilie o jej účinné riešenie; poukazuje na to, že EÚ by mala prevziať vedúcu úlohu pri vypracúvaní medzinárodnej zmluvy o kybernetickej bezpečnosti, ktorá by stanovila medzinárodné normy v oblasti kybernetickej bezpečnosti s cieľom bojovať proti počítačovej kriminalite;

98. trvá na tom, že je potrebné, aby EÚ, NATO a podobne zmysľajúci medzinárodní partneri zintenzívnili svoju kybernetickú pomoc Ukrajine; víta počiatočné nasadenie expertov tímu rýchlej kybernetickej reakcie financovaného PESCO a vyzýva na plné využívanie režimu kybernetických sankcií EÚ voči jednotlivcom, subjektom a orgánom zodpovedným za rôzne kybernetické útoky zamerané proti Ukrajine alebo zapojeným do nich;

99. víta ohlásenie vypracovania aktu o kybernetickej odolnosti, ktorý by dopĺňal európsku politiku v oblasti kybernetickej obrany, keďže kybernetika a obrana spolu úzko súvisia; žiada viac investícií do spôsobilostí a koordinácie európskej kybernetickej obrany; odporúča, aby sa budovanie kybernetických spôsobilostí našich partnerov podporovalo prostredníctvom výcvikových misií EÚ alebo civilných kybernetických misií; zdôrazňuje potrebu harmonizovať a štandardizovať odbornú prípravu v oblasti kybernetiky a vyzýva na štrukturálne financovanie EÚ v tejto oblasti;

100. odsudzuje masívne a nezákonné používanie sledovacieho softvéru Pegasus od spoločnosti NSO Group štátnymi subjektmi, ako sú Maroko, Saudská Arábia, Maďarsko, Poľsko, Bahrajn, Spojené arabské emiráty a Azerbajdžan, proti novinárom, obhajcom ľudských práv a politikom; pripomína, že Pegasus je len jedným z mnohých príkladov programov, ktoré štátne subjekty zneužívajú na účely nezákonného hromadného sledovania nevinných občanov; odsudzuje aj iné štátne špionážne operácie zamerané proti európskym politikom; naliehavo vyzýva Komisiu, aby vypracovala zoznam softvérov na nezákonné sledovanie a aby tento zoznam neustále aktualizovala; vyzýva EÚ a členské štáty, aby využili tento zoznam s cieľom zabezpečiť úplnú náležitú starostlivosť v oblasti ľudských práv a riadne preverovanie vývozu európskych sledovacích technológií a technickej pomoci a dovozu do členských štátov s jasným rizikom pre právny štát; okrem toho vyzýva na vytvorenie laboratória občanov EÚ podobného laboratóriu so sídlom v Kanade, ktoré by zahŕňalo novinárov, odborníkov na ľudské práva a odborníkov na reverzné inžinierstvo v oblasti malvérov, ktorí by pracovali na odhaľovaní nezákonného používania softvéru na účely nezákonného sledovania;

⁽²⁰⁾ Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti v Únii a o zrušení smernice (EÚ) 2016/1148 (COM(2020)0823).

Streda 9. marca 2022

101. žiada EÚ, aby prijala pevný regulačný rámec v tejto oblasti, a to tak v rámci EÚ, ako aj na medzinárodnej úrovni; v tejto súvislosti víta rozhodnutie Úradu pre priemysel a bezpečnosť ministerstva obchodu USA, ktorým sa technológie spoločnosti NSO Group zaraďujú na čierny zoznam, čím sa jej znemožňuje získavať americké technológie;

102. vyjadruje znepokojenie nad tým, že EÚ v oblasti súdництва a presadzovania práva spolupracuje s tretími krajinami, ktoré mali kontakty s NSO Group a používajú špiónážny softvér Pegasus na špehovanie občanov EÚ; požaduje dodatočné záruky a posilnenú demokratickú kontrolu takejto spolupráce;

103. vyzýva Komisiu, aby preverila investície EÚ do technológií NSO Group a prijala ciele opatrenia proti cudzím štátom, ktoré používajú softvér na špehovanie občanov EÚ alebo osôb využívajúcich štatút utečenca v krajinách EÚ;

104. obáva sa, že autoritárske režimy môžu nezákonne sledovať a obťažovať novinárov a demokratických aktivistov, ktorí sa im snažili uniknúť, dokonca aj na pôde EÚ, a domnieva sa, že to predstavuje závažné porušenie základných hodnôt Únie a základných ľudských práv, ako sa stanovuje v charte, Európskom dohovore o ľudských právach (EDLP) a Medzinárodnom pakte o občianskych a politických právach; s poľutovaním poznamenáva, že obetiam tohto špiónážneho softvéru sa neposkytuje dostatočná právna pomoc;

105. poukazuje na naliehavú potrebu posilniť legislatívny rámec tak, aby osoby, ktoré šíria, používajú a zneužívajú tento softvér na nezákonné a nepovolené použitia, niesli zodpovednosť; odkazuje najmä na sankcie uložené 21. júna 2021 Alexandrovi Šatrovovi, výkonnému riaditeľovi bieloruskej spoločnosti vyrábajúcej softvér na rozpoznávanie tváre používaný autoritárskymi režimami, napríklad s cieľom identifikovať protestujúcich politických oponentov; vyzýva Komisiu, aby zabránila akémukoľvek využívaniu alebo financovaniu technológií nezákonného sledovania v EÚ; vyzýva EÚ a členské štáty, aby komunikovali s vládami tretích krajín s cieľom skončiť s represívnymi praktikami a represívnymi právnymi predpismi v oblasti kybernetickej bezpečnosti a boja proti terorizmu, a to v rámci posilnenej demokratickej kontroly; žiada, aby príslušné orgány EÚ vyšetrili nezákonné používanie špiónážneho softvéru v EÚ a jeho vývoz z EÚ a aby vyvodili dôsledky voči členským štátom a pridruženým krajinám, a to aj krajinám zúčastňujúcim sa na programoch EÚ, ktoré špiónážny softvér zakúpili a používali a z ktorých bol vyvezený na účel nezákonného použitia proti novinárom, obhajcom ľudských práv, právnikom a politikom;

106. požaduje ambicióznú revíziu smernice o súkromí a elektronických komunikáciách ⁽²¹⁾ s cieľom posilniť dôvernosť komunikácie a osobných údajov pri používaní elektronických zariadení bez zníženia úrovne ochrany, ktorú zabezpečuje smernica, a bez toho, aby sa to dotklo zodpovednosti členských štátov chrániť národnú bezpečnosť; zdôrazňuje, že orgány verejnej moci by mali mať povinnosť zverejňovať zraniteľné miesta, ktoré odhalia v zariadeniach IT; vyzýva EÚ a členské štáty, aby ďalej koordinovali svoje opatrenia založené na smernici o útokoch na informačné systémy ⁽²²⁾ s cieľom zaistiť, aby sa nezákonný prístup k informačným systémom a nezákonné odpočúvanie vymedzili ako trestné činy a stanovili sa za ne primerané sankcie; pripomína, že ku každému porušeniu dôvernosti v záujme národnej bezpečnosti musí v demokratickej spoločnosti dôjsť zákonne a na výslovne uvedené a legitímne účely, a to na základe striktnej nevyhnutnosti a proporcionality, ako vyžaduje ESLP a Súdny dvor Európskej únie;

Ochrana členských štátov, inštitúcií, agentúr, delegácií a misií EÚ

107. zdôrazňuje, že inštitúcie, orgány, agentúry, delegácie, misie, operačné siete, budovy a zamestnanci inštitúcií EÚ predstavujú cieľ pre všetky druhy hybridných hrozieb a útokov zo strany zahraničných štátnych aktérov, a preto by sa mali náležite chrániť, pričom je nutné venovať osobitnú pozornosť majetku, priestorom a zahraničným aktivitám ESVC a bezpečnosti pracovníkov EÚ delegovaných do nedemokratických krajín s represívnymi režimami; vyzýva na štruktúrovanú reakciu misií SBOP na tieto hrozby, ako aj na poskytnutie konkrétnejšej podpory týmto misiám prostredníctvom strategickej komunikácie; berie na vedomie neustály nárast štátom sponzorovaných útokov na inštitúcie, orgány a agentúry EÚ vrátane EMA a na inštitúcie a verejné orgány členských štátov;

⁽²¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES z 12. júla 2002 týkajúca sa spracovávania osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií (Ú. v. ES L 201, 31.7.2002, s. 37).

⁽²²⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/40/EÚ z 12. augusta 2013 o útokoch na informačné systémy, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2005/222/SVV (Ú. v. EÚ L 218, 14.8.2013, s. 8).

Streda 9. marca 2022

108. požaduje dôkladné a pravidelné preskúmanie všetkých služieb, sietí, vybavenia a hardvéru inštitúcií, orgánov, agentúr, delegácií, misií a operácií EÚ s cieľom posilniť ich odolnosť voči kybernetickobezpečnostným hrozbám a vylúčiť potenciálne nebezpečné programy a zariadenia, ako sú programy a zariadenia, ktoré vyvinul Kaspersky Lab; naliehavo vyzýva inštitúcie EÚ a členské štáty, aby zabezpečili náležité usmernenia a nástroje pre zamestnancov; zdôrazňuje potrebu zvyšovať informovanosť o využívaní bezpečných služieb a sietí v rámci inštitúcií a administratívy, a to aj počas misií; poukazuje na výhody sieťových operačných systémov založených na otvorenom zdrojovom kóde, ktoré vo veľkej miere používajú spojenecké vojenské a vládne agentúry, z hľadiska dôveryhodnosti a bezpečnosti;

109. zdôrazňuje význam efektívnej, včasnej a úzkej koordinácie medzi rozličnými inštitúciami, orgánmi a agentúrami EÚ špecializujúcimi sa na kybernetickú bezpečnosť, ako je CERT-EU, súbežne s plným rozvojom jeho prevádzkovej spôsobilosti, ako aj ENISA a plánovaná spoločná kybernetická jednotka, ktorá bude zabezpečovať koordinovanú reakciu na rozsiahle kybernetickobezpečnostné hrozby v EÚ; víta prebiehajúcu štruktúrovanú spoluprácu medzi CERT-EU a ENISA; víta aj zriadenie pracovnej skupiny EÚ pre kybernetické spravodajstvo v rámci EU INTCEN s cieľom pokročiť v strategickej spolupráci v oblasti spravodajských informácií; oceňuje nedávne iniciatívy prijaté generálnymi tajomníkmi inštitúcií EÚ zamerané na rozvoj spoločných pravidiel v oblasti informácií a kybernetickej bezpečnosti;

110. s potešením očakáva dva návrhy Komisie na nariadenia, ktorými sa zriadi normatívny rámec pre informačnú a kybernetickú bezpečnosť vo všetkých inštitúciách, orgánoch a agentúrach EÚ, a domnieva sa, že tieto nariadenia by mali zahŕňať budovanie kapacít a odolnosti; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vyčlenili dodatočné finančné prostriedky a zdroje na kybernetickú bezpečnosť inštitúcií EÚ, aby mohli čeliť výzvam neustále sa vyvíjajúcej panorámy hrozieb;

111. s potešením očakáva osobitnú správu Európskeho dvora audítorov z auditu kybernetickej bezpečnosti, ktorá má byť vydaná začiatkom roka 2022;

112. vyzýva na dôkladné vyšetrovanie nahlásených prípadov infiltrácie zo zahraničia medzi zamestnancami inštitúcií EÚ; vyzýva na preskúmanie a prípadnú revíziu postupov v oblasti ľudských zdrojov vrátane preverovania pred prijatím do zamestnania s cieľom odstrániť medzery umožňujúce infiltráciu zo zahraničia; vyzýva riadiace orgány Európskeho parlamentu, aby zlepšili postupy bezpečnostnej previerky zamestnancov a sprísnil pravidlá a kontroly prístupu do jeho priestorov s cieľom zabrániť jednotlivcom s úzkym prepojením na zahraničné záujmy v prístupe na dôverné schôdze a k dôverným informáciám; vyzýva belgické orgány, aby prehodnotili a aktualizovali vnútroštátny rámec boja proti špionáži, ktorý by umožnil účinné odhaľovanie, stíhanie a sankcionovanie páchatelov; vyzýva ostatné členské štáty, aby prijali podobné opatrenia na ochranu inštitúcií a agentúr EÚ na svojom území;

113. vyzýva inštitúcie EÚ, aby zvyšovali informovanosť svojich zamestnancov náležitou odbornou prípravou a usmerneniami s cieľom predchádzať kybernetickým a iným bezpečnostným rizikám, zmierňovať ich a riešiť ich; žiada povinnú a pravidelnú odbornú prípravu pre všetkých zamestnancov (vrátane štábníkov) a poslancov Európskeho parlamentu zameranú na bezpečnosť a IKT; požaduje pravidelné a ciele mapovanie a posudzovanie rizík zahraničného vplyvu v rámci inštitúcií;

114. zdôrazňuje potrebu náležitých postupov krízového riadenia pre prípady manipulácie s informáciami vrátane systémov varovania medzi úrovňami a sektormi verejnej správy, aby sa zabezpečilo vzájomné poskytovanie informácií a predchádzalo sa šíreniu manipulácie s informáciami; víta v tejto súvislosti systém rýchleho varovania (SRV) a postup rýchleho varovania vytvorené pred voľbami do Európskeho parlamentu v roku 2019 a postupy, ktoré zaviedla administratíva Komisie a Európskeho parlamentu, ktorých cieľom je varovať pred možnými prípadmi ovplyvňujúcimi inštitúcie alebo demokratické postupy EÚ; žiada administratívu EÚ, aby posilnila monitorovanie, okrem iného prostredníctvom zriadenia centrálného úložiska a nástroja na sledovanie incidentov, a aby vytvorila spoločný súbor nástrojov, ktorý sa má aktívovať v prípade varovania v rámci SRV;

115. žiada povinné pravidlá transparentnosti pri cestách, ktoré zahraničné krajiny a subjekty ponúkajú úradníkom inštitúcií EÚ vrátane poslancov Európskeho parlamentu, AAP a poradcov skupín, ako aj vnútroštátnym úradníkom, ktoré by okrem iného zahŕňali meno osôb poverených výkonom platieb, náklady na cesty a deklarované motívy; pripomína, že takéto organizované cesty nemožno považovať za oficiálne delegácie Európskeho parlamentu, a pri nedodržaní tejto podmienky žiada prísne sankcie; zdôrazňuje, že neformálne skupiny pre priateľstvo môžu podkopávať prácu oficiálnych orgánov Európskeho parlamentu, ako aj jeho dobré meno a súdržnosť jeho činnosti; naliehavo vyzýva riadiace orgány Európskeho parlamentu, aby zvýšili transparentnosť a zodpovednosť týchto skupín, presadzovali súčasné pravidlá a prijali potrebné opatrenia, ak sú tieto skupiny pre priateľstvo zneužívané tretími krajinami; žiada kvestorov, aby vypracovali a viedli prístupný a aktualizovaný register skupín pre priateľstvo a príslušných vyhlásení;

Streda 9. marca 2022

Zasahovanie cez globálnych aktérov prostredníctvom angažovania elity, národných diaspór, univerzít a kultúrnych podujatí

116. odsudzuje všetky druhy angažovania elity a metódu koopcie verejných činiteľov na najvyššej úrovni a bývalých politikov EÚ, ktorých využívajú zahraničné spoločnosti s prepojeniami na vlády, ktoré sa aktívne zapájajú do operácií zasahovania proti EÚ, a s poľutovaním konštatuje, že chýbajú nástroje a presadzovanie potrebné na predchádzanie týmto postupom; domnieva sa, že zverejňovanie dôverných informácií získaných pri výkone verejných mandátov alebo funkcií verejných činiteľov na úkor strategických záujmov EÚ a jej členských štátov by malo mať právne následky a podnietiť prísne sankcie vrátane okamžitého prepustenia a/alebo vylúčenia z budúcich výberových konaní inštitúcií; domnieva sa, že daňové a majetkové priznanie týchto osôb by malo byť verejne dostupné;

117. vyzýva Komisiu, aby v záujme skončovania s praktikou „otáčavých dverí“ podporovala a koordinovala opatrenia proti angažovaniu elity, napríklad tým, že bude bez výnimky presadzovať obdobie, počas ktorého sa komisári EÚ a ďalší vysokopostavení štátni zamestnanci EÚ musia vyhýbať akýmkoľvek konfliktom záujmov, a doplní ho o povinnosť podávať po skončení tohto obdobia správy, a štruktúrované pravidlá na boj proti angažovaniu elity na úrovni EÚ; vyzýva Komisiu, aby zhodnotila, či súčasné požiadavky týkajúce sa obdobia, počas ktorého sa osoba musí vyhýbať akýmkoľvek konfliktom záujmov, ešte stále spĺňajú svoj účel; zdôrazňuje, že bývalí európski politici a štátni zamestnanci by mali osobitnému orgánu dohľadu nahlasovať prípady, keď sa na nich obrátil zahraničný štát, a mali by dostať ochranu pre oznamovateľov; vyzýva všetky členské štáty, aby uplatňovali a zharmonizovali obdobia, počas ktorých sa ich vedúci politickí činitelia musia vyhýbať akýmkoľvek konfliktom záujmov, a aby zabezpečili zavedenie opatrení a systémov, ktoré od verejných činiteľov vyžadujú, aby deklarovali svoje vonkajšie činnosti, zamestnanie, investície, majetok a značné dary alebo výhody, z ktorých môže vyplynúť konflikt záujmov;

118. je znepokojený integrovanými lobistickými stratégiami, ktoré sú spojením priemyselných záujmov a zahraničných politických cieľov, najmä ak uprednostňujú záujmy autoritárskeho štátu; vyzýva preto inštitúcie EÚ, aby vykonali reformu registra transparentnosti, a to aj zavedením prísnejších pravidiel transparentnosti, mapovaním zahraničného financovania lobizmu súvisiaceho s EÚ a zabezpečením záznamu, ktorý umožňuje identifikáciu finančných prostriedkov od zahraničných vlád; vyzýva na účinnú spoluprácu v tejto záležitosti medzi všetkými inštitúciami EÚ; domnieva sa, že osvedčeným postupom hodným nasledovania je austrálsky systém transparentnosti zahraničných vplyvov;

119. vyzýva členské štáty, aby zvážili zriadenie systému registrácie zahraničných vplyvov a vytvorenie registra deklarovaných aktivít uskutočňovaných v prospech alebo v mene zahraničného štátu, ktorý by spravovala vláda, na základe osvedčenej praxe iných rovnako zmýšľajúcich demokracií;

120. je znepokojený skutočnosťou, že zahraničné autoritárske štáty sa pokúšajú kontrolovať diaspóry žijúce na území EÚ; poukazuje na kľúčovú úlohu, ktorú zohráva čínsky Zjednotený front, ktorý je oddelením podávajúcim správy priamo Ústrednému výboru Komunistickej strany Číny a je poverený koordináciou čínskej stratégie vonkajšieho zasahovania prostredníctvom prísnej kontroly čínskych jednotlivcov a čínskych spoločností v zahraničí; poukazuje na skúsenosti Austrálie a Nového Zélandu so Zjednoteným frontom;

121. ostro odsudzuje úsilie Kremľa o využívanie menších v členských štátoch EÚ vykonávaním tzv. krajanských politik, najmä v pobaltských štátoch a v krajinách východného susedstva, ako súčasť geopolitickej stratégie Putinovho režimu, ktorej cieľom je rozdeľovať spoločnosti v EÚ, súbežne s realizáciou koncepcie „ruského sveta“ zameranej na ospravedlňovanie expanzívnych opatrení režimu; konštatuje, že mnohé ruské „súkromné nadácie“, „súkromné podniky“, „mediálne organizácie“ a „mimovládne organizácie“ sú buď vo vlastníctve štátu, alebo majú skryté väzby na ruský štát; zdôrazňuje, že pri dialógu s ruskou občianskou spoločnosťou je nanajvýš dôležité rozlišovať medzi organizáciami, ktoré sa vyhýbajú vplyvu ruskej vlády, a tými, ktoré sú napojené na Kremľ; pripomína, že tiež existujú dôkazy o ruskom zasahovaní a manipulácii v mnohých západných liberálnych demokraciách, ako aj o praktickej podpore extrémistických síl a radikálne zmýšľajúcich subjektov s cieľom podporiť destabilizáciu Únie; konštatuje, že Kremľ vo veľkej miere využíva kultúru vrátane populárnej hudby, audiovizuálneho obsahu a literatúry ako súčasť svojho dezinformačného ekosystému; vyjadruje poľutovanie nad pokusmi Ruska úplne neuznať históriu sovietskych zločinov a namiesto toho zaviesť nový ruský naratív;

122. je znepokojený pokusmi tureckej vlády ovplyvňovať ľudí s tureckými koreňmi s cieľom využiť diaspóru ako sprostredkovateľa pre pozície Ankary a rozdeliť európske spoločnosti, najmä prostredníctvom Predsedníctva pre Turkov v zahraničí a príbuzné komunity (YTB); odsudzuje otvorené snahy Turecka využiť svoju diaspóru v Európe na zmenu priebehu volieb;

Streda 9. marca 2022

123. odsudzuje snahy Ruska využiť etnické napätie na západnom Balkáne na rozduchovanie konfliktov a rozdeľovanie komunit, čo by mohlo viesť k destabilizácii celého regiónu; je znepokojený pokusmi pravoslávnej cirkvi v krajinách ako Srbsko, Čierna Hora a Bosna a Hercegovina, najmä v jej entite Republika srbská, propagovať Rusko ako ochrancu tradičných rodinných hodnôt a upevňovať vzťahy medzi štátom a cirkvou; je znepokojený tým, že Maďarsko a Srbsko pomáhajú Číne a Rusku v ich geopolitických cieľoch; odporúča nadviazať dialóg s občianskou spoločnosťou západného Balkánu a súkromným sektorom s cieľom koordinovať úsilie v oblasti boja proti dezinformáciám v regióne s dôrazom na výskum a analýzu a zapojenie regionálnych odborných znalostí; vyzýva Komisiu, aby vybudovala infraštruktúru na vytváranie reakcií založených na dôkazoch na krátkodobé aj dlhodobé dezinformačné hrozby na západnom Balkáne; vyzýva ESVČ, aby pri rozširovaní monitorovania StratCom s cieľom zamerať sa na cezhraničné dezinformačné hrozby pochádzajúce z krajín západného Balkánu a ich susedov presadzovala proaktívnejší postoj a zamerala sa skôr na budovanie dôveryhodnosti EÚ v regióne než na jej obranu;

124. zdôrazňuje, že je potrebné, aby EÚ a jej členské štáty posilnili podporu krajín východného partnerstva, najmä prostredníctvom spolupráce pri budovaní odolnosti štátu a spoločnosti voči dezinformáciám a ruskej štátnej propagande, s cieľom čeliť strategickému oslabovaniu a fragmentácii ich spoločností a inštitúcií;

125. je znepokojený extrateritoriálnym uplatňovaním donucovacích opatrení vyplývajúcich z nového hongkonského zákona o národnej bezpečnosti a čínskeho zákona o boji proti zahraničným sankciám v kombinácii s dohodami o vydávaní, ktoré má Čína s inými krajinami, čo Číne umožňuje vykonávať rozsiahle odstrašujúce opatrenia proti kritikom z radov nečínskych štátnych príslušníkov, napríklad nedávno proti dvom dánskym poslancom, a čínskymi protisankciami proti piatim poslancom EP, Podvýboru EP pre ľudské práva, trom poslancom z členských štátov EÚ, Politickému a bezpečnostnému výboru Rady EÚ, dvom európskym vedcom a dvom európskym think tankom v Nemecku a Dánsku; vyzýva všetky členské štáty, aby sa bránili vydávaniu a odmietli ho a aby v prípade potreby poskytli dotknutým osobám primeranú ochranu s cieľom zabrániť možnému porušovaniu ľudských práv;

126. je znepokojený počtom európskych univerzít, škôl a kultúrnych centier, ktoré nadviazali partnerstvá s čínskymi subjektmi vrátane Konfuciových inštitútov, ktoré umožňujú krádež vedeckých poznatkov a vykonávajú prísnu kontrolu nad všetkými témami súvisiacimi s Čínou v oblasti výskumu a výučby, čo predstavuje porušenie ústavnej ochrany akademickej slobody a autonómnosti, a nad rozhodnutiami o kultúrnych činnostiach súvisiacich s Čínou; obáva sa, že takéto kroky by mohli viesť k strate poznatkov o otázkach súvisiacich s Čínou, čím by EÚ prišla o potrebné kompetencie; je znepokojený napríklad tým, že informačná kancelária Štátnej rady čínskej vlády v roku 2014 sponzorovala čínsku knižnicu v College of Europe ⁽²³⁾; je hlboko znepokojený čínskym nátlakom a snahou o cenzúru napríklad v prípade múzea v Nantes v súvislosti s výstavou o Džingischánovi, ktorá bola pôvodne plánovaná na rok 2020 ⁽²⁴⁾; vyzýva Komisiu, aby uľahčila výmenu osvedčených postupov medzi členskými štátmi s cieľom riešiť zahraničné zasahovanie do sektora kultúry a vzdelávania;

127. je znepokojený prípadmi skrytého financovania výskumu v Európe vrátane pokusov Číny o odlákatie nadaných ľudí prostredníctvom plánu Tisíc talentov a štipendií Konfuciovho inštitútu a zámerného spájania vojenských a civilných vedeckých projektov prostredníctvom čínskej stratégie civilno-vojenskej fúzie; upozorňuje na snahy čínskych inštitúcií vysokoškolského vzdelávania podpísať memorandá o porozumení s partnerskými inštitúciami v Európe, ktoré obsahujú ustanovenia, ktoré presadzujú čínsku propagandu alebo nabádajú k podpore stanovisk Komunistickej strany Číny alebo politických iniciatív, ako je iniciatíva Jedno pásmo, jedna cesta, čím sa obchádzajú a podkopávajú oficiálne stanoviská prijaté vládou príslušnej krajiny; žiada kultúrne, akademické a mimovládne inštitúcie, aby zvýšili transparentnosť, pokiaľ ide o vplyv Číny, a vyzýva ich, aby zverejňovali všetky výmeny a kontakty s čínskou vládou a súvisiacimi organizáciami;

128. odsudzuje rozhodnutie maďarskej vlády otvoriť pobočku Univerzity Fudan a zároveň zatvoriť Stredoeurópsku univerzitu v Budapešti; je znepokojený rastúcou finančnou závislosťou európskych univerzít od Číny a iných zahraničných štátov vzhľadom na riziko, že citlivé údaje, technológie a výsledky výskumu sa dostanú do cudzích štátov, a vzhľadom na dôsledky, ktoré by táto závislosť mohla mať pre akademickej slobodu; zdôrazňuje význam akademickej slobody pri riešení dezinformácií a operácií ovplyvňovania; nabáda tieto inštitúcie, aby pred nadviazaním nových partnerstiev so zahraničnými

⁽²³⁾ <https://www.coleurope.eu/events/official-inauguration-china-library>.

⁽²⁴⁾ <https://www.chateaubnantes.fr/expositions/fils-du-ciel-et-des-stepes/>.

Streda 9. marca 2022

partnermi vykonali podrobné posúdenia zraniteľnosti; zdôrazňuje, že akademickí pracovníci by mali byť vyskolení tak, aby oznamovali skryté financovanie alebo vplyv prostredníctvom osobitnej horúcej linky, a že tí, ktorí sa prihlásia, by mali vždy požívať ochranu, ktorá prináleží oznamovateľom; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili, že financovanie výskumu geopolitického záujmu na európskych univerzitách bude prúdiť z európskych zdrojov; vyzýva Komisiu, aby navrhla právne predpisy na zvýšenie transparentnosti zahraničného financovania univerzít, ako aj mimovládnych organizácií a think tankov, napríklad prostredníctvom povinných vyhlásení o daroch, náležitej starostlivosti v súvislosti s ich zdrojmi financovania a zverejňovania finančných prostriedkov, nepenažných príspevkov a dotácií od zahraničných strán; vyzýva orgány členských štátov, aby prijali účinné pravidlá financovania vysokoškolských inštitúcií zo zahraničia vrátane prísnych stropov a požiadaviek na podávanie správ;

129. zdôrazňuje, že podobné riziká v oblasti bezpečnosti a krádeže duševného vlastníctva existujú aj v súkromnom sektore, kde môžu mať zamestnanci prístup ku kľúčovým technológiám a obchodným tajomstvám; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby povzbudzovali akademické inštitúcie aj súkromný sektor, aby zaviedli komplexné programy bezpečnosti a dodržiavania predpisov vrátane osobitných bezpečnostných preskúmaní nových zmlúv; poznamenáva, že v prípade niektorých profesorov alebo zamestnancov pracujúcich na kritickom výskume a produktoch môžu byť opodstatnené zvýšené obmedzenia prístupu k systémom a sieťam, ako aj bezpečnostné previerky;

130. konštatuje, že revidovaná smernica o modrej karte ⁽²⁵⁾, ktorá uľahčuje príchod kvalifikovaných migrantov z krajín mimo EÚ do EÚ, umožňuje napríklad čínskym a ruským spoločnostiam so sídlom v Európe doniesť si kvalifikovaných migrantov z ich krajín; poukazuje na to, že by to mohlo členským štátom sťažiť kontrolu nad príchodom týchto občanov, čo by mohlo viesť k riziku zasahovania zo zahraničia;

131. je znepokojený rastúcim počtom Konfuciových inštitútov zriaďovaných na celom svete, a najmä v Európe; poznamenáva, že Centrum pre jazykové vzdelávanie a spoluprácu, predtým známe ako ústredie Konfuciovho inštitútu alebo Chanpan (Medzinárodná kancelária Čínskej jazykovej rady), ktoré je zodpovedné za program Konfuciových inštitútov na celom svete, je súčasťou propagandistického systému čínskeho štátu jednej strany; vyzýva členské štáty a Komisiu, aby podporovali nezávislé čínske jazykové kurzy bez zapojenia čínskeho štátu alebo pridružených organizácií; domnieva sa, že nedávno zriadené Národné čínske centrum vo Švédsku môže byť dôležitým príkladom, ako zvýšiť nezávislé čínske kompetencie v Európe;

132. okrem toho sa domnieva, že Konfuciove inštitúty slúžia ako lobistická platforma pre čínske hospodárske záujmy a pre čínske spravodajské služby a nábor agentov a špiónov; pripomína, že mnohé univerzity sa rozhodli ukončiť svoju spoluprácu s Konfuciovým inštitútom pre riziká čínskej špionáže a zasahovania, napríklad univerzita v Düsseldorfe v roku 2016, v Bruseli (VUB a ULB) v roku 2019 a v Hamburgu v roku 2020 a všetky univerzity vo Švédsku; žiada, aby sa ďalšie univerzity zamysleli nad svojou súčasnou spoluprácou a zabezpečili, že neovplyvní ich akademickú slobodu; vyzýva členské štáty, aby pozorne sledovali výučbu, výskum a iné činnosti v rámci Konfuciových inštitútov a aby v prípade, že sú údajná špionáž alebo zasahovanie podložené jasnými dôkazmi, prijali presadzovacie opatrenia na ochranu európskej hospodárskej a politickej suverenity, a to aj prostredníctvom zamietnutia financovania alebo zrušenia licencií pridružených inštitútov;

133. poznamenáva, že zahraničné zasahovanie sa takisto môže uskutočňovať prostredníctvom vplyvu v náboženských ustanovizniach a ich využívaní, napríklad pokiaľ ide o ruský vplyv v pravoslávnej cirkvi, hlavne v Srbsku, Čiernej hore a Bosne a Hercegovine, najmä v jej entite Republika srbská, v Gruzínsku a do určitej miery aj na Ukrajine, vrátane zasievania rozkolu medzi miestnych obyvateľov, prepisovania histórie a propagácie agendy zameranej proti EÚ, vplyv tureckej vlády prostredníctvom mešít vo Francúzsku a v Nemecku alebo vplyv Saudskej Arábie prostredníctvom saláfistických mešít v celej Európe propagujúcich radikálny islam; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zaručili lepšiu koordináciu ochrany náboženských inštitúcií pred zahraničným zasahovaním a aby obmedzili financovanie a zvýšili jeho transparentnosť; vyzýva členské štáty, aby pozorne sledovali činnosť náboženských inštitútov a v prípade potreby a na základe dôkazov prijali opatrenia, a to aj prostredníctvom zamietnutia financovania alebo zrušenia licencií pridružených inštitútov;

134. vyzýva ESVČ, aby vypracovala štúdiu o rozšírenosti a vplyve štátnych subjektov s nekalými úmyslami v európskych think tankoch, univerzitách, náboženských organizáciách a mediálnych inštitúciách; vyzýva všetky inštitúcie a členské štáty EÚ, aby spolupracovali so zainteresovanými stranami a odborníkmi a viedli s nimi systematický dialóg s cieľom presne

⁽²⁵⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1883 z 20. októbra 2021 o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na účely vysokokvalifikovaného zamestnania a o zrušení smernice Rady 2009/50/ES (Ú. v. EÚ L 382, 28.10.2021, s. 1).

Streda 9. marca 2022

zmapovať a monitorovať zahraničný vplyv v kultúrnej, akademickej a náboženskej oblasti; vyzýva na väčšie spoločné využívanie obsahu medzi európskymi národnými vysielateľmi vrátane vysielateľov v susedných krajinách;

135. je znepokojený správami o zahraničných zásahoch do európskych súdnych systémov; upozorňuje najmä na výkon ruských rozsudkov európskymi súdmi proti odporcom Kremľa; vyzýva členské štáty, aby zvyšovali informovanosť justičných pracovníkov a spolupracovali s občianskou spoločnosťou s cieľom zabrániť zneužívaniu medzinárodnej justičnej spolupráce a európskych súdov zahraničnými vládami; vyzýva ESVČ, aby zadala vypracovanie štúdie o rozšírenosti a vplyve zahraničného zasahovania do európskych súdnych konaní; konštatuje, že na základe tejto štúdie bude možno potrebné navrhnuť zmeny požiadaviek na transparentnosť a financovanie súdnych konaní;

Odrádzanie, pripisovanie zodpovednosti a kolektívne protiopatrenia vrátane sankcií

136. domnieva sa, že sankčné režimy nedávno zriadené EÚ, napríklad reštriktívne opatrenia proti kybernetickým útokom ohrozujúcim Úniu alebo jej členské štáty⁽²⁶⁾ a globálny sankčný režim EÚ v oblasti ľudských práv⁽²⁷⁾, prijaté 17. mája 2019 a 7. decembra 2020, preukazujú pridanú hodnotu tým, že EÚ poskytujú cenné odrádzajúce nástroje; vyzýva Komisiu, aby predložila legislatívny návrh na prijatie nového tematického sankčného režimu na riešenie závažných činov korupcie; pripomína, že sankčné režimy v oblasti kybernetických útokov a ľudských práv sa použili dvakrát, a to v rokoch 2020 a 2021; naliehavo požaduje trvalý charakter sankčného režimu v oblasti kybernetických útokov a vyzýva členské štáty, aby si vymieňali všetky dôkazy a získané spravodajské informácie s cieľom prispieť k vypracovaniu zoznamov sankcií za kybernetické útoky;

137. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby prijali ďalšie opatrenia proti zahraničnému zasahovaniu vrátane rozsiahlych dezinformačných kampaní a hybridnej vojny, pri plnom dodržiavaní slobody prejavu a práva na informácie, a to aj v podobe vytvorenia sankčných režimov; domnieva sa, že by to malo zahŕňať zavedenie medziodvetvového a asymetrického sankčného rámca, ako aj diplomatických sankcií, zákazov cestovania, zmrazenia aktív a zrušenia povolení na pobyt v EÚ zahraničným osobám a ich rodinným príslušníkom spájaným s pokusmi o zahraničné zasahovanie, ktoré by sa mali čo najpresnejšie zameriavať na subjekty s rozhodovacou právomocou a orgány zodpovedné za agresívne konanie, pričom by sa malo zabrániť mentalite „oko za oko“, a to podľa článku 29 ZEÚ a článku 215 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) (reštriktívne opatrenia), a mali by byť pevne začlenené do pilierov spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP) a SBOP; vyzýva členské štáty, aby zaradili zahraničné a domáce zasahovanie a dezinformácie medzi pevné body programu Rady pre zahraničné veci; vyzýva EÚ, aby definovala, čo je medzinárodne protiprávne konanie, a prijala minimálne limity pre spustenie protiopatrení v dôsledku tejto novej definície, ktoré by malo sprevádzať posúdenie vplyvu s cieľom zabezpečiť právnu istotu; konštatuje, že Rada by mala mať možnosť rozhodovať o sankciách súvisiacich so zahraničným zasahovaním väčšinou hlasov, a nie jednomyseľne; zastáva názor, že krajiny zapájajúce sa do zahraničného zasahovania a manipulácie s informáciami s cieľom destabilizovať situáciu v EÚ by mali platiť za svoje rozhodnutia a niesť hospodárske, reputačné alebo diplomatické následky; vyzýva Komisiu a podpredsedu Komisie/vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, aby v tejto súvislosti predložili konkrétne návrhy;

138. trvá na tom, že hoci je cieľom každého sankčného režimu chrániť demokratické procesy, ľudské práva a slobody vymedzené v zmluvách, osobitná pozornosť sa v ňom musí venovať vplyvu všetkých uložených sankcií na základné práva a slobody, aby bola dodržaná charta, a musí byť transparentný, pokiaľ ide o dôvody, na základe ktorých sa prijalo rozhodnutie o uložení sankcií; zdôrazňuje potrebu väčšej jasnosti na úrovni EÚ, pokiaľ ide o rozsah a vplyv sankcií na pridružené osoby, ako sú štátni príslušníci EÚ a spoločnosti;

139. domnieva sa, že hoci sa povaha týchto hybridných útokov líši, nebezpečenstvo, ktoré predstavujú pre hodnoty, základné záujmy, bezpečnosť, nezávislosť a integritu EÚ a jej členských štátov, ako aj konsolidáciu a podporu demokracie, právneho štátu, ľudských práv, zásad medzinárodného práva a základných slobôd, môže byť značné, pokiaľ ide o rozsah

⁽²⁶⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=OJ%3AL%3A2019%3A129I%3ATOC>.

⁽²⁷⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=OJ:L:2020:410I:TOC>.

Streda 9. marca 2022

útokov, ich povahu alebo ich kumulatívny účinok; víta skutočnosť, že v akčnom pláne pre európsku demokraciu je naplánované, že Komisia a ESVC spoločne vypracujú súbor nástrojov pre zahraničné zasahovanie a operácie ovplyvňovania vrátane hybridných operácií a jasného pripisovania zodpovednosti za zlomyseľné útoky tretích strán a krajín proti EÚ;

140. poukazuje na to, že na medzinárodnej scéne nachádza čoraz väčšie pochopenie myšlienka, že určité opatrenia zahraničného zasahovania vážne ovplyvňujú demokratické procesy a uplatňovanie práv alebo plnenie povinností; v tejto súvislosti poukazuje na zmeny prijaté v roku 2018 v austrálskom zákone o novele právnych predpisov o národnej bezpečnosti (zákon o špionáži a zahraničnom zasahovaní), ktorého cieľom je kriminalizovať tajné a podvodné činnosti zahraničných aktérov, ktorí majú v úmysle zasahovať do politických a vládných procesov, ovplyvňovať práva alebo povinnosti alebo podporovať spravodajské činnosti zahraničnej vlády, vytvorením nových kategórií trestných činov, ako je „úmyselné zahraničné zasahovanie“;

141. uvedomuje si, že podľa článku 21 ods. 3 Zmluvy o EÚ musí Únia zabezpečiť konzistentnosť medzi rôznymi oblasťami svojej vonkajšej činnosti a medzi týmito oblasťami a inými politikami, ako sa vymedzuje v zmluvách; poukazuje na to, že zahraničné zasahovanie, napríklad hrozba, ktorú predstavujú zahraniční teroristickí bojovníci a skupiny ovplyvňujúce osoby zotrúvajúce v EÚ, sa takisto riešilo v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/541 z 15. marca 2017 o boji proti terorizmu⁽²⁸⁾;

142. zdôrazňuje, že sankcie by sa v záujme umocnenia svojho vplyvu mali ukladať spoločne, podľa možnosti na základe koordinácie s rovnako zmýšľajúcimi partnermi, prípadne so zapojením medzinárodných organizácií, a mali by sa formalizovať v medzinárodnej dohode, aj vzhľadom na iné druhy reakcií na útoky; konštatuje, že aj kandidátske a potenciálne kandidátske krajiny by mali prijať tieto sankcie, aby sa zosúladiť so SZBP EÚ; berie na vedomie dôležitú prácu NATO v oblasti hybridných hrozieb a v tejto súvislosti pripomína komuniké zo zasadnutia NATO zo 14. júna 2021, v ktorom sa opätovne potvrdilo, že rozhodnutie o tom, kedy kybernetický útok vedie k uplatneniu článku 5 Severoatlantickej zmluvy, prijíma Severoatlantická rada v závislosti od jednotlivých prípadov a že vplyv závažných kumulatívnych škodlivých kybernetických činností možno za určitých okolností považovať za ozbrojený útok⁽²⁹⁾; zdôrazňuje, že EÚ a NATO by mali prijať prezieravejší a strategickejší prístup k hybridným hrozbám zameraný na motívy a ciele protivníkov a mali by objasniť, v ktorých prípadoch je EÚ lepšie vybavená na zvládnutie hrozby, ako aj komparatívne výhody svojich spôsobilostí; pripomína, že viaceré členské štáty EÚ nie sú členmi NATO, ale napriek tomu s NATO spolupracujú, napríklad prostredníctvom jeho programu Partnerstvo za mier (PzM) a Iniciatívy za partnerskú interoperabilitu (IPI), a preto zdôrazňuje, že žiadna spolupráca medzi EÚ a NATO nesmie mať vplyv na bezpečnostnú a obrannú politiku členských štátov EÚ, ktoré nie sú členmi NATO, vrátane tých, ktoré uplatňujú politiky neutrality; zdôrazňuje význam vzájomnej pomoci a solidarity v súlade s článkom 42 ods. 7 Zmluvy o EÚ a článkom 222 ZFEÚ a vyzýva EÚ, aby vypracovala konkrétne scenáre aktivácie týchto článkov v prípade hypotetického kybernetického útoku; vyzýva EÚ a všetky členské štáty, aby túto otázku prepojili s ďalšími aspektmi svojich vzťahov so štátmi, ktoré stoja za zasahovaním a dezinformačnými kampaňami, najmä s Ruskom a Čínou;

Globálna spolupráca a viacstrannosť

143. uznáva, že mnohé demokratické krajiny na celom svete čelia podobným destabilizačným operáciám, ktoré uskutočňujú zahraniční štátni a neštátni aktéri;

144. zdôrazňuje potrebu celosvetovej viacstrannej spolupráce medzi rovnako zmýšľajúcimi krajinami v týchto otázkach najvyššieho významu na príslušných medzinárodných fórach, a to v podobe partnerstva založeného na spoločnom porozumení a spoločných vymedzeniach pojmov a s cieľom vytvoriť medzinárodné normy a zásady; zdôrazňuje význam úzkej spolupráce s USA a inými podobne zmýšľajúcimi štátmi v záujme modernizácie viacstranných organizácií; v tejto súvislosti víta samit za demokraciu a očakáva, že jeho výsledkom budú konkrétne návrhy a opatrenia na riešenie najväčších hrozieb, ktorým dnes čelia demokracie, prostredníctvom kolektívnych opatrení;

145. domnieva sa, že na základe spoločného situačného povedomia by si rovnako zmýšľajúci partneri mali vymieňať najlepšie postupy a identifikovať spoločné reakcie na globálne, ale aj spoločné domáce výzvy vrátane kolektívnych sankcií, ochrany ľudských práv a demokratických noriem; vyzýva EÚ, aby viedla diskusiu o právnych dôsledkoch zahraničného zasahovania, presadzovala spoločné medzinárodné definície a pravidlá pripisovania zodpovednosti a vypracovala medzinárodný rámec pre reakcie na zasahovanie do volieb s cieľom vytvoriť globálny kódex postupov pre slobodné a odolné demokratické procesy;

⁽²⁸⁾ Ú. v. EÚ L 88, 31.3.2017, s. 6.

⁽²⁹⁾ https://www.nato.int/cps/en/natohq/news_185000.htm.

Streda 9. marca 2022

146. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby preskúmali správne medzinárodné formáty, ktoré by umožnili takéto partnerstvo a spoluprácu medzi rovnako zmyslajúcimi partnermi; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby iniciovali proces na úrovni OSN s cieľom prijať globálny dohovor na podporu a obranu demokracie, v ktorom sa stanoví spoločná definícia zahraničného zasahovania; vyzýva EÚ, aby navrhla globálny súbor nástrojov na obranu demokracie, ktorý sa začlení do dohovoru a ktorý bude obsahovať spoločné opatrenia a sankcie na boj proti zahraničnému zasahovaniu;

147. víta vyhlásenie NATO zo 14. júna 2021, v ktorom sa uznáva rastúca hrozba, ktorú predstavujú kybernetické, hybridné a iné asymetrické hrozby vrátane dezinformačných kampaní a škodlivé používanie čoraz rafinovanejších nových a prelomových technológií; víta pokrok, ktorý sa dosiahol v spolupráci medzi EÚ a NATO v oblasti kybernetickej obrany; víta skutočnosť, že Litva zriadila Regionálne centrum kybernetickej obrany za účasti USA a krajín východného partnerstva; podporuje užšiu spoluprácu s partnerskými krajinami v oblasti kybernetickej obrany, pokiaľ ide o výmenu informácií a operatívnu prácu; víta diskusie medzi USA a EÚ o mnohostranných kontrolách vývozu položiek kybernetického dohľadu v kontexte Rady EÚ – USA pre obchod a technológie;

148. víta už prijaté iniciatívy, najmä na správnej úrovni, zamerané na výmenu vedomostí o stave hybridných útokov vrátane dezinformačných operácií v reálnom čase, ako je systém rýchleho varovania zriadený ESVČ, ktorý je čiastočne otvorený rovnako zmyslajúcim tretím krajinám, mechanizmus rýchlej reakcie zriadený G7 a Spoločná divízia NATO pre spravodajstvo a bezpečnosť;

149. zdôrazňuje, že celosvetová spolupráca by sa mala zakladať na spoločných hodnotách, ktoré by sa mali odrážať v spoločných projektoch, so zapojením medzinárodných organizácií, ako je OBSE a UNESCO, a pri budovaní demokratických kapacít a udržateľného mieru a bezpečnosti v krajinách, ktoré čelia podobným zahraničným hrozbám spojeným so zasahovaním; vyzýva EÚ, aby zriadila európsky fond pre demokratické médiá na podporu nezávislej žurnalistiky v (potenciálnych) krajinách zapojených do procesu rozširovania, krajinách európskeho susedstva a v kandidátskych a potenciálnych kandidátskych krajinách; upozorňuje na praktické potreby, ako je obstaranie technického pracovného vybavenia, ktoré pravidelne vyjadrujú nezávislí novinári zo susedných krajín;

150. zdôrazňuje naliehavú potrebu riešiť nepodložené tvrdenia a dezinformácie v oblasti klímy; víta snahy konferencie COP 26 prijať univerzálne vymedzenie pojmov „nepodložené tvrdenia a dezinformácie o klíme“ a načrtnúť opatrenia na ich riešenie; žiada, aby sa nadviazalo na modely, ako je Medzivládny panel o zmene klímy, s cieľom vytvoriť globálny kódex správania pre dezinformácie, čo je proces, ktorý by poskytol základ pre Parížsku dohodu o dezinformáciách;

151. zdôrazňuje význam poskytnutia jasnej perspektívy pre kandidátske a potenciálne kandidátske krajiny a podpory partnerských a susedných krajín, ako sú krajiny na západnom Balkáne a vo východnom a v južnom susedstve EÚ, keďže krajiny ako Rusko, Turecko a Čína sa snažia využívať tieto krajiny ako laboratória na manipuláciu s informáciami a na hybridnú vojnu s cieľom oslabiť EÚ; je presvedčený, že USA sú dôležitým partnerom v boji proti zahraničnému zasahovaniu, dezinformačným kampaniam a hybridným hrozbám v týchto regiónoch; je znepokojený najmä úlohou Srbska a Maďarska pri rozsiahlom šírení dezinformácií do okolitých krajín; zdôrazňuje, že EÚ by mala podporovať tieto krajiny a spolupracovať s nimi, ako sa stanovuje v nariadení o NDICI⁽³⁰⁾; domnieva sa, že jej opatrenia môžu mať formu podpory pridanej hodnoty EÚ a jej pozitívneho vplyvu v regióne, financovania projektov zameraných na zabezpečenie slobody médií, posilnenie občianskej spoločnosti a právneho štátu a posilnenie spolupráce v oblasti médií, digitálnej a informačnej gramotnosti pri súčasnom rešpektovaní zvrchovanosti týchto krajín; v tejto súvislosti vyzýva na zvýšenie kapacity ESVČ;

152. nabáda EÚ a jej členské štáty k prehĺbeniu spolupráce s Taiwanom v boji proti zasahovaniu a dezinformačným kampaniam nepriateľských tretích krajín vrátane výmeny najlepších postupov, spoločných prístupov na podporu slobody médií a žurnalistiky, posilnenej spolupráce v oblasti kybernetickej bezpečnosti a kybernetických hrozieb, zvyšovania informovanosti občanov a zlepšovania celkovej digitálnej gramotnosti obyvateľstva s cieľom posilniť odolnosť našich demokratických systémov; podporuje intenzívnejšiu spoluprácu medzi príslušnými európskymi a taiwanskými vládnymi agentúrami, mimovládnymi organizáciami a think tankami v tejto oblasti;

⁽³⁰⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/947 z 9. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa, mení a zrušuje rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 466/2014/EÚ a zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1601 a nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 480/2009 (Ú. v. EÚ L 209, 14.6.2021, s. 1).

Streda 9. marca 2022

153. vyzýva Európsky parlament, aby aktívne podporoval rétoriku EÚ, prevzal vedúcu úlohu pri podpore výmeny informácií a diskutoval o najlepších postupoch s partnerskými parlamentmi po celom svete, a to prostredníctvom svojej rozsiahlej siete medziparlamentných delegácií a svojich iniciatív a aktivít na podporu demokracie koordinovaných skupinou na podporu demokracie a koordináciu volieb; zdôrazňuje význam úzkej spolupráce s poslancami z tretích krajín prostredníctvom cieľných projektov, ktoré podporujú európsku perspektívu kandidátskych a potenciálnych kandidátskych krajín;

154. vyzýva ESVČ, aby posilnila úlohu delegácií EÚ a misí SBOP EÚ v tretích krajinách s cieľom posilniť ich schopnosť odhaľovať dezinformačné kampane, ktoré vedú zahraniční štátni aktéri, a financovať vzdelávacie projekty na posilnenie demokratických hodnôt a základných práv; dôrazne odporúča vytvorenie strategického komunikačného centra so sídlom v Tchaj-peji, ktoré iniciovala ESVČ, s cieľom nadviazať štruktúrálnu spoluprácu v boji proti dezinformáciám a zahraničnému zasahovaniu; okrem toho vyzýva delegácie EÚ, aby prispeli k boju EÚ proti dezinformáciám prekladaním príslušných rozhodnutí EÚ, napríklad uznesení Európskeho parlamentu o naliehavých otázkach, do jazyka svojej krajiny;

155. žiada, aby sa otázka zahraničného škodlivého zasahovania riešila v plánovanom novom Strategickom kompase EÚ;

156. žiada, aby sa v Európskom parlamente vytvoril stály inštitucionálny útvar, ktorý by sa zaoberal sledovaním týchto odporúčaní, s cieľom systematicky riešiť zahraničné zasahovanie a dezinformácie v EÚ nad rámec súčasného mandátu osobitného výboru INGE; vyzýva na zlepšenie inštitucionalizovanej výmeny medzi Komisiou, ESVČ a Európskym parlamentom prostredníctvom tohto orgánu;

o

o o

157. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a vládam a parlamentom členských štátov.

Streda 9. marca 2022

P9_TA(2022)0065

Systémy udeľovania občianstva a povolení na pobyt investorom**Uznesenie Európskeho parlamentu z 9. marca 2022 s návrhmi pre Komisiu o systémoch udeľovania občianstva a povolení na pobyt investorom (2021/2026(INL))**

(2022/C 347/08)

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 225 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na článok 4 ods. 3 a článok 49 Zmluvy o Európskej únii,
- so zreteľom na článok 21 ods. 1 a ods. 2, článok 77 ods. 2 písm. a), článok 79 ods. 2 a články 80, 82, 87, 114, 311, 337 a 352 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie, najmä na jej články 7, 8 a 20,
- so zreteľom na Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, najmä jeho článok 8,
- so zreteľom na smernicu Rady 2003/86/ES z 22. septembra 2003 o práve na zlúčenie rodiny⁽¹⁾ (ďalej len „smernica o zlúčení rodiny“),
- so zreteľom na smernicu Rady 2003/109/ES z 25. novembra 2003 o právnom postavení štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú osobami s dlhodobým pobytom⁽²⁾ (ďalej len „smernica o dlhodobom pobyte“),
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1806 zo 14. novembra 2018 uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov, a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti⁽³⁾,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 z 20. mája 2015 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES a smernica Komisie 2006/70/ES⁽⁴⁾,
- so zreteľom na kodanské kritériá a súbor pravidiel Únie (tzv. *acquis*), ktoré musí kandidátska krajina schváliť, vykonávať a presadzovať, ak chce pristúpiť k Únii, najmä na kapitoly 23 a 24,
- so zreteľom na formálne výzvy Komisie z 20. októbra 2020 pre Cyprus a Maltu, ktorými sa spustil postup v prípade nesplnenia povinností v súvislosti s ich systémami udeľovania občianstva investorom,
- so zreteľom na list Komisie Bulharsku z 20. októbra 2020, v ktorom vyjadrila znepokojenie v súvislosti so systémom udeľovania občianstva investorom a vyžiadala si ďalšie podrobnosti,
- so zreteľom na správu Komisie z 23. januára 2019 s názvom „Systémy udeľovania občianstva a povolení na pobyt investorom v Európskej únii“,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 251, 3.10.2003, s. 12.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 16, 23.1.2004, s. 44.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 303, 28.11.2018, s. 39.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015, s. 73.

Streda 9. marca 2022

- so zreteľom na predloženie balíka štyroch legislatívnych návrhov Komisiou 20. júla 2021 s cieľom posilniť pravidlá EÚ v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu,
 - so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. januára 2014 o občianstve EÚ na predaj⁽⁵⁾, z 26. marca 2019 o finančnej trestnej činnosti, vyhýbaní sa daňovým povinnostiam a daňových únikoch⁽⁶⁾, z 18. decembra 2019 o právnom štáte na Malte po najnovších odhaleniach v súvislosti s vraždou Daphne Caruanovej Galiziovej⁽⁷⁾, z 10. júla 2020 o komplexnej politike Únie na predchádzanie praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu – Akčný plán Komisie a ďalší nedávny vývoj⁽⁸⁾, zo 17. decembra 2020 o stratégii EÚ pre bezpečnostnú úniu⁽⁹⁾ a z 29. apríla 2021 o vražde Daphne Caruany Galiziovej a dodržiavaní zásad právneho štátu na Malte⁽¹⁰⁾,
 - so zreteľom na štúdiu vypracovanú výskumnou službou Európskeho parlamentu zo 17. októbra 2018 s názvom „Citizenship by Investment (CBI) and Residency by Investment (RBI) schemes in the EU“ (Systémy občianstvo za investície (CBI) a pobyt za investície (RBI) v EÚ),
 - so zreteľom na štúdiu vypracovanú výskumnou službou Európskeho parlamentu z 22. októbra 2021 s názvom „Avenues for EU action in citizenship and residence by investment schemes – European added value assessment“ (Priestor pre opatrenia EÚ v oblasti systémov udeľovania občianstva a povolení na pobyt za investície – posúdenie európskej pridanej hodnoty) (ďalej len „štúdiá EPRS EAVA“),
 - so zreteľom na štúdiu vypracovanú organizáciou Milieu, Ltd. pre Komisiu z júla 2018 s názvom „Factual analysis of Member States Investors’ Schemes granting citizenship or residence to third-country nationals investing in the said Member State – Study Overview“ (Vecná analýza systémov členských štátov na udeľovanie občianstva alebo povolení na pobyt štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí investujú v danom členskom štáte – prehľad štúdií),
 - so zreteľom na činnosti monitorovacej skupiny pre demokraciu, právny štát a základné práva (DRFMG) Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci v tejto oblasti, najmä na jej výmeny názorov okrem iného s Komisiou, akademickými pracovníkmi, občianskou spoločnosťou a novinármi, ktoré sa uskutočnili 19. decembra 2019, 11. septembra 2020 a 4. decembra 2020, a na jej návštevu na Malte 19. septembra 2018,
 - so zreteľom na články 47 a 54 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (A9-0028/2022),
- A. keďže predsedníčka Komisie von der Leyen pred svojím potvrdením zo strany Európskeho parlamentu vo svojich politických usmerneniach pre budúcu Európsku komisiu 2019 – 2024⁽¹¹⁾ prisľúbila, že podporí právo iniciatívy Európskeho parlamentu, a zaviazala sa reagovať legislatívnym aktom, keď Európsky parlament schváli uznesenia, v ktorých sa bude požadovať, aby Komisia predložila legislatívne návrhy;
- B. keďže predsedníčka Komisie von der Leyen vo svojej správe o stave Únie 16. septembra 2020 uviedla, že „či už ide o prvoradú úlohu európskeho práva, slobodu tlače, nezávislosť súdnictva alebo predávanie zlatých pasov, európske hodnoty nie sú na predaj“;
- C. keďže viaceré členské štáty uplatňujú systémy udeľovania občianstva za investície (ďalej len „CBI“) alebo udeľovania povolení na pobyt za investície (ďalej len „RBI“), ktorými sa príslušníkom tretích krajín udeľuje občianstvo alebo pobytový status výmenou za predovšetkým finančnú protihodnotu v podobe tzv. pasívnych kapitálových investícií; keďže takéto systémy CBI/RBI sa vyznačujú len minimálnymi alebo žiadnymi požiadavkami na fyzickú prítomnosť, čím poskytujú zrýchlený spôsob nadobudnutia občianstva alebo pobytového statusu v členskom štáte v porovnaní

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 482, 23.12.2016, s. 117.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 108, 26.3.2021, s. 8.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ C 255, 29.6.2021, s. 22.

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ C 371, 15.9.2021, s. 92.

⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ C 445, 29.10.2021, s. 140.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ C 506, 15.12.2021, s. 64.

⁽¹¹⁾ Ambicióznejšia Únia – Môj plán pre Európu – politické usmernenia pre budúcu Európsku komisiu 2019 – 2024 od kandidátky na predsedníčku Európskej komisie Ursuly von der Leyenovej, https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/political-guidelines-next-commission_sk.pdf.

Streda 9. marca 2022

s tradičnými spôsobmi; keďže čas využitý na spracovávanie žiadostí sa medzi jednotlivými členskými štátmi stále výrazne líši ⁽¹²⁾; keďže jednoduchosť získania občianstva alebo povolenia na pobyt prostredníctvom takýchto systémov je v hlbokom kontraste s prekážkami pri podávaní žiadosti o medzinárodnú ochranu, legálnou migráciou alebo snahou o naturalizáciu prostredníctvom bežných kanálov;

- D. keďže existencia systémov CBI má vplyv na všetky členské štáty, pretože rozhodnutím jedného členského štátu udeliť občianstvo za investície sa automaticky udeľujú práva vo vzťahu k ostatným členským štátom, najmä práva na voľný pohyb, právo voliť a kandidovať v miestnych a európskych voľbách, právo na konzulárnu ochranu, ak osoba nie je zastúpená mimo Únie, a práva na prístup na vnútorný trh na vykonávanie hospodárskych činností; keďže systémy CBI a RBI jednotlivých členských štátov vytvárajú významné externality aj v iných členských štátoch, ako je korupcia a riziká prania špinavých peňazí; keďže tieto externé vplyvy si vyžadujú reguláciu zo strany Únie;
- E. keďže občianstvo Únie je jedinečným a zásadným statusom, ktorý sa občanom Únie udeľuje nad rámec ich národného občianstva a predstavuje jeden z najvýraznejších výdobytkov integrácie Únie, ktorým sa občanom v celej Únii udeľujú rovnaké práva;
- F. keďže udeľovanie národného občianstva je výsadou členských štátov, táto výsada sa musí vykonávať v dobrej viere, v duchu vzájomného rešpektu, transparentne, v súlade so zásadou lojálnej spolupráce a pri plnom súlade s právom Únie; keďže Únia zaviedla opatrenia na harmonizáciu spôsobov legálnej migrácie do Únie a práv spojených s pobytom, ako je smernica o dlhodobom pobyte;
- G. keďže uplatňovaním systémov CBI sa občianstvo v Únii mení na tovar; keďže pristupovanie k právam ako k tovaru je v rozpore s hodnotami Únie, najmä hodnotou rovnosti; keďže na spôsoby legálnej migrácie do Únie a práva spojené s pobytom sa už vzťahuje právo Únie, napríklad smernica o dlhodobom pobyte;
- H. keďže Bulharsko, Cyprus a Malta majú v súčasnosti zavedené právne predpisy, ktoré umožňujú fungovanie systémov CBI; keďže bulharská vláda predložila právne predpisy na ukončenie svojho systému CBI; keďže vláda Cypru 13. októbra 2020 oznámila, že svoj systém CBI pozastaví; keďže vláda Cypru oznámila, že dokončila posudzovanie všetkých nevybavených žiadostí o cyperské občianstvo doručených pred novembrom 2020; keďže niektoré ďalšie členské štáty tiež udeľujú veľkým investorom občianstvo prostredníctvom mimoriadnych postupov;
- I. keďže Bulharsko, Cyprus, Estónsko, Grécko, Holandsko, Írsko, Lotyšsko, Luxembursko, Malta, Portugalsko, Španielsko a Taliansko v súčasnosti uplatňujú systémy RBI s minimálnou hodnotou investície od 60 000 EUR (Lotyšsko) do 1 250 000 EUR (Holandsko); keďže prilákanie investícií je zvyčajnou metódou na udržanie dobre fungujúcich hospodárstiev členských štátov, ale nemalo by predstavovať právne a bezpečnostné riziká pre občanov Únie;
- J. keďže štúdia EPRS EAVA odhaduje, že od roku 2011 do roku 2019 bolo schválených 42 180 žiadostí v rámci systémov CBI/RBI a pobytový status alebo občianstvo v členských štátoch získalo prostredníctvom systémov CBI/RBI viac ako 132 000 osôb vrátane rodinných príslušníkov žiadateľov z tretích krajín s celkovou odhadovanou hodnotou investícií 21,4 miliardy EUR ⁽¹³⁾;
- K. keďže žiadosti v rámci systémov CBI/RBI sa často spracúvajú s pomocou obchodných sprostredkovateľov, ktorí môžu dostávať určité percento z poplatkov za žiadosť; keďže v niektorých členských štátoch zohrávali úlohu pri vytváraní a propagovaní systémov CBI/RBI práve títo obchodní sprostredkovatelia;

⁽¹²⁾ Štúdia EPRS EAVA, tabuľka 9, s. 28 – 29.

⁽¹³⁾ Štúdia EAVA EPRS.

Streda 9. marca 2022

- L. keďže Komisia iniciovala proti Cypru a Malte postupy v prípade nesplnenia povinnosti s odôvodnením, že udeľovanie občianstva Únie za vopred určené platby alebo investície bez akéhokoľvek prepojenia s dotknutými členskými štátmi oslabuje podstatu občianstva v Únii;
- M. keďže systémy CBI a RBI predstavujú riziká v rôznej miere vrátane rizík korupcie, prania špinavých peňazí, bezpečnostných hrozieb, vyhýbania sa daňovým povinnostiam, makroekonomickej nerovnováhy, tlaku na odvetvie nehnuteľností, čím sa znižuje prístup k bývaniu, a narúšania integrity vnútorného trhu; keďže je ťažké zdôvodniť uvedené riziká z dôvodu obmedzených informácií a transparentnosti a tieto riziká sa v súčasnosti neriešia dostatočne, čoho výsledkom je, že žiadatelia sa v rámci systémov CBI/RBI v členských štátoch preverujú len slabo a nevzťahuje sa na nich povinná starostlivosť; keďže všetky tieto riziká by sa mali riadne posúdiť a mala by sa zvýšiť transparentnosť, pokiaľ ide o vykonávanie a dôsledky systémov;
- N. keďže z výskumu vyplýva, že členské štáty so systémami CBI/RBI sú náchylnejšie na riziká súvisiace s finančným tajomstvom a korupciou ako iné členské štáty;
- O. keďže v existujúcom práve Únie sa neupravuje systematické vykonávanie previerok v rozsiahlych informačných systémoch Únie na účely preverovania žiadateľov v rámci systémov CBI/RBI; keďže v existujúcich pravidlách Únie a vnútroštátnych pravidlách sa nevyžaduje, aby sa pred udelením občianstva alebo povolenia na pobyt v rámci systému CBI/RBI vykonali akékoľvek postupy preverovania; keďže členské štáty nie vždy nahliadajú do databáz, uplatňujú dôkladné postupy alebo zdieľajú výsledky kontrol a postupov;
- P. keďže Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) vydala usmernenia, ako obmedziť obchádzanie spoločného štandardu oznamovania prostredníctvom zneužívania systémov CBI/RBI⁽¹⁴⁾;
- Q. keďže cieľom iniciatívy Komisie na vytvorenie skupiny expertov na systémy udeľovania občianstva a povolení na pobyt investorom bolo, aby sa zástupcovia členských štátov dohodli na spoločnom súbore bezpečnostných kontrol, ale táto skupina nenavrhuje takýto spoločný súbor bezpečnostných kontrol; keďže táto skupina nemala od roku 2019 žiadnu schôdzu;
- R. keďže niektoré tretie krajiny uvedené v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1806, ktorých občania majú do Únie bezvízový prístup, uplatňujú systémy CBI s malými alebo žiadnymi požiadavkami na pobyt a nedostatočnými bezpečnostnými kontrolami, najmä z hľadiska právnych predpisov proti praniu špinavých peňazí; keďže takéto systémy CBI sa propagujú ako tzv. zlaté pasy s výslovným účelom uľahčiť bezvízové cestovanie do Únie; keďže niektoré kandidátske krajiny uplatňujú podobné systémy s očakávanou pridanou výhodou budúceho členstva v Únii;
- S. keďže osoby, na ktoré sa vzťahujú systémy CBI/RBI, po udelení nového pobytového statusu alebo občianstva okamžite začínajú využívať slobodu pohybu⁽¹⁵⁾ v schengenskom priestore;
- T. keďže právo tretích krajín povoliť svojim občanom zmenu mena predstavuje riziko, lebo štátni príslušníci tretích krajín môžu nadobudnúť občianstvo v tretej krajine prostredníctvom systému CBI, následne si zmeniť meno a vstúpiť do Únie pod novým menom;

⁽¹⁴⁾ Preventing abuse of residence by investment schemes to circumvent the CRS (Predchádzanie zneužívaniu systémov udeľovania povolení na pobyt za investície na obchádzanie CRS), OECD, 19. februára 2018, a Corruption Risks Associated with Citizen- and Resident-by-Investment Schemes (Riziká korupcie spojené so systémami udeľovania občianstva a povolení na pobyt za investície), OECD, 2019.

⁽¹⁵⁾ keďže Bulharsko, Chorvátsko, Cyprus, Írsko a Rumunsko nie sú krajinami schengenského priestoru, štátny príslušník tretej krajiny, ktorý je držiteľom povolenia na pobyt vydaného ktorýmkoľvek z týchto členských štátov, automaticky nepožíva slobodu pohybu v rámci schengenského priestoru.

Streda 9. marca 2022

- U. keďže 15. októbra 2021 cyperské orgány oznámili, že odoberú občianstvo 39 zahraničným investorom a ich šiestim rodinným príslušníkom, ktorí sa stali cyperskými občanmi prostredníctvom systému CBI; keďže viac ako polovica zo 6 779 pasov vydaných Cyprom v rámci tohto systému v rokoch 2007 až 2020 bola vydaná bez vykonania dostatočnej previerky osoby žiadateľa ⁽¹⁶⁾;
- V. keďže v roku 2019 Komisia dospela k záveru, že jasné štatistiky o prijatých, schválených a zamietnutých žiadostiach v rámci systémov CBI/RBI chýbajú alebo sú nedostatočné;
- W. keďže systémy RBI sú svojou povahou veľmi špecifické; keďže akékoľvek zmeny práva Únie zavedené pre žiadateľov v rámci systémov RBI by mali byť zamerané na tento špecifický typ pobytu a nemali by mať negatívny vplyv na práva žiadateľov o iné typy pobytu, ako sú študenti, pracovníci a rodinní príslušníci; keďže vyššia úroveň bezpečnostných kontrol žiadateľov v rámci systémov RBI by sa nemala vzťahovať na tých, ktorí žiadajú o pobyt v Únii v rámci systémov pobytu, na ktoré sa už vzťahuje právo Únie;
- X. keďže čiernohorská vláda sa nerozhodla ukončiť svoj systém CBI, hoci naznačila, že je dôležité tento systém CBI čo najskôr postupne úplne a účinne ukončiť; vyzýva čiernohorskú vládu, aby tak bezodkladne urobila;
1. domnieva sa, že systémy udeľovania štátnej príslušnosti na základe finančných investícií (systémy CBI), známe aj ako „zlaté pasy“, sú z etického, právneho a hospodárskeho hľadiska problematické a predstavujú niekoľko vážnych bezpečnostných rizík pre občanov Únie, napríklad tie, ktoré vyplývajú z prania špinavých peňazí a korupcie; domnieva sa, že nedostatok spoločných noriem a harmonizovaných pravidiel upravujúcich systémy udeľovania pobytu na základe finančných investícií (systémy RBI) môže takisto predstavovať takéto bezpečnostné riziká, ovplyvniť voľný pohyb osôb v rámci schengenského priestoru a prispieť k narušeniu integrity Únie;
 2. pripomína svoju pozíciu, že systémy CBI/RBI nevyhnutne prinášajú početné závažné riziká a všetky členské štáty by ich uplatňovanie mali postupne ukončiť ⁽¹⁷⁾; opakovane zdôrazňuje, že od jeho uznesenia zo 16. januára 2014 o občianstve EÚ na predaj Komisia a členské štáty neprijali dostatočné opatrenia proti týmto systémom;
 3. zastáva názor, že systémy CBI oslabujú podstatu občianstva Únie, ktoré predstavuje jeden z najvýraznejších výdobytkov integrácie Únie, ktorým sa občanom Únie udeľuje jedinečné a zásadné postavenie vrátane práva voliť v európskych a komunálnych voľbách;
 4. domnieva sa, že občianstvo v Únii nie je tovar, s ktorým možno obchodovať, a v zmluvách sa o ňom nikdy takým spôsobom neuvažovalo;
 5. uznáva, že regulácia udeľovania štátnej príslušnosti je v prvom rade v právomoci členských štátov, zdôrazňuje však, že túto právomoc je potrebné uplatňovať v dobrej viere, v duchu vzájomného rešpektu, transparentne, s povinnou starostlivosťou a náležitou kontrolou, v súlade so zásadou lojálnej spolupráce a pri plnom dodržiavaní práva Únie ⁽¹⁸⁾;

⁽¹⁶⁾ <https://agenceurope.eu/en/bulletin/article/12814/25>.

⁽¹⁷⁾ Uznesenia Európskeho parlamentu z 18. decembra 2019 o právnom štáte na Malte po najnovších odhaleniach v súvislosti s vraždou Daphne Caruanovej Galiziovej, z 10. júla 2020 o komplexnej politike Únie na predchádzanie praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu – Akčný plán Komisie a ďalší nedávny vývoj, zo 17. decembra 2020 o stratégii EÚ pre bezpečnostnú úniu a z 29. apríla 2021 o vražde Daphne Caruanovej Galiziovej a právnom štáte na Malte.

⁽¹⁸⁾ Pozri argumentáciu použitú v rámci postupu v prípade nesplnenia povinnosti proti Malte a Cypru v súvislosti s ich systémami udeľovania občianstva investorom (https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_1925) a judikatúru Súdneho dvora Európskej únie: rozsudok Súdneho dvora zo 7. júla 1992, Mario Vicente Micheletti a iní/Delegación del Gobierno en Cantabria, C-369/90, ECLI:EU:C:1992:295; rozsudok Súdneho dvora z 11. novembra 1999, Belgický štát/Fatna Mesbah, C-179/98, ECLI:EU:C:1999:549; rozsudok Súdneho dvora z 20. februára 2001, Kráľovná/minister vnútra, ex parte: Manjit Kaur, C-192/99, ECLI:EU:C:2001:106; rozsudok Súdneho dvora z 2. marca 2010, Janko Rottman/Freistaat Bayern, C-135/08, ECLI:EU:C:2010:104; a rozsudok Súdneho dvora z 12. marca 2019, M. G. Tjebbes a ďalší/Minister van Buitenlandse Zaken, C-221/17, ECLI:EU:C:2019:189.

Streda 9. marca 2022

domnieva sa, že keď členské štáty nekonajú v plnom súlade s týmito normami a zásadami, vzniká tým dôvod na kroky zo strany Únie; domnieva sa, že právomoc Únie by pravdepodobne mohla vzniknúť aj na základe článku 21 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), pokiaľ ide o niektoré aspekty právnych predpisov členských štátov o štátnej príslušnosti⁽¹⁹⁾;

6. domnieva sa, že výhodné podmienky a zrýchlené postupy pre investorov v rámci systémov CBI/RBI v porovnaní s podmienkami a postupmi pre iných štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí chcú nadobudnúť medzinárodnú ochranu, povolenie na pobyt alebo občianstvo, sú diskriminačné, nespravodlivé a oslabujú integritu *acquis* Únie v oblasti azylu a migrácie;

7. domnieva sa, že systémy CBI je potrebné odlišiť od systémov RBI vzhľadom na rozdiel v závažnosti rizík, ktoré tieto systémy prinášajú, a preto je potrebné, aby Únia voči nim zaujala odlišný legislatívny a politický prístup; uznáva prepojenie medzi systémami RBI a občianstvom, keďže získanie povolenia na pobyt môže uľahčiť prístup k občianstvu;

8. poznamenáva, že systémy CBI majú zavedené tri členské štáty, konkrétne Bulharsko (hoci bulharská vláda predložila legislatívny návrh na ukončenie systému CBI), Cyprus a Malta, a že systémy RBI má zavedených 12 členských štátov, pričom v každom z nich sa uplatňuje iná suma a možnosti investícií, ako aj iné normy týkajúce sa príslušných kontrol a postupov; vyjadruje poľutovanie nad tým, že odklonenie by mohlo viesť k vzniku súťaže o žiadateľov medzi členskými štátmi, ktorá prináša riziko ďalšieho znižovania noriem preverovania a oslabovania povinnej starostlivosti s cieľom podnietiť väčšie využívanie týchto systémov⁽²⁰⁾;

9. domnieva sa, že úloha sprostredkovateľov pri vytváraní a propagácii systémov CBI/RBI, ako aj pri príprave jednotlivých žiadostí, často s nedostatočnou transparentnosťou či zodpovednosťou, predstavuje konflikt záujmov, ktorý môže viesť k zneužívaniu, a že nepovažuje za dostatočnú samoreguláciu ani etické kódexy, ale vyžaduje striktnú a záväznú reguláciu činnosti takýchto sprostredkovateľov; žiada o ukončenie služieb sprostredkovateľov v prípade systémov CBI;

10. vyjadruje poľutovanie nad nedostatočnou komplexnosťou bezpečnostných kontrol, postupov preverovania a povinnej starostlivosti v členských štátoch, ktoré majú zavedené systémy CBI/RBI; konštatuje, že členské štáty nie vždy využívajú dostupné databázy Únie alebo nevymieňajú si navzájom informácie o výsledku príslušných kontrol a postupov, čo umožňuje postupné podávanie žiadostí o systémy CBI/RBI vo viacerých krajinách Únie; vyzýva členské štáty, aby tak robili; domnieva sa, že orgány členských štátov musia mať zavedené primerané postupy na preverovanie žiadateľov CBI/RBI, keďže udeľovanie práv na pobyt a občianske práva je zodpovednosťou štátu a orgány členských štátov sa nesmú spoliehať na previerky osôb a postupy náležitej starostlivosti vykonávané sprostredkovateľmi a inými neštátnymi subjektmi, hoci členské štáty môžu využívať relevantné informácie od nezávislých neštátnych subjektov; je znepokojený postupmi v niektorých členských štátoch, v ktorých sa žiadosti o občianstvo napriek tomu údajne prijímali, aj keď žiadatelia nespĺňali bezpečnostné požiadavky;

11. vyjadruje poľutovanie nad tým, že skupina expertov na systémy udeľovania občianstva a povolení na pobyt zložená zo zástupcov členských štátov do konca roka 2019 nespĺnila úlohu dohodnúť sa na spoločnom súbore bezpečnostných kontrol, ktorou bola poverená; domnieva sa, že neschopnosť dohodnúť sa na spoločnom súbore bezpečnostných kontrol poukazuje na rezervy uplatňovania medzivládneho prístupu v tejto veci, a zdôrazňuje potrebu opatrenia na úrovni Únie;

⁽¹⁹⁾ Štúdia EPRS EAVA, s. 43 – 44.

⁽²⁰⁾ Štúdia EAVA EPRS, s. 57; Preventing abuse of residence by investment schemes to circumvent the CRS (Predchádzanie zneužívaniu systémov udeľovania povolení na pobyt za investície na obchádzanie spoločných noriem oznamovania), OECD, 19. februára 2018

Streda 9. marca 2022

12. vyjadruje poľutovanie nad tým, že požiadavky na udelenie povolenia na pobyt v členských štátoch v rámci systémov RBI/CBI nie vždy zahŕňajú nepretržitú a skutočnú fyzickú prítomnosť a ich monitorovanie je náročné, čím môžu byť potenciálne atraktívne pre žiadateľov s podvodnými úmyslami, ktorí si takto kúpia národné občianstvo len s cieľom získať prístup na územie Únie a jej vnútorný trh bez reálneho prepojenia s príslušným členským štátom;

13. vyzýva členské štáty, aby účinne presadzovali nevyhnutný fyzický pobyt pre štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí chcú získať status dlhodobého pobytu podľa smernice o dlhodobom pobyte bez toho, aby splnili požiadavku päť rokov nepretržitého a zákonného pobytu v zmysle uvedenej smernice;

14. víta postupy v prípade nesplnenia povinnosti iniciované v októbri 2020 Komisiou proti Cypru a Malte v súvislosti s ich systémami CBI; vyzýva Komisiu, aby pokračovala v týchto postupoch, keďže by mohli ďalej objasniť, ako možno riešiť systémy CBI popri legislatívnych opatreniach, ktoré sa tu navrhujú, a aby v odôvodnených prípadoch začala ďalšie postupy v prípade nesplnenia povinnosti proti členským štátom v prípade systémov RBI; vyzýva Komisiu, aby pozorne monitorovala, podávala správy a prijímala opatrenia v súvislosti so všetkými systémami CBI/RBI v celej Únii;

15. domnieva sa, že rozhodujúcim prvkom boja proti rizikám systémov CBI/RBI sú právne predpisy Únie proti praniu špinavých peňazí; víta skutočnosť, že balík legislatívnych návrhov Komisie z 20. júla 2021 o boji proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu sa zaoberá systémami RBI, a to najmä presadzovaním toho, aby príslušní sprostredkovatelia boli zahrnutí do zoznamu povinných subjektov; domnieva sa však, že aj tak pretrvávajú určité medzery, napríklad skutočnosť, že do zoznamov povinných subjektov sa nezahrnú verejné subjekty, ktoré spracúvajú žiadosti CBI/RBI;

16. konštatuje, že monitorovanie a posudzovanie žiadostí v rámci systémov CBI/RBI je obzvlášť náročné v prípade, že ide o spoločné žiadosti s rôznymi rodinnými príslušníkmi; poznamenáva, že v rámci niektorých vnútroštátnych systémov RBI môžu byť práva na pobyt udelené na základe rodinných, osobných alebo iných väzieb s hlavnými žiadateľmi; poznamenáva, že v zmysle smernice o práve na zlúčenie rodiny platí po získaní pobytového statusu v členskom štáte právo na zlúčenie rodiny, čo umožňuje rodinným príslušníkom vstúpiť do Únie bez ďalšej osobitnej kontroly, ktorá sa inak v rámci systémov RBI vyžaduje;

17. poznamenáva, že riziko predstavujú aj tretie krajiny, ktoré uplatňujú systémy CBI a zároveň požívajú výhody bezvízového styku s Úniou⁽²¹⁾, keďže si v takýchto krajinách môžu kúpiť občianstvo štátni príslušníci iných tretích krajín s jediným zámerom získať prístup do Únie bez ďalšej kontroly; zdôrazňuje, že tieto riziká sú ešte väčšie v prípade kandidátskych krajín Únie so systémami CBI/RBI⁽²²⁾, lebo v prípade nich môžu byť motivujúcim faktorom očakávané výhody budúceho členstva v Únii a bezvízového cestovania v rámci Únie;

18. domnieva sa, že vzhľadom na osobitné riziká, ktoré predstavujú systémy CBI, a ich inherentnú nezlučiteľnosť so zásadou lojálnej spolupráce, ako sa uznáva v prebiehajúcich postupoch Komisie v prípade nesplnenia povinnosti proti dvom členským štátom, by sa systémy CBI mali postupne úplne zrušiť vo všetkých členských štátoch, a žiada, aby Komisia pred koncom svojho súčasného mandátu predložila návrh aktu na tento účel, ktorý by mohol byť založený na článku 21 ods. 2, článku 79 ods. 2, článku 114 alebo článku 352 ZFEÚ;

19. domnieva sa, že postupné zrušenie systémov CBI si vyžiada prechodné obdobie a že vzhľadom na to, že systémy CBI/RBI sú formou parazitovania a prinášajú vážne dôsledky pre Úniu a členské štáty, je oprávnené zavedenie finančného príspevku do rozpočtu Únie za systémy CBI a RBI, pre systémy CBI až do úplného zrušenia ich všetkých systémov, a to ako

⁽²¹⁾ Antigua a Barbuda, Dominika, Grenada, Svätý Krištof a Nevis a Svätá Lucia.

⁽²²⁾ Srbsko, Albánsko, Turecko, Čierna Hora a Severné Macedónsko.

Streda 9. marca 2022

konkrétny prejav solidarity, inter alia na základe článku 80 ZFEÚ; požaduje preto, aby Komisia v roku 2022 na základe článku 311 ZFEÚ predložila návrh na vytvorenie novej kategórie vlastných zdrojov Únie, ktorá by pozostávala z mechanizmu kompenzácie za CBI a RBI a ktorou by sa uložil zmysluplný poplatok na investície realizované v členských štátoch v rámci systémov CBI/RBI, ktorý bude rozumne určený na základe všetkých negatívnych externalít pre Úniu ako celok identifikovaných pokiaľ ide o systémy;

20. domnieva sa, že prínos systémov CBI/RBI pre reálne hospodárstvo členských štátov je obmedzený v zmysle tvorby pracovných miest, inovácie a rastu a že značné sumy týchto investícií smerujú priamo na trh s nehnuteľnosťami alebo do rôznych fondov; domnieva sa, že veľké investície spojené so systémami CBI/RBI by mohli ovplyvniť finančnú stabilitu, najmä v malých členských štátoch, kde by takýto prílev kapitálu mohol predstavovať veľký podiel HDP alebo zahraničných investícií⁽²³⁾; požaduje, aby Komisia v roku 2022 predložila na základe článku 79 ods. 2 a článkov 80, 82, 87 a 114 ZFEÚ návrh aktu, ktorý by obsahoval pravidlá investícií v rámci systémov RBI na úrovni Únie s cieľom posilniť ich pridanú hodnotu pre reálne hospodárstvo a zabezpečiť ich prepojenie s prioritami hospodárskej obnovy Únie;

21. požaduje, aby Komisia do konca svojho súčasného mandátu predložila na základe článku 79 ods. 2 a článkov 80, 82, 87 a 114 ZFEÚ návrh nariadenia, ktorý by mohol byť podľa potreby doplnený inými legislatívnymi opatreniami a ktorým by sa komplexne regulovali rozličné aspekty systémov RBI s cieľom zaviesť harmonizované normy a postupy a posilniť boj proti organizovanej trestnej činnosti, praniu špinavých peňazí, korupcii a daňovým únikom a ktorý by sa vzťahoval okrem iného tieto prvky:

- a) dôkladnejšiu povinnú starostlivosť a prísnejšie preverky žiadateľov a v prípade potreby aj ich rodinných príslušníkov vrátane zdrojov ich financovania, povinných kontrol v rozsiahlych informačných systémoch Únie v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí a postupov preverovania v tretích krajinách;
- b) reguláciu, riadnu certifikáciu a kontrolu sprostredkovateľov, ako aj obmedzenie ich činností a v prípade systémov CBI aj ukončenie ich služieb;
- c) harmonizované pravidlá a povinnosti členských štátov oznamovať Komisii údaje o ich systémoch RBI a súvisiacich žiadostiach;
- d) minimálne požiadavky na fyzický pobyt a minimálnu aktívnu účasť na investícii, kvalitu investície, pridanú hodnotu a príspevok k hospodárstvu, ako podmienky získania povolenia na pobyt v rámci systémov RBI;
- e) mechanizmus monitorovania *ex post* kontroly nepretržitého dodržiavania právnych požiadaviek systémov RBI úspešnými žiadateľmi;

22. žiada Komisiu, aby zabezpečila a udržiavala vysoké regulačné normy pre systémy CBI aj RBI v prípade, že sa na systémy RBI bude vzťahovať komplexná regulácia pred úplným zrušením systémov CBI;

23. víta záväzok členských štátov prijať opatrenia na obmedzenie predaja občianstva Rusom napojeným na ruskú vládu; vyzýva všetky členské štáty, aby s okamžitou účinnosťou ukončili prevádzku svojich systémov CBI a RBI pre všetkých ruských žiadateľov; naliehavo vyzýva členské štáty, aby opätovne posúdili všetky žiadosti ruských štátnych príslušníkov schválené v posledných niekoľko rokoch a využili všetky možnosti podľa vnútroštátneho práva a práva Únie s cieľom zabezpečiť, aby žiadnej ruskej osobe s finančnými, obchodnými alebo inými väzbami na Putinov režim nebolo ponechané občianstvo a právo na pobyt alebo aby sa takýmto osobám dočasne zamedzilo v uplatňovaní týchto práv; vyzýva Komisiu, aby takéto opätovné posúdenia vykonané členskými štátmi overila a urýchlene predložila legislatívny návrh na úplný zákaz systémov CBI a na zákaz systémov RBI pre ruských štátnych príslušníkov, na ktorých sa vzťahujú ciele opatrenia;

⁽²³⁾ Štúdia EAVA EPRS, s. 36 – 39.

Streda 9. marca 2022

24. požaduje, aby Komisia do svojho návrhu začlenila ciele revízie existujúcich právnych aktov Únie, ktoré by pomohli odrádzať členské štáty od zavádzania škodlivých systémov RBI posilnením právnych aktov v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a posilnením príslušných ustanovení v smernici o dlhodobom pobyte;
25. požaduje, aby Komisia vyvinula čo najväčší tlak s cieľom zabezpečiť, že tretie krajiny, v ktorých sú zavedené systémy CBI/RBI a ktoré zároveň požívajú výhody bezvízového styku v zmysle prílohy II k nariadeniu (EÚ) 2018/1806, zrušia svoje systémy CBI a zreformujú svoje systémy RBI tak, aby boli v súlade s právom a normami Únie, a aby Komisia v roku 2022 predložila na základe článku 77 ods. 2 písm. a) ZFEÚ návrh aktu, ktorým by sa v tomto smere zmenilo nariadenie (EÚ) 2018/1806; konštatuje, že v rámci revidovanej metodiky rozširovania Únie sa otázky spojené so systémami CBI/RBI považujú za komplexné a riešia sa v rôznych rokovacích skupinách a kapitolách; zdôrazňuje význam postupného a dôsledného zosúladovania právnych predpisov kandidátskych a potenciálnych kandidátskych krajín s právom Únie pre takéto systémy; navrhuje, aby sa do prístupových kritérií zahrnulo ukončenie systémov CBI a regulácia systémov RBI;
26. pripomína predsedníčke Komisie jej záväzok týkajúci sa práva iniciatívy Európskeho parlamentu a jej prísľub prísť na základe legislatívnych správ Európskeho parlamentu z vlastnej iniciatívy s legislatívnym aktom v súlade so zásadami práva Únie, ktorý uviedla v politických usmerneniach pre budúcu Európsku komisiu 2019 – 2024; očakáva preto, že Komisia bude konať a na základe tohto uznesenia pripraví konkrétne legislatívne návrhy;
27. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie a sprievodné návrhy Komisii a Rade.
-

Streda 9. marca 2022

PRÍLOHA K UZNESENIU:

NÁVRHY DO KOMPLEXNÉHO LEGISLATÍVNEHO BALÍKA

Návrh č. 1: postupné ukončenie uplatňovania systémov CBI v celej Únii do roku 2025

- Na úrovni celej Únie by sa mal zaviesť systém oznámení, s merateľnými cieľmi, uplatniteľný striktné iba na existujúce programy, a tak umožňujúci legitimizáciu nových programov týmto systémom, na maximálny počet osôb, ktorým možno v rámci systémov CBI vo všetkých členských štátoch udeliť občianstvo, pričom tento počet by každoročne postupne klesal a v roku 2025 by dosiahol nulu, čím by sa uplatňovanie systémov CBI postupne celkom ukončilo. Takéto postupné ukončenie systémov CBI umožní členským štátom nájsť si alternatívne prostriedky na prilákanie investícií a udržiavanie svojich verejných financií. Toto postupné ukončenie je v súlade s predchádzajúcou pozíciou Európskeho parlamentu vyjadrenou v niekoľkých uzneseniach a je nevyhnutné vzhľadom na vážnosť výzvy, ktorú systémy CBI predstavujú pre zásadu lojálnej spolupráce v zmysle zmlúv (článok 4 ods. 3 Zmluvy o EÚ).
- Tento návrh by mohol byť založený na článku 21 ods. 2, článku 79 ods. 2, a keďže systémy CBI majú vplyv na vnútorný trh, aj na článku 114 ZFEÚ.

Návrh č. 2: komplexná regulácia všetkých systémov RBI v Únii

- Vzhľadom na špecifiká a rozsiahle využívanie systémov RBI v členských štátoch je potrebný osobitný právny rámec Únie v podobe nariadenia. Týmto nariadením sa zabezpečí harmonizácia na úrovni Únie, obmedzia sa riziká vyplývajúce zo systémov RBI a zavedie sa monitorovanie týchto systémov Úniou, čím sa posilní ich transparentnosť a riadenie. Znamená to aj odrádzať členské štáty od zavádzania škodlivých systémov RBI.
- Toto nariadenie by malo obsahovať normy a postupy dôkladnejšej povinnej starostlivosti a prísnejšieho preverovania osôb žiadateľov na úrovni Únie a zdroja ich bohatstva. Je nevyhnutná najmä štruktúrna krížová kontrola všetkých žiadateľov orgánmi členských štátov podľa všetkých príslušných vnútroštátnych, únijných a medzinárodných databáz pri súčasnom dodržaní noriem základných práv. Malo by sa vykonávať nezávislé overovanie predložených dokladov, komplexná preverka osôb vrátane všetkých záznamov v registri trestov a účasti na minulých či prebiehajúcich občianskoprávných alebo trestnoprávných súdnych konaniach, osobné pohovory so žiadateľmi a dôkladné preverovanie spôsobu nadobudnutia majetku žiadateľov a súladu tohto majetku s vykázanými príjmami. Tento postup by mal umožniť dostatočný čas na riadny proces povinnej starostlivosti a mal by predpokladať možnosť spätného zrušenia kladných rozhodnutí v prípadoch odôvodneného skresľovania skutočností alebo podvodu.
- Prax spoločných žiadostí, keď hlavný žiadateľ môže podať aj so svojimi rodinnými príslušníkmi jednu žiadosť, by sa mala zakázať: mali by byť povolené len individuálne žiadosti podliehajúce prísnyim individuálnym kontrolám so zohľadnením prepojení medzi žiadateľmi. Prísne kontroly by sa mali uplatňovať aj v prípade, že rodinní príslušníci úspešných žiadateľov môžu získať právo na pobyt na základe pravidiel zlúčenia rodiny alebo iných podobných ustanovení.
- Dôležitým prvkom nariadenia, prípadne doplneným ďalšími legislatívnymi opatreniami, by mala byť regulácia sprostredkovateľov. Mala by zahŕňať tieto prvky:
 - a) postup vydávania licencií pre sprostredkovateľov na úrovni Únie, ktorým by sa stanovil presný postup vrátane povinnej starostlivosti a auditu sprostredkovateľskej spoločnosti, jej majiteľov a prepojených spoločností. Táto licencia by sa mala obnovovať každé dva roky a mala by byť uvedená vo verejnom registri Únie pre sprostredkovateľov. V prípade, že sú sprostredkovatelia zapojení do procesu podávania žiadosti, by mali mať členské štáty povolené spracovanie takýchto žiadostí, keď sú pripravené sprostredkovateľmi s licenciou Únie. Žiadosti o licenciu by sa mali podávať Komisii so zapojením príslušných orgánov, úradov a agentúr Únie, do vykonávania kontrol a celého príslušného postupu;
 - b) osobitné pravidlá týkajúce sa činnosti sprostredkovateľov; tieto pravidlá by mali obsahovať podrobné pravidlá týkajúce sa preverky osôb, povinnej starostlivosti a bezpečnostných kontrol, ktoré musia sprostredkovatelia vo vzťahu k žiadateľom vykonávať;

Streda 9. marca 2022

- c) celouňijný zákaz uvádzania na trh pre systémy RBI, ktoré používajú vlajku Únie alebo akékoľvek iné symboly súvisiace s Úniou na akýchkoľvek materiáloch, webových stránkach alebo dokumentoch alebo ktoré spájajú systémy RBI s akýmikoľvek výhodami spojenými so zmluvami a *acquis*;
- d) jasné pravidlá transparentnosti sprostredkovateľov a ich vlastnickej štruktúry;
- e) opatrenia proti korupcii a najlepšie postupy povinnej starostlivosti, ktoré musia sprostredkovatelia prijať, vrátane primeraného odmeňovania pracovníkov, pravidla dvoch osôb (každý krok postupu kontrolujú aspoň dve osoby) a zabezpečenia druhého stanoviska pri príprave žiadostí a ich kontrole, ako aj rotácia pracovníkov naprieč krajinami pôvodu žiadateľov v rámci systémov RBI;
- f) zákaz spájania poradenskej činnosti pre vlády pri vytváraní a udržiavaní systémov RBI so zapojením do prípravy žiadostí; takouto kombináciou vzniká konflikt záujmov a možnosť nesprávnej motivácie. Okrem toho by sprostredkovatelia nemali mať možnosť vykonávať systémy RBI pre orgány členských štátov, ale mali by mať možnosť konať len ako sprostredkovatelia pri jednotlivých žiadostiach a len vtedy, keď sa na nich obrátia jednotliví žiadatelia. Činnosti sprostredkovateľov v oblasti všeobecných verejných vecí by mali byť organizačne oddelené od ich ostatných činností a mali by byť v súlade so všetkými právnymi požiadavkami a kódexmi správania na úrovni Únie a na vnútroštátnej úrovni, pokiaľ ide o transparentnosť;
- g) rámec pre monitorovanie, vyšetrovanie a sankcie, ktorým by sa zabezpečilo dodržiavanie tohto nariadenia sprostredkovateľmi; príslušné orgány presadzovania práva by mali mať možnosť vykonávať utajené vyšetrovanie, a to aj tým, že by vystupovali v pozícii potenciálnych žiadateľov. Sankcie by mali zahŕňať odrádzajúce pokuty a mali by, v prípade, že sa potvrdia dva prípady porušenia pravidiel, by sa mala odobrať licencia na pôsobenie v Únii.
- Mala by sa zaviesť povinnosť členských štátov podávať Komisii správy o svojich systémoch RBI. Členské štáty by mali Komisii predkladať podrobné výročné správy o celkových inštitucionálnych prvkoch a prvkoch riadenia svojich systémov, ako aj o zavedených mechanizmoch monitorovania. Takisto by mali podávať správy o jednotlivých žiadostiach a o tom, ktoré boli zamietnuté a ktoré boli schválené, a príčin schválenia alebo zamietnutia, ako je nedodržanie ustanovení o boji proti praniu špinavých peňazí. Štatistiky by mali obsahovať rozdelenie žiadateľov podľa krajiny pôvodu a informácie o rodinných príslušníkoch a závislých osobách, ktoré získali práva prostredníctvom žiadateľa o systém RBI. Komisia by mala uverejniť tieto výročné správy, v prípade potreby upravené v súlade s nariadeniami o ochrane údajov a Chartou základných práv Európskej únie, a spolu s týmito výročnými správami by mala zverejniť svoje posúdenie týchto správ.
- Mal by sa vytvoriť systém riadený na úrovni Únie predbežného oznamovania a konzultácie so všetkými ostatnými členskými štátmi a Komisiou pred udelením povolenia na pobyt v rámci systému RBI. Ak členský štát do 20 dní nevyhlási žiadne námietky, malo by to znamenať, že proti udeleniu povolenia na pobyt nenamieta⁽¹⁾. To by umožnilo všetkým členským štátom odhaliť dvojité alebo následné žiadosti a vykonávať kontroly vo vnútroštátnych databázach. V rámci uvedenej lehoty 20 dní by Komisia tiež v spolupráci s príslušnými orgánmi, úradmi a agentúrami Únie (aj prostredníctvom ich styčných dôstojníkov v tretích krajinách), mala vykonávať konečné kontroly žiadostí na úrovni Únie podľa príslušných úňijných a medzinárodných databáz a takisto aj ďalšie bezpečnostné kontroly a previerky osôb. Na ich základe by potom mala Komisia vydať pre členský štát stanovisko. Právomoc udeliť alebo neudeliť povolenie na pobyt v rámci systému RBI by mala ostať na pleciach členských štátov. Komisia by mala poskytnúť všetky relevantné informácie, aby pomohla poukázať na prípady, keď tí istí jednotlivci podali niekoľko neúspešných žiadostí.
- Členské štáty by mali byť povinné účinne kontrolovať fyzický pobyt príslušných osôb na svojom území, a to aj stanovením minimálnych období prítomnosti, a viesť o ňom záznamy, ku ktorým bude mať Komisia a agentúry Únie prístup. To by malo zahŕňať osobné stretnutia a návštevy v bydlisku príslušných osôb aspoň dvakrát za rok.

⁽¹⁾ Podobne ako v systéme vytvorenom podľa článku 22 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 z 13. júla 2009, ktorým sa ustanovuje vízový kódex Spoločenstva (vízový kódex) (Ú. v. EÚ L 243, 15.9.2009, s. 1).

Streda 9. marca 2022

- V záujme boja proti vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam by sa mali zaviesť osobitné opatrenia Únie na predchádzanie obchádzaniu spoločného štandardu oznamovania a boj proti nemu, najmä rozšírenie výmeny informácií medzi daňovými orgánmi a finančnými spravodajskými jednotkami (FIU) ^(?).
- Mali by sa zaviesť pravidlá týkajúce sa typov investícií požadovaných v rámci systémov RBI. Významná väčšina požadovanej investície by mala pozostávať z produktívnych investícií do reálneho hospodárstva v súlade s prioritnými oblasťami ekologickej a digitálnej hospodárskej činnosti. Investície do nehnuteľností, trustových fondov či finančných prostriedkov do štátnych dlhopisov alebo platby priamo do rozpočtu členského štátu by sa mali obmedziť na menšiu časť investovanej sumy. Okrem toho by sa akékoľvek platby priamo do rozpočtu členského štátu mali obmedziť, aby sa nevytvárala rozpočtová závislosť od tohto zdroja, a Komisia by mala požiadať členské štáty, aby posúdili takéto platby v kontexte európskeho semestra.
- Nariadenie by mohlo byť založené na článku 79 ods. 2 a článkoch 80, 82 a 87, a keďže systémy RBI majú vplyv na vnútorný trh, aj na článku 114 ZFEÚ.
- V prípade, že nariadenie alebo iný legislatívny akt týkajúci sa systémov RBI nadobudne účinnosť pred úplným zrušením systémov CBI, všetky pravidlá vzťahujúce sa na systémy RBI by sa mali vzťahovať aj na systémy CBI, aby sa zabránilo menej prísny kontrolám systémov CBI v porovnaní s kontrolami systémov RBI.

Návrh č. 3: nová kategória vlastných zdrojov Únie pozostávajúca z mechanizmu kompenzácie za CBI a RBI

- Keďže riziká a náklady systémov CBI a RBI uplatňovaných niektorými členskými štátmi sa dotýkajú všetkých členských štátov a inštitúcií Únie, je odôvodnené zavedenie spoločného mechanizmu, na základe príslušných údajov a informácií, na kompenzáciu negatívnych dôsledkov systémov CBI a RBI na Úniu ako celok. Okrem toho, hodnota predaja občianstva alebo víz do členského štátu je nerozlučne spätá s právami a slobodami v rámci Únie, ktoré sú s týmto občianstvom spojené. Vytvorením mechanizmu kompenzácie za CBI a RBI možno prostredníctvom príspevku do rozpočtu Únie spravodlivo odškodniť všetky členské štáty za negatívne dôsledky týchto systémov. Je to vecou solidarity medzi členskými štátmi, ktoré prevádzkujú systémy CBI a RBI a ostatnými členskými štátmi a inštitúciami Únie. Aby bol tento mechanizmus účinný, poplatok splatný Únii by sa mal stanoviť na zmysluplnom percentuálnom podiele investícií uskutočnených v členských štátoch v rámci systémov CBI/RBI, ktoré sa primerane odhadujú na základe všetkých negatívnych externalít zistených v systémoch;
- Tento mechanizmus by sa mohol zaviesť v zmysle článku 311 ZFEÚ, v ktorom sa stanovuje, že „Únia si zabezpečí prostriedky potrebné na dosiahnutie svojich cieľov a uskutočňovanie svojich politík“ vrátane možnosti „zaviesť nové kategórie vlastných zdrojov alebo zrušiť existujúce kategórie“. Ďalšie vykonávacie opatrenia by sa mohli prijať v podobe nariadenia. Podobný postup sa uplatnil pri zavedení vlastného zdroja založeného na odpade z plastových obalov od 1. januára 2021. Tento postup zahŕňa dosť zdĺhavý proces formálneho schvaľovania rozhodnutia o vlastných zdrojoch prepojený s príslušnými vnútroštátnymi ústavnými požiadavkami na jeho schválenie. Táto možnosť by sa mohla spojiť s právnym základom z článku 80 ZFEÚ, v ktorom sa stanovuje zásada „solidarity a spravodlivého rozdelenia zodpovednosti medzi členskými štátmi vrátane finančných dôsledkov“, čo sa vzťahuje aj na oblasť prisťahovalectva.

^(?) Pozri Preventing abuse of residence by investment schemes to circumvent the CRS (Predchádzanie zneužívaniu systémov udeľovania povolení na pobyt za investície na obchádzanie spoločného štandardu oznamovania), OECD, 19. februára 2018; smernicu Rady 2014/107/EÚ z 9. decembra 2014, ktorou sa mení smernica 2011/16/EÚ, pokiaľ ide o povinnú automatickú výmenu informácií v oblasti daní (Ú. v. EÚ L 359, 16.12.2014, s. 1).

Streda 9. marca 2022

Návrh č. 4: cielená revízia právnych aktov v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu

- Komisia uskutočnila vítaný krok, keď zahrnula systémy RBI ako významnú súčasť do svojho balíka legislatívnych návrhov z 20. júla 2021 zameraného na revíziu právnych aktov v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, najmä pokiaľ ide o sprostredkovateľov. Mali by sa doňho zahrnúť ešte tri prvky:
 - a) zahrnutie verejných orgánov zapojených do spracovania žiadostí v rámci systémov RBI do zoznamu povinných subjektov v zmysle právnych aktov v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, najmä článku 3 bodu 3 návrhu nariadenia o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu (2021/0239(COD));
 - b) väčšia miera výmeny informácií o žiadateľoch v rámci systémov RBI medzi orgánmi členských štátov v zmysle právnych aktov v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, najmä medzi FIU;
 - c) posilnené opatrenia povinnej starostlivosti odporúčané OECD na zmiernenie rizík, ktoré predstavujú systémy RBI, ktoré sa majú stanoviť pre všetky povinné subjekty zapojené do procesu RBI.

Návrh č. 5: cielená revízia smernice o dlhodobom pobyte

- Pri predložení svojich očakávaných návrhov na revíziu smernice o dlhodobom pobyte by Komisia mala obmedziť možnosť zvýhodneného zaobchádzania so štátnymi príslušníkmi tretích krajín, ktorí získali povolenie na pobyt v rámci systému RBI, pri uplatňovaní uvedenej smernice. To by bolo možné dosiahnuť zmenou článku 13 smernice o dlhodobom pobyte tak, aby sa z jeho uplatňovania výslovne vyňali osoby, na ktoré sa vzťahujú systémy RBI.
- Komisia by mala prijať opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby sa neobchádzala požiadavka nepretržitého a oprávneného pobytu v trvaní piatich rokov podľa článku 4 ods. 1 smernice o dlhodobom pobyte prostredníctvom systémov RBI, a to aj zabezpečením toho, aby členské štáty presadzovali dôkladnejšie kontroly a povinnosti v oblasti systémov podávania správ o žiadateľoch.

Návrh č. 6: zabezpečiť, aby tretie krajiny nezavádzali škodlivé systémy RBI/CBI

- Do nariadenia (EÚ) 2018/1806 by sa mali zahrnúť aj systémy CBI tretích krajín ako osobitný prvok, ktorý treba brať do úvahy pri rozhodovaní o tom, či sa má daná tretia krajina zahrnúť do príloh k uvedenému nariadeniu, t. j. ako faktor pri rozhodovaní o krajinách, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od vízovej povinnosti. Tento prvok by sa mal zakomponovať aj do mechanizmu oslobodenia od vízovej povinnosti stanoveného v článku 8 uvedeného nariadenia a do plánovaného monitorovania.
- Do nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 z 13. júla 2009, ktorým sa ustanovuje vízový kódex Spoločenstva (vízový kódex)⁽³⁾ by sa mal doplniť nový článok o spolupráci s tretími krajinami pri postupnom ukončovaní uplatňovania systémov CBI a zosúladení systémov RBI s novým nariadením navrhnutým podľa návrhu č. 2.
- V prípade kandidátskych krajín a potenciálnych kandidátskych krajín by postupné úplné zrušenie systémov CBI a prísna regulácia systémov RBI mali tvoriť významnú a neodmysliteľnú časť prístupových kritérií.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 243, 15.9.2009, s. 1.

Streda 9. marca 2022

P9_TA(2022)0066

V ústrety občanom: petičné právo a právo oznámiť prípad európskemu ombudsmanovi, európska iniciatíva občanov

Uznesenie Európskeho parlamentu z 9. marca 2022 o iniciatíve s názvom V ústrety občanom: petičné právo, právo predložiť vec európskemu ombudsmanovi a európska iniciatíva občanov (2020/2275(INI))

(2022/C 347/09)

Európsky parlament,

- so zreteľom na články 10 a 11 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“),
 - so zreteľom na články 24 a 227 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), v ktorých sa poukazuje na význam, ktorý sa v zmluve prikladá právu občanov Únie a osôb s pobytom v Únii upriamiť pozornosť Európskeho parlamentu na ich obavy;
 - so zreteľom na článok 228 ZFEÚ o úlohe a funkciách európskeho ombudsmana,
 - so zreteľom na opatrenie Rady ustanovujúce revidovaný rámec na úrovni EÚ, ktorý sa vyžaduje podľa článku 33 ods. 2 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (CRPD),
 - so zreteľom na články 11, 41, 42, 43 a 44 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) o práve obrátiť sa s petíciou na Európsky parlament,
 - so zreteľom na ustanovenia ZFEÚ týkajúce sa postupu v prípade nesplnenia povinnosti, a najmä na články 258 a 260 ZFEÚ,
 - so zreteľom na svoje uznesenia o výsledkoch rokovaní Výboru pre petície,
 - so zreteľom na články 222, 230 a 216 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na článok 10 ods. 3 Zmluvy o EÚ,
 - so zreteľom na článok 20 ZFEÚ o práve obrátiť sa s petíciou na Európsky parlament, obrátiť sa na európskeho ombudsmana a na inštitúcie a poradné orgány Únie v ktoromkoľvek jazyku zmlúv a dostať odpoveď v tom istom jazyku,
 - so zreteľom na rozhodnutie Európskeho parlamentu 94/262/ESUO, ES, Euratom z 9. marca 1994 o úprave a všeobecných podmienkach upravujúcich výkon funkcie ombudsmana ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o činnosti európskeho ombudsmana,
 - so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/788 zo 17. apríla 2019 o európskej iniciatíve občanov ⁽²⁾,
 - so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1042 z 15. júla 2020, ktorým sa stanovujú dočasné opatrenia týkajúce sa lehôt pre fázy zberu, overovania a posudzovania uvedené v nariadení (EÚ) 2019/788 o európskej iniciatíve občanov vzhľadom na pandémiu ochorenia COVID-19 ⁽³⁾,
 - so zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na stanovisko Výboru pre ústavné veci,
 - so zreteľom na správu Výboru pre petície (A9-0018/2022),
- A. keďže v článku 10 ods. 3 Zmluvy o EÚ sa stanovuje, že „každý občan má právo zúčastňovať sa na demokratickom živote Únie“ a že „rozhodnutia sa prijímajú podľa možnosti čo najotvorenejšie a čo najbližšie k občanovi“;

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 113, 4.5.1994, s. 15.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 130, 17.5.2019, s. 55.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 213, 17.7.2020, s. 7.

Streda 9. marca 2022

- B. keďže Výbor pre petície zohráva ochrannú úlohu s cieľom zabezpečiť, aby EÚ dodržiavala Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím pri tvorbe politík a legislatívnych opatrení na úrovni EÚ; keďže Výbor pre petície Európskeho parlamentu bol určený, aby spolu s európskym ombudsmanom, Agentúrou EÚ pre základné práva a Európskym fórom zdravotného postihnutia vytvoril revidovaný rámec na úrovni EÚ, ktorý Rada prijala na svojom 3 513. zasadnutí 16. januára 2017;
- C. keďže zlepšenie účasti občanov a transparentnosti na úrovni EÚ je kľúčom k preklenutiu vnímanej priepasti medzi EÚ a jej občanmi a zastupiteľskými organizáciami;
- D. keďže právo obrátiť sa s petíciou na Európsky parlament je jedným zo základných práv občanov EÚ, ktoré je zakotvené v článku 44 charty;
- E. keďže počet petícií je v porovnaní s celkovým počtom obyvateľov EÚ naďalej nízky, čo potvrdzuje potrebu maximálneho úsilia a cielených opatrení na zvýšenie informovanosti verejnosti a dosiahnutie výrazného zlepšenia, pokiaľ ide o uplatňovanie petičného práva; keďže Európskemu parlamentu sa predloží v priemere približne 1 200 petícií ročne;
- F. keďže počet petícií predložených Európskemu parlamentu dosiahol v roku 2013 vrchol, no v súčasnosti možno pozorovať klesajúci trend; keďže veľmi veľa európskych občanov nevie o petičnom práve;
- G. keďže kritériá prípustnosti petícií sú stanovené v článku 227 ZFEÚ a v článku 226 rokovacieho poriadku Európskeho parlamentu, v ktorých sa požaduje, aby petície predkladali občania EÚ alebo osoby s pobytom v EÚ, ktorých sa priamo dotýkajú záležitosti, ktoré patria do pôsobnosti EÚ;
- H. keďže Európsky parlament má najotvorenejší a najtransparentnejší postup predkladania petícií v Únii, čo predkladateľom petícií umožňuje zúčastňovať sa na jeho činnosti vrátane rozpráv vo výboroch a vypočutí;
- I. keďže Výbor pre petície skúma a spracúva každú petíciu a je jediným výborom, ktorý vedie každodenný dialóg s občanmi;
- J. keďže petičné právo často uplatňujú jednotlivci;
- K. keďže posilnenie petičného práva možno dosiahnuť len zlepšením schopnosti inštitúcií EÚ a členských štátov dospieť k včasnému a účinnému riešeniu problémov, na ktoré upozornia predkladatelia petícií, a zároveň zabezpečiť plnú ochranu základných práv občanov;
- L. keďže niektoré petície sú vyhlásené za neprípustné kvôli nedostatku informácií alebo zmätku medzi občanmi, pokiaľ ide o právomoci Európskej únie;
- M. keďže Komisia stále neposkytla ucelené informácie o počte petícií, ktoré viedli k začatiu postupu v prípade nesplnenia povinnosti alebo k akémukoľvek inému legislatívnemu či nelegislatívnemu opatreniu;
- N. keďže na zdokonalenie pravidiel týkajúcich sa petičného postupu je potrebná revízia rokovacieho poriadku Európskeho parlamentu s cieľom zlepšiť viditeľnosť petícií a následné opatrenia v súvislosti s nimi, a to aj v rámci plenárnych činností Európskeho parlamentu, aby sa otázky nastolené petíciami účinnejšie začlenili do priorit politického programu EÚ;
- O. keďže stratégia Komisie pri spracúvaní petícií vychádza z jej oznámenia z roku 2016 s názvom Právo EÚ: lepšie výsledky pomocou lepšieho uplatňovania práva, ktoré neobsahuje ustanovenia určujúce administratívny postup alebo prax v oblasti petícií;
- P. keďže Zmluvou o fungovaní Európskej únie sa posilňuje občianstvo Únie a ďalej zlepšuje jej demokratické fungovanie tým, že sa v nej najmä stanovuje, že každý občan má právo zúčastňovať sa na demokratickom živote Únie prostredníctvom európskej iniciatívy občanov;
- Q. keďže by sa mal zdôrazniť význam európskej iniciatívy občanov pri formovaní iniciatív a strategického vývoja Únie;

Streda 9. marca 2022

- R. keďže občania Únie majú právo priamo sa obrátiť na Komisiu so žiadosťou, aby predložila návrh právneho aktu Únie na účely vykonávania zmlúv;
- S. keďže EÚ musí občanom zaručiť, najmä so zreteľom na osobitné potreby osôb so zdravotným postihnutím, právo aktívne sa zúčastňovať na demokratických činnostiach Európskej únie v ktoromkoľvek z úradných jazykov EÚ, aby sa zabránilo akejkoľvek diskriminácii a podporila viacjazyčnosť;
- T. keďže európska iniciatíva občanov teda pomáha posilňovať demokratické fungovanie Únie vďaka účasti občanov na jej demokratickom a politickom živote; keďže by sa európska iniciatíva občanov mala považovať za jeden z prostriedkov, medzi ktoré patria aj dialóg s reprezentatívnymi združeniami a občianskou spoločnosťou, konzultácie s dotknutými stranami, petičné právo a právo podať sťažnosť európskemu ombudsmanovi a ktoré občanom umožňujú upozorniť inštitúcie EÚ na isté otázky a osloviť ich, aby prijali právne predpisy týkajúce sa záležitostí, ktoré patria do právomoci EÚ a majú vplyv na občanov;
- U. keďže nariadenie (EÚ) 2019/788, ktoré nadobudlo účinnosť 1. januára 2020, zlepšilo prístupnosť európskej iniciatívy občanov a uľahčilo organizátorom realizáciu, najmä vďaka prekladu iniciatív do všetkých úradných jazykov EÚ;
- V. keďže Komisia uviedla viacero problémov spojených s vykonávaním nariadenia (EÚ) č. 211/2011⁽⁴⁾ a keďže cieľom nového nariadenia (EÚ) 2019/788 je riešiť dôkladne takéto otázky, pokiaľ ide o účinnosť nástroja európskej iniciatívy, a zabezpečiť zlepšenie spôsobu jeho fungovania; keďže jeho vykonávanie sa musí účinne a včas posúdiť; keďže Komisia by mala v každom prípade predložiť formálnu správu najneskôr do 1. januára 2024 a potom každé štyri roky;
- W. keďže v záujme dosiahnutia týchto cieľov a uplatnenia úplného potenciálu európskej iniciatívy občanov by sa prostredníctvom postupov a podmienok, ktoré sa vyžadujú v súvislosti s európskou iniciatívou občanov, malo zaručiť, že Komisia riadne preskúma iniciatívy, ktoré sú platné v zmysle článku 14 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2019/788, a bude na ne reagovať; keďže Komisia je zo zákona povinná oznámiť opatrenia, ktoré má v úmysle prípadne prijať na základe platnej európskej iniciatívy občanov, a uviesť dôvody, pre ktoré prijme alebo neprijme určité opatrenie, a to jasným, zrozumiteľným a podrobným spôsobom; keďže na to, aby európska iniciatíva občanov bola platná a mohla sa predložiť Komisii, je potrebný aspoň milión podpisov z aspoň jednej štvrtiny členských štátov; keďže nariadením (EÚ) 2020/1042 sa spružnili lehoty na zber, overovanie a posudzovanie v reakcii na pandémie ochorenia COVID-19 tým, že sa zaviedli dočasné opatrenia; keďže uplatňovanie týchto opatrení sa predĺžilo prostredníctvom vykonávacích aktov Komisie; keďže toto nariadenie má len dočasný charakter a bude sa uplatňovať iba do konca roka 2022, keď sa budú tiež postupne rušiť individuálne online systémy na zber vyhlásení stanovené v článku 11 nariadenia (EÚ) 2019/788;
- X. keďže zorganizovať a podporiť európsku iniciatívu občanov je politickým právom občanov Únie, ako aj jedinečným nástrojom na stanovovanie priorít pre participatívnu demokraciu v EÚ, ktorý občanom umožňuje aktívne sa zúčastňovať na projektoch a procesoch, ktoré sa ich týkajú; keďže doteraz bolo šesť platných európskych iniciatív občanov a Komisia na všetky odpovedala, najnovšie išlo o iniciatívy Minority SafePack (Menšinový balíček) a End the Cage Age (Skončujeme s klietkovým chovom); keďže išlo o prvé európske iniciatívy občanov, o ktorých sa v Európskom parlamente diskutovalo, odkedy nadobudlo účinnosť nové nariadenie (EÚ) 2019/788, a v súlade s novým článkom 222 ods. 8 rokovacieho poriadku Európskeho parlamentu; keďže Európsky parlament prijal následné uznesenia v decembri 2020 a v júni 2021 a obidve podporila prevažná väčšina, prvé 76 % a druhé 82 % odovzdaných hlasov;
- Y. keďže Výboru pre petície bolo doručených 107 žiadostí o začatie európskej iniciatívy občanov, z ktorých 83 sa považovalo za prípustné a vhodné na registráciu, pričom šesť z nich bolo úspešných;
- Z. keďže jedným z prioritných cieľov EÚ musí byť posilnenie demokratickej legitimacy jej inštitúcií a zabezpečenie úplnej transparentnosti rozhodovacích procesov EÚ, ako aj účinná ochrana základných práv občanov a posilnenie zapojenia občanov do formovania politického programu EÚ prostredníctvom posilnených, účinnejších a transparentnejších nástrojov účasti občanov;

⁽⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 211/2011 zo 16. februára 2011 o iniciatíve občanov (Ú. v. EÚ L 65, 11.3.2011, s. 1).

Streda 9. marca 2022

- AA. keďže článkami 20, 24 a 228 ZFEÚ a článkom 43 charty sa európsky ombudsman oprávňuje prijímať sťažnosti týkajúce sa prípadov nesprávneho úradného postupu inštitúcií, orgánov, úradov alebo agentúr Únie s výnimkou Súdneho dvora Európskej únie (SDEÚ) pri výkone jeho súdnych právomocí;
- AB. keďže vyšetrovania ombudsmana sa týkajú najmä transparentnosti a zodpovednosti, kultúry služieb, riadneho výkonu diskrečnej právomoci a rešpektovania procesných práv;
- AC. keďže na rok 2020 pripadlo 25. výročie zriadenia úradu európskeho ombudsmana; keďže úrad ombudsmana od svojho zriadenia vybavil 57 000 sťažností, ktoré vyústili do vyše 7 600 vyšetrovaní;
- AD. keďže petičné právo, právo predložiť vec európskemu ombudsmanovi a európska iniciatíva občanov sú participatívne nástroje, ktorými sa podporuje transparentnosť, participatívna demokracia a aktívne európske občianstvo;

Petičné právo

1. upozorňuje, že petičné právo je najstarším nástrojom priamej účasti občanov na úrovni Únie a zároveň najjednoduchším a najpriamejším prostriedkom, pomocou ktorého môžu občania osloviť inštitúcie Únie, vyjadriť svoje názory na právne predpisy a politické rozhodnutia prijaté na úrovni EÚ a sťažovať sa na medzery v právnych predpisoch a ich nedostatočné vykonávanie; pripomína, že počet prijatých petícií v porovnaní s počtom obyvateľov EÚ je naďalej nízky a že medzi členskými štátmi, regiónmi a jazykmi existujú výrazné rozdiely, pokiaľ ide o uplatňovanie petičného práva; domnieva sa, že ciele informácie kampane a občianska výchova o právach vyplývajúcich z občianstva EÚ môžu osloviť širšie obyvateľstvo a priniesť hmatateľné výsledky pri zvyšovaní informovanosti o právach občanov na úrovni EÚ; zdôrazňuje, že Výbor pre petície má k dispozícii širokú škálu nástrojov, konkrétne vypracúvanie správ a uznesení, verejné vypočutia, tematické semináre a služobné cesty na účely zistenia potrebných skutočností s cieľom reagovať na obavy občanov a podnietiť Európsky parlament, ostatné európske inštitúcie a vnútroštátne orgány, aby prijali opatrenia; vyzýva Výbor pre petície, aby zintenzívil spoluprácu s národnými parlamentmi a vytvoril partnerstvo umožňujúce výmenu najlepších postupov;
2. pripomína, že spôsob, akým sa riešia otázky uvedené v petíciách, má rozhodujúci vplyv na občanov, pokiaľ ide o účinné dodržiavanie petičného práva zakotveného v zmluvách EÚ, ako aj na názory občanov na inštitúcie Únie;
3. vyjadruje poľutovanie nad tým, že odmietnutie Komisie prijať opatrenia v súvislosti s otázkami nastolenými v jednotlivých petíciách predstavuje porušenie existujúcich ustanovení zmlúv EÚ týkajúcich sa petičného práva, ktoré sa neobmedzuje na otázky strategického významu alebo otázky odrážajúce štrukturálne problémy;
4. vyzýva Komisiu, aby prehodnotila svoj súčasný strategický prístup k včasnému vybavovaniu petícií, pretože to vedie k tomu, že sa neriešia okrem iného otázky týkajúce sa závažného porušovania práva EÚ, ktoré poškodzuje ochranu práv občanov;
5. naliehavo vyzýva Európsky parlament a Komisiu, aby prijali záväznú medziinštitucionálnu dohodu o vybavovaní petícií s cieľom zabezpečiť jasný, predvídateľný a transparentný právny rámec zameraný na dôsledné vykonávanie petičného práva stanoveného v zmluvách EÚ a na účinnú ochranu základných práv občanov;
6. zdôrazňuje, že petičné právo je kľúčovým prvkom participatívnej demokracie; v tejto súvislosti vyzýva Radu a Komisiu, aby petičné právo považovali za základný nástroj komunikácie medzi občanmi a inštitúciami Únie, ako aj hlavný prvok demokratickej a transparentnej správy na úrovni Únie;
7. pripomína, že mnohí európski občania sú zbavení petičného práva, keďže ich platformy nespĺňajú normy prístupnosti a požiadavky stanovené v článku 33 ods. 2 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím;
8. konštatuje, že treba dosiahnuť výrazné zlepšenia v rámci stanovenom v zmluvách EÚ, aby sa splnili očakávania občanov pri uplatňovaní petičného práva v záujme vyriešenia individuálnych problémov a zabránilo situáciám, keď verejnosť pociťuje sklamanie z inštitúcií EÚ; žiada, aby sa občanom poskytlo viac informácií o petičnom práve a aby sa posilnila spolupráca s orgánmi členských štátov s cieľom plne chrániť práva občanov vyplývajúce z právnych predpisov EÚ; vyzýva inštitúcie EÚ, aby poskytovali jasné informácie o petičnom práve a aby systematicky podporovali využívanie tohto nástroja;

Streda 9. marca 2022

9. zastáva názor, že je dôležité diverzifikovať komunikačné prostriedky a zvýšiť povedomie občanov v úzkej spolupráci s národnými a miestnymi združeniami prostredníctvom informačných kampaní a neustálej verejnej diskusie o oblastiach politiky Únie; domnieva sa, že by sa mali vytvoriť interaktívne online fóra, na ktorých môžu občania získavať informácie, vymieňať si názory a slobodne sa vyjadrovať, a to najmä s cieľom zamerať sa na mladých ľudí;
10. poukazuje na to, že frustrácia predkladateľov petícií spôsobená chýbajúcimi skutočnými riešeniami ich problémov môže viesť k strate záujmu o inštitúcie EÚ, ako aj k euroskepticizmu kvôli nedostatku odpovedí;
11. požaduje spoločné kritériá pri riešení rôznych petícií s cieľom zaručiť štandardizované a jednotné spracovanie petícií a zabrániť svojvoľnému alebo straníckemu zneužívaniu žiadostí občanov; zdôrazňuje, že nedostatočná homogénnosť pri spracovávaní petícií môže spôsobiť zmätok medzi predkladateľmi petícií a viesť všeobecne k slabej vôli občanov uplatňovať petičné právo;
12. v tejto súvislosti pripomína, že príliš úzky alebo nejednotný výklad článku 51 charty oslabuje dôveru občanov v Úniu; vyzýva Komisiu, aby predložila opatrenia, ktorými sa zabezpečí jednotné a rozsiahle vykonávanie ustanovení článku 51, a vyzýva Konferenciu o budúcnosti Európy, aby túto otázku preskúmala;
13. pripomína možnosti, ktoré ponúka petičné právo, pokiaľ ide o upozorňovanie inštitúcií Únie na prípadné medzery alebo porušovanie alebo nesprávne vykonávanie práva Únie, a to v konkrétnych prípadoch, ako aj na systémovej úrovni; trvá na potenciáli individuálnych petícií ako nástroja na uplatňovanie a zlepšovanie práva EÚ; vyzýva Komisiu, aby ako strážkyňa zmlúv venovala väčšiu pozornosť otázkam nastoleným v petíciách vrátane individuálnych problémov a zabezpečila, aby petície viedli k riadnym vyšetrovaniam s cieľom umožniť skutočné zlepšenia, pokiaľ ide o správne uplatňovania práva EÚ v celej Únii; zdôrazňuje, že v prípadoch, keď Komisia nemá legislatívne právomoci, musí účinne využívať možnosť konať formou koordinácie alebo podpory s cieľom náležite reagovať na problémy a potreby predkladateľov petícií;
14. konštatuje, že mnohé petície týkajúce sa ochorenia COVID-19 riešil Výbor pre petície, najmä v rámci naliehavého postupu; blahozelá Výboru pre petície k rýchlemu a účinnému vybavovaniu petícií v časoch závažnej krízy, čo je predpokladom dôvery občanov v inštitúcie EÚ;
15. pripomína, že petičné právo je základným prvkom občianstva Únie; vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že v oznámení Komisie o správe o občianstve Únie za rok 2020 a v akčnom pláne pre európsku demokraciu sa neuvádza petičné právo; domnieva sa, že v takom prípade ide o nevyužitú príležitosť zvýšiť viditeľnosť jedného z aspektov občianstva EÚ; vyzýva Komisiu, aby do svojich strategických dokumentov zahrnula petičné právo;
16. vyzýva na vykonanie podrobnej analýzy, ktorá by odhalila dôvody, prečo sa počet zaregistrovaných petícií v posledných rokoch znížil; vyzýva Komisiu, aby koordinovala svoju činnosť s Výborom pre petície pri vypracovaní štúdie s cieľom zistiť hlavné prekážky, ktoré sa vyskytujú pri uplatňovaní petičného práva, ako aj akékoľvek prípadné problémy s komunikáciou; vyzýva na zavedenie potrebných mechanizmov s cieľom vyriešiť potenciálne nedostatky a problémy, ktoré by štúdia odhalila;
17. kritizuje Komisiu za to, že nemá vhodný systém na zhromažďovanie informácií o petíciách a o tom, ako súvisia s postupmi v prípade nesplnenia povinnosti alebo aktmi EÚ, čo potvrdzujú aj nedostatky vo výročných správach Komisie o monitorovaní uplatňovania práva EÚ, ktoré sa len veľmi všeobecne týkajú petícií;
18. vyzýva Komisiu, aby každoročne monitorovala a analyzovala spracované petície a podávala o nich správy a aby zabezpečila, že táto analýza bude základom politického rozhodovania na úrovni Komisie; vyzýva Komisiu, aby skrátila čas potrebný na odpoveď na žiadosti Európskeho parlamentu týkajúce sa petícií;
19. vyzýva Radu a členské štáty, aby sa aktívnejšie zapojili a zúčastňovali diskusií a rokovaní týkajúcich sa petícií a poskytli odpovede na otázky, ktoré nastolili predkladatelia petícií na úrovni EÚ, a to najmä tým, že petície postúpia zodpovedným a príslušným orgánom, zabezpečia primerané nadväzujúce opatrenia a budú sa zúčastňovať na parlamentných rozpravách;
20. poukazuje na potrebu zabezpečiť primerané opatrenia nadväzujúce na petície v rámci parlamentnej a legislatívnej činnosti; pripomína, že petície by sa mohli považovať za strategický nástroj na posilnenie práva legislatívnej iniciatívy Európskeho parlamentu, ktoré je zakotvené v článku 225 ZFEÚ, čím by sa riešili medzery a nezrovnalosti v právnych predpisoch EÚ, na ktoré sa upozorňuje v petíciách, s cieľom zabezpečiť plnú ochranu práv občanov;

Streda 9. marca 2022

21. vyzýva inštitúcie EÚ a parlamentné výbory, ako aj členské štáty, aby lepšie spolupracovali s výborom PETI s cieľom účinne odpovedať predkladateľom petícií a uspokojiť ich požiadavky; považuje za nevyhnutné zabezpečiť prítomnosť a účasť zástupcov členských štátov počas diskusií o petíciách vo výbore; v tejto súvislosti naliehavo vyzýva Komisiu, aby sa vyhýbala všeobecným odpovediam a poskytovala predkladateľom petícií ciele a prispôbené odpovede na ich žiadosti;
22. vyzýva občiansku spoločnosť ako celok, aby v plnej miere využívala potenciál petičného práva, pokiaľ ide o vykonávanie strategických a legislatívnych zmien na úrovni Únie; nabáda organizácie občianskej spoločnosti, aby lepšie využívali petície ako nástroje priamej demokracie s cieľom informovať európske inštitúcie o svojich obavách, ako aj o možnom nedodržaní práva Únie;
23. vyzýva Konferenciu o budúcnosti Európy, aby zväzila a usporiadala diskusiu o petičnom práve a aby spolu s občanmi preskúmala spôsoby, ako zlepšiť informovanosť o petičnom práve a prístup k nemu, s cieľom premeniť ho na demokratickejší a užitočnejší nástroj pre občanov a obyvateľov EÚ, ktorý vytvorí priamy kontakt medzi nimi a inštitúciami EÚ a umožní im postupovať im ich sťažnosti; vyzýva Konferenciu o budúcnosti Európy, aby predložila návrhy na zlepšenie vykonávania petičného práva na úrovni EÚ;
24. žiada, aby sa posilnilo postavenie Výboru pre petície v rámci Európskeho parlamentu a jeho medziinštitucionálnych vzťahov vzhľadom na to, že je jediným výborom, ktorý priamo komunikuje s občanmi; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že vzhľadom na rozsah práce výboru PETI je potrebné vyčleniť preň viac zamestnancov a zdrojov;
25. vyzýva ostatné výbory, aby včas prispeli k úsiliu Európskeho parlamentu rýchlejšie a účinnejšie reagovať na obavy občanov a aby v rámci prebiehajúcich legislatívnych prác zohľadnili problémy, na ktoré upozornili predkladatelia petícií; vyzýva ostatné výbory, aby v rámci každodenných legislatívnych činností Európskeho parlamentu viac zohľadňovali petície týkajúce sa ich oblastí pôsobnosti a aby formálne a konkrétne reagovali na očakávania vyjadrené v petíciách občanov;
26. zastáva názor, že petičná sieť je potrebným nástrojom na uľahčenie opatrení nadväzujúcich na petície v rámci parlamentnej a legislatívnej činnosti, ako aj na podporu výmeny informácií a najlepších postupov medzi jej členmi, a to tak na technickej, ako aj na politickej úrovni; domnieva sa, že táto sieť by mala posilniť dialóg a spoluprácu s Komisiou a ostatnými inštitúciami EÚ;
27. vzhľadom na to, že podľa usmernení⁽⁵⁾ výbor, ktorý je požiadaný o stanovisko, zväzi význam petičného práva a svoju legislatívnu záťaž skôr, ako rozhodne, či vydá stanovisko alebo nie, a že toto pravidlo pochádza z obdobia pred Lisabonskou zmluvou a odráža staré vnímanie významu petícií v parlamentnej činnosti, požaduje aktualizáciu usmernení s cieľom poskytnúť Výboru pre petície a iným výborom potrebnú právomoc na účinné vykonávanie ich práce;
28. žiada, aby sa uskutočnil prieskum Eurobarometra, pokiaľ ide o to, do akej miery sú občania Únie oboznámení s právom obrátiť sa s petíciou na Európsky parlament, s cieľom zozbierať údaje, ktoré umožnia vypracovať intenzívnu a dostupnú informačnú kampaň; zastáva názor, že pravidelné celoeurópske prieskumy založené na cezhraničných prieskumoch pomáhajú zvyšovať informovanosť európskych inštitúcií o obavách občanov;
29. požaduje vytvorenie spoločnej databázy medzi Európskym parlamentom a Komisiou s cieľom transparentne a kooperatívne zdieľať informácie o všetkých opatreniach Komisie prijatých v nadväznosti na petície vrátane projektov EU Pilot a postupov v prípade nesplnenia povinnosti, legislatívnych návrhov a akýchkoľvek iných aktov EÚ;
30. žiada, aby sa petičné právo a portál Európskeho parlamentu pre petície aktívnejšie propagovali prostredníctvom sociálnych médií, informačných kampaní, odbornej prípravy novinárov a prepojenia tohto portálu so známymi portálmi pre petície, ktoré používajú občania, s cieľom získať podporu na európskej a vnútroštátnej úrovni;

⁽⁵⁾ Konferencia predsedov výborov Európskeho parlamentu, Usmernenia pre spracúvanie petícií stálymi výbormi, 14. júla 1998, PE225.233.

Streda 9. marca 2022

31. vyzýva Radu a Komisiu, aby prepojili svoje webové sídla a platformu Konferencie o budúcnosti Európy s portálom pre petície a aby tento portál propagovali prostredníctvom svojich kanálov vrátane zastúpení Komisie v členských štátoch, ktoré by sa mali nájsť k spolupráci so styčnými kanceláriami Európskeho parlamentu;

32. žiada zlepšenie webového portálu pre petície tak, aby bol viditeľnejší na verejnosti, používateľsky ústretovejší, aby sa dal jednoduchšie a intuitívnejšie používať a bol prístupnejší pre všetkých občanov, a to najmä pre osoby so zdravotným postihnutím; požaduje zlepšenie funkcie analýzy údajov v databáze ePetition s cieľom uľahčiť vyhľadávanie predchádzajúcich petícií na rovnakú tému v databáze ePetition; požaduje zjednodušenie postupu, ktorým môžu občania podporiť petíciu predloženú prostredníctvom online portálu, čo by im umožnilo lepšie uplatňovať ich petičné právo;

33. poznamenáva, že predkladatelia petícií nemajú v reálnom čase prístup k informáciám o stave svojich petícií; žiada preto, aby sa sprístupnilo a na webovom portáli pre petície uverejnilo viac informácií napríklad o stave petície a vyšetřovaniach začatých v iných inštitúciách v tejto oblasti; požaduje väčšiu súčinnosť medzi portálom a internou databázou Európskeho parlamentu s cieľom podporiť väčšiu transparentnosť spracúvania petícií;

34. vyzýva, aby sa zozbieralo viac informácií o profile predkladateľov petícií pri plnom rešpektovaní pravidiel o ochrane osobných údajov s cieľom identifikovať nedostatočne zastúpené skupiny, pokiaľ ide o uplatňovanie petičného práva, a zamerať sa na ne prostredníctvom vhodných komunikačných kampaní;

Funkcia európskeho ombudsmana

35. pripomína význam práva každého občana a každej fyzickej alebo právnickej osoby s pobytom v Únii podať sťažnosť európskemu ombudsmanovi v súvislosti s prípadmi nesprávneho úradného postupu v inštitúciách Únie; domnieva sa, že sťažnosti občanov adresované ombudsmanovi sú základným prvkom participatívnej demokracie a legitimity rozhodovacieho procesu Únie; zdôrazňuje, že právom obrátiť sa na ombudsmana sa posilňuje angažovanosť občanov a ich dôvera v inštitúcie Únie, keďže sa tým zvyšuje transparentnosť a dobrá správa inštitúcií a orgánov EÚ;

36. zdôrazňuje vývoj úlohy ombudsmana, ktorý môže konať z vlastnej iniciatívy s cieľom podporiť boj proti systémovým problémom v administratíve Únie a presadzovať dobrú správu vecí verejných, konkrétne dodržiavanie najprísnejších noriem inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie; v tejto súvislosti sa domnieva, že úloha ombudsmana je dôležitejšia ako kedykoľvek predtým vzhľadom na to, že administratíva EÚ nadobúda prostredníctvom svojich orgánov čoraz väčší význam v živote občanov v oblastiach, ako je životné prostredie, migrácia a zdravie;

37. pripomína, že ombudsman má právomoc predkladať odporúčania a návrhy na riešenia a zlepšenia s cieľom vyriešiť problémy v rôznych prípadoch nesprávneho úradného postupu; poznamenáva, že ak sťažnosť nepatrí do pôsobnosti ombudsmana, ombudsman môže sťažovateľovi odporučiť, aby ju postúpil inému orgánu alebo Výboru pre petície; konštatuje, že ombudsmanke bolo v roku 2020 podaných viac ako 1 400 sťažností, ktoré nepatrili do jej pôsobnosti, najmä z dôvodu, že sa netýkali činností spojených s administratívou na úrovni EÚ;

38. vyzýva ombudsmanku, aby ešte dôkladnejšie monitorovala spôsob, akým sa vynakladajú finančné prostriedky a rozpočet EÚ, a overovala, či záujmy Únie nie sú ohrozené v dôsledku porušovania zásady právneho štátu, porušovania zásad a hodnôt EÚ, korupcie alebo konfliktov záujmov, najmä v súvislosti s Európskym nástrojom obnovy (Next Generation EU); zdôrazňuje, že dodržiavanie zásady právneho štátu je základnou podmienkou prístupu k finančným prostriedkom EÚ; zastáva názor, že táto podmienenosť dodržiavaním zásady právneho štátu a to, že Európska únia nepoľavuje vo svojich hodnotách, posilňuje dôveru občanov v Úniu a ukazuje pevný záväzok EÚ k demokracii na jej území;

39. pripomína, že vzťahy s ombudsmanom sú jednou z úloh, ktoré Výboru pre petície zveril rokovací poriadok Európskeho parlamentu;

40. víta nedávne zmeny štatútu ombudsmana, ktorými sa zosúladi výkon funkcií ombudsmana s Lisabonskou zmluvou a ďalej posilní právo občanov EÚ a osôb s pobytom v Únii podať sťažnosť na nesprávny úradný postup, najmä pokiaľ ide o ochranu oznamovateľov, obťažovanie a konflikty záujmov v inštitúciách, orgánoch a agentúrach EÚ; pripomína, že

Streda 9. marca 2022

v novom štatúte ombudsmana sa takisto objasňujú podmienky, za ktorých môže ombudsman viesť vyšetrovania z vlastnej iniciatívy, pričom opätovne zdôrazňuje, že ombudsman môže spolupracovať s orgánmi členských štátov a s inštitúciami, orgánmi a agentúrami EÚ; v tejto súvislosti je pevne presvedčený, že ombudsmanke by sa mal prideliť väčší rozpočet, ktorý by jej poskytol potrebné zdroje na účinné zvládnutie zvýšeného pracovného zaťaženia a na ďalšie kompetentné plnenie úloh v službách európskych občanov; naliehavo vyzýva európske inštitúcie, orgány a agentúry, aby dodržiavali odporúčania ombudsmanky týkajúce sa transparentnosti a iných otázok etiky;

41. pripomína, že občania EÚ majú právo na prístup k dokumentom inštitúcií EÚ; vyjadruje ombudsmanke uznanie za pozoruhodnú vykonanú prácu, pokiaľ ide o prístupnosť dokumentov EÚ, a najmä uplatňovanie zrýchleného postupu pri vybavovaní takýchto žiadostí; vyzýva spoluzákonodarcov, aby sa riadili odporúčaniami ombudsmanky v súvislosti s nariadením (ES) č. 1049/2001 o prístupe verejnosti k dokumentom a aby podporili jeho revíziu; považuje revíziu nariadenia (ES) č. 1049/2001⁽⁶⁾ za prioritu s cieľom zaručiť úplnú transparentnosť a úplný prístup verejnosti k dokumentom inštitúcií EÚ; zdôrazňuje význam úloh ombudsmanky týkajúcich sa transparentnosti pre európsku demokraciu, najmä tých, ktoré sa týkajú prístupnosti dokumentov pre európskych občanov, s cieľom umožniť im plne uplatňovať ich právo na informácie a zvýšiť dôveru občanov v európsky projekt; vyzýva ombudsmanku, aby pokračovala vo svojom úsilí v tomto smere, keďže možnosť včasného prístupu k dokumentom v 24 úradných jazykoch EÚ je nevyhnutná na zabezpečenie primeranej účasti občanov a občianskej spoločnosti na rozhodovacom procese;

42. blahoželá ombudsmanke k práci na presadzovaní viacjazyčnosti pre občanov a za zverejnenie súboru odporúčaní pre administratívu EÚ o používaní úradných jazykov EÚ pri komunikácii s verejnosťou, odporúčaní, ktoré poskytujú usmernenia o tom, ako a kedy komunikovať a v ktorých jazykoch s cieľom chrániť jazykovú rozmanitosť EÚ;

43. pripomína, že jedným zo spôsobov, ako zlepšiť vnímanie EÚ zo strany občanov, je zabezpečiť, aby bola pre nich zrozumiteľnejšia a transparentnejšia; domnieva sa, že Rada by mala pokračovať v práci na zlepšovaní svojej transparentnosti, a vyzýva ju, aby vykonala niektoré z odporúčaní, ktoré opakovane vydali Európsky parlament a ombudsmanka;

44. domnieva sa, že je veľmi dôležité naďalej poskytovať občanom Únie primerané informácie o úlohe a rozsahu činností ombudsmana a jeho vplyve na rozvoj inštitúcií Únie; vyzýva ombudsmanku, aby naďalej šírila informácie o výsledkoch vyšetrovaní, ktoré viedli k zvýšenej transparentnosti obchodných rokovaní Únie, zverejňovala výsledky klinického skúšania liekov hodnotených v Únii, zaviedla mechanizmy podávania sťažností pre žiadateľov o azyľ a posilnila etické pravidlá platné pre európskych komisárov;

45. vyzýva ombudsmanku, aby ďalej upevňovala Európsku sieť ombudsmanov s cieľom presadzovať právo obrátiť sa na ombudsmana na vnútroštátnej, ako aj európskej úrovni a aby naďalej udržiavala spojenie s občanmi a venovala pozornosť ich vnútroštátnym situáciám; domnieva sa, že je potrebné zintenzívniť komunikáciu a výmenu najlepších postupov medzi vnútroštátnymi a regionálnymi ombudsmanmi a európskou ombudsmankou s cieľom zabezpečiť, aby boli občania lepšie informovaní o svojich právach a dostali lepšie usmernenia pri podávaní sťažností;

Európska iniciatíva občanov

46. zdôrazňuje, že európska iniciatíva občanov je jedinečným a kľúčovým nástrojom participatívnej demokracie; zdôrazňuje, že európska iniciatíva občanov predstavuje pre občanov Únie výnimočnú príležitosť určiť a začleniť témy a záležitosti, ktoré ich trápia, do politického programu Únie, formulovať svoje ambície a požiadať EÚ o opatrenia a právne predpisy a že je potrebné podporovať jej používanie a všetkými dostupnými prostriedkami ju podporovať; preto pripomína povinnosti Komisie a členských štátov podľa nariadenia (EÚ) 2019/788, najmä zvýšiť informovanosť občanov Únie o existencii, cieľoch a fungovaní európskej iniciatívy občanov a poskytovať pomoc a praktickú podporu organizátorom európskej iniciatívy občanov; v tejto súvislosti sa domnieva, že by sa mal objasniť príspevok Európskeho parlamentu k povinnostiam Komisie týkajúcim sa komunikácie;

⁽⁶⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (Ú. v. ES L 145, 31.5.2001, s. 43).

Streda 9. marca 2022

47. vyzýva Komisiu, aby lepšie spolupracovala s platnými európskymi iniciatívami občanov a napravila nedostatok následných legislatívnych opatrení, aby sa dosiahol cieľ posilniť demokratickú legitimitu Únie väčšou účasťou občanov na jej demokratickom a politickom živote; domnieva sa preto, že Komisia by mala v súvislosti s platnými európskymi iniciatívami občanov preukázať, že skutočne zohľadňuje očakávania občanov, a odhodlanie, že ich bude naplňať;

48. pripomína, že Komisia prijala primerané nadväzujúce opatrenia len na niekoľko úspešných európskych iniciatív občanov;

49. domnieva sa, že je pre európsku demokraciu nevyhnutné, aby občania mohli prispievať k výkonu legislatívnych právomocí Únie a priamo sa zúčastňovať na iniciovaní legislatívnych návrhov; vyzýva preto Komisiu, aby dôkladne posúdila návrhy každej platnej európskej iniciatívy občanov a aby si v plnej miere splnila právnu povinnosť a uviedla dôvody, pre ktoré prijme alebo neprijme určité opatrenie, a to jasným, zrozumiteľným a podrobným spôsobom; pripomína povinnosť Európskemu parlamentu posúdiť každú platnú európsku iniciatívu občanov a opatrenia prijaté Komisiou v súlade s článkom 16 nariadenia (EÚ) 2019/788 a článkom 222 ods. 9 rokovacieho poriadku Európskeho parlamentu, najmä ak Komisia takéto návrhy nepredloží alebo ich nevykonáva;

50. vyzýva na ďalšie posilnenie úlohy Európskeho parlamentu a jeho väzieb s organizáciami občianskej spoločnosti, pokiaľ ide o konkrétne platné európske iniciatívy občanov a ich vykonávanie Komisiou; domnieva sa, že v konkrétnych prípadoch, keď Komisia nezverejní svoje zámery v stanovenej lehote v súlade s článkom 15 nariadenia (EÚ) 2019/788 alebo v oznámení neuvedie, že nemá v úmysle konať v súvislosti s európskou iniciatívou občanov, ktorá splnila procesné požiadavky, konkrétne že iniciatíva je v súlade s primárnym právom EÚ a nie je v rozpore s hodnotami Únie stanovenými v článku 2 Zmluvy o EÚ a právami zakotvenými v charte, by sa Európsky parlament mohol rozhodnúť, že v nadväznosti na európsku iniciatívu občanov predloží v súlade s článkom 222 rokovacieho poriadku legislatívnu správu; naliehavo vyzýva Komisiu, aby sa zaviazala k predloženiu legislatívneho návrhu po tom, ako Európsky parlament prijme takúto legislatívnu iniciatívnu správu; domnieva sa, že v takom prípade by Komisia mala dôkladne prehodnotiť svoju pôvodnú reakciu, a tak v plnej miere zohľadniť legislatívnu iniciatívnu správu Európskemu parlamentu; žiada, aby sa nariadenie (EÚ) 2019/788 zmenilo s cieľom podnietiť Komisiu, aby predložila návrh legislatívneho aktu, ak predložená európska iniciatíva občanov spĺňa príslušné požiadavky;

51. vyzýva Komisiu, aby jasne informovala verejnosť o rozdelení právomocí medzi Úniou a členskými štátmi s cieľom zabezpečiť, aby sa európske iniciatívy občanov týkali problematiky a otázok, ktoré patria do oblasti právomocí Komisie navrhovať právne akty, a aby sa organizátorom poskytlo praktické a včasné poradenstvo k vypracovaniu európskych iniciatív občanov a primerane využila možnosť čiastočnej registrácie európskej iniciatívy občanov; zdôrazňuje, že nedávne európske iniciatívy občanov vyzvali Úniu, aby konala rýchlejšie a dôraznejšie, najmä v oblasti ochrany životného prostredia, zdravia, dobrých životných podmienok zvierat a občianskych a politických práv, ako sú iniciatívy Minority SafePack (Menšinový balíček) a End the Cage Age (Skončujme s klieťkovým chovom), ktoré získali veľkú podporu; opakuje preto, že je potrebné, aby sa rámec právomocí Komisie navrhovať právny akt vykladal čo možno najširšie;

52. oceňuje, že Komisia zorganizovala informačné semináre a Týždeň európskej iniciatívy občanov v roku 2020, kde sa stretli zástupcovia inštitúcií, členovia občianskej spoločnosti a organizátori minulých a súčasných iniciatív, aby uvažovali nad tým, ako tento nástroj zlepšiť; domnieva sa však, že európska iniciatíva občanov je stále málo známa; vyzýva preto Komisiu, aby zvýšila viditeľnosť tohto participatívneho nástroja v médiách v súlade s článkom 18 nariadenia (EÚ) 2019/788;

53. žiada Komisiu, aby zhodnotila dočasné opatrenia stanovené v nariadení (EÚ) 2020/1042, najmä pokiaľ ide o predĺženie lehôt na zber vyhlásení a jeho vplyv na schopnosť organizátorov zmobilizovať podporu ich európskych iniciatív občanov, a to s cieľom informovať okrem iného o procese preskúmania nariadenia (EÚ) 2019/788; domnieva sa, že ak toto hodnotenie povedie k nesporným dôkazom, mohlo by sa uvažovať o predĺžení týchto dočasných opatrení na dlhšie obdobie;

54. vyzýva Komisiu, aby zlepšila nástroj európskej iniciatívy občanov s cieľom zvýšiť prístupnosť účasti občanov vzhľadom na nízky počet úspešných európskych iniciatív občanov, ktoré naozaj podnikli prijatie právnych aktov; v tejto súvislosti zdôrazňuje opatrenia uvedené v nariadení (EÚ) 2019/788 na zlepšenie spôsobu, akým môžu občania Únie uplatňovať svoje právo na podporu európskej iniciatívy občanov, a vyzýva na posúdenie vykonávania týchto opatrení; vyzýva Komisiu, aby dôkladne posúdila uplatňovanie tohto práva v svojej ďalšej správe o občianstve EÚ a aby načrtla legislatívne a nelegislatívne opatrenia, ktoré by sa mohli zaviesť na ďalšie zlepšenie uplatňovania tohto práva;

Streda 9. marca 2022

55. zastáva názor, že spôsob, akým Komisia oficiálne odpovedá na úspešné iniciatívy občanov, môže významne ovplyvniť, ako tento nástroj hodnotia občania, a že treba vyvinúť väčšie úsilie a obozretnejšie preskúmať každú úspešnú iniciatívu, aby sa zabezpečilo, že Komisia primerane zväží návrhy občanov;

56. trvá na potrebe stálych participatívnych mechanizmov, ktoré občanom umožnia zúčastňovať sa na rozhodovacom procese Únie;

57. zdôrazňuje, že treba vytvoriť vhodný mechanizmus pre ďalší postup v prípade neúspešných európskych iniciatív občanov, aby sa vážne a účinne posúdili príspevky občanov vrátane nasmerovania občanov na Výbor pre petície, keďže nedostatok vplyvu by mohol viesť k strate ich záujmu o účasť; zdôrazňuje väčšiu úlohu, ktorú musí Výbor pre petície zohrávať počas vypočutí; vyzýva Komisiu, aby včas spolupracovala s Európskym parlamentom, keď sa európska iniciatíva občanov uzná za platnú, s cieľom umožniť Európskemu parlamentu v plnej miere využiť trojmesačnú lehotu na uskutočnenie vypočutí v príslušných výboroch a pripraviť plenárne rozpravy a uznesenia o platných európskych iniciatívach občanov; trvá na tom, že cieľom dlhšieho časového rámca podľa nariadenia (EÚ) 2019/788, v priebehu ktorého by Komisia mala reagovať na platné európske iniciatívy občanov, je v zásade umožniť Komisii plne zohľadniť názory a stanoviská k európskym iniciatívam občanov vyjadrené počas fázy preskúmania a náležite zväžiť prípadné možnosti návrhov právnych aktov;

58. víta záväzok Komisie zlepšiť a posilniť fórum európskej iniciatívy občanov, čo je tiež právnou povinnosťou vyplývajúcou z nariadenia (EÚ) 2019/788; trvá na tom, že fórum by malo poskytovať organizátorom praktické usmernenia a právnú podporu a slúžiť ako nástroj na budovanie kapacít na spustenie, podporu a zachovanie európskych iniciatív občanov vo fáze zberu a na propagáciu európskej iniciatívy občanov ako nástroja na zapojenie občanov do demokratického života Únie;

59. vyzýva Konferenciu o budúcnosti Európy, aby poskytla občanom Únie možnosť vyjadriť sa priamo, aby mohli diskutovať o účinnosti vykonávania európskej iniciatívy občanov a jej súčasného právneho rámca, a aby podporovala európsku iniciatívu občanov ako užitočný nástroj, ktorý občanom umožní zúčastňovať sa na vykonávaní verejných politík Únie;

60. zdôrazňuje, že Konferencia o budúcnosti Európy poskytuje príležitosť lepšie pochopiť potrebu účasti na programe Únie, a preto by mohla umožniť úvahy o tom, akým spôsobom možno zlepšiť a presadzovať proces účasti občanov; zdôrazňuje, že konferencia poskytne nový impulz pre európsku diskusiu o posilnení demokracie, a najmä európskych iniciatív občanov; vyzýva Komisiu, aby občanov, ktorých návrhy predložené v rámci Konferencie o budúcnosti Európy neboli zahrnuté do návrhov Komisie, nabádala, aby využili všetky nástroje, ktoré majú k dispozícii, vrátane európskych iniciatív občanov;

Záver

61. zdôrazňuje úlohu týchto troch participatívnych nástrojov, ktorou je uľahčovať a podporovať účasť občanov Únie a osôb s pobytom v Únii, ktorí tak môžu mať konkrétny priamy vplyv na politický program EÚ; vyzýva na vytvorenie a propagáciu rozsiahleho a prístupného medziinštitucionálneho webového sídla pre občanov EÚ, ktoré by plnilo úlohu jednotného kontaktného miesta, ako aj aplikácie, ktorej používanie by malo byť jednoduché, kde by sa poskytovali informácie o všetkých právach a demokratických nástrojoch umožňujúcich verejnosti priamo sa zúčastňovať a ovplyvňovať rozhodovanie na úrovni Únie; zastáva názor, že takáto platforma, ktorá slúži ako jednotné kontaktné miesto, by nielen zvýšila informovanosť občanov o ich právach, ale aj podporila doplnkovosť rôznych nástrojov;

62. zdôrazňuje, že pravidelné zhromažďovanie informácií o témach, ktoré zaujímajú občanov, a o opakujúcich sa otázkach, ktoré sa uvádzajú v petíciách, vyšetrovaníach európskeho ombudsmana a európskych iniciatívach občanov, by pomohlo rýchlejšie nájsť riešenia a zároveň zabezpečiť súdržnosť politík EÚ pre jej občanov;

63. považuje za nevyhnutné analyzovať komunikačné problémy medzi európskymi inštitúciami a občanmi, ktoré spôsobujú, že Európania nedostatočne využívajú mechanizmy účasti občanov; žiada, aby sa vyčlenili potrebné zdroje na šírenie informácií o existencii a fungovaní týchto nástrojov medzi širokou verejnosťou;

64. vyzýva na informovanie verejnosti o týchto troch participatívnych nástrojoch, najmä mladých ľudí, aby sa stali účinnými a užitočnými nástrojmi demokratickej účasti; zdôrazňuje, že všetky európske inštitúcie by mali maximalizovať svoje komunikačné úsilie na miestnej, regionálnej a vnútroštátnej úrovni s cieľom zabezpečiť, aby čo najviac občanov

Streda 9. marca 2022

vedelo o troch nástrojoch, ktorými sú európska iniciatíva občanov, sťažnosti európskemu ombudsmanovi a petičné právo, a nabádať ich k tomu, aby ich využívali; zdôrazňuje, že je dôležité poskytnúť občanom pomoc na európskej aj miestnej úrovni prostredníctvom informačných centier Europe Direct a Domov Európy⁽⁷⁾ pri predkladaní petícií, európskych iniciatív občanov a sťažností európskemu ombudsmanovi;

65. zdôrazňuje kľúčovú vzdelávaciu úlohu, ktorú musia zohrávať akademické subjekty pri zabezpečovaní európskej občianskej výchovy; naliehavo vyzýva členské štáty, aby žiakov základných a stredných škôl a študentov univerzít učili o troch participatívnych nástrojoch EÚ s cieľom informovať ich o rozhodovacom procese EÚ a o tom, ako sa aktívne zapájať; žiada Komisiu, aby posilnila ciele programu Erasmus+ týkajúce sa aktívnej účasti mladých ľudí na demokratickom živote, najmä prostredníctvom vzdelávacích činností zameraných na rozvoj občianskych zručností a chápania európskych politík; pripomína, že občianska angažovanosť mladých ľudí má zásadný význam pre budúcnosť všetkých demokracií;

66. zdôrazňuje, že je dôležité poskytnúť osobám so zdravotným postihnutím plný prístup ku všetkým rôznym nástrojom, ktoré EÚ poskytuje občanom, najmä prostredníctvom systematického tlmočenia a prekladu do posunkového jazyka a ľahko čitateľného jazyka;

67. vyzýva inštitúcie EÚ, aby riešili výzvy, ktorým čelia zraniteľné skupiny ľudí, ktorí sú nedostatočne zastúpení a nie sú schopní riešiť svoje problémy, a aby ich zapojili do rozhodovania;

68. vyzýva Komisiu, aby tri participatívne nástroje zahrnula do vykonávania stratégie pre mládež na roky 2019 – 2027 „Zapájať mladých ľudí, spájať ich a posilňovať ich postavenie: nová stratégia EÚ pre mládež“, a to najmä v rámci oblastí činnosti „Zapájať“ a „Spájať“;

69. pripomína, že viacjazyčná komunikačná politika EÚ a uverejňovanie informácií a dokumentov vo všetkých úradných jazykoch EÚ je kľúčovým prvkom pri komunikácii s občanmi zo všetkých členských štátov a ich zapájaní, ktorý treba ďalej posilniť; vyzdvihuje jej význam v rámci všetkých komunikačných kanálov vrátane sociálnych médií s cieľom lepšie nadviazať kontakt s občanmi, berúc pritom najmä ohľad na osobitné potreby osôb so zdravotným postihnutím; víta usmernenia pre inštitúcie, ktoré uverejnil úrad ombudsmana a ktoré sa týkajú spôsobu, akým možno vypracovať jazykovú politiku tak, aby bola čo najústretivejšia voči občanom;

70. trvá na tom, že je potrebné, aby Európsky parlament diskutoval o úlohe a veľkosti Výboru pre petície; poukazuje na to, že väčšie zohľadnenie požiadaviek občanov možno dosiahnuť len vtedy, ak príslušný orgán prevezme zodpovednosť za následné opatrenia; zdôrazňuje, že Výbor pre petície v súčasnosti nie je dostatočne veľký ani nemá dostatočné právomoci, aby uspokojil dopytu občanov po jeho pomoci;

71. zdôrazňuje potrebu riešiť nedostatky európskeho systému podávania petícií s cieľom zabezpečiť jeho plný demokratický potenciál a úlohu pri tvorbe programu, pričom treba zohľadniť osobitné potreby osôb so zdravotným postihnutím; vyzýva inštitúcie EÚ, aby svoje zdroje použili na zvýšenie atraktívnosti tohto nástroja a podporu účasti občanov na tvorbe právnych predpisov EÚ; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je potrebné vyčleniť viac finančných prostriedkov EÚ na presadzovanie participatívnych mechanizmov;

72. zdôrazňuje potrebu jasných usmernení pre občanov pri výbere najvhodnejšieho participatívneho nástroja reakcie na ich obavy s cieľom zlepšiť účasť občanov; domnieva sa, že je potrebné pochopiť a prekonať prekážky, na ktoré občania, najmä Európania so zdravotným postihnutím, narážajú pri vypracúvaní petícií Európskemu parlamentu, sťažností ombudsmanovi a iniciatív Komisii;

73. okrem toho zdôrazňuje, že európske iniciatívy občanov a petície, ktoré mali vplyv, a to najmä prostredníctvom rozsiahleho mediálneho pokrytia alebo kontroly zo strany Komisie alebo Európskeho parlamentu, by sa mali preskúmať s cieľom identifikovať úspešné stratégie a najlepšie postupy, z ktorých by sa dalo do budúcnosti poučiť;

74. zdôrazňuje význam transparentnosti v procese vybavovania sťažností a iniciatív občanov; vyzýva Komisiu, aby prijala potrebné opatrenia na zabezpečenie plnej transparentnosti; vyjadruje podporu úsiliu úradu európskeho ombudsmana o zvýšenie transparentnosti a zodpovednosti všetkých inštitúcií a orgánov Únie voči občanom EÚ;

(7) „Maison de l'Europe“ vo francúzštine, <https://www.maisons-europe.eu/>.

Streda 9. marca 2022

75. je pevne presvedčený, že prístup občanov k dokumentom európskych inštitúcií je základom participatívnej demokracie; v tejto súvislosti zdôrazňuje potrebu transparentnosti a zodpovednosti inštitúcií voči občanom;

76. zdôrazňuje, že diskusia o budúcnosti EÚ by mala viesť k zlepšeniu nástrojov účasti občanov, čo umožní dosiahnuť demokratickejšiu, transparentnejšiu a otvorenejšiu Úniu pre jej občanov;

o

o o

77. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii, európskemu ombudsmanovi, vládam a parlamentom členských štátov a ich ombudsmanom alebo orgánom s podobnými právomocami.

Štvrtok 10. marca 2022

P9_TA(2022)0068

Nový strategický rámec EÚ v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci po roku 2020

Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2022 o novom strategickom rámci EÚ v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci po roku 2020 (vrátane lepšej ochrany pracovníkov pred vystavením škodlivým látkam, stresu v práci a zraneniam spôsobeným opakujúcimi sa pohybmi) (2021/2165(INI))

(2022/C 347/10)

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 3 Zmluvy o Európskej únii,
- so zreteľom na články 153 a 168 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“),
- so zreteľom na článok 3 Európskej sociálnej charty Rady Európy,
- so zreteľom na článok 3 Charty základných práv Európskej únie,
- so zreteľom na dohovory a odporúčania Medzinárodnej organizácie práce (ďalej len „MOP“) v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci,
- so zreteľom na ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja do roku 2030, najmä na cieľ 8.8 s názvom Chrániť pracovné práva a podporovať bezpečné pracovné prostredie,
- so zreteľom na Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCRC), ktorého zmluvnou stranou je EÚ a všetky jej členské štáty,
- so zreteľom na správu Medzivládneho panelu OSN o zmene klímy (ďalej len „IPCC“) s názvom AR6 Climate change 2021: the Physical change basis (Šiesta hodnotiaci správa o zmene klímy 2021: prírodovedecký základ),
- so zreteľom na európsky rámec Svetovej zdravotníckej organizácie (ďalej len „WHO“) pre opatrenia v oblasti duševného zdravia na roky 2021 – 2025 ⁽¹⁾,
- so zreteľom na smernicu Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani ⁽²⁾,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 3. februára 2021 s názvom Európsky plán na boj proti rakovine (COM(2021)0044),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 28. júna 2021 s názvom Strategický rámec EÚ v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci na obdobie 2021 – 2027 – Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci v meniacom sa svete práce (COM(2021)0323),
- so zreteľom na stanovisko expertnej skupiny Komisie pre účinné spôsoby investovania do zdravia z 23. júna 2021 s názvom Supporting mental health of health workforce and other essential workers (Podpora duševného zdravia zdravotníckych pracovníkov a iných dôležitých pracovníkov),
- so zreteľom na Európsky pilier sociálnych práv, ktorý 17. novembra 2017 spoločne vyhlásili Európsky parlament, Rada a Komisia (ďalej len „pilier“), a najmä na jeho zásady 5 až 10,
- so zreteľom na akčný plán Komisie pre Európsky pilier sociálnych práv zo 4. marca 2021,

⁽¹⁾ Návrh uznesenia o európskom rámci WHO pre opatrenia v oblasti duševného zdravia na roky 2021 – 2025, 71. Regionálny výbor pre Európu, 13. – 15. septembra 2021.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 303, 2.12.2000, s. 16.

Štvrtok 10. marca 2022

- so zreteľom na Portske vyhlásenie Európskej rady z 8. mája 2021,
- so zreteľom na závery Rady z októbra 2019 o hospodárstve zameranom na dobré životné podmienky, v ktorých sa zdôrazňuje zásadný význam podpory duševného zdravia na pracovisku,
- so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru z 20. Októbra 2021 s názvom Ochrana zdravia a bezpečnosť pri práci – strategický rámec EÚ (2021 – 2027),
- so zreteľom na rámec EÚ pre opatrenia v oblasti duševného zdravia a pohody, prijatý na záverečnej konferencii o jednotnej akcii pre duševné zdravie a pohodu 21. – 22. januára 2016 ⁽³⁾,
- so zreteľom na stratégiu EÚ v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030,
- so zreteľom na prvú spoločnú správu o implementácii rámcovej dohody európskych sociálnych partnerov o digitalizácii (2021),
- so zreteľom na usmernenia Európskej agentúry pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (EU-OSHA) z 24. apríla 2020 s názvom COVID-19: návrat na pracovisko – prispôbenie pracovísk a ochrana pracovníkov,
- so zreteľom na správu agentúry EU-OSHA z 22. októbra 2021 s názvom Telepráca a zdravotné riziká v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19: dôkazy z praxe a politické dôsledky,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 11. septembra 2018 o spôsoboch opätovného začlenenia pracovníkov, ktorí sa zotavujú z úrazu a choroby, do kvalitného zamestnania ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 19. júna 2020 o európskej ochrane cezhraničných a sezónnych pracovníkov v kontexte krízy spôsobenej ochorením COVID-19 ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. decembra 2020 o silnej sociálnej Európe pre spravodlivé transformácie ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 21. januára 2021 s odporúčaniami pre Komisiu, pokiaľ ide o právo na odpojenie sa ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. septembra 2021 o spravodlivých pracovných podmienkach, právach a sociálnej ochrane pre pracovníkov platforiem – nové formy zamestnávania spojené s digitálnym rozvojom ⁽⁸⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 20. októbra 2021 s odporúčaniami pre Komisiu o ochrane pracovníkov pred azbestom ⁽⁹⁾;
- so zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci (A9-0023/2022),

⁽³⁾ https://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/other/guides_for_applicants/h2020-SC1-BHC-22-2019-framework-for-action_en.pdf

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 433, 23.12.2019, s. 9.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 362, 8.9.2021, s. 82.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 445, 29.10.2021, s. 75.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ C 456, 10.11.2021, s. 161.

⁽⁸⁾ Prijaté texty, P9_TA(2021)0385.

⁽⁹⁾ Prijaté texty, P9_TA(2021)0427.

Štvrtok 10. marca 2022

- A. keďže pri stanovovaní a uskutočňovaní všetkých politík a činností EÚ sa musí zabezpečiť vysoká úroveň ochrany ľudského zdravia;
- B. keďže podľa Ústavy WHO je zdravie „stav úplnej telesnej, duševnej a sociálnej pohody, a nielen neprítomnosť choroby alebo invalidity“⁽¹⁰⁾;
- C. keďže podľa WHO je duševné zdravie „stav pohody, v ktorom jednotlivec môže využívať svoje schopnosti, dokáže zvládať stresové situácie bežného života, môže pracovať produktívne a úspešne a dokáže byť prínosom pre spoločnosť“⁽¹¹⁾;
- D. keďže v roku 2018 došlo v EÚ27 k viac ako 3 300 smrteľným nehodám a 3,1 milióna zraneniam; keďže každý rok zomrie na choroby súvisiace s prácou viac ako 200 000 pracovníkov⁽¹²⁾; keďže tieto údaje nezahŕňajú všetky nehody spôsobené nedeklarovanou prácou, takže je možné predpokladať, že skutočné čísla výrazne prevyšujú oficiálne štatistiky⁽¹³⁾; keďže v roku 2017 bolo podľa Európskej nadácie pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok (Eurofound) 20 % pracovných miest v Európe nekvalitných a ohrozovalo fyzické alebo duševné zdravie pracovníkov; keďže 14 % pracovníkov bolo vystavených vysokej miere psychosociálnych rizík⁽¹⁴⁾; keďže 23 % európskych pracovníkov sa domnieva, že ich bezpečnosť alebo zdravie sú z dôvodu ich práce ohrozené; keďže v roku 2015 sa v rámci Európskeho prieskumu pracovných podmienok (EWCS) zistilo, že 21 % pracovných miest v Európe je „vysoko kvalitných“⁽¹⁵⁾; keďže práca v teréne v rámci prieskumu EWCS bola v roku 2020 pozastavená v dôsledku vypuknutia pandémie ochorenia COVID-19, v júli 2021 však bola obnovená s cieľom zverejniť výsledky do konca roka 2022;
- E. keďže riziko pracovného úrazu je viac ako trikrát vyššie v prípade pracovníkov, ktorí pracovali vo svojom zamestnaní menej než štyri týždne, ako u pracovníkov, ktorí pracovali vo svojom zamestnaní dlhšie než jeden rok⁽¹⁶⁾;
- F. keďže znižovanie počtu úrazov a úmrtí na pracovisku sa nevyvíja vo všetkých krajinách rovnako;
- G. keďže cieľom európskeho plánu na boj proti rakovine je znížiť záťaž spojenú s rakovinou pre pacientov, ich rodiny a zdravotnícke systémy; keďže rakovina je hlavnou príčinou úmrtí súvisiacich s prácou a predstavuje 52 % všetkých úmrtí súvisiacich s prácou v EÚ; keďže k približne 100 000 úmrtiam na rakovinu z povolania na pracovisku každoročne prispievajú karcinogény⁽¹⁷⁾; keďže rôzne agentúry, zainteresované strany a WHO identifikovali 50 až 70 látok alebo skupín látok v prioritných zoznamoch karcinogénov, mutagénov a látok poškodzujúcich reprodukciu na pracovisku, pre ktoré sú potrebné závažné limitné hodnoty; keďže pracovníci môžu byť na pracovisku často vystavení zmesi látok, ktoré môžu zvyšovať zdravotné riziká, spôsobovať nepriaznivé účinky na reprodukčný systém vrátane oslabenej plodnosti alebo neplodnosti a negatívne vplývať na vývoj plodu a laktáciu;

⁽¹⁰⁾ <https://www.who.int/about/governance/constitution>

⁽¹¹⁾ Informačný list WHO s názvom „Duševné zdravie: posilnenie našej reakcie“, marec 2018. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/mental-health-strengthening-our-response>

⁽¹²⁾ Tlačová správa Európskej komisie o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci na meniacom sa trhu práce, 28. jún 2021. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/IP_21_3170

⁽¹³⁾ Eurostat, štatistika pracovných úrazov, november 2020.

⁽¹⁴⁾ Eurofound, *Sixth European Working Conditions Survey – Overview report* (Šiesty Európsky prieskum pracovných podmienok – Súhrnná správa), Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, Luxemburg, 2017.

⁽¹⁵⁾ Vzorke kvality pracovných miest naznačujú, že obraz je viac diferencovaný ako len jednoduchá polarizácia medzi vysokokvalitnými a nízkokvalitnými pracovnými miestami. Analýza rozdeľuje pracovníkov do piatich profilov kvality práce: „vysokokvalitné“ pracovné miesta (21 % pracovníkov); „bezproblémové“ pracovné miesta (25 %); „aktívne manuálne“ pracovné miesta (21 %); pracovné miesta „pod tlakom“ (13 %); a „nekvalitné“ pracovné miesta (20 %). Profil skóre kvality práce medzi jednotlivými profilmi je rozdielny, čo potvrdzuje predpoklad, že kvalita práce zahŕňa rôzne rozmery.

⁽¹⁶⁾ <https://www.safetyandhealthmagazine.com/articles/14053-new-workers-higher-risk>

⁽¹⁷⁾ EU-OSHA, *An international comparison of the cost of work-related accidents and illnesses* (Medzinárodné porovnanie nákladov spojených s pracovnými úrazmi a chorobami z povolania), 2017.

Štvrtok 10. marca 2022

- H. keďže vystavenie azbestu si v Európe každoročne vyžiada približne 88 000 životov, čo predstavuje 55 – 75 % prípadov rakoviny pľúc súvisiacej s pracoviskom, a keďže azbest je hlavnou príčinou rakoviny pľúc a zodpovedá za 45 % prípadov⁽¹⁸⁾; keďže sa odhaduje, že úmrtnosť spôsobená vystaveniu týmto látkam sa bude naďalej zvyšovať až do konca dvadsiatych a tridsiatych rokov 21. storočia⁽¹⁹⁾; keďže hoci je azbest v EÚ od roku 2005 zakázaný, stále býva prítomný v administratívnych budovách, školách, obydliach, infraštruktúre, zariadeniach verejnej dopravy a vodovodných sieťach; keďže 80 % uznaných prípadov rakoviny súvisiacej so zamestnaním v členských štátoch je spojených s azbestom;
- I. keďže faktory ako žiarenie, stres, organizácia práce a pracovné podmienky sú spojené s rakovinou súvisiacou so zamestnaním; keďže počet prípadov rakoviny kože ako jednej z najviac rozšírených chorôb z povolania sa zvyšuje v dôsledku rôznych faktorov vrátane zmeny klímy, pričom len zlomok nádorov kože, ktoré súvisia so zamestnaním, je uznaných ako choroba z povolania; keďže osoby pracujúce vonku, najmä v odvetviach poľnohospodárstva, lesného hospodárstva, stavebníctva a cestovného ruchu, čelia značnému riziku vzniku nemelanómovej rakoviny kože z dôvodu zvýšeného vystavenia ultrafialovému žiareniu; keďže pracovníci v zdravotníctve a pohotovostných službách, ktorí zohrávajú zásadnú úlohu pri pripravenosti a reakcii na núdzové situácie, ako sú hasiči a zdravotné sestry, čelia vystaveniu podobným látkam, ku ktorému sa pridružuje stres vyplývajúci zo zvýšeného pracovného zaťaženia, čo môže viesť k nárastu psychosociálnych rizík; keďže zatiaľ neexistuje spoločný európsky prístup k prevencii vystavenia ultrafialovému žiareniu⁽²⁰⁾; keďže v súčasnosti chýbajú spoľahlivé a porovnateľné údaje na úrovni EÚ o vystavení rizikovým faktorom rakoviny na pracovisku⁽²¹⁾; keďže 2 % rakovinových ochorení v EÚ možno pripísať ionizujúcemu žiareniu a keďže vystavenie radónu a jeho produktom rozpadu v interiéroch je druhou hlavnou príčinou rakoviny pľúc v Európe⁽²²⁾⁽²³⁾;
- J. keďže zmena klímy už má a stále bude mať škodlivé účinky na ľudské zdravie, bezpečnosť pri práci a pracovné podmienky; keďže podľa najnovšej správy panelu IPCC budú na pracovné podmienky čoraz viac vplývať výrazné zmeny počasia, ako sú vlny horúčav a silné zrážky; keďže v dôsledku zvýšeného vystavenia vysokým teplotám na pracovisku dochádza k nárastu rizika úpalu, dehydratácie, únavy, nedostatočnej koncentrácie a komplikácií chronických ochorení; keďže choroby z povolania spojené s biologickými činiteľmi sú ovplyvnené aj zmenou klímy, pretože napríklad zvyšujúce sa teploty môžu vplývať na geografické rozšírenie vektorov biologických činiteľov (kliešťov, komárov), čo uľahčuje šírenie chorôb, ktoré sú v danom regióne nové; keďže je nevyhnutné prispôsobiť pracovné postupy tak, aby zohľadňovali vplyvy zmeny klímy⁽²⁴⁾;
- K. keďže dobré psychosociálne pracovné prostredie prispieva k duševnej a fyzickej pohode pracovníkov; keďže psychosociálne riziká môžu vyplývať zo zlej koncepcie, organizácie a riadenia práce, ako aj zo zlého sociálneho kontextu práce a môžu mať za následok negatívne psychické, fyzické a sociálne dôsledky, ako je stres, úzkosť, vyhorenie a depresia, ktoré patria k druhej najväčšej skupine zdravotných problémov uvádzaných samotnými pracovníkmi v súvislosti s prácou⁽²⁵⁾; keďže stres súvisiaci s prácou môže významne zvýšiť riziko vzniku a zhoršenia muskuloskeletálnych porúch, chorôb srdca, autoimunitných chorôb alebo reumatických/chronických zápalových ochorení⁽²⁶⁾; keďže podľa nadácie Eurofound a agentúry EU-OSHA zažíva 25 % pracovníkov v Európe nadmerný pracovný stres; keďže 51 % pracovníkov EÚ uvádza, že stres je na ich pracovisku bežný, a takmer 80 % manažérov

⁽¹⁸⁾ Takala, J.: Working paper – *Eliminating Occupation cancer in Europe and globally* (Odstránenie rakoviny z povolania v Európe a vo svete), 2015, s. 6.

⁽¹⁹⁾ Global Asbestos Disaster (Globálna katastrofa menom azbest), *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 2018.

⁽²⁰⁾ <https://www.euractiv.com/section/health-consumers/infographic/the-economic-impact-of-non-melanoma-skin-cancer-on-the-society-and-the-welfare-system/>

⁽²¹⁾ EU-OSHA, Prieskum v radoch pracujúcich venovaný vystaveniu rizikovým faktorom rakoviny, 20. máj 2020.

⁽²²⁾ Informačný list WHO s názvom Radón a zdravie, 2. február 2021. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/radon-and-health>

⁽²³⁾ Európsky parlament, GR IPOL, *Strengthening Europe in the fight against cancer – Going further, faster* (Posilnenie Európy v boji proti rakovine – postupovať ďalej a rýchlejšie), júl 2020. [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/642388/IPOL_STU\(2020\)642388_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/642388/IPOL_STU(2020)642388_EN.pdf)

⁽²⁴⁾ IPCC, šiesta hodnotiaca správa, regionálny prehľad – Európa. https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/downloads/factsheets/IPCC_AR6_WGI_Regional_Fact_Sheet_Europe.pdf

⁽²⁵⁾ Eurostat, Self-reported work-related health problems and risk factors – key statistics (Zdravotné problémy a rizikové faktory súvisiace s prácou uvedené samotnými pracovníkmi – kľúčové štatistiky), 2021.

⁽²⁶⁾ EU OSHA, *Musculoskeletal disorders: association with psychosocial risk factors at work* (Muskuloskeletálne poruchy: spojitost s psychosociálnymi rizikovými faktormi pri práci), 2021.

Štvrtok 10. marca 2022

- vyjadruje v súvislosti s pracovným stresom znepokojenie⁽²⁷⁾, čo svedčí o tom, že psychosociálne riziká sa týkajú väčšiny spoločností⁽²⁸⁾; keďže viac ako polovica všetkých neodpracovaných dní v EÚ je spôsobená pracovným stresom⁽²⁹⁾; keďže prístupy a právne predpisy o psychosociálnych rizikách sa v jednotlivých členských štátoch značne líšia; keďže duševné zdravie a pohodu európskeho obyvateľstva možno pozitívne ovplyvniť venovaním pozornosti stratégiám uplatňovaným na pracovisku; keďže prevencia problémov duševného zdravia a podpora duševného zdravia by prispela aj k zníženiu súvisiaceho rizikového správania, ako je užívanie alkoholu, drog a tabaku, chýbajúca fyzická aktivita a nesprávne stravovanie; keďže lepšia úroveň psychickej a fyzickej pohody je priamo spojená s lepším výkonom na pracovisku;
- L. keďže pracoviská môžu podľa svojich logistických možností zohrávať dôležitú úlohu v oblasti verejného zdravia propagovaním zdravého životného štýlu, podporovaním športových a pohybových aktivít a širšou podporou zdravia vo všetkých jeho aspektoch medzi zamestnancami;
- M. keďže zdravotná gramotnosť zohráva zásadnú úlohu pri príprave a zmierňovaní vplyvu ohrozenia zdravia a prispieva k lepšiemu chápaniu protipatrení zo strany obyvateľstva a posúdeniu rizika rôznych ohrození zdravia;
- N. keďže pandémia ochorenia COVID-19 poukázala na potrebu zaistiť bezpečnosť a ochranu pracovníkov vrátane ich duševného zdravia; keďže zdôraznila význam investovania do verejného zdravia; keďže pandémia ochorenia COVID-19 spôsobila rýchly nárast telepráce, pričom takmer polovica všetkých zamestnancov v EÚ počas obmedzenia pohybu pracovala aspoň sčasti z domu⁽³⁰⁾ a zároveň prevzala väčšie opatrovateľské povinnosti; keďže sa preukázalo, že práca na diaľku má výrazný vplyv na organizáciu pracovného času tým, že zvyšuje flexibilitu a neustálu dostupnosť pracovníkov⁽³¹⁾, čo často vedie ku konfliktom medzi súkromným a pracovným životom; keďže sa očakáva, že využívanie práce na diaľku a telepráce zostane vyššie ako pred krízou spôsobenou ochorením COVID-19 alebo že sa bude ďalej zvyšovať⁽³²⁾; keďže práca na diaľku slúžila počas krízy ako tlmiaci prvok a zachovala pracovné miesta, ktoré by inak boli zanikli⁽³³⁾; keďže telepráca poskytuje pracovníkom aj slobodu prispôbiť si pracovný čas a rozvrh tak, aby vyhovovali ich osobným a rodinným potrebám⁽³⁴⁾; keďže niektoré štúdie naznačujú, že vnímanie práce na diaľku sa od začiatku pandémie výrazne zlepšilo, čo sa následne prejavuje vo všeobecnom uprednostňovaní hybridných pracovných režimov⁽³⁵⁾;
- O. keďže u ľudí, ktorí pravidelne pracujú z domu, je viac ako dvakrát vyššia pravdepodobnosť, že budú pracovať viac ako 48 hodín týždenne, a hrozí im, že medzi jednotlivými pracovnými dňami budú odpočívať menej ako 11 hodín; keďže takmer 30 % zamestnancov vykonávajúcich teleprácu uvádza, že každý deň alebo niekoľkokrát za týždeň pracujú vo svojom voľnom čase – v porovnaní s menej ako 5 % „kancelárskych“ pracovníkov – a že u nich existuje väčšia pravdepodobnosť, že budú pracovať v nepravidelnom čase; keďže psychosociálne riziká sú najrozšírejšími zdravotnými rizikami spojenými s telepracou⁽³⁶⁾; keďže vyššia miera telepráce viedla aj k väčšiemu výskytu telesných problémov, ako sú muskuloskeletálne poruchy v dôsledku sedavého spôsobu života, zlých ergonomických podmienok, dlhého pracovného času a pracovného stresu;

(27) Eurofound a EU-OSHA, *Psychosocial risks in Europe: Prevalence and strategies for prevention* (Psychosociálne riziká v Európe: prevalencia a stratégie prevencie), Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, Luxemburg, 2014.

(28) EU-OSHA, *Psychosocial risks and stress at work* (Psychosociálne riziká a stres pri práci). <https://osha.europa.eu/sk/themes/psychosocial-risks-and-stress>

(29) EU OSHA, *OSH figures: stress at work – facts and figures* (Údaje o BOZP: stres v práci – fakty a čísla), 2009.

(30) Eurofound, *Living, working and COVID-19* (Život, práca a COVID-19), Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, Luxemburg, 2020, s. 9.

(31) Eurofound a Medzinárodný úrad práce, *Working anytime, anywhere: The effects on the world of work* (Pracovať kedykoľvek, kdekoľvek: vplyv na svet práce), Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, Luxemburg, a Medzinárodný úrad práce, Ženeva, 2017.

(32) Európsky odborový inštitút, *Teleworking in the aftermath of the Covid-19 pandemic: enabling conditions for a successful transition* (Telepráca po pandémii ochorenia COVID-19: vytvoriť podmienky úspešnej transformácie), 2021.

(33) Eurofound a Spoločné výskumné centrum Európskej komisie, *What just happened? COVID-19 lockdowns and change in the labour market* (Čo sa práve stalo? Obmedzenia pohybu v dôsledku pandémie COVID-19 a zmeny na trhu práce), Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, Luxemburg, 2021.

(34) Eurofound, *Telework and ICT-based mobile work: Flexible working in the digital age, New forms of employment series* (Telepráca a mobilná práca s využitím IKT: pružná práca v digitálnom veku, súbor Nové formy zamestnania), Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, Luxemburg, 2020.

(35) Index pracovných trendov spoločnosti Microsoft. *The next great disruption is hybrid work – are we ready?* (Ďalším veľkým narušením je hybridná práca – sme pripravení?), 2021.

(36) EU-OSHA, *Telework and health risks in the context of the COVID-19 pandemic: evidence from the field and policy implications* (Telepráca a zdravotné riziká v kontexte pandémie COVID-19: dôkazy z praxe a politické dôsledky), Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, Luxemburg, 2021.

Štvrtok 10. marca 2022

- P. keďže meniaci sa trh práce môže mať vplyv na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na pracovné podmienky, a to v dôsledku demografického vývoja, zavádzania nových technológií, ako sú nanotechnológie a umelá inteligencia, ako aj generácií existujúcich nástrojov alebo strojov, prítomnosti nových látok a chemických produktov a nových druhov pracovných miest; keďže stále viac pracovníkov prechádza na prácu pre platformy, netradičnú prácu alebo atypickú formu zamestnania;
- Q. keďže kríza spôsobená ochorením COVID-19 odhalila zraniteľnosť pracovníkov s neštandardnými zmluvami vrátane pracovníkov pracujúcich digitálne alebo prostredníctvom platforiem a samostatne zárobkovo činných osôb; keďže je veľmi pravdepodobné, že podiel práce pre platformy na trhu práce bude naďalej rásť; keďže samostatne zárobkovo činné osoby sú vylúčené z rozsahu pôsobnosti strategického rámca v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci, pretože sa na nich nevzťahujú právne predpisy EÚ o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci; keďže pracovníci platforiem môžu byť vystavení zvýšeným zdravotným a bezpečnostným rizikám, ktoré sa neobmedzujú len na fyzické zdravie, ale môžu ovplyvniť aj psychosociálne zdravie v dôsledku nepredvídateľného pracovného času, intenzity práce, konkurenčného prostredia, informačného preťaženia a izolácie; keďže algoritmičné riadenie predstavuje nové výzvy pre budúcnosť práce, ktoré môžu vytvárať nadmerný tlak na rýchlosť a efektívnosť pracovníkov; keďže tento spôsob riadenia môže ohroziť bezpečnosť cestnej premávky pracovníkov platforiem v odvetví dopravy a doručovania, najmä cyklistov ako zraniteľných účastníkov cestnej premávky, a zároveň ohroziť bezpečnosť ostatných účastníkov cestnej premávky; keďže pracovníčky platforiem, najmä vodičky a ženy poskytujúce upratovacie a opatrovateľské služby v súkromných obydlíach, môžu byť vystavené vyššiemu riziku, že sa stanú obeťami sexuálneho obťažovania a násillia, a mohlo by sa stať, že takýto skutok nenahlásia pre nedostatok nástrojov nahlasovania, chýbajúci osobný kontakt s manažérom alebo zo strachu zo zlého hodnotenia a straty práce v budúcnosti; keďže sexuálne obťažovanie a násillie nie sú v rámci práce pre platformy dostatočne nahlasované⁽³⁷⁾;
- R. keďže pandémia ochorenia COVID-19 ukázala, že pracoviská môžu byť hlavnými centrami šírenia nákazy; keďže neisté pracovné a životné podmienky sezónnych pracovníkov v Európe, najmä v poľnohospodárskom sektore, boli dobre zdokumentované už pred krízou spôsobenou ochorením COVID-19⁽³⁸⁾; keďže znepokojujúce správy o porušovaní práv cezhraničných a sezónnych pracovníkov, pokiaľ ide o ich pracovné a životné podmienky, poukázali na to, že ich situácia sa počas pandémie ešte viac zhoršila; keďže pracovníci na krátkodobé zamestnanie často žijú v skupinovom ubytovaní, kde je zložitá obmedziť sociálne kontakty a zvyšuje sa ich riziko infekcie; keďže veľké ohniská infekcií COVID-19 sa vyskytli v priemyselných odvetviach, ako je spracovanie potravín; keďže neisté formy zamestnania, ako je dočasná práca, nepravá samostatná zárobková činnosť alebo práca v subdodávateľských reťazcoch, pravidelne vylučujú pracovníkov zo služieb a odbornej prípravy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci; keďže cieľom Európskeho orgánu práce (ďalej len „ELA“) je zabezpečiť spravodlivú mobilitu pracovnej sily prostredníctvom pomoci členským štátom a Komisii pri účinnom uplatňovaní a presadzovaní právnych predpisov Únie týkajúcich sa mobility pracovnej sily a koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia v rámci EÚ vrátane podávania správ o podozrení z nezrovnalostí, ako sú nedodržiavanie pracovných podmienok a pravidiel ochrany zdravia a bezpečnosti, ak sa dozvedia o takýchto nezrovnalostiach pri plnení svojich úloh;
- S. keďže prevencia, zvyšovanie povedomia, aktivity zamerané na pohodu a podpora kultúry bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci môžu priniesť pozitívne výsledky pri zlepšovaní zdravia zamestnancov, ako aj poskytnúť nové pracovné alebo dobrovoľnícke príležitosti;
- T. keďže inšpekcie práce zohrávajú dôležitú úlohu pri vykonávaní politík v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci na regionálnej a miestnej úrovni; keďže v odporúčaní MOP sa odporúča jeden inšpektor práce na 10 000 pracovníkov, aby mohol vykonávať účinné a presné kontroly zamerané na odstránenie všetkých foriem zneužívania; keďže podľa prieskumu agentúry EU-OSHA 88 % zamestnávateľov uvádza, že dodržiavanie právnych predpisov je hlavným dôvodom, prečo riadia bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci⁽³⁹⁾;

⁽³⁷⁾ Medzinárodná organizácia práce, World Employment and Social Outlook 2021, Úloha digitálnych pracovných platforiem pri transformácii sveta práce. <https://www.ilo.org/global/research/global-reports/weso/2021/lang-en/index.htm>
<https://eige.europa.eu/publications/gender-equality-index-2020-digitalisation-and-future-work>

⁽³⁸⁾ Európska konfederácia odborových zväzov, informačný dokument s názvom National measures targeting seasonal workers to address labour shortages (particularly in the agricultural sector) (Vnútroštátne opatrenia zamerané na sezónnych pracovníkov v záujme riešenia nedostatku pracovnej sily (najmä v odvetví poľnohospodárstva)), 29. máj 2020. https://www.etuc.org/sites/default/files/publication/file/2020-05/Covid-19%20Briefing%20Seasonal%20Workers%20Final_updated%2029%20May%202020.pdf

⁽³⁹⁾ EU-OSHA, *Third European Survey of Enterprises on New and Emerging Risks (ESENER 3)* (Tretí európsky prieskum podnikov v kontexte nových a vznikajúcich rizík), 2019. <https://www.enshp.eu/pdfs/news01.pdf>

Štvrtok 10. marca 2022

- U. keďže pandémia ochorenia COVID-19 kladie na zdravotníckych pracovníkov mimoriadne nároky; keďže náročné pracovné prostredie a obavy o osobnú bezpečnosť a bezpečnosť rodiny majú negatívny psychologický vplyv; keďže zdravotnícki pracovníci pociťujú vyššiu mieru stresu, úzkosti a depresie v porovnaní s pracovníkmi z iných odvetví⁽⁴⁰⁾; keďže Európska únia sa musí poučiť z krízy spôsobenej ochorením COVID-19 a zaviesť účinný systém koordinácie reakcie na akékoľvek budúce ohrozenie verejného zdravia vrátane plánovania prevencie, pripravenosti a reakcie na pracovisku;
- V. keďže pandémia ochorenia COVID poukázala na rodovú nerovnosť a ďalej ju prehĺbila; keďže väčšinu pracovníkov v prvej línii v sektore zdravotníctva, v sociálnom sektore a v sektore vzdelávania a starostlivosti tvoria ženy; keďže počas vrcholiacej pandémie mali tieto pracovníčky dlhý pracovný čas a poukazovali na problémy so zosúladením pracovného a rodinného života; keďže tieto profesie, hoci sa považujú za nevyhnutné, stále patria medzi najviac podhodnotené a nedostatočne platené pracovné miesta v EÚ; keďže ženy sú obzvlášť ohrozené krízou spôsobenou ochorením COVID-19 a sú vážnejšie zasiahnuté hospodárskymi a sociálnymi dôsledkami, ktoré z nej vyplývajú⁽⁴¹⁾;
- W. keďže je dôležité, aby sa na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci uplatňovalo rodové hľadisko, pretože pracovníci môžu byť v závislosti od pohlavia väčšmi vystavení a zraniteľnejší voči rôznym druhom látok alebo rizík; keďže v súvislosti s právom na odpojenie by sa malo riešiť rodové hľadisko;
- X. keďže riešenie problému vystavenia nebezpečným látkam a iným rizikovým faktorom na pracovisku je obzvlášť dôležité z hľadiska riešenia nerovnosti v oblasti zdravia, pretože niektoré kategórie pracovníkov z najzraniteľnejších skupín môžu byť takýmto rizikovým faktorom vystavené vo väčšej miere; keďže osoby so zdravotným postihnutím, mladí ľudia a starší ľudia sú v súvislosti s krízou spôsobenou ochorením COVID-19 obzvlášť zraniteľní; keďže je pravdepodobné, že neprimerane trpia a majú osobitné potreby podpory, ktoré sa musia v rámci reakcie na pandémiu zohľadniť v stratégii bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci; keďže osoby so zdravotným postihnutím alebo chronickými chorobami alebo osoby, ktoré sa zotavujú z úrazu alebo choroby, si vyžadujú individuálnu podporu a prispôbenie pracoviska, ak sa chcú zúčastňovať na trhu práce; keďže z výskumu vyplýva, že tieto skupiny sú vystavené vysokému riziku vzniku problémov s duševným zdravím; keďže nedostatočné zabezpečenie úprav pracoviska a primeraných úprav vrátane postupov núdzovej evakuácie, najmä v prípade pracovníkov so zdravotným postihnutím, môže viesť k fyzickému, duševnému a psychologickému zaťaženiu, ktoré môže ohroziť zdravie a bezpečnosť týchto pracovníkov, najmä ak sa ešte nedosiahla úplná dostupnosť digitálnych nástrojov súvisiacich s prácou pre osoby so zdravotným postihnutím;
- Y. keďže v Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, ktorý v EÚ nadobudol platnosť v roku 2011, sa uvádza, že „zmluvné strany prijímajú účinné a primerané opatrenia, a to aj formou vzájomnej podpory ľudí so zdravotným postihnutím, aby umožnili osobám so zdravotným postihnutím dosiahnuť a udržať si maximálne možnú samostatnosť, v plnej miere uplatniť telesné, duševné, sociálne a profesijné schopnosti a dosiahnuť úplné začlenenie a zapojenie do všetkých oblastí života“ a uznáva sa „právo osôb so zdravotným postihnutím na prácu na rovnakom základe s ostatnými; k tomu patrí právo na možnosť žiť sa slobodne zvolenou prácou alebo prácou prijatou na trhu práce a právo na pracovné prostredie, ktoré je otvorené, začleňujúce a prístupné osobám so zdravotným postihnutím“;
- Z. keďže občania EÚ nie sú podľa nadácie Eurofound⁽⁴²⁾ rovnocenní, pokiaľ ide o ich schopnosť vrátiť sa do práce počas úrazu alebo choroby alebo po nich; keďže len jeden z troch pracovníkov v EÚ, ktorých každodenné aktivity sú vážne alebo čiastočne obmedzené chronickým ochorením, uvádza, že ich pracovisko bolo prispôbené ich zdravotným

⁽⁴⁰⁾ da Silva Neto, AM a kol., Psychological effects caused by the COVID-19 pandemic in health professionals: A systematic review with meta-analysis, (Psychologické účinky pandémie COVID-19 na zdravotníckych pracovníkov: systematický prehľad s metaanalýzou), *Progress in neuro-psychopharmacology & biological psychiatry* (Pokrok v neuropsychofarmakológii a biologickej psychiatrii), 10. január 2021.

⁽⁴¹⁾ Infografika Európskeho parlamentu s názvom Aké dopady mala koronakríza na ženy, 1. marca 2021. <https://www.europarl.europa.eu/news/sk/headlines/society/20210225STO98702/medzinarodny-den-zien-ake-dopady-mala-koronakrizna-na-zeny-infografika>; Európsky inštitút pre rodovú rovnosť, <https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/essential-workers>.

⁽⁴²⁾ Eurofound, novinový článok s názvom Just one in three workers with limiting chronic disease in adapted workplace (Len jeden z troch pracovníkov s obmedzujúcou chronickou chorobou má prispôbené pracovisko), 15. október 2019, <https://www.eurofound.europa.eu/news/news-articles/just-one-in-three-workers-with-limiting-chronic-disease-in-adapted-workplace>.

Štvrtok 10. marca 2022

problémom; keďže nadácia Eurofound tiež poukázala na to, že u pracovníkov s nízkym vzdelaním a pracovníkov s nízkou kvalifikáciou je nielen vyššia pravdepodobnosť, že budú mať chronické ochorenie a budú pociťovať obmedzenia v každodenných činnostiach, ale aj menšia pravdepodobnosť, že budú môcť využívať prispôbené pracovisko;

- AA. keďže vedecké poznatky o vystavení rôznym nebezpečenstvám sa v posledných rokoch výrazne rozšírili; keďže zoznam EÚ týkajúci sa chorôb z povolania by sa mal preto aktualizovať; keďže v odporúčaní Komisie 2003/670/ES z 19. septembra 2003 týkajúcom sa európskeho zoznamu chorôb z povolania ⁽⁴³⁾ sa odporúča, aby členské štáty do svojich vnútroštátnych právnych predpisov čo najskôr zaviedli predpisy alebo správne opatrenia týkajúce sa odškodňovania pracovníkov pri chorobách z povolania; keďže členské štáty by mali vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch zaručiť, aby mal každý pracovník právo na náhradu škody v súvislosti s chorobami z povolania, ak trpí ochorením, pri ktorom možno dokázať, že s ohľadom na jeho pôvod a povahu ide o chorobu z povolania; keďže súčasná nedostatočná harmonizácia uznávania chorôb z povolania môže viesť k diskriminácii niektorých pracovníkov v EÚ, ktorých krajiny majú vyššiu alebo nižšiu úroveň uznávania chorôb z povolania;
- AB. keďže vysoké normy bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, rovnováha medzi pracovným a súkromným životom, pracovné prostredie primerané veku, nižšie kvantitatívne požiadavky a autonómia pracovného času by mohli starším ľuďom umožniť ich dobrovoľné zotrvanie na trhu práce a podporiť ho; keďže osobitnú pozornosť treba venovať potrebám pracovníkov na veľmi fyzicky alebo psychicky náročných pracovných miestach;
- AC. keďže k dopravným nehodám súvisiacim s prácou dochádza na pracovisku a pri jazde súvisiacej s prácou, väčšinou s účasťou služobného vozidla; keďže smrteľné pracovné úrazy a úmrtia na cestách sa v jednotlivých členských štátoch vykazujú rozdielne, čo sťažuje porovnávanie štatistík o pracovných úrazoch; keďže sa odhaduje, že pracovné nehody sú zodpovedné za štvrtinu až viac ako tretinu všetkých úmrtí súvisiacich s prácou; keďže v EÚ neexistuje štandardizovaná definícia úmrtí na cestách súvisiacich s prácou; keďže existuje niekoľko celoeurópskych cieľov na zníženie úmrtnosti v dôsledku dopravných nehôd, ale žiadny sa netýka priamo dopravných nehôd súvisiacich s prácou;
- AD. keďže tradičné zdravotné riziká, ako je ručná manipulácia s ťažkými predmetmi, hluk, nepohodlné pracovné polohy a opakujúce sa pohyby rúk a paží, sú pre mnohých pracovníkov naďalej hrozbou a ako hrozba boli označené aj v piatom prieskume pracovných podmienok Eurofonderu ⁽⁴⁴⁾; keďže medzi rizikové faktory reumatických a muskuloskeletálnych ochorení na pracovisku patria vibrácie, zdvíhanie ťažkých predmetov, práca so zobrazovacími zariadeniami, používanie strojov a ťažkého vybavenia; keďže spomedzi všetkých zdravotných problémov spojených s prácou spôsobujú reumatické a muskuloskeletálne ochorenia najvyššiu stratu produktivity ⁽⁴⁵⁾;
- AE. keďže kardiovaskulárne a respiračné ochorenia súvisiace s prácou sú druhým najväčším zdrojom úmrtí súvisiacich s prácou; keďže s nimi sú priamo spojené vysoké psychologické nároky, pracovné vypätie, dlhý pracovný čas, duševné poruchy, neistota v zamestnaní a fyzická nečinnosť ⁽⁴⁶⁾;
- AF. keďže ochrana zdravia a bezpečnosť pri práci sa musia považovať za etickú a sociálnu povinnosť a za prísnu zákonnú požiadavku, ktorú musia podnikatelia splňať;

1. víta strategický rámec Komisie, a najmä zavedenie prístupu nulovej úmrtnosti v súvislosti s pracovnými úrazmi a chorobami z povolania vrátane pripravovanej novej hodnotiacej tabuľky sociálnych ukazovateľov smrteľných pracovných úrazov; vyjadruje však poľutovanie nad úrovňou ambicióznosti stratégie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktorá nezodpovedá cieľu vízie nulovej úmrtnosti, a vyzýva Komisiu, aby predložila návrhy zodpovedajúce týmto ambíciám;

⁽⁴³⁾ Ú. v. ES L 238, 25.9.2003, s. 28.

⁽⁴⁴⁾ Eurofound, Európsky prieskum pracovných podmienok 2021, <https://www.eurofound.europa.eu/sk/surveys/2021/europsky-prieskum-pracovnych-podmienok-2021>.

⁽⁴⁵⁾ https://eular.org/myUploadData/files/eular_vision_paper_on_eu_health_policy_branded.pdf

⁽⁴⁶⁾ Niedhammer I., Bertrais S., Witt K. (2021), Psychosocial work exposures and health outcomes: a meta-review of 72 literature reviews with meta-analysis (Psychosociálne vplyvy pri práci a zdravotné následky: metarecenzia 72 literárnych prehľadov s metaanalýzou), Scand J Work Environ Health 2021; 47(7):489-508.

Štvrtok 10. marca 2022

požaduje vypracovanie plánu na zníženie počtu pracovných úrazov a úmrtí pri práci, na základe ktorého by sa členským štátom poskytli primerané finančné prostriedky EÚ a vnútroštátne prostriedky na dokončenie prechodu na nulovú úmrtnosť; zdôrazňuje, že vízia nulovej úmrtnosti by nemala viesť k nedostatočnému nahlasovaniu pracovných úrazov a chorôb z povolania; vyzýva Komisiu, aby do koncepcie vízie nulovej úmrtnosti zahrnula všetky úrazy a nehody, ako aj fyzické a psychické ujmy; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby sa vo výrazne väčšej miere zamerali na stratégie prevencie, ako je napr. posilnenie inšpektorátov práce, vnútroštátnych služieb v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia a dialógu so sociálnymi partnermi s cieľom zabezpečiť, aby všetci zamestnanci bez ohľadu na typ alebo veľkosť zamestnávateľa mali právo na čo najvyššiu úroveň ochrany zdravia a bezpečnosti; požaduje ambiciózne vykonávanie a monitorovanie nového strategického rámca v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na obdobie 2021 – 2027, a to aj vzhľadom na vplyv pandémie ochorenia COVID-19; požaduje pravidelnú aktualizáciu strategického rámca a zlepšenie súčasných vnútroštátnych stratégií v súlade s vývojom trhov práce a súbežnou digitálnou a zelenou transformáciou; domnieva sa, že je potrebná intenzívna spolupráca so sociálnymi partnermi a legislatívne opatrenia týkajúce sa viacerých aspektov politiky EÚ v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, aby sa doplnili rôzne mäkké opatrenia, ktoré sa plánujú na uskutočnenie vízie nulovej úmrtnosti; požaduje, aby sa pozornosť jednoznačne sústredila na účasť pracovníkov a posilnenie konzultácie so sociálnymi partnermi na vízii nulovej úmrtnosti; vyzýva, aby sa summit o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v roku 2023 zamerlal najmä na pokrok v rámci vízie nulovej úmrtnosti;

2. vyzýva Komisiu, aby zvýšila svoje ambície v oblasti boja proti rakovine súvisiacej so zamestnaním v európskom pláne na boj proti rakovine; žiada, aby sa smernica 2004/37/ES o ochrane pracovníkov pred rizikami z vystavenia účinkom karcinogénov alebo mutagénov pri práci⁽⁴⁷⁾ priebežne a v ambicióznom časovom rámci aktualizovala, a to tak, že sa v nej po predložení akčného plánu a do konca roka 2022 po konzultácii s Poradným výborom pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci okrem iného bezodkladne stanoví limitné hodnoty vystavenia pri práci pre najmenej 25 ďalších prioritných látok; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je potrebné, aby Komisia zabezpečila dostatočný počet zamestnancov, a to aj v príslušných oddeleniach a orgánoch; zdôrazňuje, že vytvorenie komplexných vnútroštátnych registrov vo všetkých členských štátoch by mohlo umožniť celoeurópsky zber údajov o všetkých relevantných karcinogénoch; vyzýva na úzku spoluprácu medzi inštitúciami EÚ a príslušnými agentúrami, členskými štátmi a relevantnými zainteresovanými stranami a na intenzívnu účasť sociálnych partnerov na aktívnom využívaní zozbieraných údajov s cieľom prijať potrebné legislatívne a nelegislatívne opatrenia na boj proti rakovine súvisiacej so zamestnaním; vyzýva členské štáty, aby v súlade s vnútroštátnymi postupmi zabezpečili právo všetkých pracovníkov na prerušenie práce v prípade bezprostredného nebezpečenstva a výnimočne nebezpečných pracovných podmienok;

3. víta záväzok Komisie uvedený v smernici 2004/37/ES revidovať limitné hodnoty vystavenia pre olovo, ako aj jeho zlúčeniny a diizokyanáty; konštatuje, že hoci výbor pre hodnotenie rizík (RAC) Európskej chemickej agentúry (ECHA) odporúča atmosférickú limitnú hodnotu 4 µg/m³ a biologickú limitnú hodnotu 150 µg olova na liter krvi, čo je krok správnym smerom, navrhovaná biologická limitná hodnota dostatočne nechráni dostatočne ženy a najmä tehotné ženy⁽⁴⁸⁾; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že každý návrh revidovaných limitných hodnôt vystavenia olova a jeho zlúčeninám by mal zaviesť rovnakú ochranu pre všetkých pracovníkov bez ohľadu na pohlavie; víta záväzok Komisie zaradiť endokrinné disruptory ako kategóriu látok vzbudzujúcich veľmi veľké obavy podľa nariadenia (ES) č. 1907/2006⁽⁴⁹⁾ (nariadenie REACH), ako aj ich klasifikáciu podľa nariadenia (ES) č. 1272/2008⁽⁵⁰⁾ (nariadenie CLP); zdôrazňuje, že pracovníci by mali byť právnymi predpismi EÚ chránení pred vystavením endokrinným disruptorom; poukazuje na to, že automatizáciou a robotizáciou niektorých činností by sa mohlo výrazne znížiť riziko vystavenia pracovníkov karcinogénom na pracoviskách; zdôrazňuje potrebu ďalších opatrení na prevenciu, odhaľovanie a lepšie rozpoznávanie rakoviny z povolania súvisiacej s prácou v nočných zmenách; vyzýva Komisiu, aby venovala osobitnú pozornosť skupinám, ktoré sú obzvlášť vystavené nebezpečným chemickým látkam, ako sú pracovníci v chemickom a poľnohospodárskom priemysle, alebo obzvlášť zraniteľným pracovníkom, ako sú tehotné alebo dojčiace ženy;

⁽⁴⁷⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/37/ES z 29. apríla 2004 o ochrane pracovníkov pred rizikami z vystavenia účinkom karcinogénov alebo mutagénov pri práci (Ú. v. EÚ L 158, 30.4.2004, s. 50).

⁽⁴⁸⁾ Európsky odborový inštitút, *Occupational Exposure Limits (OELs) for lead and lead compounds & equality of treatment of women and men at work* (Limitné hodnoty vystavenia olova a jeho zlúčeninám pri práci a rovnosť zaobchádzania so ženami a mužmi pri práci), 14. december 2020.

⁽⁴⁹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) (Ú. v. EÚ L 396, 30.12.2006, s. 1).

⁽⁵⁰⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 zo 16. decembra 2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí (Ú. v. EÚ L 353, 31.12.2008, s. 1).

Štvrtok 10. marca 2022

4. víta záväzok Komisie predložiť v roku 2022 legislatívny návrh na ďalšie zníženie vystavenia pracovníkov azbestu; vyzýva Komisiu, aby posilnila svoje ambície a predložila európsku stratégiu na odstránenie všetkého azbestu v súlade s uznesením Európskeho parlamentu s odporúčaniami pre Komisiu o ochrane pracovníkov pred azbestom; vyzýva Komisiu, aby bola ambiciózná vo svojom úsilí o dosiahnutie odstránenia všetkého azbestu a aby zrevidovala smernicu 2009/148/ES⁽⁵¹⁾, pokiaľ ide o minimálne požiadavky na certifikovanú odbornú prípravu pracovníkov vystavených azbestu, a aby prioritne aktualizovala limitnú hodnotu vystavenia azbestu, ktorá by mala byť stanovená na 0,001 vlákien/cm³ (1 000 vlákien/m³); vyzýva Komisiu, aby predložila návrh rámcovej smernice EÚ pre vnútroštátne stratégie odstraňovania azbestu; vyzýva Komisiu, aby aktualizovala smernicu 2010/31/EU⁽⁵²⁾, pokiaľ ide o povinnú kontrolu budov a následné odstránenie azbestu a iných nebezpečných látok pred začatím renovačných prác, čím sa zakáže zatmelenie a zalievanie materiálov obsahujúcich azbest, ktoré možno technicky odstrániť; vyzýva Komisiu, aby predložila legislatívny návrh, v ktorom sa zohľadnia platné vnútroštátne právne predpisy, ako aj posúdenie vplyvu najúčinnějších modelov povinnej kontroly budov pozostávajúce z diagnostiky povrchu, pokiaľ ide o prítomnosť azbestu, vykonanej odborným subjektom s príslušnými kvalifikáciami a povoleniami pred predajom alebo prenajatím budov, a stanovujú sa v ňom minimálne požiadavky na certifikáty o azbeste pre budovy postavené pred rokom 2005 alebo pred rokom, keď bol zavedený zodpovedajúci vnútroštátny zákaz azbestu; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili lepšie uznávanie a odškodnenie chorôb súvisiacich s azbestom pre všetkých vystavených pracovníkov, s cieľom chrániť zdravie stavebných a iných pracovníkov v rámci zelenej transformácie; žiada, aby sa vždy, keď je to možné, používala analytická transmisná elektrónová mikroskopia alebo podobne pokročilé metódy počítania vlákien;

5. domnieva sa, že smernica Rady 89/391/EHS o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci⁽⁵³⁾ sa nemusí ukázať ako dostatočne účinná pre svet práce v 21. storočí a najnovší vývoj na trhoch práce, a to i pokiaľ ide o hodnotenie a riadenie psychosociálnych rizík; domnieva sa preto, že by sa mala doplniť v záujme posilnenia tohto aspektu; pripomína svoju požiadavku, aby Komisia zahrnula do strategického rámca v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci právo na odpojenie a aby ako súčasť tohto rámca výslovné vypracovala nové psychosociálne opatrenia; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby zvýšila ambície strategického rámca v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci; vyzýva Komisiu, aby po konzultácii so sociálnymi partnermi navrhla smernicu o psychosociálnych rizikách a pohode na pracovisku zameranú na účinnú prevenciu psychosociálnych rizík na pracovisku, ako sú úzkosť, depresia, vyhorenie a stres, vrátane rizík spôsobených štruktúrnymi problémami, ako sú organizácia práce (t. j. zlé riadenie, zlá koncepcia práce alebo nedostatočné zosúladienie znalostí a schopností pracovníkov s pridelenými úlohami); vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zaviedli mechanizmy na prevenciu takýchto rizík a opätovné začlenenie dotknutých pracovníkov do práce a aby prešli od opatrení na individuálnej úrovni k prístupu zameranému na organizáciu práce a v súlade so všeobecnými zásadami hierarchie prevencie zahrnutými v smernici 89/391/EHS; vyzýva Komisiu, aby vypracovala usmernenia týkajúce sa minimálneho počtu pracovníkov poskytujúcich pracovné zdravotné služby, ktoré sú nevyhnutné na zabezpečenie primeranej zdravotnej starostlivosti o pracovníkov⁽⁵⁴⁾; domnieva sa, že ochrana a podpora duševného zdravia by mali byť neoddeliteľnou súčasťou plánov pripravenosti v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na budúce zdravotné krízy; zdôrazňuje, že osobitná pozornosť by sa mala venovať duševnému zdraviu zdravotníckych pracovníkov a iných dôležitých pracovníkov; v tejto súvislosti víta príspevok skupiny expertov o účinných spôsoboch investovania do zdravia v jej stanovisku o podpore duševného zdravia zdravotníckych pracovníkov a iných dôležitých pracovníkov; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili primerané následné opatrenia a vykonávanie týchto odporúčaní;

6. zdôrazňuje, že je dôležité, aby sa v prípade chorôb z povolania zabezpečili pre pracovníkov vhodné možnosti uplatnenia nárokov na odškodnenie; vyzýva Komisiu, aby po konzultácii so sociálnymi partnermi zrevidovala odporúčanie Komisie z roku 2003 týkajúce sa európskeho zoznamu chorôb z povolania a do zoznamu doplnila napr. muskuloskeletálne poruchy súvisiace s prácou, poruchy duševného zdravia súvisiace s prácou, najmä depresiu, vyhorenie, úzkosť a stres, všetky choroby súvisiace s azbestom, rakovinu kože a reumatický a chronický zápal; vyzýva Komisiu, aby po konzultácii so sociálnymi partnermi zmenila toto odporúčanie na smernicu, ktorou sa vytvorí minimálny zoznam chorôb z povolania a stanovujú sa minimálne požiadavky na ich uznávanie a primerané odškodnenie dotknutých jednotlivcov;

⁽⁵¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/148/ES z 30. novembra 2009 o ochrane pracovníkov pred rizikami z vystavenia účinkom azbestu pri práci (Ú. v. EÚ L 330, 16.12.2009, s. 28).

⁽⁵²⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/31/EÚ z 19. mája 2010 o energetickej hospodárnosti budov (Ú. v. EÚ L 153, 18.6.2010, s. 13).

⁽⁵³⁾ Ú. v. ES L 183, 29.6.1989, s. 1.

⁽⁵⁴⁾ Odporúčanie MOP č. 171 o pracovných zdravotných službách. https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_INSTRUMENT_ID:312509

Štvrtok 10. marca 2022

7. zdôrazňuje skutočnosť, že pracovníčky čelia väčším výzvam v oblasti zdravia a pohody pri práci, najmä v sektore zdravotníctva a starostlivosti; víta skutočnosť, že Komisia posilňuje rodový prístup k bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby uplatňovali rodové hľadisko a zohľadňovali rodové rozdiely v rámci opatrení zameraných na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci; vyzýva Komisiu, aby pri nadchádzajúcej legislatívnej iniciatíve o predchádzaní rodovo motivovanému násiliu páchanému na ženách a domácejmu násiliu a boji proti týmto formám násilia vychádzala z rámcovej dohody o obťažovaní a násilí na pracovisku; vyzýva Komisiu a členské štáty na zabezpečenie toho, aby sa preventívne a ochranné opatrenia zamerané na odstránenie násilia, diskriminácie a obťažovania vo svete práce vrátane násilia a obťažovania tretími stranami (t. j. zákazníkmi, klientmi, návštevníkmi alebo pacientmi) uplatňovali bez ohľadu na dôvod a príčinu obťažovania a aby sa neobmedzovali na prípady založené na diskriminačných dôvodoch; vyzýva členské štáty, aby ratifikovali dohovor MOP č. 190 a odporúčanie č. 206 o násilí a obťažovaní a aby zaviedli potrebné zákony a politické opatrenia na zákaz, prevenciu a riešenie násilia a obťažovania v práci;

8. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vypracovali stratégie prípravy na problematiku starnúcej pracovnej sily a vyššieho počtu zamestnancov s chronickými chorobami a na nevyhnutnosť prispôbiť pracovisko potrebám zamestnancov so zdravotným postihnutím, aby aktívne podporovali opätovné začlenenie a nediskrimináciu a prispôbili pracovné podmienky osobám so zdravotným postihnutím alebo chronickými chorobami a osobám, ktoré sa zotavujú z chorôb; zdôrazňuje, že je potrebné vymedziť a uplatňovať prispôbené a individualizované stratégie na uľahčenie procesu zotavenia a rehabilitácie pracovníkov; zdôrazňuje, že takéto stratégie by mali obsahovať podporu vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania osôb všetkých vekových kategórií, ako aj zosúladenie pracovného a súkromného života a podporu medzigeneračných výmen na pracovisku; zdôrazňuje, že osobitná pozornosť by sa mala venovať aj opatrovateľom;

9. vyzýva Komisiu, aby v rámci stratégie v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030 ponúkla členským štátom a zamestnávateľom jasné a ambiciózne usmernenia týkajúce sa poskytovania primeraných úprav a prispôbenia pracoviska osobám so zdravotným postihnutím; vyzýva Komisiu, aby v tejto súvislosti uskutočnila ambicióznú revíziu smernice 2000/78/ES o rovnakom zaobchádzaní; trvá na tom, že je rovnako dôležité venovať pozornosť situácii pracovníkov s chronickými chorobami;

10. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby v stratégiách bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci venovali mimoriadnu pozornosť mladým pracovníkom s osobitným dôrazom na pracovníkov mladších ako 18 rokov; pripomína, že štatistiky ukazujú, že u 18 až 24-ročných je pravdepodobnosť vážneho pracovného úrazu vyššia ako u starších dospelých, a to z dôvodu nedostatku skúseností, nedostatočnej odbornej prípravy a dohľadu, slabého povedomia o svojich právach a o povinnostiach zamestnávateľa, nedostatočného uznávania ich potrieb zo strany zamestnávateľov a vystavenia neistým pracovným podmienkam, čo vedie k vzniku chorôb z povolania ešte v mladosti alebo v neskoršom veku⁽⁵⁵⁾;

11. pripomína, že pracovníci platformami môžu byť vystavení zvýšeným zdravotným a bezpečnostným rizikám pri práci na pracovisku, ako aj pri práci na online platforme; zdôrazňuje, že tieto riziká sa netýkajú iba fyzického zdravia, ale môžu ovplyvniť aj psychosociálne zdravie, pričom novými rizikovými faktormi sú nepredvídateľný pracovný čas, intenzita práce, konkurenčné prostredie, zahltenie informáciami a izolácia; víta návrh Komisie na smernicu o zlepšení pracovných podmienok pri práci pre platformy s cieľom zlepšiť pracovné podmienky pracovníkov platformiem; zdôrazňuje, že všetci pracovníci platformiem by mali mať nárok na odškodnenie v prípade pracovného úrazu a choroby z povolania a mala by im byť poskytnutá sociálna ochrana vrátane nemocenského poistenia a poistenia v invalidite; a to zavedením vyvrátiteľnej domnienky pracovnoprávneho vzťahu pre pracovníkov platformiem v súlade s vnútroštátnymi vymedzeniami, ako sú stanovené v príslušných právnych predpisoch členských štátov alebo v kolektívnych zmluvách; opakuje v tejto súvislosti svoje odporúčania formulované v uznesení zo 16. septembra 2021 o spravodlivých pracovných podmienkach, právach a sociálnej ochrane pre pracovníkov platformiem – nové formy zamestnávania spojené s digitálnym rozvojom;

⁽⁵⁵⁾ <https://osha.europa.eu/sk/themes/young-workers>

Štvrtok 10. marca 2022

12. vyzýva Komisiu a členské štáty na zabezpečenie toho, aby sa na všetkých pracovníkov, ktorí majú pracovnú zmluvu alebo pracovnoprávny vzťah, ako sú vymedzené vo vnútroštátnych právnych predpisoch, kolektívnych zmluvách alebo zaužívanej praxi, vrátane pracovníkov s neštandardnými zmluvami⁽⁵⁶⁾, ako aj skutočných a nepravých samostatne zárobkovo činných osôb a mobilných pracovníkov, vzťahovali právne predpisy a politiky v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci; zdôrazňuje rozhodujúcu úlohu kolektívneho vyjednávania pri zabezpečovaní čo najvyšších noriem bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci; zdôrazňuje, že európske a medzinárodné ľudské práva zaručujú všetkým pracovníkom právo organizovať sa, vytvárať odborové zväzy a vstupovať do nich, zúčastňovať sa na kolektívnom vyjednávaní, kolektívnym spôsobom brániť svoje práva a požívať ochranu v rámci kolektívnych zmlúv bez ohľadu na ich postavenie v zamestnaní⁽⁵⁷⁾;

13. vyzýva Komisiu, aby zahrnula ochranu zdravia a bezpečnosť do všetkých príslušných stratégií a politík EÚ týkajúcich sa zelenej a digitálnej transformácie vrátane tých, ktoré sa týkajú umelej inteligencie; zdôrazňuje, že riešenia v oblasti umelej inteligencie na pracovisku musia byť etické a zamerané na človeka, transparentné, spravodlivé a musia sa vyhýbať akýmkoľvek negatívnym dôsledkom pre zdravie a bezpečnosť pracovníkov; vyzýva Komisiu, aby po konzultácii so sociálnymi partnermi zvážila predloženie legislatívnej iniciatívy na objasnenie povinností a zodpovedností v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v súvislosti so systémami umelej inteligencie a novými spôsobmi práce; zdôrazňuje, že na zavedenie a používanie umelej inteligencie pracovníkmi na pracovisku je potrebné, aby sa pracovníkom poskytlo vzdelávanie a odborná príprava a aby sa prijali opatrenia na zabezpečenie účinných stratégií v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci; zdôrazňuje, že umelá inteligencia a digitalizácia pochopiteľne uľahčujú synergie medzi človekom a strojom a ponúkajú hospodárske a spoločenské výhody i nové príležitosti pre podniky, tento vývoj však zároveň vyvoláva obavy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ako je vznik nových foriem monitorovania a riadenia pracovníkov na základe zberu veľkého množstva údajov v reálnom čase, ktoré môžu viesť k právnym, regulačným a etickým otázkam; vyzýva najmä na zavedenie záruk proti nepriaznivým vplyvom algoritmického riadenia na zdravie a bezpečnosť pracovníkov; zdôrazňuje, že algoritmy používané v oblastiach práce musia byť transparentné, nediskriminačné a etické a že algoritmické rozhodnutia musia byť zodpovedné, napadnuteľné a v prípade potreby zvrátiteľné, a preto musia podliehať ľudskému dohľadu; zdôrazňuje úlohu sociálnych partnerov pri predvídaní vznikajúcich pracovných rizík, ktoré vyplývajú z rozvoja prelomových technológií;

14. pripomína, že zmena klímy má priamy vplyv na zdravie pracovníkov; pripomína, že zintenzívňovanie extrémnych výkyvov počasia povedie k väčšiemu počtu telesných zranení a že zmena klímy by mohla zvýšiť aj riziko rakoviny kože, vystavenia prachu a psychosociálnych rizík; trvá na tom, že situáciu môže zhoršiť aj nevhodná organizácia práce; zdôrazňuje úlohu sociálnych partnerov pri predvídaní vznikajúcich pracovných rizík v dôsledku zmeny klímy; pripomína, že zdravie a bezpečnosť pracovníkov je v kompetencii EÚ a že v súlade so smernicou 89/391/EHS by mali byť pracovníci chránení pred akýmkoľvek rizikami vrátane vznikajúcich rizík; vyzýva Komisiu, aby dôkladne a urýchlene posúdila nové a vznikajúce riziká vyplývajúce zo zmeny klímy pre zdravie a bezpečnosť pri práci s cieľom lepšie chrániť pracovníkov pred vystavením vyšším teplotám, prirodzenému ultrafialovému žiareniu a iným súvisiacim a bezpečnostným rizikám;

15. podporuje posilnenie ochrany pred vystavením ultrafialovému žiareniu na úrovni EÚ, najmä v rámci právnych predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci pre osoby pracujúce vonku; vyzýva preto Komisiu, aby zrevidovala smernicu 2006/25/ES o vystavení pracovníkov rizikám vyplývajúcim z fyzikálnych faktorov (umelé optické žiarenie)⁽⁵⁸⁾ a do jej rozsahu pôsobnosti zahrnula slnečné žiarenie; vyzýva Komisiu, aby posúdila vykonávanie a účinnosť súčasných opatrení na ochranu pracovníkov vystavených ionizujúcemu žiareniu, ako sú posádky leteckých spoločností, pracovníci jadrových elektrární, pracovníci v dotknutých priemyselných prostrediach, výskumníci a zdravotnícki pracovníci a veterinári špecialisti pôsobiaci v odvetviach rádiológie, rádioterapie alebo nukleárnej medicíny, a aby tieto opatrenia v prípade potreby preskúmala s cieľom stanoviť náležité opatrenia;

16. vyzýva Komisiu, aby v rámci súčasnej medziinstitucionálnej štruktúry vytvorila mechanizmus včasného varovania s cieľom zistiť, kde sú potrebné úpravy a revízia existujúcich smerníc o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, ktoré sa zaoberajú oblasťami podliehajúcimi neustálym zmenám a ktoré môžu byť ovplyvnené napríklad novými vedeckými údajmi o nebezpečných produktoch alebo vývojom trhov práce a pracovných podmienok v rámci dvojakej digitálnej a zelenej

⁽⁵⁶⁾ <https://www.ilo.org/global/topics/non-standard-employment/lang-en/index.htm>

⁽⁵⁷⁾ V článku 23 Všeobecnej deklarácie ľudských práv sa stanovuje, že „každý má právo na ochranu svojich záujmov zakladať s inými odborové organizácie a pristupovať k nim“; Dohovor MOP č. 87 o slobode združovania a ochrane práva odborovo sa organizovať, 1948; a dohovor MOP č. 98 o práve organizovať sa a kolektívne vyjednávať.

⁽⁵⁸⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/25/ES z 5. apríla 2006 o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách týkajúcich sa vystavenia pracovníkov rizikám vyplývajúcim z fyzikálnych faktorov (umelé optické žiarenie) (Ú. v. EÚ L 114, 27.4.2006, s. 38).

Štvrtok 10. marca 2022

transformácie; zdôrazňuje predovšetkým potrebu zapojiť do tohto mechanizmu odvetvových sociálnych partnerov, pretože práve oni bývajú ako prví konfrontovaní s meniacou sa situáciou;

17. vyzýva členské štáty, aby vypracovali vnútroštátne politiky na ochranu zdravia a bezpečnosti pri práci ako základnú súčasť verejného obstarávania;

18. vyzýva Komisiu, aby v budúcich obchodných dohodách EÚ podporovala širšiu problematiku dôstojnej práce a zabezpečila, aby sa normy bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci náležite zohľadňovali v rámci povinných záväzkov v oblasti pracovných a sociálnych noriem; vyzýva Komisiu, aby podporila kandidátske krajiny pri zosúladovaní ich právnych rámcov s *acquis* EÚ v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby úzko spolupracovali s MOP a WHO pri presadzovaní práva na bezpečné a zdravé pracovné podmienky v rámci základných pracovných zásad a práv MOP a pri zabezpečovaní dodržiavania týchto zásad subjektmi v globálnych dodávateľských reťazcoch; víta zámer Komisie navrhnúť na úrovni EÚ zákaz výrobkov pochádzajúcich z nútenej práce;

19. víta cieľ posilniť spoluprácu s partnerskými krajinami EÚ, regionálnymi a medzinárodnými organizáciami a inými medzinárodnými fórami s cieľom zvýšiť normy bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na celom svete; vyzýva Komisiu, aby sa aktívne zapojila do podpory začlenenia práva na bezpečné a zdravé pracovné podmienky do rámca MOP týkajúceho sa základných zásad a práv pri práci;

20. domnieva sa, že v cezhraničných regiónoch by sa mala presadzovať spoločná cezhraničná odborná príprava a výmena najlepších postupov pre zdravotnícky personál a personál pôsobiaci v oblasti verejného zdravia;

Plán pripravenosti na budúce zdravotné krízy: skúsenosti získané z pandémie ochorenia COVID-19 a jej vplyv na prácu

21. zdôrazňuje, že je nevyhnutné vziať si ponaučenie z pandémie ochorenia COVID-19 a zvýšiť pripravenosť na možné budúce zdravotné krízy; podporuje výzvu členským štátom, aby v rámci svojich národných stratégií týkajúcich sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci po konzultácii s národnými sociálnymi partnermi vypracovali plány pripravenosti na budúce krízy vrátane implementácie usmernení a nástrojov EÚ; zdôrazňuje potrebu účinných mechanizmov EÚ na koordináciu týchto plánov; domnieva sa, že zlepšenie oznamovania overených informácií by malo byť základom každého plánu pripravenosti v oblasti zdravia; domnieva sa, že ochrana a podpora duševného zdravia by mala byť neoddeliteľnou súčasťou plánov pripravenosti v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na budúce zdravotné krízy, a zdôrazňuje, že osobitná pozornosť by sa mala venovať duševnému zdraviu zdravotníckych pracovníkov a iných dôležitých pracovníkov; víta zámer Komisie začať hĺbkové hodnotenie vplyvov pandémie a účinnosti rámcov EÚ a vnútroštátnych rámcov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s cieľom vypracovať núdzové postupy a usmernenia na rýchle zavedenie, vykonávanie a monitorovanie opatrení v potenciálnych budúcich zdravotných krízach, a to v úzkej spolupráci s aktérmi v oblasti verejného zdravia; vyzýva členské štáty, aby osobitnú pozornosť venovali cezhraničným regiónom s cieľom posilniť spoluprácu; domnieva sa, že vyhlásenie núdzovej situácie v oblasti verejného zdravia v EÚ, ako sa stanovuje v budúcom nariadení⁽⁵⁹⁾ o závažných cezhraničných ohrozeniach zdravia, by malo viesť k vykonávaniu a koordinácii opatrení stanovených v národných plánoch pripravenosti členských štátov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na úrovni EÚ;

22. pripomína záväzok Komisie posúdiť potrebu ďalších opatrení na zlepšenie fungovania existujúceho regulačného rámca EÚ v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti a potrebu zmeniť smernicu 2000/54/EC o biologických faktoroch pri práci; vyzýva Komisiu, aby bezodkladne uskutočnila cieľnú revíziu tejto smernice, a to na základe skúseností získaných z pandémie ochorenia COVID-19, s cieľom zlepšiť plánovanie pripravenosti a reakcie a zvýšiť odolnosť počas zdravotných kríz na všetkých pracoviskách; zdôrazňuje, že revízia by mala zabezpečiť, aby smernica dokázala reagovať na pandemickú situáciu, uľahčila zavedenie národných núdzových plánov v prípade vypuknutia pandémie a prípravu písomných pokynov zamestnávateľa v rôznych jazykoch o rizikách spojených s bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci, hygienických opatrení a organizácie práce všetkých pracovníkov v prípade vypuknutia takejto pandémie; víta zámer Komisie zaradiť ochorenie COVID-19 do odporúčania týkajúceho sa európskeho zoznamu chorôb z povolania;

⁽⁵⁹⁾ Návrh Komisie z 11. novembra 2020 na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o závažných cezhraničných ohrozeniach zdravia a o zrušení rozhodnutia č. 1082/2013/EÚ (COM(2020)0727). Európsky parlament prijal pozměňujúce návrhy k návrhu 14. septembra a 11. novembra 2021 (Prijaté texty, P9_TA(2021)0377 a P9_TA(2021)0449).

Štvrtok 10. marca 2022

23. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby na úrovni EÚ aj na vnútroštátnej úrovni dôrazne uprednostňovali a primerane financovali posilnenie výskumu a zberu údajov o ochrane zdravia a bezpečnosti pri práci, najmä pokiaľ ide o príčiny a vplyvy na duševné zdravie, psychosociálne a ergonomické riziká a muskuloskeletálne poruchy, choroby obehovej sústavy z povolania, rakovinu súvisiacu so zamestnaním, chronické zápalové ochorenia vo všetkých odvetviach, a aby vykonali podrobné posúdenie problémov, ako aj vplyvu meniaceho sa sveta práce vrátane príležitostí a výziev spojených so zdravím a bezpečnosťou v súvislosti s prácou na diaľku a telepracou a právom na odpojenie, s cieľom analyzovať vplyv pohlavia, veku a zdravotného postihnutia; vyzýva Komisiu, aby v nadväznosti na takýto výskum prijala po konzultácii so sociálnymi partnermi legislatívne aj nelegislatívne opatrenia na ochranu zdravia a bezpečnosti pracovníkov;

24. vyzýva Komisiu, aby uskutočnila ďalší výskum ekonomických nákladov spojených so zdravím a vylúčením z práce;

25. vyzýva Komisiu, aby navrhla legislatívny rámec s cieľom stanoviť minimálne požiadavky na telepracu v celej Únii bez negatívneho vplyvu na podmienky zamestnávania pracovníkov vykonávajúcich telepracu; konštatuje, že tento rámec by sa mal vypracovať po konzultácii s členskými štátmi a európskymi sociálnymi partnermi, pri plnom rešpektovaní vnútroštátnych modelov trhu práce a pri zohľadnení rámcových dohôd sociálnych partnerov o telepráci a digitalizácii; zdôrazňuje, že takýto rámec by mal objasniť pracovné podmienky vrátane poskytovania a používania zariadení a zodpovednosti za ne, a to aj pokiaľ ide o existujúce a nové digitálne nástroje, a mal by zabezpečiť, aby sa takáto práca vykonávala na dobrovoľnom základe a aby práva, rovnováha medzi pracovným a súkromným životom, pracovné zaťaženie a výkonnostné normy telepracovníkov boli rovnaké, ako majú porovnateľné osoby pracujúce na pracovisku; zdôrazňuje, že takáto legislatívna iniciatíva by mala vychádzať z komplexného posúdenia vrátane posúdenia psychosociálnych rizík spojených s digitálnymi pracovnými postupmi, pracovnými postupmi na diaľku a priepustným pracovným prostredím; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili opatrenia týkajúce sa prístupnosti a inkluzívnych technológií pre osoby so zdravotným postihnutím, ktoré prechádzajú na telepracu a/alebo absolujú odborné vzdelávanie na diaľku;

26. vyzýva Komisiu, aby po konzultácii so sociálnymi partnermi navrhla smernicu o minimálnych normách a podmienkach s cieľom zabezpečiť, aby všetci pracovníci mohli účinne uplatňovať svoje právo na odpojenie, a regulovať využívanie existujúcich a nových digitálnych nástrojov na pracovné účely v súlade s uznesením z 21. januára 2021 s odporúčaniami pre Komisiu, pokiaľ ide o právo na odpojenie, pričom treba zohľadniť rámcovú dohodu sociálnych partnerov o digitalizácii;

27. víta záväzok Komisie modernizovať legislatívny rámec v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci preskúmaním smernice 89/654/EHS⁽⁶⁰⁾ a smernice 90/270/EHS⁽⁶¹⁾ o minimálnych požiadavkách na bezpečnosť a ochranu zdravia na pracovisku a pri práci so zobrazovacími jednotkami; vyzýva Komisiu, aby bola v tejto súvislosti ambicióznejšia a aby bezodkladne navrhla širšiu a komplexnejšiu smernicu o prevencii a liečbe muskuloskeletálnych porúch a reumatických ochorení súvisiacich s prácou, a vyzýva členské štáty, aby zintenzívnili výskum a zber údajov; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že v smernici budú zahrnuté všetky riziká súvisiace s prácou, ktoré môžu viesť k reumatickým/chronickým zápalovým ochoreniam a muskuloskeletálnym poruchám, ako napríklad zdvíhanie ťažkých predmetov, opakované pohyby, vibrácie alebo dlhodobé státie/sedenie; pripomína, že v prípade pracovníčok existuje väčšia pravdepodobnosť muskuloskeletálnych porúch; pripomína Komisii, že návrh týkajúci sa muskuloskeletálnych porúch súvisiacich s prácou musí obsahovať výrazný rodový rozmer, pokiaľ ide o posudzovanie, prevenciu a liečbu týchto ochorení; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zväzili zavedenie pružného rozvrhnutia pracovného času pre pracovníkov trpiacich muskuloskeletálnymi poruchami alebo reumatickými/chronickými zápalovými ochoreniami; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby sa zaoberali pracovnými rizikami súvisiacimi s chorobami obehovej sústavy;

28. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podnecovali podniky k tomu, aby konali v záujme podpory zdravia pracovníkov s využitím logistických zdrojov, ktoré majú k dispozícii, prostredníctvom odporúčaní týkajúcich sa zdravého životného štýlu, podporovaním vykonávania fyzickej aktivity poskytovaním prístupu k vyhradeným priestorom v areáli alebo uľahčovaním prístupu k vyhradeným vonkajším štruktúram, podporou vytvárania interných športových tímov, poskytovaním garáží pre bicykle, podporou konzumácie správnej výživy poskytovaním zdravých, vyvážených a pestrých jedál v podnikovej jedálni a automatoch na prírodné nápoje, rozširovaním značiek vyzývajúcich zamestnancov, aby

⁽⁶⁰⁾ Smernica Rady 89/654/EHS z 30. novembra 1989 o minimálnych požiadavkách na bezpečnosť a ochranu zdravia na pracovisku (Ú. v. ES L 393, 30.12.1989, s. 1).

⁽⁶¹⁾ Smernica Rady 90/270/EHS z 29. mája 1990 o minimálnych požiadavkách na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci so zobrazovacími jednotkami (Ú. v. ES L 156, 21.6.1990, s. 14).

Štvrtok 10. marca 2022

udržiavali priestory okolo spoločných vchodov a východov bez škodlivých látok, ako je cigaretový dym, a so všetkými ďalšími vzdelávacími opatreniami, ktoré by mohli slúžiť na tento účel, ako je napríklad propagácia Európskeho kódexu proti rakovine; zdôrazňuje pozitívny vplyv riadneho vzdelávania a odbornej prípravy manažérov a pracovníkov so zodpovednosťou za personál s cieľom predchádzať psychosociálnym rizikám a obťažovaniu na pracovisku; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili, že manažéri a pracovníci zodpovední za personál pred nástupom do zamestnania absolvujú alebo absolvovali príslušné školenia vrátane školení o prevencii psychosociálnych rizík a kurzov zameraných proti obťažovaniu; vyzýva členské štáty a sociálnych partnerov, aby v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a vnútroštátnou praxou prijali iniciatívy na rozvíjanie odbornej prípravy zástupcov a manažérov pôsobiacich v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti; vyzýva členské štáty, aby podporovali aktívnu účasť zamestnancov na vykonávaní preventívnych opatrení v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a zabezpečili, aby zástupcovia pôsobiaci v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti mohli absolvovať odbornú prípravu nad rámec základných modulov;

29. pripomína mnohé prípady porušenia práv pracovníkov počas pandémie ochorenia COVID-19, najmä práv mobilných pracovníkov vrátane cezhraničných, sezónnych a migrujúcich pracovníkov, ktorí boli vystavení nezdravým alebo nebezpečným životným a pracovným podmienkam, ako je zlé alebo preplnené ubytovanie, a ktorým neboli poskytnuté dostatočné informácie o ich právach; opakuje svoju výzvu Komisii, aby urýchlene prijala opatrenia na zlepšenie podmienok zamestnávania a pracovných, zdravotných a bezpečnostných podmienok mobilných a migrujúcich pracovníkov, napríklad cezhraničných, vyslaných a sezónnych pracovníkov, a to i pokiaľ ide o preskúmanie úlohy agentúr dočasného zamestnávania, náborových agentúr, iných sprostredkovateľov a subdodávateľov, s cieľom identifikovať medzery v ochrane vzhľadom na zásadu rovnakého zaobchádzania a osobitné výzvy v oblasti zdravia a bezpečnosti, ktorým čelia mobilní a migrujúci pracovníci, ako je prístup k primeranému vybaveniu a zariadeniam, kvalitnému ubytovaniu, bezpečnej doprave a dôstojnému stravovaniu⁽⁶²⁾, a riešenie potreby revidovať existujúci legislatívny rámec s cieľom odstrániť identifikované medzery, ako aj zabezpečiť odolnosť proti pandemiám, pričom je potrebné zohľadniť skúsenosti získané z pandémie ochorenia COVID-19; vyzýva Komisiu a členské štáty na zabezpečenie toho, aby ubytovanie pracovníkov, ak ho zabezpečuje zamestnávateľ, bolo bezpečné a dôstojné a splňalo minimálne normy; zdôrazňuje úlohu, ktorú Európsky orgán zohráva v rámci pomoci členským štátom a Komisii pri účinnom uplatňovaní a presadzovaní práva EÚ v oblasti mobility pracovnej sily a v otázkach koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia v rámci EÚ; zdôrazňuje, že je potrebné zvážiť revíziu mandátu Európskeho orgánu práce v kontexte hodnotenia, ktoré sa má uskutočniť v roku 2024, s cieľom zahrnúť doň ustanovenia o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci; vyzýva agentúru EU-OSHA a orgán ELA, aby spolupracovali s cieľom podporiť Komisiu a členské štáty pri zlepšovaní bezpečnosti a ochrany zdravia mobilných a migrujúcich pracovníkov pri práci; vyzýva Komisiu, aby preskúmala, ako môžu digitálne nástroje pomôcť posilniť cezhraničné presadzovanie noriem bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pre všetkých mobilných pracovníkov vrátane samostatne zárobkovo činných osôb a mobilných štátnych príslušníkov tretích krajín, na ktorých sa vzťahujú predpisy Únie o mobilite pracovnej sily v rámci EÚ; vyzýva Komisiu, aby v úzkej spolupráci s orgánom ELA a po riadnom posúdení predložila legislatívny návrh európskeho preukazu sociálneho zabezpečenia pre všetkých mobilných pracovníkov a štátnych príslušníkov tretích krajín, na ktorých sa vzťahujú pravidlá EÚ o mobilite v rámci EÚ, ktorý by príslušným vnútroštátnym orgánom a sociálnym partnerom poskytol nástroj na zlepšenie presadzovania pravidiel EÚ v oblasti mobility pracovnej sily a koordinácie sociálneho zabezpečenia na trhu práce spravodlivým a účinným spôsobom s cieľom zabezpečiť rovnaké podmienky v EÚ, a to aj pokiaľ ide o ochranu zdravia a bezpečnosť mobilných pracovníkov, ako sa uvádza v uznesení Európskeho parlamentu z 25. novembra 2021 o zavedení európskeho preukazu sociálneho zabezpečenia na zlepšenie digitálneho presadzovania práv sociálneho zabezpečenia a spravodlivej mobility⁽⁶³⁾;

30. zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť začlenenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci do verejného obstarávania, a v tejto súvislosti vyzýva členské štáty, aby predložili vnútroštátne politiky na zabezpečenie tohto cieľa; vyzýva Komisiu, aby sa podelila o najlepšie postupy, ako začleniť problematiku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci do pravidiel verejného obstarávania a ako do vnútroštátnych právnych predpisov zahrnúť doložky o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v súlade so smernicou o verejnom obstarávaní;

Vykonávanie a presadzovanie pravidiel

31. zdôrazňuje zásadnú úlohu vnútroštátnych inšpektorátov práce pri zabezpečovaní dodržiavania právnych predpisov v oblasti zdravia a bezpečnosti a pri prevencii chorôb súvisiacich so zamestnaním a pracovných úrazov; vyzýva členské štáty, aby zabezpečili náležité financovanie vnútroštátnych inšpektorátov práce a aby vykonali odporúčanie MOP, podľa ktorého by na 10 000 pracovníkov mal pripadnúť jeden inšpektor práce s cieľom vykonávať účinné a presné kontroly v záujme zastavenia všetkých foriem zneužívania; vyzýva Komisiu, aby uskutočnila štúdiu a šírila jej výsledky o tom, ako vnútroštátne inšpektoráty práce vykonávajú inšpekcie, a o rozsahu a obsahu týchto inšpekcií, a to aj pokiaľ ide o počet zistených porušení a ukládanie účinných, primeraných a odrádzajúcich sankcií, s cieľom zmapovať ich schopnosť presadzovať existujúce pravidlá v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a zabezpečiť tak rovnaké podmienky na dostatočnú ochranu; vyzýva Komisiu, aby v nadväznosti na túto štúdiu zriadila osobitnú tripartitnú pracovnú skupinu pre

⁽⁶²⁾ https://www.ilo.org/global/about-the-ilo/newsroom/news/WCMS_075505/lang-en/index.htm

⁽⁶³⁾ Prijaté texty, P9_TA(2021)0473.

Štvrtok 10. marca 2022

presadzovanie predpisov v rámci pôsobnosti Poradného výboru pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zefektívnil normy týkajúce sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vo všetkých politikách, ako aj aby zlepšili preventívne opatrenia a presadzovanie existujúcich pravidiel a právnych predpisov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci; v tejto súvislosti zdôrazňuje úlohu sociálnych partnerov a vnútroštátnych služieb súvisiacich s ochranou zdravia a bezpečnosťou pri práci; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili lepšiu koordináciu, spoluprácu a odbornú prípravu na európskej úrovni;

32. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili primerané financovanie a prístup všetkých pracovníkov k možnostiam odbornej prípravy a vzdelávania v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia v záujme boja proti pracovným úrazom a chorobám z povolania; zdôrazňuje, že v tejto súvislosti je potrebná úzka spolupráca so sociálnymi partnermi;

33. vyzýva Komisiu, aby bojovala proti asymetriám vo vnútroštátnych právnych predpisoch v oblasti zdravia a bezpečnosti pri práci, ktoré vytvárajú nespravodlivú hospodársku súťaž nielen na vnútornom trhu, ale aj vo vzťahu k tretím krajinám;

34. vyzýva Komisiu, aby iniciovala hodnotenie práce služieb v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia, ako aj skúseností získaných v oblasti poskytovania externých služieb týkajúcich sa ochrany zdravia a bezpečnosti od zavedenia ustanovení článku 7 ods. 3 smernice 89/391/EHS; naliehavo vyzýva Komisiu, aby s cieľom zlepšiť prevenciu rizík na pracovisku vypracovala odporúčania, ktorými sa posilní poskytovanie externých služieb týkajúcich sa zdravia a bezpečnosti na vnútroštátnej úrovni;

35. vyzýva členské štáty, aby podávali správy o cieľoch stanovených v národných stratégiách bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a aby zabezpečili primerané financovanie na podporu ich vykonávania; zdôrazňuje, že sociálni partneri by mali byť plne zapojení do vykonávania národných plánov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci alebo do nadväzujúcich procesov; zdôrazňuje potrebu uznať a zapojiť sociálnych partnerov a zástupcov pôsobiacich v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti na pracovisku do navrhovania, vykonávania a presadzovania legislatívneho rámca týkajúceho sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci; vyzýva Komisiu, aby začala výskum koncepcií a postupov, ktoré umožnia lepšiu účasť pracovníkov a ich zástupcov v odborových zväzoch a zamestnaneckých radách vo všetkých fázach posudzovania rizík a politik v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na úrovni podnikov a aby začala financovať programy na zlepšenie účasti pracovníkov na činnostiach súvisiacich s bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci v podnikoch; vyzýva členské štáty, aby zrušili všetky vnútroštátne právne predpisy, ktoré bránia kolektívnemu vyjednávaniu, a to aj zabezpečením prístupu odborových zväzov na pracoviská na účely organizovania, výmeny informácií a konzultácií, posilnenia zastúpenia pracovníkov, a tým aj zabezpečenia primeraných zdravotných a bezpečnostných noriem na pracovisku;

36. zdôrazňuje, že balík opatrení v oblasti mobility a jeho iniciatívy vrátane usmernení Komisie o pravidlách týkajúcich sa času jazdy a odpočinku môžu zlepšiť bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci; vyzýva členské štáty, aby zvýšili dohľad nad cestnou dopravou a zabezpečili dodržiavanie týchto pravidiel vrátane zabezpečenia toho, aby zamestnávateľia zaručili vodičom riadny rozvrh s cieľom zabrániť nadmernému pracovnému zaťaženiu, čím sa zvýši bezpečnosť cestnej premávky; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vo svojich národných stratégiách bezpečnosti cestnej premávky stanovili jasné ciele v oblasti znížovania počtu smrteľných nehôd na cestách súvisiacich s prácou; vyzýva Komisiu, aby predložila podobné iniciatívy na zlepšenie ochrany zdravia a bezpečnosti pracovníkov v leteckom a námornom priemysle; vyzýva Komisiu na zabezpečenie toho, aby členské štáty podávali správy a štatistiky o nehodách na cestách súvisiacich s prácou;

37. zdôrazňuje, že všetci pracovníci by mali byť primerane chránení bez ohľadu na veľkosť podniku a že podpora by sa mala poskytovať najmä mikropodnikom a MSP s cieľom pomôcť im pri správnom uplatňovaní pravidiel bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci; zdôrazňuje úlohu agentúry EU-OSHA, ktorá spočíva v tom, že mikropodnikom a MSP poskytuje správne nástroje a normy, ktoré potrebujú na posudzovanie rizík pre svojich pracovníkov a vykonávanie primeraných preventívnych opatrení; domnieva sa, že by agentúra EU-OSHA by sa mala posilniť s cieľom lepšie podporovať zdravé a bezpečné pracoviská v celej únii a ďalej rozvíjať iniciatívy na zlepšenie prevencie na pracovisku vo všetkých odvetviach činnosti;

Štvrtok 10. marca 2022

o

o o

38. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.
-

Štvrtok 10. marca 2022

P9_TA(2022)0072

Uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti v Európskom parlamente – výročná správa za rok 2020**Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2022 o uplatňovaní hľadiska rodovej rovnosti v Európskom parlamente – výročná správa za rok 2020 (2021/2039(INI))**

(2022/C 347/11)

Európsky parlament,

- so zreteľom na články 2 a 3 Zmluvy o Európskej únii a na články 8, 10 a 19 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na články 21 a 23 Charty základných práv Európskej únie,
- so zreteľom na Dohovor Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácejmu násiliu a o boji proti nemu (Istanbulský dohovor), ktorý nadobudol platnosť 1. augusta 2014,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 5. marca 2020 s názvom Únia rovnosti: stratégia pre rodovú rovnosť na roky 2020 – 2025 (COM(2020)0152),
- so zreteľom na návrh smernice Rady, ktorý Komisia predložila 2. júla 2008, o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu (COM(2008)0426 – horizontálna antidiskriminačná smernica),
- so zreteľom na návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorý Komisia predložila 14. novembra 2012, o zlepšení rodovej vyváženej medzi nevykonnými riadiacimi pracovníkmi spoločností kótovaných na burze a súvisiacich opatreniach (COM(2012)0614 – smernica o zastúpení žien vo vrcholových orgánoch),
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1158 z 20. júna 2019 o rovnováhe medzi pracovným a súkromným životom rodičov a osôb s opatrovateľskými povinnosťami, ktorou sa zrušuje smernica Rady 2010/18/EÚ⁽¹⁾ (smernica o rovnováhe medzi pracovným a súkromným životom),
- so zreteľom na správu Európskeho dvora audítorov z roku 2021 s názvom Uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti v rozpočte EÚ: nastal čas premeniť slová na skutky – osobitná správa č. 10/2021,
- so zreteľom na správu európskej ombudsmanky zo 17. decembra 2018 o dôstojnosti v práci v inštitúciách a agentúrach EÚ,
- so zreteľom na štúdiu výskumnej služby Európskeho parlamentu (ďalej len „EPRS“) z roku 2021 s názvom Uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti v Európskom parlamente: súčasný stav,
- so zreteľom na štúdiu z roku 2021, ktorú dala vypracovať tematická sekcia Európskeho parlamentu pre práva občanov a ústavné veci na žiadosť Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť (ďalej len „FEMM“), s názvom Rodová rovnosť: ekonomická hodnota starostlivosti z pohľadu príslušných fondov EÚ,
- so zreteľom na publikáciu s názvom Ženy v Európskom parlamente z roku 2021,

(1) Ú. v. EÚ L 188, 12.7.2019, s. 79.

Štvrtok 10. marca 2022

- so zreteľom na seminár, ktorý sa konal 16. marca 2021 na žiadosť výboru FEMM, s názvom Uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti v balíku opatrení EÚ na obnovu,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 13. marca 2003 o integrovanom prístupe k rovnosti žien a mužov v Európskom parlamente ⁽²⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 18. januára 2007 o integrovanom prístupe k rovnosti žien a mužov v rámci práce výborov ⁽³⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 22. apríla 2009 o integrovanom prístupe k rovnosti žien a mužov v rámci práce výborov a delegácií ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. mája 2009 o uplatňovaní rodového hľadiska vo vonkajších vzťahoch EÚ a pri budovaní mieru/obnove krajín ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 15. januára 2019 o uplatňovaní hľadiska rodovej rovnosti v Európskom parlamente ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 24. novembra 2016 o pristúpení EÚ k Istanbulskému dohovoru o predchádzaní násiliu na ženách a boji proti nemu ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 28. novembra 2019 o pristúpení EÚ k Istanbulskému dohovoru a ďalších opatreniach na boj proti rodovo motivovanému násiliu ⁽⁸⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 26. októbra 2017 o boji proti sexuálnemu obťažovaniu a zneužívaniu v EÚ ⁽⁹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 11. septembra 2018 o opatreniach na predchádzanie šikanovaniu a sexuálnemu obťažovaniu na pracovisku, vo verejných priestoroch a v politickom živote v EÚ a boji proti týmto javom ⁽¹⁰⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 21. januára 2021 o stratégii EÚ pre rodovú rovnosť ⁽¹¹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. decembra 2020 o potrebe osobitného zloženia Rady pre rodovú rovnosť ⁽¹²⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 26. novembra 2020 o hodnotení európskych volieb ⁽¹³⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 21. januára 2021 o rodovej perspektíve počas krízy spôsobenej ochorením COVID-19 a v období po kríze ⁽¹⁴⁾,
- so zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť (A9-0021/2022),

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 61 E, 10.3.2004, s. 384.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 244 E, 18.10.2007, s. 225.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 184 E, 8.7.2010, s. 18.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 212 E, 5.8.2010, s. 32.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 411, 27.11.2020, s. 13.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ C 224, 27.6.2018, s. 96.

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ C 232, 16.6.2021, s. 48.

⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ C 346, 27.9.2018, s. 192.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ C 433, 23.12.2019, s. 31.

⁽¹¹⁾ Ú. v. EÚ C 456, 10.11.2021, s. 208.

⁽¹²⁾ Ú. v. EÚ C 445, 29.10.2021, s. 150.

⁽¹³⁾ Ú. v. EÚ C 425, 20.10.2021, s. 98.

⁽¹⁴⁾ Ú. v. EÚ C 456, 10.11.2021, s. 191.

Štvrtok 10. marca 2022

- A. keďže rodová rovnosť je základnou zásadou EÚ; keďže uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti je všeobecne uznávanou stratégiou na zabezpečenie začlenenia rodového hľadiska do návrhov, vykonávania a hodnotenia všetkých politík, programov a opatrení s cieľom podporovať rodovú rovnosť a bojovať proti diskriminácii; keďže rodové otázky sú prítomné všade, a to aj v oblastiach, ktoré neboli v centre pozornosti, ako sú zdaňovanie, obchod a zelená transformácia; keďže rodová rovnosť sa musí dosiahnuť pomocou prierezového prístupu, ktorý bude začleňovať všetky oblasti práce v Európskom parlamente;
- B. keďže napriek pokroku v oblasti rodovej rovnosti v niektorých ohľadoch ženy stále čelia rodovo motivovanej diskriminácii vo verejnej a súkromnej sfére a stále zostáva veľký priestor na zlepšenie, a to aj pokiaľ ide o roztrieštené uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti v oblastiach politiky a inštitúciách na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni;
- C. keďže diskriminácia z dôvodu pohlavia sa často prelína s inými druhmi diskriminácie z iných dôvodov, čo vedie k viacnásobným a zloženým formám diskriminácie konkrétnych skupín, ktoré fungujú a navzájom na seba pôsobia takým spôsobom, že sú neoddeliteľné;
- D. keďže opatrenia týkajúce sa uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti zahŕňajú okrem iného kvóty, opatrenia na zabezpečenie rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom, politiky proti obťažovaniu, rodovo responzívne postupy prijímania zamestnancov, posúdenia vplyvu na rodovú rovnosť, rodové ukazovatele, rodové rozpočtovanie a rodovo responzívne hodnotenia na prijímanie rodovo responzívnych právnych predpisov, používanie rodovo neutrálneho jazyka a rodovo responzívnu komunikáciu;
- E. keďže OECD vymedzuje rodovú rovnováhu ako „spravodlivé rozdelenie životných príležitostí a zdrojov medzi ženy a mužov a/alebo rovnaké zastúpenie žien a mužov“;
- F. keďže Európsky inštitút pre rodovú rovnosť (ďalej len „EIGE“) vymedzuje horizontálnu segregáciu ako „koncentráciu žien a mužov v rôznych odvetviach a povolaniach“;
- G. keďže po štyroch rokoch existencie hnutia #MeToo sa nedosiahol postačujúci pokrok pri riešení sexuálneho obťažovania a sexuálneho násillia a v rámci inštitúcií EÚ aj mimo nich toho zostáva ešte veľa urobiť; keďže z výskumu vyplýva, že obťažovanie je rozšírenejšie, než sa všeobecne predpokladá, a je vo veľkej miere nedostatočne nahlasované;
- H. keďže hľadisko rodovej rovnosti sa musí uplatňovať aj v rozpočtovom procese; keďže rodovo responzívne rozpočtovanie zahŕňa nielen financovanie explicitných iniciatív v oblasti rodovej rovnosti, ale aj chápanie vplyvu rozpočtových a politických rozhodnutí na rodovú rovnosť a zodpovedajúcu úpravu verejných výdavkov a príjmov; keďže rozpočtové zdroje a poskytovanie služieb by sa mali prideľovať v závislosti od identifikácie potrieb založenej na údajoch vrátane kvalitatívnych údajov o rodových vplyvoch;
- I. keďže Európsky dvor audítorov poukázal na to, že rozpočtový cyklus EÚ dostatočne nezohľadňuje rodovú rovnosť; keďže Dvor audítorov odporučil, aby Komisia vyhodnotila, či sa plány podpory obnovy a odolnosti členských štátov zameriavajú na rodovú rovnosť, a podala o tom správu;
- J. keďže všetky inštitúcie EÚ sa riadia zmluvami a stratégiou EÚ pre rodovú rovnosť na roky 2020 – 2025; keďže Európsky parlament by mal byť vodcom ostatných parlamentných orgánov pri presadzovaní rodovej rovnosti, poučiť sa z najlepších postupov iných parlamentných orgánov pri uplatňovaní hľadiska rodovej rovnosti v rámci svojich štruktúr a procesov a zohľadňovať dobré príklady uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti vo verejnom a súkromnom sektore a v občianskej spoločnosti; keďže uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti ešte stále nie je plne začlenené do postupov

Štvrtok 10. marca 2022

a pravidiel Európskeho parlamentu ⁽¹⁵⁾; keďže na vypočutiach organizovaných väčšinou parlamentných výborov od začiatku tohto volebného obdobia do novembra 2020 predstavovali ženy menej ako 50 % zúčastnených; keďže tento podiel bol nižší ako 25 % okrem iných výborov aj vo Výbore pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, Výbore pre rybárstvo, Výbore pre petície a Výbore pre zamestnanosť a sociálne veci;

K. keďže pandémia ochorenia COVID-19 výrazne zasiahla rovnováhu medzi pracovným a súkromným životom v Európskom parlamente, čo vďaka digitálnym nástrojom často viedlo k predĺženiu pracovného času poslancov aj zamestnancov; keďže práca z domu nie je náhradou za starostlivosť o deti; keďže motivovaná pracovná sila a zdravé prostredie môžu byť pre Európsky parlament ako zamestnávateľa a inštitúciu, ktorá funguje ako vzor pre spoločnosť ako celok, prínosom a zamestnanci by mali mať prístup k rovnováhe medzi pracovným a súkromným životom počas celej svojej kariéry;

Všeobecné informácie

1. opätovne potvrdzuje silné odhodlanie, pokiaľ ide o rodovú rovnosť, a podporuje uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti ako jeden z oficiálnych politických prístupov na zabezpečenie rodovej rovnosti; vyjadruje poľutovanie nad roztriešteným uplatňovaním hľadiska rodovej rovnosti v rôznych oblastiach politiky a inštitúciách na úrovni EÚ; zdôrazňuje, že rodová rovnosť je spoločnou zodpovednosťou, ktorá si vyžaduje opatrenia všetkých inštitúcií, členských štátov a agentúr EÚ v spolupráci s občianskou spoločnosťou, ženskými organizáciami, sociálnymi partnermi a súkromným sektorom;

2. zdôrazňuje, že ženy predstavujú polovicu obyvateľstva, a preto sú vystavené rôznym prelínajúcim sa formám diskriminácie; zdôrazňuje, že opatrenia na zabezpečenie rodovej rovnosti musia zahŕňať prierezový prístup s cieľom na nikoho nezabudnúť a odstrániť všetky formy diskriminácie vrátane prelínajúcich sa foriem; zdôrazňuje, že je tiež potrebné vytvoriť participatívne postupy, do ktorých budú zapojení všetci relevantní aktéri a ktoré budú kombinovať prístup zhora nadol a prístup zdola nahor;

3. víta rastúci počet žien zapojených do politiky, ale zdôrazňuje, že sme ďaleko od dosiahnutia rodovej parity a že verejne známe ženy, ako sú političky a aktivistky, sú často terčom obťažovania s cieľom odradiť ich od účasti na verejnom živote a v rozhodovacích sférach; zdôrazňuje, že feministické právne predpisy alebo politiky, ktorých účelom je dosiahnuť rodovú rovnosť vo všetkých oblastiach, nie je možné navrhnúť bez účasti žien na rozhodovacom procese; pripomína, že je dôležité, aby pracovné prostredie zohľadňovalo rodové hľadisko s cieľom zlepšiť zastúpenie žien na všetkých úrovniach Európskeho parlamentu vrátane politických skupín a kancelárií poslancov Európskeho parlamentu;

4. berie na vedomie nedostatok kvantitatívnych a kvalitatívnych údajov o uplatňovaní hľadiska rodovej rovnosti v inštitúciách EÚ okrem údajov o počte žien na rôznych pozíciách; vyzýva preto na zostavenie komplexných rodových štatistík a zaväzuje sa vytvoriť kvalitatívne ukazovatele rodovej rovnosti v záujme zhromaždenia ďalších údajov rozčlenených podľa pohlavia s cieľom pokračovať v zlepšovaní rodovej rovnosti;

5. víta príručku inštitútu EIGE pre parlamenty zohľadňujúce rodové hľadisko, ktorá sa zameriava na päť kľúčových oblastí, ktorými je potrebné sa zaoberať: rovnosť príležitostí na vstup do parlamentu, rovnosť príležitostí ovplyvňovať pracovné postupy parlamentu, primeraný priestor v parlamentnom programe pre záujmy a problémy žien, tvorba právnych predpisov zohľadňujúcich rodové hľadisko a dodržiavanie symbolickej funkcie parlamentu;

6. víta prijatie akčných plánov pre rodovú rovnosť všetkými výbormi Európskeho parlamentu; konštatuje však nedostatočné monitorovanie a vykonávanie týchto plánov; vyzýva preto výbory, aby monitorovali svoje akčné plány pre rodovú rovnosť s cieľom merať pokrok a zabezpečiť ich vykonávanie; zdôrazňuje, že sieť Európskeho parlamentu pre uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti je zodpovedná za uplatňovanie rodovo inkluzívneho prístupu v prostredí a práci výborov a delegácií;

⁽¹⁵⁾ Ahrens, P., „Working against the tide? Institutionalizing Gender Mainstreaming in the European Parliament“, *Gendering the European Parliament: Structures, Policies, and Practices*, ed. P. Ahrens a A. L. Rolandsen, Rowman & Littlefield International, 2019, s. 85 – 101.

Štvrtok 10. marca 2022

7. víta nové ustanovenie rokovacieho poriadku Európskeho parlamentu prijaté v roku 2019, ktorým sa zavádza povinnosť prijať akčný plán zameraný na rodovú rovnosť, ktorého cieľom je začleniť rodové hľadisko do všetkých činností Európskeho parlamentu, na všetkých úrovniach a vo všetkých fázach; víta prijatie akčného plánu pre rodovú rovnosť v júli 2020 a plánu jeho vykonávania v apríli 2021; požaduje vypracovanie správ, ktoré budú pravidelne monitorovať pokrok dosiahnutý pri vykonávaní akčného plánu pre rodovú rovnosť; vyjadruje poľutovanie nad tým, že akčný plán pre rodovú rovnosť a plán jeho vykonávania nie sú verejne dostupné a že väčšina zahrnutých opatrení je formulovaná ako zásady bez jasných cieľov a povinností, čo svedčí o nedostatočnej politickej angažovanosti pri ich vykonávaní;

8. vyzýva na ešte silnejšiu štruktúrovanú spoluprácu medzi všetkými inštitúciami EÚ pri uplatňovaní hľadiska rodovej rovnosti s cieľom lepšie dosiahnuť rodovú rovnosť; domnieva sa, že Európsky parlament a politické skupiny by mali spojiť sily s cieľom zlepšiť rodovú rovnosť a bojovať proti antifeministickým a protirodovým hnutiam, ktoré sú tiež vždy protidemokratické, a to v Európe aj na celom svete;

Možnosti vstupu do Európskeho parlamentu

9. konštatuje, že podiel žien medzi poslancami Európskeho parlamentu sa od konca minulého volebného obdobia mierne znížil z približne 39,6 % na 39,1 %; víta však vedúce postavenie Európskeho parlamentu v tomto smere vrátane jeho pokroku v oblasti politického zastúpenia žien, ktoré je vyššie ako priemer 30,4 % v národných parlamentoch členských štátov a výrazne vyššie ako celosvetový priemer 25,2 % v národných parlamentoch; víta, že niektoré členské štáty a politické strany zaviedli pravidlá na zabezpečenie rodovej rovnováhy vo svojich volebných zoznamoch, a trvá na tom, že treba zabezpečiť rodovú rovnováhu prostredníctvom zoznamov so systémom zipsu alebo iných ekvivalentných metód pri nadchádzajúcej revízii volebného zákona EÚ ⁽¹⁶⁾ tak, aby kandidátky a kandidáti mali rovnakú šancu na zvolenie;

10. vyzýva členské štáty, aby pri revízii svojich volebných zákonov zohľadnili potrebu rodovo inkluzívnych parlamentov; ďalej nabáda vnútroštátne politické strany, aby pri rozhodovaní o volebných kandidátoch zaviedli kvóty, aj keď to zákon nestanovuje; žiada, aby sa politickým stranám na tento účel poskytli podporné mechanizmy a najlepšie postupy; zdôrazňuje, že na zabezpečenie prítomnosti žien na kandidátkach je potrebné, aby boli vnútorná organizácia a postupy strany rodovo responzívne, a to prostredníctvom opatrení, ako je výslovné zohľadnenie rodovej rovnosti v straníckych pravidlách, stanovenie rodových kvót pre rozhodovacie funkcie a zabezpečenie dobre fungujúcich fór na lobovanie, presadzovanie záujmov a diskusiu vrátane ženských krídel a výborov;

11. vyjadruje poľutovanie nad nedostatkom rodovo responzívnych postupov prijímania zamestnancov v Európskom parlamente a žiada, aby útvary a politické skupiny Európskeho parlamentu presadzovali tieto postupy s cieľom zabrániť diskriminácii a zvýšiť zastúpenie žien v oblastiach, kde sú ženy v administratívne aj politických skupinách nedostatočne zastúpené; požaduje prijatie konkrétnych opatrení na odstránenie tohto nedostatku;

Možnosti ovplyvniť pracovné postupy Európskeho parlamentu

12. víta úplne rodovo vyvážené Predsedníctvo Európskeho parlamentu s ôsmimi podpredsedníčkami zo 14 a dvoma kvestorkami z piatich; konštatuje však, že len tri zo siedmich politických skupín Európskeho parlamentu majú ženy ako predsedníčky alebo spolupredsedníčky, ôsmim z 25 výborov v súčasnosti predsedá žena a 15 zo 43 predsedov delegácií sú ženy; žiada, aby sa zlepšila rodová rovnováha vo vedení výborov, delegácií a politických skupín; víta zmenu článku 213 ods. 1 rokovacieho poriadku Európskeho parlamentu, v súlade s ktorou sa vyžaduje, aby predsedníctvo každého výboru bolo rodovo vyvážené; vyjadruje však poľutovanie nad tým, že táto zmena nadobudne účinnosť až počas otvorenia prvej plenárnej schôdze po najbližších voľbách do Európskeho parlamentu, ktoré sa majú konať v roku 2024;

13. žiada, aby sa zabezpečila rodová rovnováha na všetkých úrovniach činnosti pléna, výborov a delegácií, a to aj pri vymenúvaní koordinátorov, spravodajcov a tieňových spravodajcov a pri rozdeľovaní rečníckeho času;

⁽¹⁶⁾ V súlade s článkom 223 ZFEÚ a volebným zákonom EÚ stanoveným v akte z roku 1976 o priamych a všeobecných voľbách poslancov Európskeho parlamentu v znení zmien z roku 2002 (Ú. v. ES L 278, 8.10.1976, s. 5).

Štvrtok 10. marca 2022

14. žiada, aby sa zaviedli opatrenia na riešenie horizontálnej segregácie s cieľom zabezpečiť rodovú rovnováhu v rôznych výboroch a ukončiť rodovú koncentráciu portfólií, kde sú oblasti s vyšším zastúpením žien menej oceňované;

15. vyzýva politické skupiny a ich sekretariáty, aby zaviedli vnútorné pravidlá a iné príslušné opatrenia, ako sú kódexy správania a nástroje na uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti, odborná príprava a monitorovanie s cieľom zabezpečiť rodovú rovnosť v ich vnútornom fungovaní, najmä pokiaľ ide o vymenúvanie a rozdelenie úloh a zodpovedností; žiada, aby sa politickým skupinám sprístupnili príručky najlepších postupov a poradenstvo vrátane odbornej prípravy pre zamestnancov a poslancov o uplatňovaní hľadiska rodovej rovnosti, aby mohli lepšie pochopiť a vykonávať koncepciu uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti vo svojom vnútornom fungovaní;

16. vyzýva príslušné generálne riaditeľstvá, aby zabezpečili rodovo vyvážený výber autorov štúdií;

17. poznamenáva, že napriek všetkému dosiahnutému pokroku a vykonanému úsiliu sa rodová rovnosť na všetkých úrovniach riadenia administratívy Európskeho parlamentu ešte nedosiahla; víta, že na úrovni riadiacich pracovníkov sa dosiahla parita, vyjadruje však poľutovanie nad tým, že ženy predstavujú len 23,1 % generálnych riaditeľov a 39,3 % vedúcich oddelení; v tejto súvislosti oceňuje cieľ administratívy Európskeho parlamentu, aby bolo do roku 2024 v administratíve 50 % žien na stredných a vyšších riadiacich pozíciách a 40 % žien na najvyšších riadiacich pozíciách; žiada, aby sa pri prijímaní do zamestnania uprednostňovali ženy, ak sú nedostatočne zastúpené a príslušné kvality kandidátov sú rovnocenné; zdôrazňuje, že je potrebné budovať a posilňovať odborné znalosti v oblasti rodovej rovnosti na úrovni riadenia; vyzýva na zavedenie programov mentorstva;

18. požaduje zber údajov o vertikálnom a horizontálnom zastúpení zamestnancov politických skupín a anonymizovaných údajov o rozdieloch v odmeňovaní asistentov poslancov, zamestnancov skupín a administratívnych zamestnancov, aby sa zabezpečila transparentnosť odmeňovania;

19. žiada, aby sa riadne zozbierali údaje rozčlenené podľa pohlavia o podiele zamestnancov Európskeho parlamentu pracujúcich na kratší pracovný čas; žiada, aby sa na základe existujúcich údajov⁽¹⁷⁾ prijali opatrenia s cieľom riešiť výraznú nerovnováhu a posúdiť, akým spôsobom môže Európsky parlament poskytnúť dodatočnú podporu, ak sa zamestnanci chcú vrátiť do práce na plný pracovný čas;

20. zdôrazňuje, že obťažovanie, ku ktorému dochádza na pracovisku, predstavuje vážny útok na psychické a fyzické zdravie človeka, v dôsledku ktorého sa môže cítiť v práci neistý alebo ktorý mu v niektorých prípadoch bráni vykonávať jeho prácu; konštatuje, že v prípade žien je oveľa väčšia pravdepodobnosť, že budú vystavené sexuálnemu obťažovaniu, ako v prípade mužov; domnieva sa, že napriek všetkému úsiliu, ktoré sa doteraz vynaložilo na zabezpečenie politiky nulovej tolerancie obťažovania, stále existujú prípady sexuálneho obťažovania v Európskom parlamente a úsilie o predchádzanie sexuálnemu obťažovaniu by sa malo zvýšiť; opakuje preto svoje výzvy na vykonávanie týchto opatrení s cieľom zlepšiť politiky proti obťažovaniu:

a) zverejniť externé posúdenie poradného výboru zaoberajúceho sa sťažnosťami na obťažovanie poslancami;

b) vykonať prostredníctvom externých a transparentne vybraných audítorov nezávislé hodnotenie existujúceho parlamentného výboru pre boj proti obťažovaniu, ktorý sa zaoberá sťažnosťami zamestnancov na sexuálne obťažovanie, pokiaľ ide o jeho účinnosť, a v prípade potreby uskutočniť akékoľvek zmeny, ktoré sa majú navrhnúť čo najskôr a pred koncom tohto volebného obdobia s cieľom zabezpečiť nezávislosť od politického vplyvu a rodovú rovnováhu a zabrániť konfliktom záujmov v existujúcich štruktúrach;

c) zabezpečiť komplexnejšiu a celostnejšiu analýzu sťažností a nápravných opatrení a zmeniť zloženie poradného výboru a výboru pre boj proti obťažovaniu s cieľom zabezpečiť, aby nezávislí odborníci s preukázanými odbornými znalosťami v boji proti obťažovaniu na pracovisku vrátane lekárov, terapeutov a právnych expertov boli formálnymi členmi s plným hlasovacím právom;

d) zaviesť povinnú odbornú prípravu v oblasti boja proti obťažovaniu pre všetkých poslancov a ľahko ju sprístupniť, a to aj prostredníctvom zabezpečenia odbornej prípravy vo všetkých úradných jazykoch alebo s tlmočením a zacielenia osvetových činností na jednotlivé delegácie a politické skupiny;

⁽¹⁷⁾ Údaje zhromaždené v publikácii s názvom Ženy v Európskom parlamente z roku 2021.

Štvrtok 10. marca 2022

e) zaviesť povinnú odbornú prípravu o politike Európskeho parlamentu týkajúcej sa nulovej tolerancie obťažovania pre všetky osoby pracujúce v priestoroch Európskeho parlamentu, ktorá im poskytne nástroje na rozpoznávanie a oznamovanie všetkých foriem obťažovania vrátane najmä sexuálneho obťažovania, ako aj prispôbené informácie o dostupných podporných štruktúrach, čím sa tieto podporné štruktúry stanú známejšími a ľahšie prístupnými;

21. zaväzuje sa zabezpečiť správnu rovnováhu medzi pracovným a súkromným životom poslancov, zamestnancov skupín, akreditovaných asistentov poslancov a administratívnych zamestnancov, napríklad prijatím pracovného času, ktorý by vyhovoval rovnováhe medzi pracovným a súkromným životom, a spolupracovať s Komisiou a Radou na vytvorení spoločného riešenia pre zasadnutia, na ktorých sa zúčastňujú všetky tri inštitúcie; požaduje revíziu opatrení na zabezpečenie rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom s cieľom zlepšiť a posilniť súčasný rámec, pričom sa okrem iného zohľadnia účinky práce na diaľku po pandémii ochorenia COVID-19 a pružné pracovné štruktúry sa vyvíjajú s požiadavkami dobre fungujúceho a silného Európskeho parlamentu;

22. požaduje predĺženie neprevoditeľnej materskej a otcovskej dovolenky pre zamestnancov Európskeho parlamentu po narodení dieťaťa, a to celkovo na šesť mesiacov pre každého rodiča, ktoré sa majú čerpať počas prvého roka; zdôrazňuje, že šesť mesiacov rodičovskej dovolenky by sa malo čerpať počas prvých troch rokov života dieťaťa; vyjadruje poľutovanie nad tým, že zamestnanci inštitúcií EÚ dostávajú na rodičovskej dovolenke len pevne stanovený príspevok, a nie 100 % svojho platu, čo je hlavnou prekážkou využívania tejto dovolenky; žiada, aby rodičovská dovolenka bola hradená v plnej výške; víta príspevky, ktoré sú dostupné pre rodiny zamestnancov Európskeho parlamentu;

23. požaduje najmä uznanie materskej, otcovskej a rodičovskej dovolenky pre poslancov Európskeho parlamentu prostredníctvom pozmenenia štatútu poslancov Európskeho parlamentu; okrem toho požaduje zavedenie riešení, ktoré poslancom zaručia možnosť pokračovať v práci počas materskej, otcovskej alebo rodičovskej dovolenky, ako je zachovanie možnosti hlasovania na diaľku počas dovolenky alebo preskúmanie možnosti dočasného zastupovania, čím by sa zabezpečilo, že voliči nebudú počas dovolenky poslanca nezastúpení a že poslanci nebudú pod tlakom, aby sa čo najskôr vrátili do práce; zdôrazňuje, že rozhodnutie o využití dočasného zastupovania je na rozhodnutí príslušného poslanca;

24. žiada, aby útvary Európskeho parlamentu preskúmali vplyv menopauzy na pracovný život zamestnankýň Európskeho parlamentu; zdôrazňuje, že by to malo byť založené na dôkazoch a malo by to zahŕňať usmernenie týkajúce sa vykonávania liečby a vedenia životného štýlu v strednom veku a symptómov menopauzy s využitím národných a medzinárodných usmernení; vyzýva na zohľadnenie menopauzy v politikách riadenia práceneschopnosti a dochádzky;

Dôležitosť rodového hľadiska v parlamentných činnostiach

25. víta prácu výboru FEMM, skupiny na vysokej úrovni pre rodovú rovnosť a rozmanitosť a siete pre uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti ako vedúcich orgánov pri zabezpečovaní uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti v Európskom parlamente; vyzýva však na užšiu a štruktúrovanejšiu spoluprácu a koordináciu medzi týmito orgánmi, najmä za mimoriadnych okolností, ako je kríza spôsobená ochorením COVID-19 a jej dôsledky, prostredníctvom pravidelných stretnutí s cieľom vymieňať si informácie a vydávať spoločné tematické správy;

26. víta novú iniciatívu Konferencie predsedov delegácií, v rámci ktorej sa vyzývajú všetky delegácie k tomu, aby vymenovali členov zodpovedných za uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti, a oceňuje spoluprácu siete pre uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti a poslancov zodpovedných za rodovú rovnosť a rozmanitosť v delegáciách;

27. vyzýva na začlenenie siete pre uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti do rokovacieho poriadku, aby sa zohľadnila jej úloha pri presadzovaní uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti v činnostiach parlamentných výborov a delegácií; žiada, aby sa sprístupnili potrebné zdroje na vykonávanie jej funkcií a vypracúvanie príslušných odporúčaní; vyzýva na zaradenie stáleho bodu na diskusiu do programov schôdzí výborov;

28. víta školenie, ktoré zorganizoval inštitút EIGE pre poslancov Európskeho parlamentu o posúdeniach vplyvu na rodovú rovnosť a rodovom rozpočtovaní, ktoré bolo prispôbené pre Európsky parlament; nabáda k užšej práci s inštitútom EIGE, a to poskytovaním pravidelných školení zameraných na uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti pre poslancov, zamestnancov skupín, asistentov poslancov, útvary Európskeho parlamentu a zamestnancov sekretariátov výborov; pripomína význam ponuky programov prispôbených konkrétnym potrebám a poznatkom na politickej aj administratívnej úrovni;

Štvrtok 10. marca 2022

29. poukazuje na to, že výbor FEMM ako plnohodnotný výbor zodpovedný za práva žien a rodovú rovnosť pracuje na mnohých horizontálnych otázkach, ktoré sa často týkajú práce iných výborov; konštatuje, že začleňovanie návrhov výboru FEMM vo forme stanovísk alebo pozmeňujúcich návrhov sa medzi ostatnými výbormi líši; víta záväzok uvedený v pláne vykonávania, a to zbierať prostredníctvom príslušných útvarov a orgánov jasné ukazovatele na meranie toho, či sa príspevky výboru FEMM zapracúvajú do práce iných výborov a konečného stanoviska Európskeho parlamentu; vyzýva na systematické, transparentné a zodpovedné monitorovanie začleňovania návrhov výboru FEMM, čo má zásadný význam pre zabezpečenie riadneho uplatňovania zásady rodovej rovnosti a hľadiska rodovej rovnosti;

30. zdôrazňuje význam pozmeňujúcich návrhov, ktoré výbor FEMM predkladá vo svojich stanoviskách, s cieľom zabezpečiť uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti; žiada, aby sa v súvislosti so správami z vlastnej iniciatívy zlepšila spolupráca výborov pri zostavovaní harmonogramu s cieľom zabezpečiť dostatočný časový odstup medzi predložením návrhu správy výboru zodpovedného za príslušnú oblasť a hlasovaním vo výbore, aby mohol výbor FEMM vypracovať svoje stanovisko vo forme pozmeňujúcich návrhov k návrhu správy; zdôrazňuje, že členovia siete pre uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti sú zodpovední za začlenenie opatrení týkajúcich sa uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti do svojich výborov; vyjadruje poľutovanie nad tým, že táto práca je zatiaľ veľmi ad hoc, a domnieva sa, že by sa mala vykonávať na štruktúrovanejšom základe;

31. žiada, aby boli všetky služobné cesty výborov a delegácií rodovo vyvážené a aby sa preskúmali rozmiery rodovej rovnosti a práv žien; okrem toho vyzýva, aby sa do programov služobných ciest zahrnuli stretnutia s organizáciami, ktoré podporujú rodovú rovnosť;

32. víta záväzok v rámci akčného plánu pre rodovú rovnosť a plán jeho vykonávania zabezpečiť, aby všetky výbory a ostatné orgány, ktoré organizujú vypočutia, semináre a konferencie, zahŕňali rodovo vyvážené panely a kvalifikovaných odborníkov na preskúmanie rozmerov rodovej rovnosti a práv žien v konkrétnej oblasti zamerania; žiada, aby sa stanovili jasné ciele na vykonávanie tohto ustanovenia;

33. víta Týždeň rodovej rovnosti, ktorý sa v Európskom parlamente po prvýkrát uskutočnil v roku 2020 a v rámci ktorého boli všetky parlamentné výbory a delegácie vyzvané k tomu, aby zorganizovali podujatia venované rodovej rovnosti v oblastiach svojej pôsobnosti; víta, že sa v tejto úspešnej iniciatíve pokračuje a že sa na nej zúčastnilo 16 výborov a šesť delegácií a v ročníku 2021 sa zorganizovalo 21 podujatí; vyzýva všetky orgány Európskeho parlamentu vrátane výborov a delegácií, ktoré tak ešte neurobili, aby sa zapojili do tejto iniciatívy a prispievali k nej, čím sa pravidelne zvyšuje informovanosť a posilňuje spolupráca;

34. žiada sieť pre uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti, skupinu na vysokej úrovni pre rodovú rovnosť a rozmanitosť a výbory FEMM, BUDG a CONT, aby vypracovali a prijali osobitné usmernenia na uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti a rodového rozpočtovania;

35. víta štúdiu EPRS o uplatňovaní hľadiska rodovej rovnosti v Európskom parlamente; konštatuje však, že EPRS musí túto štúdiu pravidelne opakovať na základe kvantitatívnych a kvalitatívnych rodových štatistík a údajov rozčlenených podľa pohlavia, ktoré by mali systematicky zbierať a sprístupňovať útvaru Európskeho parlamentu v rámci akčného plánu pre rodovú rovnosť a plánu jeho vykonávania;

36. víta preklad usmernení o rodovo neutrálnom jazyku do všetkých úradných jazykov EÚ; vyjadruje poľutovanie nad nedostatočným vykonávaním týchto usmernení a žiada o ďalšie opatrenia na zvyšovanie informovanosti a osobitnú odbornú prípravu pre právnikov lingvistov Európskeho parlamentu; požaduje pravidelnú revíziu usmernení a ich prekladov, aby sa zaručilo, že odrážajú vývoj v každom jazyku a že zostanú presné;

37. zaväzuje sa zabezpečiť pridelovanie dostatočných finančných prostriedkov a ľudských zdrojov na uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti a na zlepšenie spolupráce a koordinácie medzi rôznymi orgánmi, ktoré sa zaoberajú rodovou rovnosťou a rozmanitosťou v Európskom parlamente;

Vykonávanie právnych predpisov z rodového hľadiska

38. zdôrazňuje význam posúdení vplyvu na rodovú rovnosť pri vypracúvaní legislatívnych návrhov a rodovo responzívnych hodnotení legislatívnych iniciatív; vyjadruje poľutovanie nad tým, že rodové vplyvy sa v rámci posúdení vplyvu Komisie riešia len zriedkavo a že v usmerneniach Komisie pre posúdenie vplyvu viacročného finančného rámca

Štvrtok 10. marca 2022

(ďalej len „VFR“) na roky 2021 – 2027 sa odporúča, aby sa rodová rovnosť zohľadňovala pri tvorbe politiky len vtedy, ak je to „primerané“; žiada Komisiu, aby zmenila svoj prístup, uskutočnila a uverejnila posúdenie vplyvu na rodovú rovnosť v prípade každého legislatívneho návrhu a do návrhu zahrnula ciele a ukazovatele výkonnosti, ktoré sa výslovne týkajú rodovej rovnosti; zaväzuje sa vykonať posúdenie vplyvu na rodovú rovnosť v prípade každej legislatívnej správy z vlastnej iniciatívy s cieľom začleniť rodové hľadisko; zaväzuje sa preskúmať nové metódy a nástroje na zlepšenie uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti v legislatívnom procese;

39. vyjadruje poľutovanie nad tým, že celkovo sa uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti doposiaľ v rámci rozpočtu EÚ neuplatňovalo a prispievanie rozpočtu k dosiahnutiu rodovej rovnosti sa primerane nemonitorovalo; vyzýva na systematické uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti v rozpočte EÚ; zdôrazňuje, že rodové hľadisko sa musí začleniť na všetkých úrovniach rozpočtového procesu s cieľom využiť príjmy a výdavky na dosiahnutie cieľov rodovej rovnosti; víta opatrenia plánované v pláne vykonávania akčného plánu Európskeho parlamentu pre rodovú rovnosť a jeho plán vykonávania týkajúce sa rodového rozpočtovania a žiada ich čo najskoršie vykonávanie;

40. vyjadruje uznanie vyjednávateľom Európskeho parlamentu, pokiaľ ide o začlenenie uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti ako horizontálnej zásady do VFR na roky 2021 – 2027; víta najmä záväzok Komisie zaviesť metodiku merania príslušných výdavkov programov financovaných prostredníctvom VFR na roky 2021 – 2027 najneskôr do konca roka 2022; vyzýva Komisiu, aby zlepšila zodpovednosť a rozpočtovú transparentnosť, uplatnila novú metodiku na všetky programy financovania EÚ a uplatnila rodové rozpočtovanie v preskúmaní súčasného VFR v polovici trvania; naliehavo vyzýva Komisiu, aby v tejto súvislosti konala v súlade s odporúčaniami Európskeho dvora audítorov;

41. víta, že všeobecný cieľ zmierňovania sociálneho a hospodárskeho vplyvu krízy spôsobenej ochorením COVID-19, najmä v prípade žien, a požiadavka začleniť vysvetlenie toho, ako opatrenia v národných plánoch obnovy a odolnosti prispievajú k rodovej rovnosti, boli zaradené do nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti⁽¹⁸⁾; vyjadruje však poľutovanie nad tým, že výzva výboru FEMM zahrnúť do národných plánov osobitnú kapitolu o rodovej rovnosti nebola do nariadenia zaradená; zdôrazňuje, že rodovo responzívne podávanie správ a opatrenia na uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti nemožno nahradiť len sociálnym sledovaním a sociálnymi investíciami; je presvedčený, že rodová rovnosť si zaslúži vlastnú metodiku začleňovania v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, a pripomína, že inštitút EIGE vyvinul vhodnú metodiku;

42. vyzýva Komisiu, aby dôkladne monitorovala vykonávanie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, najmä pokiaľ ide o existujúce ustanovenia súvisiace s rodovou rovnosťou, a aby do hodnotiacej tabuľky obnovy a odolnosti zahrnula príslušné ukazovatele s cieľom monitorovať vplyv národných plánov na rodovú rovnosť a výšku finančných prostriedkov vyčlenených a vynaložených na podporu tohto cieľa; zdôrazňuje potrebu začleniť rodovú rovnosť do štruktúry správy hospodárskych záležitostí EÚ a európskeho semestra;

43. vyjadruje poľutovanie nad tým, že viaceré programy financovania EÚ, ktoré majú významný potenciál prispieť k rodovej rovnosti, napríklad európske štrukturálne a investičné fondy, spoločná poľnohospodárska politika a Erasmus, nezohľadňujú rodovú rovnosť účinne;

44. zdôrazňuje, že sociálny dialóg je kľúčovým nástrojom pre všetky strany zapojené do rozhodovacích procesov, a preto je nevyhnutný na zlepšenie rodovej rovnosti v inštitúciách EÚ;

45. vyzýva Komisiu, aby posilnila inštitucionálny rámec na podporu uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti a aby svoj záväzok uplatňovať hľadisko rodovej rovnosti premietla do konkrétnych opatrení; žiada Komisiu, aby prijala plán uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti v každej oblasti politiky;

46. vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisia nemá žiadnu plnohodnotnú stratégiu odbornej prípravy v oblasti uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti a ponúka svojim zamestnancom len jeden nepovinný úvodný kurz; vyzýva Komisiu, aby vypracovala stratégiu odbornej prípravy v oblasti uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti, zabezpečila, aby bola odborná príprava dostupná pre všetkých zamestnancov, a aby v plnej miere využívala nástroje a odborné znalosti inštitútu EIGE v oblasti uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti;

⁽¹⁸⁾ Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17.

Štvrtok 10. marca 2022

47. vyzýva Komisiu, aby údaje pri zbere systematicky rozčlenila podľa pohlavia a aby pri hodnotení a podávaní správ o programoch EÚ zohľadňovala rodový rozmer; vyzýva Komisiu, aby do pripravovaných legislatívnych návrhov zahrnula požiadavku systematicky zbierať údaje rozčlenené podľa pohlavia a príslušné ukazovatele rodovej rovnosti pri všetkých programoch a aby zahrnula rodovo responzívne požiadavky na monitorovanie a hodnotenie; zdôrazňuje význam rodovo responzívneho monitorovania a hodnotenia s cieľom lepšie dosiahnuť ciele uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti;

48. vyjadruje poľutovanie nad nedostatočným odhodlaním Rady vypracovať právne predpisy s rodovým hľadiskom a opakuje svoju žiadosť, aby EÚ odblokovala ratifikáciu Istanbulskeho dohovoru, horizontálnej antidiskriminačnej smernice, ktorou sa zabezpečí, aby sa v boji proti rodovej diskriminácii zohľadňoval prierezový rozmer, a smernice o zastúpení žien vo vrcholových orgánoch;

49. naliehavo vyzýva členské štáty, aby plne transponovali a vykonávali smernicu o rovnováhe medzi pracovným a súkromným životom, a vyzýva Komisiu, aby ju účinne monitorovala;

50. opakuje svoju výzvu Rade a Európskej rade, aby vytvorili zloženie Rady pre rodovú rovnosť, keďže EÚ potrebuje platformu na medzivládnu výmenu o rodovej rovnosti a formálne fórum ministrov a štátnych tajomníkov zodpovedných za rodovú rovnosť, s cieľom posilniť uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti vo všetkých politikách a právnych predpisoch EÚ, rozvíjať dialóg a spoluprácu medzi členskými štátmi, vymieňať si najlepšie postupy a právne predpisy, odblokovať rokovania o hlavných dokumentoch týkajúcich sa rodovej rovnosti, poskytnúť spoločné riešenia problémov v celej EÚ a zabezpečiť, aby sa o otázkach rodovej rovnosti diskutovalo na najvyššej politickej úrovni;

51. žiada lepšie a účinnejšie uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti v rámci Konferencie o budúcnosti Európy prostredníctvom zvýšenej koordinácie medzi príslušnými parlamentnými orgánmi s cieľom posilniť rodový rozmer príspevkov pracovných skupín a diskusií a návrhov plenárneho zasadnutia konferencie;

52. okrem toho požaduje opatrenia na zabezpečenie uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti a konkrétne ciele opatrenia na dosiahnutie rodovej rovnosti, ako sú právne predpisy, odporúčania a politiky týkajúce sa rodovo motivovaného násillia, transparentnosti odmeňovania a starostlivosti;

Rodová rovnosť a rozmanitosť v symbolickej funkcii Európskeho parlamentu

53. zdôrazňuje, že na to, aby sa Európsky parlament stal rodovo citlivým, by si mal uvedomovať a venovať pozornosť symbolickým významom, ktoré sa v inštitúcii a prostredníctvom nej prenášajú pomocou komunikačnej stratégie a dizajnu fyzických priestorov; žiada, aby v týchto oblastiach zintenzívil úsilie;

54. žiada, aby sa prijali konkrétne ciele na zabezpečenie rodovej rovnováhy pri pomenovaní a premenovaní budov, miestností a iných fyzických priestorov Európskeho parlamentu;

55. víta záväzok uvedený v pláne vykonávania, a to vykonať analýzu priestorov určených na starostlivosť o deti v priestoroch Európskeho parlamentu vrátane priestorov na dojčenie, a požaduje záväzok, aby sa v prípade potreby prestavali hneď, ako sa vypracuje dohodnutá predchádzajúca analýza ich súčasného stavu;

56. požaduje, aby sa vykonala analýza rozdelenia a navrhovania koncepcie toaliet v Európskom parlamente s cieľom posilniť potrebu ich prispôsobenia požiadavkám všetkých pohlaví, a to aj prostredníctvom opatrení, ako je zavedenie rodovo neutrálnych toaliet a zvýšenie počtu toaliet so samostatnými odpadkovými košmi a umývadlami na uľahčenie používania menštruačných kalíškov a iných hygienických výrobkov;

57. žiada, aby sa komunikačná stratégia Európskeho parlamentu prehodnotila, a to aj opatreniami, ako je zavedenie protokolu na uctenie si pamiatky obetí femicíd a revízia webového sídla Európskeho parlamentu tak, aby bola do úvodného menu zahrnutá osobitná časť o rodovej rovnosti, ako aj relevantné informácie o kľúčových dokumentoch, ako je proces ratifikácie Istanbulskeho dohovoru zo strany EÚ, a aktualizované informácie o histórii a zložení Európskeho parlamentu s prihliadnutím na rodové hľadisko;

Štvrtok 10. marca 2022

Záverečné poznámky

58. opakuje svoju výzvu, aby sa vykonal audit ⁽¹⁹⁾ s cieľom zmapovať súčasnú situáciu, pokiaľ ide o rodovú rovnosť a uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti, a aby sa vypracovali odporúčania pre politické aj administratívne činnosti Európskeho parlamentu; navrhuje, aby sa audit vzťahoval na všetky oblasti a ukazovatele vypracované v príručke inštitútu EIGE pre parlamenty zohľadňujúce rodové hľadisko a identifikovali sa pravidlá, ktoré uľahčujú alebo blokujú rodovú rovnosť v každej z analyzovaných oblastí s cieľom aktualizovať akčný plán Európskeho parlamentu pre rodovú rovnosť a jeho plán vykonávania; požaduje, aby sa do auditu začlenilo posúdenie vplyvu zavedenia požiadavky pevnej rodovej rovnováhy vo všetkých parlamentných štruktúrach vrátane výborov, delegácií a misií na rodovú rovnosť;

59. poukazuje na to, že niektoré oblasti, na ktoré sa vzťahuje akčný plán pre rodovú rovnosť a jeho plán vykonávania, sú neodmysliteľne spojené s politickou organizáciou skupín, a preto si vyžadujú politickú diskusiu za účasti všetkých skupín; vyzýva na vytvorenie dočasnej pracovnej skupiny v rámci Konferencie predsedov zloženej zo zástupcov každej politickej skupiny, ktorej by predsedali stáli spravodajcovia Európskeho parlamentu pre uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti a ktorá by riadila činnosť v tejto oblasti, vykonávala toto uznesenie a koordinovala so skupinou na vysokej úrovni pre rodovú rovnosť a rozmanitosť, s Predsedníctvom Európskeho parlamentu, výborom FEMM a prípadne so sieťou pre uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti; nabáda politické skupiny, aby túto pracovnú skupinu vytvorili do polovice roka 2022;

o

o o

60. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade a Komisii.

⁽¹⁹⁾ Ú. v. EÚ C 323, 11.8.2021, s. 33.

Štvrtok 10. marca 2022

P9_TA(2022)0073

Akčný plán EÚ pre rodovú rovnosť III

Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2022 o akčnom pláne EÚ pre rodovú rovnosť III (2021/2003(INI))

(2022/C 347/12)

Európsky parlament,

- so zreteľom na Dohovor OSN o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien z 18. decembra 1979 a na všeobecné odporúčanie Výboru OSN pre odstránenie diskriminácie žien č. 30 o ženách pri predchádzaní konfliktom, v konfliktných situáciách a v situáciách po skončení konfliktu z 18. októbra 2013,
- so zreteľom na Pekinskú deklaráciu a akčnú platformu z roku 1995, ktoré boli prijaté na Štvrtej svetovej konferencii o ženách, a na výsledky ich hodnotiacich konferencií,
- so zreteľom na Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (CRPD) a nadobudnutie jeho platnosti v EÚ 21. januára 2011 v súlade s rozhodnutím Rady 2010/48/ES z 26. novembra 2009 o uzatvorení Dohovoru Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím Európskym spoločenstvom ⁽¹⁾,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 3. marca 2021 s názvom Únia rovnosti: Stratégia v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030 (COM(2021)0101),
- so zreteľom na Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj, ktorú v septembri 2015 prijala OSN, a na jej ciele udržateľného rozvoja, najmä ciele č. 1, 4, 5, 8, 10 a 17,
- so zreteľom na Dohovor Medzinárodnej organizácie práce (MOP) o rovnakom odmeňovaní (č. 100) z roku 1951,
- so zreteľom na Dohovor MOP o diskriminácii (v zamestnaní a povolani) (č. 111) z roku 1958,
- so zreteľom na Dohovor MOP o násilí a obťažovaní (č. 190) z roku 2019,
- so zreteľom na odporúčanie MOP o minimách sociálnej ochrany (č. 202) z roku 2012,
- so zreteľom na štvrtý Ženevský dohovor o ochrane civilných osôb za vojny z 12. augusta 1949,
- so zreteľom na rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 (2000), 1820 (2008), 1888 (2009), 1889 (2009), 1960 (2010), 2106 (2013), 2122 (2013), 2242 (2015), 2467 (2019) a 2493 (2019) o ženách, mieri a bezpečnosti,
- so zreteľom na Dohovor Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácejmu násiliu a o boji proti nemu (Istanbulský dohovor) z 11. mája 2011,
- so zreteľom na dohovory Rady Európy o boji proti obchodovaniu s ľuďmi zo 16. mája 2005 a o ochrane detí pred sexuálnym vykorisťovaním a sexuálnym zneužívaním z 25. októbra 2007,
- so zreteľom na Medzinárodnú konferenciu o populácii a rozvoji (ICPD) v Káhire v roku 1994, jej akčný program a výsledky jej hodnotiacich konferencií a na samit v Nairobi v roku 2019 (ICPD+25) pri príležitosti 25. výročia konferencie v Káhire,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 23, 27.1.2010, s. 35.

Štvrtok 10. marca 2022

- so zreteľom na akčný program z Addis Abeby prijatý v júli 2015 na tretej Medzinárodnej konferencii o financovaní rozvoja,
- so zreteľom na iniciatívu EÚ a OSN Spotlight zameranú na odstránenie všetkých foriem násilia na ženách a dievčatách,
- so zreteľom na článok 2 a článok 3 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii a na článok 8, článok 153 ods. 1 a článok 208 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na článok 23 Charty základných práv Európskej únie,
- so zreteľom na Globálnu stratégiu pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku Európskej únie z júna 2016,
- so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokého predstaviteľa Európskej únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 25. novembra 2020 s názvom Akčný plán EÚ pre rodovú rovnosť (GAP) III – ambiciózny program pre rodovú rovnosť a posilnenie postavenia žien v rámci vonkajšej činnosti EÚ na roky 2021 – 2025 (JOIN (2020)0017) a na sprievodný spoločný pracovný dokument útvarov s názvom Ciele a ukazovatele na vymedzenie vykonávania akčného plánu pre rodovú rovnosť III (2021 – 2025) (SWD(2020)0284),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 11. decembra 2019 s názvom Európsky ekologický dohovor (COM(2019)0640),
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/522 z 24. marca 2021, ktorým sa zriaďuje akčný program Únie v oblasti zdravia („program EU4Health“) na obdobie rokov 2021 – 2027 a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 282/2014 ⁽²⁾,
- so zreteľom na politickú správu generálneho tajomníka OSN z 9. apríla 2020 s názvom Vplyv pandémie ochorenia COVID-19 na ženy,
- so zreteľom na správu Populačného fondu OSN s názvom Impact of the COVID-19 Pandemic on Family Planning and Ending Gender-based Violence, Female Genital Mutilation and Child Marriage (Vplyv pandémie ochorenia COVID-19 na plánovanie rodiny a odstránenie rodovo motivovaného násilia, mržadenia ženských pohlavných orgánov a manželstva maloletých), ktorá bola uverejnená 27. apríla 2020,
- so zreteľom na globálnu stratégiu Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) pre urýchlenie odstránenia rakoviny krčka maternice ako problému verejného zdravia, ktorá sa začala uplatňovať v novembri 2020,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 5. marca 2020 s názvom Únia rovnosti: stratégia pre rodovú rovnosť na roky 2020 – 2025 (COM(2020)0152),
- so zreteľom na usmernenia EÚ o ochrancoch ľudských práv,
- so zreteľom na akčný plán EÚ pre ženy, mier a bezpečnosť na roky 2019 – 2024 z 5. júla 2019,
- so zreteľom na Fórum pre rovnosť generácií, ktoré sa konalo 29. – 31. marca 2021 v Mexiku a 30. júna – 2. júla 2021 v Paríži, a záväzky oznámené s cieľom urýchliť pokrok pri dosahovaní rodovej rovnosti na celom svete, ako aj na globálny plán na urýchlenie opatrení v záujme rodovej rovnosti a nový pakt o ženách, mieri a bezpečnosti a humanitárnej činnosti, ktoré vznikli ako výsledok tohto fóra,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/947 z 9. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Nástroj susedstva a rozvoje a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa ⁽³⁾,

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 107, 26.3.2021, s. 1.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 209, 14.6.2021, s. 1.

Štvrtok 10. marca 2022

- so zreteľom na svoje uznesenie z 31. mája 2018 o vykonávaní spoločného pracovného dokumentu útvarov (SWD (2015)0182): Rodová rovnosť a posilnenie postavenia žien: Ako môžu vonkajšie vzťahy EÚ v období 2016 – 2020 zmeniť život dievčat a žien ⁽⁴⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 12. februára 2020 o stratégii EÚ na ukončenie mrzačenia ženských pohlavných orgánov na celom svete ⁽⁵⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 13. februára 2020 o prioritách EÚ pre 64. zasadnutie Komisie OSN pre postavenie žien ⁽⁶⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 23. októbra 2020 o rodovej rovnosti v zahraničnej a bezpečnostnej politike EÚ ⁽⁷⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 21. januára 2021 o rodovej perspektíve v kríze spôsobenej ochorením COVID-19 a v období po kríze ⁽⁸⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 21. januára 2021 o odstraňovaní rodových rozdielov v digitálnej oblasti: účasť žien na digitálnom hospodárstve ⁽⁹⁾,
 - so zreteľom na uznesenie z 24. júna 2021 o 25. výročí Medzinárodnej konferencie o populácii a rozvoji (ICPD25) (samit v Nairobi) ⁽¹⁰⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 24. júna 2021 o situácii v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv v EÚ v rámci zdravia žien ⁽¹¹⁾,
 - so zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na stanoviská Výboru pre zahraničné veci, Výboru pre medzinárodný obchod a Výboru pre rozpočet,
 - so zreteľom na spoločnú správu Výboru pre rozvoj a Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť (A9-0025/2022),
- A. keďže rodová rovnosť je hodnotou Európskej únie a základným a všeobecným ľudským právom;
- B. keďže rodovo motivované násilie vo všetkých jeho formách, najmä femicída, je najextrémnejšou formou rodovej nerovnosti; keďže rodovo motivované násilie treba chápať ako extrémnu formu diskriminácie a za porušenie ľudských práv;
- C. keďže je nevyhnutné presadzovať práva žien a prijať kroky na boj proti všetkým formám zneužívania, násilia, útlatku a nerovnosti medzi ženami a mužmi; keďže na predchádzanie rodovo motivovanému násiliu je potrebné spochybňovať rodové normy, ktoré zachovávajú nerovnosti, a premietnuť to okrem iného do prijatia a vykonávania účinných legislatívnych opatrení a reforiem;
- D. keďže rodovo motivované násilie je príčinou aj dôsledkom štrukturálnych nerovností a nedostatku rovnakého rozdelenia moci; keďže boj proti násiliu si vyžaduje pochopenie jeho príčin a faktorov, ktoré k nemu prispievajú; keďže rodová nerovnosť je hlboko zakorenená v spoločenských hodnotách založených na rodových stereotypoch; keďže zaangažovanie mužov a chlapcov do problematiky rodovej rovnosti je cieľom aj predpokladom dosiahnutia udržateľnej a skutočnej rovnosti;

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 76, 9.3.2020, s. 168.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 294, 23.7.2021, s. 8.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 294, 23.7.2021, s. 58.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ C 404, 6.10.2021, s. 202.

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ C 456, 10.11.2021, s. 191.

⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ C 456, 10.11.2021, s. 232.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ C 81, 18.2.2022, s. 63.

⁽¹¹⁾ Ú. v. EÚ C 81, 18.2.2022, s. 43.

Štvrtok 10. marca 2022

- E. keďže násilie páchané na ženách a dievčatách sa prejavuje v rôznych a navzájom sa nevyklučujúcich formách vrátane kybernetického násillia; keďže podľa odhadov bola viac ako polovica (58 %) zo 14 000 žien a dievčat v 31 krajinách na internete obťažovaná a zneužívaná;
- F. keďže ženy s prelínajúcimi sa identitami a zraniteľnosťou čelia zvýšenému riziku násillia a obťažovania;
- G. keďže EÚ a OSN začali iniciatívu Spotlight s cieľom bojovať proti násilliu páchanému na ženách a dievčatách vrátane sexuálneho násillia;
- H. keďže sexuálne vykorisťovanie je závažnou formou násillia, ktoré postihuje najmä ženy a dievčatá; keďže EÚ musí podporovať partnerské krajiny, aby zvýšili financovanie sociálnej podpory a prístupu k službám pre obeť obchodovania s ľuďmi a sexuálneho vykorisťovania, a to s psychologickou a sociálnou podporou odborníkov, a aby zaviedli špecializované služby zamerané na úplné sociálne a hospodárske začlenenie zraniteľných žien a dievčat s cieľom oslobodiť ich od sexuálneho vykorisťovania;
- I. keďže prístup k službám zdravotnej starostlivosti a službám týkajúcim sa sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv (ďalej len „SRZP“) musí byť všeobecný; keďže zdravotné práva, najmä práva na sexuálne a reprodukčné zdravie, sú základnými právami žien, ktoré by sa mali posilniť a nemožno ich nijakým spôsobom oslabiť alebo odobrať; keďže určité prejavy, ktoré ohrozujú presadzovanie sexuálnych a reprodukčných práv v rámci EÚ aj mimo nej, sú na vzostupe;
- J. keďže ženy v celej svojej rozmanitosti čelia prierezovej štrukturálnej diskriminácii na základe rasy, etnickej príslušnosti, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, zdravia, sociálno-ekonomického zázemia, pôvodu, veku, triedy, postavenia utečenky alebo migrantky, sexuálnej orientácie a rodovej identity, ktoré je potrebné uznať za prekážky plného uplatňovania základných práv;
- K. keďže pre globálne znalosti a riadenie je nevyhnutné zhromažďovať rozčlenené a kvantifikovateľné údaje o rodovej nerovnosti, pričom treba zohľadniť prierezové faktory;
- L. keďže práva žien a dievčat sú ohrozené a v mnohých krajinách EÚ aj mimo nej sa zmenšuje priestor pre organizácie občianskej spoločnosti, najmä tie, ktoré obhajujú práva žien, ako aj feministické organizácie a organizácie na miestnej úrovni; keďže na celom svete možno pozorovať znepokojujúci odmietavý postoj k právam žien a LGBTQI+ osôb, v rámci ktorého sa obmedzujú SRZP a zakazuje sa sexuálna výchova a rodové štúdie;
- M. keďže posilnenie postavenia organizácií občianskej spoločnosti, ktoré obhajujú práva žien a dievčat v partnerských krajinách, a poskytovanie primeraných finančných prostriedkov týmto organizáciám je nevyhnutné na vytvorenie nových spoločenských postojov a konsenzu, ktoré uľahčia rodovú rovnosť; keďže na úspešné vykonávanie akčného plánu GAP III je nevyhnutné aktívne zapojenie ženských organizácií na mieste;
- N. keďže ženy a dievčatá sú neúmerne zasiahnuté zvyšujúcim sa počtom núdzových situácií, napríklad tých, ktoré sú dôsledkom ozbrojených konfliktov, prírodných katastrof a zmeny klímy;
- O. keďže pandémia ochorenia COVID-19 a následné opatrenia na obmedzenie pohybu mali vážny dosah na ženy a dievčatá a zhoršili existujúce rodové nerovnosti, čo ovplyvnilo najmä prístup k vzdelávaniu a zdravotnej starostlivosti, predovšetkým SRZP, ako aj rovnováhu medzi pracovným a súkromným životom; keďže to vedie k nárastu rodovo motivovaného násillia a sociálnych a hospodárskych nerovností;
- P. keďže pandémia mala neprimeraný vplyv na ženy; keďže približne 70 % sociálnych a zdravotníckych pracovníkov bojujúcich proti ochoreniu COVID-19 v prvej línii tvoria ženy, či už ide o zdravotné sestry, lekárky alebo upratovačky; keďže ženy, ktoré pracujú z domu, sú nezamestnané alebo pracujú na čiastočný úväzok, sú vystavené ešte väčšiemu tlaku, pretože naďalej vykonávajú väčšinu domácich prác a úloh týkajúcich sa starostlivosti o rodinu; keďže z dostupných údajov vyplýva, že počas obmedzenia pohybu v súvislosti s ochorením COVID-19 sa zvýšil počet žien, ktoré boli obeťmi násillia a/alebo obťažovania;

Štvrtok 10. marca 2022

- Q. keďže je nedostatok študentiek v oblastiach vedy, technológie, inžinierstva a matematiky (ďalej len „STEM“);
- R. keďže rovnaké zastúpenie, účasť a vplyv žien a mužov v politickom živote je predpokladom skutočne demokratickej spoločnosti; keďže konštruktívna účasť žien a dievčat na predchádzaní konfliktom, ich riešení a obnove prispieva k udržateľnejšiemu mieru;
- S. keďže opatrenia na boj proti nerovnostiam budú mať pre obnovu po pandémie zásadný význam; keďže pri navrhovaní, vykonávaní a hodnotení týchto opatrení by mala byť prioritou účasť, zastúpenie a vedenie dievčat a žien;
- T. keďže je stále výzvou dosiahnuť rešpektovanie ľudskej dôstojnosti a rodovej rovnosti; keďže do roku 2030 sa k dosiahnutiu rodovej rovnosti nepriblíži žiadna krajina na svete;
- U. keďže GAP III by mal byť rámcom pre aktívny príspevok vonkajšej činnosti EÚ v boji proti rodovej nerovnosti; keďže GAP III by sa mal v plnej miere vykonávať ako kľúčový nástroj na odrádzanie od diskriminácie a marginalizácie a na zabezpečenie práv a dôstojnosti žien a dievčat, pričom by sa malo podporovať začleňovanie rodových otázok do všetkých programov medzinárodnej spolupráce a zahrnutie rodovej rovnosti do národných plánov a stratégií v spolupráci s miestnymi partnermi a organizáciami občianskej spoločnosti;
- V. keďže by sa mal uplatňovať strategickejší, koordinovanejší a systematickejší prístup k spolupráci EÚ a členských štátov v otázkach rodovej rovnosti v partnerských krajinách; keďže misie a delegácie EÚ sú v prvej línii úsilia o realizáciu akčného plánu GAP III a odborné znalosti personálu delegácií a misií sú kľúčovým prvkom jeho úspešného vykonávania; keďže Komisia by mala poskytnúť delegáciám technickú pomoc pri začatí plánov vykonávania na úrovni jednotlivých krajín;
1. víta nový akčný plán EÚ pre rodovú rovnosť III na roky 2021 – 2025 a jeho výzvu na vytvorenie sveta uplatňujúceho rodovú rovnosť ako pokračovanie v práci, získaných skúsenostiach a úspechoch GAP II a stavenie na nich; víta zlepšenie, záväzky a komplexné ciele GAP III, najmä jeho posun z pracovného dokumentu na spoločné oznámenie, ako o to Európsky parlament požiadal vo svojom uznesení z 23. októbra 2020 o rodovej rovnosti v zahraničnej a bezpečnostnej politike EÚ;
 2. víta inkluzívnu povahu konzultačného procesu na poskytovanie informácií pre vypracovanie akčného plánu GAP III a v ňom obsiahnuté zohľadnenie odporúčaní Európskeho parlamentu, členských štátov, kontaktných miest EÚ pre rodové otázky, a najmä organizácií občianskej spoločnosti v oblasti práv žien;
 3. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že Rada nedosiahla jednomyselnosť, pokiaľ ide o závery, a to z dôvodu námietok štyroch členských štátov voči výrazu „rod“, čo bráni formálnemu schváleniu akčného plánu, a zdôrazňuje, že to jasne poukazuje na odmietavý postoj k rodovej rovnosti a právam žien; opakuje svoju výzvu na vytvorenie nového zloženia Rady pre rodovú rovnosť, v rámci ktorého by zasadali ministri a štátni tajomníci EÚ zodpovední za rodovú rovnosť s cieľom uľahčiť uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti vo všetkých politikách EÚ vrátane zahraničnej a bezpečnostnej politiky a rozvojovej politiky; žiada, aby sa vyvinulo úsilie o spoločnú pozíciu EÚ a aby sa podnikli rúzne kroky na jednoznačné odsúdenie odmietavého postoja voči rodovej rovnosti;
 4. poukazuje na to, že EÚ zohráva dôležitú úlohu v snahe o dosiahnutie sveta uplatňujúceho rodovú rovnosť prostredníctvom podpory partnerských krajín pri riešení rodovej diskriminácie; žiada EÚ, aby išla príkladom, a naliehavo vyzýva šesť členských štátov, ktoré ešte neratifikovali a neimplementovali Istanbulský dohovor, aby tak urobili v čo najkratšom čase; vyzýva Európsku službu pre vonkajšiu činnosť (ESVČ), aby ratifikáciu Istanbulskeho dohovoru presadzovala v rámci svojho politického dialógu s partnerskými krajinami Rady Európy;
 5. dôrazne odsudzuje odstúpenie Turecka od Istanbulskeho dohovoru; domnieva sa, že vypovedanie Istanbulskeho dohovoru je ďalším krokom, ktorý sponchybňuje postavenie Turecka ako kandidáta na členstvo v EÚ;

Štvrtok 10. marca 2022

Účinnjšia angažovanosť EÚ a efektívne vykonávanie

6. požaduje plné vykonávanie a prioritizovanie akčného plánu GAP III v každom aspekte vonkajšej činnosti EÚ prostredníctvom rodovo transformačného a prierezového prístupu, a to z hľadiska geografického pokrytia, aj pokiaľ ide o oblasti činností v rámci tohto plánu, ako aj začlenenie rodového rozmeru do všetkých oblastí vonkajšej činnosti, či už ide o oblasť obchodu, rozvojovú politiku, humanitárnu pomoc, bezpečnosť alebo sektory ako energetika a poľnohospodárstvo; opakuje, že opatrenia na vykonávanie GAP III sa musia riadiť potrebou riešiť základné príčiny rodových nerovností a umožniť zmysluplnú účasť a zahrnutie mužov, žien a znevýhodnených skupín a že obmedzené financovanie a nedostatok zamestnancov patria medzi základné prekážky pri plnení cieľov EÚ v oblasti rodovej rovnosti a uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti; opakuje, že akékoľvek úsilie o dosiahnutie cieľov GAP III musí zohľadňovať rôznorodosť žien; pripomína, že GAP III by mal zabezpečiť súdržnosť politík v záujme rozvoja prostredníctvom systematických posúdení vplyvu na rodovú rovnosť s cieľom zabrániť akýmkoľvek negatívnym vplyvom politík EÚ na práva žien a dievčat a na rodovú rovnosť; vyzýva Komisiu, aby poskytla potrebné praktické a politické nástroje na zabezpečenie hladkého premietnutia zásad GAP III do opatrení a praxe; žiada EÚ, aby bola ambicióznou pri presadzovaní cieľov, ktoré zabezpečia dodržiavanie ľudských práv a skutočnú rodovú rovnosť medzi vonkajšími partnermi, s ktorými sa EÚ snaží spolupracovať;

7. vyzýva na vytvorenie rozsiahleho a komplexného programu odbornej prípravy na podporu vykonávania GAP III, najmä pokiaľ ide o uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti, rodové rozpočtovanie a posudzovanie vplyvu na rodovú rovnosť, ako aj rodovo motivované násilie; zdôrazňuje, že je potrebné investovať do vedomostí, zdrojov a interných odborných znalostí v oblasti rodovej rovnosti v delegáciách EÚ, aby mohli primerane vykonávať GAP III; žiada, aby sa tieto programy odbornej prípravy čo najviac prispôbili miestnemu a vnútroštátnemu kontextu, v ktorom sa vykonáva plán GAP III; požaduje, aby kurzy odbornej prípravy a súvisiace nástroje boli voľne a ľahko dostupné miestnym partnerom, ktorí o ne prejavia záujem;

8. zdôrazňuje, že je potrebné, aby sa výsledky akčného plánu GAP III pravidelne, externe a nezávisle posudzovali na všetkých úrovniach a v každej fáze vzhľadom na stanovené konkrétne zamerané a merateľné ciele a aby sa transparentným a inkluzívnym spôsobom zohľadňovali príspevky občianskej spoločnosti, mimovládnych organizácií a iných príslušných zainteresovaných strán na mieste; požaduje systematické uskutočňovanie dôkladnej rodovej analýzy a využívanie ukazovateľov a štatistík zohľadňujúcich rodový aspekt a rozčlenených podľa pohlavia; trvá na tom, že v rámci posúdenia akčného plánu GAP III by sa malo vyhodnotiť vykonávanie všetkých politík EÚ týkajúcich sa vonkajšej činnosti EÚ; žiada, aby sa v rámci GAP III zaviedli jasné nástroje na sledovanie celkového objemu výdavkov na rodovú rovnosť a aby sa posúdil kvalitatívny vplyv týchto iniciatív, pokiaľ ide o podporu rodovej rovnosti; očakáva bezodkladné doplnenie chýbajúcich konkrétnych a merateľných východiskových hodnôt, ukazovateľov, opatrení a cieľov do pracovného dokumentu spolu s príslušnými plánmi a harmonogramami pre všetky ciele; zdôrazňuje význam programovania nástroja Globálna Európa ako jedinečnej príležitosti na realizáciu cieľov akčného plánu GAP III;

9. vyzýva misie a delegácie EÚ, členské štáty, partnerské krajiny a miestne a regionálne vlády na úzku spoluprácu pri vykonávaní akčného plánu GAP III využitím všetkých diplomatických a programových nástrojov, ktoré majú k dispozícii, na základe náležitých usmernení vypracovaných a šírených prostredníctvom delegácií; pripomína, že kontaktné miesta pre rodové otázky majú zásadný význam, a vyzýva na posilnenie ich úlohy a viditeľnosti; víta zavedenie plánov vykonávania na úrovni jednotlivých krajín a trvá na tom, aby sa všetky tieto plány zverejnili a preložili s cieľom zabezpečiť ich dostupnosť pre miestnu občiansku spoločnosť a organizácie na miestnej úrovni;

10. vyzýva Komisiu, aby posilnila synergie s OSN, partnerskými krajinami a medzinárodnými zainteresovanými stranami s cieľom spoločne presadzovať a dosiahnuť medzinárodné ciele týkajúce sa rodovej rovnosti v rámci Agendy 2030 a jej cieľov udržateľného rozvoja, Pekinskej deklarácie a jej akčnej platformy a akčného programu ICPD a jej hodnotiacich konferencií;

11. žiada, aby sa vytvorili úzke väzby s miestnymi organizáciami občianskej spoločnosti, najmä s tými, ktoré pôsobia v oblasti ochrany práv žien a dievčat vrátane žien a dievčat zo zraniteľných komunit, a s ministerstvami, regionálnymi a miestnymi samosprávami v partnerských krajinách s cieľom zvýšiť účinnosť a zodpovednosť krajín za realizáciu GAP III a jeho plánov vykonávania na úrovni jednotlivých krajín; ďalej požaduje každoročný dialóg o politike a politický dialóg s Európskym parlamentom zameraný na vykonávanie GAP III, ktorý by zahŕňal zainteresované strany, a najmä miestne

Štvrtok 10. marca 2022

orgány, občiansku spoločnosť a organizácie žien; opakuje svoju výzvu, aby misie a delegácie EÚ viedli zmysluplný dialóg s organizáciami občianskej spoločnosti a aby poskytovali a vymieňali si informácie o tom, ako sa ich príspevky použili a premietli do politik v oblasti rodovej rovnosti;

12. víta zameranie GAP III na mladých ľudí ako hybnú silu zmeny; vyzýva EÚ, aby prostredníctvom financovania a odbornej prípravy zabezpečila, že ženy a dievčatá, ako aj organizácie pre práva žien a organizácie na miestnej úrovni, najmä organizácie vedené dievčatami a mládežou a humanitárni aktéri v prvej línii pod vedením žien, sa budú zmysluplne zúčastňovať a zohrávať vedúcu úlohu pri vykonávaní GAP III vo svojich krajinách; opätovne zdôrazňuje význam a pridanú hodnotu odborných znalostí a dlhodobého zapojenia miestnych aktivistov, organizácií na miestnej úrovni a/alebo iných odborníkov a príslušných zainteresovaných strán v oblasti rodových otázok, aby sa rodové projekty prispôsobili miestnemu sociálno-ekonomickému a kultúrnemu kontextu;

13. vyzýva na intenzívnejšiu a systematickú spoluprácu medzi zainteresovanými stranami zapojenými do vykonávania GAP III, a to aj medzi generálnymi riaditeľstvami Komisie; dôrazne nabáda členské štáty a delegácie EÚ, aby považovali miestne a regionálne samosprávy za kľúčových aktérov v rozvojovej politike, pretože sú demokratickou úrovňou najbližšie k občanom a majú najlepšie predpoklady na podporu rodovej rovnosti a udržateľného rozvoja; zdôrazňuje, že je potrebné úzko spolupracovať s vidieckymi komunitami a vedúcimi predstaviteľmi komunít, aby sa všade zvýšil dosah programov rodovej rovnosti;

14. požaduje zahrnutie osobitného cieľa financovania organizácií pre práva žien a občianskej spoločnosti; požaduje viacročné, flexibilné, priame, primerané a dostatočné financovanie miestnych organizácií občianskej spoločnosti a sietí v celej ich rozmanitosti, najmä tých, ktoré pôsobia v oblasti ochrany práv žien, dievčat a iných zraniteľných komunít, a organizácií pre ľudské práva, ktoré sa usilujú o zlepšenie právneho rámca krajín; vyzýva Komisiu, aby predložila zjednodušené mechanizmy a postupy financovania s cieľom umožniť menším organizáciám na miestnej úrovni prístup k finančným prostriedkom EÚ určeným na zabezpečenie rodovej rovnosti; odsudzuje všetky formy represíí proti feministickým aktivistkám vrátane obhajcov ľudských práv žien a vyzýva všetky vlády, aby občiansku spoločnosť chránili, podporovali a spolupracovali s ňou;

15. zdôrazňuje, že obhajcovia ľudských práv žien sú v mimoriadne zraniteľnej pozícii, najmä v oblastiach konfliktov a v konfliktných a postkonfliktných situáciách; víta výzvu na spoluprácu a podporu bezpečného prostredia pre obhajcov ľudských práv žien a vyzýva Komisiu, aby ich chránila prostredníctvom primeraných opatrení a mechanizmov spolu s pridelením vyhradených zdrojov delegáciám EÚ;

16. vyzýva delegácie EÚ, aby dôsledne vykonávali usmernenia EÚ o ochrancoch ľudských práv v súvislosti s aktivistami, ktorí obhajujú práva žien, najmä pokiaľ ide o povinnosti podávať správy o vládných orgánoch zodpovedných za porušovanie ľudských práv a v prípade potreby poskytovať aktivistom právne prostriedky; vyzýva podpredsedu Komisie/vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „PK/VP“), aby každoročne podával Európsky parlamentu správu o vykonávaní usmernení EÚ o ochrancoch ľudských práv;

17. zdôrazňuje, že na účinné vykonávanie akčného plánu GAP III je potrebné dostatočné financovanie prostredníctvom procesu programovania EÚ; dôrazne žiada o užšiu koordináciu GAP III s ďalšími iniciatívami, ako je Spotlight, ktorej rozpočet by sa mal zvýšiť, pričom jej účinnosť treba zlepšiť v súlade s nedávnym hodnotením v polovici obdobia a na základe ponaučení z nového kontextu, ktorý vznikol v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19; víta iniciatívu Spotlight a jej cieľ odstrániť všetky formy násilia na ženách a dievčatách; žiada, aby sa finančné prostriedky vyčlenené na iniciatívu Spotlight obnovili po skončení súčasného programu v roku 2022 a aby sa tento program predĺžil počas celého viacročného finančného obdobia a vo všetkých subregiónoch;

18. zdôrazňuje, že cieľ udržateľného rozvoja č. 5 spočíva v snahe o dosiahnutie rodovej rovnosti a posilnenie postavenia všetkých žien a dievčat a že tento cieľ je nutné začleniť do rôznych oblastí, v ktorých má EÚ právomoc konať; vyjadruje poľutovanie nad tým, že uvedený cieľ patrí medzi tri ciele udržateľného rozvoja s najnižším financovaním; oceňuje, že GAP III považuje rodovú rovnosť za prierezovú prioritu vonkajšej činnosti EÚ v rámci jej politickej a programovej činnosti; pripomína, že je potrebné primerane začleniť uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti do všetkých sektorov vonkajšej činnosti EÚ a že priority Globálnej Európy v partnerských krajinách, ako aj iniciatívy Tím Európa by mali byť v súlade s plánom GAP III rodovo transformačné, najmä v prípade humanitárnej pomoci;

Štvrtok 10. marca 2022

19. víta skutočnosť, že v prípade 85 % všetkých nových vonkajších činností sa bude vyžadovať začlenenie rodovej rovnosti ako významného alebo hlavného cieľa; víta cieľ Komisie, aby v prípade 5 % jej nových programov v oblasti vonkajšej činnosti bola hlavným cieľom rodová rovnosť; ďalej víta zahrnutie aspoň jednej iniciatívy z každej krajiny, ktorej hlavným cieľom je rodová rovnosť; pripomína, že cieľ vo výške 5 % bol dosiahnutý už v roku 2019, a požaduje, aby boli do GAP III zahrnuté väčšie ambície, zvýšená podpora a konkrétne vyčlenené finančné prostriedky na rodovo zamerané iniciatívy; žiada, aby sa 20 % oficiálnej rozvojovej pomoci v každej krajine vyčlenilo na programy, v prípade ktorých je rodová rovnosť jedným z hlavných cieľov; požaduje stanovenie konkrétneho cieľa, aby sa 85 % finančných prostriedkov z oficiálnej rozvojovej pomoci EÚ vyčlenilo na programy, ktorých hlavným alebo významným cieľom je rodová rovnosť; očakáva od EÚ a členských štátov a žiada ich o to, aby sa zaviazali, že žiadna oficiálna rozvojová pomoc sa nevyvalí na projekty, ktoré by mohli zvrátiť alebo narušiť úspechy v oblasti rodovej rovnosti; zdôrazňuje, že stanovené ciele by mali byť vyjadrené aj účelovo viazaným financovaním, a nielen ako percentuálny podiel na programoch;

20. naliehavo vyzýva Komisiu a ESVČ, aby išli príkladom a zamerali sa na svoje vlastné vnútorné štruktúry; zdôrazňuje význam rodovo responzívneho vedenia pri dosahovaní rodovej rovnosti a riadnom vykonávaní akčného plánu GAP III; víta záväzok zabezpečiť rodovo vyvážené riadenie v ústredí ESVČ a vo vonkajších útvaroch Komisie, delegáciách EÚ a misiách v rámci spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP); vyjadruje však poľutovanie nad tým, že ESVČ ani zďaleka nedosahuje cieľ 50 % žien na riadiacich pozíciách, a vyzýva súčasného PK/VP, aby podľa plánu plne uplatňoval rodovú rovnosť na všetkých úrovniach; víta záväzok zaviesť odbornú prípravu v oblasti rodovej rovnosti a GAP III pre všetkých manažérov v ústredí a delegáciách EÚ a žiada, aby bolo toto opatrenie povinné a rozšírilo sa na všetkých zamestnancov, ktorí pôsobia v oblasti vonkajšej činnosti EÚ;

21. konštatuje, že ESVČ by mala prevziať vedúcu úlohu pri presadzovaní rodovej rovnosti ako kľúčovej zložky vonkajšej činnosti a že by mala stimulovať a politicky podporovať delegácie EÚ, aby robili to isté na úrovni partnerských krajín; zdôrazňuje, že je potrebné, aby poverovacie listy a opisy pracovných miest vedúcich delegácií zahŕňali osobitný odkaz na rodovú rovnosť, vykonávanie GAP III a význam systematickej spolupráce a konzultácií medzi delegáciami EÚ a členskými štátmi s cieľom zabezpečiť úplné začlenenie GAP a jeho rodovo transformačného prierezového prístupu založeného na ľudských právach do plánovania viacročných orientačných programov; víta záväzok GAP III zabezpečiť, aby všetky externé služby delegácií EÚ a ústredia mali poradcov/kontaktné osoby/miesta pre rodové otázky, ale zdôrazňuje, že tieto pozície musia byť na plný úväzok a vybavené dostatočnými zdrojmi na plnenie ich úloh; opätovne žiada, aby boli poradcovia pre rodové otázky vymenovaní aj v rámci vojenských misií SBOP;

22. vyzýva Komisiu a ESVČ, aby zhromažďovali príslušné údaje o ľudských zdrojoch rozčlenené podľa pohlavia s cieľom posúdiť okrem iných kritérií počet nominácií, uchádzačov v užšom výbere, vybraných kandidátov, predĺženia zmlúv a trvanie nasadenia a aby sledovali pokrok a viedli systematické rozhovory so ženami a s osobami patriacimi k znevýhodneným skupinám o dôvodoch ich odchodu z funkcie;

23. vyjadruje poľutovanie nad tým, že dôležitá otázka rozmanitosti je začlenená do úlohy poradcu ESVČ pre rodovú rovnosť a rozmanitosť, a vyzýva ESVČ, aby kládla potrebný dôraz tak na rodovú rovnosť a program zameraný na ženy, mier a bezpečnosť, ako aj na rozmanitosť a začlenenie a aby pre každú z týchto otázok vytvorila jednu funkciu a posilnila tieto funkcie, ich mandáty, zdroje a právomoci; vyzýva na vymenovanie osobitného poradcu pre rodové otázky v každom riaditeľstve ESVČ, ktorý bude priamo podriadený poradcovi ESVČ pre rodovú rovnosť a rozmanitosť, a nabádanie zamestnancov na úzku spoluprácu s Európskym inštitútom pre rodovú rovnosť;

24. zdôrazňuje, že rodová rovnosť je ľudské právo, ktoré má kľúčový význam pre udržateľný rozvoj a inteligentné hospodárstvo a z ktorého majú prospech ženy aj muži v celej ich rozmanitosti vrátane komunity LGBTQI+; konštatuje, že rodovú nerovnosť prehlbujú iné formy nerovnosti; zdôrazňuje, že nerovnosti majú ďalekosiahle sociálno-ekonomické dôsledky pre celé spoločnosti a že túto skutočnosť by mali zohľadňovať aktéri, ktorí sa zmene bránia; kladie dôraz na to, že všetky záväzky EÚ budú účinnejšie, ak sa pri opatreniach EÚ bude uplatňovať prierezový prístup k rodovej rovnosti; opakuje výzvu, aby všetky opatrenia EÚ zohľadňovali prelínajúce sa identity a uznali, že ženy a dievčatá v celej svojej rozmanitosti nie sú rovnako ovplyvnené rodovými nerovnosťami;

Štvrtok 10. marca 2022

25. víta začlenenie prierezového charakteru ako základnej zásady GAP III, vyjadruje však poľutovanie nad nedostatkom cieľov, ukazovateľov a konkrétnych opatrení na jeho vykonávanie; zdôrazňuje záväzok Komisie a ESVČ chrániť LGBTIQ+ osoby a umožniť im uplatňovať svoje práva na celom svete;

26. víta zmienku v GAP III o potenciáli procesu prístúpenia k EÚ na podporu rodovej rovnosti v kandidátskych a potenciálnych kandidátskych krajinách; zdôrazňuje, že je potrebný silný politický dialóg a technická pomoc na začlenenie rodovej rovnosti do politiky rozširovania a susedskej politiky; vyzýva Komisiu a ESVČ, aby ďalej využívali prístupové rokovania ako páku na dosiahnutie pozitívnych výsledkov rozširovania pre ženy;

27. víta skutočnosť, že GAP III sa zaoberá mimoriadnou zraniteľnosťou migrujúcich žien a dievčat; požaduje, aby sa osobitná pozornosť venovala situácii migrujúcich žien a dievčat, a to na migračných trasách alebo v táborech, a osobitne vyzýva na zabezpečenie ich prístupu k vode, sanitácii a hygiene, SRZP a zdravotnej starostlivosti o matky;

Sedem oblastí činnosti*Odstránenie všetkých foriem rodovo motivovaného násillia*

28. víta skutočnosť, že prvá oblasť zapojenia GAP III sa zameriava na odstránenie všetkých foriem rodovo motivovaného násillia; požaduje zintenzívnenie posilnených, koordinovaných a holistických opatrení na boj proti femicíde a všetkým druhom rodovo motivovaného násillia online a offline, najmä v konfliktných a núdzových situáciách, keď sú ženy a dievčatá v zraniteľnejšom postavení, a zameranie sa na ženy a dievčatá, ktoré sa s väčšou pravdepodobnosťou stanú obeťami násillia, ako sú ženy a dievčatá so zdravotným postihnutím; zdôrazňuje potrebu spolupráce s partnerskými krajinami s cieľom kriminalizovať všetky formy rodovo motivovaného násillia;

29. žiada, aby sa urýchlene prijali opatrenia na riešenie základných príčin násillia voči ženám a dievčatám s rodovo transformačným a prierezovým prístupom, najmä vzhľadom na výrazný nárast femicídy a iných foriem rodovo motivovaného násillia v kontexte pandémie; víta zameranie Komisie na podporu prevencie prostredníctvom spochybňovania škodlivých rodových noriem; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je nevyhnutné spolupracovať s partnerskými krajinami a organizáciami občianskej spoločnosti s cieľom bojovať proti rodovým stereotypom v každom aspekte spoločenského života; vyzýva delegácie EÚ a členské štáty, aby využili všetky možné diplomatické prostriedky na podporu prijatia právnych predpisov zabezpečujúcich štruktúrálnu rodovú rovnosť vo všetkých aspektoch;

30. pripomína, že povinná odborná príprava pre všetkých zamestnancov v ESVČ, Komisii, delegáciách EÚ a na misiách a operáciách SBOP by mala zahŕňať komplexné programy na identifikáciu obetí sexuálneho a/alebo rodovo motivovaného násillia súvisiaceho s konfliktom, ako aj preventívne programy popri odbornej príprave všetkých zamestnancov EÚ vrátane vojenského a policajného personálu; naliehavo vyzýva EÚ, aby využila všetok možný vplyv na zabezpečenie toho, že páchatelia hromadného znásillňovania počas vojnových konfliktov budú nahlásení, identifikovaní, stíhaní a potrestaní v súlade s medzinárodným trestným právom; pripomína, že Rímsky štatút poskytuje trvalý právny rámec na rozsiahle riešenie sexuálneho a rodovo motivovaného násillia ako zločinu proti ľudskosti, a preto vyzýva EÚ, aby aktívne podporovala nezávislú a zásadnú činnosť Medzinárodného trestného súdu z politického aj finančného hľadiska; víta začlenenie sexuálneho a rodovo motivovaného násillia do kritérií na ukládanie sankcií v rámci globálneho sankčného režimu EÚ v oblasti ľudských práv a nabáda členské štáty, aby ho skutočne využívali;

31. zdôrazňuje, že nútené a detské manželstvá sú porušením ľudských práv, v dôsledku čoho sú dievčatá obzvlášť zraniteľné voči násilliu a zneužívaniu; pripomína, že mrženie ženských pohlavných orgánov sa medzinárodne uznáva ako porušenie ľudských práv, pričom na celom svete je 200 miliónov obetí a 500 000 obetí je len v samotnej EÚ, a každý rok sú najmenej tri milióny dievčat vystavené riziku mrženia pohlavných orgánov; zdôrazňuje, že mrženie ženských pohlavných orgánov a nútené manželstvá sú zásahom do dôstojnosti žien ako osôb; požaduje integrované opatrenia na zvýšenie informovanosti o mržení ženských pohlavných orgánov a nútených manželstvách a na ich predchádzanie, najmä v konfliktných a núdzových situáciách; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila súdržný dlhodobý prístup na zastavenie mrženia ženských pohlavných orgánov v rámci EÚ aj mimo nej zlepšením synergií medzi vnútornými a vonkajšími programami EÚ; opakuje svoju výzvu, aby sa opatrenia na predchádzanie mrženiu ženských pohlavných orgánov začlenili do všetkých oblastí politiky v rámci vonkajšej činnosti;

Štvrtok 10. marca 2022

32. poukazuje na to, že obeťami obchodovania s ľuďmi a sexuálneho vykorisťovania sú najmä ženy a dievčatá; požaduje silnejšie vedenie a monitorovanie zo strany Komisie a členských štátov a zintenzívnenie medzinárodnej spolupráce s cieľom ukončiť uvedené škodlivé praktiky, ktoré vedú k takýmto formám zotročovania; pripomína, že zraniteľnosť žien, pokiaľ ide o obchodovanie s ľuďmi a sexuálne vykorisťovanie, sa zhoršuje v čase hospodárskych ťažkostí, ozbrojených konfliktov a núdzových situácií; vyzýva na ďalšie začlenenie boja proti obchodovaniu so ženami a s dievčatami do cieľov GAP III a na zvýšenie synergií so stratégiou EÚ v oblasti boja proti obchodovaniu s ľuďmi (2021 – 2025);

Zabezpečenie prístupu žien k zdravotnej starostlivosti a zaistenie sexuálnych a reprodukčných práv

33. opakuje, že SRZP sú ľudskými právami a predstavujú základné prvky ľudskej dôstojnosti a posilňovania postavenia žien; je znepokojený odporom voči rodovej rovnosti a právam žien a nárastom mizogýnnej konzervatívnej rétoriky a organizovaných náboženských a iných skupín, v dôsledku čoho hrozí okrem iného narušenie prístupu k SRZP v rámci Európskej únie aj mimo nej; zdôrazňuje, že legislatívne obmedzenia v súvislosti s umelým prerušením tehotenstva podkopávajú ochranu zdravia, práv a dôstojnosti žien a vystavujú sociálne a hospodársky najzraniteľnejšie ženy väčšiemu riziku; konštatuje, že EÚ by mala ísť celosvetovo príkladom, čo sa týka presadzovania SRZP bez nátlaku, násillia, diskriminácie a zneužívania; vyzýva preto všetky členské štáty, aby zabezpečili univerzálny prístup k SRZP na svojom území;

34. vyjadruje poľutovanie nad tým, že prístup k sexuálnemu a reprodukčnému zdraviu vrátane bezpečného a legálneho umelého prerušenia tehotenstva bol v mnohých regiónoch sveta vážne obmedzený a často kriminalizovaný; zdôrazňuje, že hlavnými obeťami sú chudobné, vidiecke ženy a príslušníčky menšín; podčiarkuje, že je potrebné zamerať sa na všetky vekové skupiny vrátane dievčat a mladších žien a poskytovať relevantné informácie, vzdelanie a prístup k SRZP vrátane prenatálnej starostlivosti, bezpečného a legálneho umelého prerušenia tehotenstva a antikoncepcie; zdôrazňuje, že je dôležité naďalej spochybňovať diskriminačné normy, ktoré ženám, dievčatám a LGBTQI+ osobám sťažujú požívanie ich SRZP, ako aj stereotypy, ktoré vedú k diskriminácii marginalizovaných žien počas pôrodu;

35. zdôrazňuje, že je dôležité zlepšiť dostupnosť antikoncepčných metód v partnerských krajinách, najmä pre dospievajúce dievčatá; potvrdzuje, že všetky ženy a dospievajúce dievčatá majú právo slobodne a informovane rozhodovať o svojom SRZP; pripomína, že kvalita zdravotnej starostlivosti o matky je dôležitým ukazovateľom rozvoja krajiny; domnieva sa, že EÚ by mala pomôcť partnerským krajinám pri presadzovaní práva na zdravie v súvislosti s tehotenstvom a pôrodom prostredníctvom zavedenia dôstojných zdravotníckych služieb pre matky, ktoré účinne znižujú detskú úmrtnosť a úmrtia súvisiace s komplikáciami pri pôrode;

36. žiada, aby sa v akčnom pláne GAP III považovala za vysokú prioritu pri humanitárnej pomoci EÚ a členských štátov rodová rovnosť a SRZP, ako aj zodpovednosť a prístup k spravodlivosti a náprave za porušovanie sexuálnych a reprodukčných práv a rodovo motivované násillie, a to pokiaľ ide o poskytovanie odbornej prípravy humanitárnym aktérom a financovanie;

37. požaduje, aby GAP III kládol väčší dôraz na SRZP vzhľadom na vážne dôsledky, ktoré mala pandémia na ženy a dievčatá v partnerských krajinách, a aby sa v rámci programovania Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa koordinovalo a pridelovalo na tento účel primerané, flexibilné, nepretržité a cielečné financovanie; vyzýva Komisiu, ESVČ a členské štáty, aby v procese programovania vonkajšej činnosti EÚ považovali SRZP za prioritu, a to aj v rámci spoločného programovania; zdôrazňuje kľúčovú úlohu, ktorú zohrávajú mimovládne organizácie ako poskytovatelia služieb a obhajcovia SRZP;

38. zdôrazňuje význam SRZP so zreteľom na telo a autonómiu žien a dievčat a naliehavo žiada, aby sa SRZP považovali za záležitosť verejného zdravia dostupnú pre všetkých bez diskriminácie; požaduje všeobecný prístup ku komplexnej sexuálnej výchove primeranej veku, k účinnej antikoncepcii, prevencii HIV a sexuálne prenosných infekcií a bezpečnému

Štvrtok 10. marca 2022

a legálnemu umelému prerušeniu tehotenstva; žiada, aby sa v rámci programov komplexnej sexuálnej výchovy riešili medziľudské vzťahy, sexuálna orientácia, rodová rovnosť, rodové normy, prevencia rodovo motivovaného násillia a otázka súhlasu a aby sa poskytovali informácie o puberte, menštruačnom cykle, tehotenstve a pôrode, antikoncepcii a prevencii sexuálne prenosných chorôb;

39. zdôrazňuje potrebu zohľadňovať v opatreniach týkajúcich sa SRZP vek, napríklad zabezpečením dostupných informácií a služieb ústretových voči mládeži; podčiarkuje, že EÚ by mala podporovať partnerské krajiny v tom, aby zahrnuli tieto otázky do svojich vnútroštátnych plánov v oblasti verejného zdravia; žiada EÚ a členské štáty, aby sa zaviazali plniť ciele GAP III týkajúce sa SRZP a aby vypracovali „plány vykonávania na úrovni jednotlivých krajín“, v ktorých budú SRZP stanovené ako prioritá;

40. zdôrazňuje, že je potrebné podporovať prístup k vzdelávaniu na všetkých úrovniach a vo všetkých kontextoch, aby sa znížil výskyt skorých manželstiev, tehotenstiev mladistvých a hospodárskej závislosti; požaduje zvýšené úsilie o predchádzanie absenciám s cieľom umožniť dievčatám, ktoré sa stali matkami, návrat do školy a dokončenie vzdelania, ako aj začlenenie do trhu práce;

41. požaduje opatrenia, ktoré zabránia absenciám dievčat v škole počas menštruácie zlepšením sanitácie vody, hygienických služieb a zariadení určených na menštruačnú hygienu v školách a bojom proti menštruačnej chudobe a stigmatizácii v tejto oblasti vrátane práce so ženami, dievčatami, mužmi a chlapcami; požaduje väčšiu súčinnosť medzi programami zameranými na zdravie, SRZP a vodu, sanitáciu a hygienické služby v školách a osobnú podporu dievčat;

42. poukazuje na prierezové nerovnosti a rozdiely medzi ženami a mužmi, pokiaľ ide o prístup k zdravotnej starostlivosti a kvalitu poskytovanej zdravotnej starostlivosti, s ohľadom na nedostatok rodovo responzívnej zdravotnej starostlivosti a služieb; požaduje univerzálny prístup k zariadeniam, ktoré poskytujú informácie o ženských chorobách ako endometrióza a rakovina krčka maternice a o sexuálne prenosných chorobách ako HIV, a k prevencii, diagnostike, starostlivosti a liečbe týchto chorôb; vyzýva Európsku úniu, aby podporila vykonávanie globálnej stratégie WHO pre urýchlenie odstránenia rakoviny krčka maternice;

43. vyzýva partnerské krajiny, aby primerane financovali a posilňovali svoje systémy verejného zdravotníctva a uskutočňovali výskum v oblasti zdravia žien na celom svete s cieľom rozšíriť poznatky o rodových a sexuálnych otázkach, pokiaľ ide o prevenciu, diagnostiku, liečbu a výskum; ďalej žiada, aby sa zvýšila informovanosť verejnosti o rodovo podmienených zdravotných otázkach;

44. zdôrazňuje, že je potrebné, aby členské štáty prijali politiku v oblasti verejného zdravia, v ktorej sa bude klásť osobitný dôraz na podporu zdravia a prevenciu chorôb tým, že sa zaručí univerzálna a kvalitná zdravotná starostlivosť a zabezpečí dostupnosť nevyhnutných prostriedkov na boj proti hlavným problémom v oblasti verejného zdravia;

Podpora hospodárskych a sociálnych práv a rovnosti a zabezpečenie autonómie žien a dievčat

45. opakuje, že kríza a hospodárske a sociálne dôsledky vyplývajúce z pandémie ochorenia COVID-19 majú neprímeraný dosah na prístup žien na trh práce; zdôrazňuje, že je dôležité a potrebné, aby EÚ podporovala rozvoj a zahrnutie prierezového rodového rozmeru do všetkých plánov obnovy po ochorení COVID-19 v partnerských krajinách a do iniciatív Tímu Európa; zdôrazňuje potrebu rodovo citlivej reakcie na ochorenie COVID-19 pri vykonávaní akčného plánu GAP III s cieľom zohľadniť špecifickú situáciu žien a dievčat a stimulovať príležitosti po kríze; vyzýva Komisiu, aby začlenila rodový rozmer a rodovo transformačné opatrenia do všetkých opatrení súvisiacich s pandemiou ochorenia COVID-19 v partnerských krajinách, a to aj do plánov a opatrení na obnovu, a aby podporovala projekty vrátane finančných projektov s cieľom zahrnúť rodovú rovnosť; zdôrazňuje, že nové formy financovania, napríklad rodové dlhopisy, by mohli naštartovať vnútroštátne hospodárstva a súčasne umožniť posilnenie postavenia žien;

46. zastáva názor, že práca je ústredným prvkom boja proti nerovnosti; podporuje kolektívne vyjednávanie ako prostriedok nielen na zlepšenie pracovných podmienok, ale aj na riešenie nerovnosti medzi mužmi a ženami;

Štvrtok 10. marca 2022

47. víta skutočnosť, že Komisia má pri svojej nadchádzajúcej revízii nariadenia o všeobecnom systéme preferencií v úmysle vyžadovať dodržiavanie príslušných dohovorov MOP a OSN o rodovej rovnosti; vyzýva Komisiu, aby skutočne začlenila rodovú rovnosť do všetkých kapitol o obchode a udržateľnom rozvoji a zaistila, že obchod a investície nebudú zhoršovať rodovú nerovnosť; zdôrazňuje, že vo všetkých posúdeniach vplyvu súvisiacich s obchodom by sa mali zohľadňovať názory organizácií občianskej spoločnosti;

48. kladie dôraz na to, že finančnú podporu žien musí sprevádzať odborná príprava, prístup k informáciám, zvyšovanie úrovne zručností a informovanie o ich základných právach;

49. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby spolupracovali s partnerskými krajinami na predchádzaní obťažovaniu žien v práci a boji proti nemu, ako aj na podpore ratifikácie Dohovoru MOP o násilí a obťažovaní (č. 190);

50. požaduje, aby sa v rámci GAP III podporovala hospodárska činnosť žien a ich prístup k potrebným ekonomickým a sociálnym nástrojom, zdrojom a sociálnej ochrane, najmä v núdzových situáciách; zdôrazňuje význam zapojenia žien do celosvetového hospodárstva pre udržateľný rozvoj a trvalý a inkluzívny hospodársky rast, ktorý je neoddeliteľne spojený s globálnym cieľom odstránenia chudoby, ako sa uvádza v cieľoch udržateľného rozvoja; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali a propagovali rodovo responzívne mechanizmy sociálnej ochrany vrátane prevodov hotovosti s cieľom posilniť schopnosť partnerských krajín reagovať na krízy a vonkajšie otrasy;

51. žiada EÚ a partnerské krajiny, aby prijali opatrenia s cieľom pomôcť zlepšiť zamestnateľnosť žien a poskytnúť im dôstojné pracovné miesta, prístup k financiám a podnikateľským príležitostiam, a to aj podporou miestnych organizácií vedených ženami a podnecovaním ich účasti v odborových zväzoch; zdôrazňuje, že je dôležité zlepšiť prístup napríklad k mikropôžičkám s cieľom uľahčiť a stimulovať kreativitu a podnikanie žien v menšom rozsahu;

52. kladie dôraz na potrebu zvážiť komplementárnosť iných opatrení s cieľom zabezpečiť ich účinnosť, ako je ochrana pred rodovo motivovaným násilím, prístup k dôstojnej práci a cenovo dostupná starostlivosť o deti a starších ľudí; žiada EÚ a jej členské štáty, aby posilnili postavenie matiek a otcov na celom svete a chránili ich, aby spolupracovali s partnerskými krajinami s cieľom zaručiť primeranú materskú, otcovskú a rodičovskú dovolenku a aby prijali praktické opatrenia na zabezpečenie tejto ochrany spolu s investíciami do služieb starostlivosti o deti a vzdelávacích služieb;

53. zdôrazňuje, že EÚ by mala podporovať vytvorenie záväzného nástroja pre podnikanie a ľudské práva v rámci OSN s cieľom plne zaručiť uplatňovanie ľudských práv a práv žien;

54. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby spolupracovali s partnerskými krajinami na financovaní a podpore opatrení zameraných na riešenie problému neprimeranej záťaže neplatenej práce, ktorú musia ženy znášať, a aby podporovali opatrenia na pomoc pracovníckam, ktoré sa presúvajú z neformálnej do formálnej ekonomiky; zdôrazňuje, že ženy a muži by sa mali rovnakou mierou podeliť o neplatenú starostlivosť a povinnosti v domácnosti; požaduje podniknutie konkrétnych krokov na uznanie, zníženie a prerozdelenie neplatennej starostlivosti a práce v domácnosti;

55. vyzýva na aktívnu propagáciu úlohy žien v hospodárstve a spoločnosti a ich zapojenia do nich a na uznávanie ich občianskych a zákonných práv vrátane práva vlastníť majetok, prístupu k bankovým úverom a práva na účasť v rôznych hospodárskych odvetviach a na politickom živote, najmä prostredníctvom presadzovania rodovo responzívnych makroekonomických politík; vyjadruje poľutovanie nad tým, že právo na rovnakú odmenu za rovnakú prácu rovnakej hodnoty nie je v mnohých situáciách samozrejmosťou v EÚ ani mimo nej, aj keď je zakotvené v právnych predpisoch, a zdôrazňuje, že je potrebné riešiť hlavnú príčinu tejto diskriminácie;

56. zdôrazňuje, že je nevyhnutné, aby sa súkromný sektor podieľal na dosahovaní cieľov stanovených v akčnom pláne GAP III a niesol zodpovednosť v prípade porušovania práv žien, ku ktorému dôjde v rámci činnosti podnikov; vyzýva Komisiu, aby do svojho pripravovaného legislatívneho návrhu o náležitej starostlivosti podnikov zahrnula rodové hľadisko;

Štvrtok 10. marca 2022

57. zdôrazňuje, že hospodárska a sociálna autonómia žien je kľúčová pre udržateľný a inkluzívny rast; požaduje komplexné úsilie o zabezpečenie prístupu dievčat a žien ku kvalitnému vzdelaniu a kvalitnej odbornej príprave v oblasti zručností, ako aj k účinným nástrojom, ktoré im pomôžu v prístupe na trh práce, najmä v prípade núdze a vysídlenia; dôrazne odporúča, aby partnerské krajiny zvýšili investície do kvalitného a inkluzívneho vzdelávania s podporou z rozpočtu EÚ; zdôrazňuje, že rozpočtová podpora EÚ, ktorá preukázala svoju efektívnosť v oblasti vzdelávania, je aj naďalej uprednostňovaným prostriedkom na umožnenie prístupu k inkluzívnemu a kvalitnému vzdelávaniu pre všetkých v rozvojových krajinách; víta zámer zvýšiť celkové financovanie vzdelávania s tým, že 10 % rozpočtu na humanitárnu pomoc bude vyčlenených na financovanie vzdelávania v núdzových situáciách;

58. zdôrazňuje, že je potrebné podporiť značné investície do zdravotníckych a vzdelávacích služieb, dostupného bývania a bezpečnej, cenovo dostupnej a prístupnej verejnej dopravy vo vidieckych aj mestských oblastiach s cieľom uspokojiť potreby verejnosti a prispieť k nezávislosti, rovnosti a emancipácii žien; pripomína, že osobitnú pozornosť treba týmto otázkam venovať v nestabilných štátoch a štátoch po skončení konfliktu, v ktorých bude EÚ realizovať aj rozvojové projekty na pomoc pri riešení problému chýbajúcich práv žien na bývanie, pôdu a majetok;

59. vyjadruje znepokojenie nad prehlbovaním digitálnych rodových rozdielov v mnohých krajinách, čo bráni rovnakému prístupu k informáciám a digitálnym službám; zdôrazňuje, že je dôležité podporovať digitálnu gramotnosť, ako aj prístup k digitálnym nástrojom a ich cenovú dostupnosť a prístup na trh práce; požaduje zvýšené a ciele financovanie a štipendiá, ktoré ženám a dievčatám umožnia prístup k vyššiemu vzdelávaniu a odbornej príprave, predovšetkým s cieľom presadzovať digitálne a technologické vzdelávanie dievčat a účasť žien v oblastiach STEM, a podporia projekty vedené ženami; víta odhodlanie znižovať v rámci GAP III rodové rozdiely v digitálnej oblasti s cieľom podnieť skutočne inkluzívnu digitálnu transformáciu;

60. pripomína, že ženy, najmä tie, ktoré čelia prierezovej diskriminácii, môžu mať ťažkosti pri prístupe k digitálnym službám a súvisiacej infraštruktúre; žiada, aby sa ženám a dievčatám, najmä tým, ktoré žijú vo vidieckych a odľahlých oblastiach, poskytol lepší, univerzálny, bezpečný a zabezpečený prístup k digitálnym nástrojom a odborná príprava v oblasti ich používania;

61. zdôrazňuje, že je potrebné podporovať poskytovanie verejných a súkromných služieb prostredníctvom rodovo responzívnych digitálnych kanálov, technológií a služieb (napr. elektronická verejná správa, digitálne finančné služby), ktoré posilnia začlenenie a zapojenie žien a dievčat do spoločnosti; vyzýva členské štáty, aby bojovali proti digitálnemu vylúčeniu všetkých zraniteľných skupín spoločnosti a aby im sprístupnili vzdelávanie v oblasti informačných a komunikačných technológií, pričom zohľadnia rôzne faktory, ktoré určujú prístup žien k vzdelávaniu, a vytvoria bezplatné digitálne prístupové body;

62. žiada, aby EÚ podporovala modernizáciu a digitalizáciu administratívnych postupov v partnerských krajinách, najmä s cieľom zabezpečiť, aby všetky tieto krajiny mali spoľahlivé matriky zaznamenávajúce všetky narodenia;

63. uznáva, že núdzové situácie, ako sú ozbrojené konflikty a hospodárske krízy, a vysídľovanie ohrozujú vzdelávanie a odbornú prípravu žien a dievčat; opakuje, že prístup žien k živobytiu a pracovným príležitostiam je počas núdzových situácií vážne ohrozený, a preto zdôrazňuje význam pridelovania potrebných finančných prostriedkov v takýchto prípadoch, najmä miestnym organizáciám pod vedením žien a existujúcim štruktúram, s cieľom zlepšiť štruktúry, ktoré zabezpečia správny rozvoj ich vzdelávania, zručností a prístupu k pracovným miestam v dlhodobom horizonte;

64. konštatuje, že potravinová neistota postihuje ženy asymetricky a že vlastnia nepomerne menej pôdy, hospodárskych zvierat a ďalších aktív; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali zámer dosiahnuť rodovú rovnosť v potravinárstve a poľnohospodárstve, finančné príležitosti a prístup k odbornej príprave s cieľom posilniť postavenie žien v poľnohospodárstve; berie na vedomie význam podpory úsilia partnerských krajín v oblasti právnych, politických a inštitucionálnych reforiem s cieľom poskytnúť ženám rovnaké práva na hospodárske zdroje, najmä prístup k pôde a iným formám majetku a kontrolu nad nimi;

Štvrtok 10. marca 2022

65. žiada EÚ, aby presadzovala hospodárske a obchodné politiky, ktoré sú v súlade s cieľmi udržateľného rozvoja a cieľmi GAP III; pripomína svoju predchádzajúcu pozíciu k obchodu a rodovým otázkam, ako sa uvádza v uznesení z 13. marca 2018 o uplatňovaní hľadiska rovnosti žien a mužov v obchodných dohodách EÚ⁽¹²⁾; vyzýva EÚ, aby naďalej podporovala a zavádzala obchodné politiky, ktoré znižujú sociálno-ekonomické rozdiely a zabezpečujú vysokú úroveň ochrany a dodržiavania základných slobôd a ľudských práv vrátane rodovej rovnosti;

66. víta skutočnosť, že v akčnom pláne GAP III sa vyzýva na presadzovanie rodovej rovnosti prostredníctvom obchodnej politiky EÚ; vyzýva Komisiu, Radu a ESVČ, aby presadzovali a podporovali začlenenie osobitnej rodovej kapitoly do všetkých obchodných a investičných dohôd EÚ vrátane záväzkov presadzovať rodovú rovnosť a posilnenie postavenia žien; vyzýva Komisiu, aby zahrnula rodový vplyv obchodnej politiky a dohôd EÚ do posúdení vplyvu ex ante a ex post;

67. zdôrazňuje svoju predchádzajúcu pozíciu, v ktorej vyzýva na vytvorenie osobitnej kapitoly o obchode a rodovej rovnosti a posilnení postavenia žien v rámci nadchádzajúcej modernizácie dohody o pridružení medzi EÚ a Čile; so záujmom sleduje pokrok, ktorý sa v rokovaníach dosiahol v súvislosti s kapitolou o obchode a rodovej rovnosti;

68. pripomína svoje uznesenie z 25. novembra 2010 o ľudských právach a sociálnych a environmentálnych normách v dohodách o medzinárodnom obchode⁽¹³⁾;

69. poznamenáva, že obchodná politika nie je rodovo neutrálna a že na primerané posúdenie rôznych vplyvov obchodnej politiky na ženy a mužov je potrebný lepší zber rodovo rozčlenených údajov spolu s jasnými ukazovateľmi; pripomína svoju výzvu adresovanú EÚ a jej členským štátom, aby čerpali inšpiráciu zo súboru nástrojov vyvinutého Konferenciou OSN pre obchod a rozvoj a aby do posúdení vplyvu ex ante a hodnotení ex post zahrnuli rodový vplyv obchodnej politiky a obchodných dohôd EÚ rozdelený podľa jednotlivých krajín a odvetví; vyzýva Komisiu, aby spolupracovala s medzinárodnými partnermi, ako je WTO, a miestnymi orgánmi a organizáciami s cieľom zhromažďovať údaje, analyzovať vplyv obchodu na ženy a premietnuť údaje do konkrétnych návrhov na zlepšenie úlohy žien v systéme medzinárodného obchodu a na podporu inkluzívneho hospodárskeho rastu; zdôrazňuje, že intenzívnejšia spolupráca medzi medzinárodnými organizáciami, ako je WTO, Medzinárodné obchodné centrum a OSN, a vytváranie sietí zahŕňajúcich akademickú obec, organizácie občianskej spoločnosti a parlamenty môžu viesť k lepšej výmene najlepších postupov a metód zberu údajov, ako aj k začleneniu rodového hľadiska do obchodu; trvá na tom, že rodové otázky by sa nemali obmedzovať len na kapitolu o obchode a udržateľnom rozvoji;

70. vyzýva Komisiu, aby sa aktívne zapojila do nedávno zriadenej neformálnej pracovnej skupiny WTO pre obchod a rodové otázky s cieľom vypracovať rozhodné vyhlásenie ministrov na 12. ministerskej konferencii, ktoré by mohlo slúžiť ako plán vykonávania vyhlásenia z Buenos Aires z roku 2017; zdôrazňuje, že neformálna pracovná skupina pre obchod a rodové otázky je prvým krokom smerom k trvalejšej platforme v rámci WTO na diskusiu o otázkach týkajúcich sa obchodu a rodovej rovnosti; vyzýva Komisiu, aby naďalej aktívne spolupracovala s ostatnými členmi WTO s cieľom prispieť k práci neformálnej pracovnej skupiny a aby preskúmala možnosť vytvorenia stálej pracovnej skupiny;

71. opätovne žiada Komisiu o zabezpečenie toho, aby zloženie interných poradných skupín bolo rodovo vyvážené, aby sa ďalej rozšírila ich monitorovacia úloha a aby sa v rámci každej dohody o voľnom obchode vytvoril výbor pre obchod a rodovú rovnosť poverený zisťovaním nedostatkov;

72. vyzýva Komisiu, aby dôkladne posúdila vplyv obchodných dohôd na odvetvia s vysokým podielom zamestnaných žien, ako sú odevný priemysel a drobné poľnohospodárstvo; pripomína, že hospodárska kríza spôsobená ochorením COVID-19 tieto odvetvia výrazne zasiahla a zvýšila riziko rastúcej nerovnosti, diskriminácie a vykorisťovania pracujúcich žien;

⁽¹²⁾ Ú. v. EÚ C 162, 10.5.2019, s. 9.

⁽¹³⁾ Ú. v. EÚ C 99 E, 3.4.2012, s. 31.

Štvrtok 10. marca 2022

73. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že budú k dispozícii dostatočné zdroje na presadzovanie základnej hodnoty rodovej rovnosti v jej obchodných a investičných politikách, aby pridelené zdroje zverejnila a aby prostredníctvom vytvorenia kontaktných miest pre rodové otázky v inštitúciách a delegáciách EÚ zaistila, že sekretariáty inštitúcií EÚ zodpovedných za obchodnú politiku a rokovania budú mať znalosti a technické kapacity na začlenenie rodového hľadiska do celého procesu obchodných rokovaní a tvorby politík;

74. žiada, aby sa do všetkých kapitol o obchode a udržateľnom rozvoji zahrnuli vykonateľné ustanovenia založené na dodržiavaní základných pracovných noriem MOP a príslušných dohovorov, najmä dohovoru č. 189 o domácich pracovníkoch, dohovoru č. 156 o pracovníkoch so zodpovednosťou za rodinu, Dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien, dohovoru č. 111 o diskriminácii (zamestnaní a povolani), dohovoru č. 100 o rovnakom odmeňovaní a dohovoru č. 190 o násilí a obťažovaní, a aby boli tieto dohovory zaradené do zoznamu dohovorov v rámci preskúmania VSP+;

75. víta medzinárodnú pracovnú dohodu Medzinárodnej organizácie pre normalizáciu (ISO/IWA 34) o globálnych definíciách súvisiacich s podnikaním žien, ktorá má za cieľ uľahčiť tvorbu politík, zber údajov a prístup k budovaniu kapacít, financovaniu a trhom na posilnenie ekonomického postavenia žien.

76. víta doterajšie výsledky v oblasti rodovej rovnosti v úverových politikách Európskej investičnej banky (EIB) a vyzýva ju, aby zintenzívnila svoje úsilie, a najmä aby v maximálnej možnej miere zohľadnila politické ciele GAP III vo svojom mandáte na vonkajšiu úverovú činnosť;

77. zdôrazňuje, že EIB a ďalšie príslušné európske rozvojové finančné inštitúcie by mali byť plne v súlade s GAP III; vyzýva EIB, aby pri poskytovaní podpory podnikom v partnerských krajinách zohľadňovala ciele akčného plánu GAP III prostredníctvom posúdení vplyvu, ktoré by sa mali vykonávať pre každý projekt financovaný EIB, a požaduje nepretržité monitorovanie operácií na mieste;

Podpora účasti a vedúceho postavenia žien, dievčat a mladých žien

78. zdôrazňuje význam vedúceho postavenia a účasti žien a dievčat na všetkých úrovniach rozhodovania a skutočnosť, že rovnaká účasť žien na verejnom a politickom živote je nevyhnutná pre dobrú správu vecí verejných a tvorbu politík; podčiarkuje význam zastúpenia žien na oboch stranách rokovacieho stola na všetkých úrovniach vonkajšej činnosti; opakuje, že ak ženy a dievčatá vedú rovnocenne, celé komunity majú prospech z lepších a trvalejších riešení; konštatuje, že ženy sú nedostatočne zastúpené na všetkých úrovniach politického a verejného života a že ich pokrok je pomalý;

79. požaduje financovanie programov na podporu odbornej prípravy, občianskej angažovanosti a účasti žien vrátane podpory participatívnych prístupov na úrovni komunít a osobitných vzdelávacích činností pre dievčatá a mladé ženy, pretože patria k tým, ktorí sú najviac postihnutí diskrimináciou; vyzýva na začlenenie žien do všetkých úrovní rozhodovania, vlády, vedenia a mocenských pozícií prostredníctvom reforiem verejnej správy, programov a činností, ako je vytváranie sietí, výmeny, mentorstvo a sponzorstvo, a zasadzuje sa za zahrnutie miestnych organizácií pre práva žien a humanitárnych aktérov v prvej línii pod vedením žien do humanitárnych koordinačných a rozhodovacích štruktúr;

Zapojenie žien do mierových a bezpečnostných iniciatív

80. zdôrazňuje význam prínosu žien a občianskej spoločnosti k podpore dialógu, vytváraniu koalícií a sprostredkovaniu mieru a prinášaniu rôznych pohľadov na to, čo znamená mier a bezpečnosť, najmä pri predchádzaní konfliktom, ich riešení a obnove po ich skončení; vyzýva EÚ, aby presadzovala vyššiu účasť žien na procese zachovania a ďalšieho budovania mieru a aby podporovala, chránila a uznala ženy, mladé ženy, dievčatá a obhajkyne ľudských práv ako kľúčové hybné sily zmeny; zdôrazňuje, že dodržiavanie a úplné uplatňovanie ľudských práv žien sú základy demokratickej a inkluzívnej spoločnosti;

81. víta začlenenie akčného plánu EÚ pre ženy, mier a bezpečnosť do GAP III a požaduje jeho účinné vykonávanie; zdôrazňuje dôležitú úlohu, ktorú zohrávajú existujúce a úspešné miestne iniciatívy zamerané na budovanie mieru pod vedením žien a obhajkyň ľudských práv, a žiada EÚ, aby podporovala, posilňovala a systematicky začleňovala tieto iniciatívy do konzultácií, koordinácie a rozhodovania v súvislosti s budovaním mieru;

Štvrtok 10. marca 2022

82. vyzýva ESVČ, aby vykonala systematickú analýzu konfliktov s integrovaním rodového hľadiska založenú na rodovej analýze a analýze konfliktov zahŕňajúcej rodové hľadisko, najmä pokiaľ ide o misie a operácie SBOP a činnosti v rámci Európskeho mierového nástroja; zdôrazňuje potrebu dostatočných zdrojov na vytváranie a posilnenie odborných znalostí a kapacít EÚ s cieľom vykonávať analýzy rizík a konfliktov s integrovaním rodového hľadiska, čo by malo zahŕňať venovanie osobitnej pozornosti otázke rodovej rovnosti a zabezpečenie zmysluplnej účasti žien a znevýhodnených skupín;

83. poukazuje na význam prepojenia koncepcie ľudskej bezpečnosti a rodového prístupu; žiada EÚ, aby uplatňovala koncepciu ľudskej bezpečnosti, ako sa uvádza v rezolúcii Valného zhromaždenia OSN č. 66/290 a v jej programe zameranom na ženy, mier a bezpečnosť; trvá na tom, že bezpečnosť sa musí zameriavať na ľudské životy a ich ochranu pred hrozbami, ako sú násilie, nedostatočné vzdelanie, zdravotná starostlivosť a potravinová alebo hospodárska nezávislosť; vyzýva Komisiu, ESVČ a členské štáty, aby vypracovali a podporovali program OSN v oblasti odzbrojenia; trvá na existencii feministickej zahraničnej politiky v oblasti odzbrojenia a nešírenia zbraní;

84. poukazuje na to, že ženy sú neprímerane postihnuté sexuálnym násilím súvisiacim s konfliktom a iným beztrestným porušovaním ľudských práv vrátane vyššieho rizika obchodovania s ľuďmi; zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť, aby ženy a dievčatá, ktoré sa stali obeťami sexuálneho násillia v oblastiach a krajinách zasiahnutých konfliktom, dostali primeranú a komplexnú starostlivosť a liečbu, ako aj účinné a rýchle odškodnenie; konštatuje, že tento systém už funguje tam, kde bol zavedený, a že tiež pomáha pri opätovnom začleňovaní obetí do spoločnosti; pripomína dôležitosť boja proti stigmatizácii obetí; požaduje kontinuitu podpory opatrení, ktoré ženám v konfliktných a núdzových situáciách poskytnú balíky pomoci v oblasti SRZP, a to financovaním a podporou organizácií v prvej línii a organizácií pod vedením žien;

85. pripomína, že ozbrojené konflikty majú neprímerane veľký vplyv na ženy a dievčatá; vyjadruje poľutovanie nad využívaním sexuálneho násillia ako vojenskej zbrane a trvá na tom, že je naliehavo potrebné bojovať proti nemu, ako aj proti beztrestnosti, a to postavením páchatel'ov pred súd; zdôrazňuje tiež, že ženy sú často prvými obeťami vysídľovania v oblastiach konfliktov a často prichádzajú o svoju ekonomickú autonómiu a prístup k vzdelaniu a spoľahlivým službám v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia; trvá na tom, že treba zaistiť prístup obyvateľstva vysídleného z dôvodu konfliktov alebo prírodných katastrof k vzdelávaniu a zamestnaniu; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby spolupracovali s partnerskými krajinami a ich ozbrojenými silami s cieľom zabezpečiť riadne presadzovanie štvrtého Ženevského dohovoru o ochrane civilných osôb za vojny s osobitným zameraním na prevenciu a trestanie sexuálneho násillia;

86. vyjadruje poľutovanie nad tým, že v GAP III sa nezohľadňuje kultúrne dedičstvo v jednotlivých krajinách a úloha žien pri jeho ochrane a rozvoji; vyzýva Komisiu a ESVČ, aby vypracovali programy zamerané na ochranu a uznanie kultúrneho dedičstva a tradícií rozvíjaných ženami, ktoré často zostávajú nepovšimnuté, najmä počas celého cyklu konfliktu;

Zabezpečenie rodovo responzívnych humanitárnych činností

87. vyjadruje poľutovanie nad tým, že nedávne oznámenie Komisie o humanitárnej činnosti EÚ: nové výzvy, rovnaké zásady (COM(2021)0110) sa dostatočne nezaobera rodovým hľadiskom v humanitárnom prostredí; vyzýva Komisiu, aby predložila konkrétnejšie návrhy týkajúce sa osobitných výdavkov, programov, sledovania a posudzovania činností súvisiacich s rodovými otázkami v humanitárnom prostredí a aby vypracovala opatrenia na ďalší rozvoj prispôsobenej a účinnej rodovo responzívnej humanitárnej činnosti EÚ vzhľadom na príležitosti, ktorú predstavuje prístup trojitého prepojenia medzi humanitárnymi, rozvojovými a mierovými snahami s cieľom chrániť práva žien a dievčat a podporovať rodovú rovnosť vo všetkých kontextoch;

Budovanie zelenej a digitálnej spoločnosti

88. víta začlenenie prioritnej oblasti týkajúcej sa zmeny klímy do GAP III vzhľadom na to, že zmena klímy nie je rodovo neutrálna, pretože prispieva k prehĺbovaniu existujúcich rodových nerovností, najmä v prípade chudobných, mladých ľudí a domorodé obyvateľstvo, a to najmä v nestabilnom prostredí; oceňuje odhodlanie EÚ venovať sa rodovým otázkam v rámci ekologickej transformácie vzhľadom na prierezoový a neúmerný vplyv zmeny klímy na ženy a dievčatá, najmä v rozvojových krajinách; zdôrazňuje, že je potrebné zahrnúť ženy a dievčatá do navrhovania a vykonávania účinných

Štvrtok 10. marca 2022

prístupov k zmierneniu zmeny klímy a adaptácii na ňu v partnerských krajinách, počúvať ich a posilňovať ich postavenie, čím sa zabezpečia účinné rodovo transformačné opatrenia v oblasti klímy; žiada EÚ, aby išla príkladom a bezodkladne zahrnula rodové hľadisko a ciele v oblasti rodovej rovnosti do Európskej zelenej dohody a súvisiacich iniciatív;

89. opakuje, že rodová rovnosť je predpokladom udržateľného rozvoja a dosiahnutia spravodlivej a primeranej transformácie, pri ktorej sa na nikoho nezabudne; pripomína preto svoju výzvu, aby po Európskej zelenej dohode urýchlene nasledovala diplomacia zelenej dohody, ktorá bude systematicky zahŕňať rodové a prierezové hľadisko a zapájať ženy a dievčatá vrátane domorodých žien do strategického rozhodovania o adaptácii na zmenu klímy;

90. poukazuje na to, že ženy a organizácie žien sú v popredí, pokiaľ ide o hľadanie riešení a poskytovanie odborných znalostí v oblasti poľnohospodárstva, klímy a ochrany biodiverzity, a sú v prvej línii boja proti zmene klímy; vyzýva na ich podporu prostredníctvom primeraného a flexibilného financovania, ustanovení legislatívneho rámca, prístupu k pôde a zdrojom a spolupráce so súkromným a s finančným sektorom; opätovne zdôrazňuje úlohu rodovo responzívnej adaptácie vrátane klimaticky inteligentného poľnohospodárstva, znižovania rizika katastrof, obehového hospodárstva a udržateľného riadenia prírodných zdrojov;

91. vyzýva na zaistenie lepšieho prístupu žien a dievčat k digitálnym nástrojom a odbornej príprave v tejto oblasti a na prijatie opatrení s cieľom podporiť ich uplatnenie v povolaniach STEM;

92. zdôrazňuje, že sociálne siete sú zdrojom rodovo motivovanej diskriminácie a obťažovania; kladie dôraz na to, že je potrebné, aby vlády zintenzívnili úsilie o lepšiu reguláciu týchto sietí spolu s digitálnymi platformami s cieľom bojovať proti rodovo motivovanému násiliu na internete a kybernetickému šikanovaniu; uznáva, že je to hlavná prekážka pre prístup žien a dievčat k digitálnym priestorom a ich účasť online a vážne bráni účasti dievčat a žien na politickom živote, najmä v prípade žien a dievčat s prelínajúcimi sa identitami, ktoré uvádzajú vyššiu mieru online obťažovania; požaduje ciele mechanizmy ochrany pre ženy na internete a väčšie zapojenie žien do navrhovania, výroby a rozvoja aplikácií umelej inteligencie s cieľom bojovať proti pretrvávaniu rodových stereotypov a predsudkov; požaduje presadzovanie náležitých ustanovení trestného práva s cieľom bojovať proti zneužívaniu online, výhražným správam, sexuálnemu obťažovaniu a zdieľaniu súkromných fotografií bez súhlasu;

93. poznamenáva, že elektronický obchod má potenciál prepojiť viac podnikateľiek s medzinárodnými trhmi; vyzýva však Komisiu, aby podporovala ženy pri využívaní nových technológií, ako je blockchain, ktoré môžu vzhľadom na svoju partnerskú povahu, anonymitu a efektívnosť niektorým ženám pomôcť pri prekonávaní určitých diskriminačných právnych a kultúrnych prekážok obchodu, zlepšiť ich prístup k financiam a umožniť im začleniť sa do globálnych hodnotových reťazcov;

Vytvoriť skutočnú generáciu rovnosti

94. znova opakuje, že na multilaterálnej úrovni musí mať EÚ vedúcu úlohu pri podpore feministickej diplomacie s cieľom vykonávať medzinárodné dohody týkajúce sa práv a posilnenia postavenia žien a dievčat; žiada EÚ, jej členské štáty, Komisiu a ESVČ, aby sa zaviazali k pokroku smerom k feministickej zahraničnej, bezpečnostnej a rozvojovej politike, ktorá zahŕňa rodovo transformačnú víziu, a aby zaradili rodovú rovnosť ako základnú súčasť do svojich vonkajších činností a priorít;

95. víta skutočnosť, že vlády z celého sveta, súkromný sektor a občianska spoločnosť prisľúbili na Fóre pre rovnosť generácií v Paríži 33 miliárd EUR; požaduje zavedenie medzinárodného a účinného systému zodpovednosti a vyzýva Komisiu, aby každoročne monitorovala dohodnuté záväzky a ich praktické vykonávanie;

96. pripomína záväzok Komisie vyčleniť 4 miliardy EUR z rozpočtu na zahraničnú politiku pre ženy a dievčatá a zvýšiť financovanie organizácií žien; žiada, aby sa tieto záväzky objasnili, primerane monitorovali a premietli do praxe a aby sa stanovili jasné východiská a ciele;

97. opäť poukazuje na to, že kľúčom k spoločenským zmenám a vytváraniu skutočnej generácie rovnosti je medzigeneračný dialóg a začlenenie, ako aj angažovanosť mužov a chlapcov v záujme napredovania v oblasti rodovej rovnosti;

Štvrtok 10. marca 2022

98. víta skutočnosť, že v GAP III sa uznáva význam aktívneho zapojenia mužov a chlapcov do podpory zmien v sociálnych postojoch a v dôsledku toho širšej štrukturálnej zmeny; zdôrazňuje, že je dôležité nájsť praktické spôsoby, ako zapojiť mužov a chlapcov ako činiteľov zmien stanovením dodatočných ukazovateľov a cieľov týkajúcich sa zaangažovania mužov a chlapcov a zabezpečením toho, aby GAP III priniesol pozitívne výsledky aj pre nich;

o

o o

99. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii a podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku.

Štvrtok 10. marca 2022

P9_TA(2022)0074

Právny štát a dôsledky rozsudku Súdneho dvora

Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2022 o právnom štáte a dôsledkoch rozsudku Súdneho dvora (2022/2535(RSP))

(2022/C 347/13)

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 2, článok 3 ods. 1, článok 4 ods. 3, články 6, 7, 13, článok 14 ods. 1, článok 16 ods. 1, článok 17 ods. 1, článok 17 ods. 3, článok 17 ods. 8, článok 19 ods. 1 druhý pododsek a článok 49 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“), ako aj články 265, 310, 317 a 319 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“),
- so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092 zo 16. decembra 2020 o všeobecnom režime podmienosti na ochranu rozpočtu Únie ⁽¹⁾ (nariadenie o podmienosti právnym štátom),
- so zreteľom na svoje uznesenie z 25. marca 2021 o uplatňovaní nariadenia (EÚ, Euratom) 2020/2092, mechanizmu podmienosti právnym štátom ⁽²⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 10. júna 2021 o situácii v oblasti právneho štátu v Európskej únii a o uplatňovaní nariadenia (EÚ, Euratom) 2020/2092 o podmienosti ⁽³⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 8. júla 2021 o vytvorení usmernení pre uplatňovanie všeobecného režimu podmienosti na ochranu rozpočtu Únie ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na svoju žalobu z 29. októbra 2021 pre nečinnosť vo veci C-657/21, Európsky parlament/Európska komisia, ktorá je v súčasnosti predmetom konania pred Súdny dvorom Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“),
- so zreteľom na správy Komisie o právnom štáte z 30. septembra 2020 (COM(2020)0580) a z 20. júla 2021 (COM(2021)0700),
- so zreteľom na závery Európskej rady prijaté 11. decembra 2020,
- so zreteľom na judikatúru Súdneho dvora a Európskeho súdu pre ľudské práva,
- so zreteľom na rozsudky Súdneho dvora zo 16. februára 2022 vo veciach C-156/21 a C-157/21 ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na rozhodnutie Súdneho dvora z 3. júna 2021 vo veci C-650/18, ktorým sa zamieta žaloba Maďarska proti uzneseniu Európskeho parlamentu z 12. septembra 2018, ktorým sa začal postup na určenie existencie jasného rizika vážneho porušenia hodnôt, na ktorých je založená Európska únia, zo strany členského štátu ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 494, 8.12.2021, s. 61.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 67, 8.2.2022, s. 86.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 99, 1.3.2022, s. 146.

⁽⁵⁾ Rozsudok zo 16. februára 2022, Maďarsko/Parlament a Rada, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97 a rozsudok zo 16. februára 2022, Poľsko/Parlament a Rada, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98.

⁽⁶⁾ Rozsudok z 3. júna 2021, Maďarsko/Parlament, C-650/18, ECLI:EU:C:2021:426.

Štvrtok 10. marca 2022

- so zreteľom na uznesenie Súdneho dvora zo 14. júla 2021 a jeho rozsudok z 15. júla 2021 ⁽⁷⁾, v ktorom sa uvádza, že disciplinárny režim sudcov v Poľsku nie je zlučiteľný s právom EÚ,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 12. septembra 2018 o návrhu, ktorým sa Rada vyzýva, aby podľa článku 7 ods. 1 Zmluvy o Európskej únii rozhodla, že existuje jasné riziko vážneho porušenia hodnôt, na ktorých je Únia založená, zo strany Maďarska ⁽⁸⁾,
 - so zreteľom na odôvodnený návrh Komisie v súlade s článkom 7 ods. 1 Zmluvy o EÚ z 20. decembra 2017 týkajúci sa zásad právneho štátu v Poľsku: návrh rozhodnutia Rady o určení jasného rizika vážneho porušenia zásad právneho štátu zo strany Poľskej republiky (COM(2017)0835),
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 1. marca 2018 o rozhodnutí Komisie aktivovať článok 7 ods. 1 Zmluvy o EÚ so zreteľom na situáciu v Poľsku ⁽⁹⁾,
 - so zreteľom na listy zo 17. novembra 2021, ktoré Komisia zaslala Poľsku a Maďarsku podľa článku 6 ods. 4 nariadenia o podmienenosti právnym štátom,
 - so zreteľom na článok 132 ods. 2 a prílohu VI rokovacieho poriadku,
- A. keďže EÚ je založená na hodnotách úcty k ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, právneho štátu a rešpektovania ľudských práv vrátane práv osôb patriacich k menšinám, ako je zakotvené v článku 2 Zmluvy o EÚ;
- B. keďže v súlade s nariadením o podmienenosti právnym štátom sa právny štát musí chápať vo svetle hodnôt a zásad zakotvených v článku 2 Zmluvy o EÚ vrátane základných práv a nediskriminácie; zastáva názor, že Komisia by mala využiť všetky nástroje, ktoré má k dispozícii, vrátane nariadenia o podmienenosti právnym štátom na riešenie pretrvávajúceho porušovania demokracie a základných práv všade v Únii vrátane útokov na slobodu médií a novinárov, migrantov, práva žien, práva LGBTIQ osôb a slobodu združovania a zhromažďovania; vyzýva Komisiu, aby konala a zohľadnila túto skutočnosť pri uplatňovaní nariadenia o podmienenosti právnym štátom;
- C. keďže jasné riziko vážneho porušenia hodnôt stanovených v článku 2 Zmluvy o EÚ členskými štátmi sa netýka výlučne daného členského štátu, v ktorom sa toto riziko prejavuje, ale má vplyv aj na ostatné členské štáty, na vzájomnú dôveru medzi nimi a na samotný charakter Únie a základné práva jej občanov zaručené právnymi predpismi Únie;
- D. keďže hodnoty obsiahnuté v článku 2 Zmluvy o EÚ vymedzujú samotnú identitu Európskej únie ako spoločný právny poriadok, a preto musí byť Európska únia schopná tieto hodnoty chrániť v rámci svojich právomocí, ktoré jej boli zverené zmluvami;
- E. keďže nariadenie o podmienenosti právnym štátom nadobudlo účinnosť 1. januára 2021 a je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch od uvedeného dátumu;
- F. keďže v nariadení o podmienenosti právnym štátom sú jasne vymedzené jeho uplatniteľnosť, účel a rozsah pôsobnosti; keďže podľa článku 17 ods. 1 Zmluvy o EÚ Komisia „zabezpečuje uplatňovanie zmlúv, ako aj opatrení prijatých inštitúciami na ich základe“;
- G. keďže neúčast' predsedníčky Komisie na plenárnej rozprave 16. februára 2022 svedčí o nerešpektovaní povinnosti Komisie uprednostniť svoju prítomnosť na plenárnych schôdzach Európskeho parlamentu, ak o to požiadajú, pred inými podujatiami alebo pozvaniami, ako je zakotvené v rámcovej dohode o vzťahoch medzi Európskym parlamentom a Európskou komisiou ⁽¹⁰⁾;

⁽⁷⁾ Uznesenie podpredsedníčky Súdneho dvora zo 14. júla 2021, Európska komisia/Poľská republika, C-204/21 R, ECLI:EU:C:2021:593 a rozsudok z 15. júla 2021, Európska komisia/Poľská republika, C-791/19, ECLI:EU:C:2021:596.

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ C 433, 23.12.2019, s. 66.

⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ C 129, 5.4.2019, s. 13.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ L 304, 20.11.2010, s. 47.

Štvrtok 10. marca 2022

- H. keďže predsedníčka von der Leyenová vo svojom tlačovom vyhlásení zo 16. februára 2022 oznámila, že s prihliadnutím na rozsudky Súdneho dvora Komisia „v nasledujúcich týždňoch prijme usmernenia, ktoré poskytnú ďalšie objasnenie toho, ako tento mechanizmus uplatňujeme v praxi“;
- I. keďže uplatňovanie nariadenia o podmienenosti právnym štátom nepodlieha prijatiu usmernení, ktoré nie sú súčasťou nariadenia, a keďže žiadne usmernenia nesmú narúšať zámer spoluzákonodarcov ani meniť, rozširovať alebo zužovať rozsah pôsobnosti znenia nariadenia;
- J. keďže cieľom nariadenia o podmienenosti právnym štátom je chrániť rozpočet Únie a jej finančné záujmy pred účinkami vyplývajúcimi z porušenia zásad právneho štátu;
- K. keďže je neprijateľné, že Komisia a Rada od decembra 2021 odmietajú začať rokovania o medziinštitucionálnej dohode o jednotnom celoeurópskom mechanizme pre demokraciu, právny štát a základné práva, ktorý by bol založený na dôkazoch, ako to požaduje Európsky parlament vo svojej legislatívnej iniciatíve zo 7. októbra 2020 ⁽¹¹⁾;
- L. keďže tri podmienky na vyplatenie finančných prostriedkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti Poľsku, ktoré predsedníčka Komisie uviedla 19. októbra 2021, zatiaľ neboli splnené;
- M. keďže v súlade s článkom 319 ZFEÚ „Európsky parlament na odporúčanie Rady udeľuje Komisii absolutorium na plnenie rozpočtu“;
- N. keďže vojna, ktorá sa odohráva na Ukrajine, nám pripomenula našu spoločnú povinnosť účinne chrániť demokraciu, právny štát a naše hodnoty zakotvené v článku 2 Zmluvy o EÚ všetkými dostupnými prostriedkami;
- O. keďže Európsky parlament má v súlade s článkom 234 ZFEÚ právo hlasovať o návrhu na vyslovenie nedôvery Komisii;
- P. keďže Komisia sa, žiaľ, rozhodla dodržiavať nezáväznú záver Európskej rady z 11. decembra 2020, hoci je „úplne nezávislá“ a jej členovia „nesmú žiadať ani prijímať pokyny od žiadnej vlády, inštitúcie, orgánu alebo úradu alebo agentúry“ (článok 17 ods. 3 Zmluvy o EÚ, článok 245 ZFEÚ) a navyše „sa zodpovedá Európskemu parlamentu“ (článok 17 ods. 8 Zmluvy o EÚ) a „zabezpečuje uplatňovanie zmlúv, ako aj opatrení prijatých inštitúciami na ich základe“ (článok 17 ods. 1 Zmluvy o EÚ);
1. víta rozsudky Súdneho dvora zo 16. februára 2022 ⁽¹²⁾ a jeho závery, že mechanizmus podmienenosti právnym štátom je v súlade s právom EÚ, potvrdzujúce vhodnosť právneho základu, zlučiteľnosť s postupom podľa článku 7 Zmluvy o EÚ a zásadu právnej istoty, ako aj právomoci EÚ v oblasti právneho štátu v členských štátoch, a záver, že žaloby podané Maďarskom a Poľskom proti nariadeniu o podmienenosti právnym štátom by mali byť zamietnuté;
 2. vyzýva Komisiu, aby prijala naliehavé opatrenia a okamžite uplatnila mechanizmus podmienenosti právnym štátom zaslaním písomného oznámenia podľa článku 6 ods. 1 nariadenia o podmienenosti právnym štátom a následne priamo informovala Európsky parlament, a očakáva, že súčasťou oznámenia musia byť všetky udalosti, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti nariadenia, za 14 mesiacov od nadobudnutia jeho účinnosti v januári 2021; zdôrazňuje, že je najvyšší čas, aby si Komisia plnila svoje povinnosti strážkyne zmlúv a okamžite reagovala na pretrvávajúce závažné porušovanie zásad právneho štátu v niektorých členských štátoch, ktoré predstavuje vážne nebezpečenstvo pre finančné záujmy Únie v súvislosti so spravodlivým, zákonným a nestranným rozdeľovaním finančných prostriedkov EÚ, najmä prostriedkov v rámci zdieľaného riadenia; upozorňuje, že akékoľvek ďalšie oneskorenie môže mať vážne dôsledky;
 3. zdôrazňuje, že nečinnosť a laxný prístup k oligarchickým štruktúram a systémové porušovanie zásad právneho štátu oslabujú celú Európsku úniu a narúšajú dôveru jej občanov; zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť, aby peniaze daňovníkov nikdy neskončili vo vreckách tých, ktorí spochybňujú spoločné hodnoty EÚ;

⁽¹¹⁾ Ú. v. EÚ C 395, 29.9.2021, s. 2.

⁽¹²⁾ Vo veciach C-156/21 a C-157/21, ako je uvedené vyššie.

Štvrtok 10. marca 2022

4. vyjadruje poľutovanie nad nedostatočnou reakciou Komisie na rozsudky Súdneho dvora zo 16. februára 2022 napriek jej záväzku dokončiť usmernenia o uplatňovaní mechanizmu právneho štátu; opätovne však pripomína, že znenie nariadenia o podmienenosti právnym štátom je jasné a jeho uplatňovanie si nevyžaduje žiadny dodatočný výklad, a že spoluzákonodarcovia neudelili Komisii žiadnu právomoc na tento účel; zdôrazňuje, že Súdny dvor predovšetkým uznal, že členské štáty nemôžu tvrdiť, že nie sú schopné dostatočne presne určiť základný obsah a požiadavky vyplývajúce z nariadenia; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že proces vypracovania usmernení, ktoré nie sú právne záväzné a nie sú súčasťou nariadenia, nesmie v žiadnom prípade spôsobiť ďalšie oneskorenie uplatňovania nariadenia, a najmä pripomína, že Komisia má povinnosť vykonávať právne predpisy EÚ bez ohľadu na volebné harmonogramy v členských štátoch;
5. konštatuje, že v októbri 2021 Európsky parlament v súlade s článkom 265 ZFEÚ podal na Súdny dvor žalobu proti Komisii pre jej nečinnosť a neuplatňovanie nariadenia, ktoré bolo požadované v dvoch uzneseniach v roku 2021 a ktoré nadväzovalo na neuspokojivé odpovede Komisie a jej snahu hrať o čas; pripomína, že táto vec ⁽¹³⁾ je v súčasnosti v písomnej časti konania, v ktorej zúčastnené strany – Komisia a Európsky parlament – predkladajú svoje argumenty písomne; vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že Komisia zatiaľ nereagovala na výzvu Európskeho parlamentu, aby spustila článok 6 ods. 1 nariadenia, a nezaslala písomné oznámenia dotknutým členským štátom, ale v novembri 2021 zaslala Maďarsku a Poľsku iba žiadosti o informácie;
6. vyjadruje poľutovanie nad neschopnosťou Rady dosiahnuť významný pokrok pri presadzovaní hodnôt Únie v prebiehajúcich postupoch podľa článku 7 v reakcii na hrozby, ktorým sú vystavené spoločné európske hodnoty v Poľsku a Maďarsku; poukazuje na to, že neschopnosť Rady účinne uplatniť článok 7 Zmluvy o EÚ naďalej oslabuje integritu spoločných európskych hodnôt, vzájomnú dôveru a dôveryhodnosť Únie ako celku; vyzýva francúzske predsedníctvo a jeho nástupcov, aby pravidelne organizovali vypočutia; v tejto súvislosti víta prvé vypočutie, ktoré francúzske predsedníctvo zvolalo na 22. februára 2022, a druhé vypočutie, ktoré bolo naplánované na 30. mája 2022; odporúča, aby Rada v nadväznosti na vypočutia adresovala príslušným členským štátom konkrétne odporúčania, ako je uvedené v článku 7 ods. 1 Zmluvy o EÚ, a aby stanovila lehoty na ich vykonanie;
7. vyzýva preto francúzske predsedníctvo, aby splnilo svoj záväzok „humánnej Európy“ a rozhodne prispelo k posilneniu právneho štátu a k ochrane základných práv, ako je zakotvené v programe jeho predsedníctva EÚ, v ktorom sa právny štát označuje za „základný predpoklad riadneho fungovania Únie“; vyzýva francúzske predsedníctvo, aby podporilo rýchle a riadne uplatňovanie a vykonávanie nariadenia o podmienenosti právnym štátom;
8. zdôrazňuje, že zhoršujúca sa situácia v oblasti právneho štátu v niektorých členských štátoch si vyžaduje konštruktívny dialóg o ďalšom vývoji súboru nástrojov EÚ v oblasti právneho štátu;
9. zdôrazňuje, že pri prijímaní akýchkoľvek opatrení podľa nariadenia by Komisia mala zabezpečiť úplnú transparentnosť a včas a v plnom rozsahu informovať Európsky parlament na rozdiel od prístupu, ktorý Komisia zaujala pri zasielaní listov so žiadosťou o informácie podľa nariadenia v novembri 2021;
10. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že koneční príjemcovia alebo príjemcovia finančných prostriedkov EÚ nebudú zbavení výhod financovania z prostriedkov EÚ v prípade uplatnenia sankcií v rámci mechanizmu podmienenosti právnym štátom, ako sa uvádza v článku 5 ods. 4 a 5 nariadenia;
11. zdôrazňuje, že mechanizmus podmienenosti právnym štátom by sa mal uplatňovať na rozpočet Únie aj na nástroj NextGenerationEU; ďalej zdôrazňuje, že schválenie národných plánov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti by malo byť podmienené splnením všetkých 11 kritérií stanovených v článku 19 a v prílohe V k nariadeniu o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti; očakáva, že Komisia pred schválením dohôd o partnerstve a programov politiky súdržnosti vylúči všetky riziká, že programy v rámci politiky súdržnosti prispievajú k zneužívaniu finančných prostriedkov EÚ alebo k porušovaniu zásad právneho štátu; vyzýva Komisiu, aby prísnejšie uplatňovala nariadenie o spoločných ustanoveniach a nariadenie o rozpočtových pravidlách s cieľom bojovať proti diskriminačnému využívaniu finančných prostriedkov EÚ, najmä akémukoľvek využívaniu politicky motivovaného charakteru;
12. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Komisii, Rade a členským štátom.

⁽¹³⁾ C-657/21.

Štvrtok 10. marca 2022

P9_TA(2022)0075

Európsky rámec pre zrážkovú daň

Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2022 o európskom rámci pre zrážkovú daň (2021/2097(INI))

(2022/C 347/14)

Európsky parlament,

- so zreteľom na články 12, 45, 49, 58, 63, 64, 65, 113, 115 a 116 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na návrh Komisie z 11. novembra 2011 na smernicu Rady o spoločnom systéme zdaňovania uplatňovanom na výplaty úrokov a licenčných poplatkov medzi pridruženými spoločnosťami rôznych členských štátov (COM(2011)0714),
- so zreteľom na smernicu Rady 2011/96/EÚ z 30. novembra 2011 o spoločnom systéme zdaňovania uplatňovanom v prípade materských spoločností a dcérskejších spoločností v rozličných členských štátoch ⁽¹⁾ (smernica o materských a dcérskejších spoločnostiach),
- so zreteľom na smernicu Rady (EÚ) 2016/1164 z 12. júla 2016, ktorou sa stanovujú pravidlá proti praktikám vyhýbania sa daňovým povinnostiam, ktoré majú priamy vplyv na fungovanie vnútorného trhu ⁽²⁾, a smernicu Rady (EÚ) 2017/952 z 29. mája 2017, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2016/1164, pokiaľ ide o hybridné nesúlady s tretími krajinami ⁽³⁾,
- so zreteľom na smernicu Rady 2003/49/ES z 3. júna 2003 o spoločnom systéme zdaňovania uplatňovanom na výplaty úrokov a licenčných poplatkov medzi združenými spoločnosťami rôznych členských štátov (smernica o výplate úrokov a licenčných poplatkov) ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na smernicu Rady 2014/107/EÚ z 9. decembra 2014, ktorou sa mení smernica 2011/16/EÚ, pokiaľ ide o povinnú automatickú výmenu informácií v oblasti daní ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na smernicu Rady (EÚ) 2018/822 z 25. mája 2018, ktorou sa mení smernica 2011/16/EÚ, pokiaľ ide o povinnú automatickú výmenu informácií v oblasti daní v súvislosti s cezhraničnými opatreniami podliehajúcimi oznamovaniu ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na návrhy Komisie z 25. októbra 2016 o spoločnom základe dane z príjmov právnických osôb (COM(2016)0685) a z 25. októbra 2016 o spoločnom konsolidovanom základe dane z príjmov právnických osôb (COM(2016)0683), na balík v oblasti zdaňovania digitálneho hospodárstva ⁽⁷⁾, ako aj na pozície Európskeho parlamentu k týmto návrhom,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 18. mája 2021 s názvom Zdaňovanie podnikov v 21. storočí (COM(2021)0251),
- so zreteľom na svoju pozíciu prijatú v prvom čítaní 11. septembra 2012 k návrhu smernice Rady o spoločnom systéme zdaňovania uplatňovanom na výplaty úrokov a licenčných poplatkov medzi pridruženými spoločnosťami rôznych členských štátov ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 345, 29.12.2011, s. 8.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 193, 19.7.2016, s. 1.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 144, 7.6.2017, s. 1.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 157, 26.6.2003, s. 49.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 359, 16.12.2014, s. 1.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 139, 5.6.2018, s. 1.

⁽⁷⁾ Balík tvorí oznámenie Komisie z 21. marca 2018 s názvom Nadišiel čas vytvoriť moderný, spravodlivý a účinný štandard zdaňovania pre digitálne hospodárstvo (COM(2018)0146), návrh Komisie z 21. marca 2018 na smernicu Rady, ktorou sa stanovujú pravidlá týkajúce sa zdaňovania príjmov právnických osôb, ktoré sa vyznačujú významnou digitálnou prítomnosťou (COM(2018)0147), návrh Komisie z 21. marca 2018 na smernicu Rady o spoločnom systéme zdanenia digitálnych služieb formou dane z výnosov z poskytovania určitých digitálnych služieb (COM(2018)0148) a odporúčanie Komisie z 21. marca 2018 týkajúce sa zdaňovania príjmov právnických osôb, ktoré sa vyznačujú významnou digitálnou prítomnosťou (C(2018)1650).

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ C 353 E, 3.12.2013, s. 196.

Štvrtok 10. marca 2022

- so zreteľom na svoje odporúčanie Rade a Komisii z 13. decembra 2017 v nadväznosti na vyšetrovanie vo veci prania špinavých peňazí, vyhýbania sa daňovým povinnostiam a daňových únikov⁽⁹⁾,
- so zreteľom na následné opatrenia Komisie v nadväznosti na všetky uvedené uznesenia Európskeho parlamentu⁽¹⁰⁾,
- so zreteľom na správu Európskeho orgánu pre cenné papiere a trhy z 23. septembra 2020 o schémach cum-ex, cum-cum a systémoch vrátenia zrážkovej dane,
- so zreteľom na odporúčanie Komisie z 19. októbra 2009 o postupoch úľavy na zrážkovej dani⁽¹¹⁾,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 11. novembra 2011 s názvom Dvojité zdanenie na jednotnom trhu (COM(2011)0712),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 15. júla 2020 s názvom Akčný plán pre spravodlivé a jednoduché zdaňovanie na podporu stratégie obnovy (COM(2020)0312),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 24. septembra 2020 s názvom Únia kapitálových trhov pre ľudí a podniky – nový akčný plán (COM(2020)0590),
- so zreteľom na Kódex správania Komisie pre zrážkovú daň z roku 2017,
- so zreteľom na správu Európskeho orgánu pre bankovníctvo z 11. mája 2020 o schémach cum-ex, cum-cum a systémoch vrátenia zrážkovej dane,
- so zreteľom na konečnú správu Európskeho orgánu pre cenné papiere a trhy z 23. septembra 2020 o preskúmaní nariadenia o zneužívaní trhu,
- so zreteľom na správu Komisie z 24. marca 2017 s názvom Urýchlenie budovania únie kapitálových trhov: odstraňovanie vnútroštátnych prekážok kapitálových tokov (COM(2017)0147),
- so zreteľom na štúdiu daňového monitorovacieho strediska EÚ z októbra 2021 s názvom Vplyv celosvetovej minimálnej dane na príjmy: odhady podľa jednotlivých krajín,
- so zreteľom na správu daňového monitorovacieho strediska EÚ z 22. novembra 2021 s názvom Nové formy daňovej súťaže v Európskej únii: empirické zisťovanie,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti⁽¹²⁾,
- so zreteľom na pracovný dokument útvarov Komisie z 22. januára 2021 s názvom Pokyny Komisie pre plány obnovy a odolnosti členských štátov (SWD(2021)0012),
- so zreteľom na vyhlásenie inkluzívneho rámca G20/Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) pre boj proti narušaniu základu dane a presunu ziskov (ďalej len „BEPS“) z 1. júla 2021 o dvojpilierovom riešení daňových výziev vyplývajúcich z digitalizácie hospodárstva,
- so zreteľom na projekt OECD v oblasti zmluvných úľav a posilnenia dodržiavania predpisov (ďalej len „TRACE“),

⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ C 369, 11.10.2018, s. 132.

⁽¹⁰⁾ Spoločné následné opatrenia zo 16. marca 2016 týkajúce sa začlenenia transparentnosti, koordinovanosti a konvergencie do politik dane z príjmov právnických osôb v Únii a uznesení výboru TAXE 1, následné opatrenia zo 16. novembra 2016 v nadväznosti na uznesenie Európskeho parlamentu o daňových rozhodnutiach a ďalších opatreniach podobného charakteru alebo účinku, následné opatrenia z apríla 2018 v nadväznosti na odporúčanie výboru PANA, následné opatrenia z 26. marca 2019 v nadväznosti na uznesenie o škandále cum-ex a následné opatrenia z 27. augusta 2019 v nadväznosti na uznesenie výboru TAX3.

⁽¹¹⁾ Ú. v. EÚ L 279, 24.10.2009, s. 8.

⁽¹²⁾ Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17.

Štvrtok 10. marca 2022

- so zreteľom na úvodné posúdenie vplyvu iniciatívy s názvom Nový systém EÚ na zamedzenie dvojitého zdanenia a zabránenie daňovým podvodom v oblasti zrážkových daní, ktoré Komisia zverejnila 28. septembra 2021,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 25. novembra 2015 o daňových rozhodnutiach a ďalších opatreniach podobného charakteru alebo účinku ⁽¹³⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie zo 6. júla 2016 o daňových rozhodnutiach a ďalších opatreniach podobného charakteru alebo účinku ⁽¹⁴⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 29. novembra 2018 o škandále cum-ex: finančná trestná činnosť a medzery v súčasnom právnom rámci ⁽¹⁵⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 26. marca 2019 o finančnej trestnej činnosti, vyhýbaní sa daňovým povinnostiam a daňových únikoch ⁽¹⁶⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 21. januára 2021 o reforme zoznamu EÚ obsahujúceho daňové raje ⁽¹⁷⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. septembra 2021 o vykonávaní požiadaviek EÚ na výmenu daňových informácií: pokrok, získané poznatky a prekážky, ktoré treba prekonať ⁽¹⁸⁾,
 - so zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre hospodárske a menové veci (A9-0011/2022),
- A. keďže členské štáty naďalej prichádzajú o daňové príjmy v dôsledku škodlivých daňových praktík a odhady straty príjmov v dôsledku vyhýbania sa daňovým povinnostiam právnických osôb sa pohybuje od 36 – 37 miliárd EUR ⁽¹⁹⁾ do 160 – 190 miliárd EUR ročne ⁽²⁰⁾;
- B. keďže z nezávislého výskumu ⁽²¹⁾ vyplýva, že členské štáty EÚ spoločne prichádzajú o viac výnosov dane z príjmov právnických osôb v prospech iných členských štátov EÚ než v prospech tretích krajín;
- C. keďže vysoké toky licenčných poplatkov, úrokov alebo dividend prostredníctvom určitej jurisdikcie naznačujú, že zisky sú presmerované s jediným cieľom, a to znížiť daňové zaťaženie;
- D. keďže štruktúry agresívneho daňového plánovania možno rozdeliť do troch hlavných skupín: i) licenčné poplatky, ii) úrokové platby a iii) transferové oceňovanie ⁽²²⁾, čo poukazuje na význam tokov pasívnych príjmov pri vyhýbaní sa daňovým povinnostiam a daňových únikoch;
- E. keďže v inkluzívnom rámci OECD/G20 pre boj proti BEPS sa odsúhlasili kľúčové prvky dvojpilierovej reformy medzinárodného daňového systému v snahe riešiť výzvy vyplývajúce z digitalizácie hospodárstva vrátane minimálnej efektívnej sadzby dane z príjmov právnických osôb vo výške 15 %;
- F. keďže daňové monitorovacie stredisko EÚ odhadlo, že vykonávanie druhého piliera dohody OECD/G20 povedie k okamžitému zvýšeniu daňových príjmov 27 členských štátov o 63,9 miliardy EUR;

⁽¹³⁾ Ú. v. EÚ C 366, 27.10.2017, s. 51.

⁽¹⁴⁾ Ú. v. EÚ C 101, 16.3.2018, s. 79.

⁽¹⁵⁾ Ú. v. EÚ C 363, 28.10.2020, s. 102.

⁽¹⁶⁾ Ú. v. EÚ C 108, 26.3.2021, s. 8.

⁽¹⁷⁾ Ú. v. EÚ C 456, 10.11.2021, s. 177.

⁽¹⁸⁾ Prijaté texty, P9_TA(2021)0392.

⁽¹⁹⁾ Správa Komisie z 18. mája 2021 s názvom Výročná správa o zdaňovaní za rok 2021.

⁽²⁰⁾ Dover, R. a kol.: Bringing transparency, coordination and convergence to corporate tax policies in the European Union, Part I: Assessment of the magnitude of aggressive corporate tax planning (Začlenenie transparentnosti, koordinovanosti a konvergencie do politik dane z príjmov právnických osôb v Únii, časť I: posúdenie rozsahu agresívneho plánovania v oblasti dane z príjmu právnických osôb), Európsky parlament, generálne riaditeľstvo pre parlamentné výskumné služby, oddelenie pre európsku pridanú hodnotu, september 2015.

⁽²¹⁾ Tørsløv, T., Wier, L. a Zucman, G.: The Missing Profits of Nations (Chýbajúce zisky štátov), pracovný dokument 24701, jún 2018, k dispozícii na adrese: <https://www.nber.org/papers/w24701>.

⁽²²⁾ https://ec.europa.eu/taxation_customs/system/files/2018-03/taxation_papers_71_atp_.pdf

Štvrtok 10. marca 2022

- G. keďže zrážkové dane môžu znížiť riziko daňových únikov a vyhýbania sa daňovým povinnostiam, ale môžu viesť aj k dvojitému zdaneniu; keďže takéto dane predstavujú zdroj príjmov pre členské štáty na financovanie verejných výdavkov a sú účinným nástrojom na zabezpečenie domáceho daňového základu a boj proti presunu ziskov do jurisdikcií s nízkym zdanením;
- H. keďže zmeny na úrovni EÚ a členských štátov v systéme zrážkovej dane by mali byť prepojené s existujúcimi a pripravovanými ustanoveniami proti vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam, ako je napríklad vykonávanie vyššie uvedenej dohody inkluzívneho rámca OECD/G20 pre boj proti BEPS;
- I. keďže obidve schémy cum-ex a cum-cum zahrňajú vrátenie zrážkovej dane z dividend, na ktoré príjemcovia nemali nárok, a odhaduje sa, že v rokoch 2000 až 2020 spôsobili daňovým poplatníkom celkové náklady vo výške približne 140 miliárd EUR; keďže väčšina týchto vrátení dane sa považuje za nezákonné a tieto odhalenia predstavujú doteraz najväčší škandál s daňovými podvodmi v Európskej únii;
- J. keďže zložité, zdĺhavé, nákladné a neštandardizované postupy vrátenia dane zvyšujú riziko daňových podvodov a systémov vyhýbania sa daňovým povinnostiam, o čom svedčia odhalenia cum-ex, a zároveň zvyšujú administratívnu záťaž pre cezhraničné investície, najmä pre malé a stredné podniky (MSP) a retailových investorov, a môžu odrádzať od cezhraničných investícií a vytvárať prekážky pre integráciu trhu a napredovanie únie kapitálových trhov;
- K. keďže stanovisko Európskeho parlamentu k únii kapitálových trhov je uvedené v jeho uznesení z 8. októbra 2020 s názvom Ďalší rozvoj únie kapitálových trhov (ÚKT): zlepšenie prístupu k financovaniu na kapitálovom trhu, najmä pre MSP, a ďalšie umožnenie účasti retailových investorov⁽²³⁾, keďže EÚ je naďalej odhodlaná dokončiť úniu kapitálových trhov a presadzovať skutočný európsky trh, ktorý stimuluje cezhraničné investície; keďže Komisia oznámila cieľ zmierniť daňové zaťaženie cezhraničných investícií ako jeden z kľúčových akčných bodov svojho oznámenia z roku 2020 s názvom Únia kapitálových trhov pre ľudí a podniky – nový akčný plán;
- L. keďže Komisia v minulosti zaviedla nezáväznú opatrenia na uľahčenie postupov vracania dane vrátane kódexu správania v oblasti zrážkovej dane a odporúčania o zjednodušení postupov pri uplatňovaní cezhraničných úľav na zrážkovej dani, ktoré priniesli len obmedzené výsledky; keďže ani balík TRACE⁽²⁴⁾ OECD sa neuplatňuje vo väčšej miere;
- M. keďže Komisia odhadla celkové náklady na postupy vrátenia zrážkovej dane v roku 2016 na približne 8,4 miliardy EUR, čo bolo spôsobené najmä ušľými daňovými úľavami, nákladmi na postupy žiadania o vrátenie dane a alternatívnymi nákladmi⁽²⁵⁾, v dôsledku čoho sú možnosti cezhraničných investícií menej príťažlivé;
- N. keďže v smernici o výpláte úrokov a licenčných poplatkov aj v smernici o materských a dcérskych spoločnostiach sa zo zrážkovej dane vynímajú určité cezhraničné platby, ktoré sa uskutočňujú v rámci EÚ a súvisia s úrokmi, licenčnými poplatkami a dividendami, s cieľom zamedziť dvojitému zdaneniu;
- O. keďže 26. februára 2019 Súdny dvor Európskej únie rozhodol vo viacerých prípadoch týkajúcich sa dánskeho režimu zrážkovej dane v súvislosti s dividendami a úrokmi vyplácanými dánskymi spoločnosťami spoločnostiam v iných členských štátoch EÚ s dôležitými dôsledkami pre uplatňovanie smernice o výpláte úrokov a licenčných poplatkov a smernice o materských a dcérskych spoločnostiach; keďže tieto prípady potvrdzujú dôležitosť spoľahlivých informácií o skutočnom vlastníctve a ekonomickej podstate prijímateľa pasívneho príjmu;

⁽²³⁾ Ú. v. EÚ C 395, 29.9.2021, s. 89.

⁽²⁴⁾ Úvodné vyhlásenie Paula Gisbyho z organizácie Accountancy Europe na verejnom vypočutí podvýboru FISC v Európskom parlamente 27. októbra 2021.

⁽²⁵⁾ Správa Komisie z 24. marca 2017 s názvom Urýchlenie budovania únie kapitálových trhov: odstraňovanie vnútroštátnych prekážok kapitálových tokov (COM(2017)0147).

Štvrtok 10. marca 2022

- P. keďže v odôvodnení 3 smernice o výplate úrokov a licenčných poplatkov sa uvádza, že „je potrebné zabezpečiť, aby výplaty úrokov a licenčných poplatkov podliehali iba jednému zdaneniu v niektorom členskom štáte“;
- Q. keďže rokovania o revízii smernice o výplate úrokov a licenčných poplatkov boli v Rade od roku 2012 zablokované z dôvodu rozdielných názorov členských štátov na možnosť zahrnúť minimálnu efektívnu sadzbu dane z licenčných poplatkov a úrokov; keďže Komisia sa domnieva, že transpozícia druhého piliera inkluzívneho rámca OECD/G20 pre boj proti BEPS by mala pripraviť pôdu pre dohodu o predložení návrhu na prepracovanie smernice o výplate úrokov a licenčných poplatkov ⁽²⁶⁾;
- R. keďže Komisia sa zaviazala navrhnuť legislatívnu iniciatívu na zavedenie spoločného, štandardizovaného systému úľavy na zrážkovej dani pri zdroji v celej EÚ, ktorý bude sprevádzaný výmenou informácií a mechanizmom spolupráce medzi daňovými správami ⁽²⁷⁾;
- S. keďže vysoká úroveň spolupráce medzi členskými štátmi v oblasti zdaňovania v medziach zmlúv a európskeho právneho rámca je aj naďalej kľúčová pre ochranu a zachovanie integrity jednotného trhu;

Ukončenie praktík presunu ziskov

1. konštatuje, že napriek nepretržitému úsiliu je systém zrážkových daní medzi členskými štátmi naďalej do veľkej miery roztrieštený, pokiaľ ide o sadzby a postupy úľav, čo vytvára medzery a právnu neistotu; ďalej konštatuje, že súčasný systém sa zneužíva na presun ziskov, umožňuje agresívne daňové plánovanie a vytvára nežiaduci účinok dvojitého zdanenia popri prekážkach cezhraničných investícií na jednotnom trhu;
2. víta značný pokrok, ktorý sa v posledných rokoch dosiahol v boji proti škodlivým daňovým praktikám na úrovni EÚ, ako aj na medzinárodnej úrovni, pričom zdôrazňuje, že je potrebné lepšie uplatňovanie existujúcich právnych predpisov a vzhľadom na rastúce dôkazy o presune ziskov, škodlivej daňovej súťaži a podvodoch, najmä po odhaleníach cum-ex, môže byť potrebné prijať legislatívne opatrenia spolu s úsilím o riešenie daňových prekážok cezhraničných investícií;
3. víta dohodu dosiahnutú inkluzívnym rámcom OECD/G20 o dvojpilierovej reforme vrátane celosvetovej minimálnej efektívnej sadzby dane z príjmov právnických osôb; považuje to za dôležitý krok k ukončeniu praxe presunu ziskov do jurisdikcií s nízkym zdanením, obmedzeniu škodlivej daňovej súťaže medzi územiaми a zabezpečeniu toho, aby spoločnosti platili spravodlivý podiel dane v každej jurisdikcii; upozorňuje však, že dohoda obsahuje doložky o vyňatí a vyňatie de minimis a jej pôsobnosť sa zameriava na nadnárodné podniky s konsolidovaným svetovým obratom vo výške najmenej 750 miliónov EUR;
4. víta skutočnosť, že 137 krajín a jurisdikcií podporilo dohodu inkluzívneho rámca OECD/G20 o dvojpilierovej reforme; s uspokojením konštatuje, že všetci členovia G20 a OECD a všetky členské štáty EÚ sú súčasťou dohody; víta skutočnosť, že Komisia predložila legislatívny návrh na vykonávanie druhého piliera v súlade s dohodou krátko po tom, ako OECD vypracovala svoje vzorové pravidlá; vyzýva Radu, aby urýchlene prijala takéto návrhy, pričom zohľadní pozíciu Európskeho parlamentu, s cieľom dosiahnuť ich účinnosť v roku 2023; domnieva sa, že obmedzenie daňovej súťaže zdola je súčasťou vykonávania medzinárodnej dohody;
5. pripomína, že zrážková daň môže byť obranným opatrením, ktoré členské štáty prijímajú voči krajinám uvedeným na zozname EÚ obsahujúcom jurisdikcie, ktoré nespokojujú na daňové účely; požaduje, aby Komisia zvažila predloženie legislatívneho návrhu, ktorý posilní koordinované obranné opatrenia voči krajinám uvedeným na zozname, keďže ich uplatňovanie podľa uváženia jednotlivých členských štátov je menej účinné, ako sa očakávalo; zdôrazňuje, že v tejto súvislosti je potrebné zohľadniť aj vykonávanie dohody OECD/G20, najmä druhého piliera;
6. pripomína svoju požiadavku, aby Komisia predložila legislatívny návrh zrážkovej dane pre celú EÚ s cieľom zabezpečiť, aby boli platby generované v Únii aspoň raz zdanené pred tým, ako z nej odídu ⁽²⁸⁾; naliehavo vyzýva Komisiu, aby do tohto návrhu zahrnula dôrazné opatrenia proti zneužívaniu;

⁽²⁶⁾ Oznámenie Komisie z 18. mája 2021 s názvom Zdaňovanie podnikov v 21. storočí (COM(2021)0251).

⁽²⁷⁾ Akčný plán Komisie pre spravodlivé a jednoduché zdaňovanie na podporu stratégie obnovy.

⁽²⁸⁾ Uznesenie Európskeho parlamentu zo 6. júla 2016 o daňových rozhodnutiach a ďalších opatreniach podobného charakteru alebo účinku, odsek 26.

Štvrtok 10. marca 2022

7. konštatuje, že jednoduchý, konzistentný a spravodlivý daňový systém je kľúčovým faktorom zvyšovania konkurencieschopnosti EÚ; vyjadruje poľutovanie nad tým, že narušenie základu dane a presun ziskov stále pokračujú a že ich uľahčuje absencia spoločnej zrážkovej dane na odchádzajúce platby do tretích krajín a neexistencia spoločných pravidiel a postupov, ktoré účinnejšie zabezpečia zdanenie tokov dividend, licenčných poplatkov a úrokov v rámci EÚ, vrátane prípadnej minimálnej efektívnej sadzby dane; zdôrazňuje, že riešenie presunu ziskov by malo byť jednou z hlavných úloh EÚ v nadchádzajúcich rokoch;

8. pripomína, že Komisia v kontexte európskeho semestra a posúdenia národných plánov obnovy a odolnosti zistila, že je potrebných viac reforiem na riešenie agresívneho daňového plánovania v šiestich členských štátoch, v ktorých sa neexistencia alebo obmedzené uplatňovanie zrážkových daní v prípade odchádzajúcich platieb pravdepodobne zneužívajú na účely agresívneho daňového plánovania a hľadania najvýhodnejších daňových podmienok;

9. vyzýva Komisiu, aby trvala na vykonávaní odporúčaní v kontexte európskeho semestra a posúdenia národných plánov obnovy a odolnosti, pokiaľ ide o agresívne daňové plánovanie, a najmä platby úrokov, licenčných poplatkov a dividend;

10. zdôrazňuje, že režim zavedený v rámci smernice o výplate úrokov a licenčných poplatkov a smernice o materských a dcérskych spoločnostiach spolu s absenciou spoločných pravidiel a postupov na zabezpečenie zdaňovania tokov dividend, úrokov a licenčných poplatkov v rámci EÚ môžu poskytnúť kanály na to, aby tieto toky opustili EÚ bez zdanenia smerom do tretích jurisdikcií s nízkym zdanením, čo vedie k značným stratám príjmov; zdôrazňuje potrebu riešiť túto otázku aspoň prostredníctvom pravidiel proti narušaniu základu dane;

11. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vytvorili spoločný a standardizovaný rámec zrážkovej dane, ktorý zníži zložitosť pre investorov, zastaví prax vyhľadávania najvýhodnejších daňových podmienok a zabezpečí, aby všetky dividendy, úroky, kapitálové zisky, platby licenčných poplatkov, platby za profesionálne služby a príslušné zmluvné platby vygenerované v EÚ boli zdanené účinnou sadzbou;

12. pripomína svoju pozíciu k revízií smernice o výplate úrokov a licenčných poplatkov prijatú v prvom čítaní 11. septembra 2012; vyjadruje poľutovanie nad tým, že revízia tejto smernice bola v Rade od roku 2012 zablokovaná z dôvodu rozdielných názorov členských štátov na možnosť zahrnúť minimálnu efektívnu sadzbu dane z licenčných poplatkov a úrokov; naliehavo vyzýva Radu, aby urýchlene obnovila a uzavrela rokovania o smernici o výplate úrokov a licenčných poplatkov vzhľadom na vykonávanie druhého piliera zo strany EÚ;

13. konštatuje, že absencia minimálnej efektívnej sadzby dane z dividend vyplácaných akcionárom vytvorila prostredie, ktoré môže podporovať vyhýbanie sa daňovým povinnostiam; vyzýva Komisiu, aby túto otázku analyzovala a posúdila najlepšie legislatívne možnosti na jej riešenie vrátane možnosti revízie smernice o materských a dcérskych spoločnostiach;

14. pripomína, že nedávny výskum⁽²⁹⁾ ukazuje veľké rozdiely v uplatňovaní zrážkových daní v členských štátoch – sadzby sa môžu pohybovať od 0 do 35 % – a poukazuje na skutočnosť, že sadzby zrážkovej dane v daňových zmluvách sú často nižšie ako štandardné sadzby;

15. nabáda všetky členské štáty, aby dokončili ratifikáciu mnohostranného dohovoru o vykonávaní opatrení súvisiacich s daňovými zmluvami na zabránenie narušaniu základu dane a presunu ziskov (MLI); vyzýva Komisiu, aby tieto normy dohovoru MLI zahrnula do reformy zoznamu EÚ obsahujúceho nespoločujúce daňové jurisdikcie a jeho kritérií;

16. nabáda členské štáty, aby preskúmali všetky platné daňové zmluvy, ktoré podpísali s tretími krajinami, s cieľom zabezpečiť súlad s novými globálnymi normami; žiada Komisiu, aby členským štátom navrhla primerané opatrenia týkajúce sa ich existujúcich dvojstranných daňových zmlúv s cieľom zabezpečiť, aby obsahovali všeobecné pravidlá proti zneužívaniu;

17. vyzýva Komisiu, aby posúdila vypracovanie usmernení EÚ pre rokovania o daňových zmluvách medzi členskými štátmi a rozvojovými krajinami vzhľadom na pravidlo podliehania daní zahrnuté v druhom pilieri;

⁽²⁹⁾ Van 't Riet, M. a Lejour, A.: A Common Withholding Tax On Dividend, Interest And Royalties In The European Union (Spoločná zrážková daň z dividend, úrokov a licenčných poplatkov v Európskej únii), 2020.

Štvrtok 10. marca 2022

Zintenzívnenie boja proti arbitráži v oblasti dividend

18. pripomína, že vyšetrovanie v októbri 2018 odhalilo, že 11 členských štátov prišlo v dôsledku schém cum-ex a cum-cum o daňové príjmy až do výšky 55,2 miliardy EUR, ale že nové odhady z vyšetrovania zverejneného v októbri 2021 stanovujú výšku straty verejných príjmov za obdobie rokov 2000 až 2020 na približne 140 miliárd EUR; je znepokojený tým, že tieto schémy sa naďalej využívajú na úkor verejných financií EÚ; so znepokojením konštatuje, že by mohli existovať aj iné systémy s podobne škodlivým vplyvom, napríklad cum-fake; poznamenáva, že nemecký súdny dvor v Karlsruhe v júli 2021 rozhodol, že schémy cum-ex sú nezákonné, a preto predstavujú daňový podvod;

19. berie na vedomie vyšetrovanie a záverečnú správu Európskeho orgánu pre cenné papiere a trhy (ďalej len „ESMA“) a Európskeho orgánu pre bankovníctvo (ďalej len „EBA“) týkajúce sa schém cum-ex, cum-cum a systémov vrátenia zrážkovej dane, ako to požadoval Európsky parlament; vyzýva Komisiu, aby posúdila možné riešenia v boji proti týmto schémam, konkrétne možnosť prepojiť vrátenie dane s príslušným rozdelením dividend, najmä prostredníctvom jedinečného identifikátora a/alebo zverením zodpovednosti v každom členskom štáte za výber zrážkovej dane a vydávanie príslušného daňového osvedčenia jednému subjektu, aby sa zabezpečilo, že nebude možné viacnásobné vrátenie dane v rámci jedného rozdelenia a že daňové správy ľahko odhalia zneužitie postupov vrátenia;

20. zdôrazňuje, že odhalenia cum-ex mali vplyv na integritu trhu a dôveru investorov; vyzýva Komisiu, aby zvážila závery záverečnej správy orgánu ESMA o preskúmaní nariadenia o zneužívaní trhu (MAR) s cieľom analyzovať, či bolo nariadenie porušené, a aby zvážila, či sú v tejto súvislosti potrebné zmeny nariadenia o zneužívaní trhu; zdôrazňuje, že európske orgány vrátane EBA a ESMA musia niesť zodpovednosť v oblasti dohľadu;

21. vyzýva Komisiu, aby navrhla opatrenia na posilnenie spolupráce a vzájomnej pomoci medzi daňovými orgánmi, orgánmi dohľadu nad finančným trhom a prípadne orgánmi presadzovania práva, pokiaľ ide o odhaľovanie a stíhanie systémov vrátenia zrážkovej dane; zdôrazňuje odporúčanie orgánu ESMA⁽³⁰⁾ Komisii, aby odstránila súčasné právne obmedzenia výmeny informácií medzi orgánmi dohľadu nad finančným trhom a daňovými orgánmi; vyzýva Komisiu, aby v nadchádzajúcich legislatívnych návrhoch zabezpečila právny základ pre výmenu relevantných informácií medzi týmito orgánmi, najmä pokiaľ ide o upozorňovanie na podozrivé činnosti;

22. súhlasí s obavami ESMA, že systémy vrátenia zrážkovej dane sú zriedkavo obmedzené hranicami EÚ⁽³¹⁾ a preto zdôrazňuje význam pokračujúcej medzinárodnej spolupráce v tejto oblasti;

23. vyzdvihuje úsilie Komisie a iniciatívy Európskeho parlamentu smerujúce k posilneniu daňovej spolupráce medzi členskými štátmi, napríklad program Fiscalis;

24. zdôrazňuje, že hoci smernica Rady 2014/107/EÚ uľahčila výmenu informácií, v súvislosti s odhaľovaním schém cum-ex a cum-cum existujú aj ďalšie prekážky týkajúce sa okrem iného oneskorení pri zúčtovaní transakcií s cennými papiermi, rozsahu výmeny informácií o kapitálových ziskoch a nedostatočnej spontánnej výmeny informácií; pripomína odporúčania zo svojho uznesenia zo 16. septembra 2021 o vykonávaní požiadaviek EÚ na výmenu daňových informácií: pokrok, získané poznatky a prekážky, ktoré treba prekonať;

25. zdôrazňuje, že by sa mala zohľadniť úloha sprostredkovateľov, a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vypracovali vhodné opatrenia s cieľom zabrániť ich úlohe pri uľahčovaní zneužívania daní a vyhýbania sa daňovým povinnostiam; pripomína, že smernicou (EÚ) 2018/822 (6. smernica o administratívnej spolupráci) sa zaviedli pravidlá povinného zverejňovania informácií o cezhraničných opatreniach, čím sa vytvorila povinnosť sprostredkovateľov nahlasovať potenciálne škodlivé daňové opatrenia; vyzýva Komisiu, aby zhodnotila, do akej miery tieto pravidlá prispeli k odhaleniu škodlivých daňových opatrení, ako sú schémy cum-cum a cum-ex, a do akej miery mali odstrašujúci účinok;

26. vyzýva Komisiu, aby sa povinná výmena informácií rozšírila aj na systémy arbitráže v oblasti dividend a na všetky informácie o kapitálových ziskoch vrátane poskytovania vrátení dane z dividend a kapitálových ziskov; ďalej vyzýva Komisiu, aby posúdila vplyv rozšírenia požiadaviek na podávanie správ o cezhraničných opatreniach na správu aktív klientov, ktorí sú fyzickými osobami, s prihliadnutím na administratívnu záťaž, ktorá by vznikla; v tomto rámci zdôrazňuje význam presných a úplných informácií o skutočnom vlastníctve;

⁽³⁰⁾ Záverečná správa Európskeho orgánu pre cenné papiere a trhy z 23. septembra 2020 o preskúmaní nariadenia o zneužívaní trhu, odsek 624.

⁽³¹⁾ Tamže, odsek 617.

Štvrtok 10. marca 2022

Odstránenie prekážok pre cezhraničné investície na jednotnom trhu

27. rozhodne víta zámer Komisie predložiť do konca roku 2022 návrh na vytvorenie spoločného a štandardizovaného systému zrážkových daní vrátane mechanizmu na výmenu informácií a spoluprácu medzi daňovými správami členských štátov; naliehavo žiada Komisiu, aby sa v plnom súlade s právomocami EÚ snažila riešiť aj rozdiely v zrážkových daniach v EÚ;
28. požaduje, aby sa takýto návrh zaoberal potrebou harmonizovaného vykonávania, ktoré by malo nahradiť daňové zmluvy medzi členskými štátmi; vyzýva Komisiu, aby poskytla usmernenia týkajúce sa ustanovení zmlúv, ktoré by členské štáty mohli používať vo svojich dvojstranných dohodách s tretími krajinami;
29. pripomína záväzok Komisie dobudovať úniu kapitálových trhov; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby do roku 2022 posúdila vplyv vykonávania opatrení akčného plánu spusteného v roku 2019;
30. konštatuje, že odporúčanie Komisie zaviesť dobre fungujúce postupy úľav pri zdroji alebo, ak to nie je možné, zaviesť rýchle a štandardizované postupy vrátenia dane, ktoré už bolo vydané ako súčasť odporúčania Komisie z 19. októbra 2009 o postupoch úľavy na zrážkovej dani, členské štáty doteraz uspokojivo nevykonali;
31. naliehavo vyzýva Komisiu na predloženie spoločného a štandardizovaného postupu EÚ na vrátenie zrážkovej dane pre všetky členské štáty; zdôrazňuje, že takáto harmonizácia by bola zvlášť užitočná pre retailových investorov, ktorých od absolvovania postupov vrátenia často odrádza nadmerná záťaž spôsobená uvedenými nezrovnalosťami, čím by sa zlepšili rovnaké podmienky;
32. vyzýva Komisiu, aby v rámci tejto harmonizácie zaviedla okrem iného pravidlá týkajúce sa výnimiek a odpočtov a štandardizovaný formát a postup pre žiadosti o vrátenie, a aby sa zaoberala v súčasnosti chýbajúcou jednotnou definíciou „skutočného vlastníka“, chýbajúcim zosúladením lehôt na podanie žiadosti a vrátenie a jazykovými bariérami; zdôrazňuje, že v novom rámci je dôležité zabrániť možnosti podvodu;
33. domnieva sa, že vracanie zrážkových daní sa naďalej uskutočňuje prevažne v papierovej forme, čo je pre daňových poplatníkov nielen pomalšie a zaťažujúcejšie a čo proces ešte viac komplikuje pre zahraničných investorov, ale aj náchylnejšie na podvody; zdôrazňuje, že riadne fungujúce, ľahko použiteľné, rýchle, štandardizované a digitálne postupy vrátenia zrážkovej dane a zlepšená spolupráca medzi národnými daňovými správami môžu znížiť administratívnu záťaž, neistotu pri cezhraničných investíciách a daňové úniky a zároveň urýchliť postupy pre investorov aj daňové orgány, čo predstavuje zlepšenie v porovnaní so súčasným stavom;
34. náležite si všíma potenciál technológie distribuovaných záznamov (DLT) na zefektívnenie systému zrážkovej dane v každej krajine, ale aj na uľahčenie bezproblémových postupov medzi rôznymi vnútroštátnymi systémami a na zabránenie podvodnej činnosti; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby zohľadnila existujúce digitálne riešenia v členských štátoch, posúdila možnosti využitia technológií blockchainu na zabránenie daňovým únikom a vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam pri plnom dodržiavaní pravidiel EÚ o ochrane údajov a zvažila vytvorenie pilotného projektu; zdôrazňuje však, že samotná technológia nemôže v plnej miere vyriešiť problémy vyplývajúce z absencie spoločného rámca;
35. poukazuje na to, že v smernici o materských a dcérskych spoločnostiach a smernici o výplate úrokov a licenčných poplatkov sa zrážkové dane z dividend, úrokov a licenčných poplatkov medzi pridruženými spoločnosťami v EÚ, ktoré dosahujú určité prahové hodnoty, postupne odstránili v snahe znížiť riziko dvojitého zdanenia; konštatuje, že zrážkové dane sa naďalej uplatňujú v prípade investorov, ktorí nepresahujú tieto prahové hodnoty, a že postupy pre uplatnenie oslobodenia od dane alebo daňovej úľavy sa v tomto prípade riadia zmluvami o zamedzení dvojitého zdanenia;
36. víta možnosť, ktorú načrtla Komisia, a to vytvoriť plnohodnotný spoločný systém úľavy pri zdroji pre celú EÚ, ktorý by mohol byť spoľahlivým riešením z dlhodobého hľadiska; zdôrazňuje, že posun smerom k tomuto typu systému nemôže byť na úkor boja proti zneužívaniu daní ani priamo či nepriamo uľahčovať presun ziskov do jurisdikcií s nízkym zdanením alebo dvojité nezdanenie; zdôrazňuje, že za každých okolností musí byť nevyhnutným predpokladom úľavy pri zdroji dodržiavanie právnych predpisov EÚ, ktorými sa vykonáva dohoda dosiahnutá inkluzívnym rámcom OECD/G20, zo strany cieľového členského štátu;

Štvrtok 10. marca 2022

37. pripomína zásadu OECD zdaňovať podnikateľskú činnosť tam, kde sa uskutočňuje; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby analyzovali ďalšie možnosti, ako napríklad alternatívny systém úľavy v mieste bydliska, v rámci ktorého by všetky zrážkové dane zaplatené členskému štátu pôvodu boli kompenzované prostredníctvom zápočtu dane členským štátom bydliska, v ktorom sa príjem priznáva, čím by sa zaručilo, že nedôjde k dvojitému zdaneniu, a obmedzilo by sa riziko zneužitia;

38. berie na vedomie iniciatívu TRACE OECD, ktorá oprávneným sprostredkovateľom umožňuje vrátenie zrážkovej dane z portfóliových investícií; pripomína, že iniciatívu TRACE zaviedol len jeden členský štát; nabáda ostatných, aby posúdili výsledky z hľadiska zníženia administratívnej záťaže, vplyvu na daňové príjmy a rizika podvodov;

o

o o

39. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade a Komisii.

Štvrtok 10. marca 2022

P9_TA(2022)0076

Európsky semester pre koordináciu hospodárskych politík: ročný prieskum udržateľného rastu na rok 2022**Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2022 o európskom semestri pre koordináciu hospodárskych politík: ročný prieskum udržateľného rastu na rok 2022 (2022/2006(INI))**

(2022/C 347/15)

Európsky parlament,

- so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 136,
- so zreteľom na Protokol č. 1 zmlúv o úlohe národných parlamentov v Európskej únii,
- so zreteľom na Protokol č. 2 zmlúv o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality,
- so zreteľom na Zmluvu o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii,
- so zreteľom na Parížsku dohodu zmluvných strán Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy a ciele udržateľného rozvoja,
- so zreteľom na smernicu Rady 2011/85/EÚ z 8. novembra 2011 o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov ⁽¹⁾,
- so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ) č. 1177/2011 z 8. novembra 2011, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1467/97 o urýchľovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku ⁽²⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1173/2011 zo 16. novembra 2011 o účinnom presadzovaní rozpočtového dohľadu v eurozóne ⁽³⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1174/2011 zo 16. novembra 2011 o opatreniach na presadzovanie vykonávania nápravy nadmernej makroekonomickej nerovnováhy v rámci eurozóny ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1175/2011 zo 16. novembra 2011, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 472/2013 z 21. mája 2013 o sprísnení hospodárskeho a rozpočtového dohľadu nad členskými štátmi v eurozóne, ktoré majú závažné ťažkosti v súvislosti so svojou finančnou stabilitou, alebo im takéto ťažkosti hrozia ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 41.⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 33.⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 1.⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 8.⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 12.⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, s. 1.

Štvrtok 10. marca 2022

- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 z 21. mája 2013 o spoločných ustanoveniach o monitorovaní a posudzovaní návrhov rozpočtových plánov a zabezpečení nápravy nadmerného deficitu členských štátov v eurozóne ⁽⁸⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092 zo 16. decembra 2020 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie ⁽⁹⁾ (nariadenie o podmienenosti právnym štátom),
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti ⁽¹⁰⁾,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 27. mája 2020 s názvom Správny čas pre Európu: náprava škôd a príprava budúcnosti pre ďalšie generácie (COM(2020)0456),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 2. júna 2021 s názvom Koordinácia hospodárskych politík v roku 2021: prekonanie pandémie COVID-19, podpora obnovy a modernizácia nášho hospodárstva (COM(2021)0500),
- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 4. marca 2021 s názvom Akčný plán na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv (COM(2021)0102),
- so zreteľom na sociálny záväzok Rady, Komisie, Európskeho parlamentu a sociálnych partnerov z Porta zo 7. mája 2021,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 24. novembra 2021 s názvom Ročný prieskum udržateľného rastu na rok 2022 (COM(2021)0740),
- so zreteľom na správu Komisie z 24. novembra 2021 s názvom Správa o mechanizme varovania na rok 2022 (COM(2021)0741) a na odporúčanie Komisie z 24. novembra 2021 k odporúčaniam Rady o hospodárskej politike eurozóny (COM(2021)0742),
- so zreteľom na správu Európskeho výboru pre systémové riziká zo 16. februára 2021 s názvom Dôsledky podporných opatrení na ochranu reálnej ekonomiky pred pandemiou ochorenia COVID-19 na finančnú stabilitu,
- so zreteľom na pracovný dokument útvarov Komisie z 27. mája 2020 s názvom Identifikácia potrieb obnovy Európy,
- so zreteľom na hospodársku prognózu Komisie z jesene 2021 z 11. novembra 2021,
- so zreteľom na posúdenie zámerov fiškálnej politiky vhodných pre eurozónu na rok 2022 Európskou fiškálnou radou zo 16. júna 2021,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 6. júna 2021 s názvom Kontrola Európskeho parlamentu v súvislosti s prebiehajúcim hodnotením národných plánov obnovy a odolnosti Komisiou a Radou,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 13. novembra 2020 o investičnom pláne pre udržateľnú Európu – financovanie zelenej dohody,
- so zreteľom na výročnú správu Európskej fiškálnej rady z 10. novembra 2021,

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, s. 11.

⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 1.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17.

Štvrtok 10. marca 2022

- so zreteľom na svoje uznesenie z 8. júla 2021 o preskúmaní makroekonomického legislatívneho rámca v záujme lepšieho vplyvu na reálnu ekonomiku Európy a zvýšenej transparentnosti rozhodovania a demokratickej zodpovednosti ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 1. marca 2022 o ruskej agresii proti Ukrajine ⁽²⁾,
 - so zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na stanoviská Výboru pre rozpočet a Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín,
 - so zreteľom na správu Výboru pre hospodárske a menové veci (A9-0034/2022),
- A. keďže európsky semester zohráva dôležitú úlohu pri koordinácii hospodárskych a rozpočtových politík v členských štátoch, čím sa zabezpečuje makroekonomická stabilita hospodárskej a menovej únie; keďže v tomto procese by sa nemali ignorovať ciele Európskeho piliera sociálnych práv a Európskej zelenej dohody ani ďalšie otázky týkajúce sa finančného sektora a zdaňovania; keďže začlenenie týchto otázok by nemalo znižovať význam prevažne hospodárskej a fiškálnej povahy európskeho semestra;
- B. keďže podľa zimnej hospodárskej prognózy Komisie sa očakáva miera rastu HDP na rok 2022 na úrovni 4,0 % HDP v eurozóne aj v EÚ27, ale v roku 2023 sa očakáva jej pokles na 2,7 % v eurozóne a 2,8 % v EÚ27;
- C. keďže zo zimnej hospodárskej prognózy Komisie vyplýva významný rozdiel v tempe obnovy medzi členskými štátmi v roku 2021, pričom rozdiel v raste DPH sa pohybuje od 2,8 % do 13,7 %;
- D. keďže kríza spôsobená ochorením COVID-19 viedla k nárastu sociálnych, územných, medzigeneračných, hospodárskych a rodových nerovností;
- E. keďže podľa zimnej hospodárskej prognózy Komisie priemerná miera nezamestnanosti v roku 2021 klesla v eurozóne na 7,0 % a v EÚ27 na 6,4 %;
- F. keďže bezprecedentná hospodárska recesia v roku 2020 a opatrenia prijaté v reakcii na pandémiu zvýšili pomer verejného dlhu k HDP v roku 2021 na 100 % v eurozóne a 92,1 % v EÚ27;
- G. keďže zvýšenie produktivity a globálnej konkurencieschopnosti EÚ si vyžaduje štrukturálne, sociálne vyvážené a udržateľné reformy podporujúce rast a primeranú úroveň investícií;
- H. keďže hospodárska obnova po pandémii si vyžaduje rýchle a efektívne zavedenie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti; keďže všetky plány obnovy a odolnosti by mali riešiť každý zo šiestich pilierov a všeobecné a konkrétne ciele nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a dodržiavať jeho horizontálne zásady;
- I. keďže počas procesu európskeho semestra sa zistili problémy v oblasti právneho štátu;
- J. keďže aspekty týkajúce sa novej budúcnosti fiškálneho rámca EÚ sa riešili v osobitnej iniciatívnej správe Európskeho parlamentu;
- K. keďže aspektmi zamestnanosť a sociálnymi aspektmi ročného prieskumu udržateľného rastu sa zaoberá dvojité správy Výboru Európskeho parlamentu pre zamestnanosť a sociálne veci s názvom Európsky semester pre koordináciu hospodárskych politík: aspekty zamestnanosti a sociálne aspekty v ročnej stratégii udržateľného rastu na rok 2022;
- L. keďže aspekty týkajúce sa vykonávania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti budú predmetom osobitnej iniciatívnej správy Európskeho parlamentu;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 99, 1.2.2022, s. 191.

⁽²⁾ Prijaté texty, P9_TA(2022)0052.

Štvrtok 10. marca 2022

Hospodárske vyhliadky EÚ

1. konštatuje, že európske hospodárstvo sa zotavuje z ničivého vplyvu celosvetovej pandémie ochorenia COVID-19 rýchlejšie, než sa očakávalo; zdôrazňuje kľúčový význam, ktorý zohrávali a budú zohrávať včasné a inovatívne politické zásahy pri zmierňovaní vplyvu pandémie na európske hospodárstvo;
2. zdôrazňuje, že konflikt na Ukrajine a tvrdé sankcie voči Ruskej federácii budú mať nevyhnutne negatívny vplyv na hospodárstvo EÚ; vyzýva Komisiu, aby identifikovala a uľahčila prostriedky a spôsoby riešenia hospodárskych a sociálnych dôsledkov sankcií;
3. vyjadruje znepokojenie nad objavujúcimi sa novými variantmi, lokalizovanými pandemickými obmedzeniami pohybu, zvýšenými cenami energie, inflačným tlakom, prerušením ponuky a vznikajúcim nedostatkom pracovnej sily; poznamenáva, že tieto riziká vytvárajú značnú mieru neistoty a mohli by v nadchádzajúcich mesiacoch brzdiť vyhliadky hospodárskeho rastu a oddialiť prechod na udržateľnejšie, digitálnejšie, konkurencieschopnejšie a nadčasové hospodárstvo;
4. konštatuje, že od všetkých členských štátov sa očakáva, že do konca roka 2022 dosiahnu svoju úroveň produkcie pred pandémiou; je znepokojený skutočnosťou, že rýchlosť obnovy sa v jednotlivých členských štátoch a regiónoch líši, pričom medzi členskými štátmi boli v roku 2021 výrazné rozdiely a odchýlky; poznamenáva však, že v rokoch 2022 a 2023 sa očakáva rovnomernejšia obnova; zdôrazňuje skutočnosť, že predpokladané miery rastu v EÚ v rokoch 2022 a 2023 sú nižšie ako predpokladaný globálny hospodársky rast HDP;
5. uznáva, že kríza spôsobená ochorením COVID-19 bola obzvlášť závažná v prípade podnikov, najmä malých a stredných podnikov (MSP), v cestovnom ruchu, gastronómii a kultúre; zdôrazňuje, že členské štáty, ktoré boli viac závislé od týchto služieb, utrpeli najväčšie hospodárske škody;
6. uznáva koncept európskej solidarity, ktorá je základom vytvorenia Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti; poukazuje na to, že transparentné a úspešné zavedenie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti pomôže dosiahnuť, aby boli hospodárstva a spoločnosti EÚ prosperujúcejšie, udržateľnejšie, inkluzívnejšie, konkurencieschopnejšie, odolnejšie a lepšie pripravené na zelenú a digitálnu transformáciu, a že pomôže posilniť hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť;

Zodpovedné a udržateľné fiškálne politiky

7. konštatuje, že všeobecná úniková doložka Paktu stability a rastu sa bude uplatňovať naďalej aj v roku 2022 a s jej deaktiváciou sa počíta od roku 2023 za predpokladu, že prestane existovať odôvodnenie jej aktivácie;
8. domnieva sa, že je nevyhnutné preskúmať rámec správy hospodárskych záležitostí EÚ; súhlasí s Európskou fiškálnou radou, že je dôležité vytýčiť jasnú cestu k revidovanému fiškálnemu rámcu, pokiaľ možno ešte pred deaktiváciou všeobecnej únikovej doložky;
9. berie na vedomie zámer Komisie poskytnúť usmernenia týkajúce sa fiškálnych politík na obdobie pred deaktiváciou všeobecnej únikovej doložky, v ktorých sa zohľadní osobitná hospodárska situácia každého členského štátu, ako aj diskusie o rámci správy hospodárskych záležitostí; v tejto súvislosti pripomína svoje uznesenie z 8. júla 2021 o preskúmaní makroekonomického legislatívneho rámca;
10. je presvedčený, že pri podpore obnovy je naďalej kľúčová koordinácia vnútroštátnych fiškálnych politík; poznamenáva, že sa predpokladá, že celková fiškálna pozícia, berúc do úvahy národné rozpočty a Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, bude v roku 2022 naďalej podporovať obnovu a zabezpečiť postupný posun vo fiškálnej politike; súhlasí s Komisiou, že členské štáty s nízkou alebo strednou úrovňou zadlženia by mali presadzovať alebo udržiavať podporné zámery fiškálnej politiky a že členské štáty s vysokými úrovňami zadlženosti by mali použiť Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti na financovanie dodatočných investícií na podporu obnovy, pričom by mali uplatňovať obozretnú fiškálnu politiku, ktorá však nebráni verejným investíciám potrebným na financovanie sektorov, ktoré majú strategický význam pre obnovu a odolnosť európskych hospodárstiev a spoločností; súhlasí s Komisiou, že všetky členské štáty by si mali zachovať alebo vo všeobecnosti zachovať svoje vnútroštátne financované investície;
11. zdôrazňuje, že verejné príjmy, ako aj verejné výdavky majú zásadný význam pre zaručenie udržateľnosti verejných financií; vyzýva členské štáty, aby prijali opatrenia na boj proti daňovým podvodom, vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam, daňovým únikom a praniu špinavých peňazí a aby uskutočňovali udržateľné, sociálne vyvážené reformy podporujúce rast;

Štvrtok 10. marca 2022

Vyvážené, inkluzívne a udržateľné štrukturálne reformy a investície podporujúce rast

12. domnieva sa, že je nesmierne dôležité koordinovať národné reformné a investičné úsilie a výmenu najlepších postupov s cieľom zvýšiť konvergenciu a odolnosť našich hospodárstiev, podporiť udržateľný a inkluzívny rast a zlepšiť inštitucionálne rámce, aby sa zvýšila zodpovednosť členských štátov;

13. zdôrazňuje, že Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti predstavuje bezprecedentnú a jedinečnú príležitosť pre všetky členské štáty riešiť kľúčové štrukturálne výzvy a investičné potreby vrátane spravodlivej, zelenej a digitálnej transformácie; trvá na tom, aby všetky plány obnovy a odolnosti riešili všetky požiadavky nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti, najmä šesť pilierov; zdôrazňuje vzájomné prepojenie medzi európskym semestrom a Mechanizmom na podporu obnovy a odolnosti; vyzýva členské štáty, aby čo najlepšie využili túto príležitosť na transformáciu svojich hospodárstiev, aby boli udržateľné, konkurencieschopnejšie a odolnejšie voči budúcim otrasom; zdôrazňuje úlohu Európskeho parlamentu pri vykonávaní Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ktorá je zakotvená v nariadení o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti;

14. pripomína, že Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti a každý národný plán podpory obnovy a odolnosti by mal v plnej miere rešpektovať nariadenie o podmienenosti právnym štátom a že opatrenia stanovené v týchto plánoch by nemali byť v rozpore s hodnotami EÚ zakotvenými v článku 2 Zmluvy o Európskej únii; trvá na tom, že na tento účel musí Komisia zabezpečiť, aby žiadne projekty ani opatrenia neboli v rozpore s týmito hodnotami počas fáz hodnotenia a vykonávania, a žiada ju, aby prijala náležité opatrenia na účely preskúmania;

15. zdôrazňuje, že pandémia ochorenia COVID-19 má významný vplyv na ženy; zdôrazňuje význam zvýšenia účasti žien na hospodárstve vrátane inkluzívnej účasti na digitálnom hospodárstve a transformácii a zabezpečenia inkluzívnejšieho rastu ako súčasťou riešenia obnovy po pandémii, čo pomôže zvýšiť zamestnanosť, hospodársku prosperitu a konkurencieschopnosť v celej EÚ;

16. konštatuje, že mnohé členské štáty musia čeliť úrovni suboptimálnej úrovni súkromných a verejných investícií, ako aj starým a novým štrukturálnym výzvam, ktoré bránia ich potenciálu rásť; zdôrazňuje preto, že riešenie štrukturálnych výziev a zvýšenie súkromných a verejných investícií je kľúčové pre udržateľnú obnovu a pokračujúci rast; zastáva názor, že vykonávanie reforiem na riešenie starých a nových štrukturálnych nedostatkov má kľúčový význam nielen pre zlepšenie schopnosti odolávať existujúcim výzvam a vysporiadať sa s nimi, ale aj pre uskutočnenie dvojitého prechodu udržateľným, spravodlivým a inkluzívnym spôsobom a pre zníženie sociálnych nerovností; poukazuje na nedostatočnú vnútroštátnu zodpovednosť ako jeden z hlavných nedostatkov pri prijímaní reforiem zameraných na riešenie štrukturálnych nedostatkov;

17. vyjadruje znepokojenie nad tým, že Komisia identifikovala makroekonomickú zraniteľnosť súvisiacu s nerovnováhami a nadmernými nerovnováhami v 12 členských štátoch; je znepokojený tým, že povaha a zdroj nerovnováh členských štátov sú vo veľkej miere rovnaké ako pred pandémiou a že pandémia by mohla prehĺbiť aj nerovnováhy a hospodárske rozdiely; vyzýva členské štáty, aby využili ojedinelú príležitosť, ktorú poskytuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, na výrazné zníženie existujúcich makroekonomických nerovnováh, najmä začlenením ambiciózných reformných opatrení do národných plánov všetkých členských štátov; zdôrazňuje, že na plné využitie tejto možnosti je nevyhnutné riadne vykonávanie;

18. konštatuje, že vysoká úroveň verejného dlhu sa môže stať prvkom makroeconomickej nestability, najmä ak by sa menová politika Európskej centrálnej banky stala menej ústretovou; zdôrazňuje význam vhodného regulačného rámca a politických stratégií, ktoré môžu kombinovať zníženie pomeru dlhu k HDP s primeranou úrovňou súkromných a verejných investícií, ktoré sú schopné zabezpečiť trvalý hospodársky rast, vysokú konkurencieschopnosť a sociálnu súdržnosť;

19. uznáva význam postupu pri makroeconomickej nerovnováhe pri identifikovaní, prevencii a riešení makroekonomických nerovnováh v EÚ; zdôrazňuje, že bude potrebné neustále monitorovanie a ostrážitosť a že členské štáty by mali riešiť vznikajúce nerovnováhy prostredníctvom reforiem, ktoré posilňujú hospodársku a sociálnu odolnosť a podporujú digitálnu, zelenú a spravodlivú transformáciu; zdôrazňuje, že Komisia zohráva dôležitú úlohu pri zabezpečovaní zodpovednosti vlád v tejto oblasti;

20. pripomína, že cyklus európskeho semestra je dobre fungujúcim rámcom, ktorým sa riadia členské štáty EÚ pri koordinácii svojich fiškálnych, hospodárskych a sociálnych politík a politík v oblasti zamestnanosti; zdôrazňuje, že bez koordinovaného úsilia o realizáciu digitálnej a environmentálnej transformácie a o riešenie určitých otázok súvisiacich

Štvrtok 10. marca 2022

s finančným sektorom môžu európske ekonomiky utrpieť dlhodobé škody, čo by oslabilo akékoľvek pokusy o podporu udržateľných a dôveryhodných fiškálnych politík; vyzýva preto Komisiu, aby v budúcich procesoch európskeho semestra primerane zvažila všetky tieto prvky bez toho, aby sa narušil súčasný prístup založený na fiškálnych a rozpočtových politikách;

Demokratickejší európsky semester

21. zdôrazňuje, že je dôležité, aby sa začala riadna diskusia a do procesu európskeho semestra boli riadne zapojené národné parlamenty a Európsky parlament; opakuje svoju výzvu, aby sa posilnila demokratická úloha Európskeho parlamentu v rámci správy hospodárskych záležitostí, a vyzýva Radu a Komisiu, aby náležite zohľadnili jeho uznesenia;

22. vyzýva Komisiu, aby Európsky parlament aj Radu ako spoluzákonodarcov rovnako dobre informovala o všetkých aspektoch týkajúcich sa uplatňovania rámca správy hospodárskych záležitostí EÚ, a to aj o prípravných fázach;

23. konštatuje, že Komisia, Rada a predseda Euroskupiny by mali pravidelne vystupovať v príslušnom výbore Európskeho parlamentu, aby poskytovali informácie a vymieňali si názory na najnovšie hospodárske a politické udalosti;

24. vyzýva na angažovanú koordináciu so sociálnymi partnermi a s ďalšími príslušnými zainteresovanými stranami na vnútroštátnej aj európskej úrovni s cieľom posilniť demokratickú zodpovednosť a transparentnosť;

o

o o

25. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade a Komisii.

Štvrtok 10. marca 2022

P9_TA(2022)0078

Situácia novinárov a obhajcov ľudských práv v Mexiku**Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2022 o situácii novinárov a obhajcov ľudských práv v Mexiku (2022/2580(RSP))**

(2022/C 347/16)

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Mexiku,
 - so zreteľom na Dohodu o hospodárskom partnerstve, politickej koordinácii a spolupráci medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Spojenými štátmi mexickými na strane druhej⁽¹⁾ (globálna dohoda medzi EÚ a Mexikom), ktorá je v platnosti od roku 2000, a na modernizovanú dohodu,
 - so zreteľom na dialóg na vysokej úrovni medzi EÚ a Mexikom o ľudských právach a dialóg na vysokej úrovni o mnohostranných otázkach,
 - so zreteľom na usmernenia EÚ o ochrancoch ľudských práv a usmernenia EÚ týkajúce sa slobody prejavu online a offline,
 - so zreteľom na miestne vyhlásenie Európskej únie, Nórska a Švajčiarska z 15. februára 2022 o vražde novinára Hebera Lópeza Vásqueza,
 - so zreteľom na spoločné vyhlásenie Medziamerickej komisie pre ľudské práva, jej osobitného spravodajcu pre slobodu prejavu a Mexického úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva z 28. januára 2022, v ktorom odsúdili vraždu Maríe de Lourdes Maldonado Lópezovej,
 - so zreteľom na vyhlásenie Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva z 19. októbra 2020 s názvom expert OSN nabáda Mexiko, aby zvýšilo ochranu obhajcov ľudských práv,
 - so zreteľom na akčný plán OSN z roku 2012 týkajúci sa bezpečnosti novinárov a otázky beztretnosti,
 - so zreteľom na Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach zo 16. decembra 1966,
 - so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv z 10. decembra 1948,
 - so zreteľom na článok 144 ods. 5 a článok 132 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže násilie, porušovanie ľudských práv a útoky proti novinárom a obhajcom ľudských práv vrátane ochrancov životného prostredia a pôvodného obyvateľstva a komunít a obhajcov práv žien v Mexiku dramaticky narastajú; keďže rozšírené násilie v Mexiku sa naďalej zvyšuje, ako sa ukázalo počas miestnych a regionálnych volieb v júni 2021, a keďže situácia v oblasti právneho štátu sa vážne zhoršuje; keďže znepokojujúci a dramatický počet novinárov a obhajcov ľudských práv, najmä tých, ktorí vyšetrojú korupciu verejných činiteľov alebo odhaľujú prácu zločineckých kartelov týkajúcich sa drog, najmä na miestnej úrovni, dostáva varovania a stáva sa obeťami obťažovania, vyhrážania, znásilnenia, napádania, násilného zmiznutia a dokonca vražd a je monitorovaný buď vládnymi agentúrami alebo zločineckými organizáciami; keďže 27. februára 2022 došlo k masovému vraždeniu, pri ktorom bolo zabitých 17 ľudí;
- B. keďže Mexiko je podľa rôznych mimovládnych organizácií (MVO) a medzinárodných organizácií dlhodobo najnebezpečnejším a najsmrteľnejším miestom pre novinárov mimo oficiálnej vojnovéj zóny; keďže podľa organizácie Reportéri bez hraníc bolo Mexiko pre novinárov už tretí rok po sebe v roku 2021 najnebezpečnejšou krajinou na svete a vo svetovom rebríčku slobody tlače za rok 2021 sa umiestnilo na 143. mieste zo 180 krajín;

(1) Ú. v. EÚ L 276, 28.10.2000, s. 45.

Štvrtok 10. marca 2022

- C. keďže začiatok roka 2022 bol doteraz najkrvavejším pre novinárov v Mexiku, keď bolo zavraždených najmenej šesť novinárov; keďže vraždy Maríe de Lourdes Maldonado Lópezovej, Margarita Martíneza, Josého Luisa Gambou, Hebera López a Vásqueza a Roberta Toleda sú len niekoľkými dramatickými príkladmi útokov na novinárov a pracovníkov médií; keďže novinári musia čeliť zlým pracovným podmienkam a mnohí z nich nemajú prístup k službám zdravotnej a duševnej starostlivosti; keďže situácia sa od posledných prezidentských volieb v júli 2018 zhoršila, pričom podľa oficiálnych zdrojov bolo zavraždených najmenej 47 novinárov;
- D. keďže podľa ministerstva vnútra bolo od decembra 2018 v Mexiku zabitých najmenej 68 obhajcov ľudských práv; keďže miera násilia páchaného na ženách a počet vrážd žien sú vysoké a napriek niektorým inštitucionálnym krokom je počet ľudí, ktorí zmizli, mimoriadne alarmujúci;
- E. keďže prezident López Obrador často používa populistickú rétoriku v každodenných tlačových brífingoch na očierňovanie a zastrašovanie nezávislých novinárov, vlastníkov médií a aktivistov; keďže rétorika zneužívania a stigmatizácie vytvára atmosféru neochvejných nepokojov voči nezávislým novinárom; keďže mexická vláda pod zámenkou boja proti falošným správam vytvorila štátom vlastnenú platformu na pranierovanie a stigmatizáciu kritickéj tlače a na útoky proti nej; keďže vo februári 2022 novinári usporiadali protesty v 13 z 32 mexických štátov, pričom požadovali väčšiu bezpečnosť a vyšetrovanie útokov zameraných na novinárov;
- F. keďže federálny mechanizmus ochrany obhajcov ľudských práv a novinárov mal k januáru 2022 zavedené ochranné opatrenia pre 1 518 osôb – 1 023 obhajcov ľudských práv a 495 novinárov; keďže mechanizmus je poznačený vážnymi nedostatkami, pokiaľ ide o objem finančných prostriedkov a počet dostupných zamestnancov, nedostatok primeraného sprevádzania, nedostatočnú koordináciu so štátnymi vládami a oneskorenia pri vykonávaní ochranných opatrení, ktoré často stoja životy; keďže najmenej deväť účastníkov tohto programu ochrany bolo zabitých;
- G. keďže mexický štát pracuje na vytvorení vnútroštátneho systému prevencie a ochrany obhajcov ľudských práv a novinárov, ktorý bude založený na všeobecnom zákone na predchádzanie útokom na obhajcov ľudských práv a novinárov a na ich ochranu a bude zahŕňať prijatie vnútroštátneho modelu prevencie, vytvorenie národných záznamov o útokoch na obhajcov ľudských práv a novinárov a vykonávanie národného protokolu o ochrane;
- H. keďže inštitucionalizovaná a rozšírená korupcia, ktorú podporuje nedostatočný súdny systém, vyvoláva endemický problém beztrestnosti, pričom približne 95 % vrážd novinárov zostáva nepotrestaných; keďže ako zdôraznil Úrad osobitného spravodajcu pre slobodu prejavu Medziamerickej komisie pre ľudské práva, táto beztrestnosť vyjadruje posolstvo, že násilie je prípustné, nabáda k páchaniu nových trestných činov a vyvoláva účinok autocenzúry; keďže mexická vláda riadne nevykonala reformy potrebné na zníženie násilia a beztrestnosti, a to ani v prípade zločinov proti novinárom a obhajcom ľudských práv;
- I. keďže existujú silné náznaky, že mexický štát využil proti novinárom a obhajcom ľudských práv nástroje na odpočúvanie telefónov určené na boj proti terorizmu a kartelom vrátane špionážneho softvéru Pegasus;
- J. keďže v novembri 2020 Mexiko ratifikovalo dohodu z Escazú, ktorá zahŕňa silnú ochranu ochrancov životného prostredia; keďže Mexiko by malo stanoviť jej vykonávanie za prioritu;
- K. keďže Kongresu bol nedávno predložený znepokojujúci legislatívny návrh, ktorého cieľom je zabrániť akejkoľvek mimovládnej organizácii, ktorá dostáva finančné prostriedky zo zahraničia, snažiť sa ovplyvniť právne predpisy alebo zúčastňovať sa na strategických súdnych sporoch;
- L. keďže viaceré ústavné reformy volebného a súdneho systému – iniciované vládou López Obrador – vyvolávajú pochybnosti o stabilite právneho štátu a právnej istote;
- M. keďže strategické partnerstvo EÚ a Mexika otvára možnosti užšej spolupráce medzi Mexikom a EÚ v otázkach celosvetového významu, a najmä posilneného dialógu a lepšej koordinácie a výmen v oblastiach, ako sú bezpečnosť, ľudské práva, reforma volebného systému, regionálny rozvoj a obchodné a regulačné politiky; keďže Mexiko a Európska únia majú spoločné hodnoty;

Štvrtok 10. marca 2022

N. keďže globálna dohoda medzi EÚ a Mexikom obsahuje doložky o ľudských právach a demokracii, najmä v článkoch 1 a 39; keďže dialóg na vysokej úrovni medzi EÚ a Mexikom o ľudských právach, ktorý sa uskutočnil v roku 2020, vyvrcholil dohodou o spoločnej práci v Mexiku s cieľom posilniť ochranu obhajcov ľudských práv;

1. odsudzuje vyhrážanie, obťažovanie a zabíjanie novinárov a obhajcov ľudských práv v Mexiku vrátane obhajcov životného prostredia a pôvodného obyvateľstva a komunít; vyzýva orgány, aby urýchlene, dôkladne, nezávisle a nestranne vyšetrili vraždy, a v prípade novinárov a pracovníkov médií v súlade so schváleným protokolom o vyšetrovaní zločinov proti slobode prejavu;

2. vyjadruje hlboký súcit, solidaritu a sústrasť všetkým obetiam a ich rodinám; opakuje svoje znepokojenie nad atmosférou neistoty a nepriateľstva, ktorej čelia obhajcovia ľudských práv a novinári, a vyjadruje im solidaritu;

3. zdôrazňuje, že sloboda prejavu online a offline, sloboda tlače a sloboda zhromažďovania sú kľúčovými mechanizmami fungovania zdravej demokracie; vyzýva mexické orgány, aby prijali všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie ochrany a vytvorenia bezpečného prostredia pre novinárov a obhajcov ľudských práv v súlade so zavedenými medzinárodnými normami, a to aj riešením na štátnej aj federálnej úrovni otázky rozšírenej korupcie, chýbajúcej odbornej prípravy a zdrojov, spoluúčasti niektorých úradníkov a nedostatočných justičných systémov, čo vedie k takej vysokej miere beztriestnosti;

4. so znepokojením berie na vedomie systematickú a prísnu kritiku, ktorú používajú najvyššie orgány mexickej vlády proti novinárom a ich práci, a odsudzuje časté útoky na slobodu médií a najmä novinárov a pracovníkov médií; opakuje, že žurnalistika sa môže vykonávať len v prostredí bez hrozieb, fyzickej, psychologickkej alebo morálnej agresie alebo iných činov zastrašovania a obťažovania, a vyzýva mexické orgány, aby dodržiavali a chránili najvyššie normy ochrany slobody prejavu, slobody zhromažďovania a slobody výberu;

5. vyzýva orgány, a najmä tie najvyššie, aby upustili od vydávania akýchkoľvek oznámení, ktoré by mohli stigmatizovať obhajcov ľudských práv, novinárov a pracovníkov médií, zhoršiť atmosféru voči nim alebo narušiť smerovanie ich vyšetrovania; vyzýva tieto orgány, aby verejne zdôraznili kľúčovú úlohu obhajcov ľudských práv a novinárov v demokratických spoločnostiach;

6. naliehavo vyzýva vládu Mexika, aby prijala konkrétne, rýchle a účinné opatrenia na posilnenie vnútroštátnych, štátnych a miestnych inštitúcií a aby zaviedla súbor naliehavých, komplexných a súdržných stratégií prevencie, ochrany, odškodnenia a zodpovednosti s cieľom zabezpečiť, aby obhajcovia ľudských práv a novinári mohli pokračovať vo svojej činnosti bez strachu z odvetných opatrení a bez obmedzenia, a to v súlade s odporúčaniami vysokého komisára OSN pre ľudské práva a Medziamerickej komisie pre ľudské práva; odporúča, aby Mexiko začlenilo rodové hľadisko do riešenia bezpečnosti novinárov a obhajcov ľudských práv;

7. naliehavo vyzýva Federálny mechanizmus na ochranu obhajcov ľudských práv a novinárov, aby splnil svoj sľub zvýšiť svoje finančné prostriedky a zdroje a zaviesť rýchlejšie procesy s cieľom zapojiť obhajcov a novinárov ako príjemcov s cieľom zachrániť životy a zaručiť bezpečnosť ohrozených osôb vrátane poskytnutia bezpečnostných opatrení ich rodinám, kolegom a právnikom; zdôrazňuje, že politiky verejnej ochrany by mali účinne zapájať vládne orgány a inštitúcie každého štátu a na miestnej úrovni;

8. nabáda mexickú vládu, aby prijala opatrenia na posilnenie štátnych inštitúcií a konsolidáciu právneho štátu s cieľom riešiť niektoré štrukturálne problémy, ktoré sú príčinou porušovania ľudských práv, a žiada, aby sa do tohto procesu zapojili občianske organizácie pôsobiace v oblasti ľudských práv; víta vytvorenie Národnej vyhľadávacej komisie (CNB) s cieľom vyhľadávať masové hroby v celej krajine a prijať opatrenia na určenie a zverejnenie skutočného počtu ľudí, ktorí zmizli;

9. vyzýva mexickú vládu, aby plne spolupracovala s orgánmi OSN a rozšírila trvalé pozvanie na návštevu v rámci všetkých osobitných postupov Rady OSN pre ľudské práva, najmä osobitného spravodajcu OSN pre slobodu presvedčenia a prejavu, a aby s nimi aktívne spolupracovala;

10. víta nedávnu návštevu Výboru OSN pre nútené zmiznutia v Mexiku a skutočnosť, že vláda uznala právomoc výboru posudzovať prípady z Mexika, čo rodinám obetí umožnilo predložiť veci výboru po vyčerpaní právnych prostriedkov na vnútroštátnej úrovni;

Štvrtok 10. marca 2022

11. vyzýva všetky členské štáty, Európsku službu pre vonkajšiu činnosť a delegáciu EÚ v Mexiku, aby svojim mexickým partnerom tlmočili obavy v oblasti ľudských práv a aby ochranu novinárov a obhajcov ľudských práv postavili do centra dialógov medzi EÚ a Mexikom; naliehavo vyzýva delegáciu EÚ a členské štáty, aby v plnej miere vykonávali usmernenia EÚ o obhajcoch ľudských práv a o slobode prejavu online a offline s cieľom poskytnúť všetku primeranú podporu práci obhajcov ľudských práv a novinárov;
 12. zdôrazňuje význam Mexika ako strategického partnera; pripomína význam silných a hlbokých vzťahov medzi EÚ a Mexikom a opätovne potvrdzuje svoj záväzok posilňovať vzťahy prostredníctvom modernizovanej globálnej dohody medzi EÚ a Mexikom, ktorá ďalej posilňuje ustanovenia o ľudských právach a umožňuje EÚ a Mexiku diskutovať na multilaterálnej úrovni o rôznych otázkach, ako sú ľudské práva, s občianskou spoločnosťou vrátane novinárov, obhajcov ľudských práv a iných;
 13. poveruje svojho predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, členským štátom, dočasnému predsedníctvu Spoločenstva štátov Latinskej Ameriky a Karibiku, generálnemu tajomníkovi Organizácie amerických štátov, Euro-latinskoamerickému parlamentnému zhromaždeniu a mexickému prezidentovi, vláde a kongresu.
-

Štvrtok 10. marca 2022

P9_TA(2022)0079

Mjanmarsko, rok po štátnom prevrate**Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2022 o Mjanmarsku, rok po štátnom prevrate (2022/2581(RSP))**
(2022/C 347/17)*Európsky parlament,*

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Mjanmarsku, najmä uznesenia zo 7. júla 2016 ⁽¹⁾, 15. decembra 2016 ⁽²⁾ a 14. septembra 2017 o Mjanmarsku ⁽³⁾, najmä o situácii Rohingov, zo 14. júna 2018 o situácii rohinských utečencov, najmä ťažkom údele detí ⁽⁴⁾, z 13. septembra 2018 o Mjanmarsku, najmä o prípade novinárov Wa Lone a Kyaw Soe Oo ⁽⁵⁾, z 19. septembra 2019 o Mjanmarsku, najmä o situácii Rohingov ⁽⁶⁾, z 11. februára 2021 o situácii v Mjanmarsku ⁽⁷⁾ a zo 7. októbra 2021 o situácii v oblasti ľudských práv v Mjanmarsku vrátane situácie náboženských a etnických skupín ⁽⁸⁾,
- so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ) 2022/238 z 21. februára 2022 o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na situáciu v Mjanmarsku ⁽⁹⁾,
- so zreteľom na závery Rady z 22. februára 2021 o Mjanmarsku,
- so zreteľom na rozhodnutie Rady (SZBP) 2021/711 z 29. apríla 2021 o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na situáciu v Mjanmarsku/Barme ⁽¹⁰⁾,
- so zreteľom na spoločné vyhlásenie vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku v mene Európskej únie a ministrov zahraničných vecí Albánska, Austrálie, Kanady, Nového Zélandu, Nórska, Kórejskej republiky, Švajčiarska, Spojeného kráľovstva a Spojených štátov amerických z 1. februára 2022 k ročnému výročiu vojenského prevratu v Mjanmarsku,
- so zreteľom na vyhlásenia vysokého predstaviteľa v mene EÚ z 31. januára 2022 o pokračujúcej eskalácii násillia v Mjanmarsku, z 8. novembra a zo 6. decembra 2021 o situácii v Mjanmarsku, z 13. októbra 2021 na podporu činnosti osobitného vyslanca Združenia národov juhovýchodnej Ázie (ASEAN) a z 30. apríla 2021 o výsledku zasadnutia vedúcich predstaviteľov združenia ASEAN,
- so zreteľom na vyhlásenie hovorca Európskej služby pre vonkajšiu činnosť z 11. januára 2022 o poslednom odsúdení štátnej radkyne Daw Aun Schan Su Tjijovej,
- so zreteľom na usmernenia EÚ v oblasti presadzovania a ochrany slobody náboženského vyznania alebo viery,
- so zreteľom na päťbodový konsenzus združenia ASEAN z 24. apríla 2021,
- so zreteľom na vyhlásenie predsedu združenia ASEAN z 2. februára 2022 o situácii v Mjanmarsku,
- so zreteľom na vyhlásenie vysokej komisárky OSN pre ľudské práva o Mjanmarsku z 23. septembra 2021 a vyhlásenie osobitného spravodajcu OSN o situácii v oblasti ľudských práv v Mjanmarsku z 22. septembra 2021,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 101, 16.3.2018, s. 134.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 238, 6.7.2018, s. 112.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 337, 20.9.2018, s. 109.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 28, 27.1.2020, s. 80.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 433, 23.12.2019, s. 124.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 171, 6.5.2021, s. 12.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ C 465, 17.11.2021, s. 135.

⁽⁸⁾ Prijaté texty, P9_TA(2021)0417.

⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ L 40, 21.2.2022, s. 8.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ L 147, 30.4.2021, s. 17.

Štvrtok 10. marca 2022

- so zreteľom na správu úradu vysokej komisárky OSN pre ľudské práva o situácii v oblasti ľudských práv v Mjanmarsku zo 16. septembra 2021,
- so zreteľom na vyhlásenie Bezpečnostnej rady OSN z 29. decembra 2021 o situácii v Mjanmarsku,
- so zreteľom na tlačové vyhlásenie Bezpečnostnej rady OSN z 2. februára 2022 o situácii v Mjanmarsku,
- so zreteľom na vyhlásenie pripisované hovorcovi generálneho tajomníka OSN z 30. januára 2022 o situácii v Mjanmarsku,
- so zreteľom na vyhlásenie vysokej komisárky OSN pre ľudské práva z 28. januára 2022 o situácii v Mjanmarsku,
- so zreteľom na správy osobitného spravodajcu OSN pre situáciu v oblasti ľudských práv v Mjanmarsku, najmä na správu z 22. februára 2022 s názvom Umožnenie krutého zaobchádzania: Transfery zbraní členských štátov OSN mjanmarskému vojsku,
- so zreteľom na ukončenie verejných vypočutí z 28. februára 2022 o predbežných námietkach Mjanmarska vo veci týkajúcej sa uplatňovania Dohovoru o zabránení a trestaní zločinu genocídy (*Gambia/Mjanmarsko*),
- so zreteľom na rezolúciu Valného zhromaždenia OSN 75/287 z 18. júna 2021 o situácii v Mjanmarsku,
- so zreteľom na správu Úradu OSN pre koordináciu humanitárnych záležitostí z decembra 2021 s názvom Humanitarian Needs Overview – Myanmar (Prehľad humanitárnych potrieb – Mjanmarsko),
- so zreteľom na vyhlásenie z 27. decembra 2021 pripisované osobitnému vyslancovi generálneho tajomníka OSN pre Mjanmarsko,
- so zreteľom na správy generálneho tajomníka OSN o situácii v oblasti ľudských práv rohingských moslimov a ďalších menšín v Mjanmarsku,
- so zreteľom na správu nezávislého vyšetrovacieho mechanizmu OSN pre Mjanmarsko z roku 2021,
- so zreteľom na správu nezávislej medzinárodnej vyšetrovacej misie OSN pre Mjanmarsko z 22. augusta 2019 o sexuálne a rodovo motivovanom násilí v Mjanmarsku a vplyve etnických konfliktov na rodovú rovnosť,
- so zreteľom na správy mechanizmu dohľadu Medzinárodnej organizácie práce o Mjanmarsku,
- so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv z roku 1948,
- so zreteľom na Ženevské dohovory z roku 1949 a na dodatkové protokoly k nim,
- so zreteľom na Dohovor OSN o zabránení a trestaní zločinu genocídy z roku 1948,
- so zreteľom na článok 25 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach z roku 1966,
- so zreteľom na článok 144 ods. 5 a článok 132 ods. 4 rokovacieho poriadku,

Štvrtok 10. marca 2022

- A. keďže 1. februára 2021 mjanmarská armáda, známa ako Tatmadaw, v jasnom rozpore s ústavou Mjanmarska a výsledkami volieb z novembra 2020 zatkla prezidenta Wina Myinta, štátnu radkyňu Aun Schan Su Ťijovú a vedúcich predstaviteľov vlády, prostredníctvom štátneho prevratu prevzala kontrolu nad zákonodarnou, súdnou a výkonnou zložkou moci a vyhlásila výnimočný stav na obdobie jedného roka; keďže v auguste 2021 hlavný veliteľ vojenskej junty Min Aun Hlain oznámil, že sa sám vymenúva za predsedu vlády a že výnimočný stav sa predlžuje do augusta 2023; keďže len Win Mjin je ako prezident Mjanmarska podľa ústavy oprávnený vyhlásiť výnimočný stav;
- B. keďže v reakcii na vojenský prevrat sa uskutočnili v rôznych mjanmarských mestách pokojné protesty a demonštrácie požadujúce návrat k demokracii; keďže sa na nich zúčastnili rôzne skupiny vrátane hnutia občianskej neposlušnosti; keďže bezpečnostné sily použili proti demonštrantom neprimeranú a smrtiacu silu; keďže Tatmadaw každý deň zvyšuje násilie v reakcii na pokračujúci ľudový odpor;
- C. keďže výbor zastupujúci Pyidaungsu Hluttaw (CRPH) a vládu národnej jednoty (NUG) bol vytvorený s cieľom zastupovať demokratické želania mjanmarského ľudu;
- D. keďže 24. apríla 2021 sa vedúci predstavitelia združenia ASEAN stretli v Jakarte s hlavným veliteľom vojenskej junty Minom Aunom Hlainom a dosiahli päťbodový konsenzus; keďže vojenská junta dodnes neprijala žiadne opatrenia na vykonanie tohto päťbodového konsenzu; keďže od prijatia uvedeného konsenzu sa násilie v skutočnosti vystupňovalo a dramaticky vzrástlo;
- E. keďže v máji 2021 vojenská junta podnikla prvé kroky na rozpustenie politickej strany Aun Schan Su Ťijovej, ktorá bola vo vláde až do štátneho prevratu vo februári 2021; keďže štátna radkyňa Aun Schan Su Ťij a prezident Win Myint zostávajú vo väzení a dostali prvé tresty z celého radu obvinení, ktoré boli proti nim vznesené; keďže Aun Schan Su Ťij bola pôvodne odsúdená na štyri roky odňatia slobody, ktoré boli neskôr skrátené na dva roky, ale celkovo je proti nej vznesených minimálne desať obvinení;
- F. keďže junta sa dopustila zabíjania, nedobrovoľných zmiznutí, mučenia a znásilňovania a ďalších trestných činov sexuálneho násillia; keďže od 1. februára 2021 boli nezákonne zatknutí alebo vzatí do domáceho väzenia politici, vládni predstavitelia, obhajcovia ľudských práv, zástupcovia občianskej spoločnosti, náboženský aktéri, pokojní protestujúci a spisovatelia; keďže v najnovšej tlačovej správe Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva z 28. januára 2022 sa uvádza, že od prevratu bolo zabitých najmenej 1 500 ľudí a vojenské orgány svojvoľne zatkli najmenej 11 787 ľudí; keďže k 21. januáru 2022 junta uväznila 649 opozičných členov Národnej lígy za demokraciu a 14 ich zomrelo počas zadržania alebo krátko po ňom; keďže k 4. marcu 2022 vojenské súdy odsúdili na smrť 84 ľudí; keďže v období od februára 2021 do januára 2022 došlo k najmenej 4 924 konfliktom a 1 724 útokom na civilistov;
- G. keďže junta sa zameriava na ženy prostredníctvom mimosúdnych popráv, rozsiahleho svojvoľného zadržavania, sexuálnych útokov a rodovo motivovaného násillia; keďže viac ako 2 000 osôb zadržaných od 1. februára 2021 sú ženy; keďže k decembru 2021 bezpečnostné sily junty zabili 94 žien počas ofenzív, vypočúvaní a zhromaždení proti junte;
- H. keďže dochádza k porušovaniu slobody náboženského vyznania alebo viery a ďalších ľudských práv náboženských a etnických menšín v Mjanmarsku; keďže od začiatku prevratu existuje viac ako 35 zdokumentovaných správ o útokoch na kostoly a ďalšie miesta bohoslužieb a veriácich vrátane kresťanov a moslimov;
- I. keďže armáda súčasne pritvrdzuje svoje zásahy proti médiám v Mjanmarsku, pričom narástol počet svojvoľne zatknutých, zadržaných a obvinených novinárov s cieľom umlčať médiá a odstrániť slobodu prejavu; keďže junta čoraz viac využíva sledovanie a cenzúru obmedzeniami v oblasti telekomunikácií a internetu; keďže k 21. januáru 2022 junta uväznila 120 novinárov a troch zabila, čím sa Mjanmarsko stalo druhým najväčším väzňateľom novinárov na svete; keďže armáda obvinila 12 spravodajských médií z trestných činov a/alebo zrušila ich licencie;

Štvrtok 10. marca 2022

- J. keďže od prevratu bolo zabitých najmenej 27 odborových aktivistov a bolo zatknutých 116 pracovníkov a odborárov; keďže 16 organizácií pôsobiacich v oblasti pracovných práv bolo vyhlásených za nezákonné a mnohé z nich boli nútené vykonávať činnosť v utajení, aby sa ochránili; keďže dva týždne po prevrate armáda zaviedla zásadné zmeny trestného zákonníka a trestného poriadku, ktoré sa stali hlavnými právnymi predpismi používanými na obvinenie tých, ktorí sa postavili proti vojenskému režimu, vrátane vedúcich predstaviteľov odborových zväzov a obhajcov pracovných práv;
- K. keďže junta sa skladá z tých istých síl, ktoré v roku 2017 začali genocídne útoky a ktoré naďalej vykonávajú genocídne politiky a segregáciu Rohingov; keďže zhruba 600 000 Rohingov, ktorí zostali v Jakchainskom štáte, je vystavených pretrvávajúcim diskriminačným politikám a praktikám, systematickému porušovaniu svojich základných práv, svojvoľnému zatýkaniu, uväzneniu v preplnených táborech pre vnútorne vysídlené osoby a výrazne obmedzenému prístupu k vzdelávaniu a zdravotnej starostlivosti; keďže mjanmarský zákon o štátnom občianstve vyhlasuje Rohingov za „neštátnych príslušníkov“ alebo „zahraničných obyvateľov“, a preto ich zbavuje občianstva, čo ešte viac zhoršuje ich neistú situáciu; keďže prenasledovanie rohingskej menšiny sa napriek mnohým výzvam medzinárodného spoločenstva neskončilo;
- L. keďže junta v Mjanmarsku odmieta jasne vyšetriť prípady porušovania ľudských práv Rohingov a vyvodiť zodpovednosť voči páchatelom; keďže orgány odmietajú spolupracovať s mechanizmami OSN; keďže to viedlo Medzinárodný trestný súd k začatiu vyšetrovania osobitne vo veci situácie rohingskej menšiny;
- M. keďže vojenská junta zvýšila od decembra 2021 počet leteckých útokov na dediny v štátoch etnických menšín, pričom obeťami bolo najmenej 200 000 civilistov; keďže podľa OSN v decembri 2021 armáda zabila niekoľko neozbrojených osôb vrátane piatich maloletých, ktorí boli upálení zaživa;
- N. keďže generálny tajomník OSN varoval, že „riziko rozsiahleho ozbrojeného konfliktu si vyžaduje kolektívny prístup, aby sa zabránilo viacrozmernej katastrofe v srdci juhovýchodnej Ázie a mimo nej“;
- O. keďže v zónach konfliktu je stále uviaznutých viac ako 453 000 novo vysídlených osôb, z ktorých väčšinu tvoria ženy a deti, a ďalších 370 400 osôb, ktoré sa už pred februárom 2021 nachádzali v situácii dlhodobého vysídlenia, a takmer jeden milión mjanmarských utečencov, ktorí sa nachádzajú v susedných krajinách; keďže OSN odhaduje, že v Mjanmarsku potrebuje humanitárnu pomoc 14,4 milióna ľudí, z toho 5 miliónov sú deti a 13,3 milióna ľudí je ohrozených potravinovou neistotou a hladom, čo predstavuje nárast z 2,8 milióna pred vojenským prevratom; keďže v decembri 2021 Úrad OSN pre koordináciu humanitárnych záležitostí vydal plán humanitárnej reakcie na rok 2022, v ktorom sa uvádza, že pre 6,2 milióna ľudí, ktorí potrebujú humanitárnu pomoc na záchranu životov, je potrebných 826 miliónov USD;
- P. keďže režim vážne obmedzil a zámerne bránil prístupu k humanitárnej pomoci a jej distribúcii, keďže zničil infraštruktúru v oblastiach v núdzi, zatkol zdravotníckych pracovníkov, pripravil ľudí o lieky a kyslík a zatkol a zabil cirkevných predstaviteľov a miestnych dobrovoľníkov poskytujúcich humanitárnu pomoc;
- Q. keďže humanitárna situácia v Mjanmarsku sa zhoršila aj v dôsledku nedbanlivého prístupu junty k riešeniu krízy spôsobenej ochorením COVID-19; keďže armáda využila opatrenia súvisiace s ochorením COVID-19 na zásah proti prodemokratickým aktivistom, obhajcom ľudských práv a novinárom; keďže junta zatvorila nemocnice a zamerala sa na zdravotníckych pracovníkov, čo viedlo k zrúteniu systému zdravotnej starostlivosti v dôsledku prudkého nárastu ochorenia COVID-19 v celej krajine; keďže jednotky zničili zdravotnícky materiál a vybavenie a okupovali desiatky zdravotníckych zariadení, čo viedlo obyvateľov Mjanmarska k tomu, aby sa vyhýbali zdravotníckym zariadeniam zo strachu, že ich zatknú alebo zastrelia; keďže preplnené väznice a celkové zanedbávanie zdravia väzňov prispeli k zvýšeniu počtu infekcií COVID-19;

Štvrtok 10. marca 2022

- R. keďže Tatmadaw a jeho generáli neoprávnene zabezpečujú finančné prostriedky nezákonným predajom dreva, drahokamov, plynu a ropy a čelia rozsiahlym obvineniam z korupcie; keďže ešte nie sú zavedené primerané opatrenia náležitej starostlivosti na určenie zdrojov drahokamov, ktoré európske podniky a spotrebiteľia nakupujú; keďže príjmy z plynu sú pre armádu najväčším zdrojom príjmov v cudzej mene, pričom podľa odhadov predstavujú 1 miliardu USD ročne vo forme ciel, daní, licenčných poplatkov, poplatkov a iných príjmov; keďže 19 medzinárodne pôsobiacich bánk investovalo viac ako 65 miliárd USD do 18 spoločností, ktoré majú priame a dlhodobé obchodné väzby buď na mjanmarskú armádu, alebo na štátne subjekty, ktoré sa armáda snaží v dôsledku prevratu kontrolovať;
- S. keďže EÚ 21. februára 2022 oznámila prijatie ďalších sankcií voči jednotlivcom a subjektom za ich účasť na závažnom porušovaní ľudských práv v Mjanmarsku; keďže jedným z týchto subjektov je aj podnik Myanmar Oil and Gas Enterprise (MOGE), štátom vlastnený podnik, ktorý sa od minuloročného prevratu dostal pod kontrolu vojenskej junty; keďže výnimka zo sankčného režimu výslovne umožňuje prevádzkovateľom EÚ v oblasti ropy a zemného plynu, ktorí zostávajú v Mjanmarsku, realizovať finančné transakcie s MOGE;
- T. keďže Čína a Rusko poskytujú vojenskej junte vojenské stíhacie lietadlá a obrnené vozidlá; keďže tieto lietadlá a vozidlá sa od štátneho prevratu v minulom roku používajú proti civilnému obyvateľstvu; keďže Srbsko povolilo vývoz rakiet a delostreleckých zbraní mjanmarskej armáde; keďže Čína a Rusko vynaložili značné politické, vojenské a hospodárske úsilie na legitimizovanie junty; keďže obe krajiny ako najväčší dodávatelia zbraní do Mjanmarska majú väzby na ozbrojené sily tejto krajiny; keďže obe krajiny opakovane zablokovali úsilie Bezpečnostnej rady OSN dohodnúť sa na vyhláseniach o situácii v Mjanmarsku;
- U. keďže mjanmarská junta vyjadrila podporu Putinovej vojne na Ukrajine;
- V. keďže osobitný spravodajca OSN pre situáciu v oblasti ľudských práv v Mjanmarsku vo formálnom vyhlásení uviedol, že rozsiahle systematické útoky armády proti mjanmarskému ľudu podľa medzinárodného práva pravdepodobne predstavujú zločiny proti ľudskosti a vojnové zločiny; keďže osobitný spravodajca OSN výslovne uviedol, že strojcovia a páchatelia štátneho prevratu a týchto porušení ľudských práv by mali byť braní na zodpovednosť;
- W. keďže Komisia do dnešného dňa nezačala vyšetrovanie podľa článku 19 ods. 1 písm. a) nariadenia o VSP⁽¹⁾ s cieľom pozastaviť obchodné preferencie, ktoré Mjanmarsko využíva, ako o to Európsky parlament drvivou väčšinou formálne požiadal v júni 2018, v septembri 2018, v septembri 2019, vo februári 2021 a v októbri 2021;
- dôrazne odsudzuje štátny prevrat, ktorý armáda Tatmadaw uskutočnila 1. februára 2021 pod vedením hlavného veliteľa Mína Auna Hlaina, a nasledujúce ohavné činy, masové zabíjanie a rozšírené porušovanie ľudských práv páchané voči mjanmarskému obyvateľstvu;
 - vyzýva armádu Tatmadaw, aby plne rešpektovala výsledok demokratických volieb, ktoré sa konali v novembri 2020, obnovila civilnú vládu a ukončila núdzový stav; podporuje CRPH, NUG a Poradnú radu národnej jednoty (NUCC) ako jediných legitímnych zástupcov demokratických želaní mjanmarského ľudu;
 - vyzýva mjanmarskú armádu, aby okamžite zastavila všetko násilie a útoky proti mjanmarskému ľudu vo všetkých častiach krajiny, okamžite a bezpodmienečne prepustila Aun Schan Su Ťijovú a všetkých ostatných politických väzňov vrátane náboženských vodcov a podnikla kroky s cieľom pripraviť pôdu pre dialóg a zmierenie so všetkými dotknutými stranami vrátane NUG, CRPH a zástupcov všetkých zúčastnených etnických skupín, pričom by mala zabezpečiť, že sa v plnej miere dodržia základné slobody prejavu, združovania a pokojného zhromažďovania, ako aj náboženského vyznania a viery;
 - vyjadruje zrozenie nad zločinmi, ktorých sa armáda Tatmadaw dopúšťa na etnických a náboženských skupinách v Mjanmarsku; dôrazne odsudzuje útoky armády Tatmadaw v Karenskom, Kajanskom, Kačjinskom, Šanskom a Čjinskom štáte a v regiónoch Magwe a Sagaing, ktoré viedli k rozsiahlemu vysídľovaniu, smrti civilistov vrátane detí, ničeniu náboženských budov a iným porušeniam ľudských práv a humanitárneho práva;

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 978/2012 z 25. októbra 2012, ktorým sa uplatňuje systém všeobecných colných preferencií (Ú. v. EÚ L 303, 31.10.2012, s. 1).

Štvrtok 10. marca 2022

5. opätovne odsudzuje toto porušovanie ľudských práv a systematické a rozsiahle útoky proti Rohingom; zdôrazňuje, že EÚ bude naďalej pozorne sledovať činnosť vojenského vedenia zameranú proti menšinám v krajine vrátane Rohingom;
6. odsudzuje prenasledovanie kresťanov v krajine; naliehavo vyzýva armádu Tatmadaw, aby zastavila zabíjanie a zatýkanie kresťanov a ukončila ostreľovanie a plienenie kostolov; zdôrazňuje, že medzinárodné spoločenstvo vyjadrilo hlboké znepokojenie nad brutálnymi útokmi na kresťanské komunity v Mjanmarsku;
7. odsudzuje každé použitie násillia juntou proti jej občanom, ako aj iné formy obťažovania, najmä v prípade obhajcov ľudských práv, aktivistov občianskej spoločnosti a novinárov; vyjadruje poľutovanie nad obmedzovaním práva na slobodu prejavu a iných ľudských práv; naliehavo vyzýva juntú, aby odstránila všetky obmedzenia telekomunikácií a internetu vrátane blokovania webových sídiel nezávislých médií a platforiem sociálnych médií;
8. dôrazne odsudzuje a odmieta všetko sexuálne a rodovo motivované násillie páchané armádou ako súčasť zámernej stratégie zastrasovania, terorizovania a trestania civilného obyvateľstva vrátane etnických menšín; odsudzuje všetky formy násillia páchaného na ženách, ktoré predstavujú závažné porušenie ľudských práv a dôstojnosti žien a dievčat;
9. odsudzuje narastajúce porušovanie pracovných práv, najmä v odevnom priemysle, a útoky a násillie proti odborovým zväzom a obhajcom pracovných práv; požaduje, aby sa okamžite ukončilo násillie proti pracovníkom a odborom a ochránili sa práva odborov a ich členov vrátane práva slobodne pôsobiť;
10. odsudzuje útoky na zdravotníckych pracovníkov a zariadenia páchané vojenskými orgánmi, ako aj ich reakciu na pandémiu ochorenia COVID-19; naliehavo vyzýva juntú, aby obnovila stratégiu kontroly a systém vyhľadávania kontaktov a zabezpečila, aby ľudia mali prístup k službám zdravotnej starostlivosti a vakcínam; žiada Komisiu, aby v tejto súvislosti zintenzívnila svoju podporu, a to aj poskytnutím dávok vakcín proti ochoreniu COVID-19, a aby zaručila, že sa dostanú k občanom Mjanmarska;
11. vyjadruje poľutovanie nad tým, že Bezpečnostná rada OSN nerokovala o návrhu rezolúcie o Mjanmarsku a vyzýva členské štáty EÚ a Európsku službu pre vonkajšiu činnosť, aby zvýšili tlak na Bezpečnostnú radu OSN s cieľom dosiahnuť jednotu, pokiaľ ide o prijatie cielených sankcií vrátane globálneho zákazu cestovania a zmrazenia aktív vedúcich predstaviteľov junty a konglomerátov vo vlastníctve armády a uvalenie globálneho komplexného zbrojného embarga na Mjanmarsko a pozastavenie všetkých priamych aj nepriamych dodávok, predaja alebo transferu zbraní a výrobkov s dvojakým použitím, munície a iného vojenského a bezpečnostného vybavenia, ako aj poskytovania výcviku alebo inej vojenskej a bezpečnostnej pomoci; vyzýva členské štáty a pridružené krajiny, aby zachovali embargo na priame a nepriame dodávky, predaj a transfer všetkých zbraní, munície a iných vojenských, bezpečnostných a sledovacích zariadení a systémov vrátane ich tranzitu, prepravy a sprostredkovania, ako aj na poskytovanie výcviku, údržby a inej vojenskej a bezpečnostnej pomoci; zdôrazňuje potrebu ďalšieho vyšetrovania situácie Medzinárodným trestným súdom;
12. dôrazne odsudzuje dodávky zbraní a vojenského vybavenia armáde Tatmadaw zo strany Číny, Ruska a Srbska; zdôrazňuje, že krajiny, ktoré podobne ako Čína, Rusko a Srbsko dodávajú mjanmarskej junte zbrane, sú priamo zodpovedné za ohavné činy, ktoré sa pomocou týchto zbraní páchajú;
13. dôrazne odsudzuje, že mjanmarská junta podporuje nezákonnú vojnu, ktorú Rusko vedie na Ukrajine;
14. zastáva názor, že päťbodový konsenzus združenia ASEAN zatiaľ nepriniesol žiadne výsledky; vyzýva ASEAN, jeho členov a najmä jeho osobitného vyslanca pre Mjanmarsko, aby aktívnejšie využívali svoju osobitnú úlohu v Mjanmarsku, spolupracovali s osobitným vyslancom OSN a nadviazali kontakt so všetkými zainteresovanými stranami, predovšetkým s NGU a zástupcami občianskej spoločnosti, najmä žien a etnických skupín, s cieľom podporiť aspoň účinné a zmysluplné vykonávanie päťbodového konsenzu, aby sa dosiahlo udržateľné a demokratické riešenie súčasnej krízy v blízkej budúcnosti; vyjadruje poľutovanie nad návštevou kambodžského premiéra Huna Sena u vojenského veliteľa Mjanmarska Mína Auna Hlaina 7. januára 2022, vďaka ktorej získala junta legitimitu, keďže išlo o prvú návštevu junty zo strany predsedu vlády;
15. naliehavo vyzýva všetky strany zapojené do krízy v Mjanmarsku, aby uľahčili bezpečný a neobmedzený prístup humanitárnej pomoci a poskytli prístup humanitárnym pracovníkom; vyzýva Komisiu, aby pri poskytovaní humanitárnej pomoci upustila od pracovných vzťahov s juntou, a tým jej zabránila v tom, aby humanitárnu pomoc využívala ako zbraň;

Štvrtok 10. marca 2022

žiada Komisiu, aby presmerovala a zintenzívnila humanitárnu pomoc vrátane podpory zdravotnej starostlivosti prostredníctvom cezhraničných kanálov, miestnych humanitárnych sietí, poskytovateľov etnických služieb a komunitných organizácií a organizácií občianskej spoločnosti; žiada Komisiu, aby analyzovala, akým spôsobom možno realizovať rozvojové projekty s týmito skupinami, a zodpovedajúco nasmerovala rozvojovú pomoc;

16. odsudzuje vytlačanie utečencov susednými krajinami späť do Mjanmarska, čo je v rozpore so zásadou zákazu vyhostenia alebo vrátenia; vyzýva susedné krajiny, najmä Thajsko, Indiu a Čínu, aby zabezpečili prístup pre utečencov prekračujúcich hranice; vyzýva tieto vlády na zabezpečenie toho, aby organizácie poskytujúce pomoc a miestne organizácie občianskej spoločnosti mali prístup do oblastí s vnútorne vysídlenými osobami pozdĺž ich hraníc s Mjanmarskom;

17. vyzýva EÚ, členské štáty a medzinárodné spoločenstvo, aby urýchlili splniť svoje finančné záväzky vyplývajúce z plánu humanitárnej reakcie OSN v Mjanmarsku na rok 2021;

18. víta štyri kolá sankcií EÚ v súvislosti s vojenským prevratom a následnými represiami; nalieha na Radu, aby do zoznamu fyzických a právnických osôb, subjektov a orgánov, na ktoré sa vzťahujú reštriktívne opatrenia, zaradila Štátnu správnu radu (SAC) ako subjekt namiesto jej jednotlivých členov; víta rozhodnutie EÚ doplniť MOGE do zoznamu subjektov, na ktoré sa vzťahujú sankcie; vyzýva Radu, aby zrušila výnimku, ktorá prevádzkovateľom EÚ v oblasti ropy a zemného plynu, ktorí zostávajú v Mjanmarsku, výslovne umožňuje realizovať finančné transakcie s MOGE, a naliehavo vyzýva členské štáty, aby sa zdržali uplatňovania tejto výnimky; naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty EÚ, aby zabezpečili, že stiahnutie spoločností EÚ dodržiavajúcich sankcie nebude pre juntu prínosom, v súlade s hlavnými zásadami OSN v oblasti podnikania a ľudských práv, a to aj tým, že sa objasní, že akcie spoločností nemožno predať ani previesť na MOGE alebo iné podniky junty v rámci presadzovania sankcií; zdôrazňuje, že je nevyhnutná ďalšia medzinárodná koordinácia s podobne zmysľajúcimi jurisdikciami; vyzýva tiež Radu, aby sa v ďalšom kole sankcií zamerala na rezervy centrálnej banky; zdôrazňuje, že by si to vyžadovalo zmrazenie aktív a uvalenie zákazu medzinárodných finančných prevodov v prípade dvoch bánk vo vlastníctve štátu, a to Mjanmarskej zahraničnej obchodnej banky a Mjanmarskej investičnej a obchodnej banky;

19. naliehavo vyzýva EÚ a členské štáty, aby preskúmali všetky možnosti dosiahnutia spravodlivosti a vyvodenia zodpovednosti za závažné medzinárodné zločiny spáchané bezpečnostnými silami vrátane zločinov proti ľudskosti spáchaných po prevrate, ako aj zločinov proti ľudskosti, vojnových zločinov a genocídy páchaných v priebehu desaťročí v Jakchajnskom štáte a iných etnických štátoch, a to tým, že podporia postúpenie situácie Bezpečnostnou radou OSN Medzinárodnému trestnému súdu, formálne podporia žalobu proti Mjanmarsku, ktorú Gambia podala na Medzinárodný súdny dvor v súvislosti s Dohovorom o zabránení a trestaní zločinu genocídy, a naďalej budú zabezpečovať plné financovanie a podporu nezávislého vyšetrovacieho mechanizmu OSN pre Mjanmarsko;

20. vyzýva Komisiu, aby pozorne sledovala, či by sa malo začať vyšetrovanie stiahnutia iniciatívy Všetko okrem zbraní s cieľom pozastaviť obchodné preferencie, ktoré v istých odvetviach zvýhodňujú Mjanmarsko, a najmä spoločnosti patriace členom mjanmarskej armády, a riadne informovala Parlament o krokoch, ktoré treba podniknúť;

21. zdôrazňuje, že miestne a nadnárodné podniky pôsobiace v Mjanmarsku musia dodržiavať ľudské práva a prestať páchať umožňovať ich porušovanie; naliehavo vyzýva podniky so sídlom v EÚ, aby v tejto súvislosti zabezpečili, že nebudú mať žiadne väzby na bezpečnostné sily Mjanmarska, jednotlivých členov týchto síl alebo subjekty, ktoré títo členovia vlastnia alebo ovládajú, a nebudú priamo alebo nepriamo prispievať k armádnym zásahom proti demokracii a ľudským právam;

22. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie legitímnemu prezidentovi a vláde národnej jednoty Mjanmarska, výboru zastupujúcemu Pyidaungsu Hluttaw, štátnej radkyni Mjanmarska, armáde Tatmadaw, podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Komisii, Rade, vládam a parlamentom členských štátov, členským štátom združenia ASEAN, generálnemu tajomníkovi združenia ASEAN, medzivládnej komisii združenia ASEAN pre ľudské práva, generálnemu tajomníkovi OSN, osobitnému spravodajcovi OSN pre situáciu v oblasti ľudských práv v Mjanmarsku, vysokému komisárovi OSN pre utečencov a Rade OSN pre ľudské práva.

Štvrtok 10. marca 2022

P9_TA(2022)0080

Ničenie kultúrneho dedičstva v Náhornom Karabachu

Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2022 o ničení kultúrneho dedičstva v Náhornom Karabachu (2022/2582(RSP))

(2022/C 347/18)

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Arménsku a Azerbajdžane,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. februára 2006 o kultúrnom dedičstve v Azerbajdžane ⁽¹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. februára 2022 o vykonávaní spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky – výročná správa za rok 2021 ⁽²⁾,
- so zreteľom na spoločné vyhlásenie predsedu Delegácie pre vzťahy s krajinami Zakaukazska, stáleho spravodajcu Európskeho parlamentu pre Azerbajdžan z 9. decembra 2021 o nariadeniach Medzinárodného súdneho dvora zo 7. decembra 2021 vo veciach medzi Arménskom a Azerbajdžanom,
- so zreteľom na správy Európskej komisie proti rasizmu a intolerancii (ECRI) Rady Európy,
- so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 18. marca 2020 s názvom Politika Východného partnerstva po roku 2020: Posilnenie odolnosti – Východné partnerstvo, ktoré prináša výsledky pre všetkých (JOIN(2020)0007),
- so zreteľom na hospodársky a investičný plán pre krajiny Východného partnerstva,
- so zreteľom na vyhlásenie spolupredsedov Minskej skupiny Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE) z 11. novembra 2021, v ktorom sa zdôrazňuje význam ochrany historických a kultúrnych pamiatok v regióne,
- so zreteľom na nariadenia Medzinárodného súdneho dvora (MSD) zo 7. decembra 2021,
- so zreteľom na závery Rady o prístupe EÚ ku kultúrnemu dedičstvu v konfliktoch a krízach z 21. júna 2021,
- so zreteľom na Dohovor UNESCO o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva zo 16. novembra 1972,
- so zreteľom na Deklaráciu UNESCO o úmyselnom ničení kultúrneho dedičstva zo 17. októbra 2003,
- so zreteľom na Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach zo 16. decembra 1966,
- so zreteľom na Európsky kultúrny dohovor, revidovaný Európsky dohovor o ochrane archeologického dedičstva a Rámcový dohovor na ochranu národnostných menšín, ktorých zmluvnými stranami sú Arménsko a Azerbajdžan,
- so zreteľom na Haagsky dohovor o ochrane kultúrnych hodnôt v prípade ozbrojeného konfliktu z roku 1954, ktorého zmluvnými stranami sú Arménsko a Azerbajdžan, a na jeho protokol, ktorý sa vzťahuje na okupované územia, a na druhý protokol o zvýšenej ochrane kultúrnych hodnôt, ktorým sa zakazujú „akékoľvek zmeny na kultúrnych hodnotách alebo zmeny v použití kultúrnych hodnôt, ktorých cieľom je zakryť alebo zničiť kultúrne, historické alebo vedecké dôkazy“,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 290 E, 29.11.2006, s. 421.

⁽²⁾ Prijaté texty, P9_TA(2022)0039.

Štvrtok 10. marca 2022

- so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv z 10. decembra 1948,
 - so zreteľom na Medzinárodný dohovor o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie z 21. decembra 1965,
 - so zreteľom na článok 144 ods. 5 a článok 132 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže ničenie alebo znehodnocovanie akýchkoľvek pamiatok alebo predmetov kultúrneho, náboženského alebo národného dedičstva porušuje zásady Európskej únie;
- B. keďže po prímerí z 9. novembra 2020 sa pod kontrolu Azerbajdžanu dostalo 1 456 pamiatok, prevažne arménskych; keďže počas vojny v roku 2020 Azerbajdžan úmyselne spôsobil značné škody na arménskom kultúrnom dedičstve, najmä počas ostreľovania kostola v Gazanchi, katedrály Najsvätejšieho spasiteľa v Šuši, pričom počas konfliktu a po ňom došlo k zničeniu, zmene funkcie alebo poškodeniu ďalších kostolov a cintorínov, napríklad kostola Panny Márie v blízkosti mesta Mekhakavan a kostola Sv. Egídia v dedine Mataghis v Náhornom Karabachu; keďže počas svojej návštevy arménskeho kostola z 12. storočia v Tsakuri prezident Alijev prisľúbil, že nechá odstrániť arménske nápisy v ňom;
- C. keďže, ako sa uvádza v Deklarácii UNESCO o úmyselnom ničení kultúrneho dedičstva z roku 2003, kultúrne dedičstvo je dôležitou zložkou kultúrnej identity komunit, skupín a jednotlivcov a sociálnej súdržnosti, takže jeho úmyselné ničenie môže mať nepriaznivé dôsledky na ľudskú dôstojnosť a ľudské práva;
- D. keďže ničenie pamiatok, artefaktov a predmetov kultúrneho dedičstva prispieva k stupňovaniu násilností, vzájomnej nenávisti a rasovým predsudkom medzi spoločnosťami a v rámci nich;
- E. keďže rešpektovanie menších vrátane ochrany ich kultúrneho dedičstva je súčasťou európskej susedskej politiky; keďže cieľom európskej susedskej politiky je vytvoriť partnerstvo s Arménskom a Azerbajdžanom na základe spoločných hodnôt;
- F. keďže posledný ozbrojený konflikt v Náhornom Karabachu a jeho okolí sa skončil dohodou medzi Arménskom, Azerbajdžanom a Ruskom o úplnom prímerí v Náhornom Karabachu a jeho okolí, ktorá bola podpísaná 9. novembra 2020 a nadobudla platnosť 10. novembra 2020;
- G. keďže v Náhornom Karabachu sa nachádzajú mnohé kostoly, mešity, kamenné kríže a cintoríny;
- H. keďže 7. decembra 2021 MSD vo svojom nariadení uviedol, že Azerbajdžan „musí prijať všetky potrebné opatrenia na zabránenie vandalizmu a znehodnocovaniu poškodzujúcemu arménske kultúrne dedičstvo, okrem iného vrátane kostolov a iných miest bohoslužieb, pamätníkov, hraničných kameňov, cintorínov a artefaktov, a na potrestanie takýchto činov“; keďže MSD nariadil Arménsku a Azerbajdžanu, aby „prijali všetky potrebné opatrenia s cieľom zabrániť podnecovaniu a podpore rasovej nenávisti“; keďže MSD nariadil Azerbajdžanu, aby „všetky osoby zadržané v súvislosti s konfliktom v roku 2020, ktoré zostávajú vo väzbe, ochránil pred násilím a ublížením na zdraví“; keďže MSD vo svojich nariadeniach uviedol, že „obe strany sa musia zdržať akéhokoľvek konania, ktoré by mohlo zhoršiť alebo rozšíriť spor predložený Súdnemu dvoru alebo sťažiť jeho vyriešenie“;
- I. keďže UNESCO opätovne zdôraznilo povinnosť krajín chrániť kultúrne dedičstvo v súlade s podmienkami Haagskeho dohovoru o ochrane kultúrnych hodnôt v prípade ozbrojeného konfliktu z roku 1954 a navrhlo uskutočnenie nezávislej misie expertov s cieľom vypracovať predbežný zoznam významných kultúrnych statkov, a to ako prvý krok k účinnej ochrane dedičstva regiónu;
- J. keďže ochrana kultúrneho dedičstva zohráva kľúčovú úlohu pri podpore trvalého mieru podporovaním tolerance, medzikultúrneho a medzináboženského dialógu a vzájomného porozumenia, ako aj demokracie a udržateľného rozvoja;
- K. keďže kultúrne statky majú veľký kultúrny, umelecký, historický a vedecký význam a musia byť chránené pred neoprávneným privlastnením, poškodzovaním a ničením; keďže arménske kostoly a kláštory sú súčasťou najstaršieho kresťanského dedičstva na svete a tvoria súčasť spoločného dedičstva ľudstva;

Štvrtok 10. marca 2022

- L. keďže vo veci predloženej MSD boli vznesené vážne obvinenia z účasti azerbajdžanských orgánov na ničenie cintorínov, kostolov a historických pamiatok v Náhornom Karabachu;
- M. keďže dlhotrvajúci konflikt má katastrofálny vplyv na kultúrne dedičstvo Náhorného Karabachu a regiónu; keďže v uplynulých 30 rokoch sa Azerbajdžan podieľal na nezvratnom zničení náboženského a kultúrneho dedičstva, najmä v Nachičevanskej autonómnej republike, kde bolo zničených 89 arménskych kostolov, 20 000 hrobov a viac ako 5 000 náhrobných kameňov; keďže k takýmto prípadom došlo aj v bývalých konfliktných oblastiach, ktoré Arménsko vrátilo Azerbajdžanu, ako takmer úplné zničenie a vyplienenie miest Aghdam a Fuzuli;
- N. keďže prvá vojna o Náhorný Karabach mala za následok poškodenie alebo zničenie azerbajdžanského kultúrneho dedičstva vrátane kultúrnych a náboženských pamiatok, ktoré zostali opustené po odchode Azerbajdžancov z tohto regiónu, keď boli vnútorne vysídlení; keďže tieto pamiatky boli buď zničené, čiastočne poškodené, zanedbané alebo rozobraté na stavebný materiál;
- O. keďže k odstráneniu stôp arménskeho kultúrneho dedičstva v regióne Náhorného Karabachu dochádza nielen jeho poškodzovaním a ničením, ale aj falšovaním histórie a pokusmi o jeho prezentovanie ako tzv. Kaukazského Albánska; keďže 3. februára 2022 minister kultúry Azerbajdžanu Anar Karimov oznámil, že bola vytvorená pracovná skupina zodpovedná za odstránenie „fiktívnych stôp napísaných Arménmi na albánskych náboženských chrámoch“;
1. dôrazne odsudzuje pokračujúcu politiku Azerbajdžanu v oblasti odstraňovania a popierania arménskeho kultúrneho dedičstva v Náhornom Karabachu a jeho okolí, čo je v rozpore s medzinárodným právom a nedávnym rozhodnutím MSD;
 2. uznáva, že odstraňovanie arménskeho kultúrneho dedičstva je súčasťou širšej štruktúry systematickej a celoštátnej politiky armenofóbie, historického revizionizmu a nenávisť voči Arménom, ktorú podporujú azerbajdžanské orgány, vrátane dehumanizácie, glorifikácie násilia a územných nárokov voči Arménskej republike, ktoré ohrozujú mier a bezpečnosť na Zakaukazsku;
 3. zdôrazňuje, že kultúrne dedičstvo má univerzálny rozmer ako svedectvo histórie neoddeliteľné od identity národov, ktoré musí medzinárodné spoločenstvo chrániť a zachovávať pre budúce generácie; zdôrazňuje význam bohatého kultúrneho dedičstva v regióne; naliehavo vyzýva všetky štáty, aby prijali potrebné opatrenia na zabezpečenie ochrany nehmotných pamiatok kultúrneho dedičstva nachádzajúcich sa na území pod ich kontrolou; vyjadruje poľutovanie nad tým, že konflikty v regióne Náhorného Karabachu viedli k ničeniu, plieneniu a rabovaniu spoločného kultúrneho dedičstva, čo ďalej prehľbuje nedôveru a nevraživosť;
 4. pripomína, že historický revizionizmus a znehodnocovanie a ničenie kultúrneho alebo náboženského dedičstva sú v rozpore s nariadením MSD zo 7. decembra 2021 a s uznesením Európskeho parlamentu z 20. mája 2021 ⁽³⁾;
 5. uznáva, rovnako ako úrad prokurátora MSD, že kultúrne dedičstvo je jedinečným a dôležitým svedectvom o kultúre a identite národov a že degradácia a ničenie kultúrneho dedičstva, či už hmotného alebo nehmotného, predstavuje stratu pre postihnuté komunity, ako aj pre medzinárodné spoločenstvo ako celok;
 6. víta ústrednú úlohu, ktorú zohráva UNESCO pri ochrane kultúrneho dedičstva a podpore kultúry ako nástroja na zblíženie ľudí a posilnenie dialógu;
 7. víta návrh organizácie UNESCO vyslať nezávislú misiu expertov a žiada, aby bola vyslaná bezodkladne; zdôrazňuje, že Azerbajdžan musí poskytnúť neobmedzený prístup ku všetkým pamiatkam kultúrneho dedičstva, aby misia mohla vypracovať inventár v teréne a zistiť, čo sa s pamiatkami stalo;

⁽³⁾ Uznesenie Európskeho parlamentu z 20. mája 2021 o vojnových zajatcoch po najnovšom konflikte medzi Arménskom a Azerbajdžanom (Ú. v. EÚ C 15, 12.1.2022, s. 156).

Štvrtok 10. marca 2022

8. dôrazne trvá na tom, aby Azerbajdžan umožnil organizácii UNESCO prístup do lokalít kultúrneho dedičstva na územiach pod svojou kontrolou, aby sa mohlo pokračovať v ich inventári, a aby zabezpečil ich ochranu; naliehavo vyzýva Azerbajdžan, aby sa uistil, že pred hodnotiacou misiou organizácie UNESCO nedôjde k žiadnym zásahom do lokalít kultúrneho dedičstva Arménska a že sa pred zásahmi na miestach arménskeho kultúrneho dedičstva uskutočnia konzultácie s arménskymi a medzinárodnými odborníkmi v oblasti kultúrneho dedičstva, ktorí sa na nich budú úzko podieľať; vyzýva na úplnú obnovu týchto a iných zbúraných lokalít a na väčšie zapojenie medzinárodného spoločenstva, najmä organizácie UNESCO, do ochrany lokalít svetového dedičstva nachádzajúcich sa v regióne;
9. vyzýva EÚ, aby sa aktívne podieľala na úsilí o ochranu ohrozeného kultúrneho dedičstva v Náhornom Karabachu, najmä zavedením mechanizmov na uľahčenie vyšetrovacej misie organizácie UNESCO; podporuje všetky iniciatívy vrátane súkromných iniciatív, ktoré pomôžu zachovať toto dedičstvo; navrhuje využívanie Satelitného strediska EÚ (SatCen) na poskytovanie satelitných snímok s cieľom pomôcť určiť vonkajší stav ohrozeného dedičstva v regióne;
10. zdôrazňuje potrebu pristupovať k ochrane historického a kultúrneho dedičstva v širšom rámci riešenia konfliktov medzi Arménskom a Azerbajdžanom a konečného vymedzenia štatútu Náhorného Karabachu; v tejto súvislosti vyzýva Azerbajdžan, aby sa vzdal svojich maximalistických cieľov, militaristického prístupu a územných požiadaviek voči Arménsku a aby sa v dobrej viere zapojil do rokovaní pod záštitou Minskej skupiny OBSE o konečnom štatúte Náhorného Karabachu;
11. zdôrazňuje, že opatrenia uvedené v nariadení MSD zo 7. decembra 2021 sa musia prijať bezodkladne; zdôrazňuje, že medzinárodné spoločenstvo by sa malo okamžite zaoberať všetkými novými prípadmi ničenia alebo prestavby kultúrneho dedičstva;
12. vyzýva Azerbajdžan, aby v plnej miere vykonal predbežné rozhodnutie MSD, najmä „tým, že nebude potláčať arménsky jazyk, ničiť arménske kultúrne dedičstvo alebo inak odstraňovať existenciu historickej arménskej kultúrnej prítomnosti či obmedzovať prístup k nej a jej využívanie Arménmi“ a „obnovou alebo vrátením všetkých arménskych kultúrnych a náboženských budov a pamiatok, artefaktov alebo predmetov“;
13. opakuje svoju výzvu, aby EÚ začlenila doložku o ochrane archeologických a historických pamiatok do akčných plánov, ktorými sa riadi partnerstvo medzi EÚ a Arménskom a Azerbajdžanom, ktoré sa zúčastňujú na európskej susedskej politike;
14. zdôrazňuje, že rešpektovanie práv menšín vrátane historického, náboženského a kultúrneho dedičstva je základným predpokladom účinného vykonávania európskej susedskej politiky a vytvorenia podmienok vedúcich k povojnovej obnove, skutočnému zmiereniu a dobrým susedským vzťahom medzi Arménskom a Azerbajdžanom;
15. vyzýva vlády Azerbajdžanu a Arménska, aby s podporou medzinárodného spoločenstva zabezpečili účinné vyšetovanie všetkých obvinení z porušovania medzinárodného práva vrátane ochrany kultúrneho dedičstva;
16. vyzýva EÚ a členské štáty, aby naďalej podporovali prácu medzinárodných organizácií zameranú na ochranu kultúrneho a náboženského dedičstva;
17. vyzýva EÚ a členské štáty, aby naďalej podporovali poskytovanie naliehavej humanitárnej pomoci;
18. vyzýva EÚ a členské štáty, aby podporovali organizácie občianskej spoločnosti v Arménsku a Azerbajdžane, ktoré skutočne prispievajú k zmiereniu;
19. vyzýva EÚ, UNESCO, Radu Európy a OBSE, aby spoločne povzbudzovali a podporovali úsilie zamerané na ochranu kultúrneho a náboženského dedičstva;
20. vyzýva Komisiu, aby využila všetky dostupné nástroje na predchádzanie vandalizmu, ničeniu alebo prestavbe kultúrneho dedičstva v Náhornom Karabachu;
21. zdôrazňuje, že úsilie medzinárodného spoločenstva o ochranu kultúrneho dedičstva je nevyhnutné na polozenie základov udržateľného mieru v regióne;
22. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie podpredsedovi Európskej komisie/vysokému predstaviteľovi Európskej únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Rade, Komisii, vláde a prezidentovi Arménska, vláde a prezidentovi Azerbajdžanu, generálnej tajomníčke Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe, generálnej tajomníčke Rady Európy, generálnej riaditeľke UNESCO a generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov.

Štvrtok 10. marca 2022

P9_TA(2022)0081

Správa o občianstve EÚ za rok 2020

Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2022 o Správe o občianstve za rok 2020: Posilnenie postavenia občanov a ochrana ich práv (2021/2099(INI))

(2022/C 347/19)

Európsky parlament,

- so zreteľom na články 2, 6 a 9 až 12 Zmluvy o Európskej únii (Zmluva o EÚ) a články 18 až 25 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ),
- so zreteľom na článok 21 a články 39 až 46 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“),
- so zreteľom na petičné právo, ktoré Európsky parlament stanovil v článku 24 ods. 2 a článku 227 ZFEÚ a v článku 44 charty,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa na území členských štátov⁽¹⁾ (smernica o voľnom pohybe),
- so zreteľom na smernicu Rady 94/80/ES z 19. decembra 1994, ktorou sa ustanovujú podrobnosti uplatňovania volebného práva občanov Únie v komunálnych voľbách v členskom štáte, ktorého nie sú štátnymi príslušníkmi⁽²⁾, a na smernicu Rady 93/109/ES zo 6. decembra 1993, ktorou sa stanovujú podrobnosti uplatňovania volebného práva a práva byť volený do Európskeho parlamentu pre občanov Únie s bydliskom v členskom štáte, ktorého nie sú štátnymi príslušníkmi⁽³⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 z 13. júla 2009, ktorým sa ustanovuje vízový kódex Spoločenstva (vízový kódex)⁽⁴⁾,
- so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností⁽⁵⁾,
- so zreteľom na smernicu Rady 2003/109/ES z 25. novembra 2003 o právnom postavení štátnych príslušníkov tretích krajín, ktoré sú osobami s dlhodobým pobytom⁽⁶⁾,
- so zreteľom na správu Komisie z 15. decembra 2020 s názvom Správa o občianstve EÚ za rok 2020: Posilnenie postavenia občanov a ochrana ich práv (COM(2020)0730),
- so zreteľom na správu Komisie z 15. decembra 2020 podľa článku 25 ZFEÚ o dosiahnutom pokroku na ceste k skutočnému občianstvu EÚ v rokoch 2016 – 2020 (COM(2020)0731),
- so zreteľom na výsledky verejnej konzultácie Komisie z roku 2020 o právach vyplývajúcych z občianstva EÚ a na výsledky rýchleho prieskumu Eurobarometra č. 485 o občianstve a demokracii Európskej únie uverejneného v júli 2020, z ktorých vyplýva, že počas pandémie ochorenia COVID-19 sa mnohí občania EÚ stretli s ťažkosťami pri prístupe k podpore zdravotnej starostlivosti, podpore starostlivosti o deti, k informáciám o obmedzeniach na hraniciach atď.,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 158, 30.4.2004, s. 77.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 368, 31.12.1994, s. 38.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 329, 30.12.1993, s. 34.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 243, 15.9.2009, s. 1.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 338, 23.12.2003, s. 1.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 16, 23.1.2004, s. 44.

Štvrtok 10. marca 2022

- so zreteľom na svoje uznesenie z 12. decembra 2017 s názvom Správa o občianstve EÚ za rok 2017: Posilnenie práv občanov v Únii demokratickej zmeny ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 12. februára 2019 o vykonávaní ustanovení zmluvy týkajúcich sa občianstva EÚ ⁽⁸⁾,
- so zreteľom na správu Komisie zo 17. júna 2020 o vplyve demografickej zmeny,
- so zreteľom na Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2102 z 26. októbra 2016 o prístupnosti webových sídel a mobilných aplikácií subjektov verejného sektora ⁽⁹⁾,
- so zreteľom na Stratéziu Komisie v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030,
- so zreteľom na zelenú knihu Komisie o starnutí z 27. januára 2021 s názvom Podpora medzigeneračnej solidarity a zodpovednosti (COM(2021)0050);
- so zreteľom na informačnú správu Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru z 20. marca 2019 o právach osôb so zdravotným postihnutím voliť vo voľbách do Európskeho parlamentu v praxi,
- so zreteľom na uznesenie z 24. novembra 2020 o schengenskom systéme a opatreniach, ktoré boli zavedené počas krízy vyvolanej ochorením COVID-19 ⁽¹⁰⁾, a na uznesenie zo 17. septembra 2020 s názvom COVID-19: Koordinácia posúdení z hľadiska zdravia a klasifikácie rizík na úrovni EÚ a dôsledky pre schengenský priestor a jednotný trh ⁽¹¹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 19. júna 2020 o európskej ochrane cezhraničných a sezónnych pracovníkov v kontexte krízy spôsobenej ochorením COVID-19 ⁽¹²⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 8. júla 2020 o právach osôb s mentálnym postihnutím a ich rodín počas krízy COVID-19 ⁽¹³⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 24. novembra 2020 o riešení miery bezdomovectva v EÚ ⁽¹⁴⁾,
- so zreteľom na uznesenie zo 17. decembra 2020 s názvom Európska iniciatíva občanov „Minority SafePack – milión podpisov za rozmanitosť v Európe“ ⁽¹⁵⁾ a na uznesenie zo 7. februára 2018 o ochrane a nediskriminácii menšín v členských štátoch EÚ ⁽¹⁶⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. septembra 2021 o právach LGBTIQ osôb v EÚ ⁽¹⁷⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. októbra 2021 s názvom Ochrana osôb so zdravotným postihnutím prostredníctvom petícií: získané poznatky ⁽¹⁸⁾,

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ C 369, 11.10.2018, s. 11.

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ C 449, 23.12.2020, s. 6.

⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ L 327, 2.12.2016, s. 1.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ C 425, 20.10.2021, s. 7.

⁽¹¹⁾ Ú. v. EÚ C 385, 22.9.2021, s. 159.

⁽¹²⁾ Ú. v. EÚ C 362, 8.9.2021, s. 82.

⁽¹³⁾ Ú. v. EÚ C 371, 15.9.2021, s. 6.

⁽¹⁴⁾ Ú. v. EÚ C 425, 20.10.2021, s. 2.

⁽¹⁵⁾ Ú. v. EÚ C 445, 29.10.2021, s. 70.

⁽¹⁶⁾ Ú. v. EÚ C 463, 21.12.2018, s. 21.

⁽¹⁷⁾ Prijaté texty, P9_TA(2021)0366.

⁽¹⁸⁾ Prijaté texty, P9_TA(2021)0414.

Štvrtok 10. marca 2022

- so zreteľom na uznesenie z 11. marca 2021 s názvom Činnosť európskej ombudsmanky – výročná správa za rok 2019 ⁽¹⁹⁾ a na uznesenie zo 16. januára 2020 s názvom Činnosť európskej ombudsmanky – výročná správa za rok 2018 ⁽²⁰⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. decembra 2020 o výsledkoch rokovaní Výboru pre petície v roku 2019 ⁽²¹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. decembra 2021 o rokovaní Výboru pre petície za rok 2020 ⁽²²⁾,
- so zreteľom na správu parlamentného Výboru pre petície (PETI) o iniciatíve s názvom V ústrety občanom: petičné právo, právo predložiť vec európskemu ombudsmanovi a európska iniciatíva občanov (A9-0018/2022),
- so zreteľom na správu výboru PETI o výročnej správe o činnosti európskej ombudsmanky za rok 2020 (A9-0342/2021),
- so zreteľom na verejné vypočutia vo veciach týkajúcich sa občianstva EÚ organizované výborom PETI od roku 2018, najmä na vypočutie z 26. mája 2021 s názvom Medziinštitucionálne vzťahy pri riešení petícií: úloha Komisie; na vypočutie z 29. októbra 2020 s názvom Občianstvo únie: posilnenie postavenia, začlenenie, účasť, ktoré spoločne usporiadali Výbor pre právne veci, Výbor pre ústavné veci a Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (LIBE); na vypočutie z 1. februára 2018 s názvom Práva občanov po brexite, ktoré spoločne usporiadali Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci a výbor LIBE; a na vypočutie z 21. februára 2018 s názvom Európska iniciatíva občanov: posúdenie návrhu nového nariadenia o Európskej iniciatíve občanov predloženého Komisiou, ktoré sa usporiadalo spoločne s Výborom pre ústavné veci,
- so zreteľom na verejné vypočutie s názvom Minority SafePack – milión podpisov za rozmanitosť v Európe, ktoré 15. októbra 2020 usporiadali Výbor pre kultúru a vzdelávanie a výbor LIBE spoločne s výborom PETI,
- so zreteľom na schôdzu medziparlamentného výboru, ktorú 27. novembra 2018 spoločne usporiadali výbor PETI a Výbor pre právne veci, o posilnení právomocí parlamentov a presadzovaní práv občanov pri vykonávaní a uplatňovaní práva Únie,
- so zreteľom na štúdiu, ktoré v rokoch 2019, 2020 a 2021 na žiadosť výboru PETI zadala jeho tematická sekcia pre práva občanov a ústavné veci s názvom Posilňovanie úlohy a vplyvu petícií ako nástroja participatívnej demokracie – skúsenosti získané za 10 rokov od nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy z pohľadu občanov (29. október 2021), Prekážky voľného pohybu dýchových rodín v EÚ (8. marca 2021), Prekážky účasti na komunálnych a európskych voľbách v rámci EÚ (15. september 2020) a Výsledky Výboru pre petície počas volebného obdobia 2014 – 2019 a výzvy do budúcnosti (3. júla 2019),
- so zreteľom na semináre o právach LGBTI+ osôb v EÚ a o právach osôb so zdravotným postihnutím, ktoré 22. marca 2021 a 28. októbra 2020 usporiadala tematická sekcia pre práva občanov a ústavné veci pre výbor PETI,
- so zreteľom na Dohodu o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu ⁽²³⁾ (dohoda o vystúpení),
- so zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre petície (A9-0019/2022),

⁽¹⁹⁾ Ú. v. EÚ C 474, 24.11.2021, s. 82.

⁽²⁰⁾ Ú. v. EÚ C 270, 7.7.2021, s. 105.

⁽²¹⁾ Ú. v. EÚ C 445, 29.10.2021, s. 168.

⁽²²⁾ Prijaté texty, P9_TA(2021)0507.

⁽²³⁾ Ú. v. EÚ C 384 I, 12.11.2019, s. 1.

Štvrtok 10. marca 2022

- A. keďže občianstvo EÚ je jedným z najhmataateľnejších úspechov EÚ a priznáva občanom EÚ súbor základných práv vrátane voľného pohybu v EÚ, práva zúčastňovať sa na demokratickom živote EÚ a práva na ochranu pred diskrimináciou, pričom zároveň zabezpečuje rovnaké príležitosti;
- B. keďže brexit zdôraznil význam práv vyplývajúcich z občianstva EÚ a ich kľúčovú úlohu v každodennom živote miliónov občanov EÚ a zvýšil informovanosť v EÚ o možnej strate týchto práv a jej dôsledkoch, ako to vyplýva z veľkého počtu petícií predložených občanmi EÚ žijúcimi v Spojenom kráľovstve a občanmi Spojeného kráľovstva žijúcimi v krajine EÚ o dôsledkoch brexitu na ich postavenie občanov EÚ;
- C. keďže jednou z hodnôt, na ktorých je Únia založená, je právny štát a jeho ochrana zabezpečuje dodržiavanie základných práv a demokracie;
- D. keďže sloboda pohybu, vďaka ktorej môže ktorýkoľvek občan EÚ žiť, pracovať alebo študovať či mať prístup k zdravotnej starostlivosti v ktoromkoľvek členskom štáte, predstavuje jeden zo základov EÚ;
- E. keďže aktívne občianstvo je lepšie zabezpečené, ak sú uspokojené základné potreby občanov; keďže ochrana poskytovaná minimálnou mzdou je preto veľmi dôležitá a je podmienkou splnenia cieľa EÚ, aby sa na nikoho nezabudlo;
- F. keďže ľudia, ktorí čelia neistým pracovným a životným podmienkam, sa často cítia marginalizovaní a menej, ak vôbec, sa zúčastňujú na spoločenskom živote, občianskej spoločnosti a voľbách;
- G. keďže ľudia bez domova sú nielenže vystavení neistým životným podmienkam, ale často majú len obmedzený alebo nemajú žiadny prístup k informáciám o svojich právach a nástrojoch na ich ochranu;
- H. keďže definície zraniteľných, znevýhodnených alebo nedostatočne zastúpených skupín sa v jednotlivých členských štátoch značne líšia a môžu dokonca závisieť od politickej a sociálnej situácie v členskom štáte v danom momente;
- I. keďže mnohí cezhraniční a sezónni pracovníci sú vystavení ťažkým, nezdravým a nebezpečným pracovným podmienkam, ktoré im poskytujú len malú alebo žiadnu istotu zamestnania a nedostatočné alebo žiadne sociálne zabezpečenie a prístup k sociálnym dávkam; keďže mnohí cezhraniční a sezónni pracovníci pochádzajú zo zraniteľných sociálnych skupín a regiónov; keďže kríza spôsobená ochorením COVID-19 zhoršila existujúcu neistú situáciu mnohých cezhraničných a sezónnych pracovníkov a vytvorila nedostatky pri vykonávaní existujúcich právnych predpisov na ich ochranu;
- J. keďže pandémia ochorenia COVID-19 so sebou priniesla viacero bezprecedentných výziev týkajúcich sa voľného pohybu v rámci EÚ, pričom mnohé členské štáty zaviedli cestovné obmedzenia a kontroly vnútorných hraníc ako núdzové opatrenia; keďže občania EÚ predložili značný počet petícií, v ktorých vyjadrili vážne znepokojenie, čo sa týka vplyvu vnútroštátnych núdzových opatrení na slobodu cestovať, pracovať a študovať v zahraničí a na možnosť budovať a udržiavať cezhraničné rodinné vzťahy;
- K. keďže pandémia má mimoriadne negatívny vplyv na situáciu osôb so zdravotným postihnutím a starších osôb a výrazne obmedzuje ich schopnosť uplatňovať svoje práva;
- L. keďže výbor PETI dostal značný počet petícií, v ktorých občania vyjadrili znepokojenie nad diskrimináciou, s ktorou sa stretávajú LGBTIQ osoby v EÚ, a najmä dúhové rodiny (t. j. rodiny, v ktorých je aspoň jeden člen LGBTIQ osobou), pri uplatňovaní slobody pohybu v EÚ, čo má nepriaznivé dôsledky na práva a záujmy ich detí;
- M. keďže článok 21 charty výslovne zakazuje „diskrimináciu najmä z dôvodu pohlavia, rasy, farby pleti, etnického alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, jazyka, náboženstva alebo viery, politického alebo iného zmýšľania, príslušnosti k národnostnej menšine, majetku, narodenia, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie“ ako hlavné vyjadrenie občianstva EÚ; keďže zároveň tvorí kľúčovú zložku úspešného uplatňovania slobody pohybu, o čom svedčia uvedené petície;

Štvrtok 10. marca 2022

- N. keďže približne 50 miliónov ľudí patrí k národnostnej menšine alebo komunite s menšinovým jazykom v EÚ; keďže Komisia nepodnikla žiadne legislatívne kroky v reakcii na európsku iniciatívu občanov „Minority SafePack – milión podpisov za rozmanitosť v Európe“ napriek tomu, že ju podporila veľká väčšina poslancov EP;
- O. keďže udeľovanie a odnímanie občianstva zostáva v právomoci členských štátov;
- P. keďže z petícií vyplýva, že migrujúci občania EÚ a osoby s pobytom v EÚ stále čelia pri uplatňovaní svojich volebných práv značným ťažkostiam z dôvodu administratívneho zaťaženia, byrokracie a jazykových bariér v niektorých členských štátoch a pre nesprávne informovanie alebo nedostatočnú spoluprácu orgánov niektorých členských štátov;
- Q. keďže osoby so zdravotným postihnutím stále čelia právnym, praktickým a fyzickým prekážkam pri účinnom uplatňovaní práva voliť a byť volený a práva na prístup k informáciám o volebných predpisoch, postupoch, programoch a diskusiách vo formátoch prispôbených potrebám ľudí s rôznymi druhmi zdravotného postihnutia, a preto sú naďalej nedostatočne zastúpené vo voľbách; keďže údaje o volebnej účasti nedostatočne zastúpených skupín sú stále nedostatočné;
- R. keďže právo občanov EÚ zúčastňovať sa na demokratickom živote EÚ presahuje rámec práva voliť alebo byť volený vo voľbách do Európskeho parlamentu; keďže zmluvy poskytujú množstvo participatívnych nástrojov slúžiacich na to, aby nabádali občanov k priamej spolupráci s EÚ, vrátane petičného práva, práva obrátiť sa na európskeho ombudsmana a práva predložiť európsku iniciatívu občanov;
- S. keďže v niektorých členských štátoch EÚ osoby bez štátnej príslušnosti s dlhodobým pobytom nie sú plne zapojené do demokratických procesov a najmä sú zbavené práva zúčastniť sa na komunálnych voľbách a/alebo voľbách do Európskeho parlamentu; keďže Komisia nepredložila odporúčanie o zabezpečovaní väčšej rovnosti menšinám bez štátnej príslušnosti, ako sú Rómovia: táto téma sa však navrhla v európskej iniciatíve občanov „Minority SafePack – milión podpisov za rozmanitosť v Európe“;
- T. keďže v súlade s dohodou o vystúpení musí EÚ chrániť občanov EÚ žijúcich v Spojenom kráľovstve;
- U. keďže starší ľudia sú angažovanou skupinou občanov a významne a hodnotne prispievajú k spoločnosti tým, že sa zapájajú do dobrovoľníckych činností, sociálnych iniciatív, podpory závislých osôb a starostlivosti o ne;
- V. keďže prístup k tovaru a službám vrátane verejných služieb si čoraz viac vyžaduje digitálne zručnosti;
- W. keďže digitálna transformácia prináša príležitosti všetkým generáciám a zároveň je pre ne hrozbou, najmä v prípade starších osôb; keďže technologické zmeny môžu mať negatívny vplyv na starších ľudí, ktorí nemajú dostatočné znalosti, zručnosti a prístup k digitálnym technológiám; keďže starší ľudia sa v dôsledku zavádzania digitálnych riešení, ktoré nezohľadňujú ich potreby, často stávajú obeťmi diskriminácie, násillia, izolácie a osamelosti, vylúčenia a obmedzenia autonómie;
1. berie na vedomie správu Komisie s názvom Správa o občianstve EÚ za rok 2020 – Posilnenie postavenia občanov a ochrana ich práv a víta jej trvalý záväzok presadzovať práva občanov EÚ, a to aj pravidelným posudzovaním príležitostí a prekážok pri uplatňovaní občianskych práv osôb zo znevýhodnených skupín vrátane osôb so zdravotným postihnutím a starších ľudí; vyjadruje poľutovanie nad tým, že len 2 z 18 opatrení navrhnutých Komisiou majú legislatívnu povahu; zdôrazňuje, že treba uskutočniť komplexné posúdenie práv občanov EÚ a prijať dobre vymedzené a konkrétne záväzky, činnosti a legislatívne iniciatívy na nasledujúce tri roky; zdôrazňuje to, že konečným cieľom podávania správ o občianstve EÚ v súlade s postupom podľa článku 25 ZFEÚ by bolo prijatie konkrétnych iniciatív zameraných na upevnenie práv a slobôd súvisiacich s občianstvom a slobôd v rámci štatútu občianstva EÚ, podobne ako je to v Európskom pilieri sociálnych práv, vrátane základných práv a slobôd zakotvených v charte, sociálnych práv stanovených v Európskom pilieri sociálnych práv a hodnôt stanovených v článku 2 Zmluvy o EÚ, čo sú prvky vymedzujúce európsky „verejný priestor“;

Štvrtok 10. marca 2022

pričom by okrem iného zahŕňal model správy pre daný verejný priestor, dôstojnosť, sloboda, právny štát, demokraciu, pluralizmus, toleranciu, spravodlivosť a solidaritu, rovnosť a zákaz diskriminácie, čo by sa mohlo zohľadniť aj v budúcej reforme zmlúv;

2. víta obnovené zameranie Komisie na dodržiavanie zásad právneho štátu v členských štátoch;
3. zdôrazňuje, že nezávislé súdnictvo, prístup k spravodlivosti, sloboda prejavu, sloboda prístupu, prijímania a rozširovania informácií a pluralita médií sú kľúčovými zložkami právneho štátu; vyzýva Komisiu, aby chránila tieto základné hodnoty EÚ v prípade ich porušenia členskými štátmi;
4. poukazuje na to, že všetky nástroje, ktoré zasahujú do práva na súkromie a ochranu osobných údajov, musia mať nielen právny základ, ale musia byť aj nevyhnutné a primerané, ako sa vyžaduje vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov a v charte;
5. pripomína, že hoci sloboda pohybu je základom projektu EÚ, bola vážne ovplyvnená bezprecedentnou zdravotnou krízou spôsobenou ochorením COVID-19 a súvisiacimi vnútroštátnymi núdzovými opatreniami vrátane cestovných obmedzení a dočasného obnovenia kontrol vnútorných hraníc; opakuje, že tieto opatrenia mali výrazný negatívny vplyv na súkromný život, prácu, rodiny a hospodárske a sociálne podmienky, o čom svedčí veľký počet petícií; zdôrazňuje, že všetky vnútroštátne núdzové opatrenia by mali byť primerané ich pôvodnému cieľu zamedziť šírenie ochorenia COVID-19; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby naďalej monitorovala opatrenia týkajúce sa COVID-19 a ich vplyv na práva občanov EÚ; naliehavo vyzýva členské štáty, aby postupne zrušili vnútroštátne núdzové opatrenia hneď, ako už nebudú potrebné; zdôrazňuje, že pandémia ochorenia COVID-19 má negatívny vplyv na pohodu a duševné zdravie občanov, najmä mladých ľudí a starších ľudí;
6. pripomína, že vystúpenie Spojeného kráľovstva z EÚ sa na konci prechodného obdobia dotklo najmä občanov EÚ s pobytom v Spojenom kráľovstve a štátnych príslušníkov Spojeného kráľovstva s pobytom v jednom z 27 členských štátov EÚ; vyzýva Komisiu, aby pozorne monitorovala správne vykonávanie druhej časti dohody o vystúpení týkajúcej sa práv občanov s cieľom plne a účinne chrániť práva občanov, ktorí uplatnili slobodu pohybu pred skončením prechodného obdobia;
7. je znepokojený mnohými prekážkami, ktorým dúhové rodiny stále čelia, keď uplatňujú svoje právo presťahovať sa do iného členského štátu, ktoré vyplývajú z rozdielov vo vnútroštátnych právnych predpisoch o uznávaní párov rovnakého pohlavia a vzťahu medzi rodičom a dieťaťom; naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vykonali odporúčania uvedené v uznesení Európskeho parlamentu o právach LGBTIQ osôb v EÚ vrátane jeho výzvy, aby Komisia preskúmala, či všetky členské štáty dodržiavajú rozsudok Súdneho dvora z 5. júna 2018 vo veci C-673/16, Relu Adrian Coman a i./Inspectoratul General pentru Imigrări a Ministerul Afacerilor Interne⁽²⁴⁾ a zahrnuli tento rozsudok do nadchádzajúcej revízie usmernení týkajúcich sa slobody pohybu z roku 2009;
8. vyjadruje poľutovanie nad tým, že možnosti odškodnenia, ktoré sú k dispozícii rodičom a deťom v prípade rozluky alebo rozvodu, nie sú v každom členskom štáte rovnaké, takže stovky rodičov v EÚ sa obrátili na výbor PETI, aby ich podporil v ich cezhraničných rodinných sporoch a v prípadoch únosov detí rodičmi; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zaviedli systémy monitorovania cezhraničných prípadov práv starostlivosti o dieťa, ktoré budú nediskriminačné a budú plne rešpektovať základné práva dieťaťa;
9. pripomína, že slobodu pohybu neohrozujú len veľké globálne udalosti; s poľutovaním konštatuje, že, ako vyplýva z mnohých petícií prijatých na túto tému, občania EÚ, osoby s dlhodobým pobytom, ktoré sú občanmi iného členského štátu, a rodinní príslušníci občanov EÚ, ktorí sú štátnymi príslušníkmi tretích krajín, sa pri presťahovaní do iného členského štátu stále stretávajú s právnymi, administratívnymi a praktickými prekážkami, najmä pokiaľ ide o konania o pobyte, občianske alebo sociálne veci, ako je rodinné právo alebo dôchodky, koordináciu medzi systémami sociálneho zabezpečenia, prístup k zdravotným službám, zdravotné poistenie, vzdelávanie a daňové režimy a uznávanie odborných kvalifikácií; zdôrazňuje, že tieto prekážky často zahŕňajú diskriminačné administratívne požiadavky alebo svojvoľné požiadavky na dokumenty, ktoré sa zvyčajne nevydávajú v iných členských štátoch; zdôrazňuje, že tieto prekážky často

⁽²⁴⁾ Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 5. júna 2018, Relu Adrian Coman a i./Inspectoratul General pentru Imigrări a Ministerul Afacerilor Interne, C-673/16, EÚ:C:2018:385.

Štvrtok 10. marca 2022

vyplývajú z chýbajúceho jasného vymedzenia určitých pojmov v smernici o voľnom pohybe, ako sú „komplexné krytie nemocenského poistenia“ a „dostatočné zdroje“; vyzýva Komisiu, aby do monitorovania vykonávania smernice o voľnom pohybe zahrnula diskriminačné administratívne postupy v členských štátoch, najmä na miestnej úrovni, aby prijala potrebné opatrenia na presadzovanie právo proti týmto praktikám a vo svojich revidovaných usmerneniach objasnila pojmy, ktoré nie sú jasne vymedzené v smernici o voľnom pohybe; okrem toho vyzýva Komisiu a členské štáty, aby presadzovali ďalšiu spoluprácu v situáciách, keď pracovníci dostávajú dávky a platia príspevky v rôznych členských štátoch EÚ, a to posilnením cezhraničnej výmeny informácií medzi rôznymi orgánmi sociálneho zabezpečenia, aby sa všetky príspevky mohli náležite zohľadňovať pri výpočte dôchodkových práv;

10. vyzýva členské štáty, aby zaviedli opatrenia na koordináciu a spoluprácu s cieľom účinne riešiť otázky dvojitého zdanenia registrácií vozidiel, daňovej diskriminácie a dvojitého zdanenia v cezhraničnom kontexte a aby lepšie zohľadňovali reálne podmienky cezhraničnej mobility zamestnancov; domnieva sa, že existujúce dvojstranné dohovory v daňovej oblasti alebo jednostranné opatrenie niektorého členského štátu riešia problematiku dvojitého zdanenia nedostatočne a treba urýchlene prijať opatrenie na úrovni EÚ;

11. víta oznámenie Komisie o tom, že zreviduje predpisy o konzulárnej ochrane; vyzýva Komisiu, aby do tohto preskúmania zahrnula posúdenie prístupnosti konzulárnej ochrany pre osoby s rôznymi druhmi zdravotného postihnutia; naliehavo vyzýva Komisiu, aby zabezpečila pomoc občanom EÚ z nezastúpených členských štátov; naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zaviedli právo na konzulárnu ochranu pre osoby, ktorým členský štát vydá cestovný doklad, aj keď nie sú občanmi tohto štátu;

12. pripomína, že minimálne mzdy zohrávajú dôležitú úlohu pri zabezpečovaní vykonávania Európskeho piliera sociálnych práv a uplatňovania zásady „na nikoho nezabudnúť“; zdôrazňuje neisté podmienky, ktorým čelia cezhraniční a sezónni pracovníci, najmä od krízy spôsobenej ochorením COVID-19; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby riešili slabé miesta, ktorým čelia cezhraniční a sezónni migrujúci pracovníci v kontexte krízy spôsobenej ochorením COVID-19, a aby zabezpečili, že sa všetkým pracovníkom v EÚ poskytne vysoká úroveň sociálnej ochrany a dôstojné pracovné miesta s náležitým mzdovým ohodnotením, a to aj zaistením účinného uplatňovania a presadzovania práva Únie týkajúceho sa mobility pracovnej sily a práva na rovnakú odmenu za rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty; domnieva sa, že tento prístup má zásadný význam, aby sa zabránilo marginalizácii občanov EÚ a umožnilo sa im plne a aktívne sa zúčastňovať na našich demokraciách a aby boli chránené ich práva vyplývajúce z občianstva EÚ;

13. poznamenáva, že neexistencia mechanizmu vzájomného uznávania postavenia osoby so zdravotným postihnutím je jedným z dôvodov, prečo osoby so zdravotným postihnutím čelia ťažkostiam pri uplatňovaní svojich práv na voľný pohyb, prístup k vzdelávaniu, zamestnaniu a tovaru kultúrneho charakteru; podporuje vytvorenie vzájomne uznávaného preukazu EÚ pre osoby so zdravotným postihnutím s cieľom zabezpečiť rovnaký prístup k určitým výhodám v rámci EÚ; vyzýva Komisiu a členské štáty na zavedenie preukazu EÚ pre osoby so zdravotným postihnutím s cieľom zaručiť osobám so zdravotným postihnutím voľný pohyb;

14. naliehavo vyzýva všetky členské štáty, aby ratifikovali Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a tento protokol podpísali; nalieha na Komisiu, aby v súvislosti s ratifikáciou uvedeného dohovoru prijala potrebné opatrenia, ktoré osobám so zdravotným postihnutím umožnia plne uplatňovať ich práva občanov EÚ bez akejkoľvek formy diskriminácie;

15. je znepokojený marginalizáciou ľudí bez domova vzhľadom na ich zložité životné podmienky a nízku informovanosť; vyzýva členské štáty, aby prijali opatrenia na ochranu ľudí bez domova a ich práv a informovali ich prostredníctvom informačných kampaní o týchto opatreniach, čím by uľahčili ich začlenenie do spoločenského a politického života a občianskej spoločnosti;

16. víta zámer Komisie, ktorý oznámila vo svojej správe o občianstve EÚ za rok 2020, aktualizovať smernice o volebných právach migrujúcich občanov EÚ v komunálnych voľbách a voľbách do Európskeho parlamentu (smernice Rady 94/80/ES a 93/109/ES); v tejto súvislosti zdôrazňuje, že naliehavo treba odstrániť všetky prekážky a ťažkosti, ktoré migrujúcim občanom EÚ bránia pri uplatňovaní ich volebných práv vrátane osôb so zdravotným postihnutím, zlepšiť a uľahčiť poskytovanie informácií o komunálnych voľbách a voľbách do Európskeho parlamentu a volebných postupoch (prípadne prostredníctvom plne prístupnej, jednotnej celoeurópskej platformy na výmenu informácií), nabádať členské štáty, aby predovšetkým na miestnej úrovni uľahčovali migrujúcim občanom EÚ uplatňovanie ich volebných práv, ako aj preskúmať a zaviesť možnosti hlasovania na diaľku vrátane elektronického hlasovania, aby sa posilnila a uľahčila

Štvrtok 10. marca 2022

demokratická účasť; zdôrazňuje, že na účely hlasovania na diaľku musia členské štáty zabezpečiť transparentnosť pri navrhovaní a zavádzaní elektronických a internetových systémov a možnosť uskutočniť manuálne alebo elektronické prepočítanie bez toho, aby bola ohrozená tajnosť hlasovania a ochrana osobných údajov v súlade s uplatniteľným právom Únie; pripomína, že v niektorých členských štátoch sú osoby so zdravotným postihnutím, na ktoré sa vzťahujú ochranné opatrenia, ako je opatrovníctvo, automaticky vylúčené z účasti na politickom živote, a teda sa im odopiera právo voliť; zdôrazňuje, že od tohto drastického riešenia treba upustiť v prospech podpory osôb so zdravotným postihnutím vo vybraných oblastiach života; v tejto súvislosti víta vyhlásenie Komisie, že bude spolupracovať s členskými štátmi a Európskym parlamentom na zaručení politických práv osôb so zdravotným postihnutím na rovnakom základe s ostatnými, a najmä na zabezpečení toho, aby sa toto právo uplatňovalo v nasledujúcich voľbách do Európskeho parlamentu;

17. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby si v rámci európskej siete spolupráce pri voľbách vymieňali a podporovali najlepšie postupy týkajúce sa toho, ako riešiť osobitné volebné potreby znevýhodnených skupín občanov s cieľom zvýšiť ich účasť na voľbách a zabezpečiť, aby títo občania mali možnosť účinne uplatňovať svoje volebné práva v nasledujúcich voľbách do Európskeho parlamentu; v tejto súvislosti zdôrazňuje potrebu získať komplexné údaje o nedostatočne zastúpených kategóriách voličov a dohodnúť sa na základnom súbore spoločných vymedzení znevýhodnených skupín, ktoré môžu zahŕňať skupiny, ako sú LGBTIQ osoby, migranti a utečenci, osoby pochádzajúce z domácností s nízkymi príjmami, rasové, etnické alebo jazykové menšiny a osoby so zdravotným postihnutím;

18. ďalej pripomína, že volebné práva občanov EÚ žijúcich v zahraničí sú často predmetom petícií; poznamenáva, že niektoré členské štáty zbavujú svojich občanov ich práva voliť vo voľbách do národného parlamentu, keď sa presťahujú do inej krajiny EÚ; je presvedčený, že obmedzenie práva občanov EÚ voliť z dôvodu ich pobytu v zahraničí spolu s neuznaním ich práva voliť vo voľbách do národného parlamentu v ich krajine pobytu by mohlo brániť slobode pohybu a mohlo by viesť k odopieraniu základného práva na politickú účasť; zdôrazňuje, že viaceré členské štáty odopierajú osobám s dlhodobým pobytom, ktoré sú občanmi iného členského štátu EÚ, právo voliť v komunálnych voľbách a vo voľbách do Európskeho parlamentu;

19. zdôrazňuje, že viac ako 60 % respondentov, ktorí sa zúčastnili na verejnej konzultácii týkajúcej sa správy o európskom občianstve za rok 2020, sa domnieva, že sa nevyvíja dostatočné úsilie na informovanie občanov o ich právach, ktoré im prislúchajú ako občanom EÚ; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby lepšie informovali občanov EÚ o ich právach a povinnostiach vo formátoch prístupných osobám s rôznymi druhmi zdravotného postihnutia a aby zabezpečili rovnaké rešpektovanie nároku na tieto práva v ich krajine pôvodu a v ktoromkoľvek inom členskom štáte; zdôrazňuje, že je dôležité, aby každá krajina mala vytvorené webové sídlo s vysvetľujúcimi informáciami o právach občanov EÚ a o tom, ako nadviazať kontakt s poslancami EP a sledovať ich hlasovania a rozhodnutia;

20. nabáda členské štáty, aby v učebných osnovách škôl venovali viac priestoru politickému vzdelávaniu o záležitostiach EÚ, okrem iného aj o právach občanov EÚ, a aby tomu náležite prispôsobili odbornú prípravu učiteľov; domnieva sa, že členské štáty by prostredníctvom svojich vzdelávacích systémov mali podporovať návštevy škôl v inštitúciách EÚ; zdôrazňuje, že dostupné vzdelávanie zohráva dôležitú úlohu pri poskytovaní informácií pre budúcich občanov;

21. uznáva, že súčasné nastavenie participatívneho rámca EÚ môže ľudí nechať na pochybách o tom, ktorý kanál je vhodnejší pre ich potreby, a tým ich odradiť od používania dostupných nástrojov na komunikáciu s inštitúciami EÚ; vyzýva Komisiu a členské štáty na zavedenie vhodných nástrojov, ktorými sa zabezpečí, aby občania EÚ a osoby s pobytom v EÚ boli plne informovaní o svojom práve predkladať petície Európskemu parlamentu a o svojom práve obrátiť sa na európskeho ombudsmana ako prostriedkoch na presadzovanie ich práv a na oznamovanie prípadných porušení v súlade s článkom 44 charty a článkom 227 ZFEÚ;

22. vyzýva na zriadenie jednotného kontaktného miesta na internete, v rámci ktorého by sa sústredili všetky participatívne nástroje EÚ a poskytovali informácie, poradenstvo a podpora pri styku s EÚ vo všetkých úradných jazykoch EÚ a vo formátoch prístupných osobám s rôznymi druhmi zdravotného postihnutia, čím by sa používateľom pomohlo nájsť a využívať najvhodnejší kanál, a to s cieľom priblížiť občanov k EÚ a posilniť ich demokratickú účasť; verí, že takéto jednotné kontaktné miesto by zefektívnilo používanie rôznych participatívnych nástrojov a zároveň by sa v plnej miere využil ich potenciál;

23. opätovne vyjadruje podporu Konferencii o budúcnosti Európy; je pevne presvedčený, že konferencia je príležitosťou, aby sa občania prístupom zdola nahor zapojili do demokratického procesu EÚ; opakuje svoju výzvu, aby sa v rámci konferencie vypracovali konkrétne odporúčania, ktorými sa inštitúcie budú zaoberať a pretavia ich do opatrení; vyzýva všetkých účastníkov konferencie, aby zabezpečili prijatie skutočných krokov nadväzujúcich na výsledky konferencie;

Štvrtok 10. marca 2022

24. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii, európskemu ombudsmanovi, vládam a parlamentom členských štátov, ich petičným výborom a ich vnútroštátnym ombudsmanom alebo obdobným príslušným orgánom.

Štvrtok 10. marca 2022

P9_TA(2022)0082

Spravodlivé a jednoduché zdaňovanie na podporu stratégie obnovy

Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2022 s odporúčaniami pre Komisiu o spravodlivom a jednoduchom zdaňovaní na podporu stratégie obnovy (nadviazanie EP na júlový akčný plán Komisie a jej 25 iniciatív v oblasti DPH, zdaňovania podnikov a fyzických osôb) (2020/2254(INL))

(2022/C 347/20)

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 225 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 15. júla 2020 s názvom Akčný plán pre spravodlivé a jednoduché zdaňovanie na podporu stratégie obnovy (COM(2020)0312),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 15. júla 2020 o dobrej správe daňových záležitostí v EÚ aj mimo nej (COM(2020)0313),
- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 7. apríla 2016 s názvom Akčný plán v oblasti DPH k jednotnému priestoru EÚ v oblasti DPH – čas rozhodnúť sa (COM(2016)0148),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 3. marca 2021 s názvom Rok od vypuknutia pandémie COVID-19: reakcia fiškálnej politiky (COM(2021)0105),
- so zreteľom na návrhy Komisie, ktoré sa majú prijať, najmä o spoločnom základe dane z príjmov právnických osôb (CCTB), spoločnom konsolidovanom základe dane z príjmov právnických osôb (CCCTB) ⁽¹⁾ a balíku v oblasti zdaňovania digitálneho hospodárstva ⁽²⁾, ako aj na pozície Európskeho parlamentu k týmto návrhom,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 15. januára 2019 s názvom Efektívnejšie a demokratickejšie rozhodovanie v oblasti daňovej politiky EÚ (COM(2019)0008),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 19. februára 2020 s názvom Formovanie digitálnej budúcnosti Európy (COM(2020)0067),
- so zreteľom na inkluzívny rámec OECD/G20 o akčnom pláne na zabránenie narúšania základu dane a presunu ziskov (BEPS) z októbra 2015,
- so zreteľom na predbežnú správu inkluzívneho rámca OECD/G20 s názvom Daňové výzvy vyplývajúce z digitalizácie, ktorá bola prijatá v roku 2018, a jeho pracovný program na vypracovanie konsenzuálneho riešenia daňových výziev vyplývajúcich z digitalizácie hospodárstva, ktorý bol prijatý v máji 2019,
- so zreteľom na správy o koncepcii prvého a druhého piliera, ktoré prijal inkluzívny rámec OECD/G20 14. októbra 2020, ako aj na výsledky hospodárskej analýzy a posúdenia vplyvu vykonaného OECD,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 18. mája 2021 s názvom Zdaňovanie podnikov v 21. storočí (COM(2021)0251),

⁽¹⁾ Návrh na smernicu Rady o spoločnom základe dane z príjmov právnických osôb, (COM(2016)0685) z 25. októbra 2016, a o spoločnom konsolidovanom základe dane z príjmov právnických osôb, (COM(2016)0683) z 25. októbra 2016.

⁽²⁾ Balík tvorí oznámenie Komisie z 21. marca 2018 s názvom Nadišiel čas vytvoriť moderný, spravodlivý a účinný štandard zdaňovania pre digitálne hospodárstvo (COM(2018)0146), návrh z 21. marca 2018 na smernicu Rady, ktorou sa stanovujú pravidlá týkajúce sa zdaňovania príjmov právnických osôb, ktoré sa vyznačujú významnou digitálnou prítomnosťou (COM(2018)0147), návrh z 21. marca 2018 na smernicu Rady o spoločnom systéme zdanenia digitálnych služieb formou dane z výnosov z poskytovania určitých digitálnych služieb (COM(2018)0148) a odporúčanie Komisie z 21. marca 2018 týkajúce sa zdaňovania príjmov právnických osôb, ktoré sa vyznačujú významnou digitálnou prítomnosťou (C(2018)1650).

Štvrtok 10. marca 2022

- so zreteľom na výročnú správu o zdaňovaní za rok 2021 – preskúmanie daňových politík v členských štátoch EÚ, GR TAXUD, 18. mája 2021,
 - so zreteľom na správu Medzinárodného menového fondu s názvom „Zdaňovanie nadnárodných podnikov v Európe“, Oddelenie pre európske záležitosti a oddelenie pre fiškálne veci, 2021, č. 21/12,
 - so zreteľom na výsledky rôznych samitov krajín G7, G8 a G20, ktoré sa konali na témy medzinárodných daňových otázok,
 - so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. decembra 2015 s odporúčaniami Komisie o začlenení transparentnosti, koordinovanosti a konvergencie do politík dane z príjmov právnických osôb v Únii ⁽³⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenia súvisiace s osobitnými výbormi TAXE z 25. novembra 2015 o daňových rozhodnutiach a iných opatreniach podobných svojou povahou alebo účinkom (TAX1) ⁽⁴⁾, zo 6. júla 2016 o daňových rozhodnutiach a iných opatreniach podobných svojou povahou alebo účinkom (TAX2) ⁽⁵⁾ a na uznesenie z 26. marca 2019 o finančnej trestnej činnosti, daňových únikoch a vyhýbaní sa daňovým povinnostiam (TAX3) ⁽⁶⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie a svoje odporúčania z 13. decembra 2017 v nadväznosti na vyšetrovanie vo veci prania špinavých peňazí, vyhýbania sa daňovým povinnostiam a daňových únikov (PANA) ⁽⁷⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie o vykonávaní požiadaviek EÚ na výmenu daňových informácií: pokrok, získané poznatky a prekážky, ktoré treba prekonať (2020/2046(INI)),
 - so zreteľom na svoju správu o reforme politiky EÚ v oblasti škodlivých daňových praktík (vrátane reformy skupiny pre kódex správania) (2020/2258(INI)),
 - so zreteľom na články 47 a 54 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre hospodárske a menové veci (A9-0024/2022),
- A. keďže bezprecedentný vplyv krízy spôsobenej ochorením COVID-19 na hospodárstvo a jej rozsah viedli k zníženiu daňových príjmov a zvýšeniu dlhu a fiškálnych výdavkov na ochranu spoločnosti a hospodárstva a vedú k prudkému zvýšeniu verejného dlhu; keďže vyhýbanie sa daňovým povinnostiam a daňové úniky a daňové podvody oslabujú vládne príjmy, ako aj udržateľnosť verejných financií, daňových systémov a daňovej spravodlivosti; keďže je mimoriadne dôležité bojovať proti vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam a daňovým únikom a zároveň udržiavať dane na úrovniach, ktoré podporujú udržateľný rast hospodárstva, ako aj hospodársku a sociálnu obnovu Únie a dlhodobé výzvy, ako je starnutie obyvateľstva, ekologická a klimatická transformácia a digitalizácia hospodárstva, pričom sa neoslabujú primerané daňové príjmy;
- B. keďže daňová záťaž sa presunula z majetku na príjem, z kapitálu na príjem z pracovnej činnosti a spotrebu, z nadnárodných podnikov na malé a stredné podniky (ďalej len „MSP“) a z finančného sektora na reálnu ekonomiku s presunom daňového bremena z mobilnejších na menej mobilných daňovníkov;
- C. keďže rýchla obnova si vyžaduje silnú reakciu hospodárskej a fiškálnej politiky prostredníctvom reforiem a investícií, ktorá okrem iného: i) zabezpečí účinné rovnaké podmienky pre daňovníkov a podniky, zníži alebo odstráni daňové výhody, ktoré nespravodlivo vytvárajú nevýhody pre MSP, vrátane menšej byrokracie na podporu konkurencie, domáceho obchodu aj obchodu v rámci jednotného trhu podporované jednoduchým, spravodlivejším a predvídateľnejším daňovým prostredím; ii) zabezpečí daňové príjmy pre členské štáty na financovanie obnovy, prechod na uhlíkovo neutrálnu ekonomiku, zníženie pomeru dlhu k HDP a podpor investícií a iii) zabezpečí spravodlivé zdaňovanie podnikov a občanov, posilnenie transparentnosti a dôvery spoločnosti aj spravodlivej hospodárskej súťaže na základe schválených noriem a koordinovaných a digitalizovaných systémov podávania správ;

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 399, 24.11.2017, s. 74.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 366, 27.10.2017, s. 51.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 101, 16.3.2018, s. 79.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 108, 26.3.2021, s. 8.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ C 369, 11.10.2018, s. 132.

Štvrtok 10. marca 2022

- D. keďže akčný plán Komisie pre spravodlivé a jednoduché zdaňovanie na podporu stratégie obnovy (ďalej len „akčný plán“) je súčasťou širšej daňovej stratégie Únie v oblasti dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“), zdaňovania podnikov a individuálneho zdaňovania; keďže v akčnom pláne sa stanovuje dvojaký prístup, v ktorom sa kombinujú opatrenia na boj proti daňovým podvodom a daňovým únikom a zjednodušujú opatrenia na odstránenie zbytočných prekážok a administratívnej záťaže pre daňovníkov, najmä občanov a MSP;
- E. keďže MSP tvoria 99 % spoločností v Únii a vytvárajú dve z troch pracovných miest v súkromnom sektore, ale keďže náklady na dodržiavanie daňových predpisov pre tieto spoločnosti predstavujú 30 % zaplatených daní, kým pre veľké spoločnosti len 2 %;
- F. keďže je potrebné vybudovať väčšiu vzájomnú dôveru a spoluprácu medzi daňovými orgánmi členských štátov a vymieňať si najlepšie postupy medzi všetkými členskými štátmi pokiaľ ide o systémy podávania správ;
- G. keďže v osobitnej správe Európskeho dvora audítorov o výmene daňových informácií v EÚ z roku 2021 ⁽⁸⁾ sa uvádza, že informácie, ktoré si členské štáty vymieňajú, sú neaktuálne, nepresné a neúplné;
- H. keďže súčasné medzinárodné pravidlá týkajúce sa dane z príjmu právnických osôb už v kontexte digitalizácie a globalizácie hospodárstva nie sú vhodné; keďže vývoj v oblasti digitalizácie a väčšia závislosť od nehmotných aktív a ich nárast v hodnotových reťazcoch vytvárajú vyhliadky a výzvy, pokiaľ ide o výsledovateľnosť hospodárskych operácií a zdaniteľných udalostí vrátane umožnenia praktík vyhýbania sa daňovým povinnostiam, najmä ak sú tieto operácie cezhraničné alebo sa uskutočňujú mimo Únie;
- I. keďže zdaňovanie právnických osôb by sa malo riadiť zásadou zdaňovania ziskov tam, kde sú vytvárané, harmonizovanejší a koordinovanejší prístup k systému zdaňovania právnických osôb v celej Únii by mohol ďalej umožniť boj proti nekalej súťaži spôsobenej škodlivými daňovými praktikami, ktoré narušujú fungovanie jednotného trhu a často vedú k nesprávnemu pridelovaniu zdrojov;
- J. keďže lepšia spolupráca medzi daňovými orgánmi Únie a národnými daňovými orgánmi v oblasti zdaňovania právnických osôb a zvýšená transparentnosť môžu zvýšiť výber daní a dodržiavanie daňových povinností a sú tiež potrebné na posilnenie spravodlivej konkurencieschopnosti na jednotnom trhu, čo zefektívni prácu daňových orgánov; keďže používanie technológií a digitalizácia zameraná na efektívnejšie využívanie dostupných údajov môžu podporiť účinnosť a transparentnosť daňových orgánov, znížiť náklady na dodržiavanie predpisov a zvýšiť dôveru verejnosti; keďže pokrok dosiahnutý v oblasti digitalizácie pre daňovníkov aj daňové orgány otvára alternatívy, ako systematicky riešiť niektoré daňové podvody a môže tiež uľahčiť zdaňovanie mobilných daňových základov;

Všeobecné úvahy o akčnom pláne Komisie pre spravodlivé a jednoduché zdaňovanie podporujúce stratégiu obnovy

1. víta akčný plán a podporuje jeho dôsledné vykonávanie; poznamenáva, že väčšina z 25 opatrení súvisí s DPH, čo je vhodné vzhľadom na vysokú úroveň strát príjmov v oblasti DPH a potrebu podporiť podniky, najmä MSP; domnieva sa však, že na doplnenie konkrétnych legislatívnych návrhov by sa malo vykonať posúdenie vplyvu, aby sa lepšie pochopili potenciálne účinky na daňových poplatníkov a podniky; víta nedávnu dohodu o sadzbách DPH v Rade, naďalej však vyjadruje znepokojenie nad tým, že konečný režim DPH nezískal podporu v Rade; vyzýva Komisiu, aby preskúmala akčný plán vzhľadom na medzinárodný vývoj na úrovni Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (ďalej len „OECD“)/G20 a vzhľadom na pandémiu ochorenia COVID-19;
2. verí, že rozhodnutie Komisie uskutočniť iniciatívy zamerané na posilnenie spolupráce medzi daňovými orgánmi a väčšiu harmonizáciu procesných pravidiel v rámci jednotného trhu je najdôležitejšie; víta iniciatívu Komisie týkajúcu sa programu spolupráce EÚ v oblasti dodržiavania pravidiel ako metódu podpory užšej spolupráce medzi daňovými orgánmi a podnikmi a odporúča jasné pravidlá oprávnenosti a fungovania, ako aj prípadné rozšírenie programu na otázky súvisiace s DPH; víta a teší sa na legislatívnu iniciatívu Komisie na zavedenie spoločného, štandardizovaného systému úľavy na

⁽⁸⁾ Osobitná správa Európskeho dvora audítorov 03/2021 z 26. januára 2021, Výmena daňových informácií v EÚ: pevný základ, ale medzery vo vykonávaní.

Štvrtok 10. marca 2022

zrážkovej dani pri zdroji v celej Únii, ktorý bude sprevádzaný výmenou informácií a mechanizmom spolupráce medzi daňovými orgánmi; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby v reakcii na nedávne odhalenia Cum-Ex a globálnu daňovú dohodu OECD/G20 posúdila potenciálne prínosy minimálnej efektívnej sadzby zrážkovej dane; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby obnovila diskusiu o zablokovanej revízii smernice Rady 2003/49/ES⁽⁹⁾ (ďalej len „smernica o úrokoch a licenčných poplatkoch“);

3. víta návrh Komisie na modernizáciu, zjednodušenie a harmonizáciu požiadaviek na DPH pomocou vykazovania a elektronickej fakturácie založených na transakciách v reálnom čase; poznamenáva, že takéto vykazovanie musí byť vhodné pre daňovníkov a zároveň musí umožniť daňovým správam mať prehľad o rôznych transakciách v reálnom čase, čo umožní predchádzanie podvodom a rizikovým hospodárskym subjektom a ich odhaľovanie; domnieva sa, že požiadavky na vykazovanie a daňové formuláre by sa mali v členských štátoch zjednotiť; domnieva sa, že používanie nástroja na získavanie údajov tzv. analýzy transakčných sietí (ďalej len „TNA“) predstavuje jeden z dostupných spôsobov, ako obmedziť daňové podvody, a podporuje jeho ďalší rozvoj a výmenu najlepších postupov medzi členskými štátmi;

4. pripomína, že akékoľvek daňové opatrenia, dočasné alebo nie, by mali brániť narušaniu investičných rozhodnutí a mali by slúžiť ako nástroj na podporu plnenia cieľov Únie v zmysle článku 3 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii vrátane konkurencieschopnosti európskeho hospodárstva; zdôrazňuje, že požiadavky na podávanie správ by nemali viesť k neprimeranému zvýšeniu administratívnych nákladov pre hospodárske subjekty, najmä pre MSP; poznamenáva, že na účinné riešenie stratených daňových príjmov môže byť potrebná lepšia kvalita a prípadné väčšie množstvo údajov; trvá na zásade, že všetky údaje, ktoré daňové orgány získajú od daňovníkov v súlade s ich právami sa musia členským štátom poskytnúť iba raz, a to ochránené s najvyššou bezpečnosťou a pri dodržiavaní právnych predpisov o ochrane údajov; berie na vedomie potenciál údajov a digitálnych nástrojov znížiť byrokraciu a zjednodušiť rôzne povinnosti daňovníkov, najmä v oblasti vratiek DPH a súhrnných výkazov, a konštatuje, že na maximalizáciu účinnosti využívania údajov by sa mala používať umelá inteligencia a rôzne softvéry; vyjadruje potrebu pokračovať v úsilí o zintenzívnenie administratívnej spolupráce medzi členskými štátmi s cieľom obmedziť podvody a daňové úniky; domnieva sa, že v záujme efektívnejšieho systému je potrebné nielen zvýšiť kvantitu vymieňaných údajov, ale aj zlepšiť ich kvalitu;

5. zdôrazňuje, že rôznorodosť daňových predpisov členských štátov predstavuje zaťažujúcu výzvu najmä pre MSP a startupy, ktoré pôsobia alebo chcú začať obchodovať na jednotnom trhu a musia sa vyrovnávať až s 27 rôznymi daňovými systémami; domnieva sa, že náležitá pozornosť by sa mala venovať vyšším nákladom na dodržiavanie predpisov, ktoré majú MSP; zdôrazňuje, že MSP by nemali byť ďalej znevýhodňované finančnou záťažou spojenou s fungovaním v rámci rôznych vnútroštátnych systémov a výhody jednotného trhu by mali byť ľahko dostupné;

6. zdôrazňuje, že v stratégii udržateľnej obnovy by sa mali zohľadňovať udržateľnosť pretrvávajúcich nízkych úrokových sadzieb a rastúca inflácia v celej Únii; domnieva sa, že daňové zaťaženie by sa nemalo presúvať z kapitálových ziskov na prácu, ako to robí teraz; v tejto súvislosti sa domnieva, že by sa mala venovať väčšia pozornosť veľkému počtu mobilných pracovníkov;

7. opätovne zdôrazňuje význam fondov Next Generation EU pre hospodársku obnovu Únie a vyzdvihuje príležitosť využiť Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti na financovanie fiškálnych reforiem a investícií, ktoré povedú k spravodlivejšiemu, udržateľnejšiemu a lepšiemu digitalizovanému fiškálnemu systému; pripomína, že cieľom programu Fiscalis na obdobie 2021 – 2027 s rozpočtom 269 miliárd EUR je bojovať proti daňovým podvodom a podpora výberu daní pre Úniu a členské štáty tým, že vnútroštátnym daňovým orgánom pomôže lepšie spolupracovať v boji proti daňovým podvodom, daňovým únikom a agresívnemu daňovému plánovaniu;

8. berie na vedomie, že odhadované straty príjmov v dôsledku medzinárodných daňových únikov jednotlivcov v roku 2016 predstavovali 46 miliárd EUR; všiema si súčasné narušenia jednotného trhu v dôsledku škodlivých daňových praktík, ktoré predstavujú škodlivú daňovú súťaž; konštatuje, že spolu s akčným plánom bolo uverejnené oznámenie Komisie o dobrej správe v daňových záležitostiach v EÚ a mimo nej, ktoré sa zameriava na potrebnú reformu kódexu správania EÚ

⁽⁹⁾ Smernica Rady 2003/49/ES z 3. júna 2003 o spoločnom systéme zdaňovania uplatňovanom na výplaty úrokov a licenčných poplatkov medzi združenými spoločnosťami rôznych členských štátov (Ú. v. EÚ L 157, 26.6.2003, s. 49).

Štvrtok 10. marca 2022

v zdaňovaní podnikov a kritériá zakotvené v zozname nespolupracujúcich jurisdikcií EÚ; vyjadruje poľutovanie nad zastavením rokovaní v Rade v oboch otázkach; berie na vedomie výsledok stretnutia ECOFIN z 8. decembra 2021; v tejto súvislosti vyjadruje poľutovanie nad tým, že ministri financií členských štátov sa nedokázali dohodnúť na reforme kódexu správania EÚ pri zdaňovaní podnikov z roku 1997 a pripomína uznesenie Európskeho parlamentu zo 7. októbra 2021 o reforme politiky EÚ v oblasti škodlivých daňových praktík (vrátane reformy skupiny pre kódex správania); opakuje svoju podporu zámeru Komisie rozšíriť rozsah pôsobnosti skupiny pre kódex správania tak, aby zahŕňal ďalšie druhy režimu a všeobecné aspekty vnútroštátnych systémov dane z príjmov právnických osôb, a nabáda Komisiu, aby ďalej rozvíjala koordinačné mechanizmy, ako sú postupy partnerského preskúmania v rámci skupiny pre kódex správania; odporúča, aby boli začlenené preferenčné režimy dane z príjmu fyzických osôb tak, aby sa vzťahoval aj na osobitné režimy občianstva alebo opatrenia na prilákanie vysoko mobilných bohatých jednotlivcov a digitálnych nomádov, ktoré by mohli prípadne viesť k výrazným narušeniam jednotného trhu; vyzýva Komisiu, aby v rámci nadchádzajúceho daňového sympózia v roku 2022 analyzovala narušenia jednotného trhu a navrhla primerané nápravné opatrenia;

Hnacie sily zmien

9. zastáva názor, že lepšie odhady celkových daňových strát v Únii a dôkladná analýza ich systémových príčin sú nevyhnutné pre účinné návrhy spôsobov účinného znižovania daňových strát; zdôrazňuje, že lepšia dostupnosť údajov poskytovaných spoločnosťami a daňovými správami môže významne prispieť k lepším odhadom; zdôrazňuje význam databázy štatistiky OECD o dani z príjmov právnických osôb a príspevok členských štátov k nej; ďalej vyjadruje poľutovanie nad tým, že Rada neposkytla Európskemu parlamentu potrebné informácie v rámci správy DAC o vykonávaní; zdôrazňuje, že podvody v oblasti DPH, napríklad „karuselové podvody“, majú priamy vplyv na vlastné zdroje založené na DPH, a teda na zloženie príjmov Únie⁽¹⁰⁾; zdôrazňuje, že typy podvodov v oblasti DPH majú veľa podôb a môžu sa meniť podľa nového právneho rámca, ako je napríklad navrhovaný tzv. definitívny systém; vyzýva preto Komisiu, aby začala koordinovať úsilie členských štátov o vytvorenie spoločného systému získavania štatistických údajov o karuselových podvodoch v oblasti DPH; poukazuje na to, že tento systém by mohol vychádzať z postupov, ktoré už používajú niektoré členské štáty; berie na vedomie vytvorenie daňového strediska EÚ a vyzýva Komisiu, aby poskytla nezávislé hodnotenie práce, ktorá sa doteraz vykonala v súvislosti s tým, ako pokročiť v tejto prípravnej akcii, ktorú inicioval Európsky parlament na základe pilotného projektu ročného rozpočtu Únie;

10. pripomína, že daňová transparentnosť, spravodlivosť a istota založená na jasných príslušných právach a povinnostiach je hlavnou zásadou, na ktorej je možné vybudovať vzájomnú dôveru medzi daňovníkmi a daňovými správami; v tejto súvislosti podporuje formalizáciu Charty práv daňovníkov, väčšiu konzistentnosť pravidiel daňovej rezidencie pre fyzické osoby a intenzívnejšiu výmenu informácií; domnieva sa, že je potrebné zväziť ďalší rozvoj a identifikáciu medzier v účinnom európskom mechanizme riešenia sporov; domnieva sa, že výsledky sporov by sa mali zverejňovať vo forme zhrnutia, v ktorom by sa okrem iných podstatných, ale nie citlivých obchodných informácií zverejnila aj výsledná efektívna daňová sadzba zaplatená daňovníkom;

11. konštatuje, že nové formy práce, ako je práca na diaľku, prinášajú výzvy aj príležitosti pre pracovníkov a zamestnávateľov; zdôrazňuje naliehavú potrebu lepšie vymedziť pojem daňovej rezidencie pre fyzické osoby vzhľadom na nové režimy práce, ktoré sa rýchlo vyvinuli v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19; zdôrazňuje, že členské štáty stále používajú rôzne kritériá na určenie statusu daňovej rezidencie, čo vytvára riziko dvojitého zdanenia alebo dvojitého nezdanenia; v tejto súvislosti pripomína akčný plán, v ktorom sa oznamuje legislatívny návrh Komisie v rokoch 2022/2023, v ktorom sa objasňuje, kde sa majú daňovníci považovať za rezidentov na daňové účely, keď pôsobia cezhranične v Únii; očakáva návrh Komisie, ktorého cieľom by malo byť zabezpečenie jednotnejšieho určovania daňovej rezidencie v rámci jednotného trhu;

12. vyzýva Komisiu, aby rozšírila automatickú výmenu informácií na kryptoaktíva (DAC8); v tejto súvislosti pripomína odporúčania prijaté Európskym parlamentom a uvedené v správe o vykonávaní DAC; domnieva sa, že daňová istota by sa

⁽¹⁰⁾ Briefing výboru BUDG – Vlastné zdroje EÚ (2020) na [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/647459/IPOL_BRI\(2020\)647459_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/647459/IPOL_BRI(2020)647459_EN.pdf).

Štvrtok 10. marca 2022

posilnila, ak by členské štáty mali jednotné chápanie daňových politík, stimulov a postupov, ktoré nenarúšajú jednotný trh; vyzýva Komisiu, aby predložila analýzu usmernení alebo iných opatrení, ktoré by mohli pomôcť dosiahnuť tento cieľ;

13. víta opatrenia, ktoré Komisia prijala v oblasti predchádzania a riešenia sporov týkajúcich sa dvojitého zdanenia DPH;

14. konštatuje, že rozhodovací proces Únie nepodporuje zmeny, pretože daňová politika je vnútroštátnou výsadou a podlieha jednomyselnému schváleniu; pripomína, že v článku 116 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) sa uvádza, že je potrebné odstrániť narušenie hospodárskej súťaže na vnútornom trhu zo strany členských štátov; ľutuje, že súčasná situácia niekedy vedie k nerovnomernému alebo nejednotnému uplatňovaniu daňových predpisov a oneskorenej harmonizácii daňových postupov alebo noriem v rámci Únie; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zaistili harmonizovanejšie a jednotnejšie daňové pravidlá a ich uplatňovanie, chránili fungovanie jednotného trhu a zaistili zásadu zdaňovania tam, kde sa vytvára zisk; vyjadruje poľutovanie nad tým, že návrhy ako CCCTB, revízia smernice o výplate úrokov a licenčných poplatkov a reforma kódexu správania pri zdaňovaní podnikov zostali v Rade zablokované;

15. v tejto súvislosti pripomína oznámenie Komisie o účinnejšom a demokratickejšom rozhodovaní v daňovej politike EÚ; konštatuje, že článok 116 ZFEÚ, hoci sa navrhuje v akčnom pláne, zatiaľ nebol použitý v daňových záležitostiach a umožnil by účinnejšie rozhodovanie v Rade; vyzýva Komisiu, Európsky parlament a Radu, aby v kontexte Konferencie o budúcnosti Európy ďalej skúmali rozhodovací proces o daňových politikách v kontexte ochrany finančných záujmov Únie;

16. zdôrazňuje význam rýchlej výmeny informácií medzi členskými štátmi v boji proti daňovým podvodom; víta návrh systému Eurofisc 2.0 v akčnom pláne Komisie ďalej rozvíjať Eurofisc; dôrazne podporuje návrh Komisie rozšíriť ho na priame dane; podporuje, aby sa Eurofisc stal centrom Únie pre daňové informácie, ktoré poslúži nielen na účely DPH; pripomína, že Eurofisc, ako sieť odborníkov Únie na boj proti podvodom, musí byť v záujme svojej účinnosti posilnená a musí mať k dispozícii dostatočné zdroje na vykonávanie spoločných analýz rizík, koordináciu vyšetrovaní a spoluprácu s Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), Europolom a Európskou prokuratúrou, najmä s cieľom vyšetrovať podvody v oblasti DPH;

17. so záujmom očakáva revíziu smernice Rady 2011/64/EÚ⁽¹⁾, ako sa uvádza v balíku Komisie pre spravodlivé a jednoduché zdaňovanie; upozorňuje na veľké cenové rozdiely medzi členskými štátmi, ktoré motivujú k cezhraničnému nakupovaniu; ďalej upozorňuje na vznik nových výrobkov, ako sú elektronické cigarety, zahrievané tabakové výrobky a nové tabakové výrobky; so záujmom očakáva ambicióznou revíziu, pokiaľ ide o sadzby a zameranú na lepšie prispievanie k plneniu cieľov v oblasti zdravia;

Výzvy v daňovej politike Únie v oblasti DPH

18. konštatuje, že súčasný systém DPH v Únii je naďalej príliš zložitý, najmä pre MSP, a náchylný na podvody, pričom pre hospodárske subjekty vytvára vysoké náklady na dodržiavanie predpisov⁽²⁾; poznamenáva, že v členských štátoch sú prijaté rôzne opatrenia na boj proti daňovým podvodom; pripomína, že je potrebné urýchlene riešiť modernizáciu systému DPH a prechod na súdržnejší systém DPH v celej Únii⁽³⁾;

19. zdôrazňuje, že riešenie výpadku príjmov z DPH a daňových podvodov by malo byť naliehavou prioritou Únie a členských štátov v hospodárstve po skončení ochorenia COVID-19; vyjadruje znepokojenie nad úrovňou výpadku z príjmov DPH, ktorý sa v roku 2018 odhaduje na približne 140 miliárd EUR, z čoho 50 miliárd EUR súvisí s cezhraničnými daňovými únikmi a podvodmi; so znepokojením konštatuje, že podľa hodnotenia Komisie by výpadok

⁽¹⁾ Smernica Rady 2011/64/EÚ z 21. júna 2011 o štruktúre a sadzbach spotrebnej dane z tabakových výrobkov (Ú. v. EÚ L 176, 5.7.2011, s. 24).

⁽²⁾ Podľa DG EPRS – EAVA (september 2021) by sa výpadok príjmov z DPH vrátane cezhraničných únikov a podvodov v oblasti DPH dal odhadnúť na približne 120 miliárd EUR v roku 2020, strana 42.

⁽³⁾ Podľa DG EPRS – EAVA (september 2021) by odhadovaná pridaná hodnota rozšírenej spolupráce medzi členskými štátmi plus úplná implementácia jednotného kontaktného miesta mohli priniesť zníženie výpadku príjmov z DPH o približne 29 miliárd EUR a zníženie nákladov na dodržiavanie predpisov pre podniky o približne 10 miliárd EUR, strana 39.

Štvrtok 10. marca 2022

príjmov z DPH mohol v dôsledku krízy spôsobenej ochorením COVID-19 vzrásť na viac ako 160 miliárd EUR; konštatuje, že komplexná štruktúra výpadku príjmov z DPH si vyžaduje viacero opatrení prispôbených konkrétnym častiam faktorov, ktoré ho spôsobujú;

20. zdôrazňuje, že súčasný systém DPH je naďalej fragmentovaný, čo spôsobuje značnú administratívnu záťaž pre podniky, najmä v prípade cezhraničných operácií a MSP, čo znižuje výhody pôsobenia na jednotnom trhu a zároveň spôsobuje náklady pre členské štáty v podobe možných strát príjmov; konštatuje, že Komisia by v nových návrhoch mala zohľadniť osobitné potreby MSP a v relevantných prípadoch vytvoriť rovnaké podmienky okrem iného vrátane zavedenia požiadaviek založených na prahovej hodnote;

21. víta zriadenie jednotného kontaktného miesta Únie (ďalej len „OSS“), ktorého cieľom je zjednodušiť dodržiavanie daňových predpisov, najmä znížením neistoty na jednotnom trhu a znížením nákladov na cezhraničné operácie, ktoré cezhraničným hospodárskym subjektom umožnia ľahšie plniť povinnosti týkajúce sa DPH pri predaji v rámci elektronického obchodu v rámci Únie; vyzýva Komisiu, aby posúdila, ako rozšíriť rozsah OSS na širší rad služieb, najmä pokiaľ ide o všetky transakcie s tovarom medzi podnikmi a spotrebiteľmi a na prevod vlastných zásob, čo umožní spoločnostiam registrovať sa ako platcovia DPH len v jednej krajine; víta návrh jednotnej registrácie DPH;

22. víta iniciatívu Komisie na revíziu súčasného oslobodenia finančných služieb a poistenia od DPH, najmä po vystúpení Spojeného kráľovstva z Únie a revízii vnútroštátnych pravidiel v tejto oblasti; zdôrazňuje, že takouto revíziou by sa malo zabezpečiť, aby pravidlá DPH týkajúce sa finančných služieb boli vhodné pre súčasné digitálne hospodárstvo vrátane finančnotechnologickej spoločnosti a aby sa zachovali rovnaké podmienky pre spoločnosti v Únii na medzinárodnej úrovni;

23. konštatuje, že Komisia v akčnom pláne opísala dobre navrhnutý daňový systém, ktorý zohráva dôležitú úlohu pri podpore zelenej transformácie a ktorý by mohol pomôcť dosiahnuť ciele Európskej zelenej dohody; v tejto súvislosti očakáva návrh na revíziu sadzieb DPH v oblasti oslobodenia od dane v osobnej doprave, ako bol oznámený v balíku Komisie pre spravodlivé a jednoduché zdaňovanie; zdôrazňuje potrebu vyvážiť daňový mix s cieľom postupne minimalizovať vplyv zdaňovania práce na pracovníkov a pracovať na spravodlivejšom systéme zdaňovania;

24. so znepokojením konštatuje, že niektoré členské štáty vo všeobecnosti neoslobodzujú nepeňažné dary od DPH, čo vedie k tomu, že podniky ničia spotrebný tovar, najmä vrátený tovar, aj keď je takéto oslobodenie podľa smernice Rady 2006/112/ES⁽¹⁴⁾; vyzýva Komisiu, aby vydala usmernenia pre členské štáty, v ktorých objasní, že oslobodenie nepeňažných darov od DPH je v súlade s platnými právnymi predpismi Únie o DPH, kým členské štáty neprijmú návrh smernice Rady z roku 2018 (COM(2018)0020, najmä článok 98 ods. 2);

25. vyzýva Komisiu, aby analyzovala a preskúmala možnosti využitia technológií, napríklad umelej inteligencie a rôznych softvérov ich uplatnením na vykazovanie DPH v reálnom čase alebo v takmer reálnom čase pri transakciách medzi podnikmi, pričom by mala zohľadniť ochranu údajov a dôvernosc; konštatuje, že najlepší výsledok sa dosiahne, ak sa nástroje na analýzu údajov zavedú a implementujú v rámci jednotného trhu alebo sa normy pre takéto vykazovanie stanovia v celej Únii súčasne;

26. víta začatie činnosti Európskej prokuratúry v júni 2021;

27. víta TNA a podporuje vytvorenie posilnenej spolupráce medzi členmi Eurofiscu s cieľom rýchlo odhaliť kolotočové podvody; vyzýva Komisiu, aby prijala opatrenia na efektívnejšie využívanie nástroja TNA a zamerala sa na kvalitu poskytovaných údajov, keďže tento nástroj predstavuje kľúčový nástroj v boji proti podvodom v oblasti DPH; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby preskúmala, ako členské štáty používajú nástroj TNA, a pomohla im pri zavádzaní usmernení o najlepších postupoch; domnieva sa, že v záujme zníženia nákladov daňovníkov na dodržiavanie predpisov by

⁽¹⁴⁾ Smernica Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1).

Štvrtok 10. marca 2022

sa poskytované údaje mali generovať prostredníctvom automatizovaného digitalizovaného systému vykazovania údajov daňovníkov daňovým orgánom⁽¹⁵⁾ (napríklad systémom elektronickej fakturácie uvedeným v prílohe);

Prebiehajúce reformy medzinárodného daňového systému a daňového systému Únie

28. berie na vedomie zníženie odhadovaného výpadku príjmov⁽¹⁶⁾ v dôsledku vyhýbania sa dani z príjmu právnických osôb na úrovni približne 35 miliárd EUR ročne oproti predchádzajúcim odhadom Komisie na úrovni 50 – 70 miliárd EUR pred zavedením opatrení proti BEPS a súvislosť medzi zlepšením a legislatívnym úsilím v oblasti vyhýbania sa daňovým povinnostiam, ktoré vykonala Komisia; berie na vedomie vykonávanie smernice o boji proti vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam z roku 2019 a žiada, aby Komisia vypracovala hodnotiacu správu o jej vplyve a vykonávaní; zdôrazňuje, že situácie, keď sú niektoré firmy stále schopné znížiť svoje dane prostredníctvom vyhýbania sa daňovým povinnostiam alebo agresívneho daňového plánovania, oslabujú spravodlivú hospodársku súťaž na jednotnom trhu a často poškodzujú konkurencieschopnosť MSP; pripomína, že výpadok daňových príjmov spôsobený vyhýbaním sa plateniu daní z príjmov právnických osôb môže dosahovať až 190 miliárd EUR⁽¹⁷⁾, ak sa zohľadnia osobitné daňové opatrenia, neefektívnosť výberu daní a iné praktiky; ďalej zdôrazňuje, že jednostranné osobitné režimy, ako sú nižšie sadzby dane z príjmov právnických osôb pre niektorých daňovníkov, by mohli predstavovať riziko pre stabilné daňové základy v celej EÚ;

29. zdôrazňuje, že súčasné globálne daňové prostredie je zastarané a je možné ho plne riešiť len na globálnej úrovni; víta historickú dohodu pozostávajúcu z dvoch pilierov dosiahnutú inkluzívnym rámcom OECD/G20 o rozdelení daňových práv a uplatňovaní minimálnej efektívnej sadzby dane vo výške 15 % zo svetového zisku nadnárodných spoločností; považuje to za jedinečnú príležitosť na zosúladenie medzinárodnej daňovej štruktúry s rozvojom hospodárstva ďalším riešením narušení spravodlivej hospodárskej súťaže na trhu, ktoré sa prehlbilo počas krízy spôsobenej ochorením COVID-19, ktorá poukázala na problémy súvisiace so zdaňovaním veľkých nadnárodných spoločností; poznamenáva, že v dohode sa vyžaduje, aby všetci účastníci „zrušili dane z digitálnych služieb a iné príslušné podobné opatrenia (...) a zaviazali sa, že takéto opatrenia v budúcnosti nezavedú“; berie na vedomie potrebu účinného vykonávania dvojpilierového riešenia v Únii a mimo nej s cieľom zabezpečiť spravodlivejšie rozdelenie ziskov a daňových práv medzi krajinami, pokiaľ ide o najväčšie a najziskovejšie nadnárodné spoločnosti; víta legislatívny návrh Komisie z 22. decembra 2021 na vykonávanie oboch pilierov inkluzívneho rámca; vyzýva Radu, aby urýchlene prijala tieto návrhy, aby dohoda nadobudla platnosť do roku 2023; víta návrh Komisie o využívaní schránkových spoločností;

30. berie na vedomie, že niektoré členské štáty prijali jednostranné opatrenia, ktoré mali vplyv na medzinárodné rokovania; konštatuje, že v mnohostrannom dohovore sa bude od všetkých strán vyžadovať, aby postupne zrušili všetky dane z digitálnych služieb a iné podobné opatrenia vo vzťahu ku všetkým spoločnostiam a zaviazali sa nezaviesť takéto opatrenia do konca roka 2023;

Dláždenie cesty pre nový program zdaňovania podnikov v Únii

31. pripomína, že budúce politické možnosti a politické rozhodnutia Únie v oblasti zdaňovania podnikov by mali byť založené na daňovej spravodlivosti, účinnosti a transparentnosti, pričom by sa mala zohľadniť aj potreba posilniť daňové príjmy členských štátov vzhľadom na rozhodujúcu úlohu vlád pri podpore udržateľnej hospodárskej obnovy po kríze spôsobenej ochorením COVID-19, čo by malo viesť k spravodlivo rozdeleným daniam pre všetky typy nadnárodných spoločností, pričom by sa mali znížiť náklady na dodržiavanie daňových povinností daňovníkmi, najmä MSP, ako aj odstrániť príčiny narušenia podnikania na jednotnom trhu, obchodu a investícií;

⁽¹⁵⁾ Návrh zväžit zrušenie existujúceho vykazovania a vytvorenie harmonizovaného systému vykazovania cezhraničných transakcií by umožnil jednoduchšie porovnávanie transakcií (ako potvrdila štúdia EPRS).

⁽¹⁶⁾ COM(2020)0312, s. 5. Existujú aj iné odhady, napríklad odhady Európskeho parlamentu, podľa ktorých by straty z finančnej krízy, daňových únikov a vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam mali dosiahnuť objem 190 miliárd EUR. Na základe rozsiahlej práce OECD vykonanej v rámci vypracovania správy o narušení základu dane a presune ziskov (BEPS), opatrenie 11 (Base Erosion Profit Shifting report (BEPS), Action 11), predstavovali pred prijatím opatrení zameraných na boj proti BEPS celkové straty z príjmov 100 – 240 miliárd USD, t. j. 0,35 % svetového HDP. Komisia odhadla, že 50 – 70 miliárd EUR pripadalo na Úniu pred tým, ako sa členské štáty dohodli na smerniciach o opatreniach proti vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam I a II.

⁽¹⁷⁾ Tamže.

Štvrtok 10. marca 2022

32. podporuje odôvodnenie návrhu Komisie o podnikaní v Európe: Rámec pre zdaňovanie príjmov (ďalej len „BEFIT“), ktorý sa očakáva v roku 2023, s cieľom navrhnuť nový a jednotný súbor pravidiel Únie týkajúci sa dane z príjmu právnických osôb, založený na spravodlivom, komplexnom a účinnom rozdeľovaní na základe vzorca a spoločnom daňovom základe zdaňovania príjmu pre podniky, ktorý spoločnostiam poskytne jasnosť a predvídateľnosť a bude odrážať konsenzus dosiahnutý na rokovaníach OECD o prvom a druhom pilieri; pripomína, že pri predchádzajúcich pokusoch Únie o vymedzenie spoločného súboru pravidiel sa zohľadňovali tri faktory: práca, majetok a tržby; domnieva sa, že zameranie sa na jeden faktor by malo nevyvážený vplyv na daňové príjmy členských štátov; vyzýva Komisiu, aby zvažila opatrenia, ktoré by uľahčili implementáciu budúceho návrhu BEFIT, najmä pre MSP;

33. domnieva sa však, že iniciatíva BEFIT by mala byť podporovaná politickým procesom pri budovaní politickej podpory pre zmenu a že iniciatíva by mala byť sprevádzaná dôkladným posúdením vplyvu na formovanie budúcich návrhov, ktoré by malo prispieť k dosiahnutiu konsenzu medzi členskými štátmi; so záujmom očakáva podrobnosti o iniciatíve BEFIT, a preto vyzýva Komisiu, aby iniciovala rozsiahly inkluzívny konzultačný proces so zainteresovanými stranami, členskými štátmi vrátane ich národných parlamentov a Európskym parlamentom a aby sa zapojila do dialógu s odborníkmi a občanmi o hlavných zásadách pred tým, ako Komisia v roku 2023 predloží návrh BEFIT; zdôrazňuje, že zavedenie jednotnej publikácie s pravidlami by malo významnú zásluhu na znížení rozsahu presunu ziskov prostredníctvom využívania systémov daňového plánovania a zároveň by znížilo náklady na dodržiavanie predpisov, najmä v prípade cezhraničných hospodárskych operácií;

34. berie na vedomie, že nový program dane z príjmu právnických osôb zahŕňa mechanizmus na riešenie zvýhodňovania dlhu pri zdaňovaní právnických osôb prostredníctvom systému stimulov, ktorý pomôže v budúcnosti podporiť odolnosť spoločností v nepriaznivých hospodárskych podmienkach a zruší stimuly v prospech modelu financovania podnikov, ktorý je príliš závislý od dlhu; berie na vedomie zámer Komisie vypracovať návrh o úľave na zníženie kapitálovej primeranosti a žiada Komisiu, aby vykonala dôkladné posúdenie vplyvu a začlenila prísne ustanovenia proti vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam s cieľom zabrániť akejkoľvek úľave na kapitál, ktorá sa má použiť ako nový nástroj na narušenie základu dane;

35. podporuje na účely daňovej transparentnosti získavanie pravidelne aktualizovaných údajov o účinných sadzbách dane z príjmu právnických osôb, ktoré platia najväčšie spoločnosti v Únii z ich vytvoreného zisku v rámci Únie; takéto mapovanie by sa malo použiť na posúdenie účinnosti daňového rámca a zavedených pravidiel;

36. žiada Komisiu, aby do obdobia 2022/2023 predložila jeden alebo viaceré legislatívne návrhy v nadväznosti na odporúčania uvedené v prílohe k tomuto uzneseniu;

37. domnieva sa, že finančné dôsledky vyžiadaného návrhu by sa mali pokryť z príslušných rozpočtových prostriedkov;

o

o o

38. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie a sprievodné odporúčania Komisii a Rade.

Štvrtok 10. marca 2022

PRÍLOHA K UZNESENIU:

ODPORÚČANIA K OBSAHU VYŽIADANÉHO NÁVRHU

A. Zjednodušenie, zníženie nákladov na dodržiavanie právnych predpisov pre daňovníkov**Odporúčanie A1 – Jednotný postup registrácie DPH v EÚ a jednotné číslo DPH v EÚ**

Európsky parlament vyzýva Komisiu, aby pristúpila k prijatiu jednotného postupu registrácie DPH v EÚ a jednotného čísla DPH v EÚ do roku 2023.

Takýto postup by mal:

- Znížiť náklady na dodržiavanie predpisov, najmä pre MSP pôsobiace na jednotnom trhu, navrhnúť identický postup registrácie DPH v celej únii (pričom by sa mali rešpektovať rozdielne podmienky registrácie v členských štátoch).
- Zaručiť, aby registrácia bola byť ľahko dostupná a mala by používať harmonizovanú(-é) platformu(-y) fungujúcu (-e) rovnakým spôsobom v celej únii v dohodnutom minimálnom počte jazykov, aby sa uľahčilo používanie v celej únii.

Odporúčanie A2 – Jednoduchšie zdaňovanie pre európske spoločnosti (SE)/MSP a s nimi

Európsky parlament vyzýva Komisiu, aby do roku 2023 zaviedla opatrenia na ďalšie zníženie nákladov na zdaňovanie MSP a európskych akciových spoločností (ďalej len „SE“) a jeho zjednodušenie.

- Komisia by mala navrhnúť niekoľko iniciatív uvedených v tejto správe, po ktorých by mali rýchlo nasledovať konkrétne návrhy na podporu MSP v hospodárstve po skončení ochorenia COVID-19.
- V záujme ďalšej podpory SE a startupov Európsky parlament žiada Komisiu, aby posúdila možnosť zavedenia jedinečného celoeurópskeho systému dane z príjmov pre SE a startupy s cieľom minimalizovať ich náklady súvisiace s dodržiavaním daňových predpisov, najmä v prípadoch, keď pôsobia vo viac ako jednom členskom štáte. Tento systém by bol pre SE voliteľný (napr. obmedzený obratom) a mohol by vychádzať z SE. Daňové príjmy zo systému by sa rozdelili medzi členské štáty podľa dohodnutého vzorca (napr. na základe podielu zamestnaných rezidentov).

B. Väčšia istota pre daňovníkov a/alebo daňové správy členských štátov**Odporúčanie B1 – Mechanizmus riešenia sporov v prípadoch, keď si dva alebo viac členských štátov nárokuje daňovú rezidenciu:**

Európsky parlament vyzýva Komisiu, aby zohľadnila skúsenosti a identifikovala zostávajúce nedostatky v existujúcej smernici Rady (EÚ) 2017/1852 o mechanizmoch riešenia sporov týkajúcich sa zdanenia v Európskej únii a navrhla účinný spôsob/spôsoby s cieľom riešiť existujúce konflikty a neistoty týkajúce sa rezidencie v prípade fyzických i právnických osôb, čo spôsobuje riziko dvojitého zdanenia a/alebo dvojitého nezdanenia. Vyzýva Komisiu, aby do roku 2023 predložila návrhy na vymedzenie daňovej rezidencie.

Európsky parlament tiež pripomína, že výsledok sporov by sa mal zverejniť vo forme zhrnutia na základe postupu uvedeného v článku 18 smernice (EÚ) 2017/1852 a mal by zahŕňať účinné sadzby dane. Stanovený režim musí daňovníkom zabezpečiť, aby lehoty na vydanie rozhodnutia, v ktorých sa zohľadňujú problémy spôsobené sporom, boli právne záväzné a vymáhateľné. Vzhľadom na zmeny v hospodárstve po skončení ochorenia COVID-19 vrátane prechodu na prácu na diaľku by Komisia mala čo najskôr posúdiť, či súčasné právne predpisy postačujú na zníženie rizík dvojitého zdanenia daňovníkov, a prípadne vykonať revíziu smernice alebo navrhnúť nové opatrenia. Uvádza sa tiež, že smernica nie je dostatočne viditeľná a Komisia by mala urobiť viac pre to, aby občania vedeli, že tento mechanizmus je k dispozícii.

Odporúčanie B2 – Rozšírenie automatickej výmeny informácií

Európsky parlament vyzýva Komisiu, aby posúdil potrebu a najprímeranejší spôsob automatickej výmeny informácií medzi členskými štátmi o ďalšie kategórie príjmov a aktív, ako sú napríklad kryptoaktíva (DAC8). Keďže členské štáty majú zákonnú povinnosť zasielať údaje len za tie kategórie, o ktorých sú už informácie k dispozícii, v dôsledku čoho stále existuje všeobecný nedostatok informácií týkajúcich sa určitých kategórií príjmov a majetku.

Štvrtok 10. marca 2022

Odporúčanie B3 – Usmernenia o pozitívnych daňových stimuloch

Európsky parlament vyzýva Komisiu, aby vydala usmernenia o daňových stimuloch, ktoré nenarušujú jednotný trh. Dôvodom je skutočnosť, že daňová istota pre daňovníkov a členské štáty by sa posilnila, ak by mali spoločnú predstavu o tom, aké daňové stimuly zvyšujú hospodársku výkonnosť v Únii bez toho, aby poškodzovali fungovanie jednotného trhu.

C. Zníženie výpadku príjmov z daní a nákladov na dodržiavanie predpisov**Odporúčanie C1 – Elektronická fakturácia**

Európsky parlament vyzýva Komisiu, aby:

- Bezodkladne a do roku 2022 vytvorila harmonizovaný spoločný štandard pre elektronickú fakturáciu v celej Únii s cieľom znížiť náklady na vytvorenie fragmentovaného rozdielneho systému v členských štátoch.
- Stanovila úlohu elektronickej fakturácie pri vykazovaní v reálnom čase.
- Preskúmala možnosť postupného zavedenia povinnej elektronickej fakturácie v celej Únii do roku 2023 zameranej na výrazné zníženie nákladov na dodržiavanie predpisov, najmä pre MSP. vystavovanie faktúr by malo byť spravované iba prostredníctvom štátom prevádzkovaných/certifikovaných „systémov“ so zaistenou úplnou ochranou údajov.
- Do roku 2023 preskúmala možnosť, že systém poskytne časť údajov/dokumentov o dodržiavaní daňových predpisov (alebo všetky) oprávneným daňovníkom vrátane zodpovednosti za súlad týchto priznaní (alebo ich častí), najmä z hľadiska zníženia nákladov na dodržiavanie predpisov a rizík pre MSP.

Odporúčanie C2 – Alternatíva na zníženie výpadku príjmov z DPH

Európsky parlament vyzýva Komisiu, aby v záujme podstatného zníženia výpadku príjmov z DPH v celej Únii, najmä v hospodárstve po skončení ochorenia COVID-19, navrhla opatrenia, ktoré by významne znížili zistený výpadok príjmov z DPH, najmä výpadok súvisiaci s výnimkou pre cezhraničný obchod Únie. Do roku 2022 – 2023 môže byť žiadosť splnená jednou alebo viacerými z týchto iniciatív:

- Opätovne spustiť iniciatívu konečného režimu ako najprirodzenejšieho a najefektívnejšieho spôsobu riešenia daňových podvodov v oblasti DPH, ktoré každoročne vedú k veľmi veľkým stratám.
- Zjednodušiť dodržiavanie povinností v oblasti DPH a prijímať údaje na monitorovanie a boj proti daňovým podvodom⁽¹⁾ s cieľom znížiť administratívne zaťaženie spojené s DPH v súvislosti s cezhraničným obchodom; vyzýva Komisiu, aby postupne, ale urýchlene navrhla ďalšie rozšírenie rozsahu pôsobnosti existujúcej platformy OSS z B2C na B2B, najmä v súvislosti s dodaniami tovaru medzi podnikmi a spotrebiteľmi, pri ktorých osoba povinná platiť DPH nie je usadená v členskom štáte, v ktorom je DPH splatná, v súvislosti s určitými poskytovaním služieb B2B, keď sú poskytované služby prevažne službami B2C, a v súvislosti s článkom 196 smernice 2006/112/ES.
- Skoncipovať a navrhnuť normu pre online vykazovanie údajov (v prvom rade) pre cezhraničný obchod v Únii, pokiaľ možno s využitím údajov z elektronickej fakturácie (alebo z alternatívy, pričom sa zachová zásada, že údaje sa musia poskytnúť jednorazovo) vrátane účinného a vysoko bezpečného centralizovaného/decentralizovaného spracúvania údajov na odhalenie podvodov. Údaje nahradia všetky existujúce požiadavky na vykazovanie v tejto oblasti a spôsobia zníženie celkových nákladov na dodržiavanie predpisov, najmä pre MSP. Získané údaje by sa mali používať s náležitým rešpektovaním dôvernosti a s ohľadom na všetky príslušné zákony o ochrane údajov. Možno zväziť použitie technológie blockchain (alebo alternatívnej technológie) a systémy založené na spoločných normách Únie by mohli prevádzkovať súkromní dodávatelia.

Odporúčanie C3 – Jednotné harmonizované daňové priznanie a OSS

Európsky parlament vyzýva Komisiu, aby predložila legislatívnu iniciatívu:

(1) Podľa DG EPRS – EAVA scenár rozšírenej spolupráce – výmena informácií + jednotné kontaktné miesto vytvoria európsku pridanú hodnotu približne 39 miliárd EUR.

Štvrtok 10. marca 2022

Jednotné a harmonizované priznanie k dani z príjmov právnických osôb na podporu BEFIT v Únii. Na zjednodušenie prípravy daňového priznania by sa mohol použiť štandardizovaný prístup k jeho obsahu a formátu. Takáto možnosť by prispela k zjednodušeniu vykazovania dane z príjmov právnických osôb a k zníženiu potreby externého zabezpečovania plnenia daňových povinností, najmä v prípade MSP, ktoré vykonávajú cezhraničnú podnikateľskú činnosť.

Odporúčanie C4 – Stredisko na monitorovanie a kvantifikáciu trendov v európskom zdaňovaní

Európsky parlament v roku 2019 inicioval zriadenie daňového monitorovacieho strediska EÚ ako prípravnú akciu. Európsky parlament vyzýva Komisiu, aby poskytla nezávislé hodnotenie vykonanej práce a navrhla spôsoby, ako napredovať v tejto iniciatíve.

D. Nový koordinovaný európsky systém dane z príjmu právnických osôb

Odporúčanie D1 – Riešenie zvýhodňovania dlhu voči vlastnému imaniu

Komisia oznámila iniciatívu na zmiernenie zvýhodňovania dlhu voči vlastnému imaniu pri rozhodovaní o investíciách podnikov spôsobeného odpočítateľnosťou úrokov od dlhového financovania.

Európsky parlament vyzýva Komisiu, aby:

- Vykonať dôkladné posúdenie vplyvu a zahrnúť do budúceho návrhu na zníženie zvýhodňovania dlhu voči vlastnému imaniu doložky proti vyháňaniu sa daňovým povinnostiam; zvážiť, že takúto zaujatosť možno riešiť buď umožnením nového odpočtu nákladov súvisiacich s kapitálovým financovaním, alebo znížením možnosti odpočítania úrokov, a pripomína obmedzenie zníženia odpočtu presahujúcich nákladov na prijaté úvery a pôžičky až na 20 % príjmov daňovníka pred úrokmi, zdanením, odpismi a amortizáciou (EBITDA) ako ďalšie riešenie na zníženie zvýhodňovania dlhového kapitálu.

Odporúčanie D2 – Jednotný súbor daňových pravidiel pre Úniu

V rámci budúceho rámca BEFIT Európsky parlament vyzýva Komisiu, aby:

- Zanalyzovala, aby sa zohľadňovali rôzne prvky skutočnej hospodárskej činnosti podnikov (tržby, pracovná sila, aktíva).
- Začala rozsiahle konzultácie, do ktorých sa zapoja členské štáty, národné parlamenty a Európsky parlament.

E. Účinnosť daňových správ, výmena daňových informácií a kvalita údajov

Odporúčanie E1 – Eurofisc 2.0

Európsky parlament vyzýva Komisiu, aby:

- Posilnila sieť odborníkov Únie na boj proti podvodom, Eurofisc, a poskytla dostatočné zdroje na vykonávanie spoločných analýz rizík, koordináciu vyšetrovaní a spoluprácu s Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), Europolom a Európskou prokuratúrou, najmä s cieľom vyšetrovať podvody v oblasti DPH.
- Predložila návrh Eurofisc 2.0. V tejto súvislosti pripomína odporúčania zo svojho uznesenia zo 16. septembra 2021 o vykonávaní požiadaviek EÚ na výmenu daňových informácií: pokrok, získané poznatky a prekážky, ktoré treba prekonať. Konštatuje, že Eurofisc 2.0 by mohol výrazne prispieť k efektívnemu využívaniu vymieňaných daňových informácií daňovými správami a k zvýšeniu kvality vymieňaných informácií.

Utorok 8. marca 2022

III

(Prípravné akty)

EURÓPSKY PARLAMENT

P9_TA(2022)0053

Regionálne ekonomické účty pre poľnohospodárstvo *I**

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2022 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 138/2004 o úhrnných účtoch pre poľnohospodárstvo v Spoločenstve (COM(2021)0054 – C9-0020/2021 – 2021/0031(COD))

(Riadny legislatívny postup: prvé čítanie)

(2022/C 347/21)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2021)0054),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 2 a článok 338 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Komisia predložila návrh Európskemu parlamentu (C9-0020/2021),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na predbežnú dohodu schválenú gestorským výborom podľa článku 74 ods. 4 rokovacieho poriadku, a na záväzok zástupcu Rady, vyjadrený v liste z 10. decembra 2021, schváliť pozíciu Európskeho parlamentu v súlade s článkom 294 ods. 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na článok 59 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (A9-0282/2021),
1. prijíma nasledujúcu pozíciu v prvom čítaní;
 2. žiada Komisiu, aby mu vec znovu predložila, ak nahrádza, podstatne mení alebo má v úmysle podstatne zmeniť svoj návrh;
 3. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

Utorok 8. marca 2022

P9_TA(2022)0054

Mobilizácia Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii – žiadosť EGF/2021/006 ES/Cataluña automotive – Španielsko

Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2022 o návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o mobilizácii Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii pre pracovníkov, ktorí prišli o zamestnanie, na základe žiadosti Španielska – EGF/2021/006 ES/Cataluña automotive (COM(2022)0020 – C9-0015/2022 – 2022/0010(BUD))

(2022/C 347/22)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2022)0020 – C9-0015/2022),
 - so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/691 z 28. apríla 2021 o Európskom fonde na prispôsobenie sa globalizácii na pomoc pracovníkom, ktorí prišli o zamestnanie (EGF), ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1309/2013 ⁽¹⁾ (ďalej len „nariadenie o EGF“),
 - so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 zo 17. decembra 2020, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027 ⁽²⁾ (ďalej len „nariadenie o VFR“), a najmä na jeho článok 8,
 - so zreteľom na Medziinštitucionálnu dohodu zo 16. decembra 2020 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových záležitostiach a správnom finančnom riadení, ako aj o nových vlastných zdrojoch vrátane plánu na zavedenie nových vlastných zdrojov ⁽³⁾, a najmä na jej bod 9,
 - so zreteľom na list Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci,
 - so zreteľom na správu Výboru pre rozpočet (A9-0038/2022),
- A. keďže Únia vytvorila legislatívne a rozpočtové nástroje s cieľom poskytnúť dodatočnú podporu pracovníkom, ktorí trpia dôsledkami globalizácie a technologických a environmentálnych zmien, ako sú zmeny štruktúry svetového obchodu, obchodné spory, výrazné zmeny v obchodných vzťahoch Únie alebo v zložení vnútorného trhu a finančné alebo hospodárske krízy, ako aj prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo, alebo dôsledkami digitalizácie alebo automatizácie;
- B. keďže finančné príspevky z Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii na pomoc pracovníkom, ktorí prišli o zamestnanie (EGF), by mali byť zacielené predovšetkým na aktívne opatrenia politiky trhu práce a personalizované služby zamerané na rýchle opätovné začlenenie príjemcov do dôstojného a udržateľného zamestnania a zároveň na ich prípravu na ekologickjšie a digitálnejšie európske hospodárstvo;
- C. keďže Španielsko podalo žiadosť EGF/2021/006 ES/Cataluña automotive o finančný príspevok z EGF po prepustení 705 pracovníkov v odvetví hospodárstva zaradenom ⁽⁴⁾ do divízie 29 klasifikácie NACE Revision 2 (Výroba motorových vozidiel, prívesov a návesov) v regióne úrovne NUTS 2 Katalánsko (ES51) v Španielsku v referenčnom období pre žiadosť od 1. januára 2021 do 1. júla 2021;
- D. keďže žiadosť sa týka 346 prepustených pracovníkov, ktorých činnosť sa skončila počas referenčného obdobia v ekonomickom odvetví, pričom 359 pracovníkov bolo prepustených pred referenčným obdobím alebo po ňom v dôsledku rovnakých udalostí, ktoré spôsobili ukončenie činnosti prepustených pracovníkov počas referenčného obdobia, a preto sa tiež budú považovať za oprávnených príjemcov;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 153, 3.5.2021, s. 48.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 11.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 28.

⁽⁴⁾ Dotknuté podniky: Aludyne Automotive Spain SLU, Bosch Sistemas de Frenado SLU, Continental Automotive Spain SA, Faurecia Interior Systems España SAU, Fico Transpar SA, Gruau Ibérica SLU, Magna Seating Spain SLU, Nobel Plastiques Iberia SA, Robert Bosch España (závod Castellet), U-Shin Spain SLU.

Utorok 8. marca 2022

- E. keďže žiadosť sa zakladá na intervenčných kritériách uvedených v článku 4 ods. 2 písm. b) nariadenia o EGF, podľa ktorého je potrebné ukončenie činnosti najmenej 200 pracovníkov, ktorí prišli o zamestnanie v referenčnom období šiestich mesiacov v podnikoch, ktoré pôsobia v rovnakom ekonomickom odvetví vymedzenom na úrovni divízie klasifikácie NACE Revision 2 a nachádzajú sa v jednom regióne alebo v dvoch susediacich regiónoch vymedzených v členskom štáte ako regióny úrovne NUTS 2;
- F. keďže 28. mája 2020 Nissan oznámil zatvorenie svojho závodu v Barcelone, čo viedlo k priamemu prepúšťaniu viac ako 2 500 ľudí a k strate 8 000 pracovných miest u jeho dodávateľov; keďže prepúšťanie uvedené v tejto žiadosti sa sústreďuje v štyroch okresoch v regióne Barcelona (Barcelonès, Alt Penedés, Baix Llobregat a Vallès Oriental), kde sa nachádza veľký počet spoločností v automobilovom priemysle; keďže počet pracovníkov prepustených v dôsledku hromadného prepúšťania v Katalánsku v období od januára do júna 2021 (7 993 osôb) už prevýšil počet pracovníkov prepustených v roku 2020 (7 936 osôb) a počet zrušených pracovných miest v tomto regióne sa v období rokov 2018 – 2020 zvýšil;
- G. keďže EGF nesmie prekročiť maximálnu ročnú sumu 186 000 000 EUR (v cenách z roku 2018), ako je stanovené v článku 8 nariadenia o VFR;
- súhlasí s Komisiou, že sú splnené podmienky stanovené v článku 4 ods. 2 písm. b) nariadenia o EGF a že Španielsko má nárok na finančný príspevok vo výške 2 795 156 EUR podľa uvedeného nariadenia, čo predstavuje 85 % celkových nákladov vo výške 3 288 419 EUR, zložených z výdavkov na personalizované služby vo výške 3 138 300 EUR a výdavkov na vykonávanie EGF vo výške 150 119 EUR ⁽⁵⁾;
 - konštatuje, že španielske orgány podali žiadosť 23. septembra 2021 a že Komisia 20. januára 2022 dokončila svoje hodnotenie a v ten istý deň o tom informovala Európsky parlament;
 - konštatuje, že žiadosť sa týka celkovo 705 pracovníkov, ktorí prišli o zamestnanie a ktorých činnosť sa skončila; ďalej konštatuje, že podľa očakávaní Španielska sa na opatreniach zúčastní 450 zo všetkých oprávnených osôb (dotknutých prijímateľov); zdôrazňuje, že je nevyhnutné, aby každý krok postupu bol transparentný, a vyzýva sociálnych partnerov, aby sa zapojili do vykonávania a hodnotenia daného balíka služieb;
 - pripomína, že sa očakáva, že sociálne dôsledky prepúšťania budú výrazné pre Katalánsko, kde je automobilový priemysel tretím najdôležitejším odvetvím (po chemikáliách a potravinách), a to z hľadiska obratu aj zamestnanosti;
 - poukazuje na to, že 34,9 % dotknutých prijímateľov je vo veku nad 54 rokov, 44,4 % tvoria ženy a 50,4 % má nižšie sekundárne vzdelanie alebo nižšie vzdelanie; zastáva názor, že vekový profil a úroveň vzdelania dotknutých prijímateľov predstavujú osobitné výzvy z hľadiska opätovného začlenenia do zamestnania, a preto zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť, aby sa pri vykonávaní balíka personalizovaných služieb náležite zohľadnili osobitosti veku, úrovne vzdelania a ich kombinácie;
 - poznamenáva, že Španielsko začalo poskytovať personalizované služby dotknutým príjemcom 17. januára 2022, a že obdobie oprávnenosti na finančný príspevok z EGF preto trvá od 17. januára 2022 do 24 mesiacov po dátume nadobudnutia účinnosti rozhodnutia o financovaní;
 - pripomína, že personalizované služby, ktoré sa majú poskytnúť prepusteným pracovníkom v celkovej výške 37,8 % finančnej podpory, pozostávajú z týchto opatrení: semináre o metodikách pri hľadaní zamestnania, profesijné poradenstvo, odborná príprava (horizontálne kompetencie, rekvalifikácia, zvyšovanie úrovne zručností a stáže, ako aj odborná príprava), podpora podnikania, granty na zakladanie podnikov, intenzívna pomoc pri hľadaní zamestnania vrátane zisťovania pracovných vyhládok na miestnej a regionálnej úrovni, túbtorstvo po opätovnom začlenení do práce a rôzne finančné stimuly;

⁽⁵⁾ V súlade s článkom 7 ods. 5 nariadenia o EGF.

Utorok 8. marca 2022

8. víta skutočnosť, že koordinovaný balík personalizovaných služieb mal byť podľa plánu v súlade so španielskou stratégiou obehového hospodárstva⁽⁶⁾, ktorá musí byť založená na cykloch netoxických materiálov, a stratégiou udržateľného rozvoja Katalánska⁽⁷⁾ a že žiadosť o príspevok z EGF podporili zástupcovia SOC⁽⁸⁾, CIAC⁽⁹⁾ a agentúry Agència per la Competitivitat de l'Empresa (ACCIÓ)⁽¹⁰⁾ v rámci procesu, do ktorého boli zapojení sociálni partneri⁽¹¹⁾; berie na vedomie, že opatrenia v oblasti odbornej prípravy by mali zodpovedať požiadavke na šírenie zručností požadovaných v digitálnom veku a v zelenom hospodárstve efektívne využívajúcom zdroje v súlade s článkom 7 ods. 2 nariadenia o EGF;
9. víta skutočnosť, že stimuly zahŕňajú výdavky na príspevky pre prepustených pracovníkov s opatrovateľskými povinnosťami až do výšky 20 EUR na deň alebo pre osoby, ktoré sa vrátia do práce, vo výške 350 EUR mesačne, a to najviac na tri mesiace; zdôrazňuje, že cieľom stimulačného príspevku je podporiť rýchly návrat do zamestnania a povzbudiť starších pracovníkov, aby sa udržali na trhu práce;
10. zdôrazňuje, že španielske orgány potvrdili, že na uvedené oprávnené opatrenia nedostávajú pomoc z iných fondov ani finančných nástrojov Únie;
11. opakuje, že pomoc z EGF nesmie nahrádzať opatrenia, za ktoré na základe vnútroštátnych právnych predpisov alebo kolektívnych dohôd zodpovedajú podniky, ani žiadne príspevky alebo nároky príjemcov pridelených prostriedkov z EGF, aby sa v plnej miere zaistil doplnkový charakter pridelenej pomoci;
12. pripomína, že dekarbonizácia odvetvia dopravy sa blíži; konštatuje, že digitálna a ekologická transformácia bude mať vplyv aj na trh práce a že sa očakáva, že výrazne ovplyvní automobilový priemysel; v tejto súvislosti opätovne zdôrazňuje dôležitú úlohu, ktorú by Únia mala zohrávať pri poskytovaní potrebných kvalifikácií pre spravodlivú transformáciu v súlade s Európskou zelenou dohodou; dôrazne podporuje skutočnosť, že v rokoch 2021 – 2027 bude EGF naďalej prejavovať solidaritu s dotknutými osobami a bude naďalej klásť dôraz na vplyv reštrukturalizácie na pracovníkov, a vyzýva na maximálnu súdržnosť politik pri predkladaní budúcich žiadostí; domnieva sa, že osobitná pozornosť by sa mala venovať kvalifikovanému vzdelávaniu vrátane odborného vzdelávania a podpory tzv. duálneho systému učňovskej prípravy, ktorý sa ukázal ako účinný vo viacerých členských štátoch;
13. konštatuje, že boli splnené všetky procesné požiadavky; zdôrazňuje potrebu transparentnosti v každom kroku postupu; víta zapojenie sociálnych partnerov do pracovnej skupiny zriadenej s cieľom vymedziť balík opatrení, pre ktoré sa požaduje spolufinancovanie z EGF, a vyzýva sociálnych partnerov, aby sa zapojili do vykonávania a hodnotenia balíka služieb;
14. schvaľuje rozhodnutie, ktoré je uvedené v prílohe k tomuto uzneseniu;
15. poveruje svoju predsedníčku, aby podpísala toto rozhodnutie spoločne s predsedom Rady a aby zabezpečila jeho uverejnenie v *Úradnom vestníku Európskej únie*;
16. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie spolu s prílohou Rade a Komisii.

⁽⁶⁾ <https://www.miteco.gob.es/es/calidad-y-evaluacion-ambiental/temas/economia-circular/estrategia/>

⁽⁷⁾ Estrategia para el desarrollo sostenible de Cataluña

⁽⁸⁾ Servei Públic d'Ocupació de Catalunya

⁽⁹⁾ Cluster of the Automotive Industry of Catalonia (CIAC)

⁽¹⁰⁾ ACCIÓ je katalánska agentúra na podporu konkurencieschopnosti podnikov.

⁽¹¹⁾ Comisiones Obreras, UGT, Fomento del Trabajo Nacional (FOMENT) a PIMEC (združenie MSP Katalánska).

Utorok 8. marca 2022

PRÍLOHA

ROZHODNUTIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o mobilizácii Európskeho fondu na prispôbenie sa globalizácii pre pracovníkov, ktorí prišli o zamestnanie, na základe žiadosti Španielska (EGF/2021/006 ES/Cataluña – automobilové odvetvie)

(Znenie tejto prílohy sa neuvádza, pretože zodpovedá konečnému aktu, rozhodnutiu (EÚ) 2022/458.)

Utorok 8. marca 2022

P9_TA(2022)0055

Mobilizácia Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii na pomoc pracovníkom, ktorí prišli o zamestnanie – žiadosť EGF/2022/000 TA 2022 – Technická pomoc na podnet Komisie

Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2022 o návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o mobilizácii Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii na pomoc pracovníkom, ktorí prišli o zamestnanie (EGF/2022/000 TA 2022 – Technická pomoc na podnet Komisie) (COM(2022)0025 – C9-0025/2022 – 2022/0015(BUD))

(2022/C 347/23)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2022)0025 – C9-0025/2022),
 - so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/691 z 28. apríla 2021 o Európskom fonde na prispôsobenie sa globalizácii na pomoc pracovníkom, ktorí prišli o zamestnanie (EGF), ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1309/2013 ⁽¹⁾ (ďalej len „nariadenie o EGF“),
 - so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 zo 17. decembra 2020, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027 ⁽²⁾, a najmä na jeho článok 8,
 - so zreteľom na Medziinštitucionálnu dohodu zo 16. decembra 2020 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových záležitostiach a správnom finančnom riadení, ako aj o nových vlastných zdrojoch vrátane plánu na zavedenie nových vlastných zdrojov ⁽³⁾ (ďalej len „MID zo 16. decembra 2020“), a najmä na jej bod 9,
 - so zreteľom na správu Výboru pre rozpočet (A9-0037/2022),
- A. keďže Únia vytvorila legislatívne a rozpočtové nástroje s cieľom poskytnúť dodatočnú podporu pracovníkom, ktorí trpia dôsledkami globalizácie a technologických a environmentálnych zmien, ako sú zmeny štruktúry svetového obchodu, obchodné spory, výrazné zmeny v obchodných vzťahoch Únie alebo v zložení vnútorného trhu a finančné alebo hospodárske krízy, ako aj prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo, alebo dôsledkami digitalizácie alebo automatizácie;
- B. keďže pomoc Únie pre pracovníkov, ktorí prišli o zamestnanie, by mala byť dynamická a dostupná čo najrýchlejšie a najúčinnšie s náležitým zreteľom na Medziinštitucionálnu dohodu zo 16. decembra 2020 v súvislosti s prijímaním rozhodnutí o mobilizácii Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii na pomoc pracovníkom, ktorí prišli o zamestnanie (EGF);
- C. keďže Únia najskôr rozšírila rozsah pôsobnosti EGF s cieľom poskytovať finančnú podporu v prípade akejkolvek významnej udalosti spôsobujúcej reštrukturalizáciu, a tým pokryť hospodárske dôsledky krízy spôsobenej ochorením COVID-19;
- D. keďže prijatím nového nariadenia o EGF v roku 2021 sa ďalej rozšíril rozsah pôsobnosti EGF na veľké reštrukturalizačné udalosti spôsobené prechodom na nízkouhlíkové hospodárstvo alebo v dôsledku digitalizácie alebo automatizácie, pričom sa zároveň znížila požadovaná prahová hodnota na aktiváciu EGF z 500 prepustených pracovníkov na 200;
- E. keďže v článku 8 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 sa stanovuje maximálna ročná suma pre EGF na 186 miliónov EUR (v cenách z roku 2018) a keďže sa v článku 11 ods. 1 nariadenia o EGF stanovuje, že až 0,5 % tejto sumy možno na podnet Komisie sprístupniť na technickú pomoc;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 153, 3.5.2021, s. 48.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 11.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 28.

Utorok 8. marca 2022

- F. keďže Komisia v roku 2021 nepožiadala o žiadnu podporu vo forme technickej pomoci z dôvodu neistoty týkajúcej sa všeobecných operácií, najmä udalostí, ktoré by si vyžadovali fyzickú prítomnosť, v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19;
- G. keďže technická pomoc môže pozostávať z technických a administratívnych výdavkov na vykonávanie EGF, ako sú prípravné, monitorovacie, kontrolné, auditorské a hodnotiace činnosti, ako aj zhromažďovanie údajov, a to aj v súvislosti so systémami informačných technológií na úrovni organizácií, komunikačnými činnosťami a činnosťami, ktoré zvyšujú viditeľnosť EGF ako fondu, alebo pokiaľ ide o konkrétne projekty a iné opatrenia technickej pomoci;
- H. keďže navrhovaná suma 290 000 EUR zodpovedá približne 0,14 % maximálneho ročného rozpočtu vyčleneného pre EGF v roku 2022;
1. súhlasí s opatreniami, ktoré Komisia navrhuje financovať ako technickú pomoc v súlade s článkom 11 ods. 1 a 4 a článkom 12 ods. 2, 3 a 4 nariadenia o EGF;
 2. víta vytvorenie osobitnej webovej stránky pre EGF a vyzýva Komisiu, aby ju pravidelne aktualizovala a rozširovala s cieľom zvýšiť viditeľnosť európskej solidarity, ktorú EGF preukázal vo vzťahu k širokej verejnosti, a zvýšiť transparentnosť opatrení Únie;
 3. víta pokračujúcu prácu na štandardizovaných postupoch pre žiadosti o podporu z EGF a ich riadenie s využitím funkcií systému elektronickej výmeny údajov (spoločný systém zdieľaného riadenia prostriedkov – SFC), čím sa umožní zjednodušenie a rýchlejšie vybavovanie žiadostí a lepšie podávanie správ;
 4. berie na vedomie, že Komisia využije dostupný rozpočet v rámci administratívnej podpory na usporiadanie zasadnutí expertnej skupiny kontaktných osôb EGF, ktorá zahŕňa dvoch členov z každého členského štátu, a jedného seminára za účasti vykonávacích orgánov EGF a sociálnych partnerov s cieľom podporiť vytváranie sietí medzi členskými štátmi;
 5. vyzýva Komisiu, aby naďalej systematicky pozývala Európsky parlament na tieto schôdze a semináre v súlade s príslušnými ustanoveniami rámcovej dohody o vzťahoch medzi Európskym parlamentom a Komisiou;
 6. vyzýva Komisiu, aby v prípade, že je to vhodné a potrebné, prispôsobila najlepšie postupy, ktoré boli vypracované v čase pandémie ochorenia COVID-19, namiesto ich úplného odstránenia, keď to okolnosti pandémie dovoľia, a aby ich použila ako základ pre lepšie pracovné metódy a výmeny;
 7. zdôrazňuje, že je potrebné ďalej posilňovať všeobecnú informovanosť o EGF a jeho viditeľnosť; poukazuje na skutočnosť, že takýto cieľ sa dá dosiahnuť začlenením EGF do rozličných publikácií a audiovizuálnych aktivít Komisie, ako je stanovené v článku 11 ods. 1 nariadenia o EGF;
 8. pripomína žiadajúcim členským štátom ich zásadnú úlohu poskytovať rozsiahle informácie o akciách financovaných z EGF dotknutým prijímateľom, miestnym a regionálnym orgánom, sociálnym partnerom, médiám a širokej verejnosti, ako sa uvádza v článku 12 nariadenia o EGF;
 9. schvaľuje rozhodnutie, ktoré je uvedené v prílohe k tomuto uzneseniu;
 10. poveruje svoju predsedníčku, aby podpísala toto rozhodnutie spoločne s predsedom Rady a aby zabezpečila jeho uverejnenie v *Úradnom vestníku Európskej únie*;
 11. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie spolu s prílohou Rade a Komisii.

Utorok 8. marca 2022

PRÍLOHA

ROZHODNUTIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

**o mobilizácii Európskeho fondu na prispôbenie sa globalizácii na pomoc pracovníkom, ktorí prišli
o zamestnanie (EGF/2022/000 TA 2022 – Technická pomoc na podnet Komisie)**

(Znenie tejto prílohy sa neuvádza, pretože zodpovedá konečnému aktu, rozhodnutiu (EÚ) 2022/457.)

Streda 9. marca 2022

P9_TA(2022)0060

Bezcolné predajne umiestnené vo francúzskom termináli tunela pod Lamanšským prielivom *

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 9. marca 2022 o návrhu smernice Rady, ktorou sa mení smernica 2008/118/ES a smernica (EÚ) 2020/262 (prepracované znenie), pokiaľ ide o bezcolné predajne umiestnené vo francúzskom termináli tunela pod Lamanšským prielivom (COM(2021)0817 – C9-0016/2022 – 2021/0418(CNS))

(Mimoriadny legislatívny postup – konzultácia)

(2022/C 347/24)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie pre Radu (COM(2021)0817),
 - so zreteľom na článok 113 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorým Rada konzultovala s Európskym parlamentom (C9-0016/2022),
 - so zreteľom na článok 82 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre hospodárske a menové veci (A9-0035/2022),
1. schvaľuje návrh Komisie;
 2. vyzýva Radu, aby oznámila Európskemu parlamentu, ak má v úmysle odchyliť sa od ním schváleného textu;
 3. žiada Radu o opätovnú konzultáciu, ak má v úmysle podstatne zmeniť ním schválený text;
 4. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.
-

Streda 9. marca 2022

P9_TA(2022)0061

Sadzby dane z pridanej hodnoty *

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 9. marca 2022 o návrhu smernice Rady, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES, pokiaľ ide o sadzby dane z pridanej hodnoty (14754/2021 – C9-0456/2021 – 2018/0005(CNS))

(Mimoriadny legislatívny postup – opätovná konzultácia)

(2022/C 347/25)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Rady (14754/2021),
 - so zreteľom na návrh Komisie pre Radu (COM(2018)0020),
 - so zreteľom na svoju pozíciu z 3. októbra 2018 ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na článok 113 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorým Rada opätovne konzultovala s Európskym parlamentom (C9-0456/2021),
 - so zreteľom na články 82 a 84 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre hospodárske a menové veci (A9-0036/2022),
1. schvaľuje návrh Rady;
 2. vyzýva Radu, aby oznámila Európskemu parlamentu, ak má v úmysle odchyliť sa od ním schváleného textu;
 3. žiada Radu o opätovnú konzultáciu, ak má v úmysle podstatne zmeniť ním schválený text;
 4. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 11, 13.1.2020, s. 211.

Štvrtok 10. marca 2022

P9_TA(2022)0067

Všeobecný environmentálny akčný program Únie do roku 2030 *I****Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2022 o návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o všeobecnom environmentálnom akčnom programe Únie do roku 2030 (COM(2020)0652 – C9-0329/2020 – 2020/0300(COD))****(Riadny legislatívny postup: prvé čítanie)**

(2022/C 347/26)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2020)0652),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 2 a článok 192 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Komisia predložila návrh Európskemu parlamentu (C9-0329/2020),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru z 27. januára 2021 ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov z 5. februára 2021 ⁽²⁾,
 - so zreteľom na predbežnú dohodu schválenú gestorským výborom podľa článku 74 ods. 4 rokovacieho poriadku, a na záväzok zástupcu Rady, vyjadrený v liste z 10. decembra 2021, schváliť pozíciu Európskeho parlamentu v súlade s článkom 294 ods. 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na článok 59 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na stanoviská Výboru pre dopravu a cestovný ruch a Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka,
 - so zreteľom na správu Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín (A9-0203/2021),
1. prijíma nasledujúcu pozíciu v prvom čítaní ⁽³⁾;
 2. žiada Komisiu, aby mu vec znovu predložila, ak nahrádza, podstatne mení alebo má v úmysle podstatne zmeniť svoj návrh;
 3. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

P9_TC1-COD(2020)0300**Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 10. marca 2022 na účely prijatia rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/... o všeobecnom environmentálnom akčnom programe Únie do roku 2030***(Keďže bola dosiahnutá dohoda medzi Európskym parlamentom a Radou, pozícia Európskeho parlamentu zodpovedá záverečnému legislatívnemu aktu, rozhodnutiu (EÚ) 2022/591.)*⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 123, 9.4.2021, s. 76.⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 106, 26.3.2021, s. 44.⁽³⁾ Táto pozícia nahrádza pozmeňujúce návrhy prijaté 8. júla 2021 (Prijaté texty, P9_TA(2021)0352).

Štvrtok 10. marca 2022

P9_TA(2022)0069

Zriadenie osobitného výboru pre pandémiu ochorenia COVID-19: získané skúsenosti a odporúčania do budúcnosti

Rozhodnutie Európskeho parlamentu z 10. marca 2022 o zriadení, pôsobnosti, počte členov a dobe trvania osobitného výboru pre pandémiu ochorenia COVID-19: získané skúsenosti a odporúčania do budúcnosti (2022/2584(RSO))

(2022/C 347/27)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Konferencie predsedov,
 - so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. apríla 2020 o koordinovanom postupe EÚ v boji proti pandémii COVID-19 a jej dôsledkom ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 19. júna 2020 o situácii v schengenskom priestore po vypuknutí COVID-19 ⁽²⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 19. júna 2020 o európskej ochrane cezhraničných a sezónnych pracovníkov v kontexte krízy spôsobenej ochorením COVID-19 ⁽³⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 10. júla 2020 o stratégii EÚ v oblasti verejného zdravia po pandémii COVID-19 ⁽⁴⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. septembra 2020 o COVID-19: koordinácia posúdení z hľadiska zdravia a klasifikácie rizík na úrovni EÚ a dôsledky pre schengenský priestor a jednotný trh ⁽⁵⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 13. novembra 2020 o vplyve opatrení súvisiacich s pandémiou COVID-19 na demokraciu, právny štát a základné práva ⁽⁶⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 10. júna 2021 o riešení celosvetového problému ochorenia COVID-19: vplyv uplatnenia výnimky z Dohody TRIPS WTO ohľadne vakcín proti ochoreniu COVID-19, liečby, vybavenia a zvyšovania výroby a výrobných kapacít v rozvojových krajinách ⁽⁷⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 21. októbra 2021 o transparentnosti EÚ pri vývoji, nákupe a distribúcii vakcín proti ochoreniu COVID-19 ⁽⁸⁾,
 - so zreteľom na súbor návrhov Komisie o európskej zdravotnej únii z 11. novembra 2020 a jej návrh nariadenia o závažných cezhraničných ohrozeniach zdravia (COM(2020)0727),
 - so zreteľom na článok 207 rokovacieho poriadku,
- A. keďže šírenie ochorenia COVID-19 tragicky pripravilo o život milióny ľudí v Európe a vo svete, spôsobilo nenapraviteľné škody a viac ako miliardu ľudí uväznilo v ich domovoch;
- B. keďže na úrovni EÚ sa prijalo mnoho opatrení, a to aj prostredníctvom stratégie EÚ v oblasti vakcín a koordinácie spoločnej európskej reakcie;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 316, 6.8.2021, s. 2.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 362, 8.9.2021, s. 77.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 362, 8.9.2021, s. 82.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 371, 15.9.2021, s. 102.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 385, 22.9.2021, s. 159.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 415, 13.10.2021, s. 36.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ C 67, 8.2.2022, s. 64.

⁽⁸⁾ Prijaté texty, P9_TA(2021)0435.

Štvrtok 10. marca 2022

- C. keďže Tím Európa je jedným z hlavných prispievateľov na COVAX, globálnu iniciatívu na zabezpečenie spravodlivého a rovnocenného prístupu k vakcínam proti ochoreniu COVID-19;
- D. keďže vzhľadom na veľký objem finančných prostriedkov určených na riešenie následkov pandémie ochorenia COVID-19 je dôležitá transparentnosť a zodpovednosť verejných výdavkov;
- E. keďže ochorenie COVID-19 neprimerane zasiahlo ženy, mladých ľudí, osoby so zdravotným postihnutím a zraniteľné skupiny a zvýšilo globálne nerovnosti;
1. rozhodol zriadiť osobitný výbor pre „pandémiu ochorenia COVID-19: získané skúsenosti a odporúčania do budúcnosti“, ktorého úlohou je preskúmať, ako môžu európska reakcia na pandémiu a získané skúsenosti prispieť k budúcim opatreniam v týchto oblastiach:

Zdravie

- a) reakcia EÚ, jej inštitúcií a agentúr na pandémiu, pričom sa vychádza z balíka opatrení zdravotnej únie, s cieľom posilniť predchádzanie krízam, pripravenosť a reakciu EÚ na cezhraničné ohrozenie zdravia;
- b) úroveň koordinácie a solidarity medzi členskými štátmi a pripravenosť zdravotníckych systémov na riešenie pandémie a budúceho cezhraničného ohrozenia zdravia;
- c) vplyv pandémie na zdravie vrátane kontinuity zdravotnej starostlivosti a prevencie, skríningu, diagnostiky, liečby a monitorovania neprenosných chorôb, duševného zdravia, „dlhého Covidu“ a sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv;
- d) vplyv nedostatku personálu a dostupnosti liekov a zdravotníckych pomôcok vrátane ochranných prostriedkov na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a vplyv pandémie na opatrovateľské služby, obyvateľov domovov dôchodcov, pracovníkov, poskytovateľov neformálnej starostlivosti a ich závislé osoby;
- e) vplyv pandémie na rozvoj elektronického zdravotníctva, telemedicíny a telekonzultácií, diaľkového monitorovania, pripojených zariadení, digitálnych zdravotných platforiem a zdravotných aplikácií;
- f) stratégia EÚ pre vakcíny proti ochoreniu COVID-19 a spôsob, akým sa podarilo zabezpečiť dodávku bezpečných a účinných vakcín, vrátane rokovaní o predbežných kúpnych zmluvách a zmluvách o spoločnom nákupe, transparentnosti a presadzovania zmlúv a licenčných zmlúv, výroby, skladovania a distribúcie vakcín, ako aj otázky právnej zodpovednosti a úlohy farmaceutického priemyslu v uvedených prvkoch, ako aj v oblasti transferu technológií, aspektov patentovej ochrany a transparentnosti lobovania;
- g) spolupráca na vedecky podložených a koordinovaných opatreniach na riadenie rizík vrátane poradného panelu pre ochorenie COVID-19;
- h) úloha a mandát európskeho Úradu pre pripravenosť a reakcie na núdzové zdravotné situácie (HERA), Európskej agentúry pre lieky (EMA) a Európskeho centra pre prevenciu a kontrolu chorôb (ECDC), ako aj stratégia liečby ochorenia COVID-19 pri vývoji prístupných a cenovo dostupných produktov;
- i) váhavosť v očkovaní a šírenie dezinformácií v boji proti pandémie a ďalšie opatrenia EÚ na riešenie týchto javov v budúcnosti;
- j) vzájomné prepojenie zdravia zvierat a zdravia ľudí, najmä v súvislosti so zoonózami, v súlade s prístupom „jedno zdravie“;

Koordinovaný prístup s rešpektovaním demokracie a základných práv

- k) nevyhnutnosť a primeranosť uzatvárania hraníc a iných obmedzení voľného pohybu osôb a vnútorného trhu zo strany členských štátov a ako sa v budúcnosti vyhnúť zbytočným obmedzeniam, okrem iného prostredníctvom vypracovania spoločného prístupu k cestovným opatreniam;

Štvrtok 10. marca 2022

- l) vplyv na individuálne a základné práva zraniteľných skupín a na nerovnosť vo všeobecnosti;
- m) rôzne prístupy k vývoju a zavádzaniu technologických nástrojov v boji proti ochoreniu COVID-19, ako sú aplikácie na sledovanie kontaktov a digitálny COVID preukaz EÚ;
- n) používanie rôznych súborov údajov členskými štátmi a poučenie sa z používania rovnakých údajov a kritérií, najmä z úlohy súborov údajov poskytovaných zo strany ECDC;
- o) demokratický dohľad nad reakciou na pandémiu vrátane zapojenia Európskeho parlamentu a parlamentov členských štátov do rozhodovania a transparentnosti, pričom sa zohľadní práca kontaktnej skupiny pre COVID;

Spoločenský a hospodársky vplyv

- p) vplyv na organizáciu práce, teleprácu a budúcnosť práce a dôsledky pandémie na chudobu, nerovnosť a sociálne vylúčenie a vplyv pandémie na systémy sociálnej ochrany;
- q) riešenia na prekonanie prekážok pri využívaní digitálnych technológií a zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikácia pracovníkov;
- r) vplyv na rodovú rovnosť vrátane osôb ohrozených rodovo motivovaným násilím a domácim násilím a pozornosť zameraná na začlenenie rodového hľadiska do riadenia krízy, pri reakcii na budúce cezhraničné ohrozenia zdravia;
- s) vplyv pandémie na vzdelávanie a odbornú prípravu a rozvoj detí a mladých ľudí;
- t) opatrenia na zabezpečenie strategickej autonómie EÚ v oblasti zdravia a odolnosti dodávateľských reťazcov vrátane kritických farmaceutických a medicínskych produktov a iných základných tovarov a na podporu a prispôbenie politik EÚ týkajúcich sa výskumu v oblasti zdravia s cieľom riešiť súčasnú krízu a zabrániť jej opätovnému prepuknutiu ako dôležitej súčasť silnej priemyselnej politiky EÚ;
- u) vplyv na odvetvia najviac postihnuté pandémiou, ako sú kultúra, ubytovacie a pohostinské služby, cestovný ruch a doprava, a rýchlosť a primeranosť reakcie EÚ;

EÚ a svet

- v) riadiaca a koordinačná úloha EÚ medzi členskými štátmi v súvislosti s medzinárodnými aspektmi pandémie, a to aj v rámci Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO), Svetovej obchodnej organizácie (WTO) a iných mnohostranných iniciatív, ako je COVAX, a prípadnej medzinárodnej zmluvy o pandémiách, revízie Medzinárodných zdravotných predpisov (MZP) a potreby harmonizovaného prístupu k cestujúcim do EÚ z tretích krajín;
- w) prístup k diplomacii v oblasti očkovania a do akej miery prispieva k celosvetovej solidarite, univerzálnemu a spravodlivému prístupu k základným medicínskym produktom a vakcínam a k myšlienke, že „nikto nie je v bezpečí, kým nie sú v bezpečí všetci“;
- x) úloha EÚ a jej členských štátov pri riešení nedostatočnej ponuky a nerovného prístupu k vakcínam a medicínskym produktom proti ochoreniu COVID-19 na celom svete, a to riešením ich cenovej dostupnosti a prístupnosti, úzkych miest v dodávateľskom reťazci, prekážok súvisiacich s obchodom, infraštruktúry a zabezpečením transparentnosti dodávateľského reťazca a poskytovaním odborných znalostí a technického know-how;

2. zdôrazňuje, že odporúčaniami osobitného výboru by sa mali riadiť stále výbory Európskeho parlamentu;

Štvrtok 10. marca 2022

3. rozhodol, že právomoci, personál a dostupné zdroje stálych výborov Európskeho parlamentu zodpovedných za záležitosti týkajúce sa prijímania, monitorovania a vykonávania právnych predpisov EÚ týkajúcich sa oblastí pôsobnosti osobitného výboru nebudú dotknuté, a preto zostávajú nezmenené; zdôrazňuje potrebu zabezpečiť dobrú spoluprácu a tok informácií medzi osobitným výborom a príslušnými stálymi výbormi;
 4. rozhodol, že vždy, keď práca osobitného výboru bude zahŕňať vypočutie dôkazov dôvernej povahy, svedectiev zahŕňajúcich osobné údaje alebo výmenu názorov či vypočutie s orgánmi a subjektmi o dôverných informáciách, jeho zasadnutia sa budú konať za tzv. zatvorenými dverami; ďalej rozhodol, že svedkovia a znalci majú právo vypovedať alebo svedčiť za tzv. zatvorenými dverami;
 5. rozhodol, že programy, zoznam osôb pozvaných na verejnú schôdzu, zoznam osôb, ktoré sa na nich zúčastňujú, a zápisnice z týchto schôdzí sa zverejnia;
 6. rozhodol, že dôverné dokumenty, ktoré osobitný výbor dostal, sa posúdia v súlade s postupom stanoveným v článku 221 rokovacieho poriadku; ďalej rozhodol, že takéto informácie sa použijú výlučne na účely vypracovania záverečnej správy osobitného výboru;
 7. rozhodol, že osobitný výbor bude zložený z 38 členov;
 8. rozhodol, že doba trvania osobitného výboru bude 12 mesiacov, na konci ktorej osobitný výbor predloží Európskemu parlamentu správu, ktorá bude v prípade potreby obsahovať odporúčania pre činnosti alebo iniciatívy, ktoré sa majú prijať.
-

Štvrtok 10. marca 2022

P9_TA(2022)0070

Zriadenie osobitného výboru pre zahraničné zasahovanie do všetkých demokratických procesov v Európskej únii vrátane dezinformácií

Rozhodnutie Európskeho parlamentu z 10. marca 2022 o zriadení, pôsobnosti, počte členov a dobe trvania osobitného výboru pre zahraničné zasahovanie do všetkých demokratických procesov v Európskej únii vrátane dezinformácií (INGE 2) (2022/2585(RSO))

(2022/C 347/28)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Konferencie predsedov,
 - so zreteľom na oznámenie Komisie o akčnom pláne pre európsku demokraciu (COM(2020)0790),
 - so zreteľom na balík právnych predpisov týkajúcich sa aktu o digitálnych službách vrátane návrhu nariadenia o jednotnom trhu s digitálnymi službami (akt o digitálnych službách) a o zmene smernice 2000/31/ES (COM(2020)0825), a na návrh nariadenia o súťažeschopných a spravodlivých trhoch digitálneho sektora (akt o digitálnych trhoch) (COM(2020)0842),
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 20. októbra 2021 o európskych médiách v digitálnej dekáde: akčný plán na podporu obnovy a transformácie ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na Kódex postupov proti šíreniu dezinformácií z roku 2018 a Usmernenie k posilneniu Kódexu postupov proti šíreniu dezinformácií z roku 2021 (COM(2021)0262) a na odporúčania pre Nový kódex postupov proti šíreniu dezinformácií, ktoré vydala skupina európskych regulačných orgánov pre audiovizuálne mediálne služby v októbri 2021,
 - so zreteľom na návrh Komisie zo 16. decembra 2020 na smernicu Európskeho parlamentu a Rady o odolnosti kritických subjektov (COM(2020)0829),
 - so zreteľom na súbor nástrojov EÚ s opatreniami na zmiernenie rizika v oblasti kybernetickej bezpečnosti sietí 5G z marca 2021,
 - so zreteľom na osobitnú správu Európskeho dvora audítorov 09/2021 s názvom Dezinformácie s vplyvom na EÚ: boj zatiaľ zvládame, ale ešte nie je vyhrané,
 - so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 10. júna 2020 s názvom Boj proti dezinformáciám o ochorení COVID-19 – Aké sú fakty (JOIN(2020)0008),
 - so zreteľom na správu Osobitného výboru pre zahraničné zasahovanie do všetkých demokratických procesov v Európskej únii vrátane dezinformácií (A9-0022/2022),
 - so zreteľom na článok 207 rokovacieho poriadku,
- A. keďže zahraničné zasahovanie predstavuje vážne porušenie univerzálnych hodnôt a zásad, na ktorých je EÚ založená, ako sú ľudská dôstojnosť, sloboda, rovnosť, solidarita, dodržiavanie ľudských práv a základných slobôd, demokracia a právny štát; keďže z dôkazov vyplýva, že zlomyseľné a autoritárske zahraničné štátne a neštátne subjekty používajú manipuláciu s informáciami a iné taktiky na zasahovanie do demokratických procesov v EÚ; keďže takéto útoky zavádzajú a klamú občanov a ovplyvňujú ich volebné správanie, posilňujú rozvracačské diskusie, rozdeľujú, polarizujú a využívajú zraniteľné stránky spoločností, podporujú nenávisťné prejavy, zhoršujú situáciu zraniteľných skupín, ktoré sa častejšie stávajú obeťami dezinformácií, narušujú integritu demokratických volieb a referend, zasievajú nedôveru v národné vlády, verejné orgány a liberálny demokratický poriadok a majú za cieľ destabilizovať európsku demokraciu;

⁽¹⁾ Prijaté texty, P9_TA(2021)0428.

Štvrtok 10. marca 2022

- B. keďže Rusko od predvečera svojej agresívnej vojny proti Ukrajine, ktorá sa začala 24. februára 2022, a počas nej vedie dezinformačnú kampaň nevidanej zlomyseľnosti a rozsahu s cieľom oklamať domácich občanov, ako aj medzinárodné spoločenstvo štátov ako celok;
- C. keďže pokusy štátnych subjektov z tretích krajín a neštátnych subjektov zasahovať do fungovania demokracie v EÚ a jej členských štátoch a vyvíjať tlak na hodnoty zakotvené v článku 2 Zmluvy o Európskej únii prostredníctvom škodlivého zasahovania sú súčasťou širšieho deštruktívneho trendu, ktorý zažívajú demokracie na celom svete;
- D. keďže zlomyseľné subjekty sa naďalej snažia zasahovať do volebných procesov a zneužívať otvorenosť a pluralitu našich spoločností a útočiť na demokratické procesy a odolnosť EÚ a jej členských štátov;
- E. keďže EÚ a jej členské štáty v súčasnosti nemajú osobitný režim sankcií v súvislosti so zahraničným zasahovaním a dezinformačnými kampaňami organizovanými zahraničnými štátnymi subjektmi, čo znamená, že tieto subjekty môžu bezpečne predpokladať, že ich destabilizačné kampane proti EÚ nebudú mať žiadne následky;
- F. keďže chýba spoločné vymedzenie a chápanie tohto javu a v súčasných právnych predpisoch a politikách na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni, ktorých cieľom je odhaľovať zahraničné zasahovanie, predchádzať mu a bojovať proti nemu, pretrvávajú mnohé medzery a nedostatky;
- G. keďže sa očakáva, že zahraničné zasahovanie, dezinformácie a početné útoky na demokraciu a hrozby voči nej budú v období pred komunálnymi, regionálnymi a celoštátnymi voľbami a voľbami do Európskeho parlamentu v roku 2024 pokračovať v čoraz väčšom počte a sofistikovanejším spôsobom;
- H. keďže predchádzajúce odporúčania Európskeho parlamentu na boj proti škodlivému zahraničnému zasahovaniu do demokratických procesov EÚ prispeli k celkovému porozumeniu EÚ a k väčšej informovanosti o tejto problematike;
- I. keďže vypočutia a práca osobitného výboru INGE prispeli k verejnému uznaniu a kontextualizácii týchto otázok a úspešne vytvorili rámec európskej diskusie o zahraničnom zasahovaní do demokratických procesov a o dezinformáciách;
- J. keďže je potrebné tieto odporúčania ďalej monitorovať;
- K. keďže je potrebná globálna, mnohostranná spolupráca a podpora medzi rovnako zmýšľajúcimi partnermi vrátane spolupráce medzi poslancami pri riešení škodlivého zahraničného zasahovania a dezinformácií; keďže demokracie vyvinuli pokročilé zručnosti a protistratégie, ako sa s týmito hrozbami vyrovnávajú;
1. rozhodol zriaďiť osobitný výbor pre zahraničné zasahovanie do všetkých demokratických procesov v Európskej únii vrátane dezinformácií (INGE 2) s touto pôsobnosťou:
- a) v spolupráci a po konzultácii so stálymi výbormi, pokiaľ sú dotknuté ich právomoci a povinnosti podľa prílohy VI k rokovaciemu poriadku, kontrolovať existujúce a plánované právne predpisy a politiky s cieľom odhaliť možné medzery, nedostatky a prekryvanie, ktoré by sa mohli zneužiť na škodlivé zasahovanie do demokratických procesov, a to aj pokiaľ ide o tieto otázky:
- i) politiky prispievajúce k demokratickým procesom EÚ, odolnosť prostredníctvom situačného povedomia, mediálnej a informačnej gramotnosti, plurality médií, nezávislej žurnalistiky a vzdelávania;
- ii) zasahovanie pomocou online platforiem, najmä prostredníctvom hĺbkového hodnotenia zodpovednosti a účinkov, ktoré majú veľmi veľké online platformy na demokraciu a demokratické procesy v EÚ;
- iii) kritická infraštruktúra a strategické odvetvia;
- iv) zasahovanie počas volebných procesov;
- v) skryté financovanie politických aktivít zo strany zahraničných subjektov a darcov;

Štvrtok 10. marca 2022

- vi) kybernetická bezpečnosť a odolnosť voči kybernetickým útokom, ak sa týkajú demokratických procesov;
 - vii) úloha neštátnych subjektov;
 - viii) vplyv zasahovania na práva menších a iných diskriminovaných skupín;
 - ix) zasahovanie prostredníctvom globálnych subjektov cez korumpovanie elity, národné diaspóry, univerzity a kultúrne podujatia;
 - x) odstrašovanie, pripisovanie zodpovednosti a kolektívne protiopatrenia vrátane sankcií;
 - xi) susedská a globálna spolupráca a multilateralizmus;
 - xii) zasahovanie subjektov, ktoré majú sídlo v EÚ, v EÚ a tretích krajinách;
- b) v úzkej spolupráci so stálymi výbormi a podľa pracovných postupov osobitného výboru INGE 1 vypracovať návrhy na odstránenie týchto nedostatkov s cieľom posilniť právnu odolnosť EÚ a zlepšiť inštitucionálny rámec EÚ;
- c) úzko spolupracovať s ostatnými inštitúciami EÚ, orgánmi členských štátov, medzinárodnými organizáciami, občianskou spoločnosťou, ako aj so štátnymi a neštátnymi partnermi v tretích krajinách s cieľom posilniť opatrenia EÚ proti hybridným hrozbám a dezinformáciám, pričom všetky verejné činnosti osobitného výboru INGE 2 budú rešpektovať priority stanovené v tomto rozhodnutí;
- d) podrobne a dôsledne sledovať vykonávanie správy osobitného výboru INGE 1 s hodnotením krokov, ktoré prijali inštitúcie EÚ;
- e) prispieť k celkovej odolnosti inštitúcií voči zahraničnému zasahovaniu, hybridným hrozbám a dezinformáciám v období pred voľbami do Európskeho parlamentu v roku 2024;
2. rozhodol, že vždy, keď práca osobitného výboru zahŕňa vypočutie dôkazov dôvernej povahy, svedectiev zahŕňajúcich osobné údaje alebo výmenu názorov či vypočutie orgánov a subjektov o dôverných informáciách vrátane vedeckých štúdií alebo ich častí, ktorým bol udelený štatút dôvernosti podľa článku 63 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009⁽²⁾, schôdze sa konajú za tzv. zatvorenými dverami; ďalej rozhodol, že svedkovia a znalci majú právo vypovedať alebo poskytnúť svedectvo za tzv. zatvorenými dverami;
3. rozhodol, že zoznam osôb pozvaných na verejné schôdze, zoznam osôb, ktoré sa na nich zúčastňujú, a zápisnice z týchto schôdzí sa zverejňujú;
4. rozhodol, že dôverné dokumenty, ktoré osobitný výbor dostal, sa posúdia v súlade s postupom stanoveným v článku 221 rokovacieho poriadku; ďalej rozhodol, že tieto informácie sa použijú výlučne na účely vypracovania záverečnej správy osobitného výboru;
5. rozhodol, že osobitný výbor bude zložený z 33 členov;
6. rozhodol, že doba trvania osobitného výboru bude 12 mesiacov a že toto obdobie začne plynúť odo dňa jeho ustanovujúcej schôdze;
7. rozhodol, že osobitný výbor po preskúmaní vykonávania správy osobitného výboru INGE 1 a existujúcich právnych predpisov a po zistení medzier, nedostatkov a prekryvania určí vhodný právny základ pre všetky potrebné právne akty a pripraví podklady pre trvalé inštitucionálne riešenia EÚ na riešenie škodlivého zahraničného zasahovania a dezinformácií a v prípade potreby požiada Komisiu o prijatie konkrétnych inštitucionálnych opatrení, a to vypracovaním iniciatívnej správy podľa článku 54 rokovacieho poriadku, v ktorej požiada Komisiu, aby v tejto súvislosti predložila vhodný návrh.

⁽²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 z 21. októbra 2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh a o zrušení smerníc Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS (Ú. v. EÚ L 309, 24.11.2009, s. 1).

Štvrtok 10. marca 2022

P9_TA(2022)0071

Zriadenie vyšetrovacieho výboru na vyšetrenie používania programu Pegasus a rovnocenného sledovacieho špionážneho softvéru

Rozhodnutie Európskeho parlamentu z 10. marca 2022 o zriadení vyšetrovacieho výboru na vyšetrenie používania programu Pegasus a rovnocenného sledovacieho špionážneho softvéru a o vymedzení predmetu vyšetrovania, ako aj o pôsobnosti, počte členov a dobe trvania výboru (2022/2586(RSO))

(2022/C 347/29)

Európsky parlament,

- so zreteľom na žiadosť 290 poslancov o zriadenie vyšetrovacieho výboru, ktorý by preskúmal a vyšetril údajné porušenia alebo nesprávny úradný postup pri vykonávaní práva EÚ, pokiaľ ide o používanie programu Pegasus a rovnocenného sledovacieho špionážneho softvéru, ktorý sa inštaluje do mobilných zariadení využívaním slabých miest IT (ďalej len „rovnocenný sledovací špionážny softvér“),
- so zreteľom na návrh Konferencie predsedov,
- so zreteľom na článok 226 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“),
- so zreteľom na rozhodnutie Európskeho parlamentu, Rady a Komisie 95/167/ES, Euratom, ESUO z 19. apríla 1995 o podrobných ustanoveniach upravujúcich výkon vyšetrovacích právomocí Európskeho parlamentu ⁽¹⁾,
- so zreteľom na oddanosť Európskej únie hodnotám a zásadám slobody, demokracie, dodržiavania ľudských práv a základných slobôd a zásad právneho štátu, ako je uvedené v preambule Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“) a najmä v jej článkoch 2, 6 a 21,
- so zreteľom na článok 4 ods. 2 Zmluvy o EÚ, ktorý potvrdzuje výlučnú právomoc členských štátov pri udržiavaní verejného poriadku a zabezpečovaní národnej bezpečnosti,
- so zreteľom na články 16 a 223 ZFEÚ,
- so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“), a najmä na jej články 7, 8, 11, 21 a 47, v ktorých sa uznávajú osobitné práva, slobody a zásady v nej stanovené, ako je rešpektovanie súkromného a rodinného života a ochrana osobných údajov, sloboda prejavu a informácií, právo na nediskrimináciu, ako aj právo na účinný prostriedok nápravy a spravodlivý proces, a ktoré sa v plnej miere vzťahujú na členské štáty pri vykonávaní práva EÚ, a na jej článok 52 ods. 1, ktorý umožňuje určité obmedzenie výkonu základných práv a slobôd,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES z 12. júla 2002 týkajúcu sa spracovávaní osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií (smernica o súkromí a elektronických komunikáciách) ⁽²⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) ⁽³⁾,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov a o zrušení rámcového rozhodnutia Rady 2008/977/SVV ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 113, 19.5.1995, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 201, 31.7.2002, s. 37.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 89.

Štvrtok 10. marca 2022

- so zreteľom na rozhodnutie Rady (SZBP) 2019/797 zo 17. mája 2019 o reštriktívnych opatreniach proti kybernetickým útokom ohrozujúcim Úniu alebo jej členské štáty⁽⁵⁾ v znení zmenenom rozhodnutím Rady (SZBP) 2021/796 zo 17. mája 2021⁽⁶⁾,
 - so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/821 z 20. mája 2021, ktorým sa stanovuje režim Únie na kontrolu vývozov, sprostredkovania, technickej pomoci, tranzitu a transferu položiek s dvojakým použitím⁽⁷⁾,
 - so zreteľom na Akt o priamych a všeobecných voľbách poslancov Európskeho parlamentu⁽⁸⁾,
 - so zreteľom na Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a najmä na jeho články 8, 9, 13 a 17 a protokoly k tomuto dohovoru,
 - so zreteľom na hlavné zásady Organizácie Spojených národov v oblasti podnikania a ľudských práv⁽⁹⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 12. marca 2014 o programe sledovania Národnej bezpečnostnej agentúry Spojených štátov amerických, orgánoch sledovania v jednotlivých členských štátoch a ich vplyve na základné práva občanov EÚ a na transatlantickú spoluprácu v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí⁽¹⁰⁾ a na svoje odporúčania týkajúce sa posilnenia bezpečnosti IT v inštitúciách, orgánoch a agentúrach EÚ,
 - so zreteľom na článok 208 rokovacieho poriadku,
- A. keďže v poslednom čase došlo k odhaleniu, že viaceré krajiny vrátane členských štátov použili špionážny softvér Pegasus na sledovanie novinárov, politikov, príslušníkov orgánov presadzovania práva, diplomatov, právnikov, podnikateľov, aktérov občianskej spoločnosti a iných subjektov, a že takéto praktiky sú mimoriadne znepokojujúce a zrejme potvrdzujú nebezpečenstvo zneužívania technológie sledovania na oslabovanie ľudských práv a demokracie;
1. rozhodol zriadiť vyšetrovací výbor na vyšetrenie údajného porušenia práva EÚ alebo nesprávneho úradného postupu pri jeho vykonávaní, pokiaľ ide o používanie programu Pegasus a rovnocenného sledovacieho špionážneho softvéru, bez toho, aby tým boli dotknuté právomoci vnútroštátnych súdov alebo súdov EÚ;
 2. rozhodol, že vyšetrovací výbor:
 - vyšetrí rozsah údajných porušení práva EÚ alebo nesprávneho úradného postupu pri vykonávaní práva EÚ, ktoré vyplývajú z používania programu Pegasus a rovnocenného sledovacieho špionážneho softvéru, zhromaždí informácie o rozsahu, v akom členské štáty, okrem iného Maďarsko a Poľsko, alebo tretie krajiny využívajú rušivé sledovanie spôsobom, ktorý porušuje práva a slobody zakotvené v charte, ako aj posúdi úroveň rizika, ktoré to predstavuje pre hodnoty zakotvené v článku 2 Zmluvy o EÚ, ako sú demokracia, právny štát a rešpektovanie ľudských práv;
 - na plnenie svojich povinností zhromaždí a analyzuje informácie s cieľom vyšetriť:
 - používanie a fungovanie programu Pegasus a rovnocenného sledovacieho špionážneho softvéru a jeho údajný negatívny vplyv na základné práva podľa charty v prípadoch, keď členské štáty vykonávali právo EÚ;
 - existujúci právny rámec, v ktorom členské štáty získali a používali program Pegasus a rovnocenný sledovací špionážny softvér;
 - či orgány členských štátov použili program Pegasus a rovnocenný sledovací špionážny softvér na politické, hospodárske alebo iné neoprávnené účely na špehovanie novinárov, politikov, príslušníkov orgánov presadzovania práva, diplomatov, právnikov, podnikateľov, aktérov občianskej spoločnosti alebo iných subjektov, čím porušili právo EÚ a hodnoty zakotvené v článku 2 Zmluvy o EÚ alebo práva zakotvené v charte;

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 129 I, 17.5.2019, s. 13.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 174 I, 18.5.2021, s. 1.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ L 206, 11.6.2021, s. 1.

⁽⁸⁾ Ú. v. ES L 278, 8.10.1976, s. 5.

⁽⁹⁾ https://www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ C 378, 9.11.2017, s. 104.

Štvrtok 10. marca 2022

- či používanie programu Pegasus a rovnocenného sledovacieho špionážneho softvéru v rozpore s právom EÚ malo nepriaznivý vplyv na demokratické procesy v členských štátoch týkajúce sa volieb na miestnej, vnútroštátnej a európskej úrovni;
 - údajné porušenia smernice 2002/58/ES alebo nesprávny úradný postup členských štátov vyplývajúce z používania programu Pegasus a rovnocenného sledovacieho špionážneho softvéru, najmä pokiaľ ide o zásadu dôvernosti komunikácie a zákaz odpočúvania, nahrávania, uchovávanía alebo iných druhov odpočúvania alebo sledovania komunikácie a súvisiacich prevádzkových údajov osôb;
 - či používanie programu Pegasus a rovnocenného sledovacieho špionážneho softvéru členskými štátmi predstavovalo porušenie smernice (EÚ) 2016/680 a nariadenia (EÚ) 2016/679, viedlo k ich porušeniu alebo odhalilo ich porušovanie;
 - či Komisia mala dôkazy o používaní programu Pegasus a rovnocenného sledovacieho špionážneho softvéru proti osobám;
 - či členské štáty zabezpečili dostatočné inštitucionálne a právne záruky, aby sa zabránilo nezákonnému používaniu špionážneho softvéru, a či osoby, ktoré majú podozrenie, že ich práva boli porušené používaním špionážneho softvéru, majú prístup k účinným prostriedkom nápravy;
 - údajné nekonanie členských štátov v súvislosti s účasťou subjektov v Únii na vývoji, šírení alebo financovaní programu Pegasus a rovnocenného sledovacieho špionážneho softvéru vrátane dodávateľského reťazca, pokiaľ ide o technológiu a jej využívanie, v rozsahu, v akom porušuje právo EÚ vrátane nariadenia (EÚ) 2021/821, a to aj v prípade, keď sa sledovací softvér uvádzaný na trh na určitý účel (napr. boj proti terorizmu) používa v inom kontexte;
 - úlohu vlády Izraela a ďalších tretích krajín pri dodávaní programu Pegasus a rovnocenného sledovacieho špionážneho softvéru členským štátom;
 - či používanie programu Pegasus alebo rovnocenného sledovacieho špionážneho softvéru orgánmi členských štátov viedlo k prenosu osobných údajov do tretích krajín, najmä, ale nielen, skupine NSO, ako aj vládam tretích krajín;
 - či používanie programu Pegasus alebo rovnocenného sledovacieho špionážneho softvéru, na ktorom sa priamo alebo nepriamo podieľali subjekty prepojené s EÚ, prispelo k nezákonnému sledovaniu novinárov, politikov, príslušníkov orgánov presadzovania práva, diplomatov, právnikov, podnikateľov, aktérov občianskej spoločnosti alebo iných subjektov v tretích krajinách a či viedlo k porušovaniu ľudských práv alebo zneužívaniu, ktoré vyvoláva vážne obavy, pokiaľ ide o ciele spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky EÚ, a či takéto použitie bolo v rozpore s hodnotami zakotvenými v článku 21 Zmluvy o EÚ a v charte, a to aj s náležitým ohľadom na hlavné zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv a iné práva zakotvené v medzinárodnom práve v oblasti ľudských práv;
 - či existovali dostatočné dôvody na to, aby Rada prijala reštriktívne opatrenia alebo sankcie v rámci spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky EÚ voči jednej alebo viacerým tretím krajinám, ak sa v rozhodnutí prijatom v súlade s hlavou V kapitoly 2 Zmluvy o EÚ stanovilo prerušenie alebo obmedzenie hospodárskych alebo finančných vzťahov v súlade s článkom 215 ods. 1 ZFEÚ;
 - či používanie programu Pegasus alebo rovnocenného sledovacieho špionážneho softvéru tretími krajinami malo vplyv na základné práva zaručené právom EÚ a či existovali dostatočné dôvody na to, aby Rada prehodnotila všetky dohody o medzinárodnej spolupráci v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti uzavreté s tretími krajinami podľa článku 218 ZFEÚ;
 - predloží všetky odporúčania, ktoré považuje v tejto veci za potrebné;
 - vypracuje odporúčania na ochranu inštitúcií EÚ, ich členov a zamestnancov pred takýmto sledovacím špionážnym softvérom;
3. rozhodol, že vyšetrovací výbor predloží svoju záverečnú správu do 12 mesiacov od prijatia tohto rozhodnutia;
4. rozhodol, že vyšetrovací výbor by mal vo svojej práci zohľadniť akýkoľvek relevantný vývoj v rámci svojej pôsobnosti, ktorý sa objaví počas jeho doby trvania;

Štvrtok 10. marca 2022

5. zdôrazňuje, že v záujme zabezpečenia dobrej spolupráce a toku informácií medzi vyšetrovacím výborom a príslušnými stálymi výbormi a podvýbormi by sa predseda a spravodajca vyšetrovacieho výboru mohli zúčastňovať na príslušných diskusiách stálych výborov a podvýborov a naopak, najmä na vypočutiach vyšetrovacieho výboru;
 6. rozhodol, že všetky odporúčania vypracované vyšetrovacím výborom by mali byť postúpené príslušným stálym výborom a podvýborom v ich príslušných oblastiach pôsobnosti, ako sú vymedzené v prílohe VI k rokovaciemu poriadku;
 7. rozhodol, že vyšetrovací výbor bude zložený z 38 členov;
 8. poveruje svoju predsedníčku, aby zabezpečila uverejnenie tohto rozhodnutia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.
-

Štvrtok 10. marca 2022

P9_TA(2022)0077

Batérie a použité batérie *I**

Pozmeňujúce návrhy prijaté Európskym parlamentom 10. marca 2022 k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o batériách a použitých batériách, o zrušení smernice 2006/66/ES a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/1020 (COM(2020)0798 – C9-0400/2020 – 2020/0353(COD))⁽¹⁾

(Riadny legislatívny postup: prvé čítanie)

(2022/C 347/30)

Pozmeňujúci návrh 1**Návrh nariadenia****Odôvodnenie 2**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- (2) Batérie sú teda dôležitým zdrojom energie a jedným z kľúčových faktorov udržateľného rozvoja, ekologickej mobility, čistej energie a klimatickej neutrality. Očakáva sa, že dopyt po batériách bude v nadchádzajúcich rokoch rýchlo rásť, najmä pokiaľ ide o cestné elektrické vozidlá, v ktorých sa využívajú batérie na účely trakcie, vďaka čomu sa čoraz viac zlepšuje globálne strategické postavenie tohto trhu. Vo významnej miere bude napredovať aj vedecko-technický pokrok v oblasti vývoja batériových technológií. Vzhľadom na strategický význam batérií a s cieľom poskytnúť všetkým zúčastneným prevádzkovateľom právnu istotu a zabrániť diskriminácii, prekážkam obchodu a narušeniam trhu s batériami je potrebné stanoviť pravidlá týkajúce sa parametrov udržateľnosti, výkonnosti, bezpečnosti, zberu, recyklácie a druhotného využitia batérií, ako aj pravidlá týkajúce sa informácií o batériách. Treba vytvoriť harmonizovaný regulačný rámec na riešenie celého životného cyklu batérií, ktoré sa uvádzajú na trh v Únii.

- (2) Batérie sú teda dôležitým zdrojom energie a jedným z kľúčových faktorov udržateľného rozvoja, ekologickej mobility, čistej energie a klimatickej neutrality. Očakáva sa, že dopyt po batériách bude v nadchádzajúcich rokoch rýchlo rásť, najmä pokiaľ ide o cestné elektrické vozidlá **a ľahké dopravné prostriedky**, v ktorých sa využívajú batérie na účely trakcie, vďaka čomu sa čoraz viac zlepšuje globálne strategické postavenie tohto trhu. Vo významnej miere bude napredovať aj vedecko-technický pokrok v oblasti vývoja batériových technológií. Vzhľadom na strategický význam batérií a s cieľom poskytnúť všetkým zúčastneným prevádzkovateľom právnu istotu a zabrániť diskriminácii, prekážkam obchodu a narušeniam trhu s batériami je potrebné stanoviť pravidlá týkajúce sa parametrov udržateľnosti, výkonnosti, bezpečnosti, zberu, recyklácie a druhotného využitia batérií, ako aj pravidlá týkajúce sa informácií **pre spotrebiteľov a hospodárske subjekty** o batériách. Treba vytvoriť harmonizovaný regulačný rámec na riešenie celého životného cyklu batérií, ktoré sa uvádzajú na trh v Únii.

⁽¹⁾ Vec bola vrátená gestorskému výboru na medziinstitucionálne rokovania podľa článku 59 ods. 4 štvrtého pododseku (A9-0031/2022).

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 2
Návrh nariadenia
Odôvodnenie 2 a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- (2a) *Treba tiež aktualizovať právne predpisy Únie o nakladaní s odpadom z batérií a prijať opatrenia na ochranu životného prostredia a ľudského zdravia predchádzaním nepriaznivým vplyvom vzniku odpadu alebo ich znižovaním a nakladaním s odpadom, znižovaním vplyvu využívania zdrojov a zlepšovaním efektívnosti využívania zdrojov. Takéto opatrenia sú kľúčové pre prechod na obehové a klimaticky neutrálne hospodárstvo a netoxické prostredie a pre zaručenie dlhodobej konkurencieschopnosti a strategickej nezávislosti Únie. Môžu vytvárať dôležité hospodárske príležitosti, zvyšovať synergie medzi obehovým hospodárstvom a politikami v oblasti energetiky, klímy, dopravy, priemyslu a výskumu a chrániť životné prostredie a znižovať emisie skleníkových plynov.*

Pozmeňujúci návrh 3
Návrh nariadenia
Odôvodnenie 10

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- (10) Toto nariadenie by sa malo vzťahovať na všetky typy batérií a akumulátorov uvádzaných na trh alebo do prevádzky v rámci Únie, či už sú uvádzané samostatne alebo ako zabudovaná súčasť prístrojov, prípadne sú pri elektrických a elektronických prístrojoch a vozidlách dodávané inak. Toto nariadenie by sa malo uplatňovať bez ohľadu na to, či ide o batériu navrhnutú špecificky pre daný výrobok alebo o batériu na všeobecné použitie, a bez ohľadu na to, či je zabudovaná do výrobku alebo sa dodáva spolu s výrobkom, v ktorom sa má použiť, alebo samostatne.
- (10) Toto nariadenie by sa malo vzťahovať na všetky typy batérií a akumulátorov uvádzaných na trh alebo do prevádzky v rámci Únie, **bez ohľadu na to, či boli vyrobené v Únii alebo dovezené**, či už sú uvádzané samostatne alebo ako zabudovaná súčasť prístrojov, prípadne sú pri elektrických a elektronických prístrojoch a vozidlách dodávané inak. Toto nariadenie by sa malo uplatňovať bez ohľadu na to, či ide o batériu navrhnutú špecificky pre daný výrobok alebo o batériu na všeobecné použitie, a bez ohľadu na to, či je zabudovaná do výrobku alebo sa dodáva spolu s výrobkom, v ktorom sa má použiť, alebo samostatne.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 4

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 12

Text predložený Komisiou

- (12) V rámci širokého rozsahu pôsobnosti nariadenia je vhodné rozlišovať medzi rôznymi kategóriami batérií v súlade s ich návrhom a použitím, a to nezávisle od chemického zloženia batérie. Vzhľadom na nový vývoj v oblasti používania batérií by sa mala ďalej rozvinúť klasifikácia batérií podľa smernice 2006/66/ES na prenosné batérie na jednej strane a na priemyselné batérie a automobilové batérie na strane druhej. Batérie, ktoré sa používajú na účely trakcie v elektrických vozidlách a ktoré podľa smernice 2006/66/ES patria do kategórie priemyselných batérií, predstavujú vzhľadom na rýchlo stúpajúci počet cestných elektrických vozidiel veľký a stále rastúci segment trhu. Preto je vhodné klasifikovať batérie, ktoré sa používajú na účely trakcie v cestných vozidlách, ako novú kategóriu batérií pre elektrické vozidlá. Batérie, ktoré sa používajú na účely trakcie v iných dopravných prostriedkoch vrátane prostriedkov železničnej, vodnej či leteckej dopravy, naďalej patria do kategórie priemyselných batérií podľa tohto nariadenia. Termín priemyselná batéria zahŕňa širokú skupinu batérií, ktoré sú určené na používanie v rámci priemyselných činností, komunikačnej infraštruktúry, poľnohospodárskych činností alebo pri výrobe a distribúcii elektrickej energie. Okrem tohto neúplného zoznamu príkladov by sa za priemyselnú batériu mala považovať každá batéria, ktorá nie je prenosnou či **automobilovou** batériou ani batériou pre elektrické vozidlo. Na účely tohto nariadenia sa batérie využívané na účely uskladňovania energie v súkromnej sfére či domácom prostredí považujú za priemyselné batérie. **Okrem toho s cieľom zabezpečiť, aby sa všetky batérie používané v ľahkých dopravných prostriedkoch, ako sú elektrické bicykle a kolobežky, klasifikovali ako prenosné batérie, je potrebné objasniť vymedzenie pojmu „prenosné batérie“ a zaviesť hmotnostný limit pre takéto batérie.**

Pozmeňujúci návrh

- (12) V rámci širokého rozsahu pôsobnosti nariadenia je vhodné rozlišovať medzi rôznymi kategóriami batérií v súlade s ich návrhom a použitím, a to nezávisle od chemického zloženia batérie. Vzhľadom na nový vývoj **a trhové rozpätie** v oblasti používania batérií by sa mala ďalej rozvinúť klasifikácia batérií podľa smernice 2006/66/ES na prenosné batérie na jednej strane a na priemyselné batérie a automobilové batérie na strane druhej. Batérie, ktoré sa používajú na účely trakcie v elektrických vozidlách a ktoré podľa smernice 2006/66/ES patria do kategórie priemyselných batérií, predstavujú vzhľadom na rýchlo stúpajúci počet cestných elektrických vozidiel veľký a stále rastúci segment trhu. Preto je vhodné klasifikovať batérie, ktoré sa používajú na účely trakcie v cestných vozidlách, ako novú kategóriu batérií pre elektrické vozidlá. Batérie, ktoré sa používajú na účely trakcie v iných dopravných prostriedkoch vrátane prostriedkov železničnej, vodnej či leteckej dopravy, naďalej patria do kategórie priemyselných batérií podľa tohto nariadenia. **Batérie používané na trakciu v ľahkých dopravných prostriedkoch, ako sú elektrické bicykle a elektrické kolobežky, neboli jasne klasifikované ako batérie podľa smernice 2006/66/ES a predstavujú významnú časť trhu vzhľadom na ich rastúce využívanie v mestskej udržateľnej mobilite. Preto je vhodné klasifikovať tieto batérie, ktoré sa používajú na účely trakcie v ľahkých dopravných prostriedkoch, ako novú kategóriu batérií pre elektrické vozidlá, najmä batérie pre ľahké dopravné prostriedky.** Termín priemyselná batéria zahŕňa širokú skupinu batérií, ktoré sú určené na používanie v rámci priemyselných činností, komunikačnej infraštruktúry, poľnohospodárskych činností alebo pri výrobe a distribúcii elektrickej energie. Okrem tohto neúplného zoznamu príkladov by sa za priemyselnú batériu mala považovať každá batéria, ktorá nie je prenosnou či batériou **pre ľahké dopravné prostriedky** ani batériou pre elektrické vozidlo. Na účely tohto nariadenia sa batérie využívané na účely uskladňovania energie v súkromnej sfére či domácom prostredí považujú za priemyselné batérie.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 5

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 13

Text predložený Komisiou

- (13) Batérie by mali byť navrhnuté a vyrobené tak, aby sa optimalizovala ich výkonnosť, trvanlivosť a bezpečnosť a minimalizovala ich environmentálna stopa. Je vhodné stanoviť osobitné požiadavky na udržateľnosť **dobýateľných** priemyselných batérií a batérií pre **elektrické vozidlá s vnútorným systémom skladovania energie s kapacitou nad 2 kWh**, keďže takéto batérie predstavujú segment trhu, v prípade ktorého sa v nasledujúcich rokoch očakáva najväčšia rast.

Pozmeňujúci návrh

- (13) Batérie by mali byť navrhnuté a vyrobené tak, aby sa optimalizovala ich výkonnosť, trvanlivosť a bezpečnosť a minimalizovala ich environmentálna stopa. Je vhodné stanoviť osobitné požiadavky na udržateľnosť priemyselných batérií, batérií pre **ľahké dopravné prostriedky a batérií pre elektrické vozidlá**, keďže takéto batérie predstavujú segment trhu, v prípade ktorého sa v nasledujúcich rokoch očakáva najväčšia rast.

Pozmeňujúci návrh 6

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 15

Text predložený Komisiou

- (15) Malo by sa obmedziť používanie nebezpečných látok v batériách v záujme ochrany ľudského zdravia a životného prostredia, ako aj zníženia výskytu takýchto látok v odpade. Preto je okrem obmedzení stanovených v prílohe XVII k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006⁽²⁹⁾ vhodné stanoviť obmedzenia týkajúce sa obsahu ortuti a **kadmia** v určitých typoch batérií. Zo zákazu týkajúceho sa obsahu kadmia by sa mali vyňať batérie používané vo vozidlách, na ktoré sa vzťahuje výnimka podľa prílohy II k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2000/53/ES⁽³⁰⁾.

⁽²⁹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Ú. v. EÚ L 396, 30.12.2006, s. 1).

⁽³⁰⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/53/ES z 18. septembra 2000 o vozidlách po dobe životnosti (Ú. v. EÚ L 269, 21.10.2000, s. 34).

Pozmeňujúci návrh

- (15) Malo by sa obmedziť používanie nebezpečných látok v batériách v záujme ochrany ľudského zdravia a životného prostredia, ako aj zníženia výskytu takýchto látok v odpade. Preto je okrem obmedzení stanovených v prílohe XVII k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006⁽²⁹⁾ vhodné stanoviť obmedzenia týkajúce sa obsahu ortuti, **kadmia** a **olova** v určitých typoch batérií. Zo zákazu týkajúceho sa obsahu kadmia by sa mali vyňať batérie používané vo vozidlách, na ktoré sa vzťahuje výnimka podľa prílohy II k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2000/53/ES⁽³⁰⁾. **Komisia by mala s pomocou agentúry vykonať komplexné a systémové posúdenie nebezpečných látok v batériách. V tomto posúdení by sa mala sústrediť najmä na chemické zloženia batérií používaných vo veľkých množstvách na trhu, vyvíjajúce sa a novovznikajúce chemické zloženia a dostupnosť vhodných alternatív k oloveným priemyselným a automobilovým batériám a niklovo-kadmiových priemyselných batérií.**

⁽²⁹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Ú. v. EÚ L 396, 30.12.2006, s. 1).

⁽³⁰⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/53/ES z 18. septembra 2000 o vozidlách po dobe životnosti (Ú. v. EÚ L 269, 21.10.2000, s. 34).

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 7**Návrh nariadenia****Odôvodnenie 17**

Text predložený Komisiou

- (17) Postup prijímania nových obmedzení a zmien súčasných obmedzení týkajúcich sa nebezpečných látok v batériách by sa mal plne zosúladiť s nariadením (ES) č. 1907/2006. V záujme účinného rozhodovania, koordinácie a riadenia súvisiacich technických, vedeckých a administratívnych aspektov tohto nariadenia by **mala Európska chemická agentúra zriadená** podľa nariadenia (ES) č. 1907/2006 (ďalej len „agentúra“) vykonávať konkrétne úlohy v súvislosti s hodnotením rizík vyplývajúcich z látok vyskytujúcich sa pri výrobe a používaní batérií vrátane rizík, ktoré sa môžu objaviť po skončení ich životnosti, ako aj v súvislosti s hodnotením sociálno-ekonomických prvkov a s analýzou alternatív, a to v súlade s príslušnými usmerneniami agentúry. Výbory agentúry, ktoré sa zaoberajú hodnotením rizík a sociálno-ekonomickou analýzou, by preto mali uľahčovať vykonávanie určitých úloh, ktoré boli agentúre udelené na základe tohto nariadenia.

Pozmeňujúci návrh

- (17) Postup prijímania nových obmedzení a zmien súčasných obmedzení týkajúcich sa nebezpečných látok v batériách by sa mal plne zosúladiť s nariadením (ES) č. 1907/2006. V záujme účinného rozhodovania, koordinácie a riadenia súvisiacich technických, vedeckých a administratívnych aspektov tohto nariadenia by **medzi členskými štátmi, Európskou chemickou agentúrou zriadenou** podľa nariadenia (ES) č. 1907/2006 (ďalej len „agentúra“), **Komisiou a zainteresovanými stranami mala existovať dobrá spolupráca, koordinácia a výmena informácií. Členské štáty a agentúra by mali** vykonávať konkrétne úlohy v súvislosti s hodnotením rizík vyplývajúcich z látok vyskytujúcich sa pri výrobe a používaní batérií vrátane rizík, ktoré sa môžu objaviť po skončení ich životnosti, ako aj v súvislosti s hodnotením sociálno-ekonomických prvkov a s analýzou alternatív, a to v súlade s príslušnými usmerneniami agentúry. Výbory agentúry, ktoré sa zaoberajú hodnotením rizík a sociálno-ekonomickou analýzou, by preto mali uľahčovať vykonávanie určitých úloh, ktoré boli agentúre udelené na základe tohto nariadenia.

Pozmeňujúci návrh 8**Návrh nariadenia****Odôvodnenie 17 a (nové)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- (17a) **S cieľom zabezpečiť, aby toto nariadenie bolo v súlade s akoukoľvek budúcou zmenou ustanovení nariadenia (ES) č. 1907/2006 alebo s inými budúcimi právnymi predpismi Únie týkajúcimi sa kritérií udržateľnosti pre nebezpečné látky a chemikálie, by Komisia mala posúdiť, či je potrebná zmena článku 6, článku 71 alebo prílohy I k tomuto nariadeniu alebo všetky tieto ustanovenia. Na Komisiu by sa mala delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pokiaľ ide o prípadnú zmenu týchto ustanovení.**

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 9

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 18

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(18) Vďaka očakávanému rozsiahlemu využívaniu batérií napr. v sektore mobility či uskladňovania energie by malo dôjsť k zníženiu emisií uhlíka, no v záujme maximalizácie tohto potenciálu je nevyhnutné zabezpečiť nízku uhlíkovú stopu celkového životného cyklu batérií. Podľa pravidiel pre kategórie environmentálnej stopy výrobkov, ktoré sa týkajú dobíjateľných batérií s vysokou mernou hustotou energie v prípade mobilných aplikácií⁽³¹⁾, **predstavuje** v súvislosti s batériami druhú najvyššiu kategóriu vplyvu, ktorá nasleduje po využívaní nerastov a kovov, **zmena** klímy. K technickej dokumentácii týkajúcej sa **dobíjateľných** priemyselných batérií **a** batérií pre **elektrické vozidlá s vnútorným systémom skladovania energie s kapacitou nad 2 kWh**, ktoré sa uvádzajú na trh Únie, by preto malo byť pripojené vyhlásenie o uhlíkovej stope, **ktoré by sa malo v prípade potreby týkať konkrétnej výrobnjej šarže. Batérie sa vyrábajú v šaržach, a to v istých množstvách a v určitých časových rámcoch.** Harmonizácia technických pravidiel výpočtu uhlíkovej stopy pre všetky **dobíjateľné** priemyselné batérie **a** batérie pre **elektrické vozidlá s vnútorným systémom skladovania energie s kapacitou nad 2 kWh**, ktoré sa uvádzajú na trh Únie, je nevyhnutným predpokladom na zavedenie požiadavky, aby technická dokumentácia súvisiaca s batériami obsahovala vyhlásenie o uhlíkovej stope, a to v záujme následného stanovenia výkonnostných tried vzhľadom na uhlíkovú stopu, vďaka ktorým bude možné identifikovať batérie s celkovo nižšou uhlíkovou stopou. Nemožno očakávať, že na zmenu správania, ktorá je potrebná na dosiahnutie cieľa Únie spočívajúceho v dekarbonizácii sektorov mobility a uskladňovania energie v súlade s medzinárodne dohodnutými cieľmi v oblasti zmeny klímy, bude postačovať iba plnenie požiadaviek súvisiacich s informovaním a jasným označovaním týkajúcim sa uhlíkovej stopy batérií⁽³²⁾. Preto sa v nadväznosti na osobitné posúdenie vplyvu, ktorého cieľom je stanovenie týchto hodnôt, zavedú maximálne limity emisií uhlíka. Pri navrhovaní úrovne maximálneho limitu uhlíkovej stopy Komisia okrem iného zohľadní relatívne rozloženie hodnôt uhlíkovej stopy v batériách ponúkaných na trhu, intenzitu napredovania v súvislosti so znižovaním uhlíkovej stopy batérií uvádzaných na trh Únie a faktický a potenciálny prínos tohto opatrenia k naplneniu cieľov Únie v oblasti udržateľnej mobility a klimatickej neutrality do roku 2050. Vzhľadom na potrebu zabezpečiť transparentnosť uhlíkovej stopy batérií a posunúť trh

(18) Vďaka očakávanému rozsiahlemu využívaniu batérií napr. v sektore mobility či uskladňovania energie by malo dôjsť k zníženiu emisií uhlíka, no v záujme maximalizácie tohto potenciálu je nevyhnutné zabezpečiť nízku uhlíkovú stopu celkového životného cyklu batérií. Podľa pravidiel pre kategórie environmentálnej stopy výrobkov, ktoré sa týkajú dobíjateľných batérií s vysokou mernou hustotou energie v prípade mobilných aplikácií⁽³¹⁾, **predstavujú** v súvislosti s batériami druhú najvyššiu kategóriu vplyvu, ktorá nasleduje po **ťažbe a** využívaní nerastov a kovov, **emisie skleníkových plynov prehlbujúce zmenu** klímy. K technickej dokumentácii týkajúcej sa priemyselných batérií, batérií pre **ľahké dopravné prostriedky a batérií pre elektrické vozidlá**, ktoré sa uvádzajú na trh Únie, by preto malo byť pripojené vyhlásenie o uhlíkovej stope. Harmonizácia technických pravidiel výpočtu uhlíkovej stopy pre všetky priemyselné batérie, batérie pre **ľahké dopravné prostriedky a batérie pre elektrické vozidlá**, ktoré sa uvádzajú na trh Únie, je nevyhnutným predpokladom na zavedenie požiadavky, aby technická dokumentácia súvisiaca s batériami obsahovala vyhlásenie o uhlíkovej stope, a to v záujme následného stanovenia výkonnostných tried vzhľadom na uhlíkovú stopu, vďaka ktorým bude možné identifikovať batérie s celkovo nižšou uhlíkovou stopou. Nemožno očakávať, že na zmenu správania, ktorá je potrebná na dosiahnutie cieľa Únie spočívajúceho v dekarbonizácii sektorov mobility a uskladňovania energie v súlade s medzinárodne dohodnutými cieľmi v oblasti zmeny klímy, bude postačovať iba plnenie požiadaviek súvisiacich s informovaním a jasným označovaním týkajúcim sa uhlíkovej stopy batérií⁽³²⁾. Preto sa v nadväznosti na osobitné posúdenie vplyvu, ktorého cieľom je stanovenie týchto hodnôt, zavedú maximálne limity emisií uhlíka. Pri navrhovaní úrovne maximálneho limitu uhlíkovej stopy Komisia okrem iného zohľadní relatívne rozloženie hodnôt uhlíkovej stopy v batériách ponúkaných na trhu, intenzitu napredovania v súvislosti so znižovaním uhlíkovej stopy batérií uvádzaných na trh Únie a faktický a potenciálny prínos tohto opatrenia k naplneniu cieľov Únie v oblasti udržateľnej mobility a klimatickej neutrality **najneskôr** do roku 2050. Vzhľadom na potrebu zabezpečiť transparentnosť uhlíkovej stopy batérií a posunúť trh Únie smerom k nízkouhlíkovým batériám (bez ohľadu na miesto ich výroby) má význam postupne a kumulatívne zvyšovať požiadavky týkajúce sa uhlíkovej stopy. Uplatňovaním

Štvrtok 10. marca 2022

Text predložený Komisiou

Únie smerom k nízkouhlíkovým batériám (bez ohľadu na miesto ich výroby) má význam postupne a kumulatívne zvyšovať požiadavky týkajúce sa uhlíkovej stopy. Uplatňovaním týchto požiadaviek dôjde k eliminácii emisií uhlíka v rámci životného cyklu batérií, čo bude predstavovať prínos k **naplneniu cieľa** Únie, ktorým je dosiahnuť do roku 2050 klimatickú neutralitu. Zároveň to môže prispieť k vzniku ďalších politík na úrovni Únie a na vnútroštátnej úrovni zahŕňajúcich napríklad stimuly či kritériá zeleného verejného obstarávania, ktorými sa podporí výroba batérií s menším vplyvom na životné prostredie.

⁽³¹⁾ Environmentálna stopa výrobkov – kategórie týkajúce sa dobýjateľných batérií s vysokou mernou hustotou energie v prípade mobilných aplikácií https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/pdf/PEFCR_Batteries.pdf.

⁽³²⁾ Parížska dohoda (Ú. v. EÚ L 282, 19.10.2016, s. 4) a Rámcový dohovor Organizácie Spojených národov o zmene klímy, dostupné na adrese <https://unfccc.int/resource/docs/convkp/conveng.pdf>.

Pozmeňujúci návrh

týchto požiadaviek dôjde k eliminácii emisií uhlíka v rámci životného cyklu batérií, čo bude predstavovať prínos k **cieľom v oblasti klímy, najmä k cieľu** Únie, ktorým je dosiahnuť **najneskôr** do roku 2050 klimatickú neutralitu. Zároveň to môže prispieť k vzniku ďalších politík na úrovni Únie a na vnútroštátnej úrovni zahŕňajúcich napríklad stimuly či kritériá zeleného verejného obstarávania, ktorými sa podporí výroba batérií s menším vplyvom na životné prostredie.

⁽³¹⁾ Environmentálna stopa výrobkov – kategórie týkajúce sa dobýjateľných batérií s vysokou mernou hustotou energie v prípade mobilných aplikácií https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/pdf/PEFCR_Batteries.pdf.

⁽³²⁾ Parížska dohoda (Ú. v. EÚ L 282, 19.10.2016, s. 4) a Rámcový dohovor Organizácie Spojených národov o zmene klímy, dostupné na adrese <https://unfccc.int/resource/docs/convkp/conveng.pdf>.

Pozmeňujúci návrh 10

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 18 a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- (18a) **Maximálna prahová hodnota uhlíkovej stopy počas životného cyklu by mala byť nadčasová a mala by sa postupne vyvíjať podľa najlepších dostupných výrobných a produkčných postupov. Preto pri prijímaní delegovaného aktu určujúceho maximálnu prahovú hodnotu uhlíkovej stopy počas životného cyklu by mala Európska komisia zohľadniť najlepšie dostupné výrobné procesy a zabezpečiť, aby zvolené technické kritériá boli v súlade s cieľom tohto nariadenia zabezpečiť, aby batérie uvádzané na trh Únie zaručovali vysokú úroveň ochrany ľudského zdravia, bezpečnosti, majetku a životného prostredia.**

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 11

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 19

Text predložený Komisiou

- (19) Určité látky obsiahnuté v batériách, ako napríklad kobalt, olovo, lítium alebo nikel, sa získavajú z obmedzených zdrojov, ktoré v Únii nie sú ľahko dostupné, pričom Komisia niektoré z nich považuje za kritické suroviny. **Ide o oblasť, v ktorej** Európa potrebuje posilniť svoju strategickú autonómnosť a zvýšiť svoju odolnosť pri príprave na možné prerušenia dodávok v dôsledku zdravotných alebo iných kríz. K dosiahnutiu tohto cieľa prispeje zvýšenie obehovosti a efektívnosti využívania zdrojov s intenzívnejšou recykláciou a zhodnocovaním týchto surovín.

Pozmeňujúci návrh

- (19) Určité látky obsiahnuté v batériách, ako napríklad kobalt, olovo, lítium alebo nikel, sa získavajú z obmedzených zdrojov, ktoré v Únii nie sú ľahko dostupné, pričom Komisia niektoré z nich považuje za kritické suroviny. **V súlade s priemyselnou stratégiou Únie** Európa potrebuje posilniť svoju strategickú autonómnosť **vrátane uľahčovania investícií do tovární, ktoré budú vyrábať batérie vo veľkom rozsahu**, a zvýšiť svoju odolnosť pri príprave na možné prerušenia dodávok v dôsledku zdravotných alebo iných kríz. K dosiahnutiu tohto cieľa prispeje zvýšenie obehovosti a efektívnosti využívania zdrojov s intenzívnejšou recykláciou a zhodnocovaním týchto surovín. **Nahradenie obmedzených surovín alternatívnymi široko dostupnými materiálmi vrátane obnoviteľných surovín by takisto prispelo k posilneniu vlastnej výroby batérií a strategickej autonómie Únie. Preto je veľmi dôležité, aby Únia a členské štáty podporovali príslušné iniciatívy v oblasti výskumu a vývoja.**

Pozmeňujúci návrh 12

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 21

Text predložený Komisiou

- (21) S cieľom prihliadnuť na riziká súvisiace s dodávkou kobaltu, olova, lítia a niklu a posúdiť dostupnosť týchto materiálov **by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pokiaľ ide o zmenu cieľov týkajúcich** sa minimálneho podielu recyklovaného obsahu kobaltu, olova, lítia alebo niklu vyskytujúcich sa v aktívnych materiáloch v batériách.

Pozmeňujúci návrh

- (21) S cieľom prihliadnuť na riziká súvisiace s dodávkou kobaltu, olova, lítia a niklu a posúdiť dostupnosť týchto materiálov **a vzhľadom na technický a vedecký pokrok by Komisia mala posúdiť, či je vhodné revidovať ciele týkajúce** sa minimálneho podielu recyklovaného obsahu kobaltu, olova, lítia alebo niklu vyskytujúcich sa v aktívnych materiáloch v batériách, **a v prípade potreby predložiť legislatívny návrh na tento účel.**

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 13**Návrh nariadenia****Odôvodnenie 21 a (nové)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- (21a) *S cieľom zohľadniť zmeny v technológiách výroby batérií, ktoré ovplyvňujú druhy materiálov, ktoré sa môžu zhodnotiť, by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pokiaľ ide o doplnenie tohto nariadenia o začlenenie ďalších surovín a príslušných cieľov do zoznamu minimálnych podielov recyklovaného obsahu vyskytujúceho sa v aktívnych materiáloch v batériách.*

Pozmeňujúci návrh 14**Návrh nariadenia****Odôvodnenie 22**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- (22) Komisia by sa **preto** mali udeliť vykonávacie právomoci, **vďaka ktorým sa zabezpečia jednotné podmienky vykonávania pravidiel výpočtu a overovania množstva kobaltu, olova, lítia alebo niklu získaných z odpadu, ktoré sa vyskytuje v aktívnych materiáloch v batériách, a to pri jednotlivých modeloch a šaržiach batérií na každý výrobný závod, ako aj požiadavky na informácie týkajúce sa technickej dokumentácie.**
- (22) Komisia by sa mali udeliť vykonávacie právomoci **v záujme zabezpečenia celoúniových jednotných podmienok týkajúcich sa vyhlásenia o zhodnotených materiáloch, ktoré by sa malo poskytovať v harmonizovanom formáte, a technickej dokumentácie, pokiaľ ide o ustanovenie formátu a technickej dokumentácie pre vyhlásenie o zhodnotených materiáloch.**

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 15

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 23

Text predložený Komisiou

- (23) Batérie uvádzané na trh Únie by mali byť trvanlivé a vysoko výkonné. Je preto potrebné stanoviť parametre výkonnosti a trvanlivosti pre prenosné batérie **na všeobecné použitie**, ako aj pre **dobíjateľné priemyselné** batérie a batérie pre elektrické vozidlá. Neformálna pracovná skupina EHK OSN pre elektrické vozidlá a životné prostredie v súčasnosti vypracúva požiadavky na trvanlivosť batérií inštalovaných v elektrických vozidlách, a preto **sa v tomto nariadení ďalšie požiadavky na trvanlivosť nestanovujú**. Na druhej strane, pokiaľ ide o batérie určené na uskladňovanie energie, existujúce metódy merania používané na testovanie výkonnosti a trvanlivosti batérií sa nepovažujú za dostatočne presné a reprezentatívne na zavedenie minimálnych požiadaviek. Zavedenie minimálnych požiadaviek týkajúcich sa výkonnosti a trvanlivosti týchto batérií by mali sprevádzať dostupné primerané harmonizované normy alebo spoločné špecifikácie.

Pozmeňujúci návrh

- (23) Batérie uvádzané na trh Únie by mali byť trvanlivé a vysoko výkonné. Je preto potrebné stanoviť parametre výkonnosti a trvanlivosti pre prenosné batérie, ako aj pre **priemyselné batérie**, batérie **pre ľahké dopravné prostriedky** a batérie pre elektrické vozidlá. Neformálna pracovná skupina EHK OSN pre elektrické vozidlá a životné prostredie v súčasnosti vypracúva požiadavky na trvanlivosť batérií inštalovaných v elektrických vozidlách, a preto **by toto nariadenie malo byť v súlade s jej závermi**. Na druhej strane, pokiaľ ide o batérie určené na uskladňovanie energie, existujúce metódy merania používané na testovanie výkonnosti a trvanlivosti batérií sa nepovažujú za dostatočne presné a reprezentatívne na zavedenie minimálnych požiadaviek. Zavedenie minimálnych požiadaviek týkajúcich sa výkonnosti a trvanlivosti týchto batérií by mali sprevádzať dostupné primerané harmonizované normy alebo spoločné špecifikácie.

Pozmeňujúci návrh 16

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 24

Text predložený Komisiou

- (24) V záujme zníženia vplyvu životného cyklu batérií na životné prostredie by sa na Komisiu mala delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pokiaľ ide o zmenu parametrov výkonnosti a trvanlivosti a stanovenie minimálnych hodnôt týchto parametrov týkajúcich sa prenosných batérií **na všeobecné použitie** a dobíjateľných priemyselných batérií.

Pozmeňujúci návrh

- (24) V záujme zníženia vplyvu životného cyklu batérií na životné prostredie by sa na Komisiu mala delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pokiaľ ide o zmenu parametrov výkonnosti a trvanlivosti a stanovenie minimálnych hodnôt týchto parametrov týkajúcich sa prenosných batérií, **batérií pre ľahké dopravné prostriedky** a dobíjateľných priemyselných batérií.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 17

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 24 a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- (24a) *S cieľom zabezpečiť súdržnosť pravidiel Únie týkajúcich sa elektrochemickej výkonnosti a trvanlivosti batérií pre elektrické vozidlá vo vzťahu k technickým špecifikáciám neformálnej pracovnej skupiny EHK OSN pre elektrické vozidlá a životné prostredie a vzhľadom na technický a vedecký pokrok by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pokiaľ ide o zmenu parametrov výkonnosti a trvanlivosti a minimálnych hodnôt týchto parametrov pre batérie pre elektrické vozidlá.*

Pozmeňujúci návrh 18

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 25

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- (25) S niektorými nedobíjateľnými batériami na všeobecné použitie sa môže spájať neefektívne využívanie zdrojov a energie. Mali by sa stanoviť objektívne požiadavky týkajúce sa výkonnosti a trvanlivosti takýchto batérií, aby sa na trh uvádzalo menej nedobíjateľných nízkovýkonných prenosných batérií na všeobecné použitie, **a to najmä v prípadoch, keď** z posúdenia životného cyklu **vyplýva celková environmentálna prínosnosť alternatívneho použitia dobíjateľných batérií.**
- (25) S niektorými nedobíjateľnými batériami na všeobecné použitie sa môže spájať neefektívne využívanie zdrojov a energie. **V niektorých zariadeniach sa však stále používajú nedobíjateľné batérie.** Mali by sa stanoviť objektívne požiadavky týkajúce sa výkonnosti a trvanlivosti takýchto batérií, aby sa na trh uvádzalo menej nedobíjateľných nízkovýkonných prenosných batérií na všeobecné použitie. **Komisia by mala v prípade konkrétnych skupín výrobkov, ktoré používajú nedobíjateľné batérie, na základe posúdenia životného cyklu posúdiť, či by alternatívne použitie dobíjateľných batérií viedlo k celkovému prínosu pre životné prostredie, a preto či by sa používanie nedobíjateľných prenosných batérií na všeobecné použitie malo postupne zastaviť. Malo by byť možné aj doplniť požiadavky tohto nariadenia o požiadavky stanovené vykonávacími opatreniami podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/125/ES⁽¹⁾ pre konkrétne výrobky poháňané batériami.**

⁽¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/125/ES z 21. októbra 2009 o vytvorení rámca na stanovenie požiadaviek na ekodizajn energeticky významných výrobkov (Ú. v. EÚ L 285, 31.10.2009, s. 10).

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 19

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 26

Text predložený Komisiou

- (26) S cieľom zabezpečiť, aby sa prenosné batérie zabudované do prístrojov po skončení svojej životnosti pri zbere náležite triedili, spracúvali a vysokokvalitne recyklovali, je potrebné zaviesť ustanovenia, ktorými sa zabezpečí odstrániteľnosť a nahraditeľnosť týchto batérií v predmetných prístrojoch. Použité batérie by sa zároveň mali dať vymeniť s cieľom predĺžiť očakávanú životnosť prístrojov, ktorých sú súčasťou. Všeobecné ustanovenia tohto nariadenia možno doplniť o požiadavky stanovené pre konkrétne výrobky napájané batériami podľa vykonávacích opatrení v zmysle smernice **Európskeho parlamentu a Rady 2009/125/ES** ⁽³³⁾. Ak sa z bezpečnostných dôvodov v iných právnych predpisoch Únie stanovujú konkrétnejšie požiadavky týkajúce sa odstránenia batérií z výrobkov (napr. hračiek), mali by sa uplatniť tieto osobitné pravidlá.

⁽³³⁾ *Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/125/ES z 21. októbra 2009 o vytvorení rámca na stanovenie požiadaviek na ekodizajn energeticky významných výrobkov (Ú. v. EÚ L 285, 31.10.2009, s. 10).*

Pozmeňujúci návrh

- (26) S cieľom zabezpečiť, aby sa prenosné batérie zabudované do prístrojov po skončení svojej životnosti pri zbere náležite triedili, spracúvali a vysokokvalitne recyklovali, je potrebné zaviesť ustanovenia, ktorými sa zabezpečí odstrániteľnosť a nahraditeľnosť týchto batérií v predmetných prístrojoch. **Mali by sa stanoviť aj pravidlá pre batérie pre ľahké dopravné prostriedky.** Použité batérie by sa zároveň mali dať vymeniť s cieľom predĺžiť očakávanú životnosť prístrojov, ktorých sú súčasťou. Všeobecné ustanovenia tohto nariadenia možno doplniť o požiadavky stanovené pre konkrétne výrobky napájané batériami podľa vykonávacích opatrení v zmysle smernice 2009/125/ES. Ak sa z bezpečnostných dôvodov v iných právnych predpisoch Únie stanovujú konkrétnejšie požiadavky týkajúce sa odstránenia batérií z výrobkov (napr. hračiek), mali by sa uplatniť tieto osobitné pravidlá. **Mali by sa prijať aj ustanovenia na zabezpečenie toho, aby sa priemyselné batérie, automobilové batérie a batérie pre elektrické vozidlá mohli dať vybrať alebo nahradiť, pričom by sa mala zohľadniť ich odlišná povaha a osobitné bezpečnostné požiadavky.**

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 20**Návrh nariadenia****Odôvodnenie 26 a (nové)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- (26a) *Automobilové batérie, batérie z elektrických vozidiel, a priemyselné batérie by sa mali dať vybrať a vymeniť kvalifikovanými nezávislými prevádzkovateľmi. Mali by sa stanoviť ustanovenia na zabezpečenie toho, aby sa takéto batérie dali vybrať, vymeniť a demontovať. Je dôležité, aby sa bezpečnosť takýchto batérií pri oprave dala posúdiť na základe im prispôsobených nedeštruktívnych testov. V záujme uľahčenia opravy automobilových batérií, batérií pre elektrické vozidlá a priemyselných batérií by sa na Komisiu mala delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pokiaľ ide o doplnenie tohto nariadenia s cieľom stanoviť kritériá odstrániteľnosti, nahraditeľnosti a demontáže automobilových batérií, batérií pre elektrické vozidlá a priemyselných batérií. S cieľom byť v stave posúdiť bezpečnosť takýchto batérií pri oprave by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pokiaľ ide o určenie príslušných nedeštruktívnych testovacích metód.*

Pozmeňujúci návrh 21**Návrh nariadenia****Odôvodnenie 26 b (nové)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- (26b) *V záujme ďalšieho znižovania tvorby odpadu by sa vo vykonávacích právnych predpisoch týkajúcich sa ekodizajnu špecifického pre výrobky a v nadchádzajúcej iniciatíve udržateľných výrobkov mala podporovať interoperabilita batérií, konektorov a nabíjačiek medzi rôznymi druhmi výrobkov.*

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 22

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 26 c (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- (26c) *Interoperabilita nabíjačiek v rámci špecifických kategórií batérií by mohla znížiť zbytočný odpad a náklady v prospech spotrebiteľov a iných koncových používateľov. Preto by malo byť možné batérie pre elektrické vozidlá, ľahké dopravné prostriedky, nabíjateľné batérie zaradené do osobitných kategórií elektrického a elektronického vybavenia nabíjať s využitím univerzálnych nabíjačiek, ktoré umožňujú interoperabilitu v rámci každej kategórie výrobkov. Toto nariadenie by preto malo obsahovať ustanovenia, ktorými sa od Komisie vyžaduje, aby posúdila, ako najlepšie zaviesť harmonizované normy pre jednotné nabíjačky uplatniteľné na tieto kategórie batérií najneskôr do 1. januára 2026. K tomuto posúdeniu by sa podľa potreby mal priložiť legislatívny návrh.*

Pozmeňujúci návrh 23

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 27

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- (27) Základným predpokladom fungovania a bezpečnosti mnohých výrobkov, prístrojov a služieb sú spoľahlivé batérie. **Mali by byť preto navrhnuté a vyrobené** tak, aby sa **zaistilo** ich **bezpečné fungovanie** a používanie. Tento aspekt je obzvlášť dôležitý **v prípade** stacionárnych batériových **systémov** uskladňovania energie, na ktoré sa v súčasnosti nevzťahujú iné právne predpisy Únie. V prípade uvedených **systémov uskladňovania energie** by sa preto mali stanoviť parametre zohľadňované pri testovaní ich bezpečnosti.

- (27) Základným predpokladom fungovania a bezpečnosti mnohých výrobkov, prístrojov a služieb sú spoľahlivé batérie. **Batérie by sa preto mali navrhovať a vyrábať** tak, aby sa **zabezpečila** ich **bezpečná prevádzka** a používanie, **aby sa nespôsobovala ujma ľuďom alebo životnému prostrediu či majetku alebo aby sa nespôsobovalo ich poškodenie**. Tento aspekt je obzvlášť dôležitý **pre batérie v** stacionárnych batériových **systémoch** uskladňovania energie, na ktoré sa v súčasnosti nevzťahujú iné právne predpisy Únie. V prípade uvedených **batérií** by sa preto mali stanoviť parametre zohľadňované pri testovaní ich bezpečnosti **a mali by sa doplniť o uplatňované normy CEN, CENELEC a IEC**.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 24

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 28

Text predložený Komisiou

- (28) Batérie by sa mali označovať, a to s cieľom poskytnúť koncovým používateľom transparentné, spoľahlivé a jasné informácie o batériách a ich kľúčových vlastnostiach, poskytnúť im takéto informácie aj o použitých batériách a umožniť im pri nákupe batérií a ich zbavovaní sa robiť informované rozhodnutia, ako aj s cieľom umožniť prevádzkovateľom v oblasti nakladania s odpadom náležitým spôsobom spracúvať použité batérie. Batérie by mali byť označené všetkými potrebnými informáciami o ich hlavných vlastnostiach vrátane ich kapacity a obsahu určitých nebezpečných látok. V záujme priebežnej dostupnosti informácií by sa tieto informácie mali sprístupniť aj prostredníctvom kódov QR.

Pozmeňujúci návrh

- (28) Batérie by sa mali označovať, a to s cieľom poskytnúť koncovým používateľom transparentné, spoľahlivé a jasné informácie o batériách a ich kľúčových vlastnostiach, poskytnúť im takéto informácie aj o použitých batériách a umožniť im pri nákupe batérií a ich zbavovaní sa robiť informované rozhodnutia, ako aj s cieľom umožniť prevádzkovateľom v oblasti nakladania s odpadom náležitým spôsobom spracúvať použité batérie. Batérie by mali byť označené všetkými potrebnými informáciami o ich hlavných vlastnostiach vrátane ich kapacity, **výrobných charakteristík** a obsahu určitých nebezpečných látok. V záujme priebežnej dostupnosti informácií by sa tieto informácie mali sprístupniť aj prostredníctvom kódov QR, **ktoré by mali dodržiavať usmernenia normy ISO/IEC 18004. Kód QR vytlačený alebo vyrazený na všetkých batériách by mal umožniť prístup k preukazu batérie. Etikety a kódy QR by mali byť prístupné pre osoby so zdravotným postihnutím v súlade s požiadavkami stanovenými v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/882 ⁽¹⁾.**

⁽¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/882 zo 17. apríla 2019 o požiadavkách na prístupnosť výrobkov a služieb (Ú. v. EÚ L 151, 7.6.2019, s. 70).

Pozmeňujúci návrh 25

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 29

Text predložený Komisiou

- (29) Informácie o výkonnosti batérií majú zásadný význam, lebo zabezpečujú riadnu a včasnú informovanosť koncových používateľov, **teda** spotrebiteľov, a predovšetkým poskytujú jednotný základ pri porovnávaní rôznych batérií pred rozhodnutím o ich nákupe. Preto by sa prenosné batérie **na všeobecné použitie** a automobilové batérie mali označovať etiketou, ktorá obsahuje informácie o ich priemernej minimálnej trvanlivosti pri konkrétnom druhu použitia. Zároveň je dôležité usmerniť koncového používateľa s cieľom zabezpečiť, aby sa použitých batérií zbavil primeraným spôsobom.

Pozmeňujúci návrh

- (29) Informácie o výkonnosti batérií majú zásadný význam, lebo zabezpečujú riadnu a včasnú informovanosť koncových používateľov, **najmä** spotrebiteľov, a predovšetkým poskytujú jednotný základ pri porovnávaní rôznych batérií pred rozhodnutím o ich nákupe. Preto by sa prenosné batérie, **batérie pre ľahké dopravné prostriedky** a automobilové batérie mali označovať etiketou, ktorá obsahuje informácie o ich priemernej minimálnej trvanlivosti pri konkrétnom druhu použitia **a o ich očakávanej životnosti**. Zároveň je dôležité usmerniť koncového používateľa s cieľom zabezpečiť, aby sa použitých batérií zbavil primeraným spôsobom.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 26

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 30

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(30) **Dobíjateľné priemyselné batérie** a **batérie** pre elektrické vozidlá s vnútorným systémom skladovania energie s kapacitou nad 2 kWh by mali obsahovať **systém riadenia batérií uchovávajúci údaje** tak, aby koncový používateľ alebo akákoľvek iná tretia strana konajúca v jeho mene dokázali kedykoľvek **určiť stav batérie a jej očakávanú životnosť**. V záujme zmeny účelu alebo repasácie batérie by sa malo zabezpečiť, aby mala osoba, ktorá si zakúpila batériu alebo akákoľvek tretia strana konajúca v jej mene, kedykoľvek **prístup** k systému riadenia batérie, a to na účely posúdenia jej zostatkovej hodnoty, uľahčenia jej opätovného použitia, zmeny účelu alebo repasácie, ako aj jej sprístupnenia nezávislým agregátorom v zmysle vymedzenia v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944⁽³⁴⁾, ktorí prevádzkujú virtuálne elektrárne v elektrizačných sústavách. Táto požiadavka by sa mala uplatňovať popri právnom predpise Únie týkajúcom sa typového schvaľovania vozidiel, a to vrátane technických špecifikácií, ktoré môžu byť výsledkom práce neformálnej pracovnej skupiny EHK OSN pre elektrické vozidlá a životné prostredie v súvislosti s prístupom k údajom v elektrických vozidlách.

⁽³⁴⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944 z 5. júna 2019 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou a o zmene smernice 2012/27/EÚ (Ú. v. EÚ L 158, 14.6.2019, s. 125).

(30) **Batérie v rámci stacionárnych batériových systémov na uskladňovanie energie, ľahkých dopravných batérií a batérií** pre elektrické vozidlá **obsahujú systém riadenia batérií, v ktorom sa uchovávajú údaje. Tento systém riadenia batérií by mal obsahovať informácie o stave, bezpečnosti a očakávanej životnosti batérií** tak, aby koncový používateľ alebo akákoľvek iná tretia strana konajúca v jeho mene dokázali kedykoľvek **tieto aspekty určiť**. V záujme **uľahčenia opätovného použitia**, zmeny účelu alebo repasácie batérie by sa malo zabezpečiť, aby mala osoba, ktorá si zakúpila batériu alebo akákoľvek tretia strana konajúca v jej mene, kedykoľvek **neprepísateľné údaje o prístupe** k systému riadenia batérie, a to na účely posúdenia jej zostatkovej hodnoty, uľahčenia **prípravy jej opätovného použitia, opätovného použitia, prípravy na zmenu účelu**, zmeny účelu alebo repasácie, ako aj jej sprístupnenia nezávislým agregátorom v zmysle vymedzenia v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944⁽³⁴⁾, ktorí prevádzkujú virtuálne elektrárne v elektrizačných sústavách **vrátane potrebných prvkov umožňujúcich prevádzku služieb napojenia vozidiel na sieť. S cieľom uľahčiť ich zavádzanie a používanie v Únii by batérie pre elektrické vozidlá a batérie pre ľahké dopravné prostriedky mali mať v reálnom čase k dispozícii neprepísateľné palubné údaje týkajúce sa stavu batérií, ich úrovne nabitia, cieľového bodu nabitia batérií a kapacity. Systém riadenia batérií elektrických vozidiel by mal mať aj komunikačnú funkciu, aby bolo možné disponovať inteligentnými funkciami nabíjania, ako napríklad nabíjanie vozidiel zo siete, palubné nabíjanie, nabíjanie vozidla z vozidla a nabíjanie vozidla z energetickej banky a nabíjanie energetickým prepojením vozidla a budovy**. Táto požiadavka by sa mala uplatňovať popri právnom predpise Únie týkajúcom sa typového schvaľovania vozidiel, a to vrátane technických špecifikácií, ktoré môžu byť výsledkom práce neformálnej pracovnej skupiny EHK OSN pre elektrické vozidlá a životné

Štvrtok 10. marca 2022

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

prostredie v súvislosti s prístupom k údajom v elektrických vozidlách. **Technické špecifikácie založené na globálnych technických predpisoch EHK OSN (GTP EHK OSN) by sa mali hneď, keď sa začnú uplatňovať v práve Unie, považovať za referenčnú hodnotu pre údaje o parametroch na určenie stavu a očakávanej životnosti batérií, ktoré má obsahovať systém riadenia batérií.**

(34) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944 z 5. júna 2019 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou a o zmene smernice 2012/27/EÚ (Ú. v. EÚ L 158, 14.6.2019, s. 125).

Pozmeňujúci návrh 27

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 31

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(31) Mnohé požiadavky týkajúce sa konkrétnych výrobkov vyplývajúce z tohto nariadenia vrátane požiadaviek na výkonnosť, trvanlivosť, zmenu účelu a bezpečnosť by sa mali merať pomocou spoľahlivých, presných a reprodukovateľných metód, v ktorých sa zohľadňujú všeobecne uznávané špičkové **meracie** a výpočtové metodiky. V záujme odstránenia prekážok obchodu by preto malo na celou úroveň dôjsť k harmonizácii noriem. Takéto metódy a normy by mali v čo najväčšej možnej miere zohľadňovať používanie daného výrobku v reálnych podmienkach, odrážať štandardné vzorce spotrebiteľského správania a mali by byť spoľahlivé, aby nedochádzalo k ich úmyselnému či neúmyselnému obchádzaniu. Po prijatí odkazu na takúto normu v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012⁽³⁵⁾ a po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie je potrebné stanoviť predpoklad zhody s uvedenými požiadavkami prijatými na základe tohto nariadenia, a to za podmienky, že výsledkami daných metód sa preukáže dosiahnutie minimálnych hodnôt, ktoré sú stanovené v prípade uvedených základných požiadaviek. V prípade neuverejnenia noriem v čase, keď sa majú uplatňovať požiadavky týkajúce sa konkrétnych výrobkov, by Komisia mala prostredníctvom vykonávacích aktov prijať spoločné špecifikácie, ktorých dodržiavaním by sa mal zároveň zabezpečiť spomínaný predpoklad zhody. Ak sa

(31) Mnohé požiadavky týkajúce sa konkrétnych výrobkov vyplývajúce z tohto nariadenia vrátane požiadaviek na výkonnosť, trvanlivosť, zmenu účelu a bezpečnosť by sa mali merať pomocou spoľahlivých, presných a reprodukovateľných metód, v ktorých sa zohľadňujú všeobecne uznávané špičkové **merania, normy** a výpočtové metodiky. V záujme odstránenia prekážok obchodu by preto malo na celou úroveň dôjsť k harmonizácii noriem. Takéto metódy a normy by mali v čo najväčšej možnej miere zohľadňovať používanie daného výrobku v reálnych podmienkach, odrážať štandardné vzorce spotrebiteľského správania a mali by byť spoľahlivé, aby nedochádzalo k ich úmyselnému či neúmyselnému obchádzaniu. Po prijatí odkazu na takúto normu v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012⁽³⁵⁾ a po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie je potrebné stanoviť predpoklad zhody s uvedenými požiadavkami prijatými na základe tohto nariadenia, a to za podmienky, že výsledkami daných metód sa preukáže dosiahnutie minimálnych hodnôt, ktoré sú stanovené v prípade uvedených základných požiadaviek. **S cieľom zabrániť duplicitě noriem, maximalizovať ich efektívnosť a zahrnúť do nich najlepšie odborné znalosti a najnovšie poznatky by Komisia mala požiadať jednu alebo viaceré európske normalizačné organizácie o vypracovanie normy, ak takáto norma neexistuje.** V prípade

Štvrtok 10. marca 2022

Text predložený Komisiou

neskôr zistia nedostatky v spoločných špecifikáciách, Komisia by mala príslušné spoločné špecifikácie zmeniť alebo zrušiť prostredníctvom vykonávacieho aktu.

⁽³⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012 z 25. októbra 2012 o európskej normalizácii, ktorým sa menia a dopĺňajú smernice Rady 89/686/EHS a 93/15/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES a 2009/105/ES a ktorým sa zrušuje rozhodnutie Rady 87/95/EHS a rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1673/2006/ES (Ú. v. EÚ L 316, 14.11.2012, s. 12).

Pozmeňujúci návrh

neuverejenia noriem v čase, keď sa majú uplatňovať požiadavky týkajúce sa konkrétnych výrobkov, **a v prípade neuspokojivej odpovede príslušnej európskej normalizačnej organizácie** by Komisia mala **vo výnimočných, odôvodnených prípadoch a po konzultácii s príslušnými zainteresovanými stranami** prostredníctvom vykonávacích aktov prijať spoločné špecifikácie, ktorých dodržiavaním by sa mal zároveň zabezpečiť spomínaný predpoklad zhody. Ak sa neskôr zistia nedostatky v spoločných špecifikáciách, Komisia by mala príslušné spoločné špecifikácie zmeniť alebo zrušiť prostredníctvom vykonávacieho aktu.

⁽³⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012 z 25. októbra 2012 o európskej normalizácii, ktorým sa menia a dopĺňajú smernice Rady 89/686/EHS a 93/15/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES a 2009/105/ES a ktorým sa zrušuje rozhodnutie Rady 87/95/EHS a rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1673/2006/ES (Ú. v. EÚ L 316, 14.11.2012, s. 12).

Pozmeňujúci návrh 28

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 31 a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(31a) Aktívna účasť na činnosti medzinárodných výborov pre normalizáciu je dôležitým strategickým predpokladom pre uvedenie budúcich technológií na trh. V niektorých prípadoch je Únia v týchto výboroch zastúpená nedostatočne. Komisia a členské štáty by preto mali aktívne podporovať činnosť európskych spoločností v takýchto medzinárodných výboroch pre normalizáciu. Skôr než Komisia zváži prijatie noriem formou sekundárnych právnych predpisov, mala by dôkladne posúdiť prácu vykonanú na medzinárodnej úrovni.

Pozmeňujúci návrh 29

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 31 b (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(31b) Komisia by mala zabezpečiť konzistentnosť, pokiaľ ide o harmonizované normy a spoločné špecifikácie podľa tohto nariadenia, ako aj pri revízií nariadenia (EÚ) č. 1025/2012.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 30

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 32

Text predložený Komisiou

- (32) V záujme zabezpečenia účinného prístupu k informáciám na účely dohľadu nad trhom, prispôsobenia sa novým technológiám a zabezpečenia odolnosti v prípade globálnych kríz, akou je aj pandémia ochorenia COVID-19, by **malo byť možné poskytovať** informácie o zhode so všetkými aktmi Únie uplatniteľnými na batérie na internete, a to formou jediného EÚ vyhlásenia o zhode.

Pozmeňujúci návrh

- (32) V záujme zabezpečenia účinného prístupu k informáciám na účely dohľadu nad trhom, prispôsobenia sa novým technológiám a zabezpečenia odolnosti v prípade globálnych kríz, akou je aj pandémia ochorenia COVID-19, by **sa** informácie o zhode so všetkými aktmi Únie uplatniteľnými na batérie **mohli poskytovať** na internete, a to formou jediného EÚ vyhlásenia o zhode.

Pozmeňujúci návrh 31

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 35

Text predložený Komisiou

- (35) Vybrané moduly však neodrážajú určité špecifické aspekty batérií, a teda je potrebné prispôbiť ich na účely postupu posudzovania zhody. V záujme zohľadnenia novosti a zložitosti požiadaviek týkajúcich sa udržateľnosti, bezpečnosti a **označovania**, ktoré sa stanovujú v tomto nariadení, ako aj v záujme zabezpečenia zhody batérií uvádzaných na trh s právnymi požiadavkami by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, a to v súvislosti so zmenou postupov posudzovania zhody doplnením krokov overovania alebo zmenou modulu posudzovania na základe vývoja na trhu s batériami alebo v hodnotovom reťazci v oblasti batérií.

Pozmeňujúci návrh

- (35) Vybrané moduly však neodrážajú určité špecifické aspekty batérií, a teda je potrebné prispôbiť ich na účely postupu posudzovania zhody. V záujme zohľadnenia novosti a zložitosti požiadaviek týkajúcich sa udržateľnosti, bezpečnosti, **označovania** a **informovania**, ktoré sa stanovujú v tomto nariadení, ako aj v záujme zabezpečenia zhody batérií uvádzaných na trh s právnymi požiadavkami by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, a to v súvislosti so zmenou postupov posudzovania zhody doplnením krokov overovania alebo zmenou modulu posudzovania na základe vývoja na trhu s batériami alebo v hodnotovom reťazci v oblasti batérií. **Na zabezpečenie súladu s požiadavkami v oblasti udržateľnosti a povinnosťami náležitej starostlivosti v hodnotovom reťazci stanovenými v tomto nariadení sú potrebné spoľahlivé postupy posudzovania zhody.**

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 32

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 38

Text predložený Komisiou

- (38) Vzhľadom na novosť a zložitosť požiadaviek týkajúcich sa udržateľnosti, bezpečnosti **a** označovania batérií a s cieľom zabezpečiť konzistentnú úroveň kvality pri vykonávaní posudzovania zhody batérií je potrebné stanoviť požiadavky týkajúce sa notifikujúcich orgánov zapojených do posudzovania, samotnej notifikácie a monitorovania notifikovaných **orgánov**. Predovšetkým by sa mala zabezpečiť objektivita a nestrannosť notifikujúceho orgánu vzhľadom na jeho činnosť. Okrem toho by sa od notifikujúcich orgánov malo vyžadovať, aby chránili dôvernosť informácií, ktoré získajú, no i tak by mali byť schopné vymieňať si informácie o notifikovaných orgánoch s vnútroštátnymi orgánmi, notifikujúcimi orgánmi iných členských štátov a Komisiou, a tak zabezpečovať konzistentnosť posudzovania zhody.

Pozmeňujúci návrh

- (38) Vzhľadom na novosť a zložitosť požiadaviek týkajúcich sa udržateľnosti, **výkonnosti**, bezpečnosti, označovania **a informovania v prípade** batérií a s cieľom zabezpečiť konzistentnú úroveň kvality pri vykonávaní posudzovania zhody batérií je potrebné stanoviť požiadavky týkajúce sa notifikujúcich orgánov zapojených do posudzovania, samotnej notifikácie a monitorovania notifikovaných **osôb**. Predovšetkým by sa mala zabezpečiť objektivita a nestrannosť notifikujúceho orgánu vzhľadom na jeho činnosť **a orgán by mal mať dostatočný počet technicky spôsobilých zamestnancov na plnenie svojich úloh**. Okrem toho by sa od notifikujúcich orgánov malo vyžadovať, aby chránili dôvernosť informácií, ktoré získajú, no i tak by mali byť schopné vymieňať si informácie o notifikovaných orgánoch s vnútroštátnymi orgánmi, notifikujúcimi orgánmi iných členských štátov a Komisiou, a tak zabezpečovať konzistentnosť posudzovania zhody.

Pozmeňujúci návrh 33

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 39

Text predložený Komisiou

- (39) Je nevyhnutné, aby všetky notifikované orgány vykonávali svoje úlohy na rovnakej úrovni a za podmienok spravodlivej hospodárskej súťaže a autonómnosti. Mali by sa preto stanoviť požiadavky na orgány posudzovania zhody, ktoré si želajú byť notifikované s cieľom poskytovať činnosti posudzovania zhody. Tieto požiadavky by sa mali naďalej uplatňovať ako základný predpoklad zachovania odbornej spôsobilosti notifikovaného orgánu. Na zabezpečenie svojej autonómie by sa od notifikovaného orgánu a jeho zamestnancov malo vyžadovať, aby si zachovali nezávislosť od hospodárskych subjektov v hodnotovom reťazci v oblasti batérií a od iných podnikov vrátane obchodných združení a materských či dcérskych spoločností. Od notifikovaného orgánu by sa malo vyžadovať, aby dokumentačne podložil svoju nezávislosť a danú dokumentáciu poskytol notifikujúcemu orgánu.

Pozmeňujúci návrh

- (39) Je nevyhnutné, aby všetky notifikované orgány vykonávali svoje úlohy na rovnakej úrovni a za podmienok spravodlivej hospodárskej súťaže a autonómnosti. Mali by sa preto stanoviť požiadavky na orgány posudzovania zhody, ktoré si želajú byť notifikované s cieľom poskytovať činnosti posudzovania zhody. Tieto požiadavky by sa mali naďalej uplatňovať ako základný predpoklad zachovania odbornej spôsobilosti notifikovaného orgánu. Na zabezpečenie svojej autonómie by sa od notifikovaného orgánu a jeho zamestnancov malo vyžadovať, aby si zachovali nezávislosť od hospodárskych subjektov v hodnotovom reťazci v oblasti batérií a od iných podnikov vrátane obchodných združení a materských či dcérskych spoločností. Od notifikovaného orgánu by sa malo vyžadovať, aby dokumentačne podložil svoju nezávislosť a danú dokumentáciu poskytol notifikujúcemu orgánu. **Mali by sa požadovať aj rotujúce tímy a primerané lehoty na zváženie.**

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 34

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 42

Text predložený Komisiou

- (42) Vzhľadom na to, že služby, ktoré ponúkajú notifikované **orgány** v členskom štáte, by sa mohli týkať batérií sprístupňovaných na trhu v celej Únii, je vhodné poskytnúť ostatným členským štátom a **Komisií** možnosť vzniesť v súvislosti s **notifikovaným orgánom** námietky. V záujme zabezpečenia jednotných podmienok vykonávania tohto nariadenia by sa mali Komisii udeliť vykonávacie právomoci s cieľom požiadať notifikujúci orgán o prijatie nápravných opatrení v prípade, že notifikovaný orgán už požiadavky tohto nariadenia nespĺňa alebo ich prestal spĺňať.

Pozmeňujúci návrh

- (42) Vzhľadom na to, že služby, ktoré ponúkajú notifikované **osoby** v členskom štáte, by sa mohli týkať batérií sprístupňovaných na trhu v celej Únii, je vhodné poskytnúť ostatným členským štátom, **Komisií, hospodárskym subjektom** a **príslušným zainteresovaným stranám** možnosť vzniesť v súvislosti s **notifikovanou osobou** námietky. **Komisii by počas vyšetrovania mala požiadať o radu skúšobné zariadenie Únie určené v súlade s nariadením (EÚ) 2019/1020.** V záujme zabezpečenia jednotných podmienok vykonávania tohto nariadenia by sa mali Komisii udeliť vykonávacie právomoci s cieľom požiadať notifikujúci orgán o prijatie nápravných opatrení v prípade, že notifikovaný orgán už požiadavky tohto nariadenia nespĺňa alebo ich prestal spĺňať.

Pozmeňujúci návrh 35

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 43

Text predložený Komisiou

- (43) V záujme uľahčenia a urýchlenia postupu posudzovania zhody, certifikácie a v konečnom dôsledku aj prístupu na trh a vzhľadom na novosť a zložitosť požiadaviek týkajúcich sa udržateľnosti, bezpečnosti a označovania batérií je mimoriadne dôležité, aby mali notifikované **orgány** nepretržitý prístup k všetkým potrebným testovacím zariadeniam a vybaveniu a aby dané postupy uplatňovali bez vytvárania zbytočnej záťaže pre hospodárske subjekty. Z tohto istého dôvodu a s cieľom zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie so všetkými hospodárskymi subjektmi je potrebné, aby notifikované orgány uplatňovali postupy posudzovania zhody konzistentne.

Pozmeňujúci návrh

- (43) V záujme uľahčenia a urýchlenia postupu posudzovania zhody, certifikácie a v konečnom dôsledku aj prístupu na trh a vzhľadom na novosť a zložitosť požiadaviek týkajúcich sa udržateľnosti, bezpečnosti, označovania **a informovania v prípade** batérií je mimoriadne dôležité, aby mali notifikované **osoby** nepretržitý prístup k všetkým potrebným testovacím zariadeniam a vybaveniu a aby dané postupy uplatňovali bez vytvárania zbytočnej záťaže pre hospodárske subjekty. Z tohto istého dôvodu a s cieľom zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie so všetkými hospodárskymi subjektmi je potrebné, aby notifikované orgány uplatňovali postupy posudzovania zhody konzistentne.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 36**Návrh nariadenia****Odôvodnenie 51***Text predložený Komisiou*

- (51) Na uľahčenie komunikácie medzi hospodárskymi subjektmi, orgánmi dohľadu nad trhom a spotrebiteľmi by mali hospodárske subjekty v rámci svojich kontaktných údajov uvádzať **okrem poštovej adresy aj svoju** webovú adresu.

Pozmeňujúci návrh

- (51) Na uľahčenie komunikácie medzi hospodárskymi subjektmi, orgánmi dohľadu nad trhom a spotrebiteľmi by mali hospodárske subjekty v rámci svojich kontaktných údajov uvádzať **telefónne číslo, poštovú, e-mailovú a** webovú adresu.

Pozmeňujúci návrh 37**Návrh nariadenia****Odôvodnenie 52***Text predložený Komisiou*

- (52) Je potrebné zabezpečiť, aby batérie z tretích krajín vstupujúce na trh Únie spĺňali ustanovenia tohto nariadenia, či už ide o batérie dovážané samostatne alebo ako súčasť výrobkov, pričom je nevyhnutné zabezpečiť predovšetkým to, aby zhotovitelia v súvislosti s týmito batériami vykonali náležité postupy posudzovania zhody. Malo by sa preto zaviesť ustanovenie, v ktorom sa dovozcom ukladá povinnosť zabezpečiť, aby batérie, ktoré uvádzajú na trh a do prevádzky, spĺňali požiadavky tohto nariadenia, a aby bolo označenie CE na batériách a súvisiaca dokumentácia vypracovaná zhotoviteľmi k dispozícii na účely inšpekcie uskutočňovanej vnútroštátnymi orgánmi.

Pozmeňujúci návrh

- (52) Je potrebné zabezpečiť, aby batérie z tretích krajín vstupujúce na trh Únie spĺňali ustanovenia tohto nariadenia **a príslušné uplatniteľné právne predpisy Únie**, či už ide o batérie dovážané samostatne alebo ako súčasť výrobkov, pričom je nevyhnutné zabezpečiť predovšetkým to, aby zhotovitelia v súvislosti s týmito batériami vykonali náležité postupy posudzovania zhody. **Osobitná pozornosť by sa mala venovať zabezpečeniu toho, aby bol audit požiadaviek tohto nariadenia týkajúcich sa procesu výroby batérií vykonaný treťou stranou spoľahlivý a nezávislý. Preto by sa mal zabezpečiť súlad s vyhlásením o uhlíkovej stope, recyklovanom obsahu, ako aj povinnostiach v oblasti náležitej starostlivosti týkajúcich sa ľudských práv a hodnotového reťazca v oblasti batérií stanovených v tomto nariadení.** Malo by sa preto zaviesť ustanovenie, v ktorom sa dovozcom ukladá povinnosť zabezpečiť, aby batérie, ktoré uvádzajú na trh a do prevádzky, spĺňali požiadavky tohto nariadenia, a aby bolo označenie CE na batériách a súvisiaca dokumentácia vypracovaná zhotoviteľmi k dispozícii na účely inšpekcie uskutočňovanej vnútroštátnymi orgánmi. **Tieto orgány, najmä pri vykonávaní kontrol výrobkov vstupujúcich na trh Únie z tretích krajín, by mali zabezpečiť dôsledné presadzovanie práva Únie účinnou a jednotnou úrovňou kontroly v súlade s nariadením (EÚ) 2019/1020.**

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 38**Návrh nariadenia****Odôvodnenie 53***Text predložený Komisiou*

- (53) Pri uvádzaní batérie na trh alebo do prevádzky by mal každý dovozca na batérii uviesť svoj názov, registrované obchodné meno alebo registrovanú ochrannú známku, ako aj poštovú adresu. Výnimky by sa mali stanoviť pre také prípady, keď to vzhľadom na veľkosť batérie nie je možné. **Patria sem prípady**, keby dovozca musel na označenie batérie názvom a **adresou** otvoriť jej balenie, alebo **keď na batérii nemožno uviesť** tieto informácie **vzhľadom na jej príliš malú veľkosť**.

Pozmeňujúci návrh

- (53) Pri uvádzaní batérie na trh alebo do prevádzky by mal každý dovozca na batérii uviesť svoj názov, registrované obchodné meno alebo registrovanú ochrannú známku, ako aj poštovú adresu, **e-mailovú adresu a telefónne číslo**. Výnimky by sa mali stanoviť pre také prípady, keď to vzhľadom na veľkosť batérie nie je možné, **pretože batéria je príliš malá na to, aby na nej bolo možné uviesť tieto informácie**. Výnimky by sa mali povoliť **aj v prípadoch**, keby dovozca musel na označenie batérie názvom a **inými kontaktnými údajmi** otvoriť jej balenie. **V týchto výnimočných prípadoch by mal dovozca poskytovať tieto informácie v dokumente priloženom k tejto batérii alebo iným okamžite dostupným spôsobom. Ak je batéria zabalená, tieto informácie by sa mali uviesť na jej balení.**

Pozmeňujúci návrh 39**Návrh nariadenia****Odôvodnenie 56***Text predložený Komisiou*

- (56) Vzhľadom na to, že distribútori a **dovozcovia** majú k trhu blízko, mali by sa podieľať na úlohách spojených s dohľadom nad trhom, ktoré vykonávajú vnútroštátne orgány, a mali by byť pripravení aktívne sa do nich zapájať a týmto orgánom poskytovať všetky potrebné informácie týkajúce sa predmetnej batérie.

Pozmeňujúci návrh

- (56) Vzhľadom na to, že distribútori, **dovozcovia a poskytovatelia logistických služieb vrátane trhovísk** majú k trhu blízko, mali by sa podieľať na úlohách spojených s dohľadom nad trhom, ktoré vykonávajú vnútroštátne orgány, a mali by byť pripravení aktívne sa do nich zapájať a týmto orgánom poskytovať všetky potrebné informácie týkajúce sa predmetnej batérie.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 40

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 57

Text predložený Komisiou

- (57) Zabezpečenie výsledovateľnosti batérie v rámci celého dodávateľského reťazca prispieva k zjednodušeniu a zefektívneniu dohľadu nad trhom. Efektívny systém výsledovateľnosti uľahčuje úlohu orgánov dohľadu nad trhom, ktorou je dohľadať hospodárske subjekty, ktoré uviedli na trh nevyhovujúce batérie či ich na ňom sprístupnili, alebo ich uviedli do prevádzky. Od hospodárskych subjektov by sa preto malo vyžadovať, aby počas určitého obdobia uchovávali informácie o svojich transakciách s batériami.

Pozmeňujúci návrh

- (57) Zabezpečenie výsledovateľnosti batérie v rámci celého dodávateľského reťazca prispieva k zjednodušeniu a zefektívneniu dohľadu nad trhom **a spotrebiteľom poskytuje transparentnosť**. Efektívny systém výsledovateľnosti uľahčuje úlohu orgánov dohľadu nad trhom, ktorou je dohľadať hospodárske subjekty, ktoré uviedli na trh nevyhovujúce batérie či ich na ňom sprístupnili, alebo ich uviedli do prevádzky. Od hospodárskych subjektov by sa preto malo vyžadovať, aby počas určitého obdobia uchovávali informácie o svojich transakciách s batériami, **a to aj elektronicky**.

Pozmeňujúci návrh 41

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 59

Text predložený Komisiou

- (59) Tieto suroviny dodáva len málo krajín, no treba uviesť, že v dôsledku nízkych štandardov riadenia môže v istých prípadoch dôjsť k prehĺbeniu environmentálnych a sociálnych problémov. Ťažba a rafinácia kobaltu **a** niklu súvisia so širokou škálou sociálnych a environmentálnych záležitostí, medzi ktoré patrí otázka potenciálu nebezpečnosti pre životné prostredie či problematika ľudského zdravia. Sociálne a environmentálne vplyvy prírodného grafitu sú síce menej závažné, no jeho ťažba pozostáva z mnohých drobných manuálnych činností realizovaných prevažne v neformálnom prostredí, ktoré môžu mať vážny vplyv na zdravie i životné prostredie, a to vrátane neregulárneho zatvárania baní a absencie rekultivácie prostredia, ktoré vyúsťujú do ničenia ekosystémov a pôd. Očakávaný nárast využívania lítia pri výrobe batérií pravdepodobne vyvolá ďalší tlak na ťažobné a rafinačné operácie, a preto sa odporúča zahrnutie lítia do škály povinností týkajúcich sa náležitej starostlivosti v **dodávateľskom** reťazci. Očakávaný masívny vzostup dopytu po batériách v Únii by nemal prispieť k nárastu takýchto environmentálnych a sociálnych rizík.

Pozmeňujúci návrh

- (59) Tieto suroviny dodáva len málo krajín, no treba uviesť, že v dôsledku nízkych štandardov riadenia môže v istých prípadoch dôjsť k prehĺbeniu environmentálnych a sociálnych problémov. Ťažba a rafinácia kobaltu, **medi**, niklu, **železa a bauxitu** súvisia so širokou škálou sociálnych a environmentálnych záležitostí, medzi ktoré patrí otázka potenciálu nebezpečnosti pre životné prostredie či problematika ľudského zdravia. Sociálne a environmentálne vplyvy prírodného grafitu sú síce menej závažné, no jeho ťažba pozostáva z mnohých drobných manuálnych činností realizovaných prevažne v neformálnom prostredí, ktoré môžu mať vážny vplyv na zdravie i životné prostredie, a to vrátane neregulárneho zatvárania baní a absencie rekultivácie prostredia, ktoré vyúsťujú do ničenia ekosystémov a pôd. Očakávaný nárast využívania lítia pri výrobe batérií pravdepodobne vyvolá ďalší tlak na ťažobné a rafinačné operácie, a preto sa odporúča zahrnutie lítia do škály povinností týkajúcich sa náležitej starostlivosti v **hodnotovom** reťazci **v oblasti batérií**. Očakávaný masívny vzostup dopytu po batériách v Únii by nemal prispieť k nárastu takýchto environmentálnych a sociálnych rizík **v zahraničí**.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 42**Návrh nariadenia****Odôvodnenie 60***Text predložený Komisiou*

- (60) Niektoré z predmetných surovín, ako napríklad kobalt, lítium či prírodný grafit, sa považujú za suroviny, ktoré sú pre EÚ kritické⁽³⁸⁾, a preto je v záujme primeraného fungovania batériového ekosystému EÚ potrebné, aby sa tieto zdroje získavali udržateľne.

⁽³⁸⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Odolnosť v oblasti kritických surovín: zmapovanie cesty k väčšej bezpečnosti a udržateľnosti (COM(2020)0474).

Pozmeňujúci návrh

- (60) Niektoré z predmetných surovín, ako napríklad **bauxit**, kobalt, lítium či prírodný grafit, sa považujú za suroviny, ktoré sú pre EÚ kritické⁽³⁸⁾, a preto je v záujme primeraného fungovania batériového ekosystému EÚ potrebné, aby sa tieto zdroje získavali udržateľne.

⁽³⁸⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Odolnosť v oblasti kritických surovín: zmapovanie cesty k väčšej bezpečnosti a udržateľnosti (COM(2020)0474).

Pozmeňujúci návrh 43**Návrh nariadenia****Odôvodnenie 62***Text predložený Komisiou*

- (62) **Nariadením** Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2017/821⁽³⁹⁾ sa v Únii zaviedli všeobecné požiadavky týkajúce sa náležitej starostlivosti, ktoré sa vzťahujú na určité nerasty a kovy. V uvedenom nariadení sa však nerieši otázka nerastných zdrojov a surovín využívaných na výrobu batérií.

⁽³⁹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/821 zo 17. mája 2017, ktorým sa ustanovujú povinnosti náležitej starostlivosti v dodávateľskom reťazci dovozcov Únie dovážajúcich cín, tantal a volfrám, ich rudy a zlato s pôvodom v oblastiach zasiahnutých konfliktom a vo vysokorizikových oblastiach (Ú. v. EÚ L 130, 19.5.2017, s. 1).

Pozmeňujúci návrh

- (62) **V hlavných zásadách OSN v oblasti podnikania a ľudských práv a v usmerneniach OECD pre nadnárodné podniky sa stanovuje, že hospodárske subjekty by mali vykonávať náležitú starostlivosť ako prostriedok na splnenie spoločenskej zodpovednosti podnikov, pokiaľ ide o ľudské práva a životné prostredie.** **Nariadením** Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/821⁽³⁹⁾ sa v Únii zaviedli všeobecné požiadavky týkajúce sa náležitej starostlivosti, ktoré sa vzťahujú na určité nerasty a kovy. V uvedenom nariadení sa však nerieši otázka nerastných zdrojov a surovín využívaných na výrobu batérií.

⁽³⁹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/821 zo 17. mája 2017, ktorým sa ustanovujú povinnosti náležitej starostlivosti v dodávateľskom reťazci dovozcov Únie dovážajúcich cín, tantal a volfrám, ich rudy a zlato s pôvodom v oblastiach zasiahnutých konfliktom a vo vysokorizikových oblastiach (Ú. v. EÚ L 130, 19.5.2017, s. 1).

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 44

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 63

Text predložený Komisiou

- (63) Z tohto dôvodu, ako aj vzhľadom na očakávaný exponenciálny rast dopytu po batériách v EÚ **by mal hospodársky subjekt uvádzajúci batériu na trh EÚ zaviesť politiku náležitej starostlivosti v dodávateľskom reťazci. Preto** by sa mali stanoviť požiadavky s cieľom riešiť sociálne a environmentálne riziká spojené s ťažbou, spracovaním **a obchodovaním s určitými surovinami využívanými** na účely výroby batérií.

Pozmeňujúci návrh

- (63) **Zodpovednosť podnikov v oblasti dodržiavania ľudských práv, sociálnych práv, ľudského zdravia a životného prostredia by sa mala vzťahovať na všetky výrobné operácie a ostatné obchodné vzťahy hospodárskeho subjektu v hodnotovom reťazci v oblasti batérií. Z tohto dôvodu, ako aj vzhľadom na očakávaný exponenciálny rast dopytu po batériách v EÚ a skutočnosť, že ťažba, spracovanie a obchodovanie s určitými surovinami, chemikáliami a druhotnými surovinami, ktoré sa používajú pri výrobe batérií a sú súčasťou zhodnocovania odpadu s batériami, predstavujú osobitné riziká, by sa preto pre proces náležitej starostlivosti pre hodnotový reťazec v oblasti batérií mali stanoviť určité požiadavky s cieľom riešiť sociálne a environmentálne riziká spojené s ťažbou a spracovaním určitých surovín, chemikálií a druhotných surovín na účely výroby batérií a s obchodovaním s nimi, vlastným výrobným procesom, ako aj so všetkými súvisiacimi inými obchodnými vzťahmi.**

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 45

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 64

Text predložený Komisiou

- (64) Pri zavádzaní **politiky** náležitej starostlivosti založenej na riziku by mala daná politika vychádzať z medzinárodne uznávaných zásad náležitej starostlivosti, medzi ktoré **patrí** Desať zásad iniciatívy Globálneho paktu OSN ⁽⁴⁰⁾, Usmernenia pre sociálne posudzovanie životného cyklu produktov ⁽⁴¹⁾, Tripartitná deklarácia MOP o zásadách týkajúcich sa nadnárodných podnikov a sociálnej politiky ⁽⁴²⁾, ako aj Usmernenie OECD o náležitej starostlivosti pre zodpovedné dodávateľské reťazce nerastných surovín, v ktorých sa premieta jednotné chápanie koncepcií vládami a zainteresovanými stranami, vďaka ktorému možno danú politiku prispôsobiť špecifickému kontextu a okolnostiam pôsobenia jednotlivých hospodárskych subjektov. V súvislosti s ťažbou a spracovaním nerastných surovín využívaných pri výrobe batérií, ako aj s obchodovaním s nimi je Usmernenie OECD o náležitej starostlivosti pre zodpovedné dodávateľské reťazce nerastných surovín z oblastí zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastí ⁽⁴⁴⁾ (ďalej len „**usmernenie OECD o náležitej starostlivosti**“) prejavom dlhodobého úsilia vlád a zainteresovaných strán, ktoré sa týka zavedenia osvedčených postupov v tejto oblasti.

⁽⁴⁰⁾ **Desať zásad iniciatívy Globálneho paktu OSN**, k dispozícii na **webovej stránke**: <https://www.unglobalcompact.org/what-is-gc/mission/principles>.

⁽⁴¹⁾ UNEP – Usmernenia pre sociálne posudzovanie životného cyklu produktov, k dispozícii na webovej stránke: <https://www.lifecycleinitiative.org/wp-content/uploads/2012/12/2009%20-%20Guidelines%20for%20sLCA%20-%20EN.pdf>.

⁽⁴²⁾ **Tripartitná deklarácia o zásadách týkajúcich sa nadnárodných podnikov a sociálnej politiky**, k dispozícii na webovej stránke: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/-ed_emp/-emp_ent/-multi/documents/publication/wcms_094386.pdf.

⁽⁴³⁾ Usmernenie OECD o náležitej starostlivosti pre zodpovedné obchodné správanie, OECD (2018), k dispozícii na webovej stránke: <http://mneguidelines.oecd.org/OECD-Due-Diligence-Guidance-for-Responsible-Business-Conduct.pdf>.

⁽⁴⁴⁾ OECD (2016), Usmernenie OECD o náležitej starostlivosti pre zodpovedné dodávateľské reťazce nerastných surovín z oblastí zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastí: tretie vydanie, OECD Publishing, Paríž, <https://doi.org/10.1787/9789264252479-en>.

Pozmeňujúci návrh

- (64) Pri zavádzaní **procesu** náležitej starostlivosti založenej na riziku by mala daná politika vychádzať z medzinárodne uznávaných zásad náležitej starostlivosti, medzi ktoré **patria hlavné zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv**, Desať zásad iniciatívy Globálneho paktu OSN ⁽⁴⁰⁾, Usmernenia pre sociálne posudzovanie životného cyklu produktov ⁽⁴¹⁾, Tripartitná deklarácia MOP o zásadách týkajúcich sa nadnárodných podnikov a sociálnej politiky ⁽⁴²⁾, **Usmernenia OECD pre nadnárodné podniky**, ako aj Usmernenie OECD o náležitej starostlivosti pre zodpovedné obchodné správanie ⁽⁴³⁾, v ktorých sa premieta jednotné chápanie koncepcií vládami a zainteresovanými stranami, vďaka ktorému možno danú politiku prispôsobiť špecifickému kontextu a okolnostiam pôsobenia jednotlivých hospodárskych subjektov. V súvislosti s ťažbou a spracovaním nerastných surovín z **vysokorizikových oblastí** využívaných pri výrobe batérií, ako aj s obchodovaním s nimi je Usmernenie OECD o náležitej starostlivosti pre zodpovedné dodávateľské reťazce nerastných surovín z oblastí zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastí ⁽⁴⁴⁾ (ďalej len „**usmernenie OECD o náležitej starostlivosti**“) **medzinárodne uznanou normou na riešenie osobitných rizík hrubého porušovania ľudských práv v súvislosti so získavaním určitých surovín a obchodovaním s nimi v kontexte konfliktu** a prejavom dlhodobého úsilia vlád a zainteresovaných strán, ktoré sa týka zavedenia osvedčených postupov v tejto oblasti.

⁽⁴⁰⁾ **Hlavné zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv**, k dispozícii na **webovom sídle**: https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/publications/guidingprinciplesbusiness-hr_en.pdf.

⁽⁴¹⁾ UNEP – Usmernenia pre sociálne posudzovanie životného cyklu produktov, k dispozícii na webovej stránke: <https://www.lifecycleinitiative.org/wp-content/uploads/2012/12/2009%20-%20Guidelines%20for%20sLCA%20-%20EN.pdf>.

⁽⁴²⁾ **Usmernenia OECD pre nadnárodné podniky**, k dispozícii na webovej stránke: <http://mneguidelines.oecd.org/guidelines/>.

⁽⁴³⁾ Usmernenie OECD o náležitej starostlivosti pre zodpovedné obchodné správanie, OECD (2018), k dispozícii na webovej stránke: <http://mneguidelines.oecd.org/du-diligence-guidance-for-responsible-business-conduct.htm>.

⁽⁴⁴⁾ OECD (2016), Usmernenie OECD o náležitej starostlivosti pre zodpovedné dodávateľské reťazce nerastných surovín z oblastí zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastí: tretie vydanie, OECD Publishing, Paríž, <https://doi.org/10.1787/9789264252479-en>.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 46

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 65

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(65) Náležitá starostlivosť podľa **usmernenia OECD o náležitej starostlivosti** ⁽⁴⁵⁾ je prebiehajúcim, proaktívnym a reaktívnym procesom, vďaka ktorému podniky dokážu zaručiť, že dodržiavajú ľudské práva a neprispievajú ku konfliktom ⁽⁴⁶⁾. Podnik tak môže posúdiť riziká, ktoré predstavujú jeho činnosti a vzťahy, a prijať opatrenia na ich zmiernenie v súlade s príslušnými normami v zmysle vnútroštátneho a medzinárodného práva, s odporúčaniami týkajúcimi sa zodpovedného obchodného správania vydanými medzinárodnými organizáciami, ako aj s nástrojmi ponúkanými štátnou správou, dobrovoľnými iniciatívami súkromného sektora či vnútropodnikovými politikami a systémami. Vďaka tomuto prístupu zároveň možno zabezpečiť, aby vykonávanie náležitej starostlivosti zodpovedalo intenzite činností daného podniku alebo jeho vzťahov v rámci dodávateľského reťazca.

⁽⁴⁵⁾ **Usmernenie OECD o náležitej starostlivosti, s. 15.**

⁽⁴⁶⁾ Usmernenia OECD pre nadnárodné podniky, OECD (2011), Paríž; Nástroj OECD pre informovanosť o rizikách pre nadnárodné podniky pôsobiace v oblastiach s nedostatočnou správou, OECD (2006), Paríž; a Hlavné zásady v oblasti podnikania a ľudských práv: vykonávanie rámca OSN s názvom Chrániť, rešpektovať a naprávať (správa osobitného predstaviteľa generálneho tajomníka pre otázku ľudských práv a nadnárodných korporácií a iných podnikov, John Ruggie, A/HRC/17/31, 21. marec 2011).

(65) Náležitá starostlivosť podľa **noriem a zásad OSN, MOP a OCED** je prebiehajúcim, proaktívnym a reaktívnym procesom, vďaka ktorému podniky dokážu zaručiť, že dodržiavajú ľudské práva a **rešpektujú životné prostredie** a neprispievajú ku konfliktom ⁽⁴⁶⁾. **Náležitá starostlivosť založená na riziku sa týka krokov, ktoré by mali podniky podniknúť s cieľom identifikovať nepriaznivé vplyvy, ktoré sa spájajú s ich činnosťami alebo rozhodnutiami o získavaní zdrojov, zastaviť ich, predchádzať im, zmiernovať ich a zodpovedať za ne. Hospodárske subjekty by mali viesť informované, účinné a zmysluplné konzultácie s dotknutými komunitami.** Podnik tak môže posúdiť riziká, ktoré predstavujú jeho činnosti a vzťahy, a prijať opatrenia na ich zmiernenie, **čo môže zahŕňať požiadavku na dodatočné informácie, vyjednanie v záujme nápravy situácie, pozastavenie alebo prerušenie spolupráce s dodávateľom,** v súlade s príslušnými normami v zmysle vnútroštátneho a medzinárodného práva, s odporúčaniami týkajúcimi sa zodpovedného obchodného správania vydanými medzinárodnými organizáciami, ako aj s nástrojmi ponúkanými štátnou správou, dobrovoľnými iniciatívami súkromného sektora či vnútropodnikovými politikami a systémami. Vďaka tomuto prístupu zároveň možno zabezpečiť, aby vykonávanie náležitej starostlivosti zodpovedalo intenzite činností daného podniku alebo jeho vzťahov v rámci dodávateľského reťazca. **Požiadavky náležitej starostlivosti pre hodnotový reťazec v oblasti batérií by sa mali vzťahovať na všetky hospodárske subjekty vrátane online platforiem, ktoré uvádzajú batérie na európsky trh.**

⁽⁴⁶⁾ Usmernenia OECD pre nadnárodné podniky, OECD (2011), Paríž; Nástroj OECD pre informovanosť o rizikách pre nadnárodné podniky pôsobiace v oblastiach s nedostatočnou správou, OECD (2006), Paríž; a Hlavné zásady v oblasti podnikania a ľudských práv: vykonávanie rámca OSN s názvom Chrániť, rešpektovať a naprávať (správa osobitného predstaviteľa generálneho tajomníka pre otázku ľudských práv a nadnárodných korporácií a iných podnikov, John Ruggie, A/HRC/17/31, 21. marec 2011).

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 47

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 65 a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- (65a) *Zatiaľ čo schémy náležitej starostlivosti súkromného sektora môžu podporovať hospodárske subjekty v rámci ich náležitej starostlivosti, hospodárske subjekty by si mali ponechať individuálnu zodpovednosť za dodržiavanie povinností náležitej starostlivosti v oblasti batérií stanovených v tomto nariadení.*

Pozmeňujúci návrh 48

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 65 b (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- (65b) *Členské štáty by mali hospodárskym subjektom, najmä malým a stredným podnikom, poskytovať osobitnú technickú pomoc, aby mohli splniť požiadavky náležitej starostlivosti v oblasti batérií.*

Pozmeňujúci návrh 49

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 66

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- (66) Mali by sa prijať alebo upraviť povinné politiky náležitej starostlivosti v **odávateľskom** reťazci tak, aby sa týkali prinajmenšom najdominantnejších kategórií sociálnych a environmentálnych rizík. Toto úsilie by sa malo týkať aktuálnych a predvídateľných vplyvov, a to na jednej strane vplyvov na sociálne aspekty života, medzi ktoré patria predovšetkým ľudské práva, ľudské zdravie a bezpečnosť, ako aj ochrana zdravia a bezpečnosti pri práci a pracovné práva, a na druhej strane vplyvov na životné prostredie, najmä pokiaľ ide o otázky súvisiace s využívaním vody, ochranou pôdy, so znečisťovaním ovzdušia, s biodiverzitou či komunitným životom.

- (66) Mali by sa prijať alebo upraviť povinné politiky náležitej starostlivosti v **hodnotovom** reťazci **v oblasti batérií** tak, aby sa týkali prinajmenšom najdominantnejších kategórií sociálnych a environmentálnych rizík. Toto úsilie by sa malo týkať aktuálnych a predvídateľných vplyvov, a to na jednej strane vplyvov na sociálne aspekty života, medzi ktoré patria predovšetkým ľudské práva, ľudské zdravie a bezpečnosť, ako aj ochrana zdravia a bezpečnosti pri práci a pracovné práva, a na druhej strane vplyvov na životné prostredie, najmä pokiaľ ide o otázky súvisiace s využívaním vody, ochranou pôdy, so znečisťovaním ovzdušia, **zmenou klímy a s** biodiverzitou či komunitným životom.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 50

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 67

Text predložený Komisiou

(67) Pokiaľ ide o kategórie sociálnych rizík, politikami náležitej starostlivosti by sa mali riešiť riziká v **dobrodružstve** reťazci v oblasti batérií, ktoré súvisia s ochranou ľudských práv vrátane ľudského zdravia, ochrany detí či rodovej rovnosti v súlade s medzinárodným právom týkajúcim sa ľudských práv⁽⁴⁷⁾. Politiky náležitej starostlivosti by mali obsahovať informácie, ktoré sa týkajú prínosu daného hospodárskeho subjektu k tomu, aby nedochádzalo k porušovaniu ľudských práv, ako aj nástrojov, ktorými daný subjekt v rámci svojej podnikovej štruktúry disponuje na boj proti korupcii a úplatkárstvu. V rámci politik náležitej starostlivosti by sa malo zabezpečovať aj správne vykonávanie pravidiel zakotvených v základných dohovoroch Medzinárodnej organizácie práce⁽⁴⁸⁾, ktoré sa uvádzajú v prílohe I k tripartitnej deklarácii MOP.

⁽⁴⁷⁾ Vráťane Všeobecnej deklarácie ľudských práv, Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, Dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien, Dohovoru o právach dieťaťa a Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím.

⁽⁴⁸⁾ Ide o týchto osem základných dohovorov: Dohovor o slobode združovania a ochrane práva odborovo sa organizovať, 1948 (č. 87), 2. Dohovor o vykonávaní zásad práva organizovať sa a kolektívne vyjednávať, 1949 (č. 98), 3. Dohovor o nútenej práci z roku 1930 (č. 29) (a jeho protokol z roku 2014), 4. Dohovor o zrušení nútenej práce, 1957 (č. 105), 5. Dohovor o minimálnom veku, 1973 (č. 138), 6. Dohovor o najhorších formách detskej práce, 1999 (č. 182), 7. Dohovor o rovnakom odmeňovaní pracujúcich mužov a žien za prácu rovnakej hodnoty, 1951 (č. 100), 8. Dohovor o diskriminácii (v zamestnaní a povolani), 1958 (č. 111).

Pozmeňujúci návrh

(67) Pokiaľ ide o kategórie sociálnych rizík, politikami náležitej starostlivosti **v hodnotovom reťazci v oblasti batérií** by sa mali riešiť riziká v **hodnotovom reťazci** v oblasti batérií, ktoré súvisia s ochranou ľudských práv vrátane ľudského zdravia, **práv pôvodného obyvateľstva**, ochrany detí či rodovej rovnosti v súlade s medzinárodným právom týkajúcim sa ľudských práv⁽⁴⁷⁾. Politiky náležitej starostlivosti **v hodnotovom reťazci v oblasti batérií** by mali obsahovať informácie, ktoré sa týkajú prínosu daného hospodárskeho subjektu k tomu, aby nedochádzalo k porušovaniu ľudských práv, ako aj nástrojov, ktorými daný subjekt v rámci svojej podnikovej štruktúry disponuje na boj proti korupcii a úplatkárstvu. V rámci politik náležitej starostlivosti **v hodnotovom reťazci v oblasti batérií** by sa malo zabezpečovať aj správne vykonávanie pravidiel zakotvených v základných dohovoroch Medzinárodnej organizácie práce⁽⁴⁸⁾, ktoré sa uvádzajú v prílohe I k tripartitnej deklarácii MOP.

⁽⁴⁷⁾ Vráťane Všeobecnej deklarácie ľudských práv, Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, Dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien, Dohovoru o právach dieťaťa, Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím a **Deklarácie OSN o právach pôvodného obyvateľstva**.

⁽⁴⁸⁾ Ide o týchto osem základných dohovorov: Dohovor o slobode združovania a ochrane práva odborovo sa organizovať, 1948 (č. 87), 2. Dohovor o vykonávaní zásad práva organizovať sa a kolektívne vyjednávať, 1949 (č. 98), 3. Dohovor o nútenej práci z roku 1930 (č. 29) (a jeho protokol z roku 2014), 4. Dohovor o zrušení nútenej práce, 1957 (č. 105), 5. Dohovor o minimálnom veku, 1973 (č. 138), 6. Dohovor o najhorších formách detskej práce, 1999 (č. 182), 7. Dohovor o rovnakom odmeňovaní pracujúcich mužov a žien za prácu rovnakej hodnoty, 1951 (č. 100), 8. Dohovor o diskriminácii (v zamestnaní a povolani), 1958 (č. 111).

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 51

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 68

Text predložený Komisiou

- (68) Pokiaľ ide o kategórie environmentálnych rizík, v politikách náležitej starostlivosti by sa mali riešiť riziká vyskytujúce sa v **dobrávateľskom** reťazci v oblasti batérií, ktoré súvisia s ochranou prírodného prostredia a biologickej diverzity v súlade s Dohovorom o biologickej diverzite⁽⁴⁹⁾, a to aj s prihliadnutím na miestne komunity a ich ochranu a rozvoj.

⁽⁴⁹⁾ Ide o riešenia v zmysle Dohovoru o biologickej diverzite, ktorý je k dispozícii na webovej stránke <https://www.cbd.int/convention/text/>, a to predovšetkým v kontexte rozhodnutia konferencie zmluvných strán tohto dohovoru VIII/28 „Dobrovoľné usmerenia pre biodiverzitu – inkluzívne posúdenie vplyvu“, ktoré je k dispozícii na webovej stránke <https://www.cbd.int/decision/cop/?id=11042>.

Pozmeňujúci návrh

- (68) Pokiaľ ide o kategórie environmentálnych rizík **v hodnotovom reťazci v oblasti batérií**, v politikách náležitej starostlivosti by sa mali riešiť riziká vyskytujúce sa v **hodnotovom** reťazci v oblasti batérií, ktoré súvisia s ochranou prírodného prostredia a biologickej diverzity v súlade s Dohovorom o biologickej diverzite⁽⁴⁹⁾, a to aj s prihliadnutím na miestne komunity a ich ochranu a rozvoj. **Mala by sa zaoberať aj rizikami súvisiacimi so zmenou klímy v súlade s Parížskou dohodou a jej cieľom obmedziť globálne otepľovanie pod 1,5 °C v porovnaní s predindustriálnymi úrovňami, ako aj environmentálnymi rizikami, na ktoré sa vzťahujú iné medzinárodné dohovory v oblasti životného prostredia.**

⁽⁴⁹⁾ Ide o riešenia v zmysle Dohovoru o biologickej diverzite, ktorý je k dispozícii na webovej stránke <https://www.cbd.int/convention/text/>, a to predovšetkým v kontexte rozhodnutia konferencie zmluvných strán tohto dohovoru VIII/28 „Dobrovoľné usmerenia pre biodiverzitu – inkluzívne posúdenie vplyvu“, ktoré je k dispozícii na webovej stránke <https://www.cbd.int/decision/cop/?id=11042>.

Pozmeňujúci návrh 52

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 69

Text predložený Komisiou

- (69) Povinnosti náležitej starostlivosti v **dobrávateľskom** reťazci, ktoré sa týkajú identifikovania a zmierňovania sociálnych a environmentálnych rizík spojených so vstupnými surovinami potrebnými na výrobu batérií, by mali predstavovať prínos k vykonávaniu rezolúcie UNEP č. 19 venovanej správe nerastných zdrojov, v ktorej sa uznáva významný prínos baníckeho odvetvia k napĺňaniu cieľov Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj.

Pozmeňujúci návrh

- (69) Povinnosti náležitej starostlivosti v **hodnotovom reťazci v oblasti batérií**, ktoré sa týkajú identifikovania a zmierňovania sociálnych a environmentálnych rizík spojených so vstupnými surovinami potrebnými na výrobu batérií, by mali predstavovať prínos k vykonávaniu rezolúcie UNEP č. 19 venovanej správe nerastných zdrojov, v ktorej sa uznáva významný prínos baníckeho odvetvia k napĺňaniu cieľov Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 53**Návrh nariadenia****Odôvodnenie 69 a (nové)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- (69a) *Aj keď bola vykonaná náležitá starostlivosť, môže vzniknúť škoda. Hospodárske subjekty by mali aktívne zabezpečiť nápravu takejto škody, a to samostatne alebo v spolupráci s inými aktérmi. Tieto subjekty by mali niesť zodpovednosť za nepriaznivý vplyv, ktorý ony alebo subjekty, ktoré ovládajú alebo môžu ovládať, spôsobili alebo ku ktorým prispeli. Osoby, ktoré tým boli nepriaznivo zasiahnuté, by mali mať nárok na nápravu a mali by mať prístup k spravodlivosti.*

Pozmeňujúci návrh 54**Návrh nariadenia****Odôvodnenie 70**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- (70) Ostatné legislatívne nástroje EÚ, v ktorých sa stanovujú požiadavky týkajúce sa náležitej starostlivosti v **dodávateľskom reťazci**, **by sa mali uplatňovať** v prípade, že sa v tomto nariadení neuvádzajú osobitné ustanovenia s rovnakým cieľom, povahou a účinkom, ktoré možno prispôsobiť vzhľadom na budúce legislatívne zmeny.
- (70) Ostatné legislatívne nástroje EÚ, v ktorých sa stanovujú požiadavky týkajúce sa náležitej starostlivosti, **by sa mali uplatňovať na spoločnosti z Únie aj na spoločnosti so sídlom mimo Únie, ktoré majú v úmysle uvádzať batérie na trh Únie, aby sa zabezpečili rovnaké podmienky**, v prípade, že sa v tomto nariadení neuvádzajú osobitné ustanovenia s rovnakým cieľom, povahou a účinkom, ktoré možno prispôsobiť vzhľadom na budúce legislatívne zmeny.

Pozmeňujúci návrh 55**Návrh nariadenia****Odôvodnenie 71**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- (71) V záujme prispôsobenia sa vývoju v hodnotovom reťazci v oblasti batérií (vrátane zmien rozsahu a charakteru príslušných environmentálnych a sociálnych rizík), ako aj v záujme zohľadnenia vedecko-technického pokroku v súvislosti s batériami a ich chemickým zložením by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pokiaľ ide o zmenu zoznamu surovín a kategórií rizík, ako aj požiadaviek týkajúcich sa náležitej starostlivosti v **dodávateľskom** reťazci.
- (71) V záujme prispôsobenia sa vývoju v hodnotovom reťazci v oblasti batérií (vrátane zmien rozsahu a charakteru príslušných environmentálnych a sociálnych rizík), ako aj v záujme zohľadnenia vedecko-technického pokroku v súvislosti s batériami a ich chemickým zložením by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pokiaľ ide o zmenu zoznamu surovín a kategórií rizík, ako aj požiadaviek týkajúcich sa náležitej starostlivosti v **hodnotovom** reťazci **v oblasti batérií**.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 56**Návrh nariadenia****Odôvodnenie 71 a (nové)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- (71a) *V prípade, že sa prijímú budúce právne predpisy Únie, ktorými sa stanoví všeobecné pravidlá udržateľnej správy a riadenia spoločností a náležitej starostlivosti, Komisia by mala posúdiť, či si uvedené nové právne predpisy Únie vyžadujú zmenu článku 39 ods. 2 až 5 alebo prílohy X, alebo oboch. Na Komisiu by sa mala delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pokiaľ ide o prípadnú zmenu týchto ustanovení.*

Pozmeňujúci návrh 57**Návrh nariadenia****Odôvodnenie 72**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- (72) Preto je potrebné prijať harmonizované pravidlá nakladania s odpadom, ktorými sa plní požiadavka, aby výrobcovia a iné hospodárske subjekty pri vykonávaní rozšírenej zodpovednosti výrobcu v súvislosti s batériami podliehali vo všetkých členských štátoch rovnakým pravidlám. V záujme dosiahnutia vysokej úrovne materiálového zhodnocovania je nevyhnutné maximalizovať triedený zber použitých batérií a zabezpečiť recykláciu všetkých zozbieraných batérií prostredníctvom procesov, ktorými sa dosahujú jednotné úrovne minimálnej recyklačnej efektivity. Pri hodnotení smernice 2006/66/ES sa zistilo, že jedným z jej nedostatkov je nepostačujúca podrobnosť jej ustanovení, čo vedie k nevyváženému vykonávaniu v nej stanovených požiadaviek, k vytváraniu významných prekážok fungovania recyklačných trhov a k nedostatočným úrovňam recyklácie. Podrobnejšie a harmonizovanejšie pravidlá by teda mali zabrániť narušeniu trhu v súvislosti so zberom, spracovaním a recykláciou použitých batérií, zabezpečiť vyvážené vykonávanie požiadaviek v celej Únii, ďalšiu harmonizáciu kvality služieb nakladania s odpadom poskytovaných hospodárskymi subjektmi a uľahčiť fungovanie trhov s druhotnými surovinami.

- (72) Preto je potrebné prijať harmonizované pravidlá nakladania s odpadom, ktorými sa plní požiadavka, aby výrobcovia a iné hospodárske subjekty pri vykonávaní rozšírenej zodpovednosti výrobcu v súvislosti s batériami podliehali vo všetkých členských štátoch rovnakým pravidlám, **a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany ľudského zdravia a životného prostredia v celej Únii. Rozšírená zodpovednosť výrobcu môže prispieť k zníženiu celkového využitia zdrojov, najmä obmedzením vzniku odpadu z batérií a nepriaznivých vplyvov spojených s nakladaním s odpadom z batérií.** V záujme dosiahnutia vysokej úrovne materiálového zhodnocovania je nevyhnutné maximalizovať triedený zber použitých batérií a zabezpečiť recykláciu všetkých zozbieraných batérií prostredníctvom procesov, ktorými sa dosahujú jednotné úrovne minimálnej recyklačnej efektivity. Pri hodnotení smernice 2006/66/ES sa zistilo, že jedným z jej nedostatkov je nepostačujúca podrobnosť jej ustanovení, čo vedie k nevyváženému vykonávaniu v nej stanovených požiadaviek, k vytváraniu významných prekážok fungovania recyklačných trhov a k nedostatočným úrovňam recyklácie. Podrobnejšie a harmonizovanejšie pravidlá by teda mali zabrániť narušeniu trhu v súvislosti so zberom, spracovaním a recykláciou použitých batérií, zabezpečiť vyvážené vykonávanie požiadaviek v celej Únii, ďalšiu harmonizáciu kvality služieb nakladania s odpadom poskytovaných hospodárskymi subjektmi a uľahčiť fungovanie trhov s druhotnými surovinami.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 58

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 73

Text predložený Komisiou

(73) Toto nariadenie vychádza z pravidiel nakladania s odpadom a zo všeobecných zásad stanovených v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES⁽⁵⁰⁾, ktoré by sa mali prispôbiť tak, aby sa v nich prihliadalo na špecifickú **situáciu v oblasti** batérií. V záujme čo najúčinnejšej organizácie zberu použitých batérií je dôležité zabezpečiť úzku spoluprácu s miestom predaja batérií v danom členskom štáte a zároveň čo najbližší kontakt s koncovým používateľom. Použité batérie sa okrem toho môžu zbierať spolu s odpadom z elektrických a elektronických zariadení a s vozidlami po dobe životnosti, a to prostredníctvom vnútroštátnych zberných systémov zriadených na základe smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/19/EÚ⁽⁵¹⁾ a smernice 2000/53/ES. Hoci sa v súčasnom nariadení stanovujú osobitné pravidlá týkajúce sa batérií, vynára sa potreba koherentného a komplementárneho prístupu vychádzajúceho z existujúcich štruktúr nakladania s odpadom, ktorý by ich ďalej harmonizoval. V záujme dosiahnutia tohto cieľa, ako aj účinného uplatňovania rozšírenej zodpovednosti výrobcu v súvislosti s nakladaním s odpadom by sa mali stanoviť povinnosti týkajúce sa členského štátu, v ktorom sa batérie sprístupňujú na trhu po prvýkrát.

⁽⁵⁰⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (Ú. v. EÚ L 312, 22.11.2008, s. 3).

⁽⁵¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/19/EÚ zo 4. júla 2012 o odpade z elektrických a elektronických zariadení (OEEZ) (Ú. v. EÚ L 197, 24.7.2012, s. 38).

Pozmeňujúci návrh

(73) Toto nariadenie vychádza z pravidiel nakladania s odpadom a zo všeobecných zásad stanovených v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES⁽⁵⁰⁾, ktoré by sa mali prispôbiť tak, aby sa v nich prihliadalo na špecifickú **povahu odpadu** z batérií. V záujme čo najúčinnejšej organizácie zberu použitých batérií je dôležité zabezpečiť úzku spoluprácu s miestom predaja batérií v danom členskom štáte a zároveň čo najbližší kontakt s koncovým používateľom. **Použité batérie by sa mali zbierať oddelene od iných odpadových tokov, ako sú kovy, papier a lepenka, sklo, plasty, drevo, textil a biologický odpad.** Použité batérie sa okrem toho môžu zbierať spolu s odpadom z elektrických a elektronických zariadení a s vozidlami po dobe životnosti, a to prostredníctvom vnútroštátnych zberných systémov zriadených na základe smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/19/EÚ⁽⁵¹⁾ a smernice 2000/53/ES. Hoci sa v súčasnom nariadení stanovujú osobitné pravidlá týkajúce sa batérií, vynára sa potreba koherentného a komplementárneho prístupu vychádzajúceho z existujúcich štruktúr nakladania s odpadom, ktorý by ich ďalej harmonizoval. V záujme dosiahnutia tohto cieľa, ako aj účinného uplatňovania rozšírenej zodpovednosti výrobcu v súvislosti s nakladaním s odpadom by sa mali stanoviť povinnosti týkajúce sa členského štátu, v ktorom sa batérie sprístupňujú na trhu po prvýkrát.

⁽⁵⁰⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (Ú. v. EÚ L 312, 22.11.2008, s. 3).

⁽⁵¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/19/EÚ zo 4. júla 2012 o odpade z elektrických a elektronických zariadení (OEEZ) (Ú. v. EÚ L 197, 24.7.2012, s. 38).

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 59

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 76

Text predložený Komisiou

- (76) Na výrobcov by sa mala vzťahovať rozšírená zodpovednosť výrobcu za nakladanie s batériami na konci ich životnosti. **Mali by teda financovať náklady na zber, spracovanie a recykláciu všetkých zozbieraných batérií, na oznamovanie údajov o batériách a použitých batériách, ako aj náklady súvisiace s informovaním koncových používateľov a prevádzkovateľov v oblasti nakladania s odpadom, ktoré sa týka batérií a náležitého opätovného využitia** použitých batérií, **ako aj nakladania s nimi**. Povinnosti týkajúce sa rozšírenej zodpovednosti výrobcu by sa mali vzťahovať na všetky formy dodávok vrátane predaja na diaľku. Výrobcovia by mali mať možnosť vykonávať tieto povinnosti kolektívne prostredníctvom organizácií zodpovednosti výrobcov, ktoré za nich preberajú zodpovednosť. Výrobcovia alebo organizácie zodpovednosti výrobcov by mali podliehať schváleniu a mali by dokumentačne potvrdiť, že disponujú finančnými prostriedkami na pokrytie nákladov vyplývajúcich z rozšírenej zodpovednosti výrobcu. Komisii by sa mali podľa potreby udeliť vykonávacie právomoci v záujme zabránenia narušeniu vnútorného trhu a zabezpečenia jednotných podmienok na úpravu finančných príspevkov, ktoré výrobcovia hradia organizáciám zodpovednosti výrobcov.

Pozmeňujúci návrh

- (76) Na výrobcov by sa mala vzťahovať rozšírená zodpovednosť výrobcu za nakladanie s batériami na konci ich životnosti. **Mala by pozostávať zo súboru pravidiel vymedzujúcich osobitné prevádzkové a finančné povinnosti výrobcov výrobkov, v rámci ktorých sa zodpovednosť výrobcu rozširuje na štádium životného cyklu výrobku po spotrebiteľovi. Preto by mali financovať aspoň náklady uvedené v článku 8a ods. 4 písm. a) smernice 2008/98/ES vrátane nákladov na organizovanie triedeného zberu, prípravu na zmenu účelu a repasáciu, spracovanie, prípravu na opätovné použitie a recykláciu** použitých batérií, **na podávanie správ o batériách a použitých batériách a na informačné kampane s cieľom nabádať koncových používateľov, aby vyradzovali použité batérie vhodným spôsobom**. Povinnosti týkajúce sa rozšírenej zodpovednosti výrobcu by sa mali vzťahovať na všetky formy dodávok vrátane predaja na diaľku **a online predaja**. Výrobcovia by mali mať možnosť vykonávať tieto povinnosti kolektívne prostredníctvom organizácií zodpovednosti výrobcov, ktoré za nich preberajú zodpovednosť. Výrobcovia alebo organizácie zodpovednosti výrobcov by mali podliehať schváleniu a mali by dokumentačne potvrdiť, že disponujú finančnými prostriedkami na pokrytie nákladov vyplývajúcich z rozšírenej zodpovednosti výrobcu. Komisii by sa mali podľa potreby udeliť vykonávacie právomoci v záujme zabránenia narušeniu vnútorného trhu a zabezpečenia jednotných podmienok na úpravu finančných príspevkov, ktoré výrobcovia hradia organizáciám zodpovednosti výrobcov.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 60

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 76 a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- (76a) *Zavedením požiadaviek na zodpovednosť výrobcov by sa malo prispieť k zníženiu nákladov a zvýšeniu výkonnosti, ako aj zabezpečiť rovnaké podmienky, a to aj pre malé a stredné podniky a podniky elektronického obchodu, a malo by sa zabrániť prekážkam brániacim bezproblémovému fungovaniu vnútorného trhu. Takisto by mali byť prínosom pre začlenenie nákladov pri skončení životnosti výrobku do ceny výrobkov a mali by sa poskytnúť stimuly pre výrobcov, aby pri navrhovaní výrobkov vždy dodržiavali ustanovenia o udržateľnosti. Celkovo by takéto požiadavky mali zlepšiť riadenie a transparentnosť systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcu a znížiť možnosť vzniku konfliktov záujmov medzi organizáciami rozšírenej zodpovednosti výrobcu a prevádzkovateľmi v oblasti nakladania s odpadom, s ktorými uzatvárajú zmluvy. Požiadavky by sa mali uplatňovať tak na nové, ako na existujúce systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcov.*

Pozmeňujúci návrh 61

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 77

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- (77) Týmto nariadením by sa mala komplexne upraviť rozšírená zodpovednosť výrobcov týkajúca sa batérií, a preto by sa **na batérie nemali vzťahovať pravidlá týkajúce** sa systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcov **stanovené** v smernici 2008/98/ES.

- (77) Týmto nariadením by sa mala komplexne upraviť rozšírená zodpovednosť výrobcov týkajúca sa batérií, a preto by sa **malo považovať ako doplnkové k pravidlám týkajúcim** sa systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcov **stanoveným** v smernici 2008/98/ES **a ktoré by sa preto mali chápať ako minimálne požiadavky.**

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 62

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 78

Text predložený Komisiou

- (78) V záujme zabezpečenia vysokokvalitnej recyklácie v **do-dávateľských** reťazcoch v oblasti batérií, podpory využívania kvalitných druhotných surovín, ako aj ochrany životného prostredia by mala byť pravidlom vysoká miera zberu a recyklácie použitých batérií. Zber použitých batérií je v prípade hodnotných materiálov obsiahnutých v batériách zásadným a nevyhnutným krokom, ktorý vedie k uzavretiu materiálového cyklu prostredníctvom ich recyklácie, ako aj k udržaniu hodnotového reťazca v oblasti batérií vnútri Únie. **Vďaka zberu takýchto batérií sa zároveň** uľahčuje prístup k zhodnoteným materiálom, ktoré možno ďalej použiť na výrobu nových výrobkov.

Pozmeňujúci návrh

- (78) V záujme zabezpečenia vysokokvalitnej recyklácie v **hod-notových** reťazcoch v oblasti batérií, podpory využívania kvalitných druhotných surovín, ako aj ochrany životného prostredia by mala byť pravidlom vysoká miera zberu a recyklácie použitých batérií. Zber použitých batérií je v prípade hodnotných materiálov obsiahnutých v batériách zásadným a nevyhnutným krokom, ktorý vedie k uzavretiu materiálového cyklu prostredníctvom ich recyklácie, ako aj k udržaniu hodnotového reťazca v oblasti batérií vnútri Únie **a zvýšeniu jej strategickej nezávislosti v tomto odvetví, pričom** uľahčuje prístup k zhodnoteným materiálom, ktoré možno ďalej použiť na výrobu nových výrobkov. **Do vnútroštátnych programov odpadového hospodárstva by sa mali zahrnúť vhodné opatrenia týkajúce sa zberu, spracovania, prípravy na opätovné použitie, prípravy na zmenu účelu a recyklácie použitých batérií. Programy odpadového hospodárstva členských štátov by sa preto mali aktualizovať na základe ustanovení tohto nariadenia.**

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 63

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 79

Text predložený Komisiou

(79) Za financovanie a organizovanie triedeného zberu použitých batérií by mali byť zodpovední výrobcovia všetkých batérií. Na tento účel by mali zradiť zbernú sieť pokrývajúcu celé územie členských štátov, ktorá bude v blízkosti koncového používateľa a ktorá nebude zameraná len na isté cieľové oblasti a tie typy batérií, ktorých zber prináša zisk. V zbernej sieti by mali pôsobiť všetci distribútori, autorizované zariadenia na spracovanie odpadu z elektrických a elektronických zariadení a vozidiel po dobe životnosti, zberné dvory a iné subjekty zapojené do tejto siete z vlastnej iniciatívy, ako sú verejné orgány či školy. V záujme overenia a zlepšenia účinnosti zbernej siete a informačných kampaní by sa mali aspoň na úrovni NUTS 2⁽⁵³⁾ vykonávať pravidelné prieskumy zloženia zbieraného zmesového komunálneho odpadu a odpadu z elektrických a elektronických zariadení, vďaka ktorým by sa určilo množstvo použitých prenosných batérií v tomto odpade.

⁽⁵³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003 z 26. mája 2003 o zostavení spoločnej nomenklatúry územných jednotiek na štatistické účely (NUTS) (Ú. v. EÚ L 154, 21.6.2003, s. 1).

Pozmeňujúci návrh

(79) Za financovanie **alebo financovanie** a organizovanie triedeného zberu použitých batérií by mali byť zodpovední výrobcovia všetkých batérií. Na tento účel by mali zradiť **sieť spätného odberu a** zbernú sieť pokrývajúcu celé územie členských štátov, ktorá bude v blízkosti koncového používateľa a ktorá nebude zameraná len na isté cieľové oblasti a tie typy batérií, ktorých zber prináša zisk. V zbernej sieti by mali pôsobiť všetci distribútori, autorizované zariadenia na spracovanie odpadu z elektrických a elektronických zariadení a vozidiel po dobe životnosti, zberné dvory a iné subjekty zapojené do tejto siete z vlastnej iniciatívy, ako sú verejné orgány či školy. V záujme overenia a zlepšenia účinnosti zbernej siete a informačných kampaní by sa mali aspoň na úrovni NUTS 2⁽⁵³⁾ vykonávať pravidelné prieskumy zloženia zbieraného zmesového komunálneho odpadu a odpadu z elektrických a elektronických zariadení, vďaka ktorým by sa určilo množstvo použitých prenosných batérií v tomto odpade.

⁽⁵³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003 z 26. mája 2003 o zostavení spoločnej nomenklatúry územných jednotiek na štatistické účely (NUTS) (Ú. v. EÚ L 154, 21.6.2003, s. 1).

Pozmeňujúci návrh 64

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 81

Text predložený Komisiou

(81) Vzhľadom na vplyv na životné prostredie a stratu surovín v dôsledku netriedeného zberu použitých batérií a následného environmentálne nevhodného spôsobu nakladania s nimi by mal naďalej platiť cieľ týkajúci sa zberu prenosných batérií, ktorý je stanovený v smernici 2006/66/ES, pričom by sa jeho náročnosť mala postupne zvyšovať. **V tomto nariadení sa predpokladá, že medzi prenosné batérie patria aj batérie slúžiace na pohon ľahkých dopravných prostriedkov. Tento typ prenosných batérií by sa mal vyňať z aktuálnej miery zberu prenosných batérií, keďže vzhľadom na súčasný nárast ich predaja je náročné dospieť k výpočtu, koľko takýchto batérií sa uvádza na trh, ako aj k výpočtu ich množstva vyzbieraného po uplynutí ich životnosti. Vyňatie tohto typu batérií sa má spolu s cieľom zberu použitých prenosných batérií podrobiť preskúmaniu, ktoré sa potenciálne môže týkať aj zmien metodiky výpočtu miery zberu prenosných batérií. Na účely podloženia týchto preskúmaní Komisia vypracuje správu.**

Pozmeňujúci návrh

(81) Vzhľadom na vplyv na životné prostredie a stratu surovín v dôsledku netriedeného zberu použitých batérií a následného environmentálne nevhodného spôsobu nakladania s nimi by mal naďalej platiť cieľ týkajúci sa zberu prenosných batérií, ktorý je stanovený v smernici 2006/66/ES, pričom by sa jeho náročnosť mala postupne zvyšovať. **S cieľom maximalizovať zber a znížiť bezpečnostné riziká by sa mala posúdiť uskutočniteľnosť a potenciálne prínosy zriadenia celoúijného systému zálohovania batérií, najmä prenosných batérií na všeobecné použitie. Vnútroštátne systémy zálohovania nemali brániť prijatiu harmonizovaných systémov v celej Únii.**

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 65

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 82 a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- (82a) *S cieľom aktualizovať metodiku výpočtu a overovania cieľa zberu použitých ľahkých dopravných batérií s cieľom zohľadniť množstvo, ktoré je k dispozícii na zber, by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Je veľmi dôležité, aby nová metodika zachovala alebo zvýšila úroveň ambícií v oblasti životného prostredia, pokiaľ ide o zber použitých batérií, v porovnaní s existujúcou metodikou.*

Pozmeňujúci návrh 66

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 82 b (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- (82b) *Komisia by mala zvážiť aj zavedenie metodiky výpočtu na stanovenie cieľa triedeného zberu s cieľom zohľadniť množstvo použitých prenosných batérií, ktoré možno zozbierať. Je veľmi dôležité, aby nová metodika zachovala alebo zvýšila úroveň ambícií v oblasti životného prostredia, pokiaľ ide o zber použitých batérií, v porovnaní s existujúcou metodikou.*

Pozmeňujúci návrh 67

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 84

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- (84) Vzhľadom na hierarchiu odpadového hospodárstva v zmysle v článku 4 smernice 2008/98/ES, v rámci ktorej sa uplatňujú zásady predchádzania vzniku odpadu, prípravy na opätovné použitie a recyklácie, a v súlade s článkom 11 ods. 4 uvedenej smernice a článkom 5 ods. 3 písm. f) smernice 1999/31/ES⁽⁵⁴⁾ by sa zbierané batérie nemali **spaľovať ani zneškodňovať na skládkach**.

⁽⁵⁴⁾ Smernica Rady 1999/31/ES z 26. apríla 1999 o skládkach odpadov (Ú. v. ES L 182, 16.7.1999, s. 1).

- (84) Vzhľadom na hierarchiu odpadového hospodárstva v zmysle v článku 4 smernice 2008/98/ES, v rámci ktorej sa uplatňujú zásady predchádzania vzniku odpadu, prípravy na opätovné použitie a recyklácie, a v súlade s článkom 11 ods. 4 uvedenej smernice a článkom 5 ods. 3 písm. f) smernice 1999/31/ES⁽⁵⁴⁾ by sa zbierané batérie nemali **stať predmetom operácií energetického zhodnocovania alebo zneškodňovania**.

⁽⁵⁴⁾ Smernica Rady 1999/31/ES z 26. apríla 1999 o skládkach odpadov (Ú. v. ES L 182, 16.7.1999, s. 1).

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 68

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 87

Text predložený Komisiou

(87) Spracovanie a recykláciu by malo byť možné vykonávať mimo dotknutého členského štátu alebo mimo územia Únie len vtedy, ak je preprava použitých batérií v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006⁽⁵⁸⁾ a nariadením Komisie (ES) č. 1418/2007⁽⁵⁹⁾ a ak spracovateľské a recyklačné činnosti spĺňajú požiadavky uplatniteľné na tento druh odpadov podľa ich klasifikácie v rozhodnutí Komisie 2000/532/ES v znení zmien⁽⁶⁰⁾. Uvedené rozhodnutie v znení zmien by sa malo **revidovať** s cieľom **premietnuť doň** všetky chemické **zloženia** batérií. Ak sa takéto spracovanie alebo recyklácia uskutočňuje mimo Únie, na účely ich započítania do úrovni recyklačnej efektivity a súvisiacich cieľov by mal byť prevádzkovateľ, v ktorého mene sa daný proces vykonáva, povinný informovať o ňom príslušný orgán predmetného členského štátu a preukázať, že sa spracovanie vykonáva za podmienok rovnocenných s podmienkami podľa tohto nariadenia. S cieľom stanoviť, aké požiadavky na spracovanie možno považovať za rovnocenné, by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pokiaľ ide o stanovenie podrobných pravidiel obsahujúcich kritériá posudzovania rovnocenných podmienok.

⁽⁵⁸⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 zo 14. júna 2006 o preprave odpadu (Ú. v. EÚ L 190, 12.7.2006, s. 1).

⁽⁵⁹⁾ Nariadenie Komisie (ES) č. 1418/2007 z 29. novembra 2007 o vývoze na zhodnotenie určitého odpadu uvedeného v prílohe III alebo IIIA k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 do určitých krajín, na ktoré sa nevzťahuje rozhodnutie OECD o riadení pohybov odpadov cez štátne hranice (Ú. v. EÚ L 316, 4.12.2007, s. 6).

⁽⁶⁰⁾ Smernica 2000/532/ES: Rozhodnutie Komisie z 3. mája 2000 nahradzujúce rozhodnutie 94/3/ES, ktorým sa vydáva zoznam odpadov podľa článku 1 písm. a) smernice Rady 75/442/EHS o odpadoch, a rozhodnutie Rady 94/904/ES, ktorým sa vydáva zoznam nebezpečných odpadov podľa článku 1 ods. 4 smernice Rady 91/689/EHS o nebezpečných odpadoch (Ú. v. ES L 226, 6.9.2000, s. 3).

Pozmeňujúci návrh

(87) Spracovanie, **prípravu na opätovné použitie, prípravu na zmenu účelu** a recykláciu by malo byť možné vykonávať mimo dotknutého členského štátu alebo mimo územia Únie len vtedy, ak je preprava použitých batérií v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006⁽⁵⁸⁾ a nariadením Komisie (ES) č. 1418/2007⁽⁵⁹⁾ a ak spracovateľské a recyklačné činnosti spĺňajú požiadavky uplatniteľné na tento druh odpadov podľa ich klasifikácie v rozhodnutí Komisie 2000/532/ES v znení zmien⁽⁶⁰⁾. Uvedené rozhodnutie v znení zmien by sa malo **zrevidovať** s cieľom **zohľadniť** všetky chemické **látky** batérií **vrátane doplnenia kódov pre použité lítiovo-iónové batérie s cieľom uľahčiť riadne triedenie a podávanie správ o použitých lítiovo-iónových batériách**. Ak sa takéto spracovanie alebo recyklácia uskutočňuje mimo Únie, na účely ich započítania do úrovni recyklačnej efektivity a súvisiacich cieľov by mal byť prevádzkovateľ, v ktorého mene sa daný proces vykonáva, povinný informovať o ňom príslušný orgán predmetného členského štátu a preukázať **dokumentami schválenými príslušným orgánom krajiny určenia**, že sa spracovanie vykonáva za podmienok rovnocenných s podmienkami podľa tohto nariadenia **a príslušnými požiadavkami na ochranu životného prostredia a ľudského zdravia v právnych predpisoch Únie**. S cieľom stanoviť, aké požiadavky na spracovanie možno považovať za rovnocenné, by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pokiaľ ide o stanovenie podrobných pravidiel obsahujúcich kritériá posudzovania rovnocenných podmienok.

⁽⁵⁸⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 zo 14. júna 2006 o preprave odpadu (Ú. v. EÚ L 190, 12.7.2006, s. 1).

⁽⁵⁹⁾ Nariadenie Komisie (ES) č. 1418/2007 z 29. novembra 2007 o vývoze na zhodnotenie určitého odpadu uvedeného v prílohe III alebo IIIA k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 do určitých krajín, na ktoré sa nevzťahuje rozhodnutie OECD o riadení pohybov odpadov cez štátne hranice (Ú. v. EÚ L 316, 4.12.2007, s. 6).

⁽⁶⁰⁾ Smernica 2000/532/ES: Rozhodnutie Komisie z 3. mája 2000 nahradzujúce rozhodnutie 94/3/ES, ktorým sa vydáva zoznam odpadov podľa článku 1 písm. a) smernice Rady 75/442/EHS o odpadoch, a rozhodnutie Rady 94/904/ES, ktorým sa vydáva zoznam nebezpečných odpadov podľa článku 1 ods. 4 smernice Rady 91/689/EHS o nebezpečných odpadoch (Ú. v. ES L 226, 6.9.2000, s. 3).

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 69

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 87 a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- (87a) *V prípade vývozu použitých batérií z Únie na účely prípravy na opätovné použitie, prípravy na zmenu účelu alebo recyklácie by príslušné orgány členských štátov mali účinne využiť právomoci stanovené v článku 50 ods. 4 nariadenia (ES) č. 1013/2006 s cieľom požadovať listinné dôkazy na overenie súladu s požiadavkami stanovenými v tomto nariadení. Príslušné orgány členských štátov by mali mať možnosť spolupracovať s inými relevantnými subjektami, ako sú príslušné orgány v krajine určenia, nezávislé overovacie orgány tretej strany alebo organizácie zodpovednosti výrobcov zriadené v rámci systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcu, ktoré môžu vykonávať fyzické a iné kontroly zariadené v tretích krajinách.*

Pozmeňujúci návrh 70

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 88

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- (88) *Priemyselné batérie a batérie z elektrických vozidiel, ktoré už nie sú vhodné na pôvodný účel, na ktorý boli vyrobené, sa môžu používať na iný účel ako stacionárne batériové systémy na uskladňovanie energie. Vzniká tak trh pre druhotné využitie použitých priemyselných batérií a batérií z elektrických vozidiel, a preto by sa v záujme podpory praktického uplatňovania hierarchie odpadového hospodárstva mali vymedziť osobitné pravidlá, vďaka ktorým bude možné zabezpečiť zodpovednú zmenu účelu použitých batérií s prihliadnutím na zásadu predbežnej opatrnosti a so zaručením bezpečnosti používania pre koncových používateľov. V prípade každej takejto použitej batérie by sa mal posúdiť jej stav a dostupná kapacita s cieľom potvrdiť, či je vhodná na iný ako pôvodný účel. Komisii by sa mali udeliť vykonávacie právomoci v záujme zabezpečenia jednotných podmienok vykonávania ustanovení týkajúcich sa odhadu stavu batérií.*
- (88) *Batérie, ktoré už nie sú vhodné na pôvodný účel, na ktorý boli vyrobené, sa môžu používať na iný účel ako stacionárne batériové systémy na uskladňovanie energie. Vzniká tak trh pre druhotné využitie použitých batérií, a preto by sa v záujme podpory praktického uplatňovania hierarchie odpadového hospodárstva mali vymedziť osobitné pravidlá, vďaka ktorým bude možné zabezpečiť zodpovednú zmenu účelu použitých batérií s prihliadnutím na zásadu predbežnej opatrnosti a so zaručením bezpečnosti používania pre koncových používateľov. V prípade každej takejto použitej batérie by sa mal posúdiť jej stav a dostupná kapacita s cieľom potvrdiť, či je vhodná na iný ako pôvodný účel. Účel batérií, ktoré sa považujú za vhodné na iné použitie, ako bol ich pôvodný účel, by sa mal za ideálnych podmienok zmeniť. Komisii by sa mali udeliť vykonávacie právomoci v záujme zabezpečenia jednotných podmienok vykonávania ustanovení týkajúcich sa odhadu stavu batérií.*

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 71

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 89

Text predložený Komisiou

- (89) Výrobcovia a distribútori by mali koncových používateľov aktívne informovať o tom, že batérie patria do triedeného odpadu, že na tento účel existujú systémy zberu a že práve koncoví používatelia zohrávajú dôležitú úlohu pri zabezpečovaní environmentálne optimálneho nakladania s použitými batériami. Pri poskytovaní informácií všetkým koncovým používateľom, ako aj pri oznamovaní údajov o batériách by sa mali využívať moderné informačné technológie. Tieto informácie by sa mali poskytovať klasickými prostriedkami, napríklad formou rôznych exteriérových podujatí či kampaní s využitím plagátov a sociálnych médií, alebo inovatívnejšími prostriedkami, medzi ktoré patrí elektronický prístup na webové stránky prostredníctvom kódov QR uvedených na batérii.

Pozmeňujúci návrh

- (89) Výrobcovia a distribútori **vrátane online trhovísk** by mali koncových používateľov aktívne informovať o tom, že batérie patria do triedeného odpadu, že na tento účel existujú systémy zberu a že práve koncoví používatelia zohrávajú dôležitú úlohu pri zabezpečovaní environmentálne optimálneho nakladania s použitými batériami, **a to najmä vysvetlením, ako by bezpečnejšie a čistejšie toky odpadu mohli prispieť k zníženiu vývozu odpadu do tretích krajín a uzavretým okruhom materiálov v rámci Únie.** Pri poskytovaní informácií všetkým koncovým používateľom, ako aj pri oznamovaní údajov o batériách by sa mali využívať moderné informačné technológie. Tieto informácie by sa mali poskytovať **prístupne a zrozumiteľne** klasickými prostriedkami, napríklad formou rôznych exteriérových podujatí či kampaní s využitím plagátov a sociálnych médií, **a/alebo** inovatívnejšími prostriedkami, medzi ktoré patrí elektronický prístup na webové stránky prostredníctvom kódov QR uvedených na batérii.

Pozmeňujúci návrh 72

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 90

Text predložený Komisiou

- (90) Jednotliví prevádzkovatelia musia príslušným orgánom poskytovať informácie a umožniť tak overovanie dodržiavania a účinnosti povinností týkajúcich sa zberu a spracovania batérií. Výrobcovia batérií a iní prevádzkovatelia pôsobiaci v oblasti nakladania s odpadom, ktorí sa zaoberajú zberom batérií, by mali podľa potreby za každý kalendárny rok oznámiť údaje o predaných batériách a zozbieraných použitých batériách. Na prevádzkovateľov v oblasti nakladania s odpadom a prevádzkovateľov recyklačných zariadení by sa preto mali vzťahovať príslušné oznamovacie povinnosti.

Pozmeňujúci návrh

- (90) Jednotliví prevádzkovatelia musia príslušným orgánom poskytovať informácie a umožniť tak overovanie dodržiavania a účinnosti povinností týkajúcich sa zberu a spracovania batérií. Výrobcovia batérií a iní prevádzkovatelia pôsobiaci v oblasti nakladania s odpadom, ktorí sa zaoberajú zberom batérií, by mali podľa potreby za každý kalendárny rok oznámiť údaje o predaných batériách a zozbieraných použitých batériách. Na prevádzkovateľov v oblasti nakladania s odpadom a prevádzkovateľov recyklačných zariadení by sa preto mali vzťahovať príslušné oznamovacie povinnosti. **Prevádzkovatelia odpadového hospodárstva, ktorí vykonávajú spracovanie v súlade s týmto nariadením, by mali v súlade s článkami 8 a 8a smernice 2008/98/ES podliehať výberovému konaniu výrobcov príslušných batérií alebo organizácií zodpovednosti výrobcov, ktoré konajú v ich mene.**

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 73

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 95

Text predložený Komisiou

(95) V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1020 ⁽⁶²⁾ sa stanovujú pravidlá dohľadu nad trhom a kontroly výrobkov vstupujúcich na trh Únie. S cieľom zaistiť, aby výrobky, na ktoré sa vzťahuje voľný pohyb tovaru, splňali požiadavky zabezpečujúce vysokú úroveň ochrany verejných záujmov, medzi ktoré patrí ľudské zdravie, bezpečnosť, ochrana majetku a životného prostredia, by sa uvedené nariadenie malo uplatňovať na batérie, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie. Nariadenie (EÚ) 2019/1020 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

⁽⁶²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1020 z 20. júna 2019 o dohľade nad trhom a súlade výrobkov a o zmene smernice 2004/42/ES a nariadení (ES) č. 765/2008 a (EÚ) č. 305/2011 (Ú. v. EÚ L 169, 25.6.2019, s. 1).

Pozmeňujúci návrh

(95) V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1020 ⁽⁶²⁾ sa stanovujú pravidlá dohľadu nad trhom a kontroly výrobkov vstupujúcich na trh Únie. S cieľom zaistiť, aby výrobky, na ktoré sa vzťahuje voľný pohyb tovaru, splňali požiadavky zabezpečujúce vysokú úroveň ochrany verejných záujmov, medzi ktoré patrí ľudské zdravie, bezpečnosť, ochrana majetku a životného prostredia, by sa uvedené nariadenie malo uplatňovať na batérie, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, **ktoré zahŕňa batérie vyrábané mimo Únie a ktoré vstupujú na trh Únie**. Nariadenie (EÚ) 2019/1020 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

⁽⁶²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1020 z 20. júna 2019 o dohľade nad trhom a súlade výrobkov a o zmene smernice 2004/42/ES a nariadení (ES) č. 765/2008 a (EÚ) č. 305/2011 (Ú. v. EÚ L 169, 25.6.2019, s. 1).

Pozmeňujúci návrh 74

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 97

Text predložený Komisiou

(97) Mal by existovať postup, na základe ktorého by boli zainteresované strany informované o opatreniach, ktorých prijatie sa plánuje v súvislosti s batériami predstavujúcimi riziko pre ľudské zdravie, bezpečnosť, majetok alebo životné prostredie. Vďaka danému postupu by sa v súvislosti s týmito batériami umožnilo orgánom dohľadu nad trhom v členských štátoch, aby v spolupráci s príslušnými hospodárskymi subjektmi konali ešte v ranej fáze. V záujme zabezpečenia jednotných podmienok vykonávania tohto nariadenia by sa mali Komisii udeliť vykonávacie právomoci prijímať akty s cieľom určiť opodstatnenosť vnútroštátnych opatrení prijatých v súvislosti s nevyhovujúcimi batériami.

Pozmeňujúci návrh

(97) Mal by existovať postup, na základe ktorého by boli zainteresované strany informované o opatreniach, ktorých prijatie sa plánuje v súvislosti s batériami predstavujúcimi riziko pre ľudské zdravie, bezpečnosť, majetok alebo životné prostredie. Vďaka danému postupu by sa v súvislosti s týmito batériami umožnilo orgánom dohľadu nad trhom v členských štátoch, aby v spolupráci s príslušnými hospodárskymi subjektmi konali ešte v ranej fáze. V záujme zabezpečenia jednotných podmienok vykonávania tohto nariadenia by sa mali Komisii udeliť vykonávacie právomoci prijímať akty s cieľom **urýchlene** určiť opodstatnenosť vnútroštátnych opatrení prijatých v súvislosti s nevyhovujúcimi batériami.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 75**Návrh nariadenia****Odôvodnenie 98**

Text predložený Komisiou

- (98) Orgány dohľadu nad trhom by mali mať právo od hospodárskych subjektov vyžadovať prijatie nápravných opatrení na základe zistení, že daná batéria nevyhovuje požiadavkám tohto nariadenia alebo že daný hospodársky subjekt porušuje pravidlá týkajúce sa uvádzania batérie na trh alebo jej sprístupňovania na trhu alebo pravidlá týkajúce sa udržateľnosti, bezpečnosti a **označovania** či pravidlá vzťahujúce sa na náležitú starostlivosť v dodávateľskom reťazci.

Pozmeňujúci návrh

- (98) Orgány dohľadu nad trhom by mali mať právo od hospodárskych subjektov vyžadovať prijatie nápravných opatrení na základe zistení, že daná batéria nevyhovuje požiadavkám tohto nariadenia alebo že daný hospodársky subjekt porušuje pravidlá týkajúce sa uvádzania batérie na trh alebo jej sprístupňovania na trhu alebo pravidlá týkajúce sa udržateľnosti, bezpečnosti, **označovania** a **informovania** či pravidlá vzťahujúce sa na náležitú starostlivosť v dodávateľskom reťazci.

Pozmeňujúci návrh 76**Návrh nariadenia****Odôvodnenie 98 a (nové)**

Text predložený Komisiou

- (98a) *Komisia by mala určiť skúšobné zariadenie Únie s cieľom zabezpečiť účinnosť a konzistentnosť testovania v celej únii v rámci dohľadu nad trhom stanoveného nariadením (EÚ) 2019/1020, pokiaľ ide o batérie, ako aj poskytovať nezávislé technické a vedecké poradenstvo počas hodnotení vykonaných v súvislosti s batériami predstavujúcimi riziko. Okrem toho by sa súlad s legislatívnym rámcom Únie pre batérie vytvoreným týmto nariadením mal podporovať aj na vnútroštátnej úrovni.*

Pozmeňujúci návrh

Pozmeňujúci návrh 77**Návrh nariadenia****Odôvodnenie 98 b (nové)**

Text predložený Komisiou

- (98b) *Voľnému pohybu tovaru v únii často bránia prekážky stanovené na vnútroštátnej úrovni, ktoré bránia úplnej realizácii vnútorného trhu a obmedzujú možnosti spoločností podnikat' a rozvíjať sa, a to najmä MSP, ktoré predstavujú jadro hospodárstva Únie. Členské štáty by preto mali v plnej miere využiť možnosť uzatvárať medzi sebou dohody s cieľom umožniť rozhodcovské konania v záujme rýchleho urovnania sporov, ktoré vzniknú v súvislosti s prístupom batérií na vnútorný trh.*

Pozmeňujúci návrh

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 78

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 99

Text predložený Komisiou

- (99) Verejné obstarávanie predstavuje dôležitý sektor v kontexte znižovania vplyvov ľudských činností na životné prostredie, ako aj stimulovania transformácie trhu na trh s udržateľnejšími výrobkami. Verejní obstarávatelia v zmysle vymedzenia v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ⁽⁶³⁾ a smernici Európskeho parlamentu a Rady 2014/25/EÚ⁽⁶⁴⁾ a obstarávatelia v zmysle vymedzenia v smernici 2014/25/EÚ by mali pri obstarávaní batérií alebo výrobkov obsahujúcich batérie zohľadňovať environmentálne vplyvy s cieľom podporovať a stimulovať trh, ktorý sa vyznačuje čistou a energeticky efektívnou mobilitou a uskladňovaním energie, **a tak prispievať** k plneniu cieľov politiky Únie v oblasti životného prostredia, klímy a energetiky.

⁽⁶³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 65).

⁽⁶⁴⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/25/EÚ z 26. februára 2014 o obstarávaní vykonávanom subjektmi pôsobiacimi v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb a o zrušení smernice 2004/17/ES (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 243).

Pozmeňujúci návrh

- (99) Verejné obstarávanie predstavuje dôležitý sektor v kontexte znižovania vplyvov ľudských činností na životné prostredie, ako aj stimulovania transformácie trhu na trh s udržateľnejšími výrobkami. Verejní obstarávatelia v zmysle vymedzenia v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ⁽⁶³⁾ a smernici Európskeho parlamentu a Rady 2014/25/EÚ⁽⁶⁴⁾ a obstarávatelia v zmysle vymedzenia v smernici 2014/25/EÚ by mali pri obstarávaní batérií alebo výrobkov obsahujúcich batérie zohľadňovať environmentálne vplyvy **a zabezpečiť účinné dodržiavanie sociálnych a environmentálnych požiadaviek hospodárskymi subjektami** s cieľom podporovať a stimulovať trh, ktorý sa vyznačuje čistou a energeticky efektívnou mobilitou a uskladňovaním energie, **čím prispievajú** k plneniu cieľov politiky Únie v oblasti životného prostredia, klímy a energetiky. **Okrem toho by k dosiahnutiu tohto cieľa významne prispelo aj zlepšenie prístupu MSP k verejnemu obstarávaniu na trhu s batériami a podpora väčšej účasti miestnych zainteresovaných strán a zainteresovaných strán Únie.**

⁽⁶³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 65).

⁽⁶⁴⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/25/EÚ z 26. februára 2014 o obstarávaní vykonávanom subjektmi pôsobiacimi v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb a o zrušení smernice 2004/17/ES (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 243).

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 79**Návrh nariadenia****Odôvodnenie 105***Text predložený Komisiou*

- (105) Komisia by mala okamžite prijať uplatniteľné vykonávacie akty, v ktorých určí opodstatnenosť vnútroštátneho opatrenia prijatého v súvislosti s vyhovujúcou batériou, ktorá predstavuje riziko, ak je to potrebné vzhľadom na závažné a naliehavé dôvody, a to v riadne odôvodnených prípadoch týkajúcich sa ochrany zdravia ľudí, bezpečnosti, majetku alebo životného prostredia.

Pozmeňujúci návrh

- (105) Komisia by mala **bezodkladne**, okamžite prijať uplatniteľné vykonávacie akty, v ktorých určí opodstatnenosť vnútroštátneho opatrenia prijatého v súvislosti s vyhovujúcou batériou, ktorá predstavuje riziko, ak je to potrebné vzhľadom na závažné a naliehavé dôvody, a to v riadne odôvodnených prípadoch týkajúcich sa ochrany zdravia ľudí, bezpečnosti, majetku alebo životného prostredia.

Pozmeňujúci návrh 80**Návrh nariadenia****Odôvodnenie 106***Text predložený Komisiou*

- (106) Členské štáty by mali stanoviť pravidlá týkajúce sa sankcií uplatniteľných v prípade porušenia ustanovení tohto nariadenia a zabezpečiť, aby sa tieto pravidlá presadzovali. Stanovené sankcie by mali byť účinné, primerané a odrádzajúce.

Pozmeňujúci návrh

- (106) Členské štáty by mali stanoviť pravidlá týkajúce sa sankcií uplatniteľných v prípade porušenia ustanovení tohto nariadenia a zabezpečiť, aby sa tieto pravidlá presadzovali. Stanovené sankcie by mali byť účinné, primerané a odrádzajúce. **V záujme zaručenia harmonizovaného presadzovania v celej Únii by sa na Komisiu mala delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pokiaľ ide o rozvoj harmonizovaných kritérií alebo usmernení pre sankcie a kompenzáciu za škody spôsobené jednotlivcom.**

Pozmeňujúci návrh 81**Návrh nariadenia****Odôvodnenie 109 a (nové)***Text predložený Komisiou**Pozmeňujúci návrh*

- (109a) **Je dôležité, aby sa pri vykonávaní tohto nariadenia zohľadňovali environmentálne, sociálne a hospodárske vplyvy. Okrem toho s cieľom zabezpečiť rovnaké podmienky je dôležité, aby sa pri vykonávaní tohto nariadenia rovnako zohľadňovali všetky relevantné dostupné technológie za predpokladu, že tieto technológie umožňujú úplný súlad batérií s akoukoľvek relevantnou požiadavkou stanovenou v tomto nariadení. Okrem toho by sa hospodárskym subjektom, najmä MSP, nemalo ukladať žiadne nadmerné administratívne zaťaženie.**

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 82**Návrh nariadenia****Odôvodnenie 110**

Text predložený Komisiou

(110) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to zabezpečiť fungovanie vnútorného trhu a zároveň zaistiť, aby batérie uvádzané na trh spĺňali požiadavky zabezpečujúce vysokú úroveň ochrany zdravia ľudí, bezpečnosti, majetku a životného prostredia, nemožno dostatočne dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale namiesto toho ho vzhľadom na potrebu harmonizácie možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie nepresahuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa,

Pozmeňujúci návrh

(110) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to zabezpečiť fungovanie vnútorného trhu a zároveň zaistiť, aby batérie uvádzané na trh, **ako aj operácie súvisiace s použitými batériami** spĺňali požiadavky zabezpečujúce vysokú úroveň ochrany zdravia ľudí, bezpečnosti, majetku a životného prostredia, nemožno dostatočne dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale namiesto toho ho vzhľadom na potrebu harmonizácie možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie nepresahuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa,

Pozmeňujúci návrh 83**Návrh nariadenia****Článok 1 – odsek 1**

Text predložený Komisiou

1. V tomto nariadení sa stanovujú požiadavky na udržateľnosť, bezpečnosť, označovanie a informovanie s cieľom umožniť uvádzanie batérií na trh alebo do prevádzky, **ako aj požiadavky na zber, spracovanie a recykláciu použitých batérií.**

Pozmeňujúci návrh

1. V tomto nariadení sa stanovujú požiadavky na **environmentálnu, ekonomickú a sociálnu** udržateľnosť, bezpečnosť, označovanie a informovanie s cieľom umožniť uvádzanie batérií na trh alebo do prevádzky.

Pozmeňujúci návrh 84**Návrh nariadenia****Článok 1 – odsek 1 a (nový)**

Text predložený Komisiou

1a. Okrem toho, sa v tomto nariadení ustanovujú opatrenia na ochranu životného prostredia a ľudského zdravia predchádzaním a znižovaním vzniku odpadu z batérií a nepriaznivých vplyvov vzniku použitých batérií a nakladania s nimi, ako aj znižovaním celkových vplyvov využívania zdrojov a zvyšovaním efektívnosti takéhoto využitia.

Pozmeňujúci návrh

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 85

Návrh nariadenia

Článok 1 – odsek 2

Text predložený Komisiou

2. Toto nariadenie sa vzťahuje na všetky typy batérií, konkrétne na prenosné batérie, automobilové batérie, batérie pre elektrické vozidlá a priemyselné batérie, a to bez ohľadu na ich tvar, objem, hmotnosť, dizajn, materiálové zloženie, používanie alebo účel. Týka sa aj batérií, ktoré sú zabudované v iných výrobkoch alebo sú s nimi dodávané.

Pozmeňujúci návrh

2. Toto nariadenie sa vzťahuje na všetky typy batérií, konkrétne na prenosné batérie, **batérie pre ľahké dopravné prostriedky**, automobilové batérie, batérie pre elektrické vozidlá a priemyselné batérie, a to bez ohľadu na ich tvar, objem, hmotnosť, dizajn, materiálové zloženie, používanie alebo účel. Týka sa aj batérií, ktoré sú zabudované v iných výrobkoch alebo sú s nimi dodávané.

Pozmeňujúci návrh 86

Návrh nariadenia

Článok 1 – odsek 3 – písmeno b a (nové)

Text predložený Komisiou

ba) Zariadenia osobitne určené pre bezpečnosť jadrových zariadení, podľa vymedzenia v článku 3 smernice Rady 2009/71/Euratom ^(1a)

^(1a) *Smernica Rady 2009/71/Euratom z 25. júna 2009, ktorou sa zriaďuje rámec Spoločenstva pre jadrovú bezpečnosť jadrových zariadení, v znení zmien (Ú. v. EÚ L 172, 2.7.2009, s. 18).*

Pozmeňujúci návrh 87

Návrh nariadenia

Článok 1 – odsek 3 a (nový)

Text predložený Komisiou

3a. S výnimkou kapitoly VII sa toto nariadenie nevzťahuje na batérie, v prípade ktorých výrobca môže preukázať, že boli vyrobené pred nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia.

Pozmeňujúci návrh 88

Návrh nariadenia

Článok 2 – odsek 1 – bod 1

Text predložený Komisiou

(1) „batéria“ je akýkoľvek zdroj elektrickej energie vyrobenej priamou premenou chemickej energie, ktorý pozostáva z jedného alebo viacerých nedobíjateľných alebo dobíjateľných batériových článkov alebo ich súprav;

Pozmeňujúci návrh

(1) „batéria“ je akýkoľvek zdroj elektrickej energie vyrobenej priamou premenou chemickej energie, ktorý pozostáva z jedného alebo viacerých nedobíjateľných alebo dobíjateľných batériových článkov alebo ich súprav, **ako sú sústava akumulátorov a batériové moduly;**

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 89

Návrh nariadenia

Článok 2 – odsek 1 – bod 6

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(6) „batéria s vnútorným systémom skladovania energie“ je batéria, ktorá nie je pripojená k žiadnym vonkajším zariadeniam na skladovanie energie;

vypúšťa sa

Pozmeňujúci návrh 90

Návrh nariadenia

Článok 2 – odsek 1 – bod 7 – zarážka 3

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

— nie je určená na priemyselné účely a a

— nie je určená **výlučne** na priemyselné **použitie**; a

Pozmeňujúci návrh 91

Návrh nariadenia

Článok 2 – odsek 1 – bod 7 – zarážka 4

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

— nie je batériou pre elektrické vozidlo ani automobilovou batériou;

— nie je batériou pre **ľahké dopravné prostriedky, ani batériou pre** elektrické vozidlo ani automobilovou batériou;

Pozmeňujúci návrh 92

Návrh nariadenia

Článok 2 – odsek 1 – bod 8

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(8) „prenosné batérie na všeobecné použitie“ sú prenosné batérie s týmito bežnými formátmi: 4,5 voltu (3R12), D, C, AA, AAA, AAAA, A23, 9 voltov (PP3);

(8) „prenosné batérie na všeobecné použitie“ sú prenosné batérie s týmito bežnými formátmi: 4,5 voltu (3R12), **gombíkový článok** D, C, AA, AAA, AAAA, A23, 9 voltov (PP3);

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 93

Návrh nariadenia

Článok 2 – odsek 1 – bod 9

Text predložený Komisiou

- (9) „*ľahké dopravné prostriedky*“ sú kolesové vozidlá vybavené elektrickým motorom s výkonom nižším ako 750 wattov, v ktorých sú cestujúci počas pohybu vozidla usadení a ktorých pohon zabezpečuje iba elektrický motor alebo kombinácia motora a ľudskej energie;

Pozmeňujúci návrh

- (9) „*batéria pre ľahký dopravný prostriedok*“ je každá batéria vo vozidlách, ktorých pohon zabezpečuje iba elektrický motor alebo kombinácia motora a ľudskej energie, vrátane vozidiel typovo schválených kategórií stanovených v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 168/2013^(1a) a s hmotnosťou nižšou ako 25 kg;

^(1a) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 168/2013 z 15. januára 2013 o schvaľovaní a dohľade nad trhom dvoj- alebo trojkolesových vozidiel a štvorkoliek (Ú. v. EÚ L 60, 2.3.2013, s. 52).

Pozmeňujúci návrh 94

Návrh nariadenia

Článok 2 – odsek 1 – bod 10

Text predložený Komisiou

- (10) „*automobilová batéria*“ je akákoľvek batéria používaná **vylučne** na účely napájania štartéra, osvetlenia alebo zapalovania motora automobilu;

Pozmeňujúci návrh

- (10) „*automobilová batéria*“ je akákoľvek batéria používaná **primárne** na účely napájania štartéra, osvetlenia alebo zapalovania motora automobilu **a necestného pojazdného stroja alebo na iné podporné účely**;

Pozmeňujúci návrh 95

Návrh nariadenia

Článok 2 – odsek 1 – bod 11

Text predložený Komisiou

- (11) „*priemyselná batéria*“ je akákoľvek batéria určená na priemyselné použitie a akákoľvek iná batéria s výnimkou prenosných batérií, batérií pre elektrické vozidlá a automobilových batérií;

Pozmeňujúci návrh

- (11) „*priemyselná batéria*“ je akákoľvek batéria určená **výhradne** na priemyselné použitie a akákoľvek iná batéria **vrátane stacionárnych batériových systémov na uskladňovanie energie**, s výnimkou prenosných batérií, **batérií pre ľahké dopravné prostriedky**, batérií pre elektrické vozidlá a automobilových batérií;

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 96

Návrh nariadenia

Článok 2 – odsek 1 – bod 12

Text predložený Komisiou

- (12) „batéria pre elektrické vozidlo“ je akákoľvek batéria špecificky určená na zabezpečovanie **trakcie hybridných a elektrických vozidiel určených na cestnú dopravu**;

Pozmeňujúci návrh

- (12) „batéria pre elektrické vozidlo“ je akákoľvek batéria špecificky určená na zabezpečovanie **energie na trakciu vozidla kategórie L podľa nariadenia (EÚ) č. 168/2013, s hmotnosťou nad 25 kg, alebo vozidla kategórií M, N alebo O podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/858** ^(1a);

^(1a) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/858 z 30. mája 2018 o schvaľovaní motorových vozidiel a ich prípojných vozidiel, ako aj systémov, komponentov a samostatných technických jednotiek určených pre takéto vozidlá a o dohľade nad trhom s nimi, ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 715/2007 a (ES) č. 595/2009 a zrušuje smernica 2007/46/ES (Ú. v. EÚ L 151, 14.6.2018, s. 1).

Pozmeňujúci návrh 97

Návrh nariadenia

Článok 2 – odsek 1 – bod 13

Text predložený Komisiou

- (13) „**stacionárny batériový systém na uskladňovanie energie**“ je dobijateľná priemyselná batéria **s vnútorným systémom skladovania energie**, ktorá je špecificky určená na skladovanie a dodávanie elektrickej energie **do siete**, a to bez ohľadu na miesto používania tejto batérie a jej používateľa;

Pozmeňujúci návrh

- (13) „**batéria, ktorá je súčasťou stacionárneho batériového uskladňovania energie**“ je dobijateľná priemyselná batéria, ktorá je špecificky určená na skladovanie a dodávanie elektrickej energie, **keď je pripojená na elektrickú sieť**, a to bez ohľadu na miesto používania tejto batérie a jej používateľa;

Pozmeňujúci návrh 98

Návrh nariadenia

Článok 2 – odsek 1 – bod 21

Text predložený Komisiou

- (21) „kód QR“ je maticový **čiarový** kód, ktorý je prepojený s informáciami **o modeli batérie**;

Pozmeňujúci návrh

- (21) „kód QR“ je maticový **strojom čitateľný** kód, ktorý je prepojený s informáciami **podľa požiadaviek tohto nariadenia**;

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 99

Návrh nariadenia

Článok 2 – odsek 1 – bod 22

Text predložený Komisiou

(22) „systém riadenia batérie“ je elektronické zariadenie, ktoré kontroluje alebo riadi elektrické a tepelné funkcie batérie, spravuje a uchováva údaje o parametroch stanovených v prílohe VII slúžiacich na určenie stavu a očakávanej životnosti batérie a komunikuje s vozidlom alebo s prístrojom, v ktorom je batéria zabudovaná;

Pozmeňujúci návrh

(22) „systém riadenia batérie“ je elektronické zariadenie, ktoré kontroluje alebo riadi elektrické a tepelné funkcie batérie **s cieľom ovplyvniť bezpečnosť, výkonnosť a životnosť batérie**, spravuje a uchováva údaje o parametroch stanovených v prílohe VII slúžiacich na určenie stavu a očakávanej životnosti batérie a komunikuje s vozidlom alebo s prístrojom, v ktorom je batéria zabudovaná;

Pozmeňujúci návrh 100

Návrh nariadenia

Článok 2 – odsek 1 – bod 26 a (nový)

Text predložený Komisiou

(26a) „**príprava na zmenu účelu**“ je každá činnosť, ktorou sú časti batérie alebo celá použitá batéria pripravované tak, aby mohli byť použité na účel alebo uplatnenie iné, ako na ktoré bola batéria pôvodne určená;

Pozmeňujúci návrh

Pozmeňujúci návrh 101

Návrh nariadenia

Článok 2 – odsek 1 – bod 26 b (nový)

Text predložený Komisiou

(26b) „**repasácia**“ je každá činnosť demontáže, obnovy, náhrady súčiastok a používania použitých sád batérií, batériových modulov a/alebo batériových článkov na vrátenie batérie na úroveň výkonu a kvality rovnocennú s úrovňou výkonu a kvality pôvodnej batérie na pôvodný alebo iný účel;

Pozmeňujúci návrh

Pozmeňujúci návrh 102

Návrh nariadenia

Článok 2 – odsek 1 – bod 38

Text predložený Komisiou

(38) „organizácia zodpovednosti výrobcov“ je právnická osoba, ktorá finančne alebo prevádzkovo organizuje plnenie povinností vyplývajúcich z rozšírenej zodpovednosti výrobcu v mene niekoľkých výrobcov;

Pozmeňujúci návrh

(38) „organizácia zodpovednosti výrobcov“ je právnická osoba, ktorá finančne alebo **finančne a** prevádzkovo organizuje plnenie povinností vyplývajúcich z rozšírenej zodpovednosti výrobcu v mene niekoľkých výrobcov;

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 103

Návrh nariadenia

Článok 2 – odsek 1 – bod 39

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(39) „použitá batéria“ je akákoľvek batéria, **ktorá je odpadom** v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2008/98/ES;

(39) „použitá batéria“ je akákoľvek batéria **alebo batériový článok, ktoré spadajú do vymedzenia odpadu** v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2008/98/ES;

Pozmeňujúci návrh 104

Návrh nariadenia

Článok 2 – odsek 1 – bod 40

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(40) „opätovné použitie“ je úplné alebo čiastočné priame opätovné použitie batérie na **pôvodný** účel, na ktorý bola batéria navrhnutá;

(40) „opätovné použitie“ je úplné alebo čiastočné priame opätovné použitie batérie, **ktorá nie je odpadom**, na **rovnaký** účel, na ktorý bola batéria navrhnutá;

Pozmeňujúci návrh 105

Návrh nariadenia

Článok 2 – odsek 1 – bod 41 – úvodná časť

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(41) „nebezpečná látka“ je každá látka, ktorá spĺňa kritériá ktorejkoľvek z **ďalej uvedených** tried alebo kategórií nebezpečnosti stanovených v prílohe I k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 ⁽⁶⁷⁾:

(41) „nebezpečná látka“ je každá látka, ktorá spĺňa kritériá ktorejkoľvek z tried alebo kategórií nebezpečnosti stanovených v prílohe I k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 ⁽⁶⁷⁾:

⁽⁶⁷⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 zo 16. decembra 2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene, doplnení a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 1907/2006 (Ú. v. EÚ L 353, 31.12.2008, s. 1).

⁽⁶⁷⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 zo 16. decembra 2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene, doplnení a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 1907/2006 (Ú. v. EÚ L 353, 31.12.2008, s. 1).

Pozmeňujúci návrh 106

Návrh nariadenia

Článok 2 – odsek 1 – bod 41 – písmeno a

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

a) **triedy nebezpečnosti 2.1 až 2.4, triedy nebezpečnosti 2.6 a 2.7, trieda nebezpečnosti 2.8 typu A B, triedy nebezpečnosti 2.9, 2.10, 2.12 a 2.13 kategórie 1 a 2, trieda nebezpečnosti 2.14 kategórie 1 a 2, trieda nebezpečnosti 2.15 typu A až F;**

vypúšťa sa

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 107

Návrh nariadenia

Článok 2 – odsek 1 – bod 41 – písmeno b

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

b) *triedy nebezpečnosti 3.1 až 3.6, trieda nebezpečnosti 3.7 – nepriaznivé účinky na pohlavné funkcie a plodnosť alebo vývoj, trieda nebezpečnosti 3.8 – iné ako narkotické účinky, triedy nebezpečnosti 3.9 a 3.10;*

vypúšťa sa

Pozmeňujúci návrh 108

Návrh nariadenia

Článok 2 – odsek 1 – bod 41 – písmeno c

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

c) *trieda nebezpečnosti 4.1;*

vypúšťa sa

Pozmeňujúci návrh 109

Návrh nariadenia

Článok 2 – odsek 1 – bod 41 – písmeno d

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

d) *trieda nebezpečnosti 5.1;*

vypúšťa sa

Pozmeňujúci návrh 110

Návrh nariadenia

Článok 2 – odsek 1 – bod 36

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(36) „náležitá starostlivosť v **dodávateľskom reťazci**“ sú povinnosti hospodárskeho subjektu, ktorý na trh uvádza **dobijateľnú priemyselnú batériu alebo batériu pre elektrické vozidlá**, pokiaľ ide o jeho systém riadenia, riadenie rizika, overovania treťou stranou vykonávané notifikovanými **orgánmi**, ako aj zverejňovanie informácií s cieľom identifikovať a riešiť faktické a potenciálne riziká spojené so získavaním surovín potrebných na výrobu batérií, ich spracúvaním a obchodovaním s nimi;

(36) „náležitá starostlivosť v **hodnotovom reťazci v oblasti batérií**“ sú povinnosti hospodárskeho subjektu, ktorý na trh uvádza **batériu, s ohľadom na kategórie sociálnych a environmentálnych rizík**, pokiaľ ide o jeho systém riadenia, riadenie rizika, overovania treťou stranou vykonávané notifikovanými **osobami**, ako aj zverejňovanie informácií s cieľom identifikovať a riešiť faktické a potenciálne riziká spojené so získavaním **surovín, chemikálií a druhotných surovín** potrebných na výrobu batérií, ich spracúvaním a obchodovaním s nimi **a zhodnocovanie odpadu s batériami, s ich výrobnými operáciami a so súvisiacimi inými obchodnými vzťahmi, a týmto rizikám predchádzať**;

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 111

Návrh nariadenia

Článok 2 – odsek 1 – bod 36 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(36a) „obchodné vzťahy“ sú vzťahy medzi podnikom a jeho dcérskymi spoločnosťami a obchodné vzťahy podniku v celom jeho hodnotovom reťazci vrátane dodávateľov a subdodávateľov, ktoré sú priamo spojené s obchodnými činnosťami, produktmi alebo službami podniku;

Pozmeňujúci návrh 112

Návrh nariadenia

Článok 2 – odsek 1 – bod 36 b (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(36b) „vysokorizikové oblasti“ sú oblasti, v ktorých je správa vecí verejných a bezpečnosť slabá alebo chýbajúca, ako napríklad zlyhávajúce štáty alebo oblasti, kde dochádza k rozsiahlemu a systematickému porušovaniu medzinárodného práva vrátane porušovania ľudských práv;

Pozmeňujúci návrh 113

Návrh nariadenia

Článok 3 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

1. Členské štáty nesmú z dôvodov súvisiacich s požiadavkami na udržateľnosť, bezpečnosť, označovanie a poskytovanie informácií, ktoré sa týkajú batérií alebo nakladania s použitými batériami, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, zakazovať, obmedzovať alebo brzdiť sprístupňovanie batérií spĺňajúcich požiadavky stanovené v tomto nariadení na trhu, alebo zakazovať, obmedzovať či brzdiť ich uvádzanie do prevádzky.

1. Členské štáty nesmú z dôvodov súvisiacich s požiadavkami na **sociálnu a environmentálnu** udržateľnosť, bezpečnosť, označovanie a poskytovanie informácií, ktoré sa týkajú batérií alebo nakladania s použitými batériami, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, zakazovať, obmedzovať alebo brzdiť sprístupňovanie batérií spĺňajúcich požiadavky stanovené v tomto nariadení na trhu, alebo zakazovať, obmedzovať či brzdiť ich uvádzanie do prevádzky.

Pozmeňujúci návrh 114

Návrh nariadenia

Článok 3 – odsek 2

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

2. Členské štáty nesmú na veľtrhoch, výstavách, predvádzacích a podobných podujatiach brániť vystavovaniu batérií, ktoré nespĺňajú požiadavky stanovené v tomto nariadení, a to za predpokladu, že sa na viditeľnom označení jasne uvádza, že dané batérie nezodpovedajú požiadavkám tohto nariadenia **a nie sú na predaj** dovtedy, kým nebude zabezpečená ich zhoda.

2. Členské štáty nesmú na veľtrhoch, výstavách, predvádzacích a podobných podujatiach brániť vystavovaniu batérií, ktoré nespĺňajú požiadavky stanovené v tomto nariadení, a to za predpokladu, že sa na viditeľnom označení jasne uvádza, že dané batérie nezodpovedajú požiadavkám tohto nariadenia **a nemožno ich sprístupniť na trhu** dovtedy, kým nebude zabezpečená ich zhoda. **Počas predvádzania prijme príslušný hospodársky subjekt primerané opatrenia na zaistenie bezpečnosti osôb.**

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 115**Návrh nariadenia****Článok 4 – názov***Text predložený Komisiou*

Požiadavky na udržateľnosť, bezpečnosť, označovanie a informovanie v súvislosti s batériami

Pozmeňujúci návrh

Požiadavky na udržateľnosť, bezpečnosť, označovanie a informovanie **a náležitú starostlivosť** v súvislosti s batériami

Pozmeňujúci návrh 116**Návrh nariadenia****Článok 4 – odsek 1 – písmeno b a (nové)***Text predložený Komisiou**Pozmeňujúci návrh*

ba) požiadavky v oblasti náležitej starostlivosti stanovené v článku 39.

Pozmeňujúci návrh 117**Návrh nariadenia****Článok 4 – odsek 1 a (nový)***Text predložený Komisiou**Pozmeňujúci návrh*

1a. Na batérie pre elektrické vozidlá a automobilové batérie uvedené na trh ako náhrady za chybné batérie sa uplatňujú rovnaké požiadavky ako na nahradzané batérie v súlade so zásadou „opraviť podľa výroby“.

Pozmeňujúci návrh 118**Návrh nariadenia****Článok 4 – odsek 2***Text predložený Komisiou*

2. Batérie nesmú v súvislosti s ktorýmkoľvek aspektmi, na ktoré sa nevzťahujú kapitoly II a III, predstavovať riziko pre ľudské zdravie, bezpečnosť, majetok alebo životné prostredie.

Pozmeňujúci návrh

2. Batérie nesmú v súvislosti s ktorýmkoľvek aspektmi, na ktoré sa nevzťahujú kapitoly II a III **a článok 39**, predstavovať riziko pre ľudské zdravie, bezpečnosť, majetok alebo životné prostredie.

Pozmeňujúci návrh 119**Návrh nariadenia****Článok 5 – odsek 1 – pododsek 1 a (nový)***Text predložený Komisiou**Pozmeňujúci návrh*

Každý členský štát tiež určí jedno kontaktné miesto spomedzi príslušných orgánov uvedených v prvom pododseku na účely komunikácie s Komisiou podľa odseku 3.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 120

Návrh nariadenia

Článok 5 – odsek 3

Text predložený Komisiou

3. Do [troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] sú členské štáty povinné Komisii oznámiť **názvy** a **adresy príslušných orgánov určených** podľa odseku 1. Členské štáty sú povinné Komisiu bez zbytočného odkladu informovať o akýchkoľvek zmenách **názvov** alebo **adres príslušných orgánov**.

Pozmeňujúci návrh

3. Do [troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] sú členské štáty povinné Komisii oznámiť **názov** a **adresu kontaktného miesta určeného** podľa odseku 1. Členské štáty sú povinné Komisiu bez zbytočného odkladu informovať o akýchkoľvek zmenách **názvu** alebo **adresy kontaktného miesta**.

Pozmeňujúci návrh 121

Návrh nariadenia

Článok 6 – odsek 5 a (nový)

Text predložený Komisiou

5a. Do šiestich mesiacov od akejkoľvek zmeny nariadenia (ES) č. 1907/2006 alebo od nadobudnutia účinnosti budúcich právnych predpisov Únie týkajúcich sa kritérií udržateľnosti pre nebezpečné látky a chemikálie Komisia posúdi, či si takáto zmena alebo budúce právne predpisy Únie vyžadujú zmenu tohto článku alebo prílohy I k tomuto nariadeniu, alebo oboch, a v prípade potreby prijme delegovaný akt v súlade s článkom 73 tohto nariadenia s cieľom zodpovedajúcim spôsobom zmeniť uvedené ustanovenia.

Pozmeňujúci návrh

5a. Do šiestich mesiacov od akejkoľvek zmeny nariadenia (ES) č. 1907/2006 alebo od nadobudnutia účinnosti budúcich právnych predpisov Únie týkajúcich sa kritérií udržateľnosti pre nebezpečné látky a chemikálie Komisia posúdi, či si takáto zmena alebo budúce právne predpisy Únie vyžadujú zmenu tohto článku alebo prílohy I k tomuto nariadeniu, alebo oboch, a v prípade potreby prijme delegovaný akt v súlade s článkom 73 tohto nariadenia s cieľom zodpovedajúcim spôsobom zmeniť uvedené ustanovenia.

Pozmeňujúci návrh 122

Návrh nariadenia

Článok 6 – odsek 5 b (nový)

Text predložený Komisiou

5b. Do 31. decembra 2025 Komisia s pomocou Európskej chemickej agentúry systematicky preskúma nebezpečné látky v batériách s cieľom identifikovať potenciálne riziká pre ľudské zdravie alebo životné prostredie. V tomto posúdení sa zohľadní, v akom rozsahu je použitie nebezpečnej látky nevyhnutné pre zdravie, bezpečnosť alebo kriticky dôležité na fungovanie spoločnosti, ako aj dostupnosť vhodných alternatív z hľadiska životného prostredia a zdravia. Na uvedený účel Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu a zväži podniknutie náležitých opatrení vrátane prijatia delegovaných aktov uvedených v druhom odseku.

Pozmeňujúci návrh

5b. Do 31. decembra 2025 Komisia s pomocou Európskej chemickej agentúry systematicky preskúma nebezpečné látky v batériách s cieľom identifikovať potenciálne riziká pre ľudské zdravie alebo životné prostredie. V tomto posúdení sa zohľadní, v akom rozsahu je použitie nebezpečnej látky nevyhnutné pre zdravie, bezpečnosť alebo kriticky dôležité na fungovanie spoločnosti, ako aj dostupnosť vhodných alternatív z hľadiska životného prostredia a zdravia. Na uvedený účel Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu a zväži podniknutie náležitých opatrení vrátane prijatia delegovaných aktov uvedených v druhom odseku.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 123**Návrh nariadenia****Článok 7 – názov**

Text predložený Komisiou

Uhlíková stopa batérií pre elektrické vozidlá **a dobíjateľných priemyselných batérií**

Pozmeňujúci návrh

Uhlíková stopa batérií pre elektrické vozidlá, **ľahkých dopravných prostriedkov a priemyselných batérií**

Pozmeňujúci návrh 124**Návrh nariadenia****Článok 7 – odsek 1 – pododsek 1 – úvodná časť**

Text predložený Komisiou

1. K batériám pre elektrické vozidlá **a k dobíjateľným priemyselným batériám s vnútorným systémom skladovania energie a kapacitou nad 2 kWh** musí byť pripojená technická dokumentácia, ktorá v prípade jednotlivých modelov a **šarží** batérií na každý výrobný závod obsahuje vyhlásenie o uhlíkovej stope vypracované v súlade s delegovaným aktom uvedeným v druhom pododseku a obsahujúce aspoň tieto informácie:

Pozmeňujúci návrh

1. K batériám pre elektrické vozidlá, k batériám **pre ľahké dopravné prostriedky a k priemyselným batériám** musí byť pripojená technická dokumentácia, ktorá v prípade jednotlivých modelov a batérií na každý výrobný závod obsahuje vyhlásenie o uhlíkovej stope vypracované v súlade s delegovaným aktom uvedeným v druhom pododseku a obsahujúce aspoň tieto informácie:

Pozmeňujúci návrh 125**Návrh nariadenia****Článok 7 – odsek 1 – pododsek 1 – písmeno c a (nové)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

ca) informácie o použitých surovinách vrátane podielu obnoviteľného obsahu;

Pozmeňujúci návrh 126**Návrh nariadenia****Článok 7 – odsek 1 – pododsek 1 – písmeno d**

Text predložený Komisiou

d) celková uhlíková stopa batérie vypočítaná v kg ekvivalentu oxidu uhličitého;

Pozmeňujúci návrh

d) celková uhlíková stopa batérie vypočítaná v kg ekvivalentu oxidu uhličitého **a uhlíková stopa batérie vypočítaná v kg ekvivalentu oxidu uhličitého na jednu kWh celkovej energie dodanej systémom batérie počas očakávanej životnosti;**

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 127**Návrh nariadenia****Článok 7 – odsek 1 – pododsek 2**

Text predložený Komisiou

Od 1. júla 2024 sa na batérie pre elektrické vozidlá a na **dobíjateľné** priemyselné batérie uplatňuje požiadavka týkajúca sa vyhlásenia o uhlíkovej stope, ktorá sa uvádza v prvom pododseku.

Pozmeňujúci návrh

Od 1. júla 2024 sa na batérie pre elektrické vozidlá, **na batérie pre ľahké dopravné prostriedky** a na priemyselné batérie uplatňuje požiadavka týkajúca sa vyhlásenia o uhlíkovej stope, ktorá sa uvádza v prvom pododseku.

Pozmeňujúci návrh 128**Návrh nariadenia****Článok 7 – odsek 1 – pododsek 3 – úvodná časť**

Text predložený Komisiou

Najneskôr do 1. **júla** 2023 Komisia prijme:

Pozmeňujúci návrh

Najneskôr do 1. **januára** 2023 Komisia prijme:

Pozmeňujúci návrh 129**Návrh nariadenia****Článok 7 – odsek 1 – pododsek 3 – písmeno a**

Text predložený Komisiou

a) delegovaný akt v súlade s článkom 73 s cieľom doplniť toto nariadenie o metodiky výpočtu **celkovej** uhlíkovej stopy batérie v zmysle písmena d) v súlade so základnými prvkami stanovenými v prílohe II;

Pozmeňujúci návrh

a) delegovaný akt v súlade s článkom 73 s cieľom doplniť toto nariadenie o metodiky výpočtu **a overenia** uhlíkovej stopy batérie v zmysle písmena d) v súlade so základnými prvkami stanovenými v prílohe II;

Pozmeňujúci návrh 130**Návrh nariadenia****Článok 7 – odsek 1 – pododsek 4**

Text predložený Komisiou

Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 73 s cieľom zmeniť požiadavky na informovanie stanovené v prvom pododseku.

Pozmeňujúci návrh

Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 73 s cieľom zmeniť požiadavky na informovanie stanovené v prvom pododseku **vzhľadom na vedecký a technický pokrok**.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 131**Návrh nariadenia****Článok 7 – odsek 2 – pododsek 1**

Text predložený Komisiou

Batérie pre elektrické vozidlá **a dobijateľné priemyselné batérie s vnútorným systémom skladovania energie a kapacitou nad 2 kWh** musia byť označené výrazným, jasne čitateľným a nezmazateľným označením, na ktorom sa uvádza výkonnostná trieda vzhľadom na uhlíkovú stopu, do ktorej daná batéria patrí.

Pozmeňujúci návrh

Batérie pre elektrické vozidlá, batérie **pre ľahké dopravné prostriedky a priemyselné batérie** musia byť označené výrazným, jasne čitateľným a nezmazateľným označením, na ktorom sa uvádza **uhlíková stopa batérie uvedená v odseku 1 písm. d) a** výkonnostná trieda vzhľadom na uhlíkovú stopu, do ktorej daná batéria patrí.

Pozmeňujúci návrh 132**Návrh nariadenia****Článok 7 – odsek 2 – pododsek 3**

Text predložený Komisiou

Od 1. **januára 2026** sa na batérie pre elektrické vozidlá a na **dobijateľné** priemyselné batérie uplatňujú požiadavky týkajúce sa výkonnostnej triedy vzhľadom na uhlíkovú stopu, ktoré sa uvádzajú v prvom pododseku.

Pozmeňujúci návrh

Od 1. **júla 2025** sa na batérie pre elektrické vozidlá, **batérie pre ľahké dopravné prostriedky** a na priemyselné batérie uplatňujú požiadavky týkajúce sa výkonnostnej triedy vzhľadom na uhlíkovú stopu, ktoré sa uvádzajú v prvom pododseku.

Pozmeňujúci návrh 133**Návrh nariadenia****Článok 7 – odsek 2 – pododsek 4 – úvodná časť**

Text predložený Komisiou

Najneskôr do **31. decembra** 2024 Komisia prijme:

Pozmeňujúci návrh

Najneskôr do **1. januára** 2024 Komisia prijme:**Pozmeňujúci návrh 134****Návrh nariadenia****Článok 7 – odsek 3 – pododsek 1**

Text predložený Komisiou

K batériám pre elektrické vozidlá **a dobijateľným priemyselným batériám s vnútorným systémom skladovania energie a kapacitou nad 2 kWh** musí byť v prípade všetkých modelov a šarží batérií na každý výrobný závod pripojená technická dokumentácia, ktorou sa preukazuje, že nahlásená hodnota uhlíkovej stopy počas životného cyklu je nižšia ako maximálny limit stanovený v delegovanom akte prijatom Komisiou podľa tretieho pododseku.

Pozmeňujúci návrh

K batériám pre elektrické vozidlá, **batériám pre ľahké dopravné prostriedky a priemyselným batériám s nominálnou energiou nad 2 kWh** musí byť v prípade všetkých modelov a šarží batérií na každý výrobný závod pripojená technická dokumentácia, ktorou sa preukazuje, že nahlásená hodnota uhlíkovej stopy počas životného cyklu je nižšia ako maximálny limit stanovený v delegovanom akte prijatom Komisiou podľa tretieho pododseku.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 135**Návrh nariadenia****Článok 7 – odsek 3 – pododsek 2***Text predložený Komisiou*

Od 1. **júla** 2027 sa na batérie pre elektrické vozidlá a na **dobíjateľné** priemyselné batérie uplatňuje požiadavka týkajúca sa maximálneho limitu uhlíkovej stopy počas životného cyklu, ktorá sa uvádza v prvom pododseku.

Pozmeňujúci návrh

Od 1. **januára** 2027 sa na **všetky** batérie pre elektrické vozidlá, **batérie pre ľahké dopravné prostriedky** a na priemyselné batérie **s nominálnou energiou nad 2 kWh** uplatňuje požiadavka týkajúca sa maximálneho limitu uhlíkovej stopy počas životného cyklu, ktorá sa uvádza v prvom pododseku.

Pozmeňujúci návrh 136**Návrh nariadenia****Článok 7 – odsek 3 – pododsek 3***Text predložený Komisiou*

Komisia najneskôr do 1. júla **2026** prijme delegovaný akt v súlade s článkom 73 s cieľom doplniť toto nariadenie o maximálny limit uhlíkovej stopy počas životného cyklu, ktorý sa uvádza v prvom pododseku. Pri príprave uvedeného delegovaného aktu Komisia zohľadní príslušné kľúčové prvky stanovené v prílohe II.

Pozmeňujúci návrh

Komisia najneskôr do 1. júla **2025** prijme delegovaný akt v súlade s článkom 73 s cieľom doplniť toto nariadenie o maximálny limit uhlíkovej stopy počas životného cyklu, ktorý sa uvádza v prvom pododseku. Pri príprave uvedeného delegovaného aktu Komisia zohľadní príslušné kľúčové prvky stanovené v prílohe II.

Pozmeňujúci návrh 137**Návrh nariadenia****Článok 7 – odsek 3 – pododsek 4***Text predložený Komisiou*

Vďaka zavedeniu maximálneho limitu uhlíkovej stopy počas životného cyklu bude v prípade potreby možné reklasifikovať výkonnostné triedy batérií uvedených v odseku 2.

Pozmeňujúci návrh

Komisia je splnomocnená prijať delegovaný akt v súlade s článkom 73 s cieľom zmeniť maximálny limit uhlíkovej stopy počas životného cyklu uvedený v prvom pododseku na základe najnovších dostupných údajov nahlásených v súlade s odsekom 1. Vďaka zavedeniu maximálneho limitu uhlíkovej stopy počas životného cyklu bude v prípade potreby možné reklasifikovať výkonnostné triedy batérií uvedených v odseku 2.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 138**Návrh nariadenia****Článok 7 – odsek 3 a (nový)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

3a. Komisia do 31. decembra 2025 posúdi uskutočniteľnosť rozšírenia požiadaviek uvedených v tomto článku na prenosné batérie a požiadavku uvedenú v odseku 3 na priemyselné batérie s nominálnou energiou nižšou ako 2 kWh. Na uvedený účel Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu a zváži podniknutie náležitých opatrení vrátane prijatia legislatívnych návrhov.

Pozmeňujúci návrh 139**Návrh nariadenia****Článok 8 – názov**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

Recyklovaný obsah v priemyselných batériách, batériách pre elektrické vozidlá a automobilových batériách

Recyklovaný obsah v **prenosných batériách, batériách pre ľahké dopravné prostriedky**, priemyselných batériách, batériách pre elektrické vozidlá a automobilových batériách

Pozmeňujúci návrh 140**Návrh nariadenia****Článok 8 – odsek 1 – pododsek 1**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

Od 1. januára 2027 musí byť k **priemyselným** batériám, batériám pre **elektrické vozidlá a automobilovým** batériám **s vnútorným systémom skladovania energie a kapacitou nad 2 kWh**, ktoré v aktívnych materiáloch obsahujú kobalt, olovo, lítium alebo nikel, pripojená technická dokumentácia obsahujúca informácie o množstve kobaltu, olova, lítia alebo niklu zhodnotených z odpadu, ktoré sa vyskytujú v aktívnych materiáloch v jednotlivých modeloch **a šaržiach** batérií na každý výrobný závod.

Od 1. júla 2025 musí byť k **prenosným** batériám, **s výnimkou prenosných batérií na všeobecné použitie**, batériám pre **ľahké dopravné prostriedky, priemyselným** batériám, **batériám pre elektrické vozidlá a automobilovým batériám**, ktoré v aktívnych materiáloch obsahujú kobalt, olovo, lítium alebo nikel, pripojená technická dokumentácia obsahujúca informácie o množstve kobaltu, olova, lítia alebo niklu zhodnotených z odpadu, ktoré sa vyskytujú v aktívnych materiáloch v jednotlivých modeloch batérií na každý výrobný závod.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 141

Návrh nariadenia

Článok 8 – odsek 1 – pododsek 2

Text predložený Komisiou

Komisia do 31. decembra **2025** prijme **vykonávací akt, ktorým sa stanovuje metodika výpočtu** a overovania množstiev kobaltu, olova, lítia alebo niklu zhodnotených z odpadu, ktoré sa vyskytujú v aktívnych materiáloch v batériách uvedených v prvom pododseku, **ako aj** formát **technickej dokumentácie**. Uvedený vykonávací akt je potrebné prijať v súlade s postupom preskúmania, na ktorý sa odkazuje v článku 74 ods. 3.

Pozmeňujúci návrh

Komisia do 31. decembra **2023** prijme:

- a) **delegovaný akt v súlade s článkom 73 na doplnenie tohto nariadenia stanovením metodiky výpočtu** a overovania množstiev kobaltu, olova, lítia alebo niklu zhodnotených z odpadu, ktoré sa vyskytujú v aktívnych materiáloch v batériách uvedených v prvom pododseku;
- b) **vykonávací akt, ktorým sa stanovuje formát a technická dokumentácia pre vyhlásenie o zhodnotených materiáloch**. Uvedený vykonávací akt je potrebné prijať v súlade s postupom preskúmania, na ktorý sa odkazuje v článku 74 ods. 3.

Pozmeňujúci návrh 142

Návrh nariadenia

Článok 8 – odsek 2 – úvodná časť

Text predložený Komisiou

2. Od 1. januára 2030 musí byť k **priemyselným** batériám, batériám pre **elektrické vozidlá a automobilovým** batériám **s vnútorným systémom skladovania energie a kapacitou nad 2 kWh**, ktoré v aktívnych materiáloch obsahujú kobalt, olovo, lítium alebo nikel, pripojená technická dokumentácia, ktorou sa preukazuje, že dané batérie obsahujú minimálny podiel kobaltu, olova, lítia alebo niklu zhodnotených z odpadu, ktoré sa vyskytujú v aktívnych materiáloch v jednotlivých modeloch **a šaržiach** batérií na každý výrobný závod, a to tento podiel:

Pozmeňujúci návrh

2. Od 1. januára 2030 musí byť k **prenosným** batériám, **s výnimkou prenosných batérií na všeobecné použitie**, batériám pre **ľahké dopravné prostriedky, priemyselným** batériám, **batériám pre elektrické vozidlá a automobilovým batériám**, ktoré v aktívnych materiáloch obsahujú kobalt, olovo, lítium alebo nikel, pripojená technická dokumentácia, ktorou sa preukazuje, že dané batérie obsahujú minimálny podiel kobaltu, olova, lítia alebo niklu zhodnotených z odpadu, ktoré sa vyskytujú v aktívnych materiáloch v jednotlivých modeloch batérií na každý výrobný závod, a to tento podiel:

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 143

Návrh nariadenia

Článok 8 – odsek 3 – úvodná časť

Text predložený Komisiou

3. Od 1. januára 2035 musí byť k **priemyselným** batériám, **batériám pre elektrické vozidlá a automobilovým** batériám **s vnútorným systémom skladovania energie a kapacitou nad 2 kWh**, ktoré v aktívnych materiáloch obsahujú kobalt, olovo, lítium alebo nikel, pripojená technická dokumentácia, ktorou sa preukazuje, že dané batérie obsahujú minimálny podiel kobaltu, olova, lítia alebo niklu zhodnotených z odpadu, ktoré sa vyskytujú v aktívnych materiáloch v jednotlivých modeloch **a šaržiach** batérií na každý výrobný závod, a to tento podiel:

Pozmeňujúci návrh

3. Od 1. januára 2035 musí byť k **prenosným** batériám, **s výnimkou prenosných batérií na všeobecné použitie**, batériám **pre ľahké dopravné prostriedky, priemyselným batériám, batériám pre elektrické vozidlá a automobilovým batériám**, ktoré v aktívnych materiáloch obsahujú kobalt, olovo, lítium alebo nikel, pripojená technická dokumentácia, ktorou sa preukazuje, že dané batérie obsahujú minimálny podiel kobaltu, olova, lítia alebo niklu zhodnotených z odpadu, ktoré sa vyskytujú v aktívnych materiáloch v jednotlivých modeloch batérií na každý výrobný závod, a to tento podiel:

Pozmeňujúci návrh 144

Návrh nariadenia

Článok 8 – odsek 4

Text predložený Komisiou

4. **Komisia je v odôvodnených a náležitých prípadoch** vzhľadom na dostupnosť kobaltu, olova, lítia alebo niklu zhodnotených z odpadu, **alebo v dôsledku ich nedostatku splnomocnená prijať do 31. decembra 2027 delegovaný akt v súlade s článkom 73 s cieľom zmeniť ciele stanovené v odsekoch 2 a 3.**

Pozmeňujúci návrh

4. **Po stanovení metodiky uvedenej v odseku 1 a najneskôr do 31. decembra 2027 Komisia posúdi, či je vzhľadom na existujúcu a predpokladanú dostupnosť kobaltu, olova, lítia alebo niklu zhodnotených z odpadu na roky 2030 a 2035 alebo ich nedostatok a vzhľadom na technický a vedecký pokrok vhodné zrevidovať ciele stanovené v odsekoch 2 a 3. Komisia takisto posúdi, do akej miery sa uvedené ciele dosahujú prostredníctvom odpadu pred spotrebou alebo po spotrebe a či je vhodné obmedziť dosiahnutie cieľov len na odpad po spotrebe. Na základe tohto posúdenia Komisia podľa potreby predloží legislatívny návrh.**

Pozmeňujúci návrh 145

Návrh nariadenia

Článok 8 – odsek 4 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

4a. **Ak je to odôvodnené zmenami v technológiách výroby batérií, ktoré majú vplyv na druh materiálov, ktoré možno zhodnocovať, Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 73 s cieľom doplniť toto nariadenie zaradením ďalších surovín a cieľov do zoznamov stanovených v odsekoch 2 a 3.**

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 146**Návrh nariadenia****Článok 9 – názov***Text predložený Komisiou*

Požiadavky na výkonnosť a trvanlivosť týkajúce sa prenosných batérií **na všeobecné použitie**

Pozmeňujúci návrh

Požiadavky na výkonnosť a trvanlivosť týkajúce sa prenosných batérií

Pozmeňujúci návrh 147**Návrh nariadenia****Článok 9 – odsek 1***Text predložený Komisiou*

1. Od 1. januára 2027 musia prenosné batérie **na všeobecné použitie** spĺňať hodnoty týkajúce sa parametrov elektrochemickej výkonnosti a trvanlivosti uvedené v prílohe III, ktoré sa stanovujú v delegovanom akte prijatom Komisiou podľa odseku 2.

Pozmeňujúci návrh

1. Od 1. januára 2027 musia prenosné batérie spĺňať hodnoty týkajúce sa parametrov elektrochemickej výkonnosti a trvanlivosti uvedené v prílohe III, ktoré sa stanovujú v delegovanom akte prijatom Komisiou podľa odseku 2.

Pozmeňujúci návrh 148**Návrh nariadenia****Článok 9 – odsek 2 – pododsek 1***Text predložený Komisiou*

Komisia je povinná do **31. decembra** 2025 prijať delegovaný akt v súlade s článkom 73 s cieľom doplniť toto nariadenie o minimálne hodnoty parametrov elektrochemickej výkonnosti a trvanlivosti stanovených v prílohe III, ktoré musia dosahovať prenosné batérie na všeobecné použitie.

Pozmeňujúci návrh

Komisia je povinná do **1. júla** 2025 prijať delegovaný akt v súlade s článkom 73 s cieľom doplniť toto nariadenie o minimálne hodnoty parametrov elektrochemickej výkonnosti a trvanlivosti stanovených v prílohe III, ktoré musia dosahovať prenosné batérie **vrátane prenosných batérií** na všeobecné použitie.

Pozmeňujúci návrh 149**Návrh nariadenia****Článok 9 – odsek 2 – pododsek 2***Text predložený Komisiou*

Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 73 s cieľom zmeniť parametre elektrochemickej výkonnosti a trvanlivosti stanovené v prílohe III vzhľadom na vedecko-technický pokrok.

Pozmeňujúci návrh

Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 73 s cieľom zmeniť **minimálne hodnoty a doplniť ďalšie** parametre elektrochemickej výkonnosti a trvanlivosti stanovené v prílohe III vzhľadom na vedecko-technický pokrok.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 150

Návrh nariadenia

Článok 9 – odsek 2 – pododsek 3

Text predložený Komisiou

Pri príprave delegovaného aktu uvedeného v prvom pododseku Komisia zväží potrebu zníženia environmentálneho vplyvu prenosných batérií na všeobecné použitie počas ich životného cyklu, pričom bude prihliadať na príslušné medzinárodné normy a systémy označovania. Zároveň zabezpečí, aby ustanovenia uvedené v danom delegovanom akte nemali významný negatívny vplyv na funkčnosť spomínaných batérií alebo prístrojov, v ktorých sú tieto batérie zabudované, na ich cenovú dostupnosť a náklady pre koncových používateľov, ani na konkurencieschopnosť priemyslu. **Zhotovitelia predmetných batérií a prístrojov nesmú znášať nadmernú administratívnu záťaž.**

Pozmeňujúci návrh

Pri príprave delegovaného aktu uvedeného v prvom pododseku Komisia zväží potrebu zníženia environmentálneho vplyvu **a zvýšenia efektívnosti využívania zdrojov** prenosných batérií na všeobecné použitie počas ich životného cyklu, pričom bude prihliadať na príslušné medzinárodné normy a systémy označovania. Zároveň zabezpečí, aby ustanovenia uvedené v danom delegovanom akte nemali významný negatívny vplyv na **bezpečnosť a** funkčnosť spomínaných batérií alebo prístrojov, v ktorých sú tieto batérie zabudované, na ich cenovú dostupnosť a náklady pre koncových používateľov, ani na konkurencieschopnosť priemyslu.

Pozmeňujúci návrh 151

Návrh nariadenia

Článok 9 – odsek 3

Text predložený Komisiou

3. Komisia do 31. decembra **2030** posúdi uskutočniteľnosť opatrení, ktorých cieľom je postupne prestať používať nedobíjateľné prenosné batérie na všeobecné použitie, a tak na základe metodiky posudzovania životného cyklu minimalizovať ich environmentálny vplyv. Na uvedený účel Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu a zväží podniknutie náležitých opatrení vrátane prijatia legislatívnych návrhov.

Pozmeňujúci návrh

3. Komisia do 31. decembra **2027** posúdi uskutočniteľnosť opatrení, ktorých cieľom je postupne prestať používať nedobíjateľné prenosné batérie na všeobecné použitie, a tak na základe metodiky posudzovania životného cyklu **a životaschopných alternatív pre koncových používateľov** minimalizovať ich environmentálny vplyv. Na uvedený účel Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu a zväží podniknutie náležitých opatrení vrátane prijatia legislatívnych návrhov **na postupné ukončenie používania, stanovenia požiadaviek na ekodizajn alebo oboch, ak je to prínosné pre životné prostredie.**

Pozmeňujúci návrh 152

Návrh nariadenia

Článok 10 – názov

Text predložený Komisiou

Požiadavky na výkonnosť a trvanlivosť týkajúce sa **dobíjateľných priemyselných** batérií a batérií pre **elektrické vozidlá**

Pozmeňujúci návrh

Požiadavky na výkonnosť a trvanlivosť týkajúce sa **priemyselných batérií**, batérií **pre elektrické vozidlá** a batérií pre **ľahké dopravné prostriedky**

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 153

Návrh nariadenia

Článok 10 – odsek 1 – pododsek 1

Text predložený Komisiou

Od [12 mesiacov po nadobudnutí účinnosti nariadenia] musí byť k **dobíjateľným** priemyselným batériám **a** batériám pre **elektrické vozidlá s vnútorným systémom skladovania energie** a **kapacitou nad 2 kWh** pripojená technická dokumentácia obsahujúca hodnoty parametrov elektrochemickej výkonnosti a trvanlivosti stanovených v prílohe IV časti A.

Pozmeňujúci návrh

Od [12 mesiacov po nadobudnutí účinnosti nariadenia] musí byť k priemyselným batériám, batériám pre **ľahké dopravné prostriedky** a **batériám pre elektrické vozidlá** pripojená technická dokumentácia obsahujúca hodnoty parametrov elektrochemickej výkonnosti a trvanlivosti stanovených v prílohe IV časti A.

Pozmeňujúci návrh 154

Návrh nariadenia

Článok 10 – odsek 1 a (nový)

Text predložený Komisiou

1a. Do 1. januára 2026 musia byť údaje o výkonnosti a trvanlivosti priemyselných batérií, batérií pre ľahké priemyselné vozidlá a batérií pre elektrické vozidlá uvedené v odseku 1 dostupné prostredníctvom verejne dostupnej časti elektronického systému výmeny informácií uvedeného v článku 64 a prílohe XIII. Informácie o výkonnosti a trvanlivosti takýchto batérií musia byť spotrebiteľom dostupné pred zakúpením vozidla.

Pozmeňujúci návrh

Pozmeňujúci návrh 155

Návrh nariadenia

Článok 10 – odsek 1 b (nový)

Text predložený Komisiou

1b. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 73 s cieľom zmeniť parametre elektrochemickej výkonnosti a trvanlivosti batérií pre elektrické vozidlá stanovené v prílohe IV vzhľadom na vedecko-technický pokrok.

Pozmeňujúci návrh

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 156

Návrh nariadenia

Článok 10 – odsek 1 c (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

1c. Komisia prijme delegovaný akt v súlade s článkom 73 s cieľom zmeniť parametre elektrochemickej výkonnosti a trvanlivosti batérií pre elektrické vozidlá stanovené v prílohe IV do šiestich mesiacov od prijatia technických špecifikácií neformálnej pracovnej skupiny EHK OSN pre elektrické vozidlá a životné prostredie s cieľom zabezpečiť súdržnosť parametrov prílohy IV a technických špecifikácií EHK OSN.

Pozmeňujúci návrh 157

Návrh nariadenia

Článok 10 – odsek 2

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

2. Od 1. januára 2026 musia **dobijateľné** priemyselné batérie s **vnútorným systémom skladovania energie** a **kapacitou nad 2 kWh** spĺňať minimálne hodnoty stanovené v delegovanom akte prijatom Komisiou podľa odseku 3 v súvislosti s parametrami elektrochemickej výkonnosti a trvanlivosti stanovenými v prílohe IV časti A.

2. Od 1. januára 2026 musia priemyselné batérie, **batérie pre ľahké dopravné prostriedky** a **batérie pre elektrické vozidlá** spĺňať minimálne hodnoty **pre konkrétny druh batérie** stanovené v delegovanom akte prijatom Komisiou podľa odseku 3 v súvislosti s parametrami elektrochemickej výkonnosti a trvanlivosti stanovenými v prílohe IV časti A.

Pozmeňujúci návrh 158

Návrh nariadenia

Článok 10 – odsek 3 – pododsek 1

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

Komisia je povinná do 31. decembra 2024 prijať delegovaný akt v súlade s článkom 73 s cieľom doplniť toto nariadenie o minimálne hodnoty parametrov elektrochemickej výkonnosti a trvanlivosti stanovených v prílohe IV časti A, ktoré **by** musia dosahovať **dobijateľné priemyselné batérie s vnútorným systémom skladovania energie** a **kapacitou nad 2 kWh**.

Komisia je povinná do 31. decembra 2024 prijať delegovaný akt v súlade s článkom 73 s cieľom doplniť toto nariadenie o minimálne hodnoty parametrov elektrochemickej výkonnosti a trvanlivosti stanovených v prílohe IV časti A, ktoré musia dosahovať **batérie pre ľahké dopravné prostriedky, batérie pre elektrické vozidlá a priemyselné batérie**.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 159

Návrh nariadenia

Článok 10 – odsek 3 – pododsek 2

Text predložený Komisiou

Pri príprave delegovaného aktu uvedeného v prvom pododseku Komisia zväží potrebu zníženia environmentálneho vplyvu **dobíjateľných** priemyselných batérií s vnútorným systémom skladovania energie a kapacitou nad 2 kWh počas ich životného cyklu a zabezpečí, aby v ňom stanovené požiadavky nemali výrazný negatívny vplyv na funkčnosť uvedených batérií alebo prístrojov, v ktorých sú tieto batérie zabudované, na ich cenovú dostupnosť, ani na konkurencieschopnosť priemyslu. **Zhotovitelia predmetných batérií a prístrojov nesmú znášať nadmernú administratívnu záťaž.**

Pozmeňujúci návrh

Pri príprave delegovaného aktu uvedeného v prvom pododseku Komisia zväží potrebu zníženia environmentálneho vplyvu priemyselných batérií, **batérií pre elektrické vozidlá a batérií pre ľahké dopravné prostriedky** počas ich životného cyklu a zabezpečí, aby v ňom stanovené požiadavky nemali výrazný negatívny vplyv na funkčnosť uvedených batérií alebo prístrojov, v ktorých sú tieto batérie zabudované, na ich cenovú dostupnosť, ani na konkurencieschopnosť priemyslu.

Pozmeňujúci návrh 160

Návrh nariadenia

Článok 10 – odsek 3 a (nový)

Text predložený Komisiou

3a. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 73 s cieľom zmeniť minimálne hodnoty elektrochemickej výkonnosti a trvanlivosti stanovené v prílohe IV, v zmysle vedecko-technického pokroku, aby sa zaručila súčinnosť s minimálnymi hodnotami, ktoré môžu byť výsledkom práce neformálnej pracovnej skupiny EHK OSN pre elektrické vozidlá a životné prostredie a s cieľom zamedziť zbytočnému prekryvaniu. Zmena minimálnych hodnôt elektrochemickej výkonnosti a trvanlivosti nesmie viesť k zníženiu úrovne výkonnosti a trvanlivosti batérií pre elektrické vozidlá.

Pozmeňujúci návrh

Pozmeňujúci návrh 161

Návrh nariadenia

Článok 11 – názov

Text predložený Komisiou

Možnosť vybrať a vymeniť prenosné batérie

Pozmeňujúci návrh

Možnosť vybrať a vymeniť prenosné batérie **a batérie pre ľahké dopravné prostriedky**

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 162

Návrh nariadenia

Článok 11 – odsek 1 – pododsek 1

Text predložený Komisiou

Prenosné batérie zabudované v prístrojoch sa musia dať koncovému používateľovi alebo **nezávislému prevádzkovateľovi** ľahko vybrať a vymeniť, a to počas životnosti prístroja, ak majú tieto batérie kratšiu životnosť ako daný prístroj, alebo najneskôr na konci životnosti prístroja.

Pozmeňujúci návrh

Prenosné batérie zabudované v prístrojoch **a batérie pre ľahké dopravné prostriedky musia byť do 1. januára 2024 navrhnuté tak, aby sa dali ľahko a bezpečne vybrať a vymeniť s použitím jednoduchých a bežne dostupných nástrojov a bez toho, aby došlo k poškodeniu prístroja alebo batérií. Prenosné batérie sa musia dať koncovému používateľovi ľahko vybrať a vymeniť a batérie pre ľahké dopravné prostriedky sa musia dať koncovým používateľom alebo nezávislým prevádzkovateľom ľahko vybrať a vymeniť, a to počas životnosti prístroja, ak majú tieto batérie kratšiu životnosť ako daný prístroj, alebo najneskôr na konci životnosti prístroja. Články batérií pre ľahké dopravné prostriedky sa musia dať nezávislým prevádzkovateľom vybrať a vymeniť.**

Pozmeňujúci návrh 163

Návrh nariadenia

Článok 11 – odsek 1 – pododsek 2

Text predložený Komisiou

Batéria je ľahko vymeniteľná, ak ju po jej vybratí z prístroja možno nahradiť **podobnou** batériou bez toho, aby to malo vplyv na fungovanie alebo **výkon** daného prístroja.

Pozmeňujúci návrh

Batéria je ľahko vymeniteľná, ak ju po jej vybratí z prístroja **alebo ľahkého dopravného prostriedku** možno nahradiť **kompatibilnou** batériou bez toho, aby to malo vplyv na fungovanie, **výkon** alebo **bezpečnosť** daného prístroja **alebo ľahkého dopravného prostriedku**.

Pozmeňujúci návrh 164

Návrh nariadenia

Článok 11 – odsek 1 – pododsek 2 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

Prenosné batérie a batérie pre ľahké dopravné prostriedky musia byť k dispozícii ako náhradné diely k zariadeniu, ktoré zásobujú energiou, najmenej 10 rokov po uvedení posledného kusu modelu na trh za primeranú a nediskriminačnú cenu pre nezávislých prevádzkovateľov a koncových používateľov.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 165

Návrh nariadenia

Článok 11 – odsek 1 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

1a. Príslušný hospodársky subjekt v čase nákupu spotrebiča poskytne koncovým používateľom vrátane spotrebiteľov jasné a podrobné pokyny na vybratie a výmenu a budú tieto pokyny trvalo a ľahko zrozumiteľným spôsobom dostupné na jeho webovom sídle počas očakávanej životnosti výrobku.

Pozmeňujúci návrh 166

Návrh nariadenia

Článok 11 – odsek 1 b (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

1b. Nesmie sa používať softvér ovplyvňujúci výmenu prenosnej batérie alebo batérie pre ľahké dopravné prostriedky alebo ich kľúčových komponentov za inú kompatibilnú batériu alebo kľúčové komponenty.

Pozmeňujúci návrh 167

Návrh nariadenia

Článok 11 – odsek 2 – písmeno a

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

a) je z bezpečnostných, **výkonnostných** či **medicínskych** dôvodov **alebo** z **dôvodov integrity údajov** potrebná nepretržitá dodávka energie a trvalé prepojenie medzi prístrojom a prenosnou batériou **alebo**

a) je z bezpečnostných dôvodov potrebná nepretržitá dodávka energie a trvalé prepojenie medzi prístrojom a prenosnou batériou **a výrobca môže preukázať, že na trhu nie je k dispozícii žiadna alternatíva;**

Pozmeňujúci návrh 168

Návrh nariadenia

Článok 11 – odsek 2 – písmeno a a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

aa) je zo zdravotných dôvodov alebo dôvodov integrity údajov potrebná nepretržitá dodávka energie a trvalé prepojenie medzi prístrojom a prenosnou batériou a výrobca môže preukázať, že na trhu nie je k dispozícii žiadna alternatíva;

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 169

Návrh nariadenia

Článok 11 – odsek 2 – písmeno b

Text predložený Komisiou

b) batéria dokáže fungovať len vtedy, ak je zabudovaná v konštrukcii prístroja.

Pozmeňujúci návrh

b) batéria dokáže fungovať len vtedy, ak je zabudovaná v konštrukcii prístroja **a výrobca môže preukázať, že na trhu nie je k dispozícii žiadna alternatíva.**

Pozmeňujúci návrh 170

Návrh nariadenia

Článok 11 – odsek 2 – pododsek 1 a (nový)

Text predložený Komisiou

Príslušný hospodársky subjekt v čase nákupu prístroja, a to aj označením, informuje koncových používateľov jasným a zrozumiteľným spôsobom o každom prípade, v ktorom sa uplatňuje výnimka stanovená v prvom pododseku. V poskytnutých informáciách musí byť uvedená očakávaná životnosť batérie.

Pozmeňujúci návrh

Pozmeňujúci návrh 171

Návrh nariadenia

Článok 11 – odsek 3

Text predložený Komisiou

3. **Komisia** prijme usmernenie na uľahčenie harmonizovaného uplatňovania výnimiek stanovených v odseku 2.

Pozmeňujúci návrh

3. **Najneskôr 12 mesiacov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia Komisia** prijme usmernenie na uľahčenie harmonizovaného uplatňovania výnimiek stanovených v odseku 2.

Pozmeňujúci návrh 172

Návrh nariadenia

Článok 11 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

Článok 11a

Možnosť vybrať a vymeniť automobilové batérie, batérie pre elektrické vozidlá a priemyselné batérie

1. **Ak má batéria kratšiu životnosť než prístroj alebo vozidlo, v ktorom sa používa, kvalifikovaní nezávislí prevádzkovatelia musia mať možnosť automobilové batérie, priemyselné batérie a batérie pre elektrické vozidlá ľahko vybrať a vymeniť a musia mať možnosť bezpečne a bez predchádzajúcej demontáže sadu batérií vybiť.**

Štvrtok 10. marca 2022

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

2. *Priemyselné batérie a batérie pre elektrické vozidlá musia byť navrhnuté, a to aj pokiaľ ide o spojovacie, upevňovacie a tesniace prvky, aby sa umožnila odmontovateľnosť, vymeniteľnosť a demontáž jednotlivých batériových článkov alebo iných kľúčových komponentov bez poškodenia batérie.*

3. *Nesmie sa používať softvér ovplyvňujúci výmenu priemyselnej batérie alebo batérie pre elektrické vozidlá alebo ich kľúčových komponentov za inú kompatibilnú batériu alebo kľúčové komponenty.*

4. *Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 73, ktorými sa stanoví podrobné pravidlá doplnujúce pravidlá uvedené v tomto článku, a to stanovením kritérií pre možnosť vybrať, vymeniť a demontovať automobilové batérie, batérie pre elektrické vozidlá a priemyselné batérie s prihliadnutím na vedecko-technický pokrok.*

Pozmeňujúci návrh 173

Návrh nariadenia

Článok 11 b (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

Článok 11b

Bezpečnosť opravených automobilových batérií, priemyselných batérií, batérií pre ľahké dopravné prostriedky a batérií pre elektrické vozidlá

1. *Bezpečnosť opravených automobilových batérií, priemyselných batérií, batérií pre ľahké dopravné prostriedky a batérií pre elektrické vozidlá sa posudzuje na základe nedeštruktívnych skúšok, ktoré sú im prispôbené.*

2. *Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 73 s cieľom vymedziť vhodné metódy testovania na zaistenie bezpečnosti opravených batérií.*

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 174

Návrh nariadenia

Článok 11 c (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

Článok 11c

Univerzálne nabíjačky

Do 1. januára 2024 Komisia posúdi ako najlepšie zaviesť harmonizované normy, ktoré sa majú uplatňovať najneskôr od 1. januára 2026, týkajúcich sa univerzálnej nabíjačky pre dobijateľné batérie určené pre elektrické vozidlá a ľahké dopravné prostriedky, ako aj dobijateľné batérie začlenené do osobitných kategórií elektrických a elektronických zariadení, na ktoré sa vzťahuje smernica 2012/19/EÚ.

Pri vykonávaní posúdenia uvedeného v odseku 1 Komisia musí vziať do úvahy veľkosť trhu, znižovanie odpadu, dostupnosť a znižovanie nákladov pre spotrebiteľov a iných koncových užívateľov.

Na uvedený účel Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu a zväzi podniknutie náležitých opatrení vrátane prijatia legislatívnych návrhov.

Posúdením Komisie nesmie byť dotknuté prijatie akýchkoľvek právnych predpisov, ktorými by boli takéto spoločné nabíjačky prijaté k skoršiemu dátumu.

Pozmeňujúci návrh 175

Návrh nariadenia

Článok 12 – názov

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

Bezpečnosť **stacionárnych batériových** systémov na uskladňovanie energie

Bezpečnosť **batérií v rámci stacionárnych** systémov na uskladňovanie energie

Pozmeňujúci návrh 176

Návrh nariadenia

Článok 12 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

1. K **stacionárnym batériovým systémom na uskladňovanie** energie musí byť pripojená technická dokumentácia obsahujúca informácie svedčiace o ich bezpečnosti počas bežnej prevádzky a používania, a to vrátane dôkazov o ich úspešnom testovaní z hľadiska bezpečnostných parametrov stanovených v prílohe V, pri ktorom by sa **mali** použiť špičkové testovacie metodiky.

1. K **batériám, ktoré sú súčasťou systémov stacionárneho batériového uskladňovania** energie, musí byť pripojená technická dokumentácia obsahujúca informácie svedčiace o ich bezpečnosti počas bežnej prevádzky a používania, a to vrátane dôkazov o ich úspešnom testovaní z hľadiska bezpečnostných parametrov stanovených v prílohe V, pri ktorom by sa **musia** použiť špičkové testovacie metodiky.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 177

Návrh nariadenia

Článok 13 – odsek 1

Text predložený Komisiou

1. Od 1. januára 2027 sa na batériách musí uvádzať **označenie obsahujúce** informácie stanovené v prílohe VI časti A.

Pozmeňujúci návrh

1. Od ... [24 mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] sa batérie označia štítkom obsahujúcim informácie stanovené v časti A prílohy VI a osobitné informácie požadované podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1369.

Pozmeňujúci návrh 178

Návrh nariadenia

Článok 13 – odsek 2

Text predložený Komisiou

2. Od 1. januára 2027 musia byť prenosné a automobilové batérie označené etiketou obsahujúcou informácie o ich kapacite, pričom **prenosné batérie** musia byť označené etiketou, na ktorej sa uvádzajú informácie o ich priemernej minimálnej trvanlivosti pri konkrétnom druhu použitia.

Pozmeňujúci návrh

2. Od 1. januára 2027 musia byť prenosné **batérie, batérie pre ľahké dopravné prostriedky** a automobilové batérie označené etiketou obsahujúcou informácie o ich **nominálnej energetickej** kapacite, pričom musia byť označené etiketou, na ktorej sa uvádzajú informácie o ich priemernej minimálnej trvanlivosti pri konkrétnom druhu použitia **a očakávanom životnom cykle v zmysle počtu cyklov a kalendárnych rokov.**

Pozmeňujúci návrh 179

Návrh nariadenia

Článok 13 – odsek 2 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

2a. Od 1. januára 2023 sa **nedobijateľné prenosné batérie na všeobecné použitie** musia označovať etiketou, na ktorej sa uvádza slovo „nedobijateľné“.

Pozmeňujúci návrh 180

Návrh nariadenia

Článok 13 – odsek 3 – pododsek 4

Text predložený Komisiou

Ak by bol tento symbol vzhľadom na veľkosť batérie menší ako 0,5 x 0,5 cm, batéria nemusí byť označená, no na balení sa musí uvádzať symbol s veľkosťou najmenej 1 x 1 cm.

Pozmeňujúci návrh

Ak by bol tento symbol vzhľadom na veľkosť batérie menší ako 0,47 x 0,47 cm, batéria nemusí byť označená, no na balení sa musí uvádzať symbol s veľkosťou najmenej 1 x 1 cm.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 181**Návrh nariadenia****Článok 13 – odsek 3 a (nový)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

3a. Od 1. júla 2023 sa batérie označujú symbolom obsahujúcim harmonizovaný farebný kód založený na type batérie a jej chemickom zložení.

Pozmeňujúci návrh 182**Návrh nariadenia****Článok 13 – odsek 5 – písmeno a a (nové)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

-aa) od 1. januára 2025 informácie stanovené v časti Aa prílohy VI;

Pozmeňujúci návrh 183**Návrh nariadenia****Článok 13 – odsek 5 – písmeno b**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

b) v prípade prenosných a automobilových batérií – informácie uvedené v odseku 2, od 1. januára 2027;

b) v prípade prenosných **batérií, batérií pre ľahké dopravné prostriedky** a automobilových batérií – informácie uvedené v odseku 2, od 1. januára 2027;

Pozmeňujúci návrh 184**Návrh nariadenia****Článok 13 – odsek 5 – písmeno b a (nové)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

ba) v prípade prenosných batérií na všeobecné použitie – informácie uvedené v odseku 2a, od 1. januára 2023;

Pozmeňujúci návrh 185**Návrh nariadenia****Článok 13 – odsek 5 – písmeno e**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

e) v prípade **dobíjateľných priemyselných batérií a batérií pre elektrické vozidlá** – správa uvedená v článku 39 ods. 6, od [12 mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia];

e) v prípade **všetkých** batérií – správa uvedená v článku 39 ods. 6, od [12 mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia];

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 186

Návrh nariadenia

Článok 13 – odsek 5 – písmeno f

Text predložený Komisiou

f) v prípade batérií pre elektrické vozidlá **a v prípade dobíjateľných priemyselných batérií s vnútorným systémom skladovania energie a kapacitou nad 2 kWh** – vyhlásenie o uhlíkovej stope uvedené v článku 7 ods. 1, od júla 2024;

Pozmeňujúci návrh

f) v prípade batérií pre elektrické vozidlá, batérií **pre ľahké dopravné prostriedky** a **v prípade priemyselných batérií** vyhlásenie o uhlíkovej stope uvedené v článku 7 ods. 1, od júla 2024;

Pozmeňujúci návrh 187

Návrh nariadenia

Článok 13 – odsek 5 – písmeno g

Text predložený Komisiou

g) v prípade batérií pre elektrické vozidlá a v prípade **dobíjateľných priemyselných batérií s vnútorným systémom skladovania energie a kapacitou nad 2 kWh** – informácie o výkonnostnej triede vzhľadom na uhlíkovú stopu, ktoré sa uvádzajú v článku 7 ods. 2, od 1. **januára 2026**;

Pozmeňujúci návrh

g) v prípade batérií pre elektrické vozidlá, **ľahké dopravné prostriedky**, a v prípade priemyselných batérií s vnútorným systémom skladovania energie informácie o výkonnostnej triede vzhľadom na uhlíkovú stopu, ktoré sa uvádzajú v článku 7 ods. 2, od 1. **júla 2025**;

Pozmeňujúci návrh 188

Návrh nariadenia

Článok 13 – odsek 5 – písmeno h

Text predložený Komisiou

h) v prípade **dobíjateľných priemyselných batérií, automobilových batérií a batérií pre elektrické vozidlá s vnútorným systémom skladovania energie a kapacitou nad 2 kWh** – informácie o množstvách kobaltu, olova, lítia a niklu zhodnotených z odpadu, ktoré sa vyskytujú v aktívnych materiáloch v batériách, v súlade s článkom 8, od 1. **januára 2027**;

Pozmeňujúci návrh

h) v prípade **prenosných batérií, s výnimkou prenosných batérií všeobecného použitia**, batérií **v ľahkých dopravných prostriedkoch, priemyselných batérií, automobilových batérií a batérií pre elektrické vozidlá** – informácie o množstvách kobaltu, olova, lítia a niklu zhodnotených z odpadu, ktoré sa vyskytujú v aktívnych materiáloch v batériách, v súlade s článkom 8, od 1. **júla 2025**;

Pozmeňujúci návrh 189

Návrh nariadenia

Článok 13 – odsek 5 – písmeno j a (nové)

Text predložený Komisiou

ja) v prípade batérií pre ľahké dopravné prostriedky, batérií pre elektrické vozidlá a priemyselných batérií informácie obsiahnuté v pase batérie uvedenom v článku 65, od 1. januára 2026;

Pozmeňujúci návrh

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 190**Návrh nariadenia****Článok 13 – odsek 6***Text predložený Komisiou*

6. Etikety a kód QR uvedené v odsekoch 1 až 5 musia byť na batérii vytlačené alebo vyrazené viditeľne, čitateľne a nezmazateľne. Ak to vzhľadom na typ alebo veľkosť batérie nemožno realizovať alebo zaručiť, etikety sa umiestnia na balenie a pripoja sa k sprievodným dokumentom k batérii.

Pozmeňujúci návrh

6. Etikety a kód QR uvedené v odsekoch 1 až 5 musia byť na batérii vytlačené alebo vyrazené viditeľne, čitateľne a nezmazateľne. Ak to vzhľadom na typ alebo veľkosť batérie nemožno realizovať alebo zaručiť, etikety sa umiestnia na balenie a pripoja sa k sprievodným dokumentom k batérii. **V prípade repasácie alebo zmeny účelu batérie sa takáto etiketa aktualizuje novou etiketou, v ktorej je zohľadnený nový status batérie.**

Keď sú batérie začlenené do prístrojov, etikety a kód QR podľa odsekov 1, 2, 3 a 5 musia byť vytlačené alebo vyrazené viditeľne, čitateľne a nezmazateľne na prístrojoch.

Kód QR poskytuje aj prístup k verejne prístupnej časti pasu batérie zavedenému podľa článku 65.

Pozmeňujúci návrh 191**Návrh nariadenia****Článok 13 – odsek 6 a (nový)***Text predložený Komisiou**Pozmeňujúci návrh*

6a. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 73 s cieľom stanoviť alternatívne typy inteligentných etikiet nahrádzajúce alebo dopĺňajúce kódy QR, a to so zreteľom na vedecko-technologický pokrok.

Pozmeňujúci návrh 192**Návrh nariadenia****Článok 13 – odsek 7***Text predložený Komisiou**Pozmeňujúci návrh*

7. Komisia do **31. decembra** 2025 prijme vykonávacie akty s cieľom stanoviť harmonizované špecifikácie týkajúce sa požiadaviek na označovanie, ktoré sa uvádzajú v odsekoch 1 a 2. Uvedené vykonávacie akty je potrebné prijať v súlade s postupom preskúmania, na ktorý sa odkazuje v článku 74 ods. 3.

7. Komisia do **1. júla** 2025 prijme vykonávacie akty s cieľom stanoviť harmonizované špecifikácie týkajúce sa požiadaviek na označovanie, ktoré sa uvádzajú v odsekoch 1 a 2. **V prípade prenosných batérií na všeobecné použitie takého označenie zahŕňa ľahko rozpoznateľnú klasifikáciu ich výkonu a trvanlivosti.** Uvedené vykonávacie akty je potrebné prijať v súlade s postupom preskúmania, na ktorý sa odkazuje v článku 74 ods. 3.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 193

Návrh nariadenia

Článok 13 – odsek 7 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

7a. Komisia do 1. januára 2023 prijme vykonávacie akty s cieľom stanoviť harmonizované špecifikácie týkajúce sa požiadaviek na označovanie, ktoré sa uvádzajú v odseku 3 týkajúcom sa harmonizovaného farebného kódu. Uvedené vykonávacie akty je potrebné prijať v súlade s postupom preskúmania, na ktorý sa odkazuje v článku 74 ods. 3.

Pozmeňujúci návrh 194

Návrh nariadenia

Článok 14 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

1. **Dobíjateľné priemyselné batérie a batérie pre elektrické vozidlá s vnútorným systémom skladovania energie a kapacitou nad 2 kWh musia byť** vybavené systémom riadenia batérie, ktorý obsahuje údaje o parametroch stanovených v prílohe VII, na základe ktorých možno určiť stav a očakávanú životnosť batérie.

1. **Batérie, ktoré sú súčasťou systémov stacionárneho batériového uskladňovania energie, batérie pre elektrické vozidlá a batérie pre ľahké dopravné prostriedky, ktoré sú** vybavené systémom riadenia batérie, **musia obsahovať v rámci systému riadenia batérie údaje v reálnom čase** o parametroch stanovených v prílohe VII, na základe ktorých možno určiť stav, **bezpečnosť** a očakávanú životnosť batérie.

Pozmeňujúci návrh 195

Návrh nariadenia

Článok 14 – odsek 2 – úvodná časť

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

2. Právnickej alebo fyzickej osobe, ktorá batériu legálne zakúpila alebo akejkoľvek tretej strane konajúcej v jej mene sa musí kedykoľvek a na nediskriminačnom základe poskytnúť prístup k údajom zaznamenaným v systéme riadenia batérie uvedenom v odseku 1, a to na účely:

2. Právnickej alebo fyzickej osobe, ktorá batériu legálne zakúpila alebo akejkoľvek tretej strane konajúcej v jej mene sa musí kedykoľvek a na nediskriminačnom základe poskytnúť prístup k údajom zaznamenaným v systéme riadenia batérie uvedenom v odseku 1 **a v prenosných batériách, ktoré majú systém riadenia batérie**, a to na účely:

Pozmeňujúci návrh 196

Návrh nariadenia

Článok 14 – odsek 2 – písmeno b

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

b) uľahčenia **opätovného použitia**, zmeny účely alebo **reparácie** batérie;

b) uľahčenia **prípravy na opätovné použitie, prípravy na zmenu účelu**, zmeny účelu alebo **opätovnú výrobu** batérie;

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 197**Návrh nariadenia****Článok 14 – odsek 2 a (nový)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

2a. Batérie pre elektrické vozidlá a batérie pre ľahké dopravné prostriedky, ktoré majú systém riadenia batérie, by mali mať v reálnom čase k dispozícii neprepísateľné palubné údaje týkajúce sa stavu batérií, ich úrovne nabitia, cieľového bodu nabitia batérií a kapacity.

Pozmeňujúci návrh 198**Návrh nariadenia****Článok 14 – odsek 2 b (nový)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

2b. Do 1. januára 2024 musí byť systém riadenia batérií elektrických vozidiel navrhnutý tak, aby mohol komunikovať s inteligentnými systémami nabíjania, a to aj tak, že bude mať funkcie nabíjania vozidiel zo siete, palubné nabíjanie, nabíjanie vozidla z vozidla, nabíjanie vozidla z energetickej banky a nabíjanie energetickým prepojením vozidla a budovy.

Pozmeňujúci návrh 199**Návrh nariadenia****Článok 14 – odsek 3 – pododsek 1 a (nový)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

Komisia je splnomocnená prijať delegovaný akt v súlade s článkom 73 s cieľom zmeniť parametre na určenie stavu a očakávanej životnosti batérií, ako sa ustanovuje v prílohe VII, vzhľadom na vedecko-technický pokrok, a s cieľom zaručiť súčinnosť s parametrami, ktoré môžu byť výsledkom práce neformálnej pracovnej skupiny EHK OSN pre elektrické vozidlá a životné prostredie.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 200**Návrh nariadenia****Článok 15 – odsek 1***Text predložený Komisiou*

1. Na účely súladu a overovania súladu s požiadavkami stanovenými v článkoch 9, 10, 12, 13 a 59 ods. 5 písm. a) tohto nariadenia sa vykonávajú merania a výpočty s uplatnením spoľahlivých, presných a reprodukovateľných metód, pri ktorých sa zohľadňujú všeobecne uznávané špičkové metódy a ktorých výsledky sa považujú za výsledky s nízkou mierou neistoty, a to vrátane metód stanovených v normách, ktorých referenčné čísla boli na tento účel uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie.

Pozmeňujúci návrh

1. Na účely súladu a overovania súladu s požiadavkami stanovenými v článkoch 9, 10, **11a**, 12, 13 a 59 ods. 5 písm. a) tohto nariadenia sa vykonávajú merania a výpočty s uplatnením spoľahlivých, presných a reprodukovateľných metód, pri ktorých sa zohľadňujú všeobecne uznávané špičkové metódy a ktorých výsledky sa považujú za výsledky s nízkou mierou neistoty, a to vrátane metód stanovených v normách, ktorých referenčné čísla boli na tento účel uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie.

Pozmeňujúci návrh 201**Návrh nariadenia****Článok 15 – odsek 2***Text predložený Komisiou*

2. Pri batériách, ktoré sa testujú podľa harmonizovaných noriem alebo ich častí, na ktoré boli uverejnené odkazy v Úradnom vestníku Európskej únie, sa predpokladá zhoda s požiadavkami stanovenými v článkoch 9, 10, 13 a 59 ods. 5 písm. a) vtedy, ak dané harmonizované normy pokrývajú uvedené požiadavky.

Pozmeňujúci návrh

2. Pri batériách, ktoré sa testujú podľa harmonizovaných noriem alebo ich častí, na ktoré boli uverejnené odkazy v Úradnom vestníku Európskej únie, sa predpokladá zhoda s požiadavkami stanovenými v článkoch 9, 10, 13 a 59 ods. 5 písm. a) vtedy, ak dané harmonizované normy **alebo ich časti** pokrývajú uvedené požiadavky.

Pozmeňujúci návrh 202**Návrh nariadenia****Článok 16 – odsek 1 – pododsek 1 – úvodná časť***Text predložený Komisiou*

1. Komisia **je splnomocnená** prijímať vykonávacie akty, ktorými sa stanovujú spoločné špecifikácie týkajúce sa požiadaviek stanovených v článkoch 9, 10, 12, 13 a 59 ods. 5 písm. a) alebo testov uvedených v článku 15 ods. 2, ak:

Pozmeňujúci návrh

1. Komisia **môže vo výnimočných prípadoch a po konzultácii s príslušnými európskymi normalizačnými organizáciami a európskymi organizáciami zainteresovaných strán, ktoré dostávajú finančné prostriedky Únie podľa nariadenia (EÚ) č. 1025/2012**, prijímať vykonávacie akty, ktorými sa stanovujú spoločné špecifikácie týkajúce sa požiadaviek stanovených v článkoch 9, 10, **11a**, 12, 13 a 59 ods. 5 písm. a) alebo testov uvedených v článku 15 ods. 2, ak:

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 203

Návrh nariadenia

Článok 16 – odsek 1 – pododsek 1 – písmeno b

Text predložený Komisiou

b) Komisia zaznamená zbytočné prieskumy pri prijímaní požadovaných harmonizovaných noriem alebo sa domnieva, že príslušné harmonizované normy **na daný účel nepostačujú**; alebo

Pozmeňujúci návrh

b) Komisia zaznamená zbytočné prieskumy pri prijímaní požadovaných harmonizovaných noriem, **a to najmä prekročenie lehôt stanovených pre normalizačnú organizáciu v žiadosti o normalizáciu**, alebo sa **odôvodnene** domnieva, že príslušné harmonizované normy **dostatočne nespĺňajú kritéria uvedené v žiadosti o normalizáciu**; alebo

Pozmeňujúci návrh 204

Návrh nariadenia

Článok 16 – odsek 3 a (nový)

Text predložený Komisiou

3a. Komisia aktívne podporuje toto odvetvie Únie a posilňuje svoju prítomnosť v medzinárodných normalizačných organizáciách tým, že sa zameriava na čo najväčší súlad medzi medzinárodnými a európskymi normami a podporuje všeobecné používanie európskych noriem mimo Únie.

Pozmeňujúci návrh

Pozmeňujúci návrh 205

Návrh nariadenia

Článok 17 – odsek 1

Text predložený Komisiou

1. Pred uvedením batérie na trh alebo do prevádzky je zhotoviteľ alebo jeho splnomocnený zástupca povinný zabezpečiť vykonanie posúdenia zhody výrobku s požiadavkami uvedenými v kapitolách II a III tohto nariadenia.

Pozmeňujúci návrh

1. Pred uvedením batérie na trh alebo do prevádzky je zhotoviteľ alebo jeho splnomocnený zástupca povinný zabezpečiť vykonanie posúdenia zhody výrobku s požiadavkami uvedenými v kapitolách II a III **a článku 39** tohto nariadenia.

Pozmeňujúci návrh 206

Návrh nariadenia

Článok 17 – odsek 2

Text predložený Komisiou

2. Posudzovanie zhody batérií s požiadavkami stanovenými v článkoch 6, 9, **10**, 11, **12**, 13 a 14 sa vykonáva v súlade s postupom stanoveným v prílohe VIII časti A.

Pozmeňujúci návrh

2. Posudzovanie zhody batérií s požiadavkami stanovenými v článkoch 6, 9, 11, 13 a 14 sa vykonáva v súlade s postupom stanoveným v prílohe VIII časti A.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 207**Návrh nariadenia****Článok 17 – odsek 3***Text predložený Komisiou*

3. Posudzovanie zhody batérií s požiadavkami stanovenými v článkoch 7, 8 a 39 sa vykonáva v súlade s postupom stanoveným v prílohe VIII časti B.

Pozmeňujúci návrh

3. Posudzovanie zhody batérií s požiadavkami stanovenými v článkoch 7, 8, **10, 12** a 39 sa vykonáva v súlade s postupom stanoveným v prílohe VIII časti B.

Pozmeňujúci návrh 208**Návrh nariadenia****Článok 17 – odsek 5***Text predložený Komisiou*

5. Záznamy a korešpondencia, ktoré sa týkajú posudzovania zhody v prípade batérií, sa vyhotovujú v úradnom jazyku členského štátu, v ktorom sídli **notifikovaný orgán vykonávajúci** postupy posudzovania zhody uvedené v odsekoch 1 a 2, alebo v jazyku, ktorý **tento orgán** akceptuje.

Pozmeňujúci návrh

5. Záznamy a korešpondencia, ktoré sa týkajú **postupov** posudzovania zhody v prípade batérií, sa vyhotovujú v úradnom jazyku **alebo jazykoch** členského štátu, v ktorom sídli **notifikovaná osoba vykonávajúca** postupy posudzovania zhody uvedené v odsekoch 1 a 2, alebo v jazyku, ktorý **táto osoba** akceptuje.

Pozmeňujúci návrh 209**Návrh nariadenia****Článok 17 – odsek 5 a (nový)***Text predložený Komisiou**Pozmeňujúci návrh*

5a. Tento článok sa uplatňuje 12 mesiacov odo dňa, keď Komisia zverejní zoznam notifikovaných osôb podľa článku 30 ods. 2.

Pozmeňujúci návrh 210**Návrh nariadenia****Článok 18 – odsek 1***Text predložený Komisiou*

1. V EÚ vyhlásení o zhode sa musí uviesť, že sa preukázalo splnenie požiadaviek stanovených v kapitolách II a III.

Pozmeňujúci návrh

1. V EÚ vyhlásení o zhode sa musí uviesť, že sa preukázalo splnenie požiadaviek stanovených v kapitolách II a III **a článku 39.**

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 211**Návrh nariadenia****Článok 18 – odsek 2***Text predložený Komisiou*

2. EÚ vyhlásenie o zhode sa **musí** vypracovať podľa vzoru stanoveného v prílohe IX, musí obsahovať prvky uvedené v príslušných moduloch stanovených v prílohe VIII, pričom je potrebné priebežne ho aktualizovať. Prekladá sa do jazyka alebo jazykov požadovaných členským štátom, v ktorom sa batéria uvádza na trh alebo do prevádzky.

Pozmeňujúci návrh

2. EÚ vyhlásenie o zhode sa **môže vyplniť elektronicky a** vypracovať podľa vzoru stanoveného v prílohe IX, musí obsahovať prvky uvedené v príslušných moduloch stanovených v prílohe VIII, pričom je potrebné priebežne ho aktualizovať. Prekladá sa do jazyka alebo jazykov požadovaných členským štátom, v ktorom sa batéria uvádza na trh, **sprístupňuje na trhu** alebo **uvádza** do prevádzky.

Pozmeňujúci návrh 212**Návrh nariadenia****Článok 21 – odsek 1***Text predložený Komisiou*

Členské štáty **notifikujú** Komisii a ostatným členským štátom orgány posudzovania zhody, ktoré sú poverené vykonávaním posudzovania zhody v súlade s týmto nariadením.

Pozmeňujúci návrh

Členské štáty **oznámia** Komisii a ostatným členským štátom orgány posudzovania zhody, ktoré sú poverené vykonávaním posudzovania zhody **tretích strán** v súlade s týmto nariadením.

Pozmeňujúci návrh 213**Návrh nariadenia****Článok 23 – odsek 5***Text predložený Komisiou*

5. Notifikujúci orgán má k dispozícii dostatočný počet odborne spôsobilých zamestnancov na riadne plnenie svojich úloh.

Pozmeňujúci návrh

5. Notifikujúci orgán má k dispozícii dostatočný počet odborne spôsobilých zamestnancov **a dostatok finančných prostriedkov** na riadne plnenie svojich úloh.

Pozmeňujúci návrh 214**Návrh nariadenia****Článok 25 – odsek 3***Text predložený Komisiou*

3. Orgán posudzovania zhody je orgánom tretej strany, ktorý koná nezávisle, teda bez akýchkoľvek obchodných prepojení s **modelom batérie, ktorý** posudzuje, a to predovšetkým bez akéhokoľvek obchodného prepojenia so zhotoviteľmi batérií, s obchodnými partnermi zhotoviteľov batérií, s investormi disponujúcimi akciami vo výrobných podnikoch daných zhotoviteľov a s inými notifikovanými **orgánmi** a ich obchodnými združeniami, či materskými alebo dcérskymi spoločnosťami.

Pozmeňujúci návrh

3. Orgán posudzovania zhody je orgánom tretej strany, ktorý koná nezávisle, teda bez akýchkoľvek obchodných prepojení s **batériami, ktoré** posudzuje, a to predovšetkým bez akéhokoľvek obchodného prepojenia so zhotoviteľmi batérií, s obchodnými partnermi zhotoviteľov batérií, s investormi disponujúcimi akciami vo výrobných podnikoch daných zhotoviteľov a s inými notifikovanými **osobami** a ich obchodnými združeniami, či materskými alebo dcérskymi spoločnosťami.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 215**Návrh nariadenia****Článok 25 – odsek 6 – pododsek 1***Text predložený Komisiou*

Orgán posudzovania zhody musí byť schopný vykonávať všetky **činnosti** posudzovania zhody, ktoré sa uvádzajú v prílohe VIII a v súvislosti s ktorými bol notifikovaný, či už ide o úlohy vykonávané samotným orgánom posudzovania zhody, alebo v jeho mene a v rámci jeho zodpovednosti.

Pozmeňujúci návrh

Orgán posudzovania zhody musí byť schopný vykonávať všetky **úlohy** posudzovania zhody, ktoré sa uvádzajú v prílohe VIII a v súvislosti s ktorými bol notifikovaný, či už ide o úlohy vykonávané samotným orgánom posudzovania zhody, alebo v jeho mene a v rámci jeho zodpovednosti.

Pozmeňujúci návrh 216**Návrh nariadenia****Článok 25 – odsek 6 – pododsek 2 – písmeno a***Text predložený Komisiou*

a) interným personálom s technickými poznatkami a dostatočnými a primeranými skúsenosťami na vykonávanie úloh posudzovania zhody;

Pozmeňujúci návrh

(*Netýka sa slovenskej verzie.*)

Pozmeňujúci návrh 217**Návrh nariadenia****Článok 25 – odsek 6 – pododsek 2 – písmeno c***Text predložený Komisiou*

c) náležitými politikami a postupmi na rozlíšenie činností, ktoré vykonáva ako **notifikovaný orgán**, a **inými činnosťami**;

Pozmeňujúci návrh

c) náležitými politikami a postupmi na rozlíšenie činností, ktoré vykonáva ako **notifikovaná osoba**, a **iných úloh**;

Pozmeňujúci návrh 218**Návrh nariadenia****Článok 25 – odsek 6 – pododsek 3***Text predložený Komisiou*

Orgán posudzovania zhody musí mať vždy prístup ku všetkým testovacím vybaveniam alebo zariadeniam, ktoré sú potrebné pri každom postupe posudzovania zhody, ako aj pri každom modeli batérie, v súvislosti s ktorým bol notifikovaný.

Pozmeňujúci návrh

Orgán posudzovania zhody musí mať vždy prístup ku všetkým **informáciám**, testovacím vybaveniam alebo zariadeniam, ktoré sú potrebné pri každom postupe posudzovania zhody, ako aj pri každom modeli batérie, v súvislosti s ktorým bol notifikovaný.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 219

Návrh nariadenia

Článok 25 – odsek 7 – písmeno c

Text predložený Komisiou

c) primerané znalosti a porozumenie týkajúce sa požiadaviek stanovených v kapitolách II a III, uplatniteľných harmonizovaných technických noriem uvedených v článku 15 a spoločných špecifikácií uvedených v článku 16, ako aj príslušných ustanovení harmonizačných právnych predpisov Únie a vnútroštátnych právnych predpisov;

Pozmeňujúci návrh

c) primerané znalosti a porozumenie týkajúce sa požiadaviek stanovených v kapitolách II a III **a článku 39**, uplatniteľných harmonizovaných technických noriem uvedených v článku 15 a spoločných špecifikácií uvedených v článku 16, ako aj príslušných ustanovení harmonizačných právnych predpisov Únie a vnútroštátnych právnych predpisov;

Pozmeňujúci návrh 220

Návrh nariadenia

Článok 25 – odsek 8 – pododsek 1

Text predložený Komisiou

Je nevyhnutné zabezpečiť nestrannosť orgánu posudzovania zhody, jeho vrcholového manažmentu a zamestnancov zodpovedných za vykonávanie **činností** posudzovania zhody.

Pozmeňujúci návrh

Je nevyhnutné zabezpečiť nestrannosť orgánu posudzovania zhody, jeho vrcholového manažmentu a zamestnancov zodpovedných za vykonávanie **úloh** posudzovania zhody.

Pozmeňujúci návrh 221

Návrh nariadenia

Článok 25 – odsek 8 – pododsek 2

Text predložený Komisiou

Odmeňovanie vrcholového manažmentu a zamestnancov zodpovedných za výkon **činností** posudzovania zhody nezávisí od počtu vykonaných posúdení zhody ani od výsledkov týchto posúdení.

Pozmeňujúci návrh

Odmeňovanie vrcholového manažmentu a zamestnancov zodpovedných za výkon **úloh** posudzovania zhody nezávisí od počtu vykonaných posúdení zhody ani od výsledkov týchto posúdení.

Pozmeňujúci návrh 222

Návrh nariadenia

Článok 25 – odsek 10

Text predložený Komisiou

10. Zamestnanci orgánu posudzovania zhody sú povinní dodržiavať povinnosti týkajúce sa služobného tajomstva v súvislosti so všetkými informáciami získanými pri vykonávaní **činností** posudzovania zhody v súlade s prílohou VIII, nie však vo vzťahu k príslušným orgánom členského štátu, v ktorom daný orgán vykonáva svoje činnosti. Musí byť zaručená ochrana vlastníckych práv.

Pozmeňujúci návrh

10. Zamestnanci orgánu posudzovania zhody sú povinní dodržiavať povinnosti týkajúce sa služobného tajomstva v súvislosti so všetkými informáciami získanými pri vykonávaní **úloh** posudzovania zhody v súlade s prílohou VIII, nie však vo vzťahu k príslušným orgánom členského štátu, v ktorom daný orgán vykonáva svoje činnosti. Musí byť zaručená ochrana vlastníckych práv.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 223**Návrh nariadenia****Článok 25 – odsek 11***Text predložený Komisiou*

11. Orgán posudzovania zhody je povinný zúčastňovať sa na príslušných normalizačných činnostiach a činnostiach koordinačnej skupiny **notifikovaného orgánu** zriadenej podľa článku 37, alebo zabezpečiť, aby o nich boli informovaní jeho zamestnanci zodpovední za vykonávanie **činností** týkajúcich sa posudzovania zhody, pričom ako všeobecné usmernenie uplatňuje administratívne rozhodnutia a dokumenty, ktoré sú výsledkom práce tejto skupiny.

Pozmeňujúci návrh

11. Orgán posudzovania zhody je povinný zúčastňovať sa na príslušných normalizačných činnostiach a činnostiach koordinačnej skupiny **notifikovanej osoby** zriadenej podľa článku 37, alebo zabezpečiť, aby o nich boli informovaní jeho zamestnanci zodpovední za vykonávanie **úloh** týkajúcich sa posudzovania zhody, pričom ako všeobecné usmernenie uplatňuje administratívne rozhodnutia a dokumenty, ktoré sú výsledkom práce tejto skupiny.

Pozmeňujúci návrh 224**Návrh nariadenia****Článok 28 – odsek 2***Text predložený Komisiou*

2. K žiadosti o notifikáciu musí byť pripojený opis činností posudzovania zhody, modulov posudzovania zhody v zmysle prílohy VIII a modelu batérie, v súvislosti s ktorým daný orgán posudzovania zhody vyhlasuje svoju odbornú spôsobilosť, ako aj osvedčenie o akreditácii vydané vnútroštátnym akreditačným orgánom, v ktorom sa potvrdzuje, že orgán posudzovania zhody spĺňa požiadavky stanovené v článku 25.

Pozmeňujúci návrh

2. K žiadosti o notifikáciu musí byť pripojený opis činností posudzovania zhody, **modulu alebo** modulov posudzovania zhody v zmysle prílohy VIII a modelu batérie, v súvislosti s ktorým daný orgán posudzovania zhody vyhlasuje svoju odbornú spôsobilosť, ako aj osvedčenie o akreditácii vydané vnútroštátnym akreditačným orgánom, v ktorom sa potvrdzuje, že orgán posudzovania zhody spĺňa požiadavky stanovené v článku 25.

Pozmeňujúci návrh 225**Návrh nariadenia****Článok 32 – odsek 1***Text predložený Komisiou*

1. Komisia je povinná prešetriť všetky prípady, v súvislosti s ktorými má pochybnosti, alebo je na pochybnosti upozornená, pokiaľ ide o odbornú spôsobilosť **notifikovaného orgánu** alebo **jeho** ďalšie plnenie požiadaviek alebo povinností, ktoré sa **naň** vzťahujú.

Pozmeňujúci návrh

1. Komisia je povinná prešetriť všetky prípady, v súvislosti s ktorými má pochybnosti, alebo je na pochybnosti upozornená, **najmä hospodárskymi subjektmi a ostatnými relevantnými zainteresovanými stranami**, pokiaľ ide o odbornú spôsobilosť **notifikovanej osoby** alebo **jej** ďalšie plnenie požiadaviek alebo povinností, ktoré sa **na ňu** vzťahujú.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 226

Návrh nariadenia

Článok 32 – odsek 3

Text predložený Komisiou

3. Komisia **je povinná počas svojho prešetrovania** zabezpečiť dôverné zaobchádzanie so všetkými získanými citlivými informáciami.

Pozmeňujúci návrh

3. Komisia **môže požiadať o radu skúšobné zariadenie Únie uvedené v článku 68a a je povinná** zabezpečiť dôverné zaobchádzanie so všetkými získanými citlivými informáciami.

Pozmeňujúci návrh 227

Návrh nariadenia

Článok 33 – odsek 2 – pododsek 1

Text predložený Komisiou

Notifikovaný orgán vykonáva **svoje činnosti** primeraným spôsobom, pričom zabraňuje zbytočnej záťaži hospodárskych subjektov a náležite prihliada na veľkosť podniku, odvetvie, v ktorom daný podnik pôsobí, na štruktúru podniku, komplikovanosť posudzovaného typu batérie a masový či sériový charakter daného výrobného procesu.

Pozmeňujúci návrh

Notifikovaná osoba vykonáva **posúdenia zhody** primeraným spôsobom, pričom zabraňuje zbytočnej záťaži hospodárskych subjektov, **najmä malých a stredných podnikov**, a náležite prihliada na veľkosť podniku, odvetvie, v ktorom daný podnik pôsobí, na štruktúru podniku, komplikovanosť posudzovaného typu batérie a masový či sériový charakter daného výrobného procesu.

Pozmeňujúci návrh 228

Návrh nariadenia

Článok 33 – odsek 3

Text predložený Komisiou

3. Ak **notifikovaný orgán** zistí, že zhotoviteľ nespĺňa požiadavky stanovené v kapitolách II a III, harmonizovaných normách uvedených v článku 15, spoločných špecifikáciách uvedených v článku 16 alebo iných technických špecifikáciách, musí zhotoviteľa požiadať o prijatie náležitých nápravných opatrení vzhľadom na druhé a konečné rozhodnutie o certifikácii, no pokiaľ sa dané nedostatky odstrániť nedajú, predmetný certifikát nemožno vydať.

Pozmeňujúci návrh

3. Ak **notifikovaná osoba** zistí, že zhotoviteľ nespĺňa požiadavky stanovené v kapitolách II **alebo** III **alebo v článku 39**, harmonizovaných normách uvedených v článku 15, spoločných špecifikáciách uvedených v článku 16 alebo iných technických špecifikáciách, musí zhotoviteľa požiadať o prijatie náležitých nápravných opatrení vzhľadom na druhé a konečné rozhodnutie o certifikácii, no pokiaľ sa dané nedostatky odstrániť nedajú, predmetný certifikát nemožno vydať.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 229**Návrh nariadenia****Článok 35 – odsek 2***Text predložený Komisiou*

2. Notifikované **orgány** sú povinné iným notifikovaným **orgánom**, ktoré vykonávajú podobné činnosti posudzovania zhody vzťahujúce sa na rovnaké batérie, poskytnúť príslušné informácie o otázkach týkajúcich sa negatívnych a na požiadanie aj pozitívnych výsledkov posudzovania zhody.

Pozmeňujúci návrh

2. Notifikované **osoby** sú povinné iným **osobám** notifikovaným **podľa tohto nariadenia**, ktoré vykonávajú podobné činnosti posudzovania zhody vzťahujúce sa na rovnaké batérie, poskytnúť príslušné informácie o otázkach týkajúcich sa negatívnych a na požiadanie aj pozitívnych výsledkov posudzovania zhody.

Pozmeňujúci návrh 230**Návrh nariadenia****Článok 36 – názov***Text predložený Komisiou*

Výmena skúseností

*Pozmeňujúci návrh*Výmena skúseností **a osvedčených postupov****Pozmeňujúci návrh 231****Návrh nariadenia****Článok 36 – odsek 1***Text predložený Komisiou*

Komisia organizačne zabezpečuje výmenu skúseností medzi vnútroštátnymi orgánmi členských štátov, ktoré sú zodpovedné za politiku notifikácie.

Pozmeňujúci návrh

Komisia organizačne zabezpečuje výmenu skúseností **a osvedčených postupov** medzi vnútroštátnymi orgánmi členských štátov, ktoré sú zodpovedné za politiku notifikácie.

Pozmeňujúci návrh 232**Návrh nariadenia****Článok 37 – odsek 1***Text predložený Komisiou*

Komisia **zabezpečuje** zavedenie a riadne fungovanie **náležitej** koordinácie a spolupráce medzi notifikovanými **orgánmi** vo forme **odvetvovej** skupiny alebo skupín notifikovaných **orgánov**.

Pozmeňujúci návrh

Komisia **zabezpečí** zavedenie a riadne fungovanie **primeranej** koordinácie a spolupráce medzi **osobami** notifikovanými **podľa tohto nariadenia** vo forme **sektorovej** skupiny alebo skupín notifikovaných **osôb**.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 233**Návrh nariadenia****Článok 38 – odsek 1 – úvodná časť***Text predložený Komisiou*

1. **Pri uvádzaní** batérie na trh alebo do prevádzky, a to aj na vlastné účely zhotoviteľa, musia zhotovitelia zabezpečiť, aby bola batéria:

Pozmeňujúci návrh

1. **Pre všetky** batérie **uvádzané** na trh **Únie** alebo **uvádzané** do prevádzky **v Únii**, a to aj na vlastné účely zhotoviteľa, musia zhotovitelia zabezpečiť, aby bola batéria:

Pozmeňujúci návrh 234**Návrh nariadenia****Článok 38 – odsek 4 – pododsek 2***Text predložený Komisiou*

V prípade súčasného dodania viacerých batérií jednému používateľovi však stačí k predmetnej **šarži alebo** zásielke pripojiť len jednu kópiu EÚ vyhlásenia o zhode.

Pozmeňujúci návrh

V prípade súčasného dodania viacerých batérií jednému používateľovi však stačí k predmetnej zásielke pripojiť len jednu kópiu EÚ vyhlásenia o zhode.

Pozmeňujúci návrh 235**Návrh nariadenia****Článok 38 – odsek 8***Text predložený Komisiou*

8. Zhotovitelia musia na balení batérie uviesť svoj názov, registrované obchodné meno alebo registrovanú ochrannú známku, **ako aj** poštovú a webovú adresu, na ktorej ich možno kontaktovať. V rámci poštovej adresy musí byť uvedené jedno konkrétne miesto, na ktorom možno zhotoviteľa kontaktovať. Tieto informácie je potrebné uviesť v jazyku, ktorý je pre koncových používateľov a orgány dohľadu nad trhom ľahko zrozumiteľný, pričom musia byť jasné, pochopiteľné a čitateľné.

Pozmeňujúci návrh

8. Zhotovitelia musia na balení batérie uviesť svoj názov, registrované obchodné meno alebo registrovanú ochrannú známku **a telefónne číslo**, poštovú **adresu, emailovú** a webovú adresu na ktorej ich možno kontaktovať. V rámci poštovej adresy musí byť uvedené jedno konkrétne miesto, na ktorom možno zhotoviteľa kontaktovať. Tieto informácie je potrebné uviesť v jazyku, ktorý je pre koncových používateľov a orgány dohľadu nad trhom ľahko zrozumiteľný, pričom musia byť jasné, pochopiteľné a čitateľné.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 236

Návrh nariadenia

Článok 38 – odsek 11

Text predložený Komisiou

11. Zhotovitelia, ktorí sa domnievajú alebo majú dôvod domnievať sa, že batéria, ktorú uviedli na trh alebo do prevádzky, nie je v zhode s príslušnými požiadavkami stanovenými v kapitolách II a III, musia okamžite prijať nápravné opatrenia, ktoré sú potrebné v záujme zabezpečenia zhody danej batérie s predpismi, a v prípade potreby ju stiahnuť z trhu alebo spätne prevziať. Okrem toho, ak batéria predstavuje riziko, **zhotovitelia** o ňom **musia** okamžite informovať príslušný vnútroštátny orgán členského štátu, v ktorom danú batériu sprístupnili na trhu, pričom musia uviesť podrobné údaje, ktoré súvisia predovšetkým s daným nesúlalom, ako aj so všetkými prijatými nápravnými opatreniami.

Pozmeňujúci návrh

11. Zhotovitelia, ktorí sa domnievajú alebo majú dôvod domnievať sa, že batéria, ktorú uviedli na trh alebo do prevádzky, nie je v zhode s príslušnými požiadavkami stanovenými v kapitolách II a III, musia okamžite prijať nápravné opatrenia, ktoré sú potrebné v záujme zabezpečenia zhody danej batérie s predpismi, a v prípade potreby ju stiahnuť z trhu alebo spätne prevziať. Okrem toho, ak **sa domnievajú alebo majú dôvod sa domnievať, že** batéria predstavuje riziko, **musia** o ňom okamžite informovať príslušný vnútroštátny orgán členského štátu, v ktorom danú batériu sprístupnili na trhu, pričom musia uviesť podrobné údaje, ktoré súvisia predovšetkým s daným nesúlalom, ako aj so všetkými prijatými nápravnými opatreniami.

(Horizontálny pozmeňujúci návrh: zmena „ak sa domnievajú alebo majú dôvod domnievať sa, že batéria predstavuje riziko“ sa uplatňuje v celom texte. Prijatie tohto označenia si bude vyžadovať príslušné zmeny v celom texte.)

Pozmeňujúci návrh 237

Návrh nariadenia

Článok 39 – názov

Text predložený Komisiou

Povinnosť hospodárskych subjektov uvádzajúcich na trh **dobíjateľné priemyselné batérie a batérie pre elektrické vozidlá s vnútorným systémom skladovania energie a kapacitou nad 2 kWh, ktorá spočíva v zavedení politik náležitej starostlivosti v dodávateľskom** reťazci

Pozmeňujúci návrh

Povinnosť hospodárskych subjektov uvádzajúcich na trh batérie **vykonávať náležitú starostlivosť v hodnotovom** reťazci

Pozmeňujúci návrh 238

Návrh nariadenia

Článok 39 – odsek 1

Text predložený Komisiou

1. Od [12 mesiacov po nadobudnutí účinnosti nariadenia] musí hospodársky subjekt, ktorý uvádza na trh **dobíjateľné priemyselné batérie a batérie pre elektrické vozidlá s vnútorným systémom skladovania energie a kapacitou nad 2 kWh**, plniť povinnosti náležitej starostlivosti v **dodávateľskom** reťazci stanovené v odsekoch 2 až 5 tohto článku a uchovávať dokumentáciu svedčiacu o splnení týchto povinností, a to vrátane výsledkov overenia treťou stranou, ktoré vykonali notifikované orgány.

Pozmeňujúci návrh

1. Od [12 mesiacov po nadobudnutí účinnosti nariadenia] musí hospodársky subjekt, ktorý uvádza na trh batérie, plniť povinnosti náležitej starostlivosti v **hodnotovom** reťazci stanovené v odsekoch 2 až 5 tohto článku a uchovávať dokumentáciu svedčiacu o splnení týchto povinností, a to vrátane výsledkov overenia treťou stranou, ktoré vykonali notifikované orgány.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 239

Návrh nariadenia

Článok 39 – odsek 2 – písmeno a

Text predložený Komisiou

- a) prijať politiku spoločnosti týkajúcu sa **dodávateľského** reťazca v súvislosti **so surovinami uvedenými** v prílohe X bode 1 a jasne o nej informovať dodávateľov a verejnosť;

Pozmeňujúci návrh

- a) prijať politiku **náležitej starostlivosti** spoločnosti týkajúcu sa **hodnotového** reťazca v súvislosti **s batériami vrátane surovín uvedených** v prílohe X bode 1, **ako aj ďalších súvisiacich sociálnych rizík a rizík pre životné prostredie uvedených v prílohe X bode 2**, a jasne o nej informovať dodávateľov a verejnosť;

Pozmeňujúci návrh 240

Návrh nariadenia

Článok 39 – odsek 2 – písmeno b

Text predložený Komisiou

- b) do noriem v rámci svojej politiky **dodávateľského** reťazca začleniť normy, ktoré sú v súlade s **normami stanovenými v modelovej politike dodávateľského reťazca uvedenej v prílohe II k usmerneniu OECD o náležitej starostlivosti**;

Pozmeňujúci návrh

- b) do noriem v rámci svojej politiky **hodnotového** reťazca začleniť normy, ktoré sú v súlade s **medzinárodne uznávanými normami náležitej starostlivosti uvedenými v prílohe X bode 3a**;

Pozmeňujúci návrh 241

Návrh nariadenia

Článok 39 – odsek 2 – písmeno c

Text predložený Komisiou

- c) zabezpečiť takú štruktúru svojich príslušných vnútorných systémov riadenia, aby sa jej prostredníctvom podporovala náležitá starostlivosť v **dodávateľskom** reťazci, a to tak, že sa na členov vyššieho manažmentu deleguje zodpovednosť za dohľad nad procesom náležitej starostlivosti v **dodávateľskom** reťazci, ako aj za uchovávanie záznamov o týchto systémoch počas aspoň piatich rokov;

Pozmeňujúci návrh

- c) zabezpečiť takú štruktúru svojich príslušných vnútorných systémov riadenia, aby sa jej prostredníctvom podporovala náležitá starostlivosť v **hodnotovom** reťazci, a to tak, že sa na členov vyššieho manažmentu deleguje zodpovednosť za dohľad nad procesom náležitej starostlivosti v **hodnotovom** reťazci, ako aj za uchovávanie záznamov o týchto systémoch počas aspoň piatich rokov;

Pozmeňujúci návrh 242

Návrh nariadenia

Článok 39 – odsek 2 – písmeno d – pododsek 1

Text predložený Komisiou

- d) zaviesť a prevádzkovať systém kontrol a transparentnosti **dodávateľského** reťazca vrátane systému monitorovania spracovateľského reťazca a systému vysledovateľnosti **alebo identifikácie aktérov** v hornej časti **dodávateľského** reťazca;

Pozmeňujúci návrh

- d) zaviesť a prevádzkovať systém kontrol a transparentnosti **hodnotového** reťazca vrátane systému monitorovania spracovateľského reťazca a systému vysledovateľnosti, **ktorým sa identifikujú aktéri** v hornej časti **hodnotového** reťazca;

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 243**Návrh nariadenia****Článok 39 – odsek 2 – písmeno d – pododsek 2 – úvodná časť***Text predložený Komisiou*

Daný systém musí byť podložený dokumentáciou, v ktorej sa uvádzajú tieto informácie:

Pozmeňujúci návrh

Daný systém musí byť podložený dokumentáciou, v ktorej sa uvádzajú **aspoň** tieto informácie:

Pozmeňujúci návrh 244**Návrh nariadenia****Článok 39 – odsek 2 – písmeno d – pododsek 2 – bod iii a (nový)***Text predložený Komisiou**Pozmeňujúci návrh*

iiia) v prípade, že surovina pochádza z vysokorizikovej oblasti, dodatočné informácie v súlade s osobitnými odporúčaniami pre hospodárske subjekty v hornej časti dodávateľského reťazca, ako sa stanovuje v usmernení OECD o náležitej starostlivosti, ak je to relevantné, ako napríklad baňa pôvodu, miesta, kde sa suroviny konsolidujú, kde sa s nimi obchoduje a kde sa spracúvajú, a dane, poplatky a licenčné poplatky;

Pozmeňujúci návrh 245**Návrh nariadenia****Článok 39 – odsek 2 – písmeno d – pododsek 3***Text predložený Komisiou*

Požiadavky stanovené v písmene d) možno vykonávať prostredníctvom účasti na priemyselných schémach;

Pozmeňujúci návrh

Bez toho, aby bola dotknutá individuálna zodpovednosť hospodárskych subjektov za ich procesy v oblasti náležitej starostlivosti, požiadavky stanovené v písmene d) možno vykonávať **v spolupráci s ostatnými aktérmi, a to aj** prostredníctvom účasti na priemyselných schémach **uznaných podľa tohto nariadenia;**

Pozmeňujúci návrh 246**Návrh nariadenia****Článok 39 – odsek 2 – písmeno e***Text predložený Komisiou*

e) začleniť svoju politiku **dodávateľského** reťazca do zmlúv a dohôd s dodávateľmi, a to vrátane ich opatrení týkajúcich sa riadenia rizika;

Pozmeňujúci návrh

e) začleniť svoju politiku **hodnotového** reťazca do zmlúv a dohôd s dodávateľmi, a to vrátane ich opatrení týkajúcich sa riadenia rizika;

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 247

Návrh nariadenia

Článok 39 – odsek 2 – písmeno f

Text predložený Komisiou

- f) zriadiť mechanizmus sťažností ako systém včasného varovania a informovanosti o rizikách alebo zabezpečiť **takýto mechanizmus** prostredníctvom dojednaní o spolupráci s inými hospodárskymi subjektmi či organizáciami, alebo umožniť obrátiť sa na externého experta alebo orgán, napríklad na ombudsmana.

Pozmeňujúci návrh

- f) zriadiť mechanizmus sťažností ako systém včasného varovania a informovanosti o rizikách **a ako mechanizmus nápravy škôd súlade s hlavnými zásadami OSN v oblasti podnikania a ľudských práv** alebo zabezpečiť **takéto mechanizmy** prostredníctvom dojednaní o spolupráci s inými hospodárskymi subjektmi či organizáciami, alebo umožniť obrátiť sa na externého experta alebo orgán, napríklad na ombudsmana. **Takéto mechanizmy zohľadnia kritériá mechanizmov sťažností uvedené v hlavných zásadách OSN v oblasti podnikania a ľudských práv.**

Pozmeňujúci návrh 248

Návrh nariadenia

Článok 39 – odsek 3 – pododsek 1 – písmeno a

Text predložený Komisiou

- a) identifikovať a posudzovať **nepriaznivé vplyvy spojené** s kategóriami rizík **uvedenými** v prílohe X bode 2 vo svojom **dodávateľskom** reťazci na základe informácií poskytnutých podľa odseku 2 oproti normám uplatňovaným v rámci svojej politiky **dodávateľského** reťazca

Pozmeňujúci návrh

- a) identifikovať a posudzovať **riziko nepriaznivých vplyvov spojených** s kategóriami rizík **vrátane rizík uvedených** v prílohe X bode 2 vo svojom **hodnotovom** reťazci na základe informácií poskytnutých podľa odseku 2, **ako aj akýchkoľvek iných relevantných informácií, ktoré sú buď verejne dostupné, alebo poskytnuté zainteresovanými stranami**, oproti normám uplatňovaným v rámci svojej politiky **hodnotového** reťazca;

Pozmeňujúci návrh 249

Návrh nariadenia

Článok 39 – odsek 3 – pododsek 1 – písmeno b – úvodná časť

Text predložený Komisiou

- b) vykonávať stratégiu slúžiacu na riešenie zistených rizík a navrhnutú s cieľom predchádzať negatívnym vplyvom **alebo ich zmierňovať**, a to:

Pozmeňujúci návrh

- b) vykonávať stratégiu slúžiacu na riešenie zistených rizík a navrhnutú s cieľom predchádzať negatívnym vplyvom, **zmierňovať** ich **a riešiť**, a to:

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 250

Návrh nariadenia

Článok 39 – odsek 3 – pododsek 1 – písmeno b – bod i

Text predložený Komisiou

- i) informovaním členov vyššieho manažmentu určených na tento účel o zisteniach vyplývajúcich z posúdenia rizík v **dodávateľskom** reťazci;

Pozmeňujúci návrh

- i) informovaním členov vyššieho manažmentu určených na tento účel o zisteniach vyplývajúcich z posúdenia rizík v **hodnotovom** reťazci;

Pozmeňujúci návrh 251

Návrh nariadenia

Článok 39 – odsek 3 – pododsek 1 – písmeno b – bod ii

Text predložený Komisiou

- ii) prijímaním opatrení v oblasti riadenia rizika, ktoré sú v súlade s **prílohou II k usmerneniu OECD** o náležitej starostlivosti, vzhľadom na ich schopnosť ovplyvňovať a v prípade potreby aj podnikat kroky v snahe vyvinúť nátlak na **dodávateľov, ktorí** dokážu najúčinnejšie predísť zistenému riziku alebo ho zmierniť;

Pozmeňujúci návrh

- ii) prijímaním opatrení v oblasti riadenia rizika, ktoré sú v súlade s **medzinárodne uznávanými normami v oblasti** náležitej starostlivosti **uvedenými v prílohe X bode 3a**, vzhľadom na ich schopnosť ovplyvňovať a v prípade potreby aj podnikat kroky v snahe vyvinúť nátlak na **obchodné vzťahy, ktoré** dokážu najúčinnejšie predísť zistenému riziku alebo ho zmierniť;

Pozmeňujúci návrh 252

Návrh nariadenia

Článok 39 – odsek 3 – pododsek 1 – písmeno b – bod iii

Text predložený Komisiou

- iii) vykonávaním plánu riadenia rizika, monitorovaním a sledovaním intenzity úsilia o zmiernenie rizika, podávaním správ členom vyššieho manažmentu určeným na tento účel a zváženie pozastavenia alebo ukončenia **spolupráce s dodávateľom** po neúspešných pokusoch o zmiernenie na základe príslušných zmluvných dojednaní v súlade s odsekom 2 druhým pododsekom;

Pozmeňujúci návrh

- iii) vykonávaním plánu riadenia rizika, monitorovaním a sledovaním intenzity úsilia o zmiernenie rizika, podávaním správ členom vyššieho manažmentu určeným na tento účel a zváženie pozastavenia alebo ukončenia **obchodného vzťahu** po neúspešných pokusoch o zmiernenie na základe príslušných zmluvných dojednaní v súlade s odsekom 2 druhým pododsekom;

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 253

Návrh nariadenia

Článok 39 – odsek 3 – pododsek 2

Text predložený Komisiou

Ak hospodársky subjekt uvedený v odseku 1 vyvíja úsilie o zmiernenie rizika, pričom v obchode pokračuje alebo ho dočasne pozastaví, musí viesť konzultácie s **dodávateľmi** a predmetnými zainteresovanými stranami vrátane miestnych a ústredných vládnych orgánov, medzinárodných organizácií alebo organizácií občianskej spoločnosti a **dotknutých tretích strán** a dohodnúť sa na stratégii pre merateľné zmiernenie rizika v pláne riadenia rizika.

Pozmeňujúci návrh

Ak hospodársky subjekt uvedený v odseku 1 vyvíja úsilie o zmiernenie rizika, pričom v obchode pokračuje alebo ho dočasne pozastaví, musí viesť konzultácie s **obchodnými vzťahmi** a predmetnými zainteresovanými stranami vrátane miestnych a ústredných vládnych orgánov, medzinárodných organizácií alebo organizácií občianskej spoločnosti a **dotknutých komunit** a dohodnúť sa na stratégii pre merateľné zmiernenie rizika v pláne riadenia rizika.

Pozmeňujúci návrh 254

Návrh nariadenia

Článok 39 – odsek 3 – pododsek 3

Text predložený Komisiou

Hospodársky subjekt uvedený v odseku 1 musí identifikovať a posúdiť pravdepodobnosť nepriaznivých vplyvov v kategóriách rizika uvedených v prílohe X bode 2 vo svojom **dodávateľskom reťazci na základe dostupných správ o overení treťou stranou, ktoré vykonal notifikovaný orgán v súvislosti s dodávateľmi pôsobiacimi v danom reťazci, a podľa vhodnosti na základe posúdenia svojich postupov náležitej starostlivosti. Uvedené správy o overení** musia byť v súlade s ustanoveniami odseku 4 prvého pododseku. Ak takéto správy o overení treťou stranou, ktoré sa týkajú dodávateľov, nie sú k dispozícii, musí hospodársky subjekt uvedený v odseku 1 v rámci svojich vlastných systémov riadenia rizika identifikovať a posúdiť riziká vo svojom dodávateľskom reťazci. V takýchto prípadoch musia hospodárske subjekty uvedené v odseku 1 vykonať overenie treťou stranou týkajúce sa náležitej starostlivosti vo svojich vlastných dodávateľských reťazcoch, a to prostredníctvom notifikovaného orgánu v súlade s odsekom 4 prvým pododsekom.

Pozmeňujúci návrh

Hospodársky subjekt uvedený v odseku 1 musí identifikovať a posúdiť pravdepodobnosť nepriaznivých vplyvov v kategóriách rizika uvedených v prílohe X bode 2 vo svojom **hodnotovom reťazci. Hospodársky subjekt uvedený v odseku 1 musí v rámci svojich vlastných systémov riadenia rizika identifikovať a posúdiť riziká vo svojom hodnotovom reťazci. V takýchto prípadoch** musia hospodárske subjekty uvedené v odseku 1 vykonať overenie treťou stranou týkajúce sa náležitej starostlivosti vo svojich vlastných hodnotových reťazcoch, a to prostredníctvom notifikovaného orgánu v súlade s odsekom 4 prvým pododsekom. Hospodársky subjekt môže využiť aj dostupné správy o overení treťou stranou, ktoré vykonal notifikovaný orgán a ktoré sa týkajú obchodných vzťahov v danom reťazci, a v prípade potreby aj posúdením svojich postupov náležitej starostlivosti. Uvedené správy o overení musia byť v súlade s ustanoveniami odseku 4 prvého pododseku.

Pozmeňujúci návrh 255

Návrh nariadenia

Článok 39 – odsek 3 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

3a. Členské štáty zabezpečia, aby mali zavedený režim zodpovednosti, na základe ktorého môžu byť hospodárske subjekty v súlade s vnútroštátnym právom bránené na zodpovednosť a poskytovať nápravu za akúkoľvek škodu, ktorá vznikla v dôsledku potenciálnych alebo skutočných nepriaznivých vplyvov na ľudské práva, životné prostredie alebo dobrú správu vecí verejných, ktoré oni alebo podniky pod ich kontrolou spôsobili alebo ku ktorým prispeli konaním alebo opomenutím.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 256

Návrh nariadenia

Článok 39 – odsek 4 – pododsek 1

Text predložený Komisiou

4. Hospodársky subjekt uvedený v odseku 1 musí disponovať vlastnými politikami náležitej starostlivosti v **dodávateľskom** reťazci, ktoré sú overené notifikovaným orgánom (ďalej len „overenie treťou stranou“).

Pozmeňujúci návrh

4. Hospodársky subjekt uvedený v odseku 1 musí disponovať vlastnými politikami **a postupmi** náležitej starostlivosti v **hodnotovom** reťazci, ktoré sú overené notifikovaným orgánom (ďalej len „overenie treťou stranou“).

Pozmeňujúci návrh 257

Návrh nariadenia

Článok 39 – odsek 4 – pododsek 2 – písmeno a

Text predložený Komisiou

a) zahŕňať všetky činnosti, procesy a systémy, ktoré hospodárske subjekty uplatňujú pri vykonávaní požiadaviek týkajúcich sa náležitej starostlivosti vo svojom **dodávateľskom** reťazci v súlade s odsekmi 2, 3 a 5;

Pozmeňujúci návrh

a) zahŕňať všetky činnosti, procesy a systémy, ktoré hospodárske subjekty uplatňujú pri vykonávaní požiadaviek týkajúcich sa náležitej starostlivosti vo svojom **hodnotovom** reťazci v súlade s odsekmi 2, 3 a 5;

Pozmeňujúci návrh 258

Návrh nariadenia

Článok 39 – odsek 4 – pododsek 2 – písmeno b

Text predložený Komisiou

b) mať za cieľ stanovenie zhody postupov hospodárskych subjektov uvádzajúcich na trh batérie, ktoré sa týkajú náležitej starostlivosti v **dodávateľskom** reťazci, s odsekmi 2, 3 a 5;

Pozmeňujúci návrh

b) mať za cieľ stanovenie zhody postupov hospodárskych subjektov uvádzajúcich na trh batérie, ktoré sa týkajú náležitej starostlivosti v **hodnotovom** reťazci, s odsekmi 2, 3 a 5, **ako aj prípadne vykonávať kontroly podnikov a zhromažďovať informácie od zainteresovaných strán,**

Pozmeňujúci návrh 259

Návrh nariadenia

Článok 39 – odsek 4 – pododsek 2 – písmeno c

Text predložený Komisiou

c) obsahovať odporúčania určené pre hospodárske subjekty uvádzajúce na trh batérie, ako zlepšiť svoje postupy týkajúce sa náležitej starostlivosti v **dodávateľskom** reťazci;

Pozmeňujúci návrh

c) obsahovať odporúčania určené pre hospodárske subjekty uvádzajúce na trh batérie, ako zlepšiť svoje postupy týkajúce sa náležitej starostlivosti v **hodnotovom** reťazci;

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 260

Návrh nariadenia

Článok 39 – odsek 5

Text predložený Komisiou

5. Hospodársky subjekt uvedený v odseku 1 je povinný na požiadanie sprístupniť orgánom členských štátov zaoberajúcim sa dohľadom nad trhom správy o akomkoľvek overení treťou stranou, ktoré sa uskutočnilo v súlade s odsekom 4, alebo dôkazy o súlade so schémou náležitej starostlivosti v **dodávateľskom** reťazci uznanou Komisiou v súlade s článkom 72.

Pozmeňujúci návrh

5. Hospodársky subjekt uvedený v odseku 1 je povinný na požiadanie sprístupniť orgánom členských štátov zaoberajúcim sa dohľadom nad trhom správy o akomkoľvek overení treťou stranou, ktoré sa uskutočnilo v súlade s odsekom 4, alebo dôkazy o súlade so schémou náležitej starostlivosti v **hodnotovom** reťazci uznanou Komisiou v súlade s článkom 72.

Pozmeňujúci návrh 261

Návrh nariadenia

Článok 39 – odsek 6 – pododsek 1

Text predložený Komisiou

6. Hospodársky subjekt uvedený v odseku 1 musí svojim bezprostredným odberateľom v dolnej časti obchodného reťazca sprístupniť všetky informácie, ktoré získal a uchoval v súlade so svojou politikou náležitej starostlivosti v **dodávateľskom** reťazci s patričným zreteľom na dôvernosť obchodných informácií a iné otázky hospodárskej súťaže vyvolávajúce isté obavy.

Pozmeňujúci návrh

6. Hospodársky subjekt uvedený v odseku 1 musí svojim bezprostredným odberateľom v dolnej časti obchodného reťazca sprístupniť všetky informácie, ktoré získal a uchoval v súlade so svojou politikou náležitej starostlivosti v **hodnotovom** reťazci s patričným zreteľom na dôvernosť obchodných informácií a iné otázky hospodárskej súťaže vyvolávajúce isté obavy.

Pozmeňujúci návrh 262

Návrh nariadenia

Článok 39 – odsek 6 – pododsek 2

Text predložený Komisiou

Hospodársky subjekt uvedený v odseku 1 je povinný každoročne čo najpodrobnejšie verejne informovať, a to aj na internete, o svojich politikách náležitej starostlivosti v **dodávateľskom** reťazci. Daná správa musí obsahovať kroky, ktoré predmetný hospodársky subjekt prijal v záujme splnenia požiadaviek stanovených v odsekoch 2 a 3, a jej súčasťou majú byť zistenia týkajúce sa významných nepriaznivých vplyvov v rámci kategórií rizík uvedených v prílohe X bode 2, spôsob ich riešenia, ako aj súhrnná správa o overeniach treťou stranou vykonávaných v súlade s bodom 4, a to vrátane názvu **notifikovaného orgánu**, s náležitým prihliadnutím na dôvernosť obchodných informácií a iné otázky hospodárskej súťaže vyvolávajúce isté obavy.

Pozmeňujúci návrh

Hospodársky subjekt uvedený v odseku 1 je povinný každoročne čo najpodrobnejšie verejne informovať, a to aj na internete, o svojich politikách náležitej starostlivosti v **hodnotovom** reťazci, **najmä pokiaľ ide o suroviny nachádzajúce sa v každom modeli batérie uvedenom na trh**. Daná správa musí **spôsobom, ktorý je ľahko zrozumiteľný pre koncových používateľov a jasne identifikuje príslušné modely batérie**, obsahovať kroky, ktoré predmetný hospodársky subjekt prijal v záujme splnenia požiadaviek stanovených v odsekoch 2 a 3, a jej súčasťou majú byť zistenia týkajúce sa významných nepriaznivých vplyvov v rámci kategórií rizík uvedených v prílohe X bode 2, spôsob ich riešenia, ako aj súhrnná správa o overeniach treťou stranou vykonávaných v súlade s bodom 4, a to vrátane názvu **notifikovanej osoby**, s náležitým prihliadnutím na dôvernosť obchodných informácií a iné otázky hospodárskej súťaže vyvolávajúce isté obavy.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 263**Návrh nariadenia****Článok 39 – odsek 7***Text predložený Komisiou*

7. Komisia vypracuje usmernenie v súvislosti s uplatňovaním požiadaviek týkajúcich sa náležitej starostlivosti, ktoré sú vymedzené v odsekoch 2 a 3 tohto článku, pokiaľ ide o sociálne a environmentálne riziká uvedené v prílohe X bode 2, a predovšetkým v súlade s medzinárodnými nástrojmi uvedenými v prílohe X **bode 3**.

Pozmeňujúci návrh

7. Komisia vypracuje usmernenie v súvislosti s uplatňovaním požiadaviek týkajúcich sa náležitej starostlivosti, ktoré sú vymedzené v odsekoch 2 a 3 tohto článku, pokiaľ ide o sociálne a environmentálne riziká uvedené v prílohe X bode 2, a predovšetkým v súlade s medzinárodnými nástrojmi uvedenými v prílohe X **bodoch 3 a 3a**.

Pozmeňujúci návrh 264**Návrh nariadenia****Článok 39 – odsek 7 a (nový)***Text predložený Komisiou**Pozmeňujúci návrh*

7a. Členské štáty poskytujú osobitnú technickú pomoc hospodárskym subjektom, najmä malým a stredným podnikom, pri plnení požiadaviek náležitej starostlivosti v hodnotovom reťazci stanovených v tomto článku. Členským štátom môžu pri poskytovaní takejto technickej podpory pomáhať ich národné kompetenčné centrá pre batérie zriadené podľa článku 68b.

Pozmeňujúci návrh 265**Návrh nariadenia****Článok 39 – odsek 7 b (nový)***Text predložený Komisiou**Pozmeňujúci návrh*

7b. S cieľom umožniť členským štátom zabezpečenie súladu s týmto nariadením podľa článku 69 sú členské štáty zodpovedné za vykonávanie vhodných kontrol.

Kontroly uvedené v prvom pododseku sa vykonávajú na základe prístupu založeného na riziku vrátane prípadov, keď príslušný orgán disponuje relevantnými informáciami, ako napríklad na základe opodstatnených obáv tretích strán, ktoré sa týkajú dodržiavania tohto nariadenia zo strany hospodárskeho subjektu.

Kontroly uvedené v prvom pododseku zahŕňajú inšpekcie na mieste, a to aj v priestoroch hospodárskeho subjektu.

Hospodárske subjekty poskytujú akúkoľvek pomoc potrebnú na uľahčenie vykonávania kontrol uvedených v prvom pododseku, najmä pokiaľ ide o prístup do priestorov a predloženie dokumentácie a záznamov.

Štvrtok 10. marca 2022

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

S cieľom zabezpečiť jednoznačnosť úloh a konzistentnosť činností medzi príslušnými orgánmi členského štátu Komisia vypracuje usmernenia s podrobným uvedením krokov, ktorými sa majú riadiť príslušné orgány členského štátu vykonávajúce kontroly uvedené v prvom pododseku. Tieto usmernenia obsahujú podľa potreby vzory dokumentov uľahčujúce uplatňovanie tohto nariadenia.

Členské štáty vedú záznamy o kontrolách uvedených v prvom pododseku, v ktorých uvádzajú najmä charakter a výsledky týchto kontrol, ako aj záznamy o akomkoľvek oznámení o nápravných opatreniach vydanom podľa článku 69.

Pozmeňujúci návrh 266

Návrh nariadenia

Článok 39 – odsek 8 – písmeno a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

aa) **meniť zoznam medzinárodných nástrojov v prílohe X v súlade s vývojom na príslušnom medzinárodnom fóre;**

Pozmeňujúci návrh 267

Návrh nariadenia

Článok 39 – odsek 8 – písmeno b

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

b) upravovať povinnosti hospodárskeho subjektu uvedeného v odseku 1, ktoré sú stanovené v odsekoch 2 až 4, a to vzhľadom na zmeny nariadenia (EÚ) 2017/821 a **zmeny odporúčaní** týkajúcich sa náležitej starostlivosti **stanovené v prílohe I k usmerneniu OECD o náležitej starostlivosti.**

b) upravovať povinnosti hospodárskeho subjektu uvedeného v odseku 1, ktoré sú stanovené v odsekoch 2 až 4, a to vzhľadom na zmeny nariadenia (EÚ) 2017/821 a **zmeny zoznamu medzinárodne uznaných nástrojov** týkajúcich sa náležitej starostlivosti **stanovených v bode 3a prílohy X.**

Pozmeňujúci návrh 268

Návrh nariadenia

Článok 39 – odsek 8 – písmeno b a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

ba) **zostaviť a zmeniť zoznam vysokorizikových oblastí s prihliadnutím na usmernenia OECD o náležitej starostlivosti.**

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 269

Návrh nariadenia

Článok 39 – odsek 8 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

8a. V prípade, že sa prijímú budúce právne predpisy Únie stanovujúce všeobecné pravidlá udržateľnej správy a riadenia spoločností a náležitej starostlivosti, ustanovenia uvedené v odsekoch 2 až 5 tohto článku a v prílohe X sa považujú za doplnkové k takýmto budúcim právnym predpisom Únie.

Do 6 mesiacov od nadobudnutia účinnosti budúcich právnych predpisov Únie, ktorými sa stanoví všeobecné pravidlá udržateľnej správy a riadenia spoločností a náležitej starostlivosti, Komisia posúdi, či si nové právne predpisy Únie vyžadujú zmenu ods. 2 až 5 tohto článku alebo prílohy X, alebo oboch, a prijme podľa potreby delegovaný akt v súlade s článkom 73 na zmenu týchto ustanovení.

Uvedeným delegovaným aktom nie sú dotknuté povinnosti stanovené v odsekoch 2 až 5 tohto článku alebo v prílohe X, ktoré sú špecifické pre hospodárske subjekty, ktoré uvádzajú batérie na trh. Akákoľvek dodatočná povinnosť náležitej starostlivosti pre hospodárske subjekty, ktorá je stanovená v uvedenom delegovanom akte, musí byť taká, aby sa zabezpečila aspoň rovnaká úroveň ochrany, ako sa stanovuje v tomto nariadení, bez toho, aby vznikla neprimeraná administratívna záťaž.

Pozmeňujúci návrh 270

Návrh nariadenia

Článok 40 – odsek 4 – úvodná časť

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

4. Splnomocnený zástupca je povinný vykonávať úlohy, ktorými ho v danom mandáte poveril zhotoviteľ. Splnomocnený zástupca **je povinný** na **požiadanie poskytnúť kópiu uvedeného mandátu** príslušnému orgánu. Na základe mandátu musí splnomocnený zástupca dokázať vykonávať prinajmenšom tieto úlohy:

4. Splnomocnený zástupca je povinný vykonávať úlohy, ktorými ho v danom mandáte poveril zhotoviteľ. Splnomocnený zástupca **musí mať primerané finančné a organizačné prostriedky na plnenie úloh uvedených v mandáte. Splnomocnený zástupca na požiadanie poskytne** príslušnému orgánu **kópiu mandátu v jazyku Únie, ktorý určí príslušný orgán**. Na základe mandátu musí splnomocnený zástupca dokázať vykonávať prinajmenšom tieto úlohy:

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 271**Návrh nariadenia****Článok 40 – odsek 4 a (nový)***Text predložený Komisiou**Pozmeňujúci návrh*

4a. ak sa splnomocnení zástupcovia domnievajú alebo majú dôvod domnievať sa, že batéria predstavuje riziko, musia o tom okamžite informovať orgány dohľadu nad trhom;

Pozmeňujúci návrh 272**Návrh nariadenia****Článok 41 – odsek 1***Text predložený Komisiou**Pozmeňujúci návrh*

1. Dovozcovia smú na trh alebo do prevádzky uvádzať iba batérie, ktoré sú v súlade s požiadavkami stanovenými v kapitolách II a III.

1. Dovozcovia smú na trh alebo do prevádzky uvádzať iba batérie, ktoré sú v súlade s požiadavkami stanovenými v kapitolách II a III **a v článku 39.**

Pozmeňujúci návrh 273**Návrh nariadenia****Článok 41 – odsek 2 – pododsek 2***Text predložený Komisiou**Pozmeňujúci návrh*

Ak sa dovozca domnieva alebo má dôvod domnievať sa, že batéria nespĺňa požiadavky stanovené v kapitolách II a III, nesmie ju uviesť na trh alebo do prevádzky dovtedy, kým tieto požiadavky nebude spĺňať. Okrem toho, ak batéria predstavuje riziko, **dovozca** o ňom **musí informovať** zhotoviteľa a orgány dohľadu nad trhom.

Ak sa dovozca domnieva alebo má dôvod domnievať sa, že batéria nespĺňa požiadavky stanovené v kapitolách II a III **a v článku 39**, nesmie ju uviesť na trh alebo do prevádzky dovtedy, kým tieto požiadavky nebude spĺňať. Okrem toho, ak **sa dovozca domnieva alebo má dôvod sa domnievať, že** batéria predstavuje riziko, **musí** o ňom **okamžite informovať** zhotoviteľa a orgány dohľadu nad trhom.

Pozmeňujúci návrh 274**Návrh nariadenia****Článok 41 – odsek 6***Text predložený Komisiou**Pozmeňujúci návrh*

6. Ak sa to považuje za vhodné vzhľadom na riziká, ktoré predstavuje daná batéria, sú dovozcovia v záujme ochrany zdravia a bezpečnosti spotrebiteľov povinní vykonávať testovanie na vzorke batérií uvádzaných na trh, prešetrovať a v prípade potreby evidovať sťažnosti, ako aj nevyhovujúce batérie a späťne prevzaté batérie a o takomto monitorovaní informovať distribútorov.

6. Ak sa to považuje za vhodné vzhľadom na riziká, ktoré predstavuje daná batéria, sú dovozcovia v záujme ochrany zdravia a **životného prostredia** a bezpečnosti spotrebiteľov povinní vykonávať testovanie na vzorke batérií uvádzaných na trh, prešetrovať a v prípade potreby evidovať sťažnosti, ako aj nevyhovujúce batérie a späťne prevzaté batérie a o takomto monitorovaní informovať distribútorov.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 275**Návrh nariadenia****Článok 41 – odsek 7***Text predložený Komisiou*

7. Dovožcovia, ktorí sa domnievajú alebo majú dôvod domnievať sa, že batéria, ktorú uviedli na trh alebo do prevádzky, nie je v zhode s príslušnými požiadavkami stanovenými v kapitolách II a III, musia okamžite prijať nápravné opatrenia, ktoré sú potrebné v záujme zabezpečenia zhody danej batérie s predpismi, a v prípade potreby ju stiahnuť z trhu alebo spätne prevziať. Okrem toho, ak batéria predstavuje riziko, **dovožcovia** o ňom **musia** okamžite informovať príslušný vnútroštátny orgán členského štátu, v ktorom danú batériu sprístupnili na trhu, pričom musia uviesť podrobné údaje, ktoré súvisia predovšetkým s daným nesúlalom, ako aj so všetkými prijatými nápravnými opatreniami.

Pozmeňujúci návrh

7. Dovožcovia, ktorí sa domnievajú alebo majú dôvod domnievať sa, že batéria, ktorú uviedli na trh alebo do prevádzky, nie je v zhode s príslušnými požiadavkami stanovenými v kapitolách II a III **a v článku 39**, musia okamžite prijať nápravné opatrenia, ktoré sú potrebné v záujme zabezpečenia zhody danej batérie s predpismi, a v prípade potreby ju stiahnuť z trhu alebo spätne prevziať. Okrem toho, ak **sa domnievajú alebo majú dôvod sa domnievať**, že batéria predstavuje riziko, **musia** o ňom okamžite informovať príslušný vnútroštátny orgán členského štátu, v ktorom danú batériu sprístupnili na trhu, pričom musia uviesť podrobné údaje, ktoré súvisia predovšetkým s daným nesúlalom, ako aj so všetkými prijatými nápravnými opatreniami.

Pozmeňujúci návrh 276**Návrh nariadenia****Článok 42 – odsek 2 – písmeno a***Text predložený Komisiou*

a) **sú zhotoviteľ, splnomocnený zástupca zhotoviteľa, dovozca alebo iní distribútori zaregistrovaní** na území členského štátu v súlade s článkom 46;

Pozmeňujúci návrh

a) **je výrobca zaregistrovaný** na území členského štátu v súlade s článkom 46;

Pozmeňujúci návrh 277**Návrh nariadenia****Článok 42 – odsek 3***Text predložený Komisiou*

3. Ak sa distribútor domnieva alebo má dôvod domnievať sa, že batéria nespĺňa požiadavky stanovené v kapitolách II a III, nesmie ju na trhu sprístupniť dovtedy, kým tieto požiadavky nebude spĺňať. Okrem toho, ak batéria predstavuje riziko, **distribútor** o ňom **musí** informovať zhotoviteľa alebo dovozcu, ako aj príslušné orgány dohľadu nad trhom.

Pozmeňujúci návrh

3. Ak sa distribútor domnieva alebo má dôvod domnievať sa, že batéria nespĺňa požiadavky stanovené v kapitolách II a III **a v článku 39**, nesmie ju na trhu sprístupniť dovtedy, kým tieto požiadavky nebude spĺňať. Okrem toho, ak **sa distribútor domnieva alebo má dôvod sa domnievať**, že batéria predstavuje riziko, **musí** o ňom informovať zhotoviteľa alebo dovozcu, ako aj príslušné orgány dohľadu nad trhom.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 278

Návrh nariadenia

Článok 42 – odsek 5

Text predložený Komisiou

5. Distribútori, ktorí sa domnievajú alebo majú dôvod domnievať sa, že batéria, ktorú sprístupnili na trhu, nie je v zhode s požiadavkami stanovenými v kapitolách II a III, musia zabezpečiť prijatie nápravných opatrení, ktoré sú potrebné v záujme zabezpečenia zhody danej batérie s predpismi, a v prípade potreby ju stiahnuť z trhu alebo spätne prevziať. Okrem toho, ak batéria predstavuje riziko, **distribútori** o ňom **musia** okamžite informovať príslušný vnútroštátny orgán **členského štátu**, v **ktorom** danú batériu sprístupnili na trhu, pričom musia uviesť podrobné údaje, ktoré súvisia predovšetkým s daným nesúlalom, ako aj so všetkými prijatými nápravnými opatreniami.

Pozmeňujúci návrh

5. Distribútori, ktorí sa domnievajú alebo majú dôvod domnievať sa, že batéria, ktorú sprístupnili na trhu, nie je v zhode s požiadavkami stanovenými v kapitolách II a III **a v článku 39**, musia zabezpečiť prijatie nápravných opatrení, ktoré sú potrebné v záujme zabezpečenia zhody danej batérie s predpismi, a v prípade potreby ju stiahnuť z trhu alebo spätne prevziať. Okrem toho, ak **sa domnievajú alebo majú dôvod sa domnievať, že** batéria predstavuje riziko, **musia** o ňom okamžite informovať príslušný vnútroštátny orgán **členských štátov**, v **ktorých** danú batériu sprístupnili na trhu, pričom musia uviesť podrobné údaje, ktoré súvisia predovšetkým s daným nesúlalom, ako aj so všetkými prijatými nápravnými opatreniami.

Pozmeňujúci návrh 279

Návrh nariadenia

Článok 42 – odsek 6

Text predložený Komisiou

6. Na základe odôvodnenej žiadosti od vnútroštátneho orgánu musia distribútori **danému** orgánu poskytnúť všetky informácie a technickú dokumentáciu potrebnú na preukázanie zhody batérie s požiadavkami stanovenými v kapitolách II a III v jazyku, ktorý je tomuto orgánu ľahko zrozumiteľný. Uvedené informácie a technická dokumentácia sa predkladajú v tlačenej alebo elektronickej podobe. Na žiadosť tohto orgánu s ním distribútori spolupracujú pri každom opatrení prijatom na účely odstránenia rizík vyplývajúcich z batérií, ktoré sprístupnili na trhu.

Pozmeňujúci návrh

6. Na základe odôvodnenej žiadosti od vnútroštátneho orgánu musia distribútori **tomuto** orgánu poskytnúť všetky informácie a technickú dokumentáciu potrebnú na preukázanie zhody batérie s požiadavkami stanovenými v kapitolách II a III **a v článku 39** v jazyku, ktorý je tomuto orgánu ľahko zrozumiteľný. Uvedené informácie a technická dokumentácia sa predkladajú v tlačenej alebo elektronickej podobe. Na žiadosť tohto orgánu s ním distribútori spolupracujú pri každom opatrení prijatom na účely odstránenia rizík vyplývajúcich z batérií, ktoré sprístupnili na trhu.

Pozmeňujúci návrh 280

Návrh nariadenia

Článok 43 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Poskytovatelia logistických služieb musia zabezpečiť, aby v súvislosti s batériami, s ktorými manipulujú, nedošlo v dôsledku podmienok ich skladovania, balenia, zasielania či expedovania k ohrozeniu súladu týchto batérií s požiadavkami stanovenými v kapitolách II a III.

Pozmeňujúci návrh

Poskytovatelia logistických služieb **vrátane online trhovísk** musia zabezpečiť, aby v súvislosti s batériami, s ktorými manipulujú, nedošlo v dôsledku podmienok ich skladovania, balenia, zasielania či expedovania k ohrozeniu súladu týchto batérií s požiadavkami stanovenými v kapitolách II, III a VII.

Bez toho, aby boli dotknuté povinnosti príslušných hospodárskych subjektov stanovené v kapitole VI, poskytovatelia logistických služieb vykonávajú okrem požiadavky uvedenej v prvom pododseku aj úlohy stanovené v článku 40 ods. 4 písm. d) a článku 40 ods. 4a.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 281**Návrh nariadenia****Článok 44 – odsek 1 – úvodná časť***Text predložený Komisiou*

Dovozca alebo distribútor sa na účely tohto nariadenia považuje za zhotoviteľa, a teda sa na dovozcu alebo distribútora vzťahujú povinnosti zhotoviteľa v zmysle článku 40 vtedy, ak:

Pozmeňujúci návrh

Dovozca alebo distribútor sa na účely tohto nariadenia považuje za zhotoviteľa, a teda sa na dovozcu alebo distribútora vzťahujú povinnosti zhotoviteľa v zmysle článku 38 vtedy, ak **platí niektorá z týchto podmienok**:

Pozmeňujúci návrh 282**Návrh nariadenia****Článok 44 – odsek 1 – písmeno b***Text predložený Komisiou*

b) tento dovozca alebo distribútor upraví batériu, ktorá už bola uvedená na trh alebo do prevádzky, a to tak, že daná úprava môže ovplyvniť súlad s požiadavkami uvedenými v tomto nariadení;

Pozmeňujúci návrh

b) tento dovozca alebo distribútor upraví batériu, ktorá už bola uvedená na trh alebo do prevádzky, a to tak, že daná úprava môže ovplyvniť súlad s požiadavkami uvedenými v tomto nariadení; **alebo**

Pozmeňujúci návrh 283**Návrh nariadenia****Článok 46 – odsek 2 – pododsek 2 – písmeno d***Text predložený Komisiou*

d) konkrétny typ batérií, ktoré výrobca plánuje na území členského štátu sprístupniť na trhu po prvýkrát, teda, či ide o prenosné batérie, priemyselné batérie, batérie pre elektrické vozidlá alebo automobilové batérie;

Pozmeňujúci návrh

d) konkrétny typ batérií, ktoré výrobca plánuje na území členského štátu sprístupniť na trhu po prvýkrát, teda, či ide o prenosné batérie, **batérie z ľahkých dopravných prostriedkov**, priemyselné batérie, batérie pre elektrické vozidlá alebo automobilové batérie;

Pozmeňujúci návrh 284**Návrh nariadenia****Článok 46 – odsek 2 – pododsek 2 – písmeno d a (nové)***Text predložený Komisiou**Pozmeňujúci návrh*

da) konkrétny typ batérií, ktoré výrobca plánuje na území členského štátu sprístupniť na trhu po prvýkrát;

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 285**Návrh nariadenia****Článok 46 – odsek 2 – pododsek 2 – písmeno f – úvodná časť***Text predložený Komisiou*

f) informácie o tom, ako si výrobca plní povinnosti stanovené v článku 47 a požiadavky vyplývajúce z článkov 48 a 49, a to:

Pozmeňujúci návrh

f) informácie o tom, ako si výrobca plní povinnosti stanovené v článku 47 a požiadavky vyplývajúce z článkov 48, **článkov 48a** a 49, a to:

Pozmeňujúci návrh 286**Návrh nariadenia****Článok 46 – odsek 2 – pododsek 2 – písmeno f – bod i – úvodná časť***Text predložený Komisiou*

i) v prípade prenosných batérií je v záujme splnenia požiadaviek vyplývajúcich z písmena f) nevyhnutné predložiť:

Pozmeňujúci návrh

i) v prípade prenosných batérií **a batérií pre ľahké dopravné prostriedky** je v záujme splnenia požiadaviek vyplývajúcich z písmena f) nevyhnutné predložiť:

Pozmeňujúci návrh 287**Návrh nariadenia****Článok 46 – odsek 2 – pododsek 2 – písmeno f – bod i – zarážka 1***Text predložený Komisiou*

— vyhlásenie, ktoré svedčí o tom, že výrobca zaviedol opatrenia s cieľom splniť povinnosti týkajúce sa zodpovednosti výrobcu stanovené v článku 47, a ktoré zároveň svedčí o opatreniach zavedených s cieľom dodržiavať povinnosti týkajúce sa triedeného zberu stanovené v článku 48 ods. 1, a to vzhľadom na množstvo batérií dodávané výrobcom a vzhľadom na systém zabezpečujúci spoľahlivosť údajov, ktoré sa oznamujú príslušným orgánom;

Pozmeňujúci návrh

— vyhlásenie, ktoré svedčí o tom, že výrobca zaviedol opatrenia s cieľom splniť povinnosti týkajúce sa zodpovednosti výrobcu stanovené v článku 47, a ktoré zároveň svedčí o opatreniach zavedených s cieľom dodržiavať povinnosti týkajúce sa triedeného zberu stanovené v článku 48 ods. 1 **a v článku 48a ods. 1**, a to vzhľadom na množstvo batérií dodávané výrobcom a vzhľadom na systém zabezpečujúci spoľahlivosť údajov, ktoré sa oznamujú príslušným orgánom;

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 288

Návrh nariadenia

Článok 46 – odsek 2 – pododsek 2 – písmeno f – bod i – zarážka 2

Text predložený Komisiou

-
- podľa potreby – **názov** a kontaktné údaje vrátane **poštového smerovacieho čísla a miesta, ulice a** čísla, **krajiny, telefónneho a faxového čísla, webovej a e-mailovej adresy**, národný identifikačný kód organizácie zodpovednosti výrobcov, ktorú výrobca poveril plnením svojich povinností vyplývajúcich z rozšírenej zodpovednosti výrobcu v súlade s článkom 47 ods. 2, a to vrátane čísla v obchodnom registri alebo rovnocenného úradného registračného čísla organizácie zodpovednosti výrobcov vrátane európskeho alebo vnútroštátneho daňového identifikačného čísla organizácie zodpovednosti výrobcov, ako aj mandát zastupovaného výrobcu;

Pozmeňujúci návrh

-
- podľa potreby – **meno** a kontaktné údaje vrátane **poštovej adresy, telefónneho čísla, internetovej a emailovej adresy** a národný identifikačný kód organizácie zodpovednosti výrobcov, ktorú výrobca poveril plnením svojich povinností vyplývajúcich z rozšírenej zodpovednosti výrobcu v súlade s článkom 47 ods. 2 a ods. 4, a to vrátane čísla v obchodnom registri alebo rovnocenného úradného registračného čísla organizácie zodpovednosti výrobcov vrátane európskeho alebo vnútroštátneho daňového identifikačného čísla organizácie zodpovednosti výrobcov, ako aj mandát zastupovaného výrobcu;

Pozmeňujúci návrh 289

Návrh nariadenia

Článok 46 – odsek 2 – pododsek 2 – písmeno f – bod i – zarážka 2 a (nová)

Text predložený Komisiou

-
- podľa potreby – **názov** a kontaktné údaje vrátane **poštového smerovacieho čísla a miesta, ulice a** čísla, **krajiny, telefónneho a faxového čísla, webovej a e-mailovej adresy**, národný identifikačný kód organizácie zodpovednosti výrobcov, ktorú výrobca poveril plnením svojich povinností vyplývajúcich z rozšírenej zodpovednosti výrobcu v súlade s článkom 47 ods. 2, a to vrátane čísla v obchodnom registri alebo rovnocenného úradného registračného čísla organizácie zodpovednosti výrobcov vrátane európskeho alebo vnútroštátneho daňového identifikačného čísla organizácie zodpovednosti výrobcov, ako aj mandát zastupovaného výrobcu;

Pozmeňujúci návrh

-
- **ak organizácia zodpovednosti výrobcov zastupuje viac ako jedného výrobcu – uvedie samostatné informácie o tom, ako si každý zo zastúpených výrobcov plní povinnosti stanovené v článku 47;**

Pozmeňujúci návrh 290

Návrh nariadenia

Článok 46 – odsek 2 – pododsek 2 – písmeno f – bod ii – zarážka 2

Text predložený Komisiou

-
- podľa potreby – národný identifikačný kód organizácie zodpovednosti výrobcov, ktorú výrobca poveril plnením svojich povinností vyplývajúcich z rozšírenej zodpovednosti výrobcu v súlade s článkom 47 ods. 2 a 4, a to vrátane čísla v obchodnom registri alebo rovnocenného úradného registračného čísla organizácie zodpovednosti výrobcov vrátane európskeho alebo vnútroštátneho daňového identifikačného čísla organizácie zodpovednosti výrobcov, ako aj mandát zastupovaného výrobcu;

Pozmeňujúci návrh

-
- podľa potreby – **meno a kontaktné údaje vrátane poštovej adresy, telefónneho čísla, emailovej a internetovej adresy a** národný identifikačný kód organizácie zodpovednosti výrobcov, ktorú výrobca poveril plnením svojich povinností vyplývajúcich z rozšírenej zodpovednosti výrobcu v súlade s článkom 47 ods. 2 a 4, a to vrátane čísla v obchodnom registri alebo rovnocenného úradného registračného čísla organizácie zodpovednosti výrobcov vrátane európskeho alebo vnútroštátneho daňového identifikačného čísla organizácie zodpovednosti výrobcov, ako aj mandát zastupovaného výrobcu;

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 291

Návrh nariadenia

Článok 46 – odsek 2 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

2a. výrobcovia dodávajúci batérie prostredníctvom prostriedkov komunikácie na diaľku sa zaregistrujú v členskom štáte, do ktorého predávajú. Ak títo výrobcovia nie sú registrovaní v členskom štáte, do ktorého predávajú, zaregistrujú sa prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu.

Pozmeňujúci návrh 292

Návrh nariadenia

Článok 46 – odsek 3 – písmeno d a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

da) môže zamietnuť registráciu poskytnutú výrobcom v prípade nedodržania alebo nedostatočného splnenia povinnosti stanovenej v odseku 2.

Pozmeňujúci návrh 293

Návrh nariadenia

Článok 46 – odsek 4 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

4a. Výrobcovia batérií poskytujú online trhom informácie o svojej registrácii alebo splnomocneného zástupcu v členských štátoch, do ktorých predávajú.

Pozmeňujúci návrh 294

Návrh nariadenia

Článok 47 – odsek 1 – písmeno a

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

a) **organizovať triedený zber** použitých batérií v súlade s článkami 48 a 49 a ich následnú prepravu, prípravu na zmenu účelu a repasáciu, spracovanie a recykláciu vrátane potrebných bezpečnostných opatrení v súlade s článkom 56;

a) **pokryť aspoň náklady uvedené v článku 8a odseku 4 písm. a) smernice 2008/98/ES, vrátane nákladov na organizovanie triedeného zberu** použitých batérií v súlade s článkami 48, **48a** a 49 a ich následnú prepravu, prípravu na zmenu účelu a repasáciu, spracovanie, **prípravu na opätovné využitie** a recykláciu vrátane potrebných bezpečnostných opatrení v súlade s článkom 56;

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 295**Návrh nariadenia****Článok 47 – odsek 1 – písmeno c***Text predložený Komisiou*

- c) propagovať triedený zber batérií, a to aj prostredníctvom krytia nákladov na vykonávanie prieskumov v súlade s článkom 48 ods. 1, ktorých cieľom je identifikovať batérie, ktorých sa koncoví používatelia zbavili nesprávne;

Pozmeňujúci návrh

- c) propagovať triedený zber batérií, a to aj prostredníctvom krytia nákladov na **zber údajov a pravidelné** vykonávanie prieskumov v súlade s článkom 48 ods. 1, ktorých cieľom je identifikovať batérie, ktorých sa koncoví používatelia zbavili nesprávne;

Pozmeňujúci návrh 296**Návrh nariadenia****Článok 47 – odsek 1 – písmeno d a (nové)***Text predložený Komisiou**Pozmeňujúci návrh*

- da) organizovať kampane na zvyšovanie povedomia a/alebo hospodárske stimuly vrátane tých, ktoré sú uvedené v prílohe IV k smernici 2008/98/ES s cieľom povzbudiť koncových používateľov, aby vyradzovali použité batérie spôsobom, ktorý je v súlade s informáciami o prevencii použitých batérií a nakladaní s nimi, ktoré majú k dispozícii v súlade s článkom 60 ods. 1;**

Pozmeňujúci návrh 297**Návrh nariadenia****Článok 47 – odsek 1 – písmeno e***Text predložený Komisiou**Pozmeňujúci návrh*

- e) financovať činnosti uvedené v písmenách a) až **d**).

- e) financovať činnosti uvedené v písmenách a) až **da**).

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 298**Návrh nariadenia****Článok 47 – odsek 3 – písmeno a**

Text predložený Komisiou

- a) disponovať potrebnými **organizačnými a** finančnými prostriedkami na plnenie povinností vyplývajúcich z rozšírenej zodpovednosti výrobcu uvedených v odseku 1;

Pozmeňujúci návrh

- a) disponovať potrebnými **finančnými alebo** finančnými **a organizačnými** prostriedkami na plnenie povinností vyplývajúcich z rozšírenej zodpovednosti výrobcu uvedených v odseku 1;

Pozmeňujúci návrh 299**Návrh nariadenia****Článok 47 – odsek 4 – písmeno a**

Text predložený Komisiou

- a) stanovené **prinajmenšom na základe** typu batérie a jej chemického zloženia a podľa potreby s prihliadnutím na dobíjateľnosť a úroveň recyklovaného obsahu pri výrobe batérií;

Pozmeňujúci návrh

- a) stanovené **v súlade s kritériami stanovenými v článku 8a ods. 4 písm. b) smernice 2008/98/ES a podľa** typu batérie a jej chemického zloženia a podľa potreby s prihliadnutím na dobíjateľnosť, **trvanlivosť** a úroveň recyklovaného obsahu pri výrobe batérií, **ako aj možnosť ich repasovania alebo zmeny účelu a ich uhlíkovú stopu;**

Pozmeňujúci návrh 300**Návrh nariadenia****Článok 47 – odsek 4 – písmeno b**

Text predložený Komisiou

- b) upravené tak, aby sa v nich zohľadňovali všetky príjmy organizácií zodpovednosti výrobcov, ktoré vyplývajú z opätovného použitia druhotných surovín získaných z batérií (vrátane použitých batérií) a z predaja takýchto surovín;

Pozmeňujúci návrh

- b) upravené tak, aby sa v nich zohľadňovali všetky príjmy organizácií zodpovednosti výrobcov, ktoré vyplývajú z opätovného použitia, **opätovnej výroby, zmeny účelu** druhotných surovín získaných z batérií (vrátane použitých batérií) a z predaja takýchto surovín;

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 301

Návrh nariadenia

Článok 47 – odsek 5

Text predložený Komisiou

5. Ak v súlade s článkom 48 ods. 2, článkom 49 ods. 3, článkom 53 ods. 1, článkom 56 ods. 1 a článkom 61 ods. 1, 2 a 3 vykonáva činnosti zamerané na plnenie povinností uvedených v odseku 1 písm. a) až d) tretia strana, ktorá je iná ako výrobca alebo organizácia zodpovednosti výrobcov, náklady, ktoré majú pokrývať výrobcovia, nesmú presiahnuť náklady nevyhnutné na nákladovo efektívne zabezpečenie daných činností. Takéto náklady musia byť medzi výrobcami a predmetnými tretími stranami stanovené transparentne a musia byť upravené tak, aby sa v nich zohľadnili všetky príjmy plynúce z opätovného použitia druhotných surovín získaných z batérií (vrátane použitých batérií) a z predaja takýchto surovín.

Pozmeňujúci návrh

5. Ak v súlade s článkom 48 ods. 2, článkom **48a ods. 2, článkom** 49 ods. 3, článkom 53 ods. 1, článkom 56 ods. 1 a článkom 61 ods. 1, 2 a 3 vykonáva činnosti zamerané na plnenie povinností uvedených v odseku 1 písm. a) až d) tretia strana, ktorá je iná ako výrobca alebo organizácia zodpovednosti výrobcov, náklady, ktoré majú pokrývať výrobcovia, nesmú presiahnuť náklady nevyhnutné na nákladovo efektívne zabezpečenie daných činností. Takéto náklady musia byť medzi výrobcami a predmetnými tretími stranami stanovené transparentne a musia byť upravené tak, aby sa v nich zohľadnili všetky príjmy plynúce z opätovného použitia, **opätovnej výroby, zmeny účelu**, druhotných surovín získaných z batérií (vrátane použitých batérií) a z predaja takýchto surovín.

Pozmeňujúci návrh 302

Návrh nariadenia

Článok 47 – odsek 6 – pododsek 1

Text predložený Komisiou

6. **Organizácie** zodpovednosti výrobcov musia príslušnému orgánu predložiť žiadosť o povolenie. Povolenie sa udelí len vtedy, ak sa preukáže, že opatrenia zavedené danou organizáciou zodpovednosti výrobcov sú dostatočné na splnenie povinností stanovených v **tomto článku**, pokiaľ ide o množstvo batérií, ktoré výrobcovia, v ktorých mene táto organizácia koná, na území členského štátu po prvýkrát sprístupňujú na trhu. Príslušný orgán v pravidelných intervaloch overuje, či sú naďalej splnené podmienky na udelenie povolenia stanovené v odsekoch 1, 3, 4 a 5. **Príslušné orgány stanovujú podrobnosti povoloacieho postupu a spôsoby overovania súladu, a to vrátane informácií, ktoré majú výrobcovia na tento účel poskytnúť.**

Pozmeňujúci návrh

6. **Výrobca alebo organizácia** zodpovednosti výrobcov **konajúca v jeho mene** musia príslušnému orgánu predložiť žiadosť o povolenie. Povolenie sa udelí len vtedy, ak sa preukáže, že opatrenia zavedené **výrobcom alebo** danou organizáciou zodpovednosti výrobcov sú dostatočné **a že organizácia má potrebné finančné alebo finančné a organizačné prostriedky** na splnenie povinností stanovených v **tejto kapitole**, pokiaľ ide o množstvo batérií, ktoré výrobcovia, v ktorých mene táto organizácia koná, na území členského štátu po prvýkrát sprístupňujú na trhu, **a že sú v súlade s dosiahnutím cieľov separovaného odpadu použitých batérií, úrovňou recyklácie a úrovňami recyklačnej efektivity stanovenými v tomto nariadení.** Príslušný orgán v pravidelných intervaloch **a aspoň každé tri roky** overuje, či sú naďalej splnené podmienky na udelenie povolenia stanovené v odsekoch 1, 3, 4 a 5. **Povolenie sa môže odňať, ak nie sú splnené ciele zberu stanovené v článku 48 ods. 4 alebo článku 48a ods. 5 alebo ak výrobca či organizácia zodpovednosti výrobcov závažným spôsobom ustanovenia článkov 49 ods. 1, 2 alebo 3.**

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 303**Návrh nariadenia****Článok 47 – odsek 6 – pododsek 2***Text predložený Komisiou*

Organizácie zodpovednosti výrobcov bez zbytočného odkladu informujú príslušný orgán o všetkých zmenách informácií uvedených v žiadosti o povolenie, o všetkých zmenách týkajúcich sa podmienok povolenia, ako aj o trvalom ukončení svojich činností.

Pozmeňujúci návrh

Výrobca alebo organizácia zodpovednosti výrobcov **konajúca v jeho mene** bez zbytočného odkladu informujú príslušný orgán o všetkých zmenách informácií uvedených v žiadosti o povolenie, o všetkých zmenách týkajúcich sa podmienok povolenia, ako aj o trvalom ukončení svojich činností.

Pozmeňujúci návrh 304**Návrh nariadenia****Článok 47 – odsek 9 – písmeno c***Text predložený Komisiou*

c) podielu použitých batérií zhromaždených v rámci triedeného zberu, dosiahnutej úrovne recyklácie, ako aj úrovni recyklačnej efektivity na základe množstva batérií, ktoré výrobcovia v úlohe členov danej organizácie sprístupnili na trhu v danom členskom štáte po prvýkrát;

Pozmeňujúci návrh

c) podielu použitých batérií zhromaždených v rámci triedeného zberu, dosiahnutej úrovne recyklácie **a úrovni zhodnotených materiálov**, ako aj úrovni recyklačnej efektivity na základe množstva batérií, ktoré výrobcovia v úlohe členov danej organizácie sprístupnili na trhu v danom členskom štáte po prvýkrát;

Pozmeňujúci návrh 305**Návrh nariadenia****Článok 47 – odsek 9 – písmeno d a (nové)***Text predložený Komisiou**Pozmeňujúci návrh*

da) **postupe výberu prevádzkovateľov odpadového hospodárstva.**

Pozmeňujúci návrh 306**Návrh nariadenia****Článok 47 – odsek 10 a (nový)***Text predložený Komisiou**Pozmeňujúci návrh*

10a. Keď prevádzkovateľ vykonáva opätovné používanie batérie, mení účel alebo repasuje batériu, rozšírená zodpovednosť výrobcu za batériu sa prenesie z výrobcu na tohto prevádzkovateľa.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 307**Návrh nariadenia****Článok 47 – odsek 13**

Text predložený Komisiou

13. **Články 8 a 8a** smernice 2008/98/ES sa **na batérie nevzťahujú**.

Pozmeňujúci návrh

13. **Požiadavky na rozšírenú zodpovednosť výrobcu a všeobecné minimálne požiadavky na systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcu stanovené v článku 8a** smernice 2008/98/ES sa **považujú za minimálne požiadavky a dopĺňajú ich ustanovenia stanovené v tomto nariadení**.

Pozmeňujúci návrh 308**Návrh nariadenia****Článok 48 – odsek 1 – úvodná časť**

Text predložený Komisiou

1. Výrobcovia alebo v ich mene konajúce organizácie zodpovednosti výrobcov poverené v súlade s článkom 47 ods. 2 musia zabezpečiť zber všetkých použitých prenosných batérií, a to bez ohľadu na ich charakter, značku alebo pôvod, na území členského štátu, v ktorom batérie po prvýkrát sprístupňujú na trhu. Je potrebné, aby na tento účel:

Pozmeňujúci návrh

1. Výrobcovia alebo v ich mene konajúce organizácie zodpovednosti výrobcov poverené v súlade s článkom 47 ods. 2 musia zabezpečiť **separovaný** zber všetkých použitých prenosných batérií, a to bez ohľadu na ich charakter, **chemické zloženie**, značku alebo pôvod, na území členského štátu, v ktorom batérie po prvýkrát sprístupňujú na trhu. Je potrebné, aby na tento účel:

Pozmeňujúci návrh 309**Návrh nariadenia****Článok 48 – odsek 1 – písmeno a**

Text predložený Komisiou

a) zriaďovali zberné miesta slúžiace na zber použitých prenosných batérií;

Pozmeňujúci návrh

a) zriaďovali zberné miesta slúžiace na **spätné prevzatie a** zber použitých prenosných batérií;

Pozmeňujúci návrh 310**Návrh nariadenia****Článok 48 – odsek 3**

Text predložený Komisiou

3. Pri zbavovaní sa použitých prenosných batérií na zberných miestach uvedených v odseku 2 sa od koncových používateľov nebude požadovať úhrada poplatku ani zakúpenie novej batérie.

Pozmeňujúci návrh

3. Pri zbavovaní sa použitých prenosných batérií na zberných miestach uvedených v odseku 2 sa od koncových používateľov nebude požadovať úhrada poplatku ani zakúpenie novej batérie **ani zakúpenie batérie od výrobcov, ktorí zriadili zberné miesta**.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 311

Návrh nariadenia

Článok 48 – odsek 4 – pododsek 1 – úvodná časť

Text predložený Komisiou

4. Výrobcovia alebo v ich mene konajúce organizácie zodpovednosti výrobcov poverené v súlade s článkom 47 ods. 2 musia dosiahnuť a **trvalo** plniť prinajmenšom tieto ďalej uvedené ciele týkajúce sa zberu použitých prenosných batérií, ktorých množstvá sú vyjadrené ako percentuálne podiely prenosných batérií (**s výnimkou batérií z ľahkých dopravných prostriedkov**), ktoré na trhu v členskom štáte po prvýkrát sprístupnil jeden konkrétny výrobca alebo viacerí výrobcovia, ktorí sú spoločne zastúpení v organizácii zodpovednosti výrobcov:

Pozmeňujúci návrh

4. Výrobcovia alebo v ich mene konajúce organizácie zodpovednosti výrobcov poverené v súlade s článkom 47 ods. 2 musia dosiahnuť a **ročne** plniť prinajmenšom tieto ďalej uvedené ciele týkajúce sa zberu použitých prenosných batérií, ktorých množstvá sú vyjadrené ako percentuálne podiely prenosných batérií, ktoré na trhu v členskom štáte po prvýkrát sprístupnil jeden konkrétny výrobca alebo viacerí výrobcovia, ktorí sú spoločne zastúpení v organizácii zodpovednosti výrobcov:

Pozmeňujúci návrh 312

Návrh nariadenia

Článok 48 – odsek 4 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

4a. Výrobcovia alebo v ich mene konajúce organizácie zodpovednosti výrobcov poverené v súlade s článkom 47 ods. 2 musia dosiahnuť a ročne plniť prinajmenšom tieto ďalej uvedené ciele týkajúce sa zberu použitých prenosných batérií na všeobecné použitie, ktorých množstvá sú vyjadrené ako percentuálne podiely prenosných batérií na všeobecné použitie, ktoré na trhu v členskom štáte po prvýkrát sprístupnil jeden konkrétny výrobca alebo viacerí výrobcovia, ktorí sú spoločne zastúpení v organizácii zodpovednosti výrobcov:

- a) 45 % – do 31. decembra 2023;
- b) 70 % – do 31. decembra 2025;
- c) 80 % – do 31. decembra 2030.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 313

Návrh nariadenia

Článok 48 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

Článok 48a

Zber použitých batérií z ľahkých dopravných prostriedkov

1. Výrobcovia alebo v ich mene konajúce organizácie zodpovednosti výrobcov poverené v súlade s článkom 47 ods. 2 musia zabezpečiť zber všetkých použitých batérií z ľahkých dopravných prostriedkov, a to bez ohľadu na ich charakter, chemické zloženie, značku alebo pôvod, na území členského štátu, v ktorom batérie po prvýkrát sprístupňujú na trhu.

2. Výrobcovia použitých batérií z ľahkých dopravných prostriedkov alebo v ich mene konajúce organizácie zodpovednosti výrobcov poverené v súlade s článkom 47 ods. 2 musia zabezpečiť bezplatný zber, a to bez povinnosti koncového užívateľa kúpiť novú batériu alebo kúpiť použitú batériu od výrobcu, všetkých použitých batérií z ľahkých dopravných prostriedkov, a to bez ohľadu na ich charakter, chemické zloženie, značku alebo pôvod, na území členského štátu, v ktorom batérie po prvýkrát sprístupňujú na trhu. Na tento účel zbierajú použité batérie z ľahkých dopravných prostriedkov od koncových užívateľov alebo od miest spätného odberu a zberu poskytnutých v spolupráci s:

- a) distribútormi batérií z ľahkých dopravných prostriedkov v súlade s článkom 50 ods. 1;
- b) nezávislými prevádzkovateľmi, ktorí opravujú ľahké dopravné prostriedky;
- c) verejnými orgánmi alebo tretími stranami, ktoré pôsobia v oblasti nakladania s odpadom v ich mene v súlade s článkom 53.

3. Opatrenia na zber zavedené v súlade s odsekom 2 sa vzťahujú na celé územie členského štátu, pričom sa zohľadňuje veľkosť a hustota obyvateľstva, očakávaný objem použitých batérií z ľahkých dopravných prostriedkov, prístupnosť pre koncových užívateľov a blízkosť k nim. Opatrenia týkajúce sa zberu sa neobmedzujú na oblasti, v ktorých je zber a následné nakladanie s použitými batériami z ľahkých dopravných prostriedkov najziskovejšie.

4. Pri zbavovaní sa použitých batérií z ľahkých dopravných prostriedkov na zberných miestach uvedených v odseku 2 musia mať koncoví používatelia za každých okolností možnosť vrátiť akúkoľvek použitú batériu z ľahkých dopravných prostriedkov na ktoromkoľvek zbernom mieste, a to bezplatne alebo bez povinnosti kúpiť novú batériu.

Štvrtok 10. marca 2022

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

5. Výrobcovia alebo v ich mene konajúce organizácie zodpovednosti výrobcov poverené v súlade s článkom 47 ods. 2 musia dosiahnuť a ročne plniť prinajmenšom tieto ďalej uvedené ciele týkajúce sa zberu použitých batérií z ľahkých dopravných prostriedkov, ktorých množstvá batérií z ľahkých dopravných prostriedkov sú vyjadrené ako percentuálne podiely prenosných batérií, ktoré na trhu v členskom štáte po prvýkrát sprístupnil jeden konkrétny výrobca alebo viacerí výrobcovia, ktorí sú spoločne zastúpení v organizácii zodpovednosti výrobcov:

a) 75 % – do 31. decembra 2025;

b) 85 % – do 31. decembra 2030.

Výrobcovia alebo v ich mene konajúce organizácie zodpovednosti výrobcov poverené v súlade s článkom 47 ods. 2 musia v súlade s delegovaným aktom prijatým v súlade s článkom 55 ods. 2b vypočítať mieru zberu, ktorá sa uvádza v prvom pododseku.

6. Na zberné miesta zriadené v súlade s odsekom 1 a 2 tohto článku by sa preto nemali vzťahovať požiadavky týkajúce sa registrácie alebo povolenia podľa smernice 2008/98/ES.

7. Výrobcovia alebo organizácie zodpovednosti výrobcov poverené v súlade s článkom 47 ods. 2 musia príslušný orgán požiadať o povolenie a ten overí súlad zavedených opatrení slúžiacich na zabezpečenie splnenia požiadaviek tohto článku. Ak o dané povolenie žiada organizácia zodpovednosti výrobcov, v žiadosti o povolenie sa musia jasne uviesť výrobcovia, ktorí sú aktívnymi členmi organizácie, ktorá ich zastupuje.

8. Organizácia zodpovednosti výrobcov zabezpečuje, aby údaje, ktorými disponuje, pokiaľ ide o informácie chránené vlastníckymi právami alebo informácie pochádzajúce priamo od jednotlivých výrobcov, zostali dôverné. Príslušný orgán môže vo svojom povolení stanoviť podmienky, ktoré treba splňať vzhľadom na daný účel.

9. Povolenie podľa odseku 6 možno udeliť len vtedy, ak sa na základe listinných dôkazov preukáže splnenie požiadaviek stanovených v odsekoch 1, 2 a 3 tohto článku, ako aj zavedenie všetkých opatrení umožňujúcich prinajmenšom splnenie cieľa zberu uvedeného v odseku 5 a jeho následné trvalé plnenie. Ak o povolenie žiada organizácia zodpovednosti výrobcov, udeľuje sa ako súčasť povolenia uvedeného v článku 47 ods. 6.

Štvrtok 10. marca 2022

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

10. Príslušný orgán stanoví podrobnosti postupu udelenia povolenia podľa odseku 7 s cieľom zabezpečiť súlad s požiadavkami stanovenými v odsekoch 1 až 4 tohto článku a článku 56. Súčasťou tohto postupu je aj požiadavka na predloženie správy vypracovanej nezávislými odborníkmi, ktorá sa týka vopred uskutočneného overenia opatrení súvisiacich so zberom podľa tohto článku, a to spôsobom zabezpečujúcim splnenie požiadaviek vyplývajúcich z tohto článku. Daný postup zahŕňa aj časové rámce na overenie príslušných krokov a na prijatie rozhodnutia príslušným orgánom, ktoré nesmú presiahnuť šesť týždňov od predloženia úplnej dokumentácie k žiadosti.

11. Príslušný orgán v pravidelných intervaloch a aspoň každé tri roky overuje, či sú naďalej splnené podmienky na udelenie povolenia stanovené v odseku 7. Povolenie sa môže odňať, ak nie sú splnené ciele zberu stanovené v odseku 4 alebo ak výrobca či organizácia zodpovednosti výrobcov závažným spôsobom porušujú záväzky podľa odsekov 1 až 3.

12. Výrobca alebo organizácia zodpovednosti výrobcov poverená v súlade s článkom 47 ods. 2 musia príslušný orgán okamžite informovať o všetkých zmenách podmienok, na ktoré sa vzťahuje žiadosť o povolenie uvedená v odseku 7, o všetkých zmenách, ktoré sa týkajú podmienok povolenia podľa odseku 8, ako aj o trvalom ukončení činnosti.

13. Členské štáty sú povinné každých päť rokov vykonať prieskum zloženia zozbieraného zmesového komunálneho odpadu a tokov odpadu z elektrických a elektronických zariadení, a to prinajmenšom na úrovni NUTS 2, s cieľom určiť podiel použitých prenosných batérií v rámci tohto odpadu. Prvý prieskum je potrebné uskutočniť do 31. decembra 2023. Na základe získaných informácií môžu príslušné orgány pri udeľovaní alebo preskúvaní povolenia podľa odsekov 7 a 10 požadovať, aby výrobcovia prenosných batérií alebo organizácie zodpovednosti výrobcov prijali nápravné opatrenia s cieľom rozšíriť svoju sieť prepojených zberných miest a uskutočniť informačné kampane v súlade s článkom 60 ods. 1, a to úmerne k podielu použitých prenosných batérií v zmesovom komunálnom odpade a v tokoch odpadu z elektrických a elektronických zariadení, ktorý sa zistil v rámci tohto prieskumu.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 314**Návrh nariadenia****Článok 49 – odsek - 1 (nový)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

-1. Výrobcovia alebo v ich mene konajúce organizácie zodpovednosti výrobcov poverené v súlade s článkom 47 ods. 2 musia zabezpečiť zber všetkých použitých automobilových batérií, priemyselných batérií a batérií z elektrických vozidiel, a to bez ohľadu na ich charakter, chemické zloženie, značku alebo pôvod, na území členského štátu, v ktorom batérie po prvýkrát sprístupňujú na trhu.

Pozmeňujúci návrh 315**Návrh nariadenia****Článok 49 – odsek 1 – pododsek 1 – úvodná časť**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

1. Výrobcovia automobilových batérií, priemyselných batérií a batérií pre elektrické vozidlá alebo organizácie zodpovednosti výrobcov poverené v súlade s článkom 47 ods. 2 musia všetky použité automobilové batérie, priemyselné batérie a batérie z elektrických vozidiel konkrétneho typu, ktoré na území daného členského štátu sprístupnili na trhu po prvýkrát, späťne prebrať, a to bezplatne a bez toho, aby koncovému používateľovi ukladali povinnosť zakúpiť si u predmetného výrobcu novú batériu alebo odovzdať danému výrobcovi len uňho zakúpenú batériu. Na tento účel musia akceptovať spätné preberanie použitých automobilových batérií, priemyselných batérií a batérií z elektrických vozidiel od koncových používateľov alebo zo zberných miest, ktoré sú poskytované v spolupráci:

1. Výrobcovia automobilových batérií, priemyselných batérií a batérií pre elektrické vozidlá alebo organizácie zodpovednosti výrobcov poverené v súlade s článkom 47 ods. 2 musia všetky použité automobilové batérie, priemyselné batérie a batérie z elektrických vozidiel konkrétneho typu, ktoré na území daného členského štátu sprístupnili na trhu po prvýkrát, späťne prebrať, a to bezplatne a bez toho, aby koncovému používateľovi ukladali povinnosť zakúpiť si u predmetného výrobcu novú batériu alebo odovzdať danému výrobcovi len uňho zakúpenú batériu. Na tento účel musia akceptovať spätné preberanie použitých automobilových batérií, priemyselných batérií a batérií z elektrických vozidiel od koncových používateľov alebo zo zberných miest **a miest spätného odberu**, ktoré sú poskytované v spolupráci:

Pozmeňujúci návrh 316**Návrh nariadenia****Článok 49 – odsek 1 – pododsek 1 – písmeno a a (nové)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

aa) s nezávislými prevádzkovateľmi, ktorí vykonávajú opätovné použitie, repasáciu alebo zmenu účelu automobilových batérií, priemyselných batérií a batérií z elektrických vozidiel;

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 317

Návrh nariadenia

Článok 49 – odsek 1 – pododsek 2

Text predložený Komisiou

Ak je v prípade použitých priemyselných batérií potrebná ich predchádzajúca demontáž v priestoroch patriacich súkromným, teda iným ako komerčným používateľom, súčasťou povinnosti výrobcu, ktorá spočíva v spätnom prebratí týchto batérií, je aj pokrytie nákladov na demontáž a zber použitých batérií v priestoroch týchto používateľov.

Pozmeňujúci návrh

Ak je v prípade použitých priemyselných batérií potrebná ich predchádzajúca demontáž v priestoroch patriacich súkromným, teda iným ako komerčným používateľom, súčasťou povinnosti výrobcu **alebo organizácií zodpovednosti výrobcov poverených v súlade s článkom 47 ods. 2**, ktorá spočíva v spätnom prebratí týchto batérií, je aj pokrytie nákladov na demontáž a zber použitých batérií v priestoroch týchto používateľov.

Pozmeňujúci návrh 318

Návrh nariadenia

Článok 49 – odsek 3 – písmeno a

Text predložený Komisiou

a) poskytovať zberným miestam uvedeným v odseku 1 infraštruktúru vhodnú na triedený zber použitých automobilových batérií, priemyselných batérií a batérií z elektrických vozidiel, ktorá spĺňa uplatniteľné bezpečnostné požiadavky, pričom musia pokrývať nevyhnutné náklady, ktoré tieto zberné miesta znášajú v súvislosti s činnosťami spätného preberania batérií. Kontajnery na zber a dočasné skladovanie takýchto batérií na zbernom mieste musia primerane zodpovedať objemu a nebezpečnému charakteru použitých automobilových batérií, priemyselných batérií a batérií z elektrických vozidiel, pri ktorých existuje pravdepodobnosť ich zberu prostredníctvom týchto zberných miest;

Pozmeňujúci návrh

a) poskytovať zberným miestam **a miestam spätného odberu** uvedeným v odseku 1 infraštruktúru vhodnú na triedený zber použitých automobilových batérií, priemyselných batérií a batérií z elektrických vozidiel, ktorá spĺňa uplatniteľné bezpečnostné požiadavky, pričom musia pokrývať nevyhnutné náklady, ktoré tieto zberné miesta **a miesta spätného odberu** znášajú v súvislosti s činnosťami spätného preberania batérií. Kontajnery na zber a dočasné skladovanie takýchto batérií na zbernom mieste musia primerane zodpovedať objemu a nebezpečnému charakteru použitých automobilových batérií, priemyselných batérií a batérií z elektrických vozidiel, pri ktorých existuje pravdepodobnosť ich zberu prostredníctvom týchto zberných miest **a miest spätného odberu**;

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 319

Návrh nariadenia

Článok 49 – odsek 4 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

4a. Členské štáty každoročne zbierajú informácie vrátane odôvodnených odhadov o množstvách a kategóriách automobilových batérií, priemyselných batérií a batérií pre elektrické vozidlá uvedených na ich trh, ktoré sú k dispozícii na zber v porovnaní s množstvami zozbieranými všetkými spôsobmi, pripravenými na opätovné použitie, recyklovanými a zhodnotenými v rámci členského štátu, a o batériách vo vyvážených vozidlách/priemyselných výrobkoch podľa hmotnosti a chémie.

Pozmeňujúci návrh 320

Návrh nariadenia

Článok 50 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

1. Distribútori sú povinní od koncového používateľa bezplatne **a** bez povinnosti zakúpenia novej batérie späťne prebrať použité batérie, a to bez ohľadu na ich chemické zloženie alebo pôvod. Späťne preberanie prenosných batérií sa musí uskutočňovať v mieste ich maloobchodného predaja alebo v jeho blízkosti. Späťne preberanie **použitých** automobilových batérií, priemyselných batérií a batérií z elektrických vozidiel sa musí uskutočňovať v mieste ich maloobchodného predaja alebo v jeho blízkosti. Táto povinnosť sa týka len tých typov použitých batérií, ktoré distribútor ponúka ako nové alebo ich ako nové mal v ponuke, pričom v prípade prenosných batérií sa týka len množstva, ktorého sa bežne zbavujú iní ako profesionálni koncoví používatelia.

1. Distribútori sú povinní od koncového používateľa bezplatne **alebo** bez povinnosti zakúpenia novej batérie **od toho istého distribútora** späťne prebrať použité batérie, a to bez ohľadu na ich chemické zloženie alebo pôvod. Späťne preberanie prenosných batérií sa musí uskutočňovať v mieste ich maloobchodného predaja alebo v jeho blízkosti. Späťne preberanie **batérií z ľahkých dopravných prostriedkov**, automobilových batérií, priemyselných batérií a batérií z elektrických vozidiel sa musí uskutočňovať v mieste ich maloobchodného predaja alebo v jeho blízkosti. Táto povinnosť sa týka len tých typov použitých batérií, ktoré distribútor ponúka ako nové alebo ich ako nové mal v ponuke, pričom v prípade prenosných batérií sa týka len množstva, ktorého sa bežne zbavujú iní ako profesionálni koncoví používatelia.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 321**Návrh nariadenia****Článok 50 – odsek 3***Text predložený Komisiou*

3. Distribútori musia spätne prebrať použité batérie odovzdať výrobcovi alebo organizáciám zodpovednosti výrobcov zodpovedným za zber týchto batérií v súlade s článkami 48 a 49 alebo prevádzkovateľom v oblasti nakladania s odpadom na účel ich spracovania a recyklácie v súlade s článkom 56.

Pozmeňujúci návrh

3. Distribútori musia spätne prebrať použité batérie odovzdať výrobcovi alebo organizáciám zodpovednosti výrobcov zodpovedným za zber týchto batérií v súlade s článkami 48, 48a a 49 alebo prevádzkovateľom v oblasti nakladania s odpadom na účel ich spracovania a recyklácie v súlade s článkom 56. **Členské štáty môžu obmedziť možnosť distribútorov odovzdať použité batérie, podľa ich druhu, výrobcovi alebo organizáciám zodpovednosti výrobcov, alebo prevádzkovateľom v oblasti nakladania s odpadom. Členské štáty zabezpečia, aby takéto obmedzenia nemali nepriaznivý vplyv na systémy zberu a recyklácie.**

Pozmeňujúci návrh 322**Návrh nariadenia****Článok 50 – odsek 4***Text predložený Komisiou*

4. Povinnosti podľa tohto článku sa vzťahujú mutatis mutandis na prevádzkovateľov, ktorí koncovým používateľom dodávajú batérie na základe zmlúv uzavretých na diaľku. Uvedení prevádzkovatelia musia zabezpečiť dostatočný počet zberných miest pokrývajúcich celé územie členského štátu s prihliadnutím na počet a hustotu obyvateľstva, očakávaný objem použitých automobilových batérií, priemyselných batérií a batérií z elektrických vozidiel, na prístupnosť daných miest pre koncových používateľov a ich vzdialenosť od nich, a tak koncovým používateľom umožniť vrátenie batérií.

Pozmeňujúci návrh

4. Povinnosti podľa tohto článku sa vzťahujú mutatis mutandis na prevádzkovateľov, ktorí koncovým používateľom dodávajú batérie na základe zmlúv uzavretých na diaľku. Uvedení prevádzkovatelia musia zabezpečiť dostatočný počet zberných miest pokrývajúcich celé územie členského štátu s prihliadnutím na počet a hustotu obyvateľstva, očakávaný objem použitých **prenosných batérií, batérií z ľahkých dopravných prostriedkov**, automobilových batérií, priemyselných batérií a batérií z elektrických vozidiel, na prístupnosť daných miest pre koncových používateľov a ich vzdialenosť od nich, a tak koncovým používateľom umožniť vrátenie batérií.

Pozmeňujúci návrh 323**Návrh nariadenia****Článok 50 – odsek 4 a (nový)***Text predložený Komisiou**Pozmeňujúci návrh*

4a. V prípade predaja s dodávkou distribútori ponúknu spätné prevzatie batérií bezplatne. Pri objednávaní batérie musí byť koncový používateľ batérie informovaný o opatreniach na spätné prevzatie použitej batérie.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 324**Návrh nariadenia****Článok 50 a (nový)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

Článok 50a**Systemy vratných záloh pre batérie**

Komisia do 31. decembra 2025 posúdi uskutočniteľnosť a potenciálne prínosy zriadenia celoúniijných systémov vratných záloh pre batérie, najmä prenosných batérií na všeobecné použitie. Na uvedený účel Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu a zväzi podniknutie náležitých opatrení vrátane prijatia legislatívnych návrhov. Členské štáty pri zavádzaní vnútroštátnych systémov zálohovania batérií oznámia tieto opatrenia Komisii. Vnútroštátne systémy zálohovania nebránia prijatiu harmonizovaných systémov v celej Únii.

Pozmeňujúci návrh 325**Návrh nariadenia****Článok 51 – odsek 2**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

2. Koncoví používatelia sa musia použitých batérií zbavovať na určených samostatných zberných miestach zriadených na základe osobitných dojednaní uzavretých s výrobcou alebo organizáciou zodpovednosti výrobcov v súlade s článkami 48 a 49.

2. Koncoví používatelia sa musia použitých batérií zbavovať na určených samostatných zberných miestach zriadených na základe osobitných dojednaní uzavretých s výrobcou alebo organizáciou zodpovednosti výrobcov v súlade s článkami 48, **48a** a 49.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 326

Návrh nariadenia

Článok 52 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Prevádzkovatelia zariadení na spracovanie odpadu, na ktoré sa vzťahujú smernice 2000/53/ES a 2012/19/EÚ, musia použité batérie získané zo spracovania vozidiel po dobe životnosti a odpadu z elektrických a elektronických zariadení, odovzdať výrobcovi príslušných batérií alebo organizáciám zodpovednosti výrobcov povereným konaním v ich mene v súlade s článkom 47 ods. 2 tohto nariadenia alebo prevádzkovateľom v oblasti nakladania s odpadom na účely ich spracovania a recyklácie v súlade s požiadavkami článku 56 tohto nariadenia. Prevádzkovatelia zariadení na spracovanie odpadu sú povinní viesť záznamy o týchto transakciách.

Pozmeňujúci návrh

Prevádzkovatelia zariadení na spracovanie odpadu, na ktoré sa vzťahujú smernice 2000/53/ES a 2012/19/EÚ, musia použité batérie získané zo spracovania vozidiel po dobe životnosti a odpadu z elektrických a elektronických zariadení, odovzdať výrobcovi príslušných batérií alebo organizáciám zodpovednosti výrobcov povereným konaním v ich mene v súlade s článkom 47 ods. 2 tohto nariadenia alebo **schváleným** prevádzkovateľom v oblasti nakladania s odpadom na účely ich spracovania a recyklácie v súlade s požiadavkami článku 56 tohto nariadenia. **Členské štáty môžu obmedziť možnosť prevádzkovateľov zariadení na spracovanie odpadu, na ktoré sa vzťahuje smernica 2000/53/ES alebo smernica 2012/19/EÚ, odovzdať použité batérie, podľa ich druhu, buď výrobcovi alebo organizáciám zodpovednosti výrobcov, alebo inému prevádzkovateľovi v oblasti nakladania s odpadom. Členské štáty zabezpečia, aby takéto obmedzenia nemali nepriaznivý vplyv na systémy zberu a recyklácie.** Prevádzkovatelia zariadení na spracovanie odpadu sú povinní viesť záznamy o týchto transakciách.

Pozmeňujúci návrh 327

Návrh nariadenia

Článok 53 – odsek 1

Text predložený Komisiou

1. Použitých batérií, ktoré pochádzajú od súkromných, teda iných ako komerčných používateľov, sa možno zbaviť na samostatných zberných miestach zriadených verejnými orgánmi pôsobiacimi v oblasti odpadového hospodárstva.

Pozmeňujúci návrh

1. Použitých batérií, ktoré pochádzajú od súkromných, teda iných ako komerčných používateľov, sa možno zbaviť na samostatných zberných miestach zriadených verejnými orgánmi pôsobiacimi v oblasti odpadového hospodárstva. **Ak sa pre konkrétny typ batérií zriadia verejné orgány pre nakladanie s odpadom, verejné orgány pre nakladanie s odpadom neodmietnu spätné prevzatie žiadnych použitých batérií tohto typu vrátane opätovne použitých batérií, batérií so zmeneným účelom a repasovaných batérií.**

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 328

Návrh nariadenia

Článok 53 – odsek 2

Text predložený Komisiou

2. Verejné orgány pôsobiace v oblasti odpadového hospodárstva odovzdávajú zozbierané použité batérie výrobcom alebo organizáciám zodpovednosti výrobcov povereným konaním v ich mene v súlade s článkom 47 ods. 2 alebo prevádzkovateľom v oblasti nakladania s odpadom na účely spracovania a recyklácie týchto použitých batérií v súlade s požiadavkami článku 56, alebo spracovanie a recykláciu takýchto batérií vykonávajú samy v súlade s požiadavkami článku 56.

Pozmeňujúci návrh

2. Verejné orgány pôsobiace v oblasti odpadového hospodárstva odovzdávajú zozbierané použité batérie výrobcom alebo organizáciám zodpovednosti výrobcov povereným konaním v ich mene v súlade s článkom 47 ods. 2 alebo prevádzkovateľom v oblasti nakladania s odpadom na účely spracovania a recyklácie týchto použitých batérií v súlade s požiadavkami článku 56, alebo spracovanie a recykláciu takýchto batérií vykonávajú samy v súlade s požiadavkami článku 56. **Členské štáty môžu obmedziť možnosť verejných orgánov v oblasti nakladania s odpadom odovzdať použité batérie, podľa ich druhu, buď výrobcom alebo organizáciám zodpovednosti výrobcov, alebo prevádzkovateľovi v oblasti nakladania s odpadom, alebo vykonávať ich spracovanie a recykláciu samy. Členské štáty zabezpečia, aby takéto obmedzenia nemali nepriaznivý vplyv na systémy zberu a recyklácie.**

Pozmeňujúci návrh 329

Návrh nariadenia

Článok 54 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Dobrovoľné zberné miesta určené na zber použitých prenosných batérií odovzdávajú takéto batérie výrobcom prenosných batérií alebo tretím stranám konajúcim v ich mene vrátane organizácií zodpovednosti výrobcov alebo ich odovzdávajú prevádzkovateľom v oblasti nakladania s odpadom na účely ich spracovania a recyklácie v súlade s požiadavkami článku 56.

Pozmeňujúci návrh

Dobrovoľné zberné miesta určené na zber použitých prenosných batérií odovzdávajú takéto batérie výrobcom prenosných batérií alebo tretím stranám konajúcim v ich mene vrátane organizácií zodpovednosti výrobcov alebo ich odovzdávajú **schváleným** prevádzkovateľom v oblasti nakladania s odpadom na účely ich spracovania a recyklácie v súlade s požiadavkami článku 56. **Členské štáty môžu obmedziť možnosť dobrovoľných zberných miest slúžiacich na zber použitých prenosných batérií odovzdať tieto použité prenosné batérie výrobcom alebo organizáciám zodpovednosti výrobcov alebo prevádzkovateľovi v oblasti nakladania s odpadom. Členské štáty zabezpečia, aby takéto obmedzenia nemali nepriaznivý vplyv na systémy zberu a recyklácie.**

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 330**Návrh nariadenia****Článok 55 – názov**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

Miery zberu použitých prenosných batérií

Miery zberu použitých prenosných batérií **a použitých batérií z ľahkých dopravných prostriedkov****Pozmeňujúci návrh 331****Návrh nariadenia****Článok 55 – odsek 1 – písmeno b**

Text predložený Komisiou

*Pozmeňujúci návrh*b) **65** % – do 31. decembra 2025;b) **70** % – do 31. decembra 2025;**Pozmeňujúci návrh 332****Návrh nariadenia****Článok 55 – odsek 1 – písmeno c**

Text predložený Komisiou

*Pozmeňujúci návrh*c) **70** % – do 31. decembra 2030.c) **80** % – do 31. decembra 2030.**Pozmeňujúci návrh 333****Návrh nariadenia****Článok 55 – odsek 1 a (nový)**

Text predložený Komisiou

*Pozmeňujúci návrh***1a. Členské štáty musia v prípade použitých prenosných batérií na všeobecné použitie dosiahnuť tieto minimálne ciele zberu:**a) **45** % – do 31. decembra 2023;b) **70** % – do 31. decembra 2025;c) **80** % – do 31. decembra 2030.**Pozmeňujúci návrh 334****Návrh nariadenia****Článok 55 – odsek 2 a (nový)**

Text predložený Komisiou

*Pozmeňujúci návrh***2a. Členské štáty musia v prípade použitých batérií z ľahkých dopravných prostriedkov dosiahnuť tieto minimálne ciele zberu:**a) **75** % – do 31. decembra 2025;b) **85** % – do 31. decembra 2030.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 335**Návrh nariadenia****Článok 55 – odsek 2 b (nový)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

2b. Do 31. decembra 2023 Komisia prijme delegovaný akt v súlade s článkom 73 s cieľom doplniť toto nariadenie stanovením podrobných pravidiel výpočtu a overenia cieľov zberu pre použité batérie z ľahkých opravných prostriedkov s cieľom zohľadniť množstvo použitých batérií, ktoré možno zozbierať.

Pozmeňujúci návrh 336**Návrh nariadenia****Článok 55 – odsek 3**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

3. Do 31. decembra 2030 Komisia preskúma cieľ stanovený v odseku 1 písm. c) a v rámci uvedeného preskúmania posúdi cieľ týkajúci sa zberu batérií slúžiacich na pohon ľahkých dopravných prostriedkov, pričom daný cieľ vzhľadom na vývoj trhového podielu vytýči ako samostatnú ambíciu alebo ho premietne do revidovaného cieľa, ktorý je stanovený v odseku 1 písm. c) a v článku 48 ods. 4. V rámci tohto preskúmania sa môže zväziť aj zavedenie metodiky výpočtu na stanovenie miery triedeného zberu s cieľom zohľadniť množstvo použitých batérií, ktoré možno zozbierať. Na tento účel Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o výsledkoch daného preskúmania, ku ktorej v prípade potreby pripojí legislatívny návrh.

3. Do 31. decembra 2024 Komisia preskúma cieľ stanovený v odseku 1 písm. c). V rámci tohto preskúmania sa zväziť aj zavedenie metodiky výpočtu na stanovenie miery triedeného zberu s cieľom zohľadniť množstvo použitých **prenosných** batérií, ktoré možno zozbierať. Na tento účel Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o výsledkoch daného preskúmania, ku ktorej v prípade potreby pripojí legislatívny návrh.

Pozmeňujúci návrh 337**Návrh nariadenia****Článok 55 – odsek 4**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

4. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 73 s cieľom zmeniť metodiku výpočtu miery zberu prenosných batérií stanovenú v prílohe XI.

vypúšťa sa

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 338

Návrh nariadenia

Článok 56 – odsek 1

Text predložený Komisiou

1. Zozbierané použité batérie sa nesmú **skládkovať** ani **spaľovať**.

Pozmeňujúci návrh

1. Zozbierané použité batérie sa nesmú **likvidovať** ani **nesmú byť predmetom činnosti energetického zhodnocovania**.

Pozmeňujúci návrh 339

Návrh nariadenia

Článok 56 – odsek 4 a (nový)

Text predložený Komisiou

4a. Členské štáty môžu zriadiť stimulačné programy pre hospodárske subjekty, ktoré dosahujú vyššie výnosy než príslušné prahové hodnoty stanovené v častiach B a C Prílohy XII.

Pozmeňujúci návrh

Pozmeňujúci návrh 340

Návrh nariadenia

Článok 57 – odsek 1

Text predložený Komisiou

1. Všetky zozbierané použité batérie musia **vstúpiť do procesu** recyklácie.

Pozmeňujúci návrh

1. Všetky zozbierané použité batérie **sa** musia **podrobiť príprave na opätovné použitie, príprave na zmenu účelu alebo proces recyklácie s výnimkou batérií obsahujúcich ortuť, ktoré sa zneškodňujú spôsobom, ktorý nemá žiadny negatívny vplyv na ľudské zdravie ani životné prostredie**.

Pozmeňujúci návrh 341

Návrh nariadenia

Článok 57 – odsek 3 a (nový)

Text predložený Komisiou

3a. S cieľom umožniť správne triedenie a nahlasovanie použitých lítiovo-iónových batérií Komisia zváži zahrnutie použitých lítiovo-iónových batérií do zoznamu odpadov uvedených v rozhodnutí 2000/532/ES.

Pozmeňujúci návrh

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 342

Návrh nariadenia

Článok 57 – odsek 4

Text predložený Komisiou

4. Do 31. decembra 2023 Komisia prijme **vykonávací** akt s **cieľom stanoviť podrobné pravidlá týkajúce** sa výpočtu a overovania úrovni recyklačnej efektivity a úrovni zhodnocovania materiálov. **Uvedené vykonávacie akty je potrebné prijať v súlade s postupom preskúmania, na ktorý sa odkazuje v článku 74 ods. 3.**

Pozmeňujúci návrh

4. Do 31. decembra 2023 Komisia prijme **delegovaný** akt **v súlade s článkom 73 na doplnenie tohto nariadenia stanovením podrobných pravidiel týkajúcich** sa výpočtu a overovania úrovni recyklačnej efektivity a úrovni zhodnocovania materiálov.

Pozmeňujúci návrh 343

Návrh nariadenia

Článok 57 – odsek 5

Text predložený Komisiou

5. **Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 73 s cieľom zmeniť minimálne úrovne** zhodnotených materiálov v prípade použitých batérií, ktoré sú stanovené v prílohe XII častiach B a C, a to vzhľadom na vedecko-technický pokrok a s prihliadnutím na novovznikajúce technológie v oblasti nakladania s odpadom.

Pozmeňujúci návrh

5. **Do 31. decembra 2027 Komisia vyhodnotí pokrok a predloží správu o pokroku v oblasti recyklačnej efektivity a úrovni** zhodnotených materiálov v prípade použitých batérií, ktoré sú stanovené v prílohe XII častiach B a C, a to vzhľadom na vedecko-technický pokrok a s prihliadnutím na novovznikajúce technológie v oblasti nakladania s odpadom. **V prípade potreby sa k tejto správe pripojí legislatívny návrh na zvýšenie minimálnej recyklačnej efektivity a úrovni zhodnotených materiálov.**

Pozmeňujúci návrh 344

Návrh nariadenia

Článok 57 – odsek 5 a (nový)

Text predložený Komisiou

5a. **Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 73 s cieľom rozšíriť zoznam chemických látok a materiálov stanovený v prílohe XII častiach B a C, a to vzhľadom na vedecko-technický pokrok a s prihliadnutím na novovznikajúce technológie v oblasti nakladania s odpadom.**

Pozmeňujúci návrh

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 345**Návrh nariadenia****Článok 58 – odsek 1***Text predložený Komisiou*

1. Spracovanie a recykláciu možno vykonávať mimo územia dotknutého členského štátu alebo Únie za predpokladu, že preprava použitých batérií je v súlade s nariadením (ES) č. 1013/2006 a nariadením (ES) č. 1418/2007.

Pozmeňujúci návrh

1. Spracovanie, **prípravu na opätovné použitie, prípravu na zmenu účelu** a recykláciu možno vykonávať mimo územia dotknutého členského štátu alebo Únie za predpokladu, že preprava použitých batérií je v súlade s nariadením (ES) č. 1013/2006 a nariadením (ES) č. 1418/2007

Pozmeňujúci návrh 346**Návrh nariadenia****Článok 58 – odsek 2***Text predložený Komisiou*

2. Použité batérie vyvážané z Únie v súlade s odsekom 1 sa započítavajú do plnenia povinností, úrovni efektivity a cieľov stanovených v článkoch 56 a 57 len vtedy, ak prevádzkovateľ recyklačného zariadenia alebo iný držiteľ odpadu, ktorý predmetné použité batérie vyváža na účely spracovania a recyklácie, **môže preukázať**, že sa dané spracovanie vykonalo za podmienok, ktoré sú rovnocenné s požiadavkami tohto nariadenia.

Pozmeňujúci návrh

2. Použité batérie vyvážané z Únie v súlade s odsekom 1 sa započítavajú do plnenia povinností, úrovni efektivity a cieľov stanovených v článkoch 56 a 57 len vtedy, ak prevádzkovateľ recyklačného zariadenia alebo iný držiteľ odpadu, ktorý predmetné použité batérie vyváža na účely spracovania, **prípravy na opätovné použitie, prípravu na repasáciu** a recyklácie, **poskytne dokumenty schválené príslušným orgánom krajiny určenia**, že sa dané spracovanie vykonalo za podmienok, ktoré sú rovnocenné s požiadavkami tohto nariadenia **a s príslušnými environmentálnymi a ľudskoprávnymi požiadavkami v ostatných právnych predpisoch Únie.**

Pozmeňujúci návrh 347**Návrh nariadenia****Článok 58 – odsek 3***Text predložený Komisiou*

3. Komisia **je splnomocnená prijímať** delegované akty v súlade s článkom 73, ktorými sa stanovujú podrobné pravidlá doplňujúce pravidlá uvedené v odseku 2 tohto článku, a to stanovením kritérií posúdenia rovnocenných podmienok.

Pozmeňujúci návrh

3. Komisia **prijíme** delegované akty v súlade s článkom 73, ktorými sa stanovujú podrobné pravidlá doplňujúce pravidlá uvedené v odseku 2 tohto článku, a to stanovením kritérií posúdenia rovnocenných podmienok **najneskôr 1. júla 2023.**

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 348

Návrh nariadenia

Článok 59 – názov

Text predložený Komisiou

Požiadavky týkajúce sa zmeny účelu a repasácie priemyselných batérií a batérií z elektrických vozidiel

Pozmeňujúci návrh

Požiadavky týkajúce sa zmeny účelu a repasácie **batérií z ľahkých dopravných prostriedkov**, priemyselných batérií a batérií z elektrických vozidiel

Pozmeňujúci návrh 349

Návrh nariadenia

Článok 59 – odsek 1

Text predložený Komisiou

1. Nezávislým prevádzkovateľom sa za rovnocenných podmienok poskytne prístup **k** systému riadenia batérií, ktorý sa týka **dobíjateľných priemyselných batérií** a batérií pre elektrické vozidlá **s vnútorným systémom skladovania energie a kapacitou nad 2 kWh**, vďaka čomu budú môcť posúdiť a určiť stav a zostávajúcu životnosť batérií na základe parametrov stanovených v prílohe VII.

Pozmeňujúci návrh

1. Nezávislým prevádzkovateľom sa za rovnocenných podmienok poskytne prístup **len na čítanie k** systému riadenia batérií, ktorý sa týka **batérií ľahkých dopravných prostriedkov, a stacionárnych batériových systémov na uskladňovanie energie a batérií** pre elektrické vozidlá, **a v prenosných batériách, ktoré obsahujú systém riadenia batérií**, vďaka čomu budú môcť posúdiť a určiť stav a zostávajúcu životnosť batérií na základe parametrov stanovených v prílohe VII.

Pozmeňujúci návrh 350

Návrh nariadenia

Článok 59 – odsek 1 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

1a. U všetkých použitých **stacionárnych batériových systémov na uskladňovanie energie a batérií pre elektrické vozidlá** sa posúdi, či sú vhodné na opätovné použitie, zmenu účelu alebo opätovnú výrobu. Ak sa pri posúdení preukáže, že takéto batérie sú vhodné na opätovné použitie, opätovne sa použijú. Ak sa pri posúdení preukáže, že nie sú vhodné na opätovné použitie, ale sú vhodné na zmenu účelu alebo repasáciu, zmení sa ich účel alebo sa repasujú.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 351**Návrh nariadenia****Článok 59 – odsek 2***Text predložený Komisiou*

2. Nezávislým prevádzkovateľom vykonávajúcim činnosti súvisiace so zmenou účelu alebo repasáciou sa za rovnocenných podmienok poskytne primeraný prístup k informáciám relevantným pre manipuláciu a testovanie **dobíjateľných** priemyselných batérií a batérií pre elektrické vozidlá alebo prístrojov a vozidiel, v ktorých sú takéto batérie zabudované, ako aj komponentov takýchto batérií, prístrojov alebo vozidiel, a to vrátane informácií o bezpečnostných aspektoch.

Pozmeňujúci návrh

2. Nezávislým prevádzkovateľom vykonávajúcim činnosti súvisiace **s prípravou na zmenu účelu**, so zmenou účelu alebo repasáciou sa za rovnocenných podmienok poskytne primeraný prístup k informáciám relevantným pre manipuláciu a testovanie **batérií v ľahkých dopravných prostriedkoch**, priemyselných batérií a batérií pre elektrické vozidlá alebo prístrojov a vozidiel, v ktorých sú takéto batérie zabudované, ako aj komponentov takýchto batérií, prístrojov alebo vozidiel, a to vrátane informácií o bezpečnostných aspektoch.

Pozmeňujúci návrh 352**Návrh nariadenia****Článok 59 – odsek 3***Text predložený Komisiou*

3. Prevádzkovatelia vykonávajúci činnosti súvisiace so zmenou účelu alebo repasáciou batérií musia zabezpečiť, aby sa preskúmanie, testovanie výkonu, balenie a preprava batérií a ich komponentov vykonávali v súlade s náležitými pokynmi týkajúcimi sa kontroly kvality a bezpečnostnými pokynmi.

Pozmeňujúci návrh

3. Prevádzkovatelia vykonávajúci činnosti súvisiace **s prípravou na zmenu účelu**, so zmenou účelu alebo repasáciou batérií musia zabezpečiť, aby sa preskúmanie, testovanie výkonu **a bezpečnosti**, balenie a preprava batérií a ich komponentov vykonávali v súlade s náležitými pokynmi týkajúcimi sa kontroly kvality a bezpečnostnými pokynmi.

Pozmeňujúci návrh 353**Návrh nariadenia****Článok 59 – odsek 4 – pododsek 1***Text predložený Komisiou*

4. Prevádzkovatelia vykonávajúci činnosti súvisiace so zmenou účelu alebo repasáciou batérií musia zabezpečiť, aby batéria so zmeneným účelom alebo repasovaná batéria pri uvedení na trh spĺňala požiadavky tohto nariadenia a relevantné požiadavky, ktoré sa týkajú daného výrobku či ochrany životného prostredia a ľudského zdravia stanovené v iných právnych predpisoch, ako aj technické požiadavky týkajúce sa jej konkrétneho účelu použitia.

Pozmeňujúci návrh

4. Prevádzkovatelia vykonávajúci činnosti súvisiace **s prípravou na zmenu účelu**, so zmenou účelu alebo repasáciou batérií musia zabezpečiť, aby batéria so zmeneným účelom alebo repasovaná batéria pri uvedení na trh spĺňala požiadavky tohto nariadenia a relevantné požiadavky, ktoré sa týkajú daného výrobku či ochrany životného prostredia a ľudského zdravia stanovené v iných právnych predpisoch, ako aj technické požiadavky týkajúce sa jej konkrétneho účelu použitia.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 354

Návrh nariadenia

Článok 59 – odsek 4 – pododsek 2

Text predložený Komisiou

Na batérie, pri ktorých sa zmenil ich účel alebo ktoré boli repasované, sa nevzťahujú povinnosti stanovené v článku 7 ods. 1, 2 a 3, článku 8 ods. 1, 2 a 3, **článku 10 ods. 1 a 2** a článku 39 ods. 1, ak hospodársky subjekt uvádzajúci na trh batériu so zmeneným účelom alebo repasovanú batériu dokáže preukázať, že predmetná batéria bola pred zmenou svojho účelu alebo repasáciou uvedená na trh ešte pred termínmi začiatku uplatňovania daných povinností v súlade s uvedenými článkami.

Pozmeňujúci návrh

Na batérie, pri ktorých sa zmenil ich účel alebo ktoré boli repasované, sa nevzťahujú povinnosti stanovené v článku 7 ods. 1, 2 a 3, článku 8 ods. 1, 2 a 3 a článku 39 ods. 1, ak hospodársky subjekt uvádzajúci na trh batériu so zmeneným účelom alebo repasovanú batériu dokáže preukázať, že predmetná batéria bola pred zmenou svojho účelu alebo repasáciou uvedená na trh ešte pred termínmi začiatku uplatňovania daných povinností v súlade s uvedenými článkami.

Pozmeňujúci návrh 355

Návrh nariadenia

Článok 59 – odsek 4 – pododsek 2 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

Prevádzkovatelia, ktorí uvádzajú na trh batérie so zmeneným účelom alebo repasované batérie, sa považujú za nového výrobcu batérie, a preto sa registrujú v súlade s článkom 46 a majú rozšírenú zodpovednosť výrobcu v súlade s článkom 47.

Pozmeňujúci návrh 356

Návrh nariadenia

Článok 59 – odsek 5 – úvodná časť

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

5. Ak príslušný orgán požiada **držiteľa batérie**, aby **preukázal**, že použitá batéria prestala byť po tom, ako bola podrobená zmene účelu alebo repasácii, odpadom, **držiteľ batérie** na tento účel **predloží**:

5. Ak príslušný orgán požiada **prevádzkovateľov vykonávajúcich činnosti súvisiace so zmenou účelu alebo repasáciou**, aby **preukázali**, že použitá batéria prestala byť po tom, ako bola podrobená zmene účelu alebo repasácii, odpadom, **títo prevádzkovatelia** na tento účel **predložia**:

Pozmeňujúci návrh 357

Návrh nariadenia

Článok 60 – odsek 1 – pododsek 1 – písmeno a

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

a) motivovanie koncových používateľov, aby zabraňovali zbytočnej tvorbe odpadu, a to aj prostredníctvom informácií o osvedčených postupoch týkajúcich sa používania batérií s cieľom predĺžiť fázu ich používania, ako aj prostredníctvom informácií o možnosti prípravy týchto batérií na opätovné použitie;

a) motivovanie koncových používateľov, aby zabraňovali zbytočnej tvorbe odpadu, a to aj prostredníctvom informácií o osvedčených postupoch **a odporúčaníach** týkajúcich sa používania batérií s cieľom predĺžiť fázu ich používania, ako aj prostredníctvom informácií o možnosti prípravy týchto batérií na opätovné použitie, **o opätovnou použití, príprave na zmenu použitia, o zmene použitia a repasácii**;

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 358

Návrh nariadenia

Článok 60 – odsek 1 – pododsek 1 – písmeno c

Text predložený Komisiou

- c) **systemy triedeného zberu, prípravy** na opätovné použitie a recyklácie, ktoré sú k dispozícii **v prípade použitých batérií**;

Pozmeňujúci návrh

- c) **separovaný zber, zberné miesta a miesta spätného odberu, príprava** na opätovné použitie, **príprava na zmenu účelu, zmena účelu, repasácia** a **systemy** recyklácie, ktoré sú k dispozícii **pre použité batérie**;

Pozmeňujúci návrh 359

Návrh nariadenia

Článok 60 – odsek 1 – pododsek 1 – písmeno f

Text predložený Komisiou

- f) vplyv látok obsiahnutých v batériách na životné prostredie a ľudské zdravie vrátane vplyvu, ku ktorému došlo v dôsledku nesprávneho postupu pri zbavovaní sa použitých batérií, ako je znečisťovanie prostredia odpadom alebo vyhodenie odpadu do netriedeného komunálneho odpadu.

Pozmeňujúci návrh

- f) vplyv látok, **najmä nebezpečných látok**, obsiahnutých v batériách na životné prostredie a ľudské zdravie vrátane vplyvu, ku ktorému došlo v dôsledku nesprávneho postupu pri zbavovaní sa použitých batérií, ako je znečisťovanie prostredia odpadom alebo vyhodenie odpadu do netriedeného komunálneho odpadu.

Pozmeňujúci návrh 360

Návrh nariadenia

Článok 60 – odsek 1 – pododsek 2 – písmeno b

Text predložený Komisiou

- b) v jazyku ľahko zrozumiteľnom spotrebiteľom a iným koncovým používateľom, ktorý určí dotknutý členský štát.

Pozmeňujúci návrh

- b) v jazyku ľahko zrozumiteľnom spotrebiteľom a iným koncovým používateľom **a prístupnom pre osoby so zdravotným postihnutím v súlade so smernicou (EÚ) 2019/882**, ktorý určí dotknutý členský štát.

Pozmeňujúci návrh 361

Návrh nariadenia

Článok 60 – odsek 2

Text predložený Komisiou

2. Výrobcovia sú povinní distribútorom a prevádzkovateľom uvedeným v článkoch 50, 52 a 53 a iným prevádzkovateľom v oblasti nakladania s odpadom, ktorí sa zaoberajú činnosťami súvisiacimi s opravou, repasáciou, prípravou na opätovné použitie, so spracovaním a s recykláciou, sprístupniť informácie týkajúce sa bezpečnostných a ochranných opatrení vrátane opatrení zameraných na bezpečnosť pri práci, ktoré sa vzťahujú na skladovanie a zber použitých batérií.

Pozmeňujúci návrh

2. Výrobcovia sú povinní distribútorom a prevádzkovateľom uvedeným v článkoch 50, 52 a 53 a iným prevádzkovateľom v oblasti nakladania s odpadom, ktorí sa zaoberajú činnosťami súvisiacimi s opravou, repasáciou, prípravou na opätovné použitie, so spracovaním a s recykláciou, sprístupniť informácie týkajúce sa **komponentov a materiálov batérií, ako aj umiestnenia všetkých nebezpečných látok v batériách. Výrobcovia sprístupnia informácie týkajúce sa** bezpečnostných a ochranných opatrení vrátane opatrení zameraných na bezpečnosť pri práci, ktoré sa vzťahujú na skladovanie a zber použitých batérií.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 362**Návrh nariadenia****Článok 60 – odsek 3 – pododsek 1 – úvodná časť***Text predložený Komisiou*

3. Od okamihu dodania modelu batérie na územie členského štátu sú výrobcovia povinní na požiadanie elektronicky sprístupniť prevádzkovateľom v oblasti nakladania s odpadom, ktorí sa zaoberajú činnosťami súvisiacimi s opravou, repasáciou, prípravou na opätovné použitie, so spracovaním a s recykláciou, pokiaľ to títo prevádzkovatelia potrebujú na realizáciu daných činností, tieto špecifické informácie týkajúce sa daného modelu batérie, ktoré sú potrebné vzhľadom na náležité a environmentálne vhodné spracovanie použitých batérií:

Pozmeňujúci návrh

3. Od okamihu dodania modelu batérie na územie členského štátu sú výrobcovia povinní na požiadanie elektronicky **bezplatne** sprístupniť prevádzkovateľom v oblasti nakladania s odpadom, ktorí sa zaoberajú činnosťami súvisiacimi s opravou, repasáciou, prípravou na opätovné použitie, so spracovaním a s recykláciou, pokiaľ to títo prevádzkovatelia potrebujú na realizáciu daných činností, tieto špecifické informácie týkajúce sa daného modelu batérie, ktoré sú potrebné vzhľadom na náležité a environmentálne vhodné spracovanie použitých batérií:

Pozmeňujúci návrh 363**Návrh nariadenia****Článok 60 – odsek 3 – pododsek 1 – písmeno a***Text predložený Komisiou*

a) procesy na zabezpečenie demontáže vozidiel a prístrojov spôsobom umožňujúcim vybratie zabudovaných batérií;

Pozmeňujúci návrh

a) procesy na zabezpečenie demontáže **ľahkých dopravných prostriedkov**, vozidiel a prístrojov spôsobom umožňujúcim vybratie zabudovaných batérií;

Pozmeňujúci návrh 364**Návrh nariadenia****Článok 60 – odsek 3 – pododsek 1 – písmeno b***Text predložený Komisiou*

b) bezpečnostné a ochranné opatrenia vrátane bezpečnosti pri práci, ktoré sú uplatniteľné pri procesoch skladovania, prepravy, spracovania a recyklácie použitých batérií.

Pozmeňujúci návrh

b) bezpečnostné a ochranné opatrenia vrátane bezpečnosti pri práci **a požiarnej bezpečnosti**, ktoré sú uplatniteľné pri procesoch skladovania, prepravy, spracovania a recyklácie použitých batérií.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 365**Návrh nariadenia****Článok 60 – odsek 4***Text predložený Komisiou*

4. Distribútori, ktorí dodávajú batérie koncovým používateľom, musia vo svojich maloobchodných priestoroch **viditeľne označiť a aj prostredníctvom svojich online trhovísk šíriť** informácie uvedené v odsekoch 1 a 2, ako aj informácie o tom, ako môžu koncoví používatelia bezplatne vrátiť použité batérie na príslušných zberných miestach zriadených v maloobchodných predajniach alebo v mene daného online trhoviska. Táto povinnosť sa obmedzuje na typy batérií, ktoré distribútor alebo maloobchodník má alebo mal v ponuke ako nové.

Pozmeňujúci návrh

4. Distribútori, ktorí dodávajú batérie koncovým používateľom, musia **neustále** vo svojich maloobchodných priestoroch **a online trhoviskách pre koncových používateľov batérie ľahko dostupným a jasne viditeľným spôsobom poskytovať** informácie uvedené v odsekoch 1 a 2, ako aj informácie o tom, ako môžu koncoví používatelia bezplatne vrátiť použité batérie na príslušných zberných miestach zriadených v maloobchodných predajniach alebo v mene daného online trhoviska. Táto povinnosť sa obmedzuje na typy batérií, ktoré distribútor alebo maloobchodník má alebo mal v ponuke ako nové.

Pozmeňujúci návrh 366**Návrh nariadenia****Článok 60 – odsek 5***Text predložený Komisiou*

5. Náklady kryté výrobcom podľa článku 47 ods. 1 písm. e) sa koncovému používateľovi vykazujú samostatne na mieste predaja novej batérie. Uvedené náklady nesmú presiahnuť najlepší odhad skutočne vynaložených nákladov.

Pozmeňujúci návrh

5. Náklady kryté výrobcom podľa článku 47 ods. 1 písm. e) sa koncovému používateľovi vykazujú samostatne na mieste predaja novej batérie. Uvedené náklady nesmú presiahnuť najlepší odhad skutočne vynaložených nákladov **a nesmú sa pripočítat ku konečnému nákladom na batériu, ktoré sa účtujú spotrebiteľovi na mieste predaja.**

Pozmeňujúci návrh 367**Návrh nariadenia****Článok 61 – odsek 1 – pododsek 1 – úvodná časť***Text predložený Komisiou*

1. Výrobcovia prenosných batérií alebo organizácie zodpovednosti výrobcov poverené konaním v ich mene v súlade s článkom 47 ods. 2 musia príslušnému orgánu za každý kalendárny rok oznámiť nasledujúce informácie podľa chemického zloženia batérií (**so špecifikovaním množstiev batérií slúžiacich na pohon ľahkých dopravných prostriedkov**):

Pozmeňujúci návrh

1. Výrobcovia prenosných batérií alebo organizácie zodpovednosti výrobcov poverené konaním v ich mene v súlade s článkom 47 ods. 2 musia príslušnému orgánu za každý kalendárny rok oznámiť nasledujúce informácie podľa chemického zloženia batérií:

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 368

Návrh nariadenia

Článok 61 – odsek 1 – pododsek 1 – písmeno a a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- aa) množstvo prenosných batérií na všeobecné použitie, ktoré boli na území členského štátu po prvýkrát sprístupnené na trhu, s výnimkou akýchkoľvek prenosných batérií na všeobecné použitie, ktoré v danom roku ešte pred ich predajom koncovým používateľom opustili územie tohto členského štátu;

Pozmeňujúci návrh 369

Návrh nariadenia

Článok 61 – odsek 1 – pododsek 1 – písmeno b a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- ba) množstvo použitých prenosných batérií na všeobecné použitie zozbieraných v súlade s článkom 48, vypočítané na základe metodiky stanovenej v prílohe XI;

Pozmeňujúci návrh 370

Návrh nariadenia

Článok 61 – odsek 1 – pododsek 1 – písmeno d a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- da) množstvo zozbieraných použitých prenosných batérií vyvezených do tretích krajín na spracovanie, prípravu na opätovné použitie, prípravu na zmenu účelu alebo recykláciu.

Pozmeňujúci návrh 371

Návrh nariadenia

Článok 61 – odsek 1 – pododsek 2

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

Ak zber použitých prenosných batérií od distribútorov alebo z iných zberných miest určených na zber použitých prenosných batérií uskutočňujú iní prevádzkovatelia v oblasti nakladania s odpadom než výrobcovia alebo organizácie zodpovednosti výrobcov poverené konaním v ich mene v súlade s článkom 47 ods. 2 musia príslušnému orgánu za každý kalendárny rok oznámiť informácie o množstve použitých prenosných batérií zozbieraných podľa ich chemického zloženia **a zároveň uviesť množstvá batérií slúžiacich na pohon ľahkých dopravných prostriedkov.**

Ak zber použitých prenosných batérií od distribútorov alebo z iných zberných miest určených na zber použitých prenosných batérií uskutočňujú iní prevádzkovatelia v oblasti nakladania s odpadom než výrobcovia alebo organizácie zodpovednosti výrobcov poverené konaním v ich mene v súlade s článkom 47 ods. 2 musia príslušnému orgánu za každý kalendárny rok oznámiť informácie o množstve použitých prenosných batérií zozbieraných podľa ich chemického zloženia.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 372

Návrh nariadenia

Článok 61 – odsek 1 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

1a. Výrobcovia batérií v ľahkých dopravných prostriedkoch alebo organizácie zodpovednosti výrobcov poverené konaním v ich mene v súlade s článkom 47 ods. 2 musia príslušnému orgánu za každý kalendárny rok oznámiť nasledujúce informácie podľa chemického zloženia batérií so špecifikovaným množstiev batérií slúžiacich na pohon ľahkých dopravných prostriedkov:

- a) množstvo batérií v ľahkých dopravných prostriedkoch, ktoré boli na území členského štátu po prvýkrát sprístupnené na trhu, s výnimkou akýchkoľvek batérií v ľahkých dopravných prostriedkoch, ktoré v danom roku ešte pred ich predajom koncovým používateľom opustili územie tohto členského štátu;
- b) množstvo použitých batérií v ľahkých dopravných prostriedkoch zozbieraných v súlade s článkom 48a, vypočítané na základe metodiky stanovenej v delegovanom akte, ktorý sa prijme v súlade s článkom 55 ods. 2b);
- c) cieľ zberu, ktorý dosiahol výrobca alebo organizácia zodpovednosti výrobcov konajúca v mene svojich členov;
- d) množstvo zozbieraných použitých batérií v ľahkých dopravných prostriedkoch, ktoré bolo dodané na spracovanie a recykláciu do povolených zariadení; a
- e) množstvo batérií dodaných na opätovné použitie, zmenu účelu a repasovanie.

Ak zber použitých prenosných batérií od distribútorov alebo z iných zberných miest a miest spätného odberu určených na zber použitých batérií v ľahkých dopravných prostriedkoch uskutočňujú iní prevádzkovatelia v oblasti nakladania s odpadom než výrobcovia alebo organizácie zodpovednosti výrobcov poverené konaním v ich mene v súlade s článkom 47 ods. 2 musia príslušnému orgánu za každý kalendárny rok oznámiť informácie o množstve použitých batérií v ľahkých dopravných prostriedkoch zozbieraných a rozčlenených podľa ich chemického zloženia a zároveň uviesť množstvá batérií slúžiacich na pohon ľahkých dopravných prostriedkov.

Štvrtok 10. marca 2022

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

Prevádzkovatelia uvedení v prvom a druhom pododseku musia príslušnému orgánu údaje uvedené v prvom pododseku oznámiť do 4 mesiacov od konca roka oznamovania, za ktorý sa dané údaje zbierajú. Prvé obdobie oznamovania sa týka prvého celého kalendárneho roku po prijatí vykonávacieho aktu, v ktorom sa stanovuje formát oznamovania informácií Komisii v súlade s článkom 62 ods. 5. Príslušné orgány stanovujú formát a postupy, v súlade s ktorými sa im dané údaje majú oznamovať.

Pozmeňujúci návrh 373**Návrh nariadenia****Článok 61 – odsek 2 – písmeno b a (nové)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

ba) množstvo batérií dodaných na opätovné použitie, zmenu účelu a repasovanie.

Pozmeňujúci návrh 374**Návrh nariadenia****Článok 61 – odsek 2 – písmeno b b (nové)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

bb) množstvo zozbieraných použitých automobilových batérií a batérií z elektrických vozidiel vyvezených do tretích krajín na spracovanie, prípravu na opätovné použitie, prípravu na zmenu účelu alebo recykláciu.

Pozmeňujúci návrh 375**Návrh nariadenia****Článok 61 – odsek 1 – pododsek 1 – písmeno b a (nové)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

ba) množstvo zozbieraných použitých automobilových batérií a batérií z elektrických vozidiel vyvezených do tretích krajín na spracovanie, prípravu na opätovné použitie, prípravu na zmenu účelu alebo recykláciu.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 376

Návrh nariadenia

Článok 61 – odsek 5 – pododsek 1 – písmeno b

Text predložený Komisiou

b) množstvo použitých batérií vstupujúcich do **recyklačných procesov**;

Pozmeňujúci návrh

b) množstvo použitých batérií vstupujúcich do **procesov prípravy na zmenu účelu a recykláciu**;

Pozmeňujúci návrh 377

Návrh nariadenia

Článok 62 – odsek 1 – pododsek 1 – úvodná časť

Text predložený Komisiou

Členské štáty sú povinné za každý kalendárny rok zverejniť v súhrnnom formáte nasledujúce údaje týkajúce sa prenosných batérií, automobilových batérií, priemyselných batérií a batérií z elektrických vozidiel, a to podľa typu batérií a ich chemického zloženia, pričom v prípade prenosných batérií je potrebné samostatne vykázať batérie slúžiace na pohon ľahkých dopravných prostriedkov:

Pozmeňujúci návrh

Členské štáty sú povinné za každý kalendárny rok zverejniť v súhrnnom formáte nasledujúce údaje týkajúce sa prenosných batérií, **batérií z ľahkých dopravných prostriedkov**, automobilových batérií, priemyselných batérií a batérií z elektrických vozidiel, a to podľa typu batérií a ich chemického zloženia, pričom v prípade prenosných batérií je potrebné samostatne vykázať batérie slúžiace na pohon ľahkých dopravných prostriedkov:

Pozmeňujúci návrh 378

Návrh nariadenia

Článok 62 – odsek 1 – pododsek 1 – písmeno b

Text predložený Komisiou

b) množstvo použitých batérií zozbieraných v súlade s článkami 48 a 49, vypočítané na základe metodiky stanovenej v prílohe XI;

Pozmeňujúci návrh

b) množstvo použitých batérií zozbieraných v súlade s článkami 48, **48a** a 49, vypočítané na základe metodiky stanovenej v prílohe XI;

Pozmeňujúci návrh 379

Návrh nariadenia

Článok 64 – odsek 1 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

1a. Systém plní tieto účely:

a) **podpora orgánov dohľadu nad trhom pri plnení ich úloh podľa tohto nariadenia a príslušných delegovaných aktov vrátane presadzovania nariadenia týmito orgánmi;**

Štvrtok 10. marca 2022

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- b) poskytovanie informácií verejnosti o batériách uvádzaných na trh a o ich udržateľnosti a bezpečnostných požiadavkách a informačných hárkoch o batériách;
- c) poskytovať Komisii a akreditovaným výrobcom vykonávajúcim repasáciu, prevádzkovateľom druhej životnosti a recyklačným subjektom aktuálne informácie o batériách.

Pozmeňujúci návrh 380

Návrh nariadenia

Článok 64 – odsek 2

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

2. Tento systém musí obsahovať informácie a údaje o **dobíjateľných** priemyselných batériách a batériách pre elektrické vozidlá **s vnútorným systémom skladovania energie a kapacitou nad 2 kWh** v zmysle prílohy XIII. Dané informácie a údaje musia byť triediteľné a vyhľadateľné a musia zodpovedať otvoreným normám týkajúcim sa použitia tretími stranami.

2. Tento systém musí obsahovať informácie a údaje o **batériách z ľahkých dopravných prostriedkov**, priemyselných batériách a batériách pre elektrické vozidlá v zmysle prílohy XIII. Dané informácie a údaje musia byť triediteľné a vyhľadateľné a musia zodpovedať otvoreným normám týkajúcim sa použitia tretími stranami. **Systém musí obsahovať aj pravidelne aktualizovanú databázu všetkých batérií, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie.**

Pozmeňujúci návrh 381

Návrh nariadenia

Článok 64 – odsek 3

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

3. Hospodárske subjekty, ktoré na trh uvádzajú **dobíjateľné** priemyselné batérie alebo batérie pre elektrické vozidlá **s vnútorným systémom skladovania energie**, musia elektronicky sprístupniť informácie uvedené v odseku 2 a zaznamenať ich v strojovo čitateľnom formáte, a to pomocou interoperabilných a ľahko prístupných dátových služieb vo formáte stanovenom v súlade s odsekom 5.

3. Hospodárske subjekty, ktoré na trh uvádzajú **batérie pre ľahké dopravné prostriedky**, priemyselné batérie alebo batérie pre elektrické vozidlá, musia elektronicky sprístupniť informácie uvedené v odseku 2 a zaznamenať ich v strojovo čitateľnom formáte, a to pomocou interoperabilných a ľahko prístupných dátových služieb vo formáte stanovenom v súlade s odsekom 5.

Pozmeňujúci návrh 382

Návrh nariadenia

Článok 64 – odsek 4 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

4a. Tento systém nenahrádza ani nemení zodpovednosti orgánov dohľadu nad trhom.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 383

Návrh nariadenia

Článok 64 – odsek 5 – pododsek 1 – úvodná časť

Text predložený Komisiou

5. Do 31. decembra 2024 Komisia prijme **vykonávacie akty** s **cieľom stanoviť**:

Pozmeňujúci návrh

5. Do 31. decembra 2024 Komisia prijme **delegovaný akt v súlade s článkom 73, ktorým sa toto nariadenie doplní, a to tým, že stanoví**:

Pozmeňujúci návrh 384

Návrh nariadenia

Článok 64 – odsek 5 – pododsek 2

Text predložený Komisiou

Uvedené vykonávacie akty je potrebné prijať v súlade s postupom preskúmania, na ktorý sa odkazuje v článku 74 ods. 3.

Pozmeňujúci návrh

vypúšťa sa

Pozmeňujúci návrh 385

Návrh nariadenia

Článok 65 – odsek 1

Text predložený Komisiou

1. Do 1. januára 2026 musí každú priemyselnú batériu **a** batériu pre elektrické vozidlá, ktoré sa uvádzajú na trh alebo do prevádzky **a ktorých kapacita je vyššia ako 2 kWh**, sprevádzať elektronický záznam („pas batérie“).

Pozmeňujúci návrh

1. Do 1. januára 2026 musí každú priemyselnú batériu, batériu pre elektrické vozidlá **a batériu z ľahkých dopravných prostriedkov**, ktoré sa uvádzajú na trh alebo do prevádzky, sprevádzať elektronický záznam („pas batérie“).

Pozmeňujúci návrh 386

Návrh nariadenia

Článok 65 – odsek 3

Text predložený Komisiou

3. Pas batérie je prepojený s informáciami o základných vlastnostiach jednotlivých typov a modelov batérií, ktoré sú zaznamenané v zdrojoch údajov v rámci systému zriadeného podľa článku 64. Hospodársky subjekt, ktorý na trh uvádza priemyselnú batériu alebo batériu pre elektrického vozidlo, zabezpečí, aby boli údaje uvedené v pase batérie presné, úplné a aktuálne.

Pozmeňujúci návrh

3. **V prípade priemyselných batérií a batérií pre elektrické vozidlá je** pas batérie prepojený s informáciami o základných vlastnostiach jednotlivých typov a modelov batérií, ktoré sú zaznamenané v zdrojoch údajov v rámci systému zriadeného podľa článku 64. Hospodársky subjekt, ktorý na trh uvádza priemyselnú batériu alebo batériu pre elektrického vozidlo, zabezpečí, aby boli údaje uvedené v pase batérie presné, úplné a aktuálne.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 387

Návrh nariadenia

Článok 65 – odsek 3 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

3a. V prípade batérií z ľahkých dopravných prostriedkov by pas batérie mal obsahovať informácie opísané v článku 13 ods. 5 písm. a) až d), i) a j) a aktualizované informácie o batérii spojené so zmenami jej statusu.

Pozmeňujúci návrh 388

Návrh nariadenia

Článok 65 – odsek 4

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

4. Pas batérie musí byť prístupný online prostredníctvom elektronických systémov **interoperabilných** so systémom zriadeným podľa článku 64.

4. Pas batérie musí byť prístupný online prostredníctvom elektronických systémov, **ktoré sú interoperabilné** so systémom zriadeným podľa článku 64 **a prostredníctvom kódu QR podľa článku 13 ods. 5.**

Pozmeňujúci návrh 389

Návrh nariadenia

Článok 65 – odsek 5

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

5. Vďaka pasu batérie možno získať prístup k informáciám o hodnotách parametrov výkonu a trvanlivosti batérie, ktoré sa uvádzajú v článku 10 ods. 1, v čase uvedenia batérie na trh a v čase zmeny jej statusu.

5. Vďaka pasu batérie možno získať prístup k informáciám o hodnotách parametrov výkonu a trvanlivosti batérie, ktoré sa uvádzajú v článku 10 ods. 1, **ako aj k informáciám o stave batérie podľa článku 14**, v čase uvedenia batérie na trh a v čase zmeny jej statusu.

Pozmeňujúci návrh 390

Návrh nariadenia

Článok 65 – odsek 6

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

6. Ak k zmene statusu došlo v dôsledku činností súvisiacich s opravou batérie alebo **zmenou jej účelu**, zodpovednosť za záznam o batérii v pase batérie sa prenáša na hospodársky subjekt, v prípade ktorého sa predpokladá uvedenie danej priemyselnej batérie **alebo** batérie pre **elektrického** vozidlo na trh alebo do prevádzky.

6. Ak k zmene statusu došlo v dôsledku činností súvisiacich s opravou batérie alebo **repasáciou**, zodpovednosť za záznam o batérii v pase batérie sa prenáša na hospodársky subjekt, v prípade ktorého sa predpokladá uvedenie danej priemyselnej batérie, batérie pre **elektrické** vozidlo **alebo batérie z ľahkých dopravných prostriedkov** na trh alebo do prevádzky. **Záznam pre repasované batérie alebo batérie so zmeneným účelom sa pripojí k záznamu o pôvodnej batérii.**

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 391

Návrh nariadenia

Článok 65 – odsek 7 – úvodná časť

Text predložený Komisiou

7. Komisia je splnomocnená prijímať **vykonávacie** akty s cieľom stanoviť pravidlá týkajúce sa prístupu k informáciám a údajom uvedeným v pase batérie, ich zdieľania, správy, skúmania, uverejňovania a opakovaného používania.

Pozmeňujúci návrh

7. Komisia je splnomocnená prijímať **delegované** akty **v súlade s článkom 73** s cieľom stanoviť pravidlá týkajúce sa prístupu k informáciám a údajom uvedeným v pase batérie, ich zdieľania, správy, skúmania, uverejňovania a opakovaného používania.

Pozmeňujúci návrh 392

Návrh nariadenia

Článok 65 – odsek 7 – pododsek 1

Text predložený Komisiou

Uvedené vykonávacie akty je potrebné prijať v súlade s postupom preskúmania, na ktorý sa odkazuje v článku 74 ods. 3.

Pozmeňujúci návrh

vypúšťa sa

Pozmeňujúci návrh 393

Návrh nariadenia

Článok 66 – odsek 1 – pododsek 1

Text predložený Komisiou

1. **Ak orgány dohľadu nad trhom jedného členského štátu majú dostatočný dôvod domnievať sa, že batéria, na ktorú sa vzťahuje toto nariadenie, predstavuje riziko pre zdravie alebo bezpečnosť osôb, majetok alebo životné prostredie, vykonajú hodnotenie týkajúce sa dotknutej batérie vo vzťahu k príslušným požiadavkám ustanoveným v tomto nariadení.**

Pozmeňujúci návrh

1. **Orgány dohľadu nad trhom vykonávajú primerané kontroly batérií sprístupnených online a offline v primeranom rozsahu, a to prostredníctvom kontrol dokumentácie a prípadne fyzických a laboratórnych kontrol založených na vhodných vzorkách a vo vzťahu k príslušným požiadavkám ustanoveným v tomto nariadení. Orgány dohľadu nad trhom môžu na takéto hodnotenie odoslať batérie do skúšobného zariadenia Únie uvedeného v článku 68a.**

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 394

Návrh nariadenia

Článok 66 – odsek 1 – pododsek 1 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

Do ... [dva roky od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] Komisia prijme vykonávacie akty, ktorými sa stanovia jednotné podmienky kontrol, kritériá na určenie frekvencie kontrol a množstvo vzoriek, ktoré sa majú kontrolovať v súlade s článkom 11 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2019/1020.

Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 74 ods. 3.

Pozmeňujúci návrh 395

Návrh nariadenia

Článok 66 – odsek 2

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

2. Ak sa orgány dohľadu nad trhom domnievajú, že nesúlad batérie s požiadavkami presahuje hranice ich štátu, sú povinné Komisiu a ostatné členské štáty informovať o výsledkoch hodnotenia a opatreniach, o ktorých podniknutie požiadali daný hospodársky subjekt.

2. Orgány dohľadu nad trhom sú povinné Komisiu a ostatné členské štáty informovať o výsledkoch hodnotenia a opatreniach, o ktorých prijatie požiadali daný hospodársky subjekt.

Pozmeňujúci návrh 396

Návrh nariadenia

Článok 66 – odsek 5 – písmeno a

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

a) nesúlad batérie s požiadavkami stanovenými v kapitolách II alebo III tohto nariadenia;

a) nesúlad batérie s požiadavkami stanovenými v kapitolách II alebo III alebo v článku 39 tohto nariadenia;

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 397

Návrh nariadenia

Článok 66 – odsek 8 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

8a. Spotrebiteľia majú možnosť vkladať informácie o batériách, ktoré predstavujú riziko pre spotrebiteľov, do samostatnej časti systému Spoločenstva Rapid Information System (RAPEX) stanoveného v článku 12 smernice 2001/95/ES. Komisia náležite zohľadní získané informácie a v prípade potreby prijme následné opatrenia vrátane prípadného prenosu informácií príslušným národným orgánom.

Komisia prijme vykonávací akt v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 74 ods. 2 s cieľom stanoviť spôsoby prenosu informácií uvedených v prvom pododseku, ako aj postupovania takýchto informácií príslušným vnútroštátnym orgánom na účely prijatia následných opatrení.

Pozmeňujúci návrh 398

Návrh nariadenia

Článok 67 – odsek 1 – pododsek 1

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

1. V prípade vznesenia námietok po ukončení postupu stanoveného v článku 66 ods. 3 a ods. 4 voči opatreniu prijatému členským štátom, alebo v prípade, že Komisia považuje vnútroštátne opatrenie za opatrenie, ktoré je v rozpore s právnymi predpismi Únie, Komisia začne bezodkladne konzultovať s členskými štátmi a príslušným hospodárskym subjektom, resp. subjektmi, a uvedené vnútroštátne opatrenie vyhodnotí. Na základe výsledkov tohto hodnotenia Komisia rozhodne prostredníctvom vykonávacieho aktu o opodstatnenosti daného vnútroštátneho opatrenia.

1. V prípade vznesenia námietok po ukončení postupu stanoveného v článku 66 ods. 3 a ods. 4 voči opatreniu prijatému členským štátom, alebo v prípade, že Komisia považuje vnútroštátne opatrenie za opatrenie, ktoré je v rozpore s právnymi predpismi Únie, Komisia začne bezodkladne konzultovať s členskými štátmi a príslušným hospodárskym subjektom, resp. subjektmi, a uvedené vnútroštátne opatrenie vyhodnotí. **Komisia toto hodnotenie ukončí do jedného mesiaca.** Na základe výsledkov tohto hodnotenia Komisia rozhodne prostredníctvom vykonávacieho aktu o opodstatnenosti daného vnútroštátneho opatrenia.

Pozmeňujúci návrh 399

Návrh nariadenia

Článok 68 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

1. Ak po vykonaní hodnotenia podľa článku 67 ods. 1 členský štát zistí, že hoci je batéria v súlade s požiadavkami stanovenými v kapitolách II a III, predstavuje riziko pre ľudské zdravie alebo bezpečnosť osôb, ochranu majetku alebo životné prostredie, požiada príslušný hospodársky subjekt, aby prijal všetky primerané opatrenia, ktorými zabezpečí, aby už predmetná batéria pri jej uvedení na trh toto riziko nepredstavovala, alebo aby ju stiahol z trhu či spätne prevzal v primeranej lehote, ktorá je úmerná charakteru spomínaného rizika.

1. Ak po vykonaní hodnotenia podľa článku 67 ods. 1 členský štát zistí, že hoci je batéria v súlade s požiadavkami stanovenými v kapitolách II a III, predstavuje **alebo by odôvodnene mohla predstavovať** riziko pre ľudské zdravie alebo bezpečnosť osôb, ochranu majetku alebo životné prostredie, požiada príslušný hospodársky subjekt, aby prijal všetky primerané opatrenia, ktorými zabezpečí, aby už predmetná batéria pri jej uvedení na trh toto riziko nepredstavovala, alebo aby ju stiahol z trhu či spätne prevzal v primeranej lehote, ktorá je úmerná charakteru spomínaného rizika.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 400**Návrh nariadenia****Článok 68 – odsek 3***Text predložený Komisiou*

3. Členský štát o tom okamžite informuje Komisiu a ostatné členské štáty. Tieto informácie zahŕňajú všetky podrobnosti, ktoré sú k dispozícii, najmä údaje potrebné na identifikáciu predmetných batérií, ich pôvodu a **dodávateľského** reťazca, údaje o charaktere súvisiaceho rizika a o charaktere a trvaní prijatých vnútroštátnych opatrení.

Pozmeňujúci návrh

3. Členský štát o tom okamžite informuje Komisiu a ostatné členské štáty. Tieto informácie zahŕňajú všetky podrobnosti, ktoré sú k dispozícii, najmä údaje potrebné na identifikáciu predmetných batérií, ich pôvodu a **hodnotového** reťazca, údaje o charaktere súvisiaceho rizika a o charaktere a trvaní prijatých vnútroštátnych opatrení.

Pozmeňujúci návrh 401**Návrh nariadenia****Článok 68 a (nový)***Text predložený Komisiou**Pozmeňujúci návrh***Článok 68a****Skúšobné zariadenie Únie**

1. Komisia do ... [dva roky od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] určí skúšobné zariadenie Únie špecializované na batérie v súlade s druhým pododsekom článku 21 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2019/1020.
2. Skúšobné zariadenie Únie slúži ako kompetenčné centrum pre:
 - a) poskytovať Komisii, odchylné od článku 21 ods. 6 písm. b) nariadenia (EÚ) 2019/1020, nezávislé technické a vedecké poradenstvo v priebehu prešetrovaní uvedených v článku 32 tohto nariadenia a v priebehu hodnotení uvedených v článku 67 ods. 1 a článku 68 ods. 4 tohto nariadenia;
 - b) testovanie batérií na žiadosť orgánov dohľadu nad trhom na účely hodnotenia uvedeného v článku 66 ods. 1.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 402**Návrh nariadenia****Článok 68 b (nový)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

Článok 68b**Národné kompetenčné centrá pre batérie**

1. **Orgány dohľadu nad trhom sa dohodnú s organizáciami zastupujúcimi hospodárske subjekty a výskumnými centrami na zriadení národného kompetenčného centra pre batérie v každom členskom štáte.**
2. **Národné kompetenčné centrá pre batérie uvedené v odseku 1 vykonávajú činnosti, ktorých cieľom je podporovať dodržiavanie súladu s predpismi, identifikovať nedodržiavanie súladu, zvyšovať informovanosť a poskytovať usmernenia a technické poradenstvo v súvislosti s požiadavkami tohto nariadenia. V prípade potreby sa na činnostiach národných kompetenčných centier pre batérie môžu zúčastňovať aj iné zainteresované strany, ako sú organizácie zastupujúce koncových používateľov.**
3. **V súlade s článkom 9 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2019/1020 orgán dohľadu nad trhom a strany uvedené v odseku 1 zabezpečia, aby činnosti národného kompetenčného centra pre batérie nevedli k nekalej hospodárskej súťaži medzi hospodárskymi subjektmi a nemali vplyv na objektivnosť, nezávislosť a nestrannosť strán.**

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 403**Návrh nariadenia****Článok 69 – odsek 1 – úvodná časť***Text predložený Komisiou*

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 66, ak členský štát zistí, že batéria, ktorá nepatrí do rozsahu pôsobnosti článku 68, nie je v súlade s týmto nariadením, alebo že hospodársky subjekt porušil povinnosť stanovenú v tomto nariadení, požiada príslušný hospodársky subjekt o odstránenie predmetného nesúladu. Medzi takéto prípady nesúladu patria tieto situácie:

Pozmeňujúci návrh

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 66, ak členský štát zistí, že batéria, ktorá nepatrí do rozsahu pôsobnosti článku 68, nie je v súlade s týmto nariadením, alebo že hospodársky subjekt porušil povinnosť stanovenú v tomto nariadení, požiada príslušný hospodársky subjekt o odstránenie predmetného nesúladu. **Na uľahčenie tejto úlohy členské štáty vytvoria pre spotrebiteľov ľahko dostupné kanály nahlasovania nesúladu.** Medzi takéto prípady nesúladu patria tieto situácie:

Pozmeňujúci návrh 404**Návrh nariadenia****Článok 69 – odsek 1 – písmeno k***Text predložený Komisiou*

k) nie sú splnené požiadavky týkajúce sa politiky náležitej starostlivosti v **dodávateľskom** reťazci uvedené v článku 39.

Pozmeňujúci návrh

k) nie sú splnené požiadavky týkajúce sa politiky náležitej starostlivosti v **hodnotovom** reťazci uvedené v článku 39.

Pozmeňujúci návrh 405**Návrh nariadenia****Článok 69 – odsek 1 – písmeno k a (nové)***Text predložený Komisiou**Pozmeňujúci návrh*

ka) **nie sú splnené požiadavky týkajúce sa pasov batérie uvedené v článku 65.**

Pozmeňujúci návrh 406**Návrh nariadenia****Článok 69 – odsek 3 a (nový)***Text predložený Komisiou**Pozmeňujúci návrh*

3a. **Príslušným orgánom členských štátov sa udelia vyšetrovacie právomoci v súlade s článkom 14 nariadenia (EÚ) 2019/1020 na vykonávanie primeraných kontrol, buď na základe rizika, alebo získaných informácií, s cieľom odhaliť možné nedodržiavanie pravidiel.**

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 407**Návrh nariadenia****Článok 69 – odsek 3 b (nový)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

3b. Orgány dohľadu nad trhom spolupracujú s cieľom zabezpečiť cezhraničné presadzovanie tohto nariadenia v súlade s ustanoveniami uvedenými v kapitole VI nariadenia (EÚ) 2019/1020.

Pozmeňujúci návrh 408**Návrh nariadenia****Článok 69 – odsek 3 c (nový)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

3c. Členské štáty spolupracujú v rámci siete na presadzovanie práva a poskytujú si vzájomnú podporu v postupoch v prípade nesplnenia povinnosti v prípade cezhraničného predaja v rámci Únie.

Pozmeňujúci návrh 409**Návrh nariadenia****Článok 70 – odsek 1**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

1. Verejní obstarávatelia v zmysle vymedzenia v článku 2 ods. 1 smernice 2014/24/EÚ alebo v článku 3 ods. 1 smernice 2014/25/EÚ alebo obstarávatelia v zmysle vymedzenia v článku 4 ods. 1 smernice 2014/25/EÚ musia pri obstarávaní batérií alebo výrobkov obsahujúcich batérie v situáciách, na ktoré sa vzťahujú uvedené smernice, **prihliadať na environmentálne vplyvy batérií počas** ich životného cyklu s cieľom obmedziť vplyvy obstarávaných batérií na minimum.

1. Verejní obstarávatelia v zmysle vymedzenia v článku 2 ods. 1 smernice 2014/24/EÚ alebo v článku 3 ods. 1 smernice 2014/25/EÚ alebo obstarávatelia v zmysle vymedzenia v článku 4 ods. 1 smernice 2014/25/EÚ musia pri obstarávaní batérií alebo výrobkov obsahujúcich batérie v situáciách, na ktoré sa vzťahujú uvedené smernice, **uprednostňovať batérie, ktoré sú najekologickejšie, a to na základe celého** ich životného cyklu s cieľom obmedziť vplyvy obstarávaných batérií na minimum.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 410**Návrh nariadenia****Článok 71 – odsek 3 a (nový)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

3a. Ak sa členský štát domnieva, že používanie látky pri výrobe batérií alebo výskyt určitej látky v batériách pri ich uvedení na trh alebo počas následných fáz ich životného cyklu (vrátane fázy odpadu) predstavuje riziko pre ľudské zdravie alebo životné prostredie, ktoré nie je primerane kontrolované a ktoré je potrebné riešiť, oznámi agentúre, že navrhuje pripraviť podkladovú dokumentáciu, ktorá spĺňa požiadavky pre dokumentáciu o obmedzení. Ak sa uvedenou dokumentáciou preukáže, že sú potrebné opatrenia na úrovni Spoločenstva nad rámec akýchkoľvek už zavedených opatrení, členský štát túto dokumentáciu predloží agentúre s cieľom iniciovať postup týkajúci sa obmedzenia.

Pozmeňujúci návrh 411**Návrh nariadenia****Článok 71 – odsek 14 a (nový)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

14a. Do šiestich mesiacov od akejkoľvek zmeny nariadenia (ES) č. 1907/2006 alebo od nadobudnutia účinnosti budúcich právnych predpisov Únie týkajúcich sa kritérií udržateľnosti pre nebezpečné látky a chemikálie Komisia posúdi, či si takáto zmena nariadenia (ES) č. 1907/2006 alebo budúce právne predpisy Únie vyžadujú zmenu tohto článku, a v prípade potreby prijme delegovaný akt v súlade s článkom 73 tohto nariadenia s cieľom zodpovedajúcim spôsobom zmeniť uvedené ustanovenia.

Pozmeňujúci návrh 412**Návrh nariadenia****Článok 72 – odsek 2 a (nový)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

2a. Môžu sa akceptovať len priemyselné schémy, ktoré spĺňajú požiadavky článku 39 a ktoré sú overené tretími stranami.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 413

Návrh nariadenia

Článok 73 – odsek 2

Text predložený Komisiou

2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 6 ods. 2, článku 7 ods. 1, 2 a 3, článku 9 ods. 2, článku 10 ods. 3, článku 12 ods. 2, článku 17 ods. 4, článku 27 ods. 3, článku 39 ods. 8, článku 55 ods. 4, článku 56 ods. 4, článku 57 ods. 6, článku 58 ods. 3 a článku 70 ods. 2 sa Komisii udeľuje na obdobie piatich rokov od [deň nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia]. Komisia vypracuje správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto päťročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje o rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.

Pozmeňujúci návrh

2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 6 ods. 2, článku 6 ods. 5a, článku 7 ods. 1 treťom pododseku písm. a), článku 7 ods. 1 štvrtom pododseku, článku 7 ods. 2 štvrtom pododseku písm. a), článku 7 ods. 3 treťom pododseku a v štvrtom pododseku, článku 8 ods. 1 druhom pododseku písm. a), článku 8 ods. 4a, článku 9 ods. 2 druhom pododseku, článku 10 ods. 1b a článku 1c, článku 10 ods. 3 prvom pododseku, článku 10 ods. 3a, 11a (4), 11b (2), 13(6a), 14 ods. 3 pododsek 1a, 12 ods. 2, 17 ods. 4, 39 ods. 8 a 8a, 55 ods. 2b, 56 ods. 4, 57 ods. 4, 57(5a), 58 ods. 3, 64 ods. 5, 65 ods. 7, 70 ods. 3, 71(14a) a 76(1b) sa Komisii udeľujú na obdobie piatich rokov od ... [dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia]. Komisia vypracuje správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto päťročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje o rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 414

Návrh nariadenia

Článok 73 – odsek 3

Text predložený Komisiou

3. **Delegovanie právomoci** uvedené v článku 6 ods. 2, článku 7 ods. 1, 2 a 3, článku 9 ods. 2, článku 10 ods. 3, článku 12 ods. 2, článku 17 ods. 4, článku 27 ods. 3, článku 39 ods. 8, článku 55 ods. 4, článku 56 ods. 4, článku 57 ods. 6, článku 58 ods. 3 a článku 70 ods. 2 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek **odvolať**. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.

Pozmeňujúci návrh

3. **Právomoc prijímať delegované akty** uvedené v článku 6 ods. 2, článku 6 ods. 5a, článku 7 ods. 1 **treťom pododseku písm. a)**, článku 7 ods. 1 **štvrtom pododseku**, článku 7 ods. 2 **štvrtom pododseku písm. a)**, článku 7 ods. 3 **treťom pododseku a v štvrtom pododseku**, článku 8 ods. 1 **druhom pododseku písm. a)**, článku 8 ods. 4a, článku 9 ods. 2 **druhom pododseku**, článku 10 ods. 1b a článku 1c, článku 10 ods. 3 **prvom pododseku**, článku 10 ods. 3a, 11a (4), 11b (2), 13(6a), 14 ods. 3 **pododsek 1a, 12 ods. 2, 17 ods. 4**, 39 ods. 8 a 8a, 55 ods. 2b, 56 ods. 4, 57 ods. 4, 57(5a), 58 ods. 3, 64 ods. 5, 65 ods. 7, 70 ods. 3, 71(14a) a 76(1b) môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek **odňať**. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 415

Návrh nariadenia

Článok 73 – odsek 6

Text predložený Komisiou

6. Delegovaný akt **prijatý podľa** článku 6 ods. 2, článku 7 ods. 1, 2 a 3, článku 9 ods. 2, článku 10 ods. 3, článku 12 ods. 2, článku 17 ods. 4, článku 27 ods. 3, článku 39 ods. 8, článku 55 ods. 4, článku 56 ods. 4, článku 57 ods. 6, článku 58 ods. 3 a článku 70 ods. 2 **nadobudne** účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Pozmeňujúci návrh

6. Delegovaný akt **uvedené v** článku 6 ods. 2, článku 6 ods. 5a, článku 7 ods. 1 **treťom pododseku písm. a)**, článku 7 ods. 1 **štvrtom pododseku**, článku 7 ods. 2 **štvrtom pododseku písm. a)**, článku 7 ods. 3 **treťom pododseku a v štvrtom pododseku**, článku 8 ods. 1 **druhom pododseku písm. a)**, článku 8 ods. 4a, článku 9 ods. 2 **druhom pododseku**, článku 10 ods. 1b a článku 1c, článku 10 ods. 3 **prvom pododseku**, článku 10 ods. 3a, 11a (4), 11b (2), 13(6a), 14 ods. 3 **pododsek 1a**, 12 ods. 2, 17 ods. 4, 39 ods. 8 a 8a, 55 ods. 2b, 56 ods. 4, 57 ods. 4, 57(5a), 58 ods. 3, 64 ods. 5, 65 ods. 7, 70 ods. 3, 71(14a) a 76(1b) **nadobudnú** účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Pozmeňujúci návrh 416

Návrh nariadenia

Článok 75 – odsek 1 – bod 2 – úvodná časť

Text predložený Komisiou

(2) V prílohe I sa **do** zoznamu harmonizačných právnych predpisov Únie **dopĺňa tento bod 71**:

Pozmeňujúci návrh

(2) V prílohe I sa **bod 21** zoznamu harmonizačných právnych predpisov Únie **nahrádza takto**:

Pozmeňujúci návrh 417

Návrh nariadenia

Článok 76 – odsek 1 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

Komisia do 1. januára 2023 vypracuje harmonizované kritériá alebo usmernenie účinných, primeraných a odrádzajúcich sankcií a náhrady škody pre jednotlivcov.

Štvrtok 10. marca 2022

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

Tieto kritériá sa vzťahujú aspoň na tieto druhy porušení:

- poskytovanie nepravdivých vyhlásení počas postupov posudzovania zhody stanovených v kapitole IV a opatrení stanovených v článkoch 66 a 68;
- falšovanie výsledkov skúšok posudzovania zhody alebo dohľadu nad trhom;
- zadržiavanie údajov alebo technických špecifikácií, ktoré by mohli viesť k spätnému stiahnutiu batérie alebo jej komponentov alebo k zamietnutiu alebo odobratiu vyhlásenia o zhode.

Pozmeňujúci návrh 418

Návrh nariadenia

Článok 76 – odsek 1 b (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

Komisia do 1. januára 2023 prijme delegované akty v súlade s článkom 73, ktorými sa doplní toto nariadenie stanovením kritérií pre účinné, primerané a odrádzajúce sankcie a pre náhradu škody spôsobenej jednotlivcom, ktoré sa vzťahujú aspoň na porušenia uvedené v odseku 1a.

Pozmeňujúci návrh 419

Návrh nariadenia

Článok 77 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

1. Komisia do 31. decembra 2030 vypracuje správu o uplatňovaní tohto nariadenia a jeho vplyve na životné prostredie a fungovanie vnútorného trhu.

1. Komisia do 31. decembra 2030 **a potom každých 5 rokov** vypracuje správu o uplatňovaní tohto nariadenia a jeho vplyve na životné prostredie, **ľudské zdravie** a fungovanie vnútorného trhu **a predloží ju a prezentuje Európskemu parlamentu a Rade.**

Pozmeňujúci návrh 420

Návrh nariadenia

Článok 77 – odsek 2 – pododsek 1 – písmeno c

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

c) požiadaviek týkajúcich sa náležitej starostlivosti v **dobrávateľskom** reťazci stanovených v článkoch 39 a 72;

c) požiadaviek týkajúcich sa náležitej starostlivosti v **hodnotovom** reťazci **batérií** stanovených v článkoch 39 a 72;

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 421**Návrh nariadenia****Článok 77 – odsek 2 – pododsek 1 – písmeno d a (nové)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

da) opatrenia týkajúce sa identifikácie hospodárskych subjektov stanovené v článku 45;

Pozmeňujúci návrh 422**Návrh nariadenia****Článok 77 – odsek 2 – pododsek 1 – písmeno d b (nové)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

db) porušenia a účinnosť, proporionalita a odrádzajúci účinok sankcií, ako sa stanovuje v článku 76;

Pozmeňujúci návrh 423**Návrh nariadenia****Článok 77 – odsek 2 – pododsek 1 – písmeno d c (nové)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

dc) analýza vplyvu nariadenia na konkurencieschopnosť a investície do odvetvia batérií a na administratívne zaťaženie.

Pozmeňujúci návrh 424**Návrh nariadenia****Článok 77 – odsek 2 – pododsek 2**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

V prípade potreby by sa mal k správe pripojiť legislatívny návrh na zmenu príslušných ustanovení tohto nariadenia.

V prípade potreby by sa mal k správe **uvedenej v odseku 1** pripojiť legislatívny návrh na zmenu príslušných ustanovení tohto nariadenia.

Pozmeňujúci návrh 425**Návrh nariadenia****Článok 79 – odsek 2**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

Uplatňuje sa od **1. januára 2022**.

Uplatňuje sa od ... [**6 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia**].

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 426**Návrh nariadenia****Príloha I – tabuľka – riadok 3 a (nový)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

2a. Olovo

Prenosné batérie nesmú obsahovať viac ako 0,01 hm. % olova (vyjadreného ako kovové olovo), bez ohľadu na to, či sú alebo nie sú zabudované do prístroja.

CAS č. 7439-92-1

ES č. 231-100-4 a jeho zlúčeniny

Pozmeňujúci návrh 427**Návrh nariadenia****Príloha II – bod 1 – odsek 1 – písmeno c a (nové)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

ca) „hodnotenie kvality údajov“ je polokvantitatívne posúdenie kritérií kvality súboru údajov založených na technologickej reprezentatívosti, geografickej reprezentatívosti, reprezentatívosti z hľadiska času a presnosti. Kvalita údajov sa považuje za kvalitu súboru údajov tak, ako bola zdokumentovaná.

Pozmeňujúci návrh 428**Návrh nariadenia****Príloha II – bod 2 – odsek 2**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

Harmonizované pravidlá výpočtu uvedené v článku 7 sa musia opierať o základné prvky uvedené v tejto prílohe, byť súlade s najnovšou verziou metódy Komisie na stanovenie environmentálnej stopy výrobkov⁽⁸⁰⁾ (PEF) a príslušnými pravidlami pre kategórie environmentálnej stopy výrobkov (PEFCR)⁽⁸¹⁾ a zohľadňovať medzinárodné dohody a vedecko-technický pokrok v oblasti posudzovania životného cyklu⁽⁸²⁾.

⁽⁸⁰⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013H0179&from=EN>

⁽⁸¹⁾ https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/pdf/PEFCR_guidance_v6.3.pdf

⁽⁸²⁾ Pozri https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/dev_methods.htm.

Harmonizované pravidlá výpočtu uvedené v článku 7 sa musia opierať o základné prvky uvedené v tejto prílohe, byť súlade s najnovšou verziou metódy Komisie na stanovenie environmentálnej stopy výrobkov⁽⁸⁰⁾ (PEF) a príslušnými pravidlami pre kategórie environmentálnej stopy výrobkov (PEFCR)⁽⁸¹⁾ a zohľadňovať medzinárodné dohody a vedecko-technický pokrok v oblasti posudzovania životného cyklu⁽⁸²⁾. **Vývoj a aktualizácia metód PEF a príslušných pravidiel PEFCR musia byť otvorené a transparentné a musia zahŕňať primerané zastúpenie organizácií občianskej spoločnosti, akademickej obce a iných zainteresovaných strán.**

⁽⁸⁰⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013H0179&from=EN>

⁽⁸¹⁾ https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/pdf/PEFCR_guidance_v6.3.pdf

⁽⁸²⁾ Pozri https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/dev_methods.htm.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 429**Návrh nariadenia****Príloha II – bod 2 a (nový)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

2a. Využívanie a účtovanie energie

Pri výpočte uhlíkovej intenzity energie používanej v rôznych fázach životného cyklu batérií a procesoch uvedených v bode 4 sa použijú údaje o priemerných emisiách uhlíka v krajine, v ktorej sa uskutočnila konkrétna činnosť alebo proces. Nižšie emisné faktory sa používajú len vtedy, ak hospodársky subjekt môže spoľahlivo preukázať, že región, v ktorom sa uskutočnila konkrétna činnosť a ktorý dodával energiu hospodárskemu subjektu alebo jeho jednotlivé procesy alebo dodávky energie sú menej uhlíkovo náročné ako priemer krajiny. To sa preukáže prostredníctvom dôkazu, že energia sa berie z tohto regiónu a že je menej uhlíkovo náročná, alebo prostredníctvom priameho prepojenia s obnoviteľným zdrojom energie alebo so zdrojom s nižšími emisiami uhlíka alebo zmluvou, ktorou sa preukazuje časové a geografické prepojenie medzi dodávkou energie a jej použitím hospodárskym subjektom, ktoré sa musia overiť vyhlásením tretej strany o overení.

Pozmeňujúci návrh 430**Návrh nariadenia****Príloha II – bod 4 – odsek 1 – tabuľka – riadok 2**

Text predložený Komisiou

Získavanie surovín a predbežné spracovanie

Zahŕňa ťažbu a predbežné spracovanie, ako aj výrobu batériových článkov a komponentov (aktívne materiály, separátor, elektrolyt, obaly, aktívne a pasívne komponenty batérie) a elektrických/elektronických komponentov

Pozmeňujúci návrh

Získavanie surovín a predbežné spracovanie

Zahŕňa ťažbu **a iné príslušné získavanie a predbežné spracovanie a prepravu všetkých surovín a aktívnych materiálov**, ako aj výrobu batériových článkov a komponentov (aktívne materiály, separátor, elektrolyt, obaly, aktívne a pasívne komponenty batérie) a elektrických/elektronických komponentov

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 431**Návrh nariadenia****Príloha II – bod 4 – odsek 3**

Text predložený Komisiou

Fáza používania **by** sa **mala** z výpočtov uhlíkovej stopy počas životného cyklu vylúčiť, **pretože na ňu** zhotoviteľia **nemajú priamy vplyv, pokiaľ sa nepreukáže**, že rozhodnutia **zhotoviteľov batérie prijaté v štádiu návrhu môžu** k tomuto pôsobeniu **nezanedbateľne prispieť**.

Pozmeňujúci návrh

Fáza používania sa **môže** z výpočtov uhlíkovej stopy počas životného cyklu vylúčiť **len vtedy, keď** zhotoviteľia **môžu spoľahlivo preukázať**, že rozhodnutia **týkajúce sa dizajnu vedú iba k zanedbateľnému príspevku** k tomuto pôsobeniu.

Pozmeňujúci návrh 432**Návrh nariadenia****Príloha II – bod 5 – odsek 2**

Text predložený Komisiou

Všetky údaje o činnosti týkajúce sa anódy, katódy, elektrolytu, separátora a obalu článkov batérie sa musia týkať konkrétneho modelu batérie vyrobeného v konkrétnom výrobnom závode (t. j. nesmú sa používať žiadne štandardné údaje o činnosti). Údaje o činnosti týkajúce sa konkrétnej batérie sa musia používať v kombinácii s príslušnými sekundárnymi súbormi údajov, ktoré sú v súlade s metódou výpočtu environmentálnej stopy výroby.

Pozmeňujúci návrh

Všetky údaje o činnosti týkajúce sa **surovín**, anódy, katódy, elektrolytu, separátora a obalu článkov batérie sa musia týkať konkrétneho modelu batérie vyrobeného v konkrétnom výrobnom závode (t. j. nesmú sa používať žiadne štandardné údaje o činnosti). Údaje o činnosti týkajúce sa konkrétnej batérie sa musia používať v kombinácii s príslušnými sekundárnymi súbormi údajov, ktoré sú v súlade s metódou výpočtu environmentálnej stopy výroby.

Pozmeňujúci návrh 433**Návrh nariadenia****Príloha II – bod 5 – odsek 5 – zarážka 1**

Text predložený Komisiou

— fázy získavania surovín a predbežného spracovania,

Pozmeňujúci návrh

— fázy získavania surovín **vrátane prepravy** a predbežného spracovania,

Pozmeňujúci návrh 434**Návrh nariadenia****Príloha II – bod 8 – odsek 1**

Text predložený Komisiou

V závislosti od rozdelenia hodnôt vo vyhláseniach o uhlíkovej stope batérií uvedených na vnútorný trh EÚ sa určí zmysluplný počet výkonnostných tried, pričom kategória A bude najlepšou triedou s najmenším vplyvom batérie počas jej životného cyklu na uhlíkovú stopu, aby sa umožnila diferenciacia trhu.

Pozmeňujúci návrh

V závislosti od rozdelenia hodnôt vo vyhláseniach o uhlíkovej stope batérií **a hodnotenia kvality údajov** uvedených na vnútorný trh EÚ sa určí zmysluplný počet výkonnostných tried, pričom kategória A bude najlepšou triedou s najmenším vplyvom batérie počas jej životného cyklu na uhlíkovú stopu, aby sa umožnila diferenciacia trhu.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 435**Návrh nariadenia****Príloha III – názov***Text predložený Komisiou*

Parametre elektrochemickej výkonnosti a trvanlivosti prenosných batérií **na všeobecné použitie**

Pozmeňujúci návrh

Parametre elektrochemickej výkonnosti a trvanlivosti prenosných batérií

Pozmeňujúci návrh 436**Návrh nariadenia****Príloha III – bod 1***Text predložený Komisiou*

1. Kapacita batérie, elektrický náboj, ktorý batéria dokáže vydať za **špecifických podmienok**.

Pozmeňujúci návrh

1. Kapacita batérie, elektrický náboj, ktorý batéria dokáže vydať za **podmienok reálneho života**.

Pozmeňujúci návrh 437**Návrh nariadenia****Príloha III – bod 3***Text predložený Komisiou*

3. Skladovateľnosť (výkon pri oneskorenom vybití), relatívny pokles priemernej minimálnej trvanlivosti po vymedzenom čase a za špecifických podmienok.

Pozmeňujúci návrh

3. Skladovateľnosť (výkon pri oneskorenom vybití), relatívny pokles priemernej minimálnej trvanlivosti, **pričom referenčnou hodnotou je pôvodne nameraná kapacita**, po vymedzenom čase a za špecifických podmienok.

Pozmeňujúci návrh 438**Návrh nariadenia****Príloha IV – názov***Text predložený Komisiou*

Požiadavky na elektrochemickú výkonnosť a trvanlivosť v prípade **dobíjateľných** priemyselných batérií a batérií pre elektrické vozidlá

Pozmeňujúci návrh

Požiadavky na elektrochemickú výkonnosť a trvanlivosť v prípade **batérií v ľahkých dopravných prostriedkoch**, priemyselných batérií a batérií pre elektrické vozidlá

Pozmeňujúci návrh 439**Návrh nariadenia****Príloha IV – časť A – odsek 1 – bod 3***Text predložený Komisiou*

3. Vnútorý odpor (Ω) a zvýšenie vnútorného odporu (%).

Pozmeňujúci návrh

3. Vnútorý odpor (Ω), zvýšenie vnútorného odporu (%) **a elektrochemická impedancia (Ω)**.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 440**Návrh nariadenia****Príloha IV – časť A – odsek 1 – bod 5**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

5. **Údaj o očakávanej životnosti** za podmienok, na ktoré boli navrhnuté.

5. **Očakávaná životnosť** za **referenčných** podmienok, na ktoré boli navrhnuté **v cykloch a kalendárnych rokoch**.

Pozmeňujúci návrh 441**Návrh nariadenia****Príloha IV – časť A – odsek 1 – bod 5 a (nový)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

5a. Samovoľné vybíjanie.

Pozmeňujúci návrh 442**Návrh nariadenia****Príloha IV – časť A – odsek 2**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

„Menovitá kapacita“ je celkový počet ampérhodín (Ah), ktorý možno získať z úplne nabitej batérie za špecifických podmienok.

„Menovitá kapacita“ je celkový počet ampérhodín (Ah), ktorý možno získať z úplne nabitej batérie za špecifických **referenčných** podmienok.

Pozmeňujúci návrh 443**Návrh nariadenia****Príloha IV – časť A – odsek 3**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

„Strata kapacity“ je pokles množstva náboja v batérii v priebehu času a v dôsledku jej používania, ktoré batéria dokáže dodávať pri danom menovitom napätí vzhľadom na pôvodnú menovitú kapacitu, **ktorú deklaruje zhotoviteľ**.

„Strata kapacity“ je pokles množstva náboja v batérii v priebehu času a v dôsledku jej používania, ktoré batéria dokáže dodávať pri danom menovitom napätí vzhľadom na pôvodnú menovitú kapacitu.

Pozmeňujúci návrh 444**Návrh nariadenia****Príloha IV – časť A – odsek 4**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

„Výkon“ je množstvo energie, ktoré batéria dokáže dodať za dané časové obdobie.

„Výkon“ je množstvo energie, ktoré batéria dokáže dodať za dané časové obdobie **za referenčných podmienok**.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 445**Návrh nariadenia****Príloha IV – časť A – odsek 6**

Text predložený Komisiou

„Vnútorý odpor“ je odpor voči prietoku prúdu v článku alebo batérii, čiže súčet elektrického a iónového odporu, ktorý prispieva k celkovému účinnému odporu vrátane indukčných/kapacitných vlastností.

Pozmeňujúci návrh

„Vnútorý odpor“ je odpor voči prietoku prúdu v článku alebo batérii **za referenčných podmienok**, čiže súčet elektrického a iónového odporu, ktorý prispieva k celkovému účinnému odporu vrátane indukčných/kapacitných vlastností.

Pozmeňujúci návrh 446**Návrh nariadenia****Príloha IV – časť A – odsek 7 a (nový)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

„**Samovoľné vybíjanie**“ je zníženie uloženého elektrického náboja, keď elektródy batérie nie sú pripojené, napríklad keď sa batéria uskladňuje alebo nepoužíva počas dlhšieho časového obdobia, napríklad 48 hodín, 168 hodín, 720 hodín, čo má za následok postupné znižovanie nabitia batérie v priebehu času.

Pozmeňujúci návrh 447**Návrh nariadenia****Príloha V – bod 6 – úvodná časť**

Text predložený Komisiou

6. **Šírenie** tepla

Pozmeňujúci návrh

6. **Ochrana pred šírením** tepla**Pozmeňujúci návrh 448****Návrh nariadenia****Príloha V – bod 7 – odsek 1**

Text predložený Komisiou

7. **Mechanické poškodenie pôsobením vonkajších síl (pád a náraz)**

V týchto testoch sa simuluje jedna alebo viacero situácií, v ktorých je batéria **vystavená náhodnému pádu alebo nárazu ťažkého predmetu**, no zostáva prevádzkyschopná na účel, na ktorý bola navrhnutá. Kritériá na simuláciu týchto situácií by mali odrážať používanie v reálnych podmienkach.

Pozmeňujúci návrh

7. **Ochrana pred mechanickým poškodením**

V týchto testoch sa simuluje jedna alebo viacero situácií, v ktorých je batéria **náhodne vystavená mechanickému namáhaniu**, no zostáva prevádzkyschopná na účel, na ktorý bola navrhnutá. Kritériá na simuláciu týchto situácií by mali odrážať používanie v reálnych podmienkach.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 449**Návrh nariadenia****Príloha V – bod 9 a (nový)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

9a. Skúška ohňovzdornosti

Cieľom skúšky ohňovzdornosti je vystaviť batériu ohňu a posúdiť riziko výbuchu. Meranie uvoľnenej energie je dôležitým bezpečnostným ukazovateľom.

Pozmeňujúci návrh 450**Návrh nariadenia****Príloha V – bod 9 b (nový)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

9b. Emisie plynov – merania nebezpečných látok

Batérie by mohli obsahovať značné množstvá potenciálne nebezpečných materiálov, napr. vysoko horľavé elektrolyty, žieravé a toxické zložky. V prípade vystavenia určitým podmienkam by integritu batérie mohlo ohroziť uvoľňovanie nebezpečných plynov. Preto je dôležité identifikovať a kvantifikovať látky, ktoré sa uvoľňujú z batérie počas testov, ktoré simulujú nesprávne používanie a zneužívanie batérie.

Pozmeňujúci návrh 451**Návrh nariadenia****Príloha VI – časť A – odsek 1 – bod 5**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

5. dátum uvedenia na trh;**vypúšťa sa****Pozmeňujúci návrh 452****Návrh nariadenia****Príloha VI – časť A – odsek 1 – bod 5 a (nový)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

5a. hmotnosť batérie;

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 453**Návrh nariadenia****Príloha VI – časť A – odsek 1 – bod 7***Text predložený Komisiou**Pozmeňujúci návrh*

7. nebezpečné látky v batérii, iné ako ortuť, kadmium alebo olovo;

7. nebezpečné látky v batérii **prevyšujúce koncentráciu 0,1 hmotnostných %**, iné ako ortuť, kadmium alebo olovo;

Pozmeňujúci návrh 454**Návrh nariadenia****Príloha VI – časť A – odsek 1 – bod 8***Text predložený Komisiou**Pozmeňujúci návrh*

8. kritické suroviny v batérii.

vypúšťa sa

Pozmeňujúci návrh 455**Návrh nariadenia****Príloha VI – časť A a (nová)***Text predložený Komisiou**Pozmeňujúci návrh*

Aa Dodatočné informácie o batériách, ku ktorým je prístup prostredníctvom kódu QR

- 1. Dátum uvedenia na trh.**
- 2. Kritické suroviny v batérii prevyšujúce koncentráciu 0,1 hmotnostných %.**
- 3. Informácie týkajúce sa spotreby elektrickej energie, iných foriem energie a prípadne iných podstatných zdrojov počas používania.**

Pozmeňujúci návrh 456**Návrh nariadenia****Príloha VI – časť C – odsek 1***Text predložený Komisiou**Pozmeňujúci návrh*

Kód QR musí mať **100 % čiernu farbu** a takú veľkosť, aby sa dal ľahko prečítať bežne dostupným zariadením na čítanie kódov QR, ktoré býva napríklad súčasťou prenosných komunikačných zariadení.

Kód QR musí mať **farbu, ktorá je vo vysokom kontraste s jeho pozadím**, a takú veľkosť, aby sa dal ľahko prečítať bežne dostupným zariadením na čítanie kódov QR, ktoré býva napríklad súčasťou prenosných komunikačných zariadení.

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 457**Návrh nariadenia****Príloha VIII – časť A – bod 1 – odsek 1***Text predložený Komisiou*

Vnútrotná kontrola výroby je postupom posudzovania zhody, ktorým si zhotoviteľ plní povinnosti stanovené v bodoch 2, 3 a 4, pričom zaručuje a vyhlasuje, že batéria spĺňa požiadavky stanovené v článkoch 6, 9, **10**, 11, **12**, 13 a 14, ktoré sa na ňu vzťahujú.

Pozmeňujúci návrh

Vnútrotná kontrola výroby je postupom posudzovania zhody, ktorým si zhotoviteľ plní povinnosti stanovené v bodoch 2, 3 a 4, pričom zaručuje a vyhlasuje, že batéria spĺňa požiadavky stanovené v článkoch 6, 9, 11, 13 a 14, ktoré sa na ňu vzťahujú.

Pozmeňujúci návrh 458**Návrh nariadenia****Príloha VIII – časť B – bod 1 – odsek 1***Text predložený Komisiou*

Vnútrotná kontrola výroby s overovaním pod dohľadom je postupom posudzovania zhody, ktorým si zhotoviteľ plní povinnosti stanovené v bodoch 2, 3, 4 a 5, pričom zaručuje a vyhlasuje, že batéria spĺňa uplatniteľné požiadavky stanovené v článkoch 7, 8 a 39.

Pozmeňujúci návrh

Vnútrotná kontrola výroby s overovaním pod dohľadom je postupom posudzovania zhody, ktorým si zhotoviteľ plní povinnosti stanovené v bodoch 2, 3, 4 a 5, pričom zaručuje a vyhlasuje, že batéria spĺňa uplatniteľné požiadavky stanovené v článkoch 7, 8, **10**, **12** a 39.

Pozmeňujúci návrh 507**Návrh nariadenia****Príloha IX – bod 4***Text predložený Komisiou*

4. Predmet vyhlásenia (identifikácia batérie umožňujúca vysledovateľnosť): opis batérie.

Pozmeňujúci návrh

4. Predmet vyhlásenia (identifikácia batérie umožňujúca vysledovateľnosť, **a ktorá môže prípadne obsahovať obrázok batérie**): opis batérie.

Pozmeňujúci návrh 459**Návrh nariadenia****Príloha X – bod 1 – písmeno a a (nové)***Text predložený Komisiou**Pozmeňujúci návrh*

aa) železo;

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 460**Návrh nariadenia****Príloha X – bod 1 – písmeno a b (nové)**

Text predložený Komisiou

*Pozmeňujúci návrh***ab) meď;****Pozmeňujúci návrh 461****Návrh nariadenia****Príloha X – bod 1 – písmeno a c (nové)**

Text predložený Komisiou

*Pozmeňujúci návrh***ac) bauxit;****Pozmeňujúci návrh 462****Návrh nariadenia****Príloha X – bod 2 – písmeno a**

Text predložený Komisiou

*Pozmeňujúci návrh***a) ovzdušie,****a) ovzdušie vrátane znečistenia ovzdušia;****Pozmeňujúci návrh 463****Návrh nariadenia****Príloha X – bod 2 – písmeno b**

Text predložený Komisiou

*Pozmeňujúci návrh***b) voda;****b) voda vrátane prístupu k vode, znečistenia a vyčerpania sladkej vody, pitnej vody, oceánov a morí;****Pozmeňujúci návrh 464****Návrh nariadenia****Príloha X – bod 2 – písmeno c**

Text predložený Komisiou

*Pozmeňujúci návrh***c) pôda;****c) pôda vrátane kontaminácie pôdy v dôsledku zneškodňovania a spracovania odpadu;**

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 465
Návrh nariadenia
Príloha X – bod 2 – písmeno d

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

d) biodiverzita;

d) biodiverzita **vrátane škôd na voľne žijúcich živočíchoch, rastlinách, prirodzených biotopoch a ekosystémoch;**

Pozmeňujúci návrh 466
Návrh nariadenia
Príloha X – bod 2 – písmeno d a (nové)

Text predložený Komisiou

*Pozmeňujúci návrh***da) klíma vrátane emisií skleníkových plynov;**

Pozmeňujúci návrh 467
Návrh nariadenia
Príloha X – bod 2 – písmeno d b (nové)

Text predložený Komisiou

*Pozmeňujúci návrh***db) nakladanie s odpadom vrátane škôd spôsobených postupmi odkalísk**

Pozmeňujúci návrh 468
Návrh nariadenia
Príloha X – bod 2 – písmeno i

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

i) komunitný život.

i) komunitný život, **ako aj život pôvodného obyvateľstva.**

Pozmeňujúci návrh 469
Návrh nariadenia
Príloha X – bod 2 – písmeno i a (nové)

Text predložený Komisiou

*Pozmeňujúci návrh***ia) prístup k informáciám, účasť verejnosti na rozhodovacom procese a prístup k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia.**

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 470**Návrh nariadenia****Príloha X – bod 3 – písmeno c***Text predložený Komisiou**Pozmeňujúci návrh*

c) Rozhodnutie Konferencie zmluvných strán Dohovoru o biologickej diverzite VIII/28 – Dobrovoľné usmernenia pre biodiverzitu – inkluzívne posúdenie vplyvu;

c) Rozhodnutie Konferencie zmluvných strán **vrátane** Dohovoru o biologickej diverzite VIII/28 – Dobrovoľné usmernenia pre biodiverzitu – inkluzívne posúdenie vplyvu;

Pozmeňujúci návrh 471**Návrh nariadenia****Príloha X – bod 3 – písmeno c a (nové)***Text predložený Komisiou**Pozmeňujúci návrh*

ca) Parížska dohoda OSN;

Pozmeňujúci návrh 472**Návrh nariadenia****Príloha X – bod 3 – písmeno c b (nové)***Text predložený Komisiou**Pozmeňujúci návrh*

cb) osem základných dohovorov MOP vymedzených v Deklarácii MOP o základných zásadách a právach pri práci;

Pozmeňujúci návrh 473**Návrh nariadenia****Príloha X – bod 3 – písmeno c c (nové)***Text predložený Komisiou**Pozmeňujúci návrh*

cc) akékoľvek iné medzinárodné dohovory v oblasti životného prostredia, ktoré sú záväzné pre Úniu alebo jej členské štáty,

Pozmeňujúci návrh 474**Návrh nariadenia****Príloha X – bod 3 – písmeno d***Text predložený Komisiou**Pozmeňujúci návrh*

d) Tripartitnú deklaráciu MOP o zásadách týkajúcich sa nadnárodných podnikov a sociálnej politiky;

vypúšťa sa

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 475**Návrh nariadenia****Príloha X – bod 3 – písmeno e**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

e) *Usmernenie OECD o náležitej starostlivosti pre zodpovedné obchodné správanie a a*

vypúšťa sa

Pozmeňujúci návrh 476**Návrh nariadenia****Príloha X – bod 3 – písmeno f**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

f) *Usmernenie OECD o náležitej starostlivosti pre zodpovedné dodávateľské reťazce nerastných surovín z oblastí zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastí.*

vypúšťa sa

Pozmeňujúci návrh 477**Návrh nariadenia****Príloha X – bod 3 – písmeno f a (nové)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

fa) akékoľvek iné medzinárodné dohovory v oblasti ľudských práv, ktoré sú záväzné pre Úniu alebo jej členské štáty,

Pozmeňujúci návrh 478**Návrh nariadenia****Príloha X – bod 3 a (nový)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

3a. Medzinárodne uznávané zásady náležitej starostlivosti uplatniteľné na požiadavky náležitej starostlivosti stanovené v článku 39 tohto nariadenia:

- a) Hlavné zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv;*
- b) Usmernenia OECD pre nadnárodné podniky (OECD Guidelines for Multinational Enterprises);*
- c) Tripartitnú deklaráciu MOP o zásadách týkajúcich sa nadnárodných podnikov a sociálnej politiky;*
- d) Usmernenie OECD o náležitej starostlivosti pre zodpovedné obchodné správanie a*
- e) Usmernenie OECD o náležitej starostlivosti pre zodpovedné dodávateľské reťazce nerastných surovín z oblastí zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastí.*

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 479**Návrh nariadenia****Príloha XI – bod 1***Text predložený Komisiou*

1. Výrobcovia alebo prípadne v ich mene konajúce organizácie zodpovednosti výrobcov poverené v súlade s článkom 47 ods. 2 a členské štáty musia vypočítať mieru zberu ako percentuálny podiel, a to tak, že hmotnosť použitých prenosných batérií, **s výnimkou použitých batérií z ľahkých dopravných prostriedkov**, zozbieraných v súlade s článkom 48 a článkom 55 v danom kalendárnom roku v členskom štáte, sa vydeli priemernou hmotnosťou takýchto batérií, ktoré výrobcovia buď priamo predávajú koncovým používateľom, alebo ich dodávajú tretím stranám na účely predaja koncovým používateľom v danom členskom štáte počas daného roka a predchádzajúcich dvoch kalendárnych rokov.

Pozmeňujúci návrh

1. Výrobcovia alebo prípadne v ich mene konajúce organizácie zodpovednosti výrobcov poverené v súlade s článkom 47 ods. 2 a členské štáty musia vypočítať mieru zberu ako percentuálny podiel, a to tak, že hmotnosť použitých prenosných batérií, zozbieraných v súlade s článkom 48 a článkom 55 v danom kalendárnom roku v členskom štáte, sa vydeli priemernou hmotnosťou takýchto batérií, ktoré výrobcovia buď priamo predávajú koncovým používateľom, alebo ich dodávajú tretím stranám na účely predaja koncovým používateľom v danom členskom štáte počas daného roka a predchádzajúcich dvoch kalendárnych rokov.

Pozmeňujúci návrh 480**Návrh nariadenia****Príloha XI – bod 1 a (nový)***Text predložený Komisiou**Pozmeňujúci návrh*

- 1a. Výrobcovia alebo prípadne v ich mene konajúce organizácie zodpovednosti výrobcov poverené v súlade s článkom 47 ods. 2 a členské štáty musia vypočítať mieru zberu ako percentuálny podiel, a to tak, že hmotnosť použitých prenosných batérií všeobecného použitia, zozbieraných v súlade s článkom 48 a článkom 55 v danom kalendárnom roku v členskom štáte, sa vydeli priemernou hmotnosťou takýchto batérií, ktoré výrobcovia buď priamo predávajú koncovým používateľom, alebo ich dodávajú tretím stranám na účely predaja koncovým používateľom v danom členskom štáte počas daného roka a predchádzajúcich dvoch kalendárnych rokov.**

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 481**Návrh nariadenia****Príloha XI – bod 2***Text predložený Komisiou*

2. Výrobcovia alebo prípadne v ich mene konajúce organizácie zodpovednosti výrobcov poverené v súlade s článkom 47 ods. 2 a členské štáty musia vypočítať ročné predaje prenosných batérií, **s výnimkou batérií z ľahkých dopravných prostriedkov**, koncovým používateľom v danom roku, a to ako hmotnosť takýchto batérií sprístupnených na trhu po prvýkrát na území členského štátu v príslušnom roku, s výnimkou všetkých prenosných batérií, ktoré opustili územie daného členského štátu v danom roku pred ich predajom koncovým používateľom.

Pozmeňujúci návrh

2. Výrobcovia alebo prípadne v ich mene konajúce organizácie zodpovednosti výrobcov poverené v súlade s článkom 47 ods. 2 a členské štáty musia vypočítať ročné predaje prenosných batérií koncovým používateľom v danom roku, a to ako hmotnosť takýchto batérií sprístupnených na trhu po prvýkrát na území členského štátu v príslušnom roku, s výnimkou všetkých prenosných batérií, ktoré opustili územie daného členského štátu v danom roku pred ich predajom koncovým používateľom.

Pozmeňujúci návrh 482**Návrh nariadenia****Príloha XI – bod 2 a (nový)***Text predložený Komisiou**Pozmeňujúci návrh*

- 2a. **Výrobcovia alebo prípadne v ich mene konajúce organizácie zodpovednosti výrobcov poverené v súlade s článkom 47 ods. 2 a členské štáty musia vypočítať ročné predaje prenosných batérií všeobecného použitia koncovým používateľom v danom roku, a to ako hmotnosť takýchto batérií sprístupnených na trhu po prvýkrát na území členského štátu v príslušnom roku, s výnimkou všetkých prenosných batérií všeobecného použitia, ktoré opustili územie daného členského štátu v danom roku pred ich predajom koncovým používateľom.**

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 483

Návrh nariadenia

Príloha XII – časť A – bod 4

Text predložený Komisiou

4. Osobitné preventívne a bezpečnostné opatrenia treba prijať na spracovanie použitých lítiových batérií, ktoré treba chrániť pred vystavením nadmernému teplu, vode alebo mechanickejmu tlaku či fyzickému poškodeniu počas manipulácie, triedenia a skladovania.

Pozmeňujúci návrh

4. Osobitné preventívne a bezpečnostné opatrenia treba prijať na spracovanie použitých lítiových batérií, ktoré treba chrániť pred vystavením nadmernému teplu, vode alebo mechanickejmu tlaku či fyzickému poškodeniu počas manipulácie, triedenia a skladovania. **Musia sa skladovať na suchom mieste, nesmú byť vystavené vysokým teplotám, požiaru alebo priamemu slnečnému svetlu a v pôvodnej inštalovanej orientácii v dobre vetraných priestoroch chránené pred vodou a dažďom. Odpadové lítiové batérie musia byť pokryté aj vysokonapäťovou gumovou izoláciou. Skladovanie použitých lítiových batérií musí byť označené výstražným znakom a uskladnené smú byť iba batérie, ktoré sú dostatočne izolované proti skratu.**

Pozmeňujúci návrh 484

Návrh nariadenia

Príloha XII – časť B – bod 1 – písmeno b a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- b a) recykláciu + 85 % priemernej hmotnosti niklovo-kadmiových batérií;**

Pozmeňujúci návrh 485

Návrh nariadenia

Príloha XII – časť B – bod 2 – písmeno b a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- b a) recykláciu 85 % priemernej hmotnosti niklovo-kadmiových batérií;**

Štvrtok 10. marca 2022

Pozmeňujúci návrh 486**Návrh nariadenia****Príloha XII – časť B – bod 2 – písmeno b b (nové)**

Text predložený Komisiou

*Pozmeňujúci návrh***bb) recykláciu 70 % priemernej hmotnosti ostatných použitých batérií.****Pozmeňujúci návrh 487****Návrh nariadenia****Príloha XII – časť C – bod 1 – písmeno d**

Text predložený Komisiou

*Pozmeňujúci návrh***d) 35 % v prípade lítia;****d) 70 % v prípade lítia;****Pozmeňujúci návrh 488****Návrh nariadenia****Príloha XII – časť C – bod 2 – písmeno d**

Text predložený Komisiou

*Pozmeňujúci návrh***d) 70 % v prípade lítia;****d) 90 % v prípade lítia;****Pozmeňujúci návrh 489****Návrh nariadenia****Príloha XIII – bod 1 – písmeno r a (nové)**

Text predložený Komisiou

*Pozmeňujúci návrh***ra) stav batérie (prvý životný cyklus, použitá, opravená, so zmeneným účelom, recyklovaná).**

ISSN 1977-1037 (elektronické vydanie)
ISSN 1725-5236 (papierové vydanie)

Úrad pre vydávanie publikácií
Európskej únie
L-2985 Luxemburg
LUXEMBURSKO

SK